

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2023

Bc. David Matějka

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Životní styl profesionálního ledního hokejisty:

Porovnání pohledů bývalých a současných profesionálních hokejistů na sportovní kariéru a osobní život. Hokej jako život nanečisto?

Vedoucí práce: prof. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.

Autor práce: Bc. David Matějka

Studijní obor: Kulturní studia

2023

Prohlášení:

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně, pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne

.....
Bc. David Matějka

Poděkování

Touto cestou bych chtěl poděkovat vedoucímu této práce prof. PhDr. Bohumilovi Jirouškovi, Dr., za odborné vedení práce, mnoho cenných rad, a především za jeho čas a trpělivost při tvorbě této diplomové práce. Sluší se na tomto místě poděkovat všem respondentům, kteří byli ochotni mi poskytnout své výpovědi, jen díky nim mohla práce v takovém rozsahu vzniknout. Nesmím opomenout ani své nejbližší, kteří mi byli a jsou životní oporou a od mladistvých let mě vedli dráhou studia a jsem jim za to nyní nesmírně vděčný, stejně jako za podporu v různých momentech života. Práci bych chtěl věnovat především svým prarodičům, kteří vždy stáli při mně za všech okolností a bez jejichž podpory by nic z věcí minulých nebylo možné, neboť čas je naším jediným skutečným bohatstvím, a takto se lze jeho prchavosti zdánlivě vyhnout a zůstat nadále společně v čase. Děkuji!

Anotace

Diplomová práce zkoumá svět profesionálního ledního hokeje z pohledu samotných profesionálních ledních hokejistů a představuje, jak vypadá životní styl profesionálního ledního hokejisty. Výzkum je zaměřen i na popis soukromého života, hokejových začátků, přístupu ke studiu a představ o životě po hokeji. Cílem práce je zmapovat sebereflexi vlastní kariéry a všech pozitivních i negativních okolností, jimž lední hokejisté v době své kariéry čelí, a porovnat jejich výpovědi s již bývalými ledními hokejisty a prokázat dvě hypotézy. První si klade otázku, zda se skutečně jedná o kolektivní sport, nebo jde o individuální soutěž v rámci kolektivu, druhá vychází ze samotného životního stylu profesionálních hokejistů a snaží se dokázat, že vlastní sportovní kariéru je možné chápat jako život nanečisto. Vlastní výzkum je ukotven ve vybrané literatuře a podložen výpověďmi respondentů. Práce poukazuje na všechny aspekty profesionálního ledního hokeje pohledem ledních hokejistů, přičemž poukazuje i na veřejnosti skryté záležitosti. Díky autentickým výpovědím respondentů se v práci objevuje netradičně otevřená zpověď přímých aktérů popisujících i stinné stránky, které prostředí profesionálního sportu nabízí. Na základě uskutečněných rozhovorů, autorových zkušeností a odborné literatury byla vytvořena typologie profesionálních ledních hokejistů, ve které dochází k teoretickému i praktickému zakotvení vyhotovených výzkumů.

Klíčová slova: lední hokej, životní styl, profesionální sport

Abstrakt

The diploma thesis examines the world of professional ice hockey from the perspective of professional ice hockey players themselves and presents what the lifestyle of a professional ice hockey player looks like. The research also aims to describe the private life, hockey beginnings, approach to studies and ideas about life after hockey. The aim of the thesis is to map the self-reflection of their own career and all the positive and negative circumstances that ice hockey players face during their career and to compare their accounts with those of former ice hockey players and to prove two hypotheses. The first one asks whether it is really a collective sport or an individual competition within a collective, the second one is based on the lifestyle of professional ice hockey players themselves and tries to prove that one's own sporting career can be seen as a life on try-out. The research itself is anchored in the relevant literature and supported by the testimonies of the respondents. The thesis highlights all aspects of professional ice hockey through the eyes of ice hockey players, while also highlighting issues hidden from the public. Thanks to the authentic testimonies of the respondents, the thesis features unconventionally frank confessions of direct actors describing the dark sides that the environment of professional sport offers. Based on the interviews conducted, the author's experience and the literature, a typology of professional ice hockey players was created, in which the theoretical and practical grounding of the research conducted is achieved.

Key words: ice hockey, lifestyle, professional sport

Obsah

Anotace	5
Abstrakt.....	6
Úvod.....	9
Cíl práce.....	12
1. Teoretické úvahy nad životem profesionálního ledního hokejisty a významu profesionálního sportu.....	13
1.1. Představení tématu: Profesionální lední hokej z hlediska humanitních a společenských věd.....	13
1.2. Profesionální, poloprofesionální a amatérský sport.....	14
1.3. Mytizování sportu	18
1.3.1. Vybrané momenty z historie českého hokeje.....	23
1.4. Život nanečisto: Filozoficko-psychologické aspekty profesionálního ledního hokeje.....	32
1.5. Seberealizace x týmový duch (ego x týmová spolupráce).....	35
1.6. Tlak: Vnitřní x vnější svět sportovce	37
1.7. Individualizace profesionálního ledního hokejisty	39
2. Analýza sesbíraných rozhovorů	41
2.1. Výzkum	41
2.1.1. Výzkumná metoda	42
2.1.2. Sběr dat.....	43
2.1.3. Analýza sesbíraných dat.....	44
2.1.4. Etické otázky	45
2.1.5. Respondenti.....	47
2.2. Rozhovory	52
2.2.1. Hokejové začátky	54
2.2.2. Studium	58
2.2.3. Vstup do profesionálního hokeje	62
2.2.4. Obtížnosti při vstupu do profesionálního hokeje	65
2.2.5. Prosazení se v profesionálním hokeji.....	69
2.2.6. Prostředí plné konkurence.....	72
2.2.7. Pomohl bys spoluhráči?	75
2.2.8. Individuální sport schovaný v kolektivním?	77
2.2.9. Trenéři	80
2.2.10. Finance	83
2.2.11. Nejistota	88
2.2.12. Stres.....	90
2.2.13. V čem spočívá životní styl profesionálního ledního hokejisty?.....	94
2.2.14. Jak vypadá běžný den.....	96
2.2.15. Hrát hokej, nebo být hokejistou?	98
2.2.16. Koníček vs. práce?	100
2.2.17. Plusy a mínusy profesionálního ledního hokeje.....	102
2.2.18. Chyby	104
2.2.19. Úvahy o konci kariéry	105
2.2.20. Život nanečisto	109
2.2.21. Navazování známostí	111

2.2.22. Hokej a společnost	114
3. Závěr: typologie, srovnání a shrnutí.....	117
3.1. Typologie	117
3.2. Srovnání současných a bývalých profesionálních ledních hokejistů.....	127
3.3. Shrnutí.....	130
Seznam použité odborné literatury a dalších zdrojů.....	137
Přílohy.....	143
Příloha č. 1: Rozhovor Dan 15.4.2022	143
Příloha č. 2: Rozhovor Bonifác 29.6.2022	152
Příloha č. 3: Rozhovor Tomáš 17.8.2022.....	162
Příloha č. 4: Rozhovor Junior 26.8.2022.....	172
Příloha č. 5: Rozhovor Milan 22.9.2022	183
Příloha č. 6: Rozhovor Gagarin 6.10.2022.....	190
Příloha č. 7: Rozhovor Patrik 11.11.2022	198
Příloha č. 8: Rozhovor Martin 12.12.2022.....	205
Příloha č. 9: Rozhovor Miloš 7.3.2023	211
Příloha č. 10: Rozhovor Radim 8.3.2023	222
Příloha č. 11: Rozhovor Jake 11.3.2023	231
Příloha č. 12: Rozhovor Petr 29.3.2023	250

Úvod

Diplomová práce tematicky navazuje na mou bakalářskou práci o bývalých profesionálních ledních hokejstech¹, z jejichž výpovědí se potvrdila hypotéza, že lední hokej je životním stylem. Návaznost na předešlou kvalifikační práci vychází ze snahy o hlubší ukotvení teoretických východisek a rozvinutí myšlenek, které se v práci objevily a zanechaly prostor pro další zkoumání světa profesionálního hokeje včetně samotné podstaty takové životního stylu jeho aktéry. V předkládané práci lze nalézt mnohem podrobnější teoretickou analýzu života profesionálních ledních hokejistů a celkově role profesionálního sportu v moderní společnosti. Teoretická východiska jsou následně konfrontována se zjištěními z uskutečněných rozhovorů a dochází k propojení těchto celků z hlediska teorie i praxe, jež v sobě skýtá, dovolím si tvrdit, větší výpovědní hodnotu. Současně dochází i ke srovnání životního stylu bývalých a současných profesionálních ledních hokejistů. K práci jako takové mě mimo této návaznosti vede i osobní spojitost s ledním hokejem, který je pevnou součástí mého života. Krátce jsem též působil jako hokejový profesionál v nejstarším českém klubu ledního hokeje, reprezentoval Českou republiku na zimní světové Univerziádě a v současné době jsem hokejovým trenérem a poradcem. Právě vlastní zkušenost z prostředí profesionálního hokeje mě k daným tématům přivedla.

V archivech a internetových databázích lze nalézt mnoho studií o profesionálním sportu, ale většinou se zabývají sportovním pohybem samotným či ekonomickými aspekty sportu na profesionální úrovni. K tématům zaměřeným na složitosti života po kariéře a vlastnímu pohledu profesionálních sportovců na jejich životní styl a svět působnosti však mnoho textů není. Čím se tento životní styl vyznačuje, co je pro ledního hokejistu typické, jak bude vnímat svůj život včetně událostí kolem něj a jak vůbec vypadá svět profesionálního ledního hokeje z pohledu insidera? To jsou všechno otázky, jimž se práce věnuje a které bude i částečně klást v kontrast proti výpovědím bývalých hokejových profesionálů, kteří reflektují svou vlastní sportovní kariéru nyní již s jistým časovým odstupem.

Vycházím z předpokladu a jistého faktu, že sportu jako takovému se věnuje mnoho odborných studií, avšak prací zajímavějších se o vlastní pohled nejsignifikantnějších aktérů daného sportu je v českém prostředí velmi málo, v rámci ledního hokeje takové práce

¹ MATĚJKA, David. *Pohledy bývalých profesionálních hokejistů na jejich sportovní kariéru a život. Hokej jako životní styl?*. Praha, 2021. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, Program SHV - Společenskovědní modul. Vedoucí práce Soukupová, Blanka.

takřka chybí. Navíc takové, zaměřené čistě na současné lední hokejisty z jiného, než kin antropologického hlediska zcela chybí a neskrývám ambici toto téma otevřít, neboť se domnívám, že právě tento úhel pohledu může být nejen pro akademickou obec velmi obohacující. Spolu se skutečností, že tato analýza může přinést zajímavé poznatky právě i lidem přímo zainteresovaným v tomto sportovním odvětví.

Profesionální sport je z hlediska humanitních věd bohatou studnicí nápadů, neboť skrývá nebývalý badatelský potenciál z nejrůznějších úhlů pohledů. Sám o sobě je především značně odlišný od běžného sportování a mnohdy svým způsobem není sportováním jako spíše zaměstnáním.² Platí zde otřepané pravidlo, že pokud začne jít o peníze, pravidla hry se mění.³ Ona skutečnost je patrná právě i v profesionálním ledním hokeji. Podle teorie her Rogera Calloise lze lední hokej zařadit do skupiny agonálních her, které se vyznačují značnou soutěživostí a snahou o dominanci.⁴ Ona touha po vítězství nespočívá pouze v soupeření s protivníkem, mnohdy se ještě patrněji objevuje v soupeření sama se sebou či bohužel s vlastními spoluhráči za účelem sebeprosazení se. Tato kooperace jednotlivých členů týmu, kdy každý chce být lepší než druhý, v sobě skrývá zajímavý filozofický přesah v rámci zkoumání profesionálního sportu jako takového. Chtějí hráči na hraně sestavy universálně pomáhat druhým, nebo se jim budou snažit škodit? Jsou to jejich spoluhráči, ale zároveň konkurenti, kteří jim stojí v cestě ke splnění vlastních snů a mnohdy i ve vidině většího výdělků. Pracuji s hypotézou, že profesionální kolektivní sport může ve své podstatě být spíše považován za sport individuální, kdy se tým může stát pouhým prostředkem k uskutečnění vlastních cílů jednotlivcem. Dále rozvíjím hypotézu, že díky jednostrannému zaměření nejviditelnějších účastníků sportovních klání lze mluvit o jakémisi životě nanečisto. Tedy životě před životem běžných smrtelníků.

Sport celkově se v dnešní době těší enormnímu zájmu ze strany veřejnosti a sám o sobě onu společnost ovlivňuje, odráží v sobě nálady společnosti, dokáže reflektovat politické události a může sloužit jako prostředek pro utváření národní nebo alespoň regionální identity.⁵ V České republice je zcela bez nadsázky takovým socio-kulturním fenoménem právě lední hokej, na jehož příkladu lze reflektovat právě onu skutečnost, že sport může zcela přesahovat své původní hranice. Vliv ledního hokeje na českou společnost je velmi patrný, a především v dobách minulých tento zimní sport dokázal hrát rozdílné role. Tu

² Rozhovor s Patrikem v Českých Budějovicích ze dne 11.11.2022.

³ Rozhovor s Milanem v Českých Budějovicích ze dne 22.9.2022.

⁴ CALLOIS, Roger. *Man, play a games*. Chicago: First Illinois Paperback, 2001. s. 14.

⁵ SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*. Praha: Karolinum, 2006. s. 100

nejvýznamnější zřejmě sehrál ve způsob boje proti útlaku a s tím spojené možnosti úniku od životní reality. Velká utkání národního týmu byla zpravidla otázkou národní cti a hrdosti.⁶ Lze však velká vybraná hokejová vítězství národního týmu jako dvě vítězství nad Sovětským svazem rok po okupaci vojsky Varšavské smlouvy nebo vítězství na zimních olympijských hrách v Naganu stavět na stejnou úroveň jako velké historické milníky?

Práce je dělena do dvou samostatných kapitol, které se skládají z menších podkapitol a vzájemně na sebe navazují v popisu životního stylu profesionálních hokejistů z rozdílných úhlů pohledu. První kapitola je teoretická. Pojímá profesionální život ledního hokejisty a celkové prostředí jejich světa z filozofického úhlu pohledu podpořeného o poznatky z dalších humanitních a společenských věd, které doplňují vybrané úryvky z provedených rozhovorů. Druhá kapitola analyzuje pohledy samotných profesionálních ledních hokejistů na jejich životní styl na základě metodologických principů orální historie. Byť je sesbíraným datům věnována pozornost především v závěrečné kapitole, tak se dané informace objevují i v první kapitole jako autentická opora výkladu. Teoretická východiska popsána v první kapitole jsou ve druhé kapitole reflektována na základě uskutečněných rozhovorů, aby došlo k myšlenkovému propojení teorie s praxí. Závěr je poměrně obsáhlý a skládá se ze tří rozdílných částí, nejedná se o samostatné celky ale o navzájem propojené výsledky práce. Složení vychází z práce jako takové a v ní obsažených hypotéz. Závěr přináší srovnání výzkumných vzorků, a především i vlastní vytvořenou typologii profesionálních ledních hokejistů na základě provedeného výzkumu, odborných publikací a vlastních autorových zkušeností spolu se srovnáním výpovědí obou skupin respondentů. Tato typologie v sobě skýtá zajímavý potenciál pro případné další rozpracování a lze ji považovat za jádro celé této i předchozí kvalifikační práce.

⁶ BUKAČ, Luděk a František SUCHAN. *Luděk Bukač: moje hokejové století : autobiografie*. Brno: Jota, 2018. s. 144.

Cíl práce

Cílem práce je představit životní styl profesionálních ledních hokejistů na úrovni odpovídající dvěma nejvyšším profesionálním soutěžím v České republice jejich vlastním pohledem na základě uskutečněných rozhovorů. Výpovědi respondentů mapuje analyzovaná sebereflexe hokejových začátků, přístupu ke vzdělání, vstupu do profesionálního hokeje, vlastní kariéry, zvládnání stresových situací a celkového pohledu na hokejové prostředí dvanácti současných profesionálních ledních hokejistů. Tato analýza společně s teoretickým popisem všech analyzovaných východisek slouží k naplnění cílů práce. Práce cílí k popsání tohoto životního stylu nejen z roviny zahrnující obecně zažitá předpoklady, ale především poukázat na mnohá úskalí, a především na stinné stránky profesionálního ledního hokeje. Za dílčí úkoly si kladu i prokázání hypotéz o ledním hokeji jako individuálním sportu v rámci kolektivního sportu a vlastní sportovní kariéry jako jakéhosi života nanečisto.

1. Teoretické úvahy nad životem profesionálního ledního hokejisty a významu profesionálního sportu

1.1. Představení tématu: Profesionální lední hokej z hlediska humanitních a společenských věd

Profesionální lední hokej lze badatelsky uchopit téměř ze všech humanitních či společensko-vědních oborů, avšak s přihlédnutím k povaze práce jsem se rozhodl využít především myšlenky vybraných sociologů, filozofů a psychologů. Sama práce pak má své jádro v socio-kulturní antropologii, ale využívá i poznatků z jiných vědních oborů, na příklad ze sportovní psychologie, sociologie sportu a filozofie sportu. V rámci tohoto popisu se budu snažit nevycházet z „přežitých“ jmen běžně citovaných myslitelů zabývajících se sportem, či ještě lépe fenoménem hry, z filozofického hlediska, za jaké jsou/byli považováni Johan Huizinga, Roger Callois či Eugen Fink. Jejich myšlenky zcela nevynechám, protože jsou vzhledem k pojetí a popsání sportovních her z teoretické roviny důležité, ale nebudu se jimi hluboce zabývat, neboť ve sportu platí tvrzení, že praxe je mnohdy důležitější než teorie, dvojnásob a sám jsem tohoto tvrzení zastáncem. Z tohoto důvodu se pokusím, na základě vlastních zkušeností, o svůj vlastní výklad, který bude čerpat zejména z myšlenek jiných autorů a bude podpořen o odpovědi dotazovaných respondentů.

K vlastnímu popisu jsem zvolil spíše autory, kteří nejsou ve spojitosti s profesionálním sportem příliš referováni. Jako jednoho z nich uvedu Friedricha Nietzscheho, jehož myšlenky lze obecně klást do spojení se světem profesionálního ledního hokeje a profesionálního sportu obecně díky pojmům s ním spjatými, za které lze považovat ku příkladu vůli k moci či nadčlověka. Právě vůle k moci by měla veskrze popisovat kompetitivní prostředí, o kterém práce pojednává, ale nelze tento pojem chápat čistě výkonnostním způsobem směřujícím k dominanci vybraného jedince. Jeho dílo je totiž velmi obsáhlé, a tím nabízí značný prostor k různým interpretacím, proto se snažím o svou vlastní interpretaci na základě podobností, které spatřuji v jeho myšlenkách a světě profesionálního sportu na základě vlastních zkušeností a výpovědí respondentů. Tento vlastní výklad lze nalézt především v závěrečné části práce ve spojitosti s typologií profesionálních ledních hokejistů. Druhým takovým je Albert Camus, dá-li se se to tak říct, přesněji je v práci využita jeho interpretace dávného mýtu o Sisyfovi. Ten byl bohy

potrestán a musí ustavičně opakovat na první pohled bezvýhodný úkol, který by měl být utrpením, on je však naopak šťastný. Právě tento úkon lze v přeneseném významu spatřit i ve světě profesionálního ledního hokeje. Lze jej interpretovat vícero způsoby počínaje neustálým střídáním útočné a obranné fáze během plynutí jednotlivého utkání nebo neustálým opakováním zažitého stereotypu v podobě stejného denního harmonogramu, ale v rámci této práce daný mýtus interpretuji jiným způsobem, který by měl podstatě jmenovaného mýtu odpovídat více.

1.2. Profesionální, poloprofesionální a amatérský sport

Práce se zabývá konkrétní formou sportu, který je už ve své podstatě odlišný od pouhé hry, kterou lze slovy Johana Huizinga charakterizovat jako dobrovolnou aktivitu konanou v rámci pevně daných pravidel za cílem obšťastnění aktérů hry.⁷ Jejich role však může být odlišná a pravidla mohou sloužit především k ochraně zdraví sportujících⁸, nebo vnést do hry takové podmínky, které umožní spravedlivé sportovní soutěžení, kde rozhodují pouze schopnosti sportovce a jejich užití v danou chvíli.⁹ Sport se ale od pouhé hry značně odlišuje, i když má se hrou mnoho společných základních znaků, odlišnosti lze hledat zejména v případě vrcholových sportovců. Konkrétně v nárocích na fyzickou připravenost, motivaci, dobrovolnost a samozřejmě v potřebné výkonnosti.¹⁰

Na začátek je důležité definovat profesionální sport, kterým se práce zabývá, jako takový a klást jej v opozici se sportem amatérským, dnes chápaným též jako volnočasovým. Profesionální sport lze stručně charakterizovat jakožto pohybovou činnost za úplatu. Sportovci jsou za vykonávání své sportovní činnosti zapláceni, jedná se o jejich primární zdroj příjmu, bývají vedeni v jistém informačním systému jako hráči daného klubu a takovému klubu jsou smluvně zavázáni. Navíc jsou jim hrazeny i veškeré náležitosti spojené s vykonáváním své sportovní činnosti, můžeme hovořit o sportovním vybavení, nákladech na cestování a podobně.¹¹

V prostředí českého ledního hokeje je tento neskrývaný způsob profesionálního sportu patrný až po roce 1989. Do té doby bylo možné mluvit o tzv. skrytém profesionalismu,

⁷ HUIZINGA, J. *Homo ludens: o původu kultury ve hře*. Praha: Mladá Fronta, 1971.

⁸ ŠUBRT, Jiří. *Civilizační teorie Norberta Eliase*. Praha: Karolinum, 1996. s. 61.

⁹ LIPOVETSKY, Gilles. *Soumrak povinnosti: bezbolestná etika nových demokratických časů*. Praha: prostor, 1999. s. 130-132.

¹⁰ CHOUTKA, Miroslav. *Sport a společnost*. Praha: Olympia, 1978. s. 42-52.

¹¹ SEKOT, Aleš. *Sociální dimenze sportu*. Brno: Masarykova univerzita, 2004. s. 96.

kdy tehdejší socialistický režim brojil proti západnímu světu i na poli sportu a mj. kritizoval pojetí profesionálního sportu, kde se hráči stávají pouhým majetkem klubů, a navíc by takové věnování se vlastnímu koníčku za úplatu muselo nutně kazit charakter a morální zásady sportovce.¹² Tento skrytý profesionalismus spočíval v tom, že sportovci byli zaměstnáni v některém z městských podniků, kam si však docházeli pouze pro výplatu. Jinak byl jejich denní režim totožný se způsoby dnešních profesionálů.¹³

Zde lze spatřit rozdíl mezi vrcholovým a amatérským sportem. Amatérský sport lze chápat jako sportování z lásky ve volném čase, kdy si amatérský sportovec hradí veškeré své sportovní vybavení a další náležitosti s tím spojené. Rekreační sportovci navíc nejsou pod tlakem, jenž je spojen s vrcholovým sportem a tato pojetí sportu se během aktivní činnosti liší i z biologického hlediska, kdy nedochází k tvorbě a vylučování určitých hormonů.¹⁴ Sportovci se svému koníčku věnují ve svém volném čase, hradí si některé náklady a zároveň k tomu od klubu dostávají plat, který by měl tvořit hlavní část jejich obživy. Aleš Sekot ve své knize *Sociologické problémy sportu*¹⁵ rozdíl mezi vrcholovým a amatérským sportem popisuje následovně: „*Touha po vítězství pak odlišuje vrcholový a rekreační sport „pouze” v tom, že v prvním případě tvoří sportovní úspěch centrální hodnotu životního směřování, zatímco ve druhém sportující mají i další osobní priority a ambice - zejména profesionální a rodinné. Bez důležitosti není ani fakt, že účastníci rekreačního sportu jsou – v dimenzích ekonomické terminologie – nikoli “prodávající”, nýbrž “kupující” - konzumenti na trhu sportu.*”¹⁶

Každé z těchto pojetí sportu má své kladné i záporné stránky. Amatérský sportovec zpravidla pohybovou aktivitu miluje, a proto je schopen se jí věnovat ve volném čase za nemalé náklady, ale návratnost takové investice spočívá pouze v subjektivním pocitu a snad zlepšené zdravotní kondici. Avšak jelikož se sport těší ve společnosti stále vyšší míře popularity, tak se stává její součástí a skrze pohybově aktivní členy společnosti přebírá její kladné i stinné stránky. Z tohoto důvodu lze v moderním pojetí volnočasového sportu sledovat dvě významné linie. Jedna buduje ego, jak ostatně nazývá Lipovetsky

¹² O důležitosti tělovýchovy a sportu obecně pro pěstování společnosti v zásadách Marxismu-leninismu viz KUKUŠKIN, Grigorij Ivanovič. *Sovětská tělesná kultura, důležitý prostředek komunistické výchovy*. Praha: Státní tělovýchovné nakladatelství, 1956. s. 5-10; O vzájemném vztahu sportovců a sportovních klubů v kontextu buržoazního sportu viz CHOUTKA, Miroslav. *Sport a společnost*. s. 74-87.

¹³ STRÁNSKÝ, Jiří a Kamil ONDROUŠEK. *Historie československého a českého hokeje 1908 - 1999*. Praha: Vyšehrad, 1999. s. 19; MATĚJKA, David. *Pohledy*.

¹⁴ JELÍNEK, Marian. *Vnitřní svět vítězů*. Praha: Grada, 2019. s. 59. a 168-173; BLAŽEJ, Adam a Katarína KOSTOLANSKÁ. *Flow ve sportu: o budování pozitivní motivace ve sportu i v životě*. Praha: Grada, 2020. s. 75-79.

¹⁵ SEKOT, Aleš. *Sociologické problémy sportu*. Praha: Grada, 2008.

¹⁶ Tamtéž, s. 32.

samostatnou podkapitolu ve své knize *Soumrak povinnosti: bezbolestná etika nových demokratických časů*.¹⁷ Dle něj původní coubertinovské myšlenky o jednotném mravním vzdělávání skrze sport, kterými se většinou amatérský sport měl řídit a řídil, berou za své, sport všech výkonnostních kategorií nelze ubránit od neduhů společnosti, neboť je produkován jejími produkty – lidmi. Původní morální myšlenky sportu vedoucího ke zdravému životnímu stylu berou v moderní postmodernistické a především konzumní společnosti zasvé, ustupují a nejvyšší ctností již není radost z pohybu ale ukájení vlastního ega¹⁸: „*Masový sport je dnes v zásadě činností ovládanou vyhledáváním slasti, energetického dynamismu a zakoušení vlastního já: po disciplinárním a moralistním sportu nastoupil sport volného času, zdraví a osobní výzvy. Od sportování již očekáváme pouze příjemné počítky a vnitřní vyrovnanost, ocenění vlastní osobitosti a možnosti úniku, udržení „linie“ a oddech. Sport se již nelegitimizuje ctností, nýbrž tělesnou emoci, slastí, udržením fyzické a psychické formy. Stal se jedním z nejvýraznějších symbolů individualistické narcistické kultury, která se soustředí na extázi těla.*“¹⁹

Na druhé straně lze však sledovat i poněkud opačný trend volnočasových sportů, kdy se lidé obrací k zcela naprosto od vlastního ega směrem k poznání sebe sama, kdy lze takové fenomény popisovat na nárůstu otužilců, jogínů a dalších amatérských sportovců, kterým jde o potlačení svého vědomého já a posunutí vlastních hranic skrze poznání své vlastní podstaty. Toto druhé pojetí amatérského sportu vychází snad až z dávné orientální moudrosti a obsahuje viditelné prvky buddhismu. Dnes je nejvíce znázorňováno hnutím Wima Hofa, který postavil na své nové životní filozofii fenomén sebepřekonávání, k němuž se hlásí stále noví přívrženci.²⁰

Na pomezí těchto dvou protipólů stojí poloprofesionální sport, který v sobě spojuje oba dva principy. Poloprofesionální sportovec se věnuje sportu z vlastní iniciativy, sport jej neživí, ale chce se mu věnovat. To však v sobě spojuje amatérský i profesionální sport. Neboť ve světě poloprofesionálního sportu musí jedinec trénovat a pečovat o své tělo

¹⁷ Podkapitola s názvem *Ego-buidling* viz LIPOVETSKY, Gilles. *Soumrak povinnosti: bezbolestná etika nových demokratických časů*.

¹⁸ Tamtéž, s. 126-133.

¹⁹ Tamtéž, s. 127.

²⁰ Podstata jeho metody spočívá v dostávání lidského těla až na hranici jeho možností skrze vystavování se extrémním podmínkám, ve kterých je člověk odkázán pouze na své nevědomé já. Zde tedy člověk poznává sama sebe, posiluje své volní vlastnosti a zapomíná na starosti běžného života. Dle studií, na které Wim Hof ukazuje je možné díky takovému nastavení mysli předcházet různým civilizačním chorobám a také je léčit. Jeho způsoby značně evokují buddhismus, ke kterému se nepřímě hlásí, když užívá tradičních meditací. Viz HOF, Wim. *Wim Hof: ledový muž: jediná autorizovaná kniha Wima Hofa o převratné metodě, jak využít svůj fyzický i duševní potenciál*. Brno: Jota, 2020; O buddhismu a jeho významu pro dnešní svět viz WANGU, Madhu Bazaz a Vladimír MILTNER. *Buddhismus*. Praha: Lidové noviny, 1996. s. 121.

pomalou stejně kvalitně jako profesionál, ale získává za tuto snahu pouze o něco větší benefity než amatérský sportovec.²¹

Profesionální sport však není pouze o penězích plynoucích za sportování. V profesionálním sportu jsou pěstovány a ceněny naprosto odlišné hodnoty než v rámci běžně deklarované morálky. Neboť je zde jasně patrný antagonistický přístup k hráčům druhého mužstva, kteří by měli být chápáni jako nepřátelé, které je nutné porazit. Profesionální sportovec je neustále tlačen k určité úrovni výkonnosti, neustálé soutěživosti a chtění po posouvání vlastních hranic, je kladen důraz na překonávání druhých. Profesionální sport jako takový však utváří jistou pyramidu společnosti a s tím spojené autoritativní vztahy, kdy je hráč podřízen trenérovi, ten manažerovi a ten majiteli klubu. Vrcholové profesionální sport je těmito svými vlastnostmi specificky a neměnný. Existují v něm jasně daná pravidla, která ve své podstatě i odpovídají zájmu masových médií o jeho dění. Profesionální sportovec by tedy měl přijmout ony způsoby, jinak se jeho šance po sebezprosažení značně snižují.²²

Stejně tak by měl akceptovat skutečnost, že profesionální sport není jen sportem, ale díky svému profesionálnímu pojetí zasahuje i do mnohých dalších oblastí společnosti. Majitelé klubů musí určitým způsobem své týmy financovat a najímat zdatné odborníky, kteří se dále o takovou investici starají, kteří pak dále angažují realizační tým a sportovce samotné. Tato pyramida²³ následně přesně definuje vzájemné vztahy jednotlivých částí celků, jelikož základním předpokladem existence klubu je užitek následovaný ziskem, jež by měl být pokud možno v maximální možné míře, aby se mohl klub dále rozvíjet a posouvat, neboť příliv financí do klubu je přímo úměrný výsledkům.²⁴ Výjimku tvoří pouze silné tradiční kluby se zvlášť širokou fanouškovskou základnou, mluvíme pak však spíše o značce jako v případě klubů fotbalové Premier League Liverpoolu FC či Manchesteru United.²⁵

Nejprestižnější klubové soutěže nejen v ledním hokeji se pak snaží využít vzájemné rivalitu pro vlastní prospěch formou volby nejlepších talentů v podobě draftu za cílem vyrovnání šancí na úspěch, takové kluby pak drží jistý monopol a mnohdy inklinují až ke

²¹ MANDÁT, Pavel. *Jakub Matušík o svém návratu do Tábora, první lize i soukromí* [online]. [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <https://www.hokej.cz/jakub-matusik-o-svem-navratu-do-tabora-prvni-lize-i-soukromi/5044522?t=evqbxdi61570g9ke4238vgq1p77aw3bpwa88fxqiv0lss450tp21h1d>.

²² SEKOT, Aleš. *Sociologické problémy sportu*. s. 29.

²³ Tamtéž, s. 29.

²⁴ NOVOTNÝ, Jirí. *Ekonomika sportu: vybrané kapitoly II*. Praha: Oeconomica, 2006. s. 4-7.

²⁵ NOVOTNÝ, Jirí. *Ekonomika sportu: vybrané kapitoly II*. s. 71-74.

kartelovým dohodám, neboť často neumožňují vstup do soutěže novým klubům, aby neztratily svá výsadní postavení. Je vyžadován systém srozumitelný především pro platícího fanouška, bez kterého nelze profesionální sport financovat.²⁶ Systém uzavřených profesionálních soutěží je ryze americkou záležitostí, v Evropě až na výjimečné případy existuje možnost postupu do vyšší soutěže a opačně, kdy americký systém skutečně onu kooperaci všech stran vyžaduje díky uzavřenosti soutěží, která tak musí zůstat divácky atraktivní. Cílem je totiž dosáhnout zdání, že o prvenství nesoutěží jen úzká skupina favoritů, proto v těchto soutěžích kluby volí na tzv. draftu nejlepší mladé talenty v pořadí od nejhůře postaveného týmu. Tyto principy však nefungovaly dostatečně, a tak s postupem času vznikly i platové stropy, aby se nejbohatší kluby nemohly stát naprostými hegemony.²⁷ Díky tomu dochází k častým tvrdým vyjednáváním mezi hráči a kluby ohledně jejich skutečné hodnoty na hráčském trhu a jejich následnému přesunu do týmu méně kvalitního, který se následně staví okolo těchto hvězd, čímž dochází k zatraktivnění celé soutěže.²⁸

1.3. Mytizování sportu

„Tak za mě je obrovská výhoda, když kluk řekne, že hraje profesionální hokej. Ta věta má nějaké kouzlo. Nevím ani v čem, ale přece jenom ženské letí na sportovce, možná tam nějaké vidí i nějaké peníze a celkově v té společnosti to má své místo a odjakživa mělo. Sportovci byli tahouni pro ženy a asi se to drží pořád.“²⁹

Sport dnešní doby je značně masovou záležitostí, které pozornost nevěnují pouze jeho fanoušci. Sport prostupuje všemi vrstvami společnosti a nahrazuje mnohdy i válečné konflikty, jak si přál již otec moderních olympijských her Pierre de Coubertin či třeba hrdina knihy *Klapzubova jedenáctka* otec Klapzuba.³⁰ Profesionální sport díky své masové oblíbenosti zcela odráží nálady společnosti a stává se jí zrcadlem či jej lze snad i považovat za novodobý zpodobněný mýtus. Roland Barthes ve své knize *Mytologie*³¹ popisuje tento příklad na wrestlingu, když vnímá sportovní událost jako celek na sebe

²⁶ SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*. s. 170-173.

²⁷ NOVOTNÝ, Jiří. *Ekonomika sportu: vybrané kapitoly II*. s. 7-15.

²⁸ Tamtéž, s. 9-14 a 34-37.

²⁹ Rozhovor s Petrem v Českých Budějovicích ze dne 29.3.2023.

³⁰ COUBERTIN, P. *Olympijské paměti*. Praha: Olympia, 1977. Okrajově lze však zmínit i myšlenky, které obsahuje dílo českého autora *Klapzubova jedenáctka* viz BASS, Eduard. *Klapzubova jedenáctka*. Praha: Dobrovský, 2021.

³¹ BARTHES, Roland. *Mytologie*. Praha: Dokořán, 2004.

navazujících narativních vzorců. Soupeřící strany zastávají jisté role, které jsou jim věnovány ještě před započítím utkání či souboje a fanoušci díky těmto přejatým vzorcům utkání sledují. Připočteme-li ještě vyobrazení takové události v médiích, tak dostáváme plně funkční kulturní zážitek, který dostává až mytický nádech nejenom díky subjektivnímu zobrazení soupeřících stran jako boje dobra se zlem.³²

Sportu je však společností přikládána taková důležitost, že změny společnosti v sobě sport okamžitě reflektuje a tím utváří zcela nové systémy. Luděk Bukač, jeden z nejvýraznějších českých hokejových trenérů všech dob, uvažuje v podobných intencích jako Gilles Lipovetsky, když charakterizuje dnešní sportovní svět v závislosti na společnosti jako snahu o posilování vlastního ega. Bukač kritizuje dnešní společnost zaměřenou čistě na peníze a výkonnost, jako ukázkou demonstruje reflexi médií a fanoušků, které mnohem více než předvedená hra, zajímají statistické údaje a výše finanční odměny sportovců, dle které je pak neúprosně hodnotí. Problém vidí i ve vytrácení se kreativity v dnešním hokeji, poukazuje na dřívější hráče, kteří dokázali předvádět neuvěřitelné kousky, díky kterým povznášeli hokej téměř až do úrovně umění. Dnešní hráče vnímá jako celebrity žijící v jistém kultu, který je jim zapůjčen boji mezi konzumenty hokejové performance. Takové celebrity posléze dbají pouze sami na sebe, na své statistiky a tým jako takový se jim stává vedlejší. Jednotlivec je sice součástí týmu, ale výjimečná individualita dokáže tým posunout na vyšší úroveň v přímé závislosti na kvalitě osobnosti takové osoby.³³

„My spolu na cestách zpívali. Dnes místo toho hráči sedí zařezaní s telefony a hledají, kdo má kolik přihrávek, a jak vysoký plat bere. Stali se z nich performeři. Obléknou se, dostanou patnáct minut na ledě, předvedou své silné stránky a odcházejí ze scény.“³⁴

Sami sportovci jsou často téměř až mýtickými postavami, i když jsou sice běžnými smrtelníky, ale právě jejich vlastnosti a dovednosti odlišující je od běžných smrtelníků z nich dělají ony hrdiny. Díky současnému postavení sportu ve společnosti a jeho neustálé přítomnosti v masových médiích se vybrané sporty skutečně stávají masovou zábavou a nejvýraznější představitelé jednotlivých sportů a klubů se těší nejenom zajímavé finanční

³² BARTHES, Roland. *Mytologie*. s. 13-24; O médiích a způsobech, jakými zprostředkovávají sportovní události viz DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty: zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové*. Praha: Dokořán, 2008. s. 34-79.

³³ BUKAČ, Luděk. *Moje hokejové století*. s. 299-305.

³⁴ Citát Lud'ka Bukače zmiňuje změnu v chápání kolektivu dnešními profesionálními ledními hokejisty. Cílí na skutečnost, že týmový duch a celkové semknutí týmu ustupuje. Místo toho sledujeme jednotlivce snažící se zaujmout především sami sebou. Viz BUKAČ, Luděk. *Moje hokejové století*. s. 338.

odměně, ale získávají i společenský obdiv, jenž ve spojitosti s případnými úspěchy vytváří až kult.³⁵ Sami jsou často značně mytizováni, o čemž svědčí v našich končinách nejlépe události ze zimních olympijských her v japonském Naganu a fenomenální výkony Dominika Haška, pro jehož životní výkony se vžilo slovní spojení *naganský bůh*.³⁶

Sport tento mýtus díky své masové oblíbenosti plní. Mircea Eliade mýtus jako takový v moderní společnosti popisuje jako jisté a v tu chvíli jediné zpodobnění a vysvětlení reality, Zároveň však vnímá v lidském životě a kulturách fenomén věčného návratu téhož v podobě archetypů, kdy se určité věci v životě člověka neustále opakují a podobně fungují i lidské kultury, u kterých poukazuje na jisté a opakující se symboliky ve stavbách chrámů, budování měst a uctívání božstev. Tuto definici lze vztáhnout v souvislosti ledního hokeje a české společnosti zejména na události následující po okupaci vojsky Varšavské smlouvy a na vystřízlivění z na první pohled bezstarostného žití po Samotové revoluci. V obou těchto případech sehrál lední hokej svou úlohu a působil jako realitu vysvětlující a motivující prvek společnosti. Ať už šlo o symbol boje proti útlaku, nebo se jednalo o podtržení takového příběhu vítězství úspěchem na „Turnaji století“ se zlatou tečkou v podobě finále proti Ruské federaci.³⁷ Sport, respektive jeho sledování, je prostředkem všech zúčastněných k úniku z reality a k zapomenutí na vlastní potíže. Lidé si ve své podstatě platí peníze, aby mohli sportovní utkání sledovat jako přesně takové zpodobnění jiného světa.

Mnohdy pak nastávají velmi rozporuplné a úsměvné události, kdy tisíce zástupců dělnické třídy pořvávají na jednoho hrajícího milionáře, aby pořádně pracoval.³⁸ O milionářích však nemůže být řeč v obecné rovině, za takové lze považovat, překvapivě, pouze zlomek z celkového počtu profesionálních ledních hokejistů. Finanční ohodnocení profesionálů ve dvou nejvyšších profesionálních soutěžích může být mnohdy až zarážející a nezřídka nedosahuje ani na úroveň minimální mzdy v České republice: „*V První lize takové peníze nejsou. Má první smlouva byla fakt malinkatá na*

³⁵ Tomuto fenoménu se ve své knize *Sport, média mýty. Zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové* věnuje Jan Děkanovský, který analyzuje pojetí sportu v masových médiích a následné přijímání mas ve 20. století, kdy sport přirovnává k novým mýtům a legendám. Nejlépe o takových momentech vypovídají příběhy Raye Bourqueho, Maria Lemieuxa a úspěchy českého hokejového týmu či Kateřiny Neumannové na zimních olympijských hrách. Ovšem neopomíná ani fenomenální výkony Dominika Haška na zimních olympijských hrách v Naganu, kdy téměř sám dotáhl český hokejový národní tým k jeho největšímu úspěchu. DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty: zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové*. s. 83.

³⁶ Tamtéž, s. 83.

³⁷ ELIADE, Mircea. *Mýty, sny a mystéria*. Praha: Oikoymenh, 1998. s. 13; ELIADE, Mircea. *Mýtus o věčném návratu*. Praha: Oikoymenh, 2019. s. 11-16.

³⁸ Viz DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty. Zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové*.

osm tisíc, že nám to v průběhu sezóny zvedli na deset tisíc.“³⁹ Jedná se však zejména o začínající mladé hokejisty přicházející z mládežnických týmů. Obvyklá výše měsíční odměny hráčů na takové úrovni bývá vyšší: „*Samozřejmě se to hodně vyvíjí. Když jsem měl první výplatu třicet a nájem šest, tak mi zbývalo hodně peněz. Ted' stojí nájem víc a všechno taky víc, tak je to těžký a ted' mi přijde, že vlastně nikdy těch peněz není dost a záleží osobně, co každý potřebuje a co od života chce.*“⁴⁰ Oné astronomické gáže dosáhne pouhý zlomek a zpravidla se jedná o hráče NHL, ve které se těší největšímu finančnímu ohodnocení.⁴¹

Z výše zmíněného vyplývá významná role tlaku, jemuž musejí profesionální ledního hokejisté stejně tak jako další sportovci na vrcholové úrovni denně čelit. Onen tlak má vícero podob a liší se podle jeho zdrojů. Mnohdy je nejhorší tlak plynoucí z očekávání, která na sebe klade samotný hráč a tlak ze strany klubu. Nejvýraznějším je mnohdy tlak, jehož původcem jsou sportovní fanoušci, jak již bylo popsáno, tak moderní vrcholový sport je zábavou mas, kdy na utkání profesionálních soutěží chodí zpravidla tisíce platících fanoušků, kteří díky tomu získávají pocit, že díky zaplacení vstupného mohou v této show hravě a svévolně interagovat.

Již z historických děl zabývajících se antickými státy vyplývá, že diváky na sportovních kláních přitahuje zejména násilí a celková možnost podílení se na takovém aktu, který přispívá k jejich uvolnění. Onen fakt ve své polemické knize *Genealogie morálky*⁴² shrnuje i Friedrich Nietzsche, avšak zmíněné násilí v jeho spise souvisí především se smluvním vztahem dlužníka a věřitele. v tomto vztahu věří, že násilí je nejlepším způsobem zadostiučinění, pokud dlužník není s to splácet své závazky, musí jej věřitel potrestat nejprůhodnějším způsobem. Pokud však člověk nemá dostatečné postavení či moc, tak musí vzít za vděk pouhou podívanou a stává se divákem. Právě pohled na utrpení na někom vykonávané odjakživa přitahuje.⁴³ Albert Camus ve svém *Létě* přímo cituje: „*Jistý Oraňan mě nažhvil výslovným slibem, že tam „poteče krev“, a tak se dotyčného večera octnu mezi opravdovými milovníky.*“⁴⁴

³⁹ Rozhovor s Juniorem v Praze ze dne 26.8.2022.

⁴⁰ Rozhovor Patrik.

⁴¹ NOVOTNÝ, Jiří. *Ekonomika sportu: vybrané kapitoly II.* s. 26-38.

⁴² NIETZSCHE, Friedrich. *Genealogie morálky.* Praha: OIKOYMENH, 2019.

⁴³ Tamtéž, s. 51-52; Jiří Šubrt interpretuje myšlenky Norberta Eliase, který se násilí ve sportu ve svých pracích též věnuje a tvrdí, že v dnešní době nám místo válčení stačí pouhá podívaná na alespoň nějaký souboj. Viz ŠUBRT, Jiří. *Civilizační teorie Norberta Eliase.* s. 62-63.

⁴⁴ CAMUS, Albert. *Léto.* Praha: Hynek, 1999. s. 21.

Tato skutečnost může být i vysvětlením současného nárůstu popularity bojových sportů,⁴⁵ jelikož většina masově oblíbených sportů se vydala jiným směrem a na příkladu ledního hokeje lze tyto změny snadno zaregistrovat.⁴⁶ K popsání této změny slouží už jenom nahlédnutí na srovnání výškových průměrů a celkové váhy ledních hokejistů hrajících v severoamerické NHL, právem považované za nejlepší hokejovou soutěž světa. Až do relativně nedávné doby hráli prim v této lize silově vybavení hokejisté. Jistě, o produkci kanadských bodů se vždy starali šikovní hráči, ale výška s váhou hrály velkou roli a v každém týmu bylo možné nalézt několik hráčů, kteří se bili mezi sebou téměř každé utkání. V současné době se takoví hráči téměř vytratili, soutěž pozměnila systém trestů a obrovské hity způsobující otřesy mozku jsou trestány tak, že si hráč dvakrát rozmyslí, než srazí hráče, kterému stojí mimo zorné pole, neboť jej kromě tučné pokuty čeká dlouhý zápasový distanc.

To umožnilo, aby se v této lize začali prosazovat obecně hráči menšího vzrůstu, jež jsou však mnohem lépe technicky vybavení, v řeči veškerých hokejových dovedností. Díky tomu došlo k výraznému zrychlení NHL. V tom však spočívá problém průměrného amerického sportovního konzumenta, ten totiž viděl v hokeji vždy okrajovou záležitost, protože ve Spojených státech amerických je hokej vyjma několika států⁴⁷ okrajovou záležitostí, a takoví fanoušci chodili na utkání NHL zejména z důvodu bitek mezi bitkaři.⁴⁸ Momenty jako tyto jim tedy nahrazují dosyta obrovské akce profesionálních organizací bojových sportů jako třeba UFC. Avšak v řeči oblíbenosti bojových sportů se nejedná pouze o profesionální utkání, ale platící fanoušci podporují i klání idolů a ikon z prostředí sociálních sítí. V takových případech se jedná o velmi amatérská klání s někdy až podivuhodnými pravidly, při kterých jde však o zdraví těchto chvilkových sportovců,

⁴⁵ ŠUBRT, Jiří. *Civilizační teorie Norberta Eliase*. s. 62-63.

⁴⁶ Ohledně popularity bojových sportů vypracoval Pavel Procházka diplomovou práci, kde se snažil prokázat hypotézu tvrdící, že více než 70% žáků základních škol by si přálo zvýšený poměr úpolových her v rámci hodin tělesné výchovy a tato hypotéza se prokázala. PROCHÁZKA, Pavel. *Preference a popularita úpolových aktivit u žáků na ZŠ ve vybraném regionu*. Praha, 2020. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, Katedra tělesné výchovy. Vedoucí práce Dlouhý, Martin.

⁴⁷ Mezi takové státy, ve kterých je hokej nejpobulárnějším sportem, patří například stát Minnesota. Viz HEWITT, Josh. *The "State of Hockey": Minnesotans Proud to Take the Ice* [online]. [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://bleacherreport.com/articles/153754-the-state-of-hockey-its-more-than-just-a-title>.

⁴⁸ Na základě několika různých žebříčků s odlišnými preferencemi a kritérii vychází, že ve Spojených státech amerických se lední hokej nachází na 4. až 5. místě v žebříčcích popularity. Viz INJAI, Lewis a Cyprine APINDI. *Which is the most popular sport in America? Top 12 revealed* [online]. [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://sportsbrief.com/facts/top-listicles/14576-discover-popular-sport-america/>.

jelikož zpravidla neovládají základní prvky bojových sportů a mnohdy ani nejsou v takové fyzické kondici, aby mohli souboj smysluplně absolvovat.⁴⁹

1.3.1. Vybrané momenty z historie českého hokeje

Lední hokej se stal neoddiskutovatelnou částí české společnosti. Vypravování celé jeho historie by vydalo na samostatnou diplomovou práci, ale i přes to je na místě připomenout alespoň pár momentů, které dokládají vše výše popsané. Cesta tohoto sportu na vrchol české společnosti z hlediska popularity byla poněkud trnitá. V době na pomezí století 19. a 20. vznikaly nejrůznější tělovýchovné spolky a organizace, kdy mezi nejvýznamnější patřil bezesporu Sokol, ale pojetí takových spolků se velmi lišilo. Sokol býval téměř až filozofickým klubem, ve kterém se vyjma pěstování zdatného těla dbalo především na budování vlastenectví a jistý pocit sounáležitosti. Ono i členství v Sokolu bylo společensky význačné a členové Sokola se těšili z toho plynoucí prestiži.⁵⁰ Nutno podotknout, že se pohybujeme v době Rakouska-Uherska, ale pro tehdejší české sportovce nic takového neexistovalo, zakládali si vlastní veskrze české organizace a sami se na světových akcích, jakými byly ku příkladu olympijské hry, prezentovali jako Češi. V tomto ohledu byli sportovci mnohem úspěšnější než politici snažící se docílit větší samostatnosti českých zemí v rámci mnohonárodnostní monarchie.⁵¹ Hokej však stále nebyl masovým sportem a víceméně platil za sport, který mohli hrát jen hráči z movitějších poměrů.⁵²

1.3.1.1. Bítevní pole na ledové ploše

Odjakživa se úspěšní sportovci každého národa těšili značné přízni fanoušků i vlád svých států, jelikož v nich byly viděny idoly mládeže a ztělesněny úspěchy daného národa. Zdálo by se, že v našich končinách tomu nebylo jinak, přesto se udála jedna z

⁴⁹ O takových událostech v československém prostředí mluví v jednom ze svých videí i Ing. Martin Mikyska ve svém pořadu *Mikýřova úžasná pout' internetem* v epizodě nazvané *Filozofie Clash of the Stars 2*, na jejíž tvorbě jsem se podílel. Jedná se o souboje tzv. influencerů mezi sebou v různých formách bojového umění za nejasných pravidel a mezi naprostými amatéry, kdy jsou i sami sobě zdravotní hrozbou. <https://www.youtube.com/watch?v=vRhkd9-FAEw&t=8s>.

⁵⁰ GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *100 let českého hokeje*. Praha: AS press, 2008. s. 6-7.

⁵¹ Tamtéž, s. 15.

⁵² STRÁNSKÝ, Jiří a Kamil ONDROUŠEK. *Historie československého a českého hokeje 1908 - 1999*. s. 11-12. Tato skutečnost přetrvává dodnes při pohledu na vysoké ceny hokejové výstroje. Viz rozhovory s respondenty.

nejneuvěřitelnějších sportovních katastrof. Národní tým se v březnu roku 1950 jako neskrývaný favorit chystal k odletu na londýnské mistrovství světa, ale odlet byl kvůli zanedbatelnému problému odložen, a tak si celý tým vyrazil do oblíbeného podniku nazývaného Zlatá hospůdka či U Herclíků utužit vzájemné vztahy, a především se pobavit. Avšak zábava byla přerušena Státní bezpečností, kdy její členové do hospůdky vtrhli, došlo k potyčce, načež byli někteří z přítomných odvezeni v policejních antonech.⁵³ Dodnes panuje mnoho otazníků, ať už se jedná o přesný důvod policejního zásahu, nebo osvobození jen některých, jako třeba kapitána mužstva Vladimíra Zábrodského. Jako nejčastější důvod se uvádí obava o emigraci⁵⁴ výjimečné generace sportovců ze sportovního odvětví, které se mělo stát tou nejlepší prezentací nového režimu. Možným důvodem souvisejícím s lektorskou cestou do Sovětského svazu mohlo být i vyřazení konkurenta, jenž by bránil sovětskému výběru v cestě za světovými tituly.⁵⁵

Po politických procesech s reprezentanty⁵⁶ se začala psát nová kapitola národního týmu, již lze nejlépe popsat jako hledání nové identity a nových jmen. Jelikož byl národní tým zdecimován, museli trenéři skládat úplně nové mužstvo a objevovat nová doposud neznámá jména. Od toho se vyvíjely i výsledky, když úspěchy, na které byl tuzemský hokej zvyklý, nepřicházely a vybraných světových akcí se národní tým ani nezúčastnil. Nicméně tím lze shrnout negativa, která po chvíli zastínila pozitiva, rostl počet nových klubů, rostl počet stadiónů s umělým ledem, nebývale se zvyšovala členská základna vznikla dorostenecká liga a počet mládežníků věnujících se hokej pomalu doháněl počet dospělých hráčů. Do ledního hokeje se kromě finančních prostředků začala dostávat i do té doby nepoznaná systematika a vědeckost v podobě nových metodických komisí. Cílem bylo zničit doposud buržoazní vidění sportu za účelem vybudování vlastních pevných

⁵³ GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *100 let českého hokeje*. s. 82-89; Více o této události viz ŠKUTINA, Vladimír a Robert BAKALÁŘ. *Ztracená léta: příběh hokejového zločinu*. Pardubice: Helios, 1990.

⁵⁴ Obavy z emigrace byly zcela na místě, neboť již v roce 1948 emigrovalo mnoho úspěšných tuzemských sportovců a dokonce vznikla tzv. exilová reprezentace s názvem Lions O. K. Team, jež sehrála dokonce i dvě utkání. KUČERA, Tomáš. *200 neznámých hokejových příběhů: pikantní historky z hokejového zákulisí*. Praha: XYZ, 2018. s. 57-58.

⁵⁵ Poválečné působení československého hokeje včetně mistrovství světa v roce 1947 trefně shrnuje pořad *Slavné sportovní okamžiky* viz ZUNA, Pavel. *Jak „odměnit“ mistry světa – Největší hanba československého sportu (1950)* [online]. 2018 [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://www.stream.cz/sportovni-okamziky/jak-odmenit-mistry-sveta-nejveti-hanba-ceskoslovenskeho-sportu-1950-188022>; GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *Český hokej*. Praha: Olympia, 1998. s. 35-36; Lektorská cesta souvisí s původní výpravou z Československa, které měla za úkol učít v Sovětském svazu lednímu hokeji s pukem. Do té doby se tam totiž vyznával pouze hokej s míčkem. Výprava trvala pár dní, ale přinesla zajímavé zjištění, že se musí se Sovětským svazem na poli světového hokeje počítat, neboť mužstvo svých učitelů porazili už při první příležitosti, ačkoliv hráli s pukem a systémem pěti proti pěti poprvé. Viz BUKAČ, Luděk. *Moje hokejové století*. s. 57.

⁵⁶ Viz ŠKUTINA, Vladimír a Robert BAKALÁŘ. *Ztracená léta*; GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *100 let českého hokeje*. s. 82-89; ZUNA, Pavel. *Jak „odměnit“ mistry světa – Největší hanba československého sportu (1950)* [online]. 2018 [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://www.stream.cz/sportovni-okamziky/jak-odmenit-mistry-sveta-nejveti-hanba-ceskoslovenskeho-sportu-1950-188022>.

základů, ke kterým lze přičíst i nové tituly, o které hráči soutěžili jako titul vzorného pracovníka, úderníka či čtenářský odznak. Svaz organizující lední hokej do této doby se přesunul pod státní správu do Sekce ledního hokeje, avšak do jejího čela byl dosazen člověk, který s ledním hokejem neměl do té doby nic společného. Důležitější byla politická příslušnost spolu se stranickou poslušností než profesní kvalita.⁵⁷

Nastalo mnoho změn v otázkách fungování sportu jako takového, ale změnám se nevyhnuly ani do té doby slavné kluby, kdy některé musely svou činnost ukončit a jiné byly přeřazeny do nižších soutěží. Povstaly naopak jiné kluby, jakými byly Kladno nebo Brno. Ony změny se však začaly dotýkat i chápání sportovních protivníků, kdy se z utkání se zámořskými celky stala velkolepá událost vyobrazená jako boj dobra se zlem. V takových zápasech byl cítit silný tlak po vítězství z ideologických důvodů, kdy se však paradoxně brala i porážka, která se omlouvala slovy o nečestné až brutální hře soupeře, což jen podtrhovalo budovanou představu o západní společnosti, a několik momentů, kdy proti Čechoslovákům nastoupil některý z jejich emigrujících příbuzných, ničemu z toho nepomohlo. Komunistická ideologie prostupovala sportem až do takové míry, že národní tým předčasně opustil mistrovství světa kvůli státnímu smutku způsobenému úmrtím prezidenta Klementa Gottwalda. Na scénu vstoupil nový gigant na poli ledního hokeje Sovětský svaz a utkání s ním okamžitě získala nový náboj, celý národ sledoval takové bitvy, kdy porážky dávaly prostor k novým konspiracím tvrdícím, že se jednalo o nařízenou porážku vládní strukturou. Atmosféru všech takových utkání ale nejvýrazněji ovlivnily teprve události srpna roku 1968, po kterém se stal z každého utkání proti Sovětskému svazu doslova válečný konflikt na ledové ploše.⁵⁸

Během šedesátých let se tuzemský hokej vrátil na výsluní a společně se Sovětským svazem, Švédskem a Kanadou utvořil dominantní čtyřlístek, který určoval trendy světového hokeje. Kanada profitovala z nejširší hokejové mládežnické základny, a především z tvrdé a nesmlouvavé hry. Sovětský svaz neustále posouval hokej nevídaným způsobem, zcela ovládl světovou hokejovou scénu, sportovci trénovali podle nejnovějších tréninkových metod, jež jsou revoluční a efektivní i v dnešní době. Sovětští hokejisté byli známi především svými „strojovými“ kombinacemi a přesností. Čechoslováci vynikali svou typickou chytrostí a Švédí těžili z kvalitního bruslení a

⁵⁷ BUKAČ, Luděk. *Moje hokejové století*. s. 144-145; GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *Český hokej*. s. 41-46.

⁵⁸ GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *Český hokej*. s. 44-50; GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *100 let českého hokeje*. s. 152-161; DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty*. s. 99-101; BUKAČ, Luděk. *Moje hokejové století*. s. 141-146.

obránné hry. Ve své podstatě se tato silná čtyřka na výsluní udržela do dnešních dní a věci typické pro tyto hokejové bašty šedesátých let zůstaly v hokejovém DNA zakořeněny. Silná čtyřka ovládla hokej na několik dalších desetiletí, Kanadčané a Američané byli považováni za profesionály zatímco zbytek světa za amatéry, ale komunistický režim věnoval lednímu hokeji takovou pozornost, že v zemích východního bloku vznikly podmínky srovnatelné s profesionálním prostředím severoamerické NHL a dokonce v leckterých ohledech i lepší - vznikl tzv. skrytý profesionalismus, díky čemuž se ze silné čtyřky stávala spíše trojka, jelikož švédský systém nedokázal konkurovat severoamerickému ani skrytému profesionalismu. Sovětský svaz se stal suverénně nejsilnějším státem na ledovém kluzišti, Čechoslováci zdatně sekundovali a Kanadčané se ukazovali v plné síle pouze výjimečně na Kanadském poháru.⁵⁹

„Porazte Rusy a můžete pak skončit třeba pátí, pro nás budete skutečnými hrdiny!“⁶⁰

Z mezinárodních akcí vozili Čechoslováci pravidelně cenné kovy, ale nejcennější kov jim neustále unikal. Politické napětí v zemi se změnilo a zavládlo ono proslulé Pražské jaro, v zemi zavlál nečekaný vítr svobody, který se však brzy stal jen přelétající kometou, protože již brzy - v srpnu 1968 - došlo k okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy. Touhy po zlatém kovu vzaly za své a největším cílem našich hokejistů bylo porazit Sovětský svaz, kdy lze tuto skutečnost ilustrovat povely, jaké dostávali hokejisté od celého národa. Ona přání byla celkem jednoduchá, znělo v nich, že československý tým nemusí nutně přivést medaili, může být klidně poslední, ale musí porazit Sovětský svaz, pak bude vše odpuštěno. Ze zápasů se Sovětským svazem se stala národní událost a ojedinělá příležitost, jak se postavit obrovské velmoci s vztyčenou hlavou. Lední hokej přerostl svým významem pouhý sport, stal se symbolem vzdoru, národní hrdosti a boje proti útlaku.⁶¹

“My jako sportovci jsme zůstali stranou zrovna tak. V otevřeném boji proti okupaci se daleko aktivněji projevovali umělci, hudebníci, kdežto my přijali role těch trpně sledujících spolu s veřejností. Jediné, co jsme mohli, bylo rozdat si to s Rusy na ledě a porazit je.”⁶²

⁵⁹ GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *Český hokej*. s. 49-51; GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *100 let českého hokeje*. s. 156-159.

⁶⁰ GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *100 let českého hokeje*. s. 153.

⁶¹ GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *Český hokej*. s. 49-51; GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *100 let českého hokeje*. s. 152-156; STRÁNSKÝ, Jiří a Kamil ONDROUŠEK. *Historie československého a českého hokeje 1908 - 1999*. s. 18-19; BUKAČ, Luděk. *Moje hokejové století*.

⁶² BUKAČ, Luděk. *Moje hokejové století*. s. 144.

Praha se měla roku 1969 stát dějištěm mistrovství světa, ale z důvodu srpnové okupace byl šampionát přesunut do Švédska, konkrétně do Stockholmu. Díky všem okolnostem získal šampionát speciální význam, šlo o možnost, jak se i malá zem mohla postavit obrovi a zvítězit. Hranice nebyly ještě tak pevně střeženy, a tak mohly davy fanoušků vycestovat do Stockholmu a sledovat ony březnové momenty na vlastní oči. Českoslovenští hokejisté se se Sovětským svazem střetli dvakrát a v obou utkáních zvládli zvítězit. V prvním utkání zvítězili 2:0 a ve druhém – dechberoucím - 4:3. Praha a další velká města se změnila v místa plných oslav, občané bujaře oslavovali a podobně i naši hokejisté. Jedinou kaňkou těchto událostí je konečné třetí místo, které však mohlo být i místem pátým, neboť Čechoslováci „pravý“ šampionát konaný jen mezi Československem a Sovětským svazem vyhráli.⁶³ Pamětníci, mezi které lze řadit Luděk Bukače, hodnotí vítězství Čechoslováků jako zasloužené a s mnohem hlubším významem: „*Ti kluci nehráli za sebe, hráli za celý národ a tentokrát se nejednalo o frázi... Jednalo se o asi nejmotivnější vzpouru na ledě v hokejových dějinách, však také měla dozvuky i při následných násilnostech v Praze.*“⁶⁴

Skutečně se nejednalo o pouhé hokejové utkání, ale o boj celého národa proti národu druhému: „*Když jsme tady porazili ty Rusáky, že jako jsme nemohli se nějak vyjádřit proti nim a hokej byl jedinej. Jo. To byl jediný způsob, jak se postavit proti nim. Měl jsem na jazyku Nagano, ale to jsme nechtěl říkat.*“⁶⁵ Lední hokej jako takový byl ideální možností k částečné odvetě, jelikož je lední hokej kontaktním sportem, který vyžaduje agresivitu, byla tato utkání správnou příležitostí. Jediným možným problémem by snad byla jen přílišně tvrdá hra, jež by mohla způsobit dalekosáhlejší potíže. Sami hokejisté šli do utkání zvítězit s celým národem v zádech, ale zároveň způsobit sovětským hokejistům potíže svou nesmlouvavou hrou. To byl vlastně i dílčí cíl, pokud by se utkání vyvíjelo ve prospěch soupeře, byli českoslovenští hokejisté odhodláni značně znepríjemnit soupeři hru, jakoby se snad jednalo o skutečný boj. Symbolem se staly i přelepené hvězdy na státním znaku a následné nepodání rukou soupeři, což jen rozvířilo další debaty ze strany režimu.⁶⁶

Dvojnásobné vítězství nad Sověty nezůstalo bez odezvy a následné oslavy v Praze a velkých městech byly zneužity samotným režimem, došlo k vlně zatýkání za

⁶³ GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *100 let českého hokeje*. s. 153-154.

⁶⁴ BUKAČ, Luděk. *Moje hokejové století*. s. 144.

⁶⁵ Rozhovor s Gagarinem v Praze ze dne 6.10.2022.

⁶⁶ DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty*. s. 100-101.

zinscenované výtržnosti a napadené pobočky typicky ruských společností. Dohra možná největších samostatných vítězství byla hořká, ale postupem času se začaly přidávat i další vítězství. Reprezentace totiž zanedlouho poté začala vozit ze světových akcí po dlouhých letech i nejcennější kovy a první takový úspěch nastal na domácím šampionátu v Praze, kde navíc skončila rekordní série devíti světových titulů v řadě, kterou se mohli chlubit hokejisté Sovětského svazu, kteří na turnaj přivezli i své hvězdné hráče Malceva a Charlamova. Celý šampionát se těšil značné pozornosti policejních složek, které měly zajistit bezpečnost a potlačit potenciální nepokoje. V plné síle se ukázala nová nastupující generace hráčů v čele s kultovním Jiřím Holečkem a bratry Holíkovými, juniorské výběry vozili ze světových akcí jeden úspěch za druhým a renesance československého hokeje od onoho soudu s mistry světa byla dokončena.⁶⁷

1.3.1.2. Pohádka o Popelce

Olympijské hry v Naganu se staly symbolem a mezníkem nejen hokejových ale pro některé i komplexně českých dějin. Hry v japonském Naganu byly specifické díky povolení startu hráčů z NHL. Nikdy předtím nebylo něco takového myslitelné, a proto se hokejové soutěži začalo přezdívat turnaj století. Důvodem byly i plány tehdejšího komisaře NHL Garyho Bettmana, který chtěl rozšířit marketingový rozsah soutěže i na jiné kontinenty a viděl vhodnou příležitost, jak prorazit na asijský trh.⁶⁸

Český výběr nepatřil mezi aspiranty na celkové prvenství a jakákoliv medaile by byla vysoce nadplánová. Však tomu odpovídalo i složení mužstva tvořené oproti Světovému poháru hráči NHL pouze z poloviny. Zbylé národy ze světové špičky, Švédi, Rusové, Američané a Kanadťané, složily mužstva podle nejvyšší možné potenciální kvality, tedy výhradně z hráčů NHL, kdy se měla naplno ukázat dominance Američanů s Kanadťany po vzoru dvou let starého Světového poháru, kde se obě mužstva střetla ve finále a předváděla hokej nejvyšší estetické kvality. Český tým neměl hvězdami nabyté mužstvo, ale rozhodně oplýval značnou individuální kvalitou v podobě zřejmě nejlepšího brankáře své doby Dominika Haška a v té době jednoho z nejvíce dominantních hráčů světa Jaromíra Jágra, které doplnil Vladimír Růžička pro svou osobnost a především vůdcovské

⁶⁷ GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *100 let českého hokeje*. s. 163-169.

⁶⁸ DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty*. s. 116-117; GUT, Karel a Jaroslav Prchal. *Český hokej*. s. 121.

schopnosti, jelikož na proběhlém Světovém poháru bylo v týmu mnoho individualit a žádný vůdce stmelující tým dohromady.⁶⁹

Nominace kapitána Růžičky byla překvapením, neboť se v reprezentačním dresu neobjevil téměř deset let a ledabyly odmítl světový šampionát ve Vídni. Důvod byl ale prostý, v národním týmu po zkušenostech ze Světového poháru existovali dva lídři soupeřící o pozici hlavního muže kabiny – Robert Reichel a Jaromír Jágr – Vladimír Růžička měl tedy být celému týmu jakýmsi hokejovým otcem, na kterého měl tým v klíčových momentech spoléhat a své o této volbě věděl i trenér Hlinka, jenž Růžičku velmi dobře znal již z litvínovské mládeže. Všem paradoxně nejvíce pomohla očividná chemie mezi Růžičkou a Jaromírem Jágrm vzniklá při letních akcích Jaromíra Jágra pod patronátem jeho Jágr Teamu, kde si oba dva náramně rozuměli, vyvstala tedy otázka, proč to nezkusit a nedat Jágrovi do formace Růžičku na pozici středového útočníka.⁷⁰ S nominací si však trenér Ivan Hlinka moc velké starosti nedělal, věděl, koho chce mít v týmu a díky své pověsti téměř neexistovalo, že by se mu nepovedlo získat do národního týmu jakéhokoliv hráče.⁷¹ Dominiku Haškovi nominaci oznámil způsobem svým vlastním: „*Nazdar, Hašane, volám... kvůli olympiádě. Počítám s Tebou. Bereš to? ... Hašane, dobrý, počítáme s tebou. Já si musím jít zapálit.*“⁷²

Turnaj byl koncipován způsobem nevídaným, všech osm mužstev postoupilo do čtvrtfinále a díky skandálu se švédským Ulfem Samuelssonem, jenž zapomněl, že již není švédským občanem díky americkému občanství, došlo i k nečekaným změnám v pavouku play-off. Český tým podlehl ve skupině pouze ruskému výběru 2:1, jednalo se o jediné utkání, ve kterém inkasoval Dominik Hašek více než jednu branku, a měl nastoupit proti týmu USA. Ono čtvrtfinále lze rozdělit místo typických třetin spíše na poloviny, kdy první třetina by byla prvním dějstvím, ve kterém byli Češi z ledu naprosto vymazáni jako pravopisná chyba zmizíkem v sešitě žáka základní školy, naděje držel pouze brankář Hašek. Po tomto strhujícím nástupu zavládla v české kabině beznaděj, kterou měl svým památným projevem změnit v odhodlání právě kapitán Růžička. Obraz hry se změnil,

⁶⁹ GUT, Karel a Jaroslav Prchal. *Český hokej*. s. 121-123; DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty*. s. 118; O správném složení mužstva z hlediska psychologie osobnosti ve sportu viz SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*. s. 138-141.

⁷⁰ GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *100 let českého hokeje*. s. 276-277.

⁷¹ Tamtéž, s. 310.

⁷² Tamtéž, s. 275.

Češi diktovali tempo hry a došli si pro vítězství v poměru 4:1, čímž spustili nespoutanou hokejovou horečku ve své domovině.⁷³

Této hokejové mánii nejvíce přispívala práce médií a výkony komentátora Roberta Záruby, z jakéhokoliv náznaku se okamžitě stával příběh hodný popisu, prvotní význam se ztratil za závojem mýtu jako na příklad vyřizování si účtů Petra Svobody s hrubým Kazachstáncem, ze kterého se místo běžné hokejové potyčky stala událost znázorňující boj malého houževnatého národa o emancipaci proti obrům, jak byl později vnímám těmito způsoby i celý turnaj. Ona symbolika a především význam Nagana se projevily následně i v kultuře, kdy se všechny ony mýtické náznaky ztvárnily na divadelním hledišti v opeře Nagano, ve které lze spatřit všechny známé příběhy převedené do umělecké podoby, Jaromír Jágr promlouvá k ledové ploše dle svého zvyku chodit na svá speciální rozbruslení, Vladimír Růžička burcuje tým, Petr Svoboda a jeho lámaná čeština a především narození vnuka Boha Dominika Haška na ostrově Hokejdo.⁷⁴

V semifinále však na Čechy čekala ještě těžší váha v podobě Kanad'anů, za které na turnaji nastupoval i nejproduktivnější hráč historie NHL Wayne Gretzky. Utkání se však stalo zejména v zámoří soubojem dvou fenomenálních brankářů a zřejmě největších rivalů z hlediska brankářského řemesla poloviny devadesátých let, proti sobě stanuli Patrik Roy a Dominik Hašek. Obraz hry byl oproti utkání s Američany rozdílný a čeští hokejisté měli navrch, což korunovali i první brankou, po které se však utkání stalo jednostrannou záležitostí a Kanad'ané mačkali český tým jako odšťavňovač pomeranče, až bylo skóre vyrovnáno a následovalo prodloužení ve stejném duchu. Ani v něm se však nerozhodlo a na řadu přišly samostatné nájezdy, Češi proměnili jediný, Kanad'ané žádný a mohla se spustit ohromná vlna euforie.⁷⁵

Finále nemohlo být symboličtější, byť je to spíše přirovnání užívané v zámořských kruzích vyznačujících se výrazně protirusky, neboť se střetli čeští hokejisté s těmi ruskými. Lze na ono finále nahlížet dvěma způsoby: vítězství evropské hokejové školy nad severoamerickou, nebo jako střetnutí dobra se zlem v podobě odvety Čechů proti Rusům za léta pod jejich správou. Zápas zosobňoval veškeré prvky tradičního finále vyrovnaných soupeřů, kdy ani jeden tým nechce udělat chybu, hraje opatrně a vyčkává na soupeře. Onen gordický uzel rozsekl až Petr Svoboda, který svým životním příběhem

⁷³ GUT, Karel a Jaroslav Prchal. *Český hokej*. s. 121-127.

⁷⁴ DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty*. s. 119-126.

⁷⁵ GUT, Karel a Jaroslav Prchal. *Český hokej*. s. 127-133.

a jménem podporuje kult Nagana. Stal se jediným střelcem a dokončil svou hokejovou pouť. Avšak hlavním hrdinou nemohl být nikdo jiný než Dominik Hašek, který doslova celý turnaj odcizil ve prospěch českého týmu, až dal vzniknout mýtu o Dominiku Haškovi alias naganském bohu.⁷⁶

Z Nagana nedělá událost jen ono památné vítězství, které je mnohdy považováno jako největší úspěch českého sportu a samotnými bývalými i současnými hokejisty jako jeden z největších úspěchů národa vůbec, jak odpovídají na otázku o největším úspěchu českého národa: *“Určitě Nagano. Díky kterému šlo spoustu hráčů najednou do NHL a začali nás všichni vnímat jako jeden z největších hokejových národů. Je jen škoda, že se od toho teď opustilo.”*⁷⁷ Celý národ žil jediným hokejovým turnajem, opustil vlastní svět a žil skrze své hrdiny v Japonsku, ve školách místo výuky žáci sledovali hokej, v továrnách se zastavovala výroba, lidé si brali volno v práci a to vše jen za účelem alespoň na dálku podpořit naše hokejisty, těm přicházely tisíce faxů s přáními a povzbuzením do dalších bojů.⁷⁸ Takové vytržení z reality je ještě znázorněno značným časovým posunem mezi Českou republikou a Japonskem, fanoušci a diváci tedy museli sledovat utkání národního týmu v nezvykle ranních hodinách, a tím alespoň chvilkově zcela zapomenuli na vlastní všední realitu.⁷⁹

Občané republiky díky této radosti alespoň na chvíli zapomněli na strasti, které jim přinesla změna ekonomického režimu a krize zpomalující ekonomický růst. Veškeré starosti však byly upozaděny a všichni žili hokejem. Nastal návrat hokejistů, u některých však jen na pár hodin před letem zpět do Spojených států či Kanady, do vlasti a s tím i ne jeden památný moment. Počínaje slavnou tiskovou konferencí, kdy hokejisté a realizační tým místo iontových nápojů doplňovali tekutiny spíše alkoholickými nápoji, avšak neexistoval nikdo, kdo by se nad touto situací pozastavil, cesta k prezidentu republiky a fenomenální vystoupení na Staroměstském náměstí, které se v případě hokejových úspěchů zpravidla stávalo dějištěm závěrečných oslav.⁸⁰ Po všech cestách autobus s hokejisty doprovázely tisíce fanoušků žádosti-chtivých po změně na postu prezidenta do rukou Dominika Haška, trpělivě čekali na své hrdiny na promrzlém

⁷⁶ GUT, Karel a Jaroslav Prchal. *Český hokej*. s. 133-137; DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty*. 2009. s. 83 a 124-126.

⁷⁷ Rozhovor Patrik.

⁷⁸ GUT, Karel a Jaroslav Prchal. *Český hokej*. s. 129.

⁷⁹ DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty*. s. 117.

⁸⁰ GUT, Karel a Jaroslav Prchal. *Český hokej*. s. 11-12; Tisková konference hokejistů, trenérů a Kateřiny Neumannové po návratu do vlasti je dnes již notoricky známá a veřejně dostupná na: <https://youtu.be/aZI82dbzlwo>.

Staroměstském náměstí, kam dorazilo až sto tisíc lidí⁸¹: „Republiku zachvátilo hokejové šílenství, jaké nepoznala od roku 1947, kdy se naši reprezentanti stali na Štvanici poprvé mistry světa. Snad jenom oslava vítězství nad Sovětským svazem v roce 1969 se tomuto nadšení přiblížila, měla však jiný podtext.“⁸²

1.4. Život nanečisto: Filozoficko-psychologické aspekty profesionálního ledního hokeje

„Vrcholoví sportovci žijí dva životy. Ten první oslnivý, s rozhovory a fotografiemi v novinách, s medailami za sklem a vitríny, s cestami přes oceány i vřelou pozorností druhého pohlaví. Je to svět nádherné hry, ve které se často realizují jako miláckové národa. Ten druhý život, který čeká za rohem, trpělivě sice, ale nenechává se zaplašit, je světem, kam se budou zařazovat už jen s odlesky své slávy. Budou stát v řadě, začínat znovu. Budou ve sportovní penzi.“⁸³

Každý profesionální sportovec žije ve své podstatě dva rozdílné životy. Jako první z těchto životů lze chápat dobu vlastní sportovní kariéry, kdy si žijí svůj sen, jsou na vrcholu svých fyzických sil a dochází k seberealizaci vlastních cílů a naplnění svých kulturně-sociálních potřeb skrze jisté společenské uznání. Během takového života však veškeré jejich úsilí směřuje pouze jedním směrem, často zanedbávají jiné oblasti života a sází vše tak říkajíc pouze na jedinou kartu. To je nejvýrazněji vyjma mezilidských vztahů patrné v oblasti vzdělání, které profesionální hokejisté velmi často nedokončují právě z důvodu vlastní hráčské kariéry, jíž chtějí věnovat vše.⁸⁴ Po tomto konci nastává život “druhý”, který je pro ně zpravidla neznámý a často plný nejistoty, jelikož postrádají zbylé životní zkušenosti a bojí se onoho ústupu ze slávy.⁸⁵

Takové myšlenky ve své knize rozpracoval i jeden z předních nejen českých filozofů sportu Emanuel Hurych ve své knize *Faustové a gladiátoři internetového věku*.⁸⁶ Hurych nachází podobnosti v literární postavě Fausta a profesionálních sportovců, neboť jejich

⁸¹ GUT, Karel a Jaroslav Prchal. *Český hokej*. s. 11-13.

⁸² Tamtéž, s. 11.

⁸³ PACINA, Václav a Miroslav VANĚK. *Sport bez svatozáře*. Praha: Mladá fronta, 1983. s. 266.

⁸⁴ Tento princip se však s postupem času mění a jak dokazuje výzkum v rámci této práce, tak nynější profesionální hokejisté přikládají vzdělání větší váhu, než jakou vzdělání přisuzovali dříve. Standardem je v dnešní době maturita, kdy někteří alespoň zkouší studium na vysoké škole a další takové studium dokonce zdárně zakončují. V souvislosti profesionálních sportovců a neochotě studovat, byť je to možnost, jak kvalitně zvládnout přechod z jednoho života do druhého viz PACINA, Václav a Miroslav VANĚK. *Sport bez svatozáře*. s. 263-265.

⁸⁵ Tamtéž, s. 252-266.

⁸⁶ HURYCH, Emanuel. *Faustové a gladiátoři internetového věku*. Brno: Tribun, 2009. s. 17-24.

domluva s Mefistofelem je náramně podobná. Lze mluvit o schopnostech, které tyto Fausty už od mládí odlišovaly od vrstevníků, které tím pádem převyšovali a získali možnost vstoupit do profesionálního hokeje, kde se podobnost stupňuje. V profesionálním sportu je konkurence na jiné úrovni a sportovec se musí prosadit, často tedy sází na jednu kartu a opomíjí třeba již zmiňované studium. Lední hokejista toužící jako Faust po úspěchu v rámci teorie života nanečisto potvrzuje dualitu Faustovy postavy. Faust slibuje za poznání Mefistofelovi svou duši, která po jeho smrti propadne peklu, život po životě tedy nebude dle této rovnice ničím tak pohádkovým jako život naplněný poznáním. Profesionální sportovec, který zavrhne ostatní sféry života a zacílí pouze cestou sportovní kariéry, může podobně jako Faust obětovat život po životě za vidinu, snad, úspěšné kariéry.⁸⁷

Hurychova myšlenka sportovce Fausta přímo potvrzuje skutečnost o dvojím životě sportovců během a po kariéře, kdy právě možnost prožít druhý život nabízí sportovcům značné výhody, neboť této skutečnosti mohou využít a druhý život prožít ještě mnohem komfortněji. Peklo k životě po kariéře přirovnává i jeden z respondentů, když uvažuje nad spoluhráči, kteří nemají dokončené vzdělání a nyní se ocitají na životní křižovatce. Jejich chování je dále rozvíjeno v závěrečné typologii ledních hokejistů a samo potvrzuje Hurychem zmíněnou Faustovskou⁸⁸ zarputilost, která je takovým hráčům vlastní – pro svou sportovní kariéru jsou schopni udělat cokoli: „*Vnímám svůj věk a když vidím ty kluky v šatně a vím, že ten kluk stejně starý jako já nemá nic, není chytrej, nemá nic, není bystrej, skončí s hokejem a nemá nic. Pak se snaží držet u hokeje zuby nehty a dělají ty věci, jak jsem říkal, snaží se to mladým klukům zneprjemnit. To není život nanečisto, to je peklo.*“⁸⁹ Takovými pomyslnými vítězi, stejně jako ostatně Faust zvítězil nad Mefistofelem⁹⁰, mohou být lední hokejisté, kteří dlouhé roky působili v NHL, a tak mohli vydělat nepředstavitelné jmění, ze kterého si dnes mohou pouze užívat.⁹¹ Druhou skupinu vítězů lze spatřit ve sportovcích, kteří již během kariéry investovali jistý čas do jakéhokoliv studia a po konci kariéry dokázali zažít ještě větší úspěchy.⁹²

⁸⁷ HURYCH, Emanuel. *Faustové a gladiátoři internetového věku*. Brno: Tribun, 2009., s. 17-24.

⁸⁸ Po diskusi s autorem knihy jsem došel k závěru zdůraznit onu zarputilost.

⁸⁹ Rozhovor s Milošem v Praze ze dne 7.3.2023; Peklem autor výroku rozumí peklo značně metaforicky při pohledu na své spoluhráče, jejichž život je zaměřen pouze na sportovní kariéru a pozbývá důraz na jiné aspekty života. Po konci kariéry je tedy dle Miloše nečekaně příznivě vyhlídka. Ty spojuje právě s peklem.

⁹⁰ GOETHE, Johann Wolfgang. *Faust*. Praha: Garamond, 2017.

⁹¹ HURYCH, Emanuel. *Faustové a gladiátoři internetového věku*. s. 30-31.

⁹² Příklady obou typů lze spatřit v mé předchozí kvalifikační práci, kde za zástupce první skupiny lze považovat Martina Hanzala a Aleše Kotalíka, kteří dlouhé roky hráli v zámořské NHL a jejichž platy lze dohledat na internetu,

Za slovním spojením život-nanečisto se skrývá samá podstata profesionálního hokeje a životů jeho nejvěhlasnějších aktérů. Životem nanečisto chápu hypotézu, která vychází ze samotného výzkumu a dále také faktů obsažených v knize *Sport bez svatozáře*⁹³ od Václava Paciny s Miroslavem Vaňkem, že profesionální sportovci mají nad běžnou populací značnou výhodu. Žijí totiž do jisté míry dvakrát. Jejich profesionální sportovní kariéru lze chápat jako život, který spěje ke svému konci, a sami jeho aktéři jsou s tímto aktem srozuměni i za předpokladu nevědomí, kdy konec nastane. Část profesionálních hokejistů však i po skončení kariéry zůstává v prostředí ledního hokeje a využívá jistý sociální kapitál, který nabyli během kariéry. Prostředí jim je navíc blízké, vědí, co mohou očekávat, a tak působí v tomto svém poli zcela přirozeně.⁹⁴

Profesionální sport je svým způsobem praktickou ukázkou existencialismu⁹⁵ na světě. Každý profesionální sportovec žije ve vědomí, že jeho kariéra jednou skončí. Tato skutečnost je pro profesionálního sportovce vědomá, avšak málokterý si tuto realitu naplno uvědomuje. Pro většinu se to pak zdá jako pochmurný fakt. Ve své pravé podstatě je to však dar, neboť sportovec může žít dva životy. Nikdo jiný nemá takové štěstí, aby směl prožít dva zcela rozdílné životy a de facto překonal okamžik konce svého bytí, za který lze považovat konec profesionální kariéry. Profesionální kariéru lze tedy bezesporu chápat jako jakousi přípravku reálného života. V rámci tohoto značně konkurenčního prostředí se totiž sportovec setká se všemi aspekty pravého života – mnohdy nelichotivé mezilidské vztahy, tlak, sebeuvědomění, nezdary, úspěchy, tvrdá konkurence, odlišný přístup k chybám nebo také pocit nutnosti za omezený časový úsek vydělat peníze pro zbytek života. Rozdílem mezi světem profesionálního sportu a tím běžným je intenzita,

protože platy hráčů NHL jsou zveřejňovány. Do druhé skupiny oněch vítězů by patřil Mgr. Jaroslav Liška, který studoval vysokou školu již během aktivní hráčské kariéry, tu ukončil poměrně brzy a vydal se na trenérskou dráhu, ve které slavil větší úspěchy než v té hráčské. Postupem času se přesunul na pozici manažera a v dnešní době je učitelem, kdy se vrátil k oboru svého studia. Viz MATĚJKA, David. *Pohledy*.

⁹³ Pacina s Vaňkem mluví o dvou životech sportovců a důležitosti vzdělání, které profesionálním sportovcům jejich slovy dává více možností do života po kariéře. Viz PACINA, Václav a Miroslav VANĚK. *Sport bez svatozáře*.

⁹⁴ SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*. s. 106-112.

⁹⁵ Existencialismus je směr filozofického myšlení, který není systematicky jednotný. Existencialismus se začal rozvíjet ve 20. století jako reakce na hrůzy První světové války zejména mezi francouzskými a německými autory, ale jeho prvky lze hledat i v dílech jiných mnohem dávějších autorů. Tento směr myšlení nelze jednotně uchopit, a tak jeho autoři zkoumali různá témata, která však měla společného jmenovatele, a to člověka odpovědného za vlastní existenci. Tedy i za všechny aspekty jeho života, kdy sám je tvůrcem svého osudu. Existencialisté mj. hojně zkoumají otázky smrti a vrženosti do světa, ve kterém si jedinec hledá své místo. Za takovou smrt však někteří profesionální lední hokejisté považují i konec vlastní sportovní kariéry a hledání spojené s uplatněním se v jiné profesi. Viz MATĚJKA, Marek. *K filozofii existence*. Praha: Magnet-Press, 1995. s. 15-25 a 85-87; KOSSAK, J. *Existencialismus ve filozofii a literatuře*. 1. vyd. Praha: Svoboda, 1978. s. 38-42; O prvcích tohoto směru v české próze viz PAPOUŠEK, Vladimír. *Existencialisté. Existenciální problémy v české próze dvacátého století*. Praha: Torst, 2004.

právě ta je oním rozhodujícím faktorem, který může sportovce do jeho pravého života připravit tím nejlepším možným způsobem.⁹⁶

Ve světě profesionálního sportu se všechno děje mnohem rychleji a jakékoliv prožívání je mnohem intenzivnější. Jakýkoliv nezdar podněcuje pochybnosti o vlastní kompetentnosti a jakýkoliv úspěch staví člověka do vyšších sfér. Srovnávání a překonávání druhých je na denním pořádku a ten, který dokáže setrvat v takovém trendu a své chyby bere jako poučení, může pomýšlet na splnění svých snů a zajištění si životního komfortu. Konec sportovní kariéry lze tedy nazvat jako jakousi smrt – též nanečisto. Onen posmrtný život je pak životem, který žijí běžní občané jako svůj jediný. Zde mají profesionální sportovci nesmírnou výhodu, mohou se na posmrtný život připravit. Je zde patrná jistá paralela s dávnými kulturami, kdy si lidé s sebou do hrobu brali své nejcennější bohatství.⁹⁷ Sportovci postupují vlastně stejně, ale mohou těžit ze skutečnosti, že všechno bohatství jim zůstává i v posmrtném životě, který je právě hmotným a reálným. Mohou využít těchto nabytých dovedností a být připraveni tak, že jejich posmrtný život nebude jen odrazem bývalé slávy, ale mohou tento odraz i překonat. Sami tuto symboliku spatřují, ale zastávají odlišné úhly pohledu, pro některé je vidina života po kariéře srovnatelná s peklem. Mnohdy však takto odpovídají hráči s již připraveným plánem budoucího života, kteří se tak pouze vyjadřují o druhých: „*Vnímám svůj věk a když vidím ty kluky v šatně a vím, že ten kluk stejně starý jako já nemá nic, není chytrý, nemá nic, není bystřej, skončí s hokejem a nemá nic. Pak se snaží držet u hokeje zuby nehty a dělají ty věci, jak jsem říkal, snaží se to mladým klukům zneprjemnit. To není život nanečisto, to je peklo.*“⁹⁸

1.5. Seberealizace x týmový duch (ego x týmová spolupráce)

„*Je to úžasná kolektivní hra, která se hraje na ledovém hřišti, deset kluků se honí za černým nesmyslem a snaží se dát gól.*“⁹⁹

⁹⁶ O intenzitě prožívání a celkového biologického fungování lidského těla viz BLAŽEJ, Adam a Katarína KOSTOLANSKÁ. *Flow ve sportu: o budování pozitivní motivace ve sportu i v životě*.

⁹⁷ ASSMANN, Jan. *Smrt jako fenomén kulturní teorie: obrazy smrti a zádušní kult ve starověkém Egyptě*. Praha: Vyšehrad, 2003.

⁹⁸ Rozhovor Miloš.

⁹⁹ Rozhovor Petr.

Lední hokej je považován za nejrychlejší kolektivní sport¹⁰⁰ hraný s pěti hráči na každé straně společně s brankářem, kdy se každé mužstvo snaží vstřelit více branek než soupeř.¹⁰¹ Z povahy věci by tedy vyplývalo, že je nutná kooperace celého mužstva a nic, než táhnutí za jeden provaz se očekávat nedá, ale na základě uskutečněných rozhovorů je tuto domněnku třeba přezkoumat. Na první pohled lze s jistotou tvrdit, že se jedná o týmový sport, kdy je podstatné, aby jednotliví hráči spolupracovali s cílem v utkání zvítězit, ale nelze zapomínat na následující důležitý fakt. Na profesionální úrovni hráči hrají za úplatu, nejedná se již o pouhý koníček, ale stává se z něj zdroj obživy. Peníze mění pravidla hry a tím i způsob pojetí týmového sportu.¹⁰² Cílem každého jednotlivce by měl být týmový úspěch, ale ten se kryje s touhou po vlastním sebeprosazení a to i na úkor hráčů ve stejném dresu: „*Samozřejmě že tým je vždycky důležitější, ale ne dycky si za ten týmový úspěch něco koupíš. Za individuální úspěch většinou dostaneš lepší angažmá... nebo alespoň smlouvu. Za týmový úspěch tu odměnu kolikrát nedostaneš a spíš utrpíš jako individualita. Je to takové klišé, že Tě udělá tým, že sám neuděláš nic, ale je to takový dvousečný... No a prostě každý musí myslet na sebe. Myslím, že všichni hráči to vědí a řídí se tím, i když se tím nechtějí nějak chlubit, ale ví o tom a snaží se tak fungovat.*“¹⁰³

Profesionální lední hokej lze nahlížet ze dvou rovin. První takovou rovinou by byla vlastní seberealizace. Tu lze vysvětlit jako ego každého hráče, přičemž egem lze rozumět jistý obranný mechanismus, který je výsledkem interakce mezi vnitřním světem jedince a společenským očekáváním na straně druhé.¹⁰⁴ Pokud se budete bavit s profesionálním ledním hokejistou, který je v hlavě nastavený směrem k úspěchu, tak můžete slyšet promlouvat člověka, který je odhodlaný za jakoukoliv cenu dosáhnout svého úspěchu. Takoví hráči vycházejí především z vlastního nastavení mysli a svých osobních tužeb na úkor okolního světa.¹⁰⁵ Zpravidla je to nejvíce viditelné u mladších hráčů či rivalů, kteří si teprve chtějí zasloužit své místo v sestavě a postupem času se stále zlepšovat.

¹⁰⁰ STRÁNSKÝ, Jiří a Kamil ONDROUŠEK. *Brankáři, hokejové hvězdy světa*. Praha: Vyšehrad, 2005. s. 5.

¹⁰¹ WOHL, Pavel. *Co vědět o hokejovém brankáři*. Praha: Olympia, 1974. s. 5.

¹⁰² JELÍNEK, Marian. *Vnitřní svět vítězů*; BLAŽEJ, Adam a Katarína KOSTOLANSKÁ. *Flow ve sportu: o budování pozitivní motivace ve sportu i v životě*. s. 80-84.

¹⁰³ Rozhovor Patrik.

¹⁰⁴ BLAŽEJ, Adam a Katarína KOSTOLANSKÁ. *Flow ve sportu: o budování pozitivní motivace ve sportu i v životě*. s. 31.

¹⁰⁵ Sigmund Freud pro svůj model definuje tři hlavní složky lidské osobnosti: ego, id a superego. Přičemž ego je výsledkem mezi Idem a superegem. Id představuje snahu po uspokojení vlastních tužeb a potřeb. Zatímco superego značí společenské chování člověka tak, jak by se měl naprosto ideálně chovat v rámci společnosti ke druhým. Viz FREUD, Sigmund. *The Ego and the Id*. Kansas City, Kansas: Andrews McMeel Publishing, 2010; Dále o ego a

„Lepší by měl mít přednost. Místo pro přátelství tedy moc není a zřejmě to ani není tak, že by každý nezištně pomáhal druhým, by si tím uškodil.“¹⁰⁶

Druhou rovínou je pak jistý týmový duch. Ten lze chápat již ze základního principu kolektivního sportu jako jisté bytí tím správným týmovým hráčem. Hokej je přece profesionální sport, kde spolu musí kooperovat mnoho individualit. Tyto individuality by měly mít stejný cíl, ale realita je často rozdílná, neboť si cíle jednotlivých hráčů mohou odporovat. V ideálním případě by mělo být cílem dosažení týmového úspěchu zpodobněného ve vítězství týmu v určité soutěži. Realita je však většinou značně rozdílná, a pokud tým nehraje o celkové vítězství, nebo vypadnutí ze soutěže, tak je cíl jednotlivců rozdílný. Jejich cílem je vlastní sebeprosazení. Zpravidla lze sledovat v čase změnu těchto tendencí. Většinou jde již o starší hráče, kteří dosáhli určité úrovně, mají jisté renomé a chybí jim ke spokojenému hokejovému životu pouze signifikantní týmový úspěch. Jak dokládá dnes již bývalý lední hokejista Petr Ton: *„Máš kolektiv plný dvaceti charakterů, kdy každý má svůj sen a cíl. Musíš být sobec, je to kolektivní sport, ale ty sám se musíš prosadit, musíš myslet sám na sebe a chtít vydělat těch nejvíc peněz. Později si všechno uvědomíš a pochopíš, co je potřeba k velkým úspěchům. Hranice mezi úspěchem a neúspěchem je malá a vždycky se najde hromada jájínků a alibistů. Sport byl a je vždy plný falešných a negativních lidí, ale to k tomu patří a ve finále jde jen o týmový úspěch, o co pak hokejistovi jde s postupujícím věkem čím dál více.“¹⁰⁷*

1.6. Tlak: Vnitřní x vnější svět sportovce

„Tato profese zná jen dvě roviny, úspěch či neúspěch. Nic mezi. Neustálé balancování na hraně vás zatěžuje, ať už chcete, nebo ne.“¹⁰⁸

V rámci jednotlivého ledního hokejisty nelze opomíjet jeho vlastní osobnost a vnitřní svět z pohledu tlaku. Ten je se sportem na nejvyšší úrovni pevně spjat, a jak bylo popsáno výše, profesionální sport je nutně spojený s jistým prahnutím po vlastní dokonalosti.

psychologii osobnosti obecně viz NAKONEČNÝ, Milan. *Psychologie osobnosti: rozšířené a přepracované vydání*. Praha: Academia, 2009. s. 321-347

¹⁰⁶ Rozhovor Junior.

¹⁰⁷ Rozhovor s Petrem Tonem viz MATĚJKA, David. *Pohledy*.

¹⁰⁸ BUKAČ, Luděk. *Moje hokejové století*. s. 321. Doktor Bukač sice mluví v tomto sdělení především o koučinku, kterému zasvětil svůj život po vlastní hráčské kariéře a pomohl díky svým znalostem posouvat nejen český hokej na nejvyšší příčky. Byl zván do všech hokejově vyspělých zemích, aby i tam přednášel o svých postřezích, ze kterých dané státy posléze čerpaly, mezi takové patřil i Sovětský svaz, kdy se Luděk Bukač jako jeden z mála světových trenérů mohl těšit respektu od věhlasných a legendárních ruských trenérů Tarasova a Tichonova.

Sportovec se musí neustále snažit o vlastní sebezlepšování, které však jde ruku v ruce s podáváním skvělých a především stálých výkonů. Vše se samozřejmě liší a následně odvíjí od osobnosti každého jednotlivce, kdy lze každého jistě považovat za jedinečné individuum, ve kterém je mnoho různých proměnných dále ovlivněných životními zkušenostmi. Všechny tyto detaily si následně musí správně pospojovat, aby mohl sportovec slavit úspěchy.¹⁰⁹

Už jen z podstaty věci lze chápat profesionálního sportovce jako šťastlivce, neboť si žije svůj sen a sami to tak vidí, byť v odlišné konotaci: *“Když jsi profesionál, tak ten hokej budeš hrát. Takže bych si vybral, že chci být hokejista. Nebo teď nevím... no hokej si vlastně můžeš jít zahrát kdykoliv, ale protože já jako mám ten svůj sen hrát a hlavně něco v tom sportu dokázat a to v tom hokeji dokážeš jen, když jsi hokejista a hraješ hokej.”*¹¹⁰

Jelikož sportu jako takovému se může věnovat kdokoliv ve svém volném času, ale být profesionálním sportovcem mimo dostávání výplaty za provozování svého koníčku přináší i mnohé povinnosti: *“Musím mít disciplínu, každý den je to to samé. Kromě malých detailů se moc věcí nezmění a každý den se musíš snažit. Musíš být připravený, sledovat věci, zajímat se o nové trendy, být v pozoru, chtít zpětnou vazbu, žít s kritikou, když přijde.”*¹¹¹ Sportovci sami žijí nejenom dva diametrálně odlišné životy, ale navíc v rámci prvního života musejí žít mezi dvěma světy, světem vnějším a svým vlastním vnitřním světem, který si utvářejí, jak trefně poznamenává přední expert na mentální trénink Marian Jelínek, jenž dle této ideje napsal i stručnou knihu objasňující základy mentálního tréninku.¹¹²

Sportovec si ve svém vnitřním světě utváří návyky, jež mohou znamenat zásadní rozdíl mezi úspěchem a neúspěchem, kdy skutečným pojivem všech proměnlivých maličkostí je velké téma v podobě stresu, na který se může sportovec ve svém vnitřním světě připravit, aby vzniklé situace dokázal řešit nejlepším možným způsobem - především s rozvahou a chladnou hlavou. Jsou to ony situace, kdy fanoušek sleduje výsledky ne/správného nastavení vnitřního světa daného sportovce v kontextu jeho chování a

¹⁰⁹ TOD, David, Joanne Thatcher a Rachel Rahman. *Psychologie sportu*. Praha: Grada, 2012. s. 23-34 a 41-45.

¹¹⁰ Rozhovor Junior.

¹¹¹ Rozhovor s Tomášem v Českých Budějovicích ze dne 17.8.2022.

¹¹² Jedná se o jeho knihu *Vnitřní svět vítězů*, ve které shrnuje své dosavadní poznatky o mentálním tréninku a popisuje především vnitřní svět sportovce, tedy jeho mysl, která musí být připravená na zátěž spojenou s profesionálním sportem. Z této publikace volně vycházím a jakékoliv detaily ohledně fenoménu flow či nastavení správných cílů lze dohledat v JELÍNEK, Marian. *Vnitřní svět vítězů*. s. 10-15. U tohoto tématu je však hodné brát Jelínkovy myšlenky s rezervou, protože vychází především z jiných autorů napříč spektry filozofie a psychologie, kdy jsou jeho myšlenky o vnitřním světě nápadně podobné Freudovo modelu, na kterého však několikrát odkazuje. Podobně odkazuje i na řecké filozofie, Friedricha Nietzscheho, Imannauela Kanta a dokonce zachází i k odkazování na orientální náboženství.

výkonů na ledové ploše v nepostřehnutelných momentech, kdy sportovec pouze činí podvědomá rozhodnutí uskutečňována instinktivně právě díky nastavení své mysli, která je pro takové situace předem nakódována.¹¹³ Jelínek danou myšlenku dále posouvá a užívá zpodobnění auta s řidičem, kdy právě sportovec a jeho aktuální výkon je oním autem, zatímco jeho vnitřní svět spolu se všemi jeho vlastnostmi, dovednostmi a stavy lze chápat jako řidiče, který rozhoduje o cestě vozidla, ta může být následně jakákoliv.¹¹⁴

1.7. Individualizace profesionálního ledního hokejisty

Profesionální sport je nejen pro jeho aktivní aktéry ale možná ještě výrazněji i pro platící fanoušky „místem“ sloužícím zejména jako útěk z reality a pobavení. Pro jeho nejviditelnější činitele je však mnohdy celým životem, zpodobněním tužeb, snahou o vlastní nesmrtelnost, zdrojem obživy a především převažujícím životním stylem. Tento životní styl je nejlépe charakterizován jako způsob, kterým lidé jednají, žijí, jaké hodnoty vyznávají.¹¹⁵ Tito hokejisté žijí dle jistých pravidel a mantinelů, které by jim ve výsledku měly zajistit perfektní výkon vedoucí k lepším zítřkům v rámci jim známého světa. V tomto světě se pohybují a jsou jím značně ovlivněni. Musí dodržovat jistá pravidla a kolikrát si i odříkat snadno dostupnou každodenní zábavu, čímž se příliš neliší od filozofů. Sportovec musí dbát na své zdraví a regeneraci. Musí přijímat odpovědnost za své chování a správně by i měli takovou zodpovědnost za své činy chtít mít.¹¹⁶

Avšak odpovědnost spojená se sebevědomím se odvíjí a mění dle aktuální formy a samozřejmě pozice hráče v hierarchii mužstva.¹¹⁷ V rámci jednotlivého sportovního mužstva se pak mnohdy tvoří i jisté skupiny, které spolu navzájem koexistují, hráči pak mohou zastávat rozdílné role od vůdce týmu až po černou ovci na okraji této uzavřené společnosti. Každý ze zástupců těchto skupin má svou vlastní roli, sportovní tým totiž během sezóny prochází různorodými situacemi, které každý typ vnímá ze své pozice jinak a může se tedy dostat i do konkrétních situací, kdy ve vypjatých momentech, kdy se mužstvu nedaří, směřují negativní emoce směrem k zástupcům vybrané skupiny. Rozdíly lze však spatřit i v přístupu k novým hráčům vstupujícím do onoho prostředí. Tyto role

¹¹³ JELÍNEK, Marian. *Vnitřní svět vítězů*, s. 13-15.

¹¹⁴ Tamtéž, s. 16.

¹¹⁵ DUFFKOVÁ, Jana, Lukáš URBAN a Josef DUBSKÝ. *Sociologie životního stylu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. s. 51.

¹¹⁶ NIETZSCHE, Friedrich. *Genealogie morálky*. s. 46-47.

¹¹⁷ Viz SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*. s. 124-126 a 128-133.

pak drží mužstvo pohromadě, i když některé své členy mohou vyčleňovat a odmítat přijímat mezi sebe. Role lze rozdělit ještě podle výkonů či specifických pozicí v mužstvu.¹¹⁸ Jejich rozdělení je spojené s danou hierarchií v mužstvu, jak dokládají v rozhovorech i vyzpovídání respondenti: „*V tom áčku už se víc rozlišují ty role, kdo je ten lídr a kdo je tam spíš na takovou tu černou práci a tak dál.*“¹¹⁹

Základy běžně uznávaných vzorců chování obyčejně proklamované morálky pro sportovce zcela neplatí, musí si uvědomovat jisté nerovnosti a chtít se stávat neustále lepším, i kdyby to mělo znamenat jednání na úkor druhých. Tato skutečnost sama o sobě je základem agonických sportů. V takových hrách jde o překonání soupeře, jejich esencí je soutěživost. Avšak v rámci kolektivních sportů je mnohdy třeba porážet i hráče vlastního družstva.¹²⁰ Profesionální sport je značně konkurenčním prostředím a na pozici daného jedince se neustále tlačí někdo jiný, který jej chce sesadit, proto jedinec, který usne na vavřínech, brzy končí a je nahrazen někým novým, kde pak záleží na daném jedinci, jak se k takové situaci postaví. Nemusí se však nutně jednat pouze o nahrazení mladším spoluhráčem. Kluby mezi sebou často čile obchodují ve snaze posílit své šance na týmový úspěch, a tak lední hokejisté musejí čelit vzniklé nejistotě i ze strany klubu, kdy nemusejí být nahrazeni někým jiným, ale mohou být i z čista jasna vyměněni do města na druhé straně republiky: „*Ta jistota nebude, myslím si, nikdy. Několikrát jsem se už přesvědčil. Jsi v jednom klubu a najednou se dozvíš, že máš být druhý den v sedm ráno v jiném klubu přes celou republiku. Když to tak vezmu, tak jsi prostě kus masa a klub si s tebou může dělat, co chce. Ta jistota přece jenom nemůže kvůli tomuhle být nikdy, jsi majetek klubu, ale samozřejmě pokud podáváš nějaké výkony, máš smlouvu a už nějaké postavení v tom klubu, tak se ta jistota buduje o něco líp. Stabilita může být nějaká vyšší a potom se i ta zkušenost a chuť pomáhat objevuje víc. Přece jen, když máš nějaké místo, nějakou jistotu, tak si člověk věří a může předávat dál. Tak by to mělo být. Chodí mladí kluci, noví kluci, to se mění a pořád hrajeme týmový sport. Každý chce být sice úspěšný, ale hraješ kolektivní sport, kde ta konkurence je, ale na to nehledíš, pomoc je potřebná.*“¹²¹

¹¹⁸ SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*, s. 126-128 a 148.

¹¹⁹ Rozhovor s Radimem v Praze ze dne 8.3.2023.

¹²⁰ CALLOIS, Roger. *Man, play a games*. s. 14-17.

¹²¹ Rozhovor Petr.

2. Analýza sesbíraných rozhovorů

2.1. Výzkum

Pro svůj výzkum jsem si zvolil poměrně uzavřenou skupinu respondentů. Na rozdíl od svého původního výzkumu, kdy jsem cílil na bývalé profesionální lední hokejisty – pokud možno – ze všech úrovní profesionálního sportu, jsem se nyní zaměřil na poměrně užší skupinu. Místo zařazení hráčů paběrkujících ve světě profesionálního hokeje, a naopak i hráčů působících v severoamerické NHL cílím na hokejisty působící na pomezí dvou nejvyšších profesionálních soutěží v České republice. Konkrétně se jedná o českou nejvyšší soutěž – českou Tipsport extraligu ledního hokeje a o druhou nejvyšší soutěž Chance ligu. Do této skupiny pak řadím též srovnatelné soutěže v Evropě. Domnívám se, že cílení na velká jména by nebylo vhodné už jenom z ohledu na soukromí daných hráčů, kteří jsou hokejové obci notoricky známí, a navíc jejichž realita se poměrně výrazně odlišuje od života běžných smrtelníků a jejich hokejových kolegů působících v jiných soutěžích.¹²²

Výběr tedy jednoznačně vycházel z vybraných kritérií, kdy tím základním bylo hraní ledního hokeje na profesionální úrovni a další kritéria. V takovém případě se jedná o tzv. kriteriální vzorkování¹²³:

- Jedná se stále o aktivního profesionálního ledního hokejistu¹²⁴
- Jedinec působí v jedné ze dvou profesionálních soutěží v rámci České republiky či kvalitativně srovnatelné soutěže v Evropě
- Hráč má odehrané alespoň dvě sezony na profesionální úrovni
- Nejedná se o hráče staršího třiceti let

Z tohoto důvodu bylo cíleno na hráče působící na úrovni srovnatelné se dvěma profesionálními soutěžemi v České republice, kteří se nacházejí takřka uprostřed své profesionální kariéry a mají před sebou vyhlídku alespoň několika dalších sezón na dané úrovni. Respondenti jsou převážně české národnosti, ale z důvodu cestování hokejistů za angažmá po celém hokejovém světě se v práci objevuje i výpověď hráče kanadské národnosti. Pravým důvodem byl prostý fakt, že tito hráči obecně nepobírají

¹²² DOVALIL, Josef. *Olympismus*. Praha: Olympia, 2004. s. 16 a 165.

¹²³ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. s. 154.

¹²⁴ V době konání rozhovoru.

astronomické mzdy jako v rámci NHL a jejich realita života je téměř každodenně podrobována zkouškám. Nelze opomenout prostý fakt, že v případě hráčů takového typu je nutný důraz jich samotných na onen život po životě. Předpokladem je, že výše jejich platu nedosahuje takových mezí, aby po ukončení sportovní kariéry nemuseli cokoliv dělat.

Jejich životní styl zcela reflektuje záměr této diplomové práce, která chce obsáhnout životní styl profesionálních ledních hokejistů nejen z hlediska všech výhod, ale cílí i na poněkud temnější stránky profesionálního sportu. Ony temné stránky nejsou na první pohled oku neseznámeného diváka patrné, a proto je jedním z cílů této práce ony temné stránky popsat a ukázat život hokejových profesionálů z úhlu pohledu, jenž je nejenom akademické obci skrytý. Mezi takové temné stránky patří i prostá nejistá budoucnost po ukončení kariéry.

2.1.1. Výzkumná metoda

Po předchozích zkušenostech během psaní bakalářské práce, jsem zvolil stejné metody postupu při realizování sběru dat a jejich následné analýzy. Vlastní výzkum vychází především ze způsobů kvalitativního výzkumu a orální historie.¹²⁵ Přičemž kvalitativní výzkum lze charakterizovat i jako práci jistého detektiva, který zkoumá, analyzuje a následně zkoumá veškeré nově vznikající hypotézy.¹²⁶ Lze jej však stručně popsat následujícím způsobem: „*Jakýkoli výzkum, jehož výsledků se nedosahuje pomocí statistických metod nebo jiných způsobů kvantifikace.*“¹²⁷

Kvalitativní výzkumná metoda umožňuje sesbírat velké množství relevantních dat, byť tato fakta nelze vztáhnout do obecné roviny k vyvození obecných pravd. Vzhledem k povaze předkládané diplomové práce spočívá její největší klad právě v jejím samotném jádru. Kvalitativní výzkumná metoda umožňuje sesbírání rozsáhlého množství informací,

¹²⁵ Kvalitativní výzkum viz HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*; VANĚK, Miroslav. *Orální historie ve výzkumu soudobých dějin*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2004; VANĚK, Miroslav a Pavel MÜCKE. *Třetí strana trojúhelníku: teorie a praxe orální historie*. Praha: Fakulta humanitních studií UK, 2011; STRAUSS, Anselm L. a Juliet CORBIN. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Brno: Sdružení Podané ruce, 1999; HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008; JAEGER, Friedrich, Jürgen STRAUB a kolektiv. *Handbuch der Kulturwissenschaften: Band 2: Paradigmen und Disziplinen*. Stuttgart: J.B. Metzler, 2004. s. 175-192.

¹²⁶ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. 49-50.

¹²⁷ Tamtéž, s. 50.

díky čemuž výzkumník nezůstane pouze na povrchu dané problematiky, ale může pronikat do samé podstaty věci.¹²⁸

Pro danou diplomovou práci byl kvalitativní výzkum vybrán záměrně, neboť cílem práce je analýza rozsáhlého množství informací, které jsou i značně osobního rázu. Právě proto pozitivní stránky této metody mohou v práci vyniknout a pomoci s vykreslením skutečné reality každodenního života a světa profesionálních hokejistů. Nesporným záporem je však ona uzavřenost. Kvalitativní výzkumnou metodu lze vztáhnout pouze k malému výzkumnému vzorku, a proto nelze výsledky daného výzkumu zobecnit. Tento nedostatek si plně uvědomuji, ale práce nemá za cíl vynést na světlo světa určitý dogmatický pohled na svět profesionálních ledních hokejistů. Cílem práce je tento svět představit z pohledu vybraných jedinců v kontextu jejich života.¹²⁹

2.1.2. Sběr dat

Data byla sesbírána pomocí polostrukturovaných rozhovorů. Takové rozhovory probíhají podle předem připraveného plánu, mají jasně danou strukturu a předem připravenou baterii otázek. Vedení polostrukturovaných rozhovorů vyžaduje aktivní účast tazatele, od kterého se očekává vedení rozhovoru směrem ke kýženému cíli. Nejedná se o jednoduchý způsob, protože tazatel nesmí zapomenout, že mluvit by měl hlavně onen předem vybraný narátor. Avšak aktivní účast a vedení respondenta je žádoucí a vyžaduje kromě zkušeností i jistý cit. Rozhovor takového typu se může snadno vymknout kontrole a vlastní zkušenosti tazatele hrají taktéž důležitou roli.¹³⁰

Ona obeznámenost s problematikou mu může výrazně pomoci nejen s orientací či samotným průběhem rozhovoru¹³¹, ale může mít i destruktivní charakter, kdy může nastat tendenční kladení otázek a zkreslení rozhovoru na základě subjektivity. Tím se myslí umění adaptace na náladu vypravěče, kdy je nutné pracovat s jeho aktuálním

¹²⁸ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. 49-50

¹²⁹ Tamtéž.

¹³⁰ STRAUSS, Anselm L. a Juliet CORBIN. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. 21-23.

¹³¹ Díky vlastním zkušenostem může být pro tazatele jednodušší oslovit a získat respondenty. To následně může pozitivně ovlivnit i samotný průběh výzkumu, kdy na základě důvěry bude narátor sdílnější a výzkumník tak získá velké množství validních informací, které by neposkytnul jinému výzkumníkovi. Navíc samotná příprava a následná analýza proběhne snadněji. O takových kladech mj. mluví např. VANĚK, Miroslav. *Orální historie ve výzkumu soudobých dějin*. s. 156.

rozpoložením, to si mimo jiné i zaznamenávat do poznámkového aparátu, a reagovat na jeho verbální i neverbální komunikaci.¹³²

Ke každému rozhovoru byla předem připravena baterie otázek, na které respondenti odpovídali. Otázky se však lišily v závislosti na chování a aktuálním rozpoložení respondenta. Měnilo se jejich pořadí, byly přidávány nové otázky či byly případně formulované jiným způsobem, aby se docílilo požadovaných odpovědí. Uskutečněné rozhovory však nelze díky značné míře improvizace považovat čistě za rozhovory takového typu, neboť podle jejich dělení popsanych Janem Hendlem je systematizování rozhovorů poněkud složitější.¹³³ Samotné rozhovory trvaly od 50 minut do dvou hodin.

2.1.3. Analýza sesbíraných dat

Rozhovory byly přepisovány doslovně, jedná se o doslovný způsob přepisu, kdy je vše řečené přepsáno do textové podoby, včetně otázek tazatele, jeho doplňujících otázek, konverzace plynoucí z odpovědí na dané otázky a neverbálního projevu pomocí poznámkového aparátu.¹³⁴ Vzhledem k častému osobnímu vztahu mezi tazatelem a narátory se v rozhovoru objevují i intimní poznámky. Ty však byly vynechány vzhledem k jejich osobnímu charakteru. Přepis byl časově náročný a byl uskutečňován vždy za plné soustředěnosti, aby nedošlo k opomenutí některých detailů. Rozhovor byl po prvotním přepsání překontrolován opakovaným poslechem a posléze poslán ke kontrole vypravěči.¹³⁵

Vzhledem k povaze výzkumu a jeho návaznosti na předešlou práci zabývající se bývalými profesionálními hokejisty, jsem se rozhodl opřít o tutéž metodu analýzy sesbíraných dat. Využil jsem synchronní komparace.¹³⁶ Zmíněná metoda již dle svého názvu vzbuzuje dojem srovnávání, ale byla by chyba považovat tyto dva pojmy za synonyma. Komparaci nelze nazvat pouhým srovnáním, byť existují názory, které ji řadí mezi ideální metody pro nepříliš zkušené výzkumníky právě z těchto pohnutek.¹³⁷ Komparace se od onoho srovnávání odlišuje zejména precizností, která je naprosto

¹³² STRAUSS, Anselm L. a Juliet CORBIN. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*.

¹³³ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. s. 164-190.

¹³⁴ Tamtéž, s. 208-209.

¹³⁵ VANĚK, Miroslav a Pavel MŮCKE. *Třetí strana trojúhelníku: teorie a praxe orální historie*. s. 156-162.

¹³⁶ BŮŽEK, Václav a kolektiv. *Úvod do studia historie*. České Budějovice: Pedagogická fakulta JU, 1994. s. 62-63.

¹³⁷ DVORÁK, Tomáš a Tomáš BOROVSÝ. *Úvod do studia dějepisu*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. s. 69.

klíčová, ledabylá práce bez uvážení může celou práci výrazně znehodnotit. Důležité je stanovení cílů komparace a jejich následná analýza. Pakliže jsou cíle stanoveny správně, výsledky v podobně podobností a odlišností ve zkoumaném vzorku budou jasně patrné. To je ostatně samou podstatou komparace, a to stanovení, v čem se zkoumaní shodují a v čem naopak shodu nalézt nelze.¹³⁸

Mezi jednotlivými respondenty není markantní věkový rozdíl, proto se v práci vyskytuje především komparace synchronní. Jelikož však mluví o různých obdobích a následně jsou jejich výpovědi porovnávány s již bývalými profesionálními hokejisty, tak se v práci bude díky někdy až markantnímu časovému rozmezí objevovat i asynchronní komparace.¹³⁹

2.1.4. Etické otázky

Respondenti byli vybíráni na základě již popsaných kritérií. Avšak v případě některých z nich se jednalo o mé známé a dovolím si říct v několika případech i o přátele, kterým přisuzuji přívlastek přítel osudového. Již z této skutečnosti je patrná nutná míra důvěry mezi oběma stranami a z toho plynoucí závazek etické spolupráce, což je samou esencí pro práci vycházející z metody kvalitativního výzkumu. Nutným předpokladem je i informovanost respondentů, srozumění s cílem výzkumu a samotné práce. Proto byli vybráni respondenti ještě před uskutečněním rozhovoru předem kontaktováni, seznámeni s výzkumem a teprve poté došlo k domluvení schůzky. Místo a čas konání by správně měly být uzpůsobeny právě jim, jak podotýká profesor Miroslav Vaněk a přesně tímto způsobem bylo i postupováno.¹⁴⁰ Samotná shledání většinou proběhla v prostorách kaváren či jiných restauračních zařízení. Nejčastěji se jednalo o obchodní dům Nový Smíchov v Praze a kavárnu Costa Coffee v Českých Budějovicích. Některé rozhovory se uskutečnily v domově respondentů či mém domově. Tomu však odpovídal i vzájemný vztah mezi mnou a zpovídaným, kdy se jednalo o mého nejlepšího přítele. Tento rozhovor byl i prvním provedeným. Jednalo se o cílený výběr, neboť první rozhovory pomáhají výzkumníkovi s upřesněním, stanovením a zakotvením výzkumných otázek.¹⁴¹

¹³⁸ HROCH, Miroslav. *Úvod do studia dějepisu: celostátní vysokoškolská učebnice pro studenty pedagogických a filozofických Fakult studijního oboru učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů – dějepis*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985. s. 234-238.

¹³⁹ BŮŽEK, Václav a kolektiv. *Úvod do studia historie*. s. 62-63.

¹⁴⁰ VANĚK, Miroslav a Pavel MŮCKE. *Třetí strana trojúhelníku: teorie a praxe orální historie*. s. 145-146.

¹⁴¹ VANĚK, Miroslav. *Orální historie ve výzkumu soudobých dějin*. s. 97.

Předpoklad vzájemného přátelství mi navíc umožnil sesbírat značné množství dat a informací, o kterých se domnívám, že by nebyly řečený žádnému reportérovi či člověku bez osobní angažovanosti. Případnou útratu jsem samozřejmě za respondenty i přes jejich námitky uhradil.

Před zahájením rozhovoru byl narátor předem seznámen s jeho průběhem, a především posloupností okruhů otázek, které měly chronologicky sledovat jeho život. Poté jsem vyžadoval podepsání informovaného souhlasu, jenž byl vyhotoven ve dvou kopiích a obsahoval základní práva zmíněných stran a informaci o nahrávání celého rozhovoru.¹⁴² Respondent má právo na vynechání odpovědi, vyžádat si přepsaný rozhovor ke kontrole a případně své výpovědi smazat či poupravit, vidět výslednou práci a zvolit si anonymní jméno. Tazatel má posléze právo využít získaných informací pro svou kvalifikační práci a jiné práce s tím spojené.

Po podepsání informovaného souhlasu oběma stranami rozhovor započal otázkou: „*Začínám nahrávat. Souhlasíš/souhlasíte?*“ Jakmile byl vyřčen souhlas, rozhovor započal. Průběh celého rozhovoru byl zaznamenáván na mobilní telefon a posléze přepsán do textové podoby, kdy každý z respondentů po jeho skončení obdržel přepsaný rozhovor zpět, aby mohl své výpovědi poupravit či raději vynechat. Tato možnost byla žádoucí jak dle pravidel orální historie, tak i na základě vzájemné důvěry.¹⁴³ Došlo však k pouze ke dvěma úpravám ze strany respondentů, kdy se jednalo o upřesnění daného výroku a drobnou cenzuru vyřčeného.¹⁴⁴ Nutná byla i s ohledem na jejich smluvní vztahy. Jsme lidé, kteří podléhají emocím, a profesionální sportovci, jejichž výpovědi se objevují v práci, nepatří mezi požehnané jedince smějící si dovolit říkat či dělat cokoli. Proto některé jejich odpovědi mohly vycházet z aktuálního rozpoložení pramenícího ze současné pozice či nálady v klubu. Výzkum jako takový by za žádných okolností neměl nijak ovlivnit život respondenta.¹⁴⁵

Jelikož se jedná o stále aktivní sportovce, tak by jisté odpovědi mohly jistě ovlivnit jejich pozici v daných klubech a případně vyvolat i jisté kontroverze, proto byla hráčům pozměněna jména.¹⁴⁶ U bývalých ledních hokejistů zůstala jména zachována z důvodu,

¹⁴² Oba aktéři rozhovoru spolu uzavřeli formou informovaného souhlasu dohodu, kterou stvrdili podpisem. Znění informovaného souhlasu je součástí příloh této práce podobně jako všechny přepsané rozhovory.

¹⁴³ VANĚK, Miroslav a Pavel MŮCKE. *Třetí strana trojúhelníku: teorie a praxe orální historie*.

¹⁴⁴ Dan svou odpověď doplnil o další myšlenku, Bonifác cenzuroval svůj výrok, aby nepůsobil vulgárně. Obě změny jsem v rozhovorech vyznačil poznámkou pod čarou.

¹⁴⁵ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. s. 157.

¹⁴⁶ Někteří si jména vybrali sami, jako třeba Bonifác, Petr či Gagarin.

že pohlíží na svou kariéru s odstupem času a již jim nehrozí případné potíže ze strany klubů. S přihlédnutím k této „anonymitě“ se domnívám, že získali respondenti určitou volnost, díky které nedocházelo k případné sebe stylizaci, a jejich odpovědi byly upřímnější než u jejich předchůdců vypovídajících v mé bakalářské práci. Byť samozřejmě existuje možnost, že člověk, který je v hokeji zainteresován, může zmíněné odhalit.

2.1.5. Respondenti

Dan

Respondent je český lední hokejista s dvojitým občanstvím, díky kterému aktuálně působí v rakouském týmu hrajícím mezinárodní soutěž složenou z týmů z více zemí. Daný lední hokejista měl cestu do profesionálního hokeje poměrně nejistou díky závažnému zranění, které se mu stalo ve věku třinácti let a dodnes si nese následky, kdy není schopen ohnout levou ruku v lokti v maximální kloubní rotaci pohybu. Daný respondent byl prvním z dotazovaných a díky němu a našim konverzacím vznikla idea navázat na předešlý výzkum a představit pravou realitu života hokejových profesionálů. Mohu tedy říct, že se jedná o jednoho z mých osudových přátel, rozhovor tedy logicky probíhal velmi uvolněně a postupně byl doplňován o další otázky a odpovědi s postupem výzkumu. Rozhovor probíhal v mém bydlišti a trval 90 minut.

Bonifác

Respondent je českým ledním hokejistou hrajícím v druhé nejvyšší české hokejové soutěži Chance lize v klubu, ve kterém prošel všemi věkovými kategoriemi. Dalo by se říct, že jeho cesta do profesionálního hokeje vedla zcela přirozenou cestou, kdy jeho výkonnost akcelerovala kolem osmnácti let, kdy začal nastupovat za družstvo dospělých svého mateřského týmu, ve kterém působí do dnešních dní. Nejedná se o prvoplánovaný talent, od kterého se očekávala zárná kariéra, jak sám podotýká a nechybělo mnoho, aby s hokejem před svým výkonnostním skokem skončil. Bohužel v době konání rozhovoru se léčil ze složitého zranění v dolní části těla, které mu neumožnilo v letošní sezóně 2022/2023 nastoupit do soutěžního utkání. S respondentem nás pojí společná část hokejové kariéry, jelikož jsme spolu působili od dorostu až po tým dospělých a téměř výhradně jsme spolu nastupovali v jedné útočné formaci. Dle toho i setkání vypadalo,

viděli jsme se po delší časové odmlce, která rozhovor často přerušila hovory o změnách v našich životech. Rozhovor proběhl v kavárně ležící v OC Nový Smíchov a trval 85 minut. Bohužel vlivem vážného zranění byl Bonifác nucen přerušit svou profesionální hokejovou kariéru, načež přiznává, že si uvědomuje, že se jedná de facto o konec kariéry. Jeho oznámení bylo zveřejněno na klubových stránkách v průběhu měsíce dubna roku 2023.

Junior

Jedná se o jediného zastávce maskovaných mužů, brankářů, v rámci výzkumného vzorku. Respondent je synem bývalého vynikajícího brankáře, který hájil barvy klubu, ve kterém nyní působí i respondent pod jeho vedením. Díky své pozici nabízí zcela jiné rozměry pohledu na profesionální lední hokej, neboť v bráně může vždy stát pouze jeden muž a druhý musí čekat na svou šanci, jež většinou pramení z chyby prvního strážce svatyně. Jeho příběh je plný odhodlání, protože mu nebyly dávány jakékoliv naděje, avšak dokázal, že tvrdá píle se vyplácí a dnes platí za jasného prvního brankáře ve svém týmu s potenciálem posunout se do nejvyšší soutěže. S respondentem nás pojí působení ve stejném klubu, ale v jednom týmu jsme se sešli až v kategorii dospělých, přesto nás pojí pevné přátelství, které bylo v průběhu kladení otázek znát. Často byl rozhovor přerušen o novinky z našich životů, které jsme následně z rozhovoru vynechali. Setkání proběhlo restauraci poblíž OC Nový Smíchov a trval 122 minut.

Tomáš

Jedná se o zástupce týmu hrajícího nejvyšší tuzemskou hokejovou soutěž. Na rozdíl od dosud zmíněných se jednalo již v mládeži o velký talent, od kterého se očekávaly velké věci, však již v šestnácti letech nastoupil za družstvo dospělých a dokázal se prosazovat. Následně s vyhlídkami na draftování do NHL odešel do kanadské juniorské ligy, kde se však jeho hokejový vývoj zastavil. Posléze se vrátil do českého prostředí. Kde mu štěstí a obrat k lepšímu přinesla nenominace na mistrovství světa do dvaceti let, které mu uniklo o vlasek. Avšak místo mistrovství světa začal nastupovat v Extralize dospělých a vysloužil si na svůj věk významnou pozici v mužstvu. Jeho progres však zhatilo zranění hned na začátku nové sezóny, kterou téměř celou promarodil. Avšak v letošním roce naskočil do extraligového kolotoče znovu a vybudoval si silnou pozici v mužstvu. S respondentem se známe již od mládežnických kategorií, kde jsme se setkávali jako soupeři a dobře se známe. Rozhovor proběhl v Českých Budějovicích v kavárně Costa

Coffee, trval 100 minut a nebyl pozměněn ani přes dvojí nabídku o případné změny. Dle očekávání mělo setkání trvat kolem jedné hodiny, ale rozhovor se protáhl díky vlídnosti respondenta.

Milan

Český lední hokejista hrající na pozici obránce. Na svůj mladý věk má odehráno již mnoho sezón v dospělém hokeji. Avšak sám přiznává, že jeho vývoj neprobíhal tak, jak se očekávalo a stále si hledá svou pozici ve vybraném mužstvu. Svůj potenciál byl zatím naplno s to prokazovat ve druhé nejvyšší soutěži, kde se zařadil mezi nejlepší obránce celé ligy. Sám podotýká, že stále čeká na podobný průlom i v nejvyšší české lize. Nutno však dodat, že je stále velmi mladým a bude teprve vstupovat do zlatého hokejového věku. Lze tedy očekávat, že svůj potenciál ještě naplno ukáže. S respondentem jsme stejného věku, známe se, a tak setkání proběhlo bez menších potíží. Vlastně se jednalo o nejrychleji a nejsnadněji domluvené shledání. Respondent byl velice upřímný a věcný, lze reflektovat na užitém jazyce. Rozhovor probíhal v prostředí Budvar arény a trval jednu hodinu.

Gagarin

Další obránce ve výzkumném vzorku. Působí ve stejném klubu jako Bonifác a Junior. Pojí nás společná hokejová minulost a přátelství, které se projevilo jako klíčové při domluvě setkání vzhledem k naší časové vytíženosti. Obdobně jako Junior, tak i Gagarin měl k hokeji genetické předpoklady, dá-li se to takto říct i v jeho případě, jelikož jeho bratr působil v NHL a mnohokrát reprezentoval Českou republiku. Gagarin se dostal do profesionální hokeje naplno až po dosažení dvaceti let po působení ve třetí nejvyšší soutěži, ale rychle se dokázal adaptovat a v dnešní době platí za pevného člena sestavy a velmi spolehlivého obránce, kterému, jak sám dokládá, škodí přílišná flegmaticnost. Rozhovor proběhl v pražském obchodním domě Arkády a trval 65 minut. Respondent byl velmi stručný, jak jsem očekával, jelikož se jedná o velkého optimistu, který si z ničeho nedělá těžkou hlavu.

Patrik

Hokejový útočník schopný střílet třicet branek za sezónu hrající českou Extraligu ledního hokeje. Do profesionálního hokeje se dostal v Chance lize, kde si postupem let vysloužil vizitku obávaného kanonýra a postupně putoval do lepších a lepších týmů, až zakotvil

v celku, se kterým postoupil do nejvyšší tuzemské soutěže, kde si ihned ve své první extraligové sezóně řekl o angažmá ve Spartě, kde hokejově vyrůstal. Rozhovor probíhal v prostorách Budvar arény a trval 75 minut. Musím se přiznat, že daný rozhovor překonal všechna má očekávání. Svou roli jistě sehrála i doba, kdy se setkání uskutečnilo a Patrik odcházel na hostování do jiného klubu po slovní přestřelce s trenérem v novinách. Byl velmi otevřený, snažil se odpovídat co nejlepším možným způsobem a rozhovor hodnotím jako jeden z nejlepších, jelikož byl velmi zajímavý a méně strukturovaný. Nebylo třeba užívat připravené šablony otázek, protože jsme zcela přirozeně přecházeli od tématu k tématu.

Martin

Martin je hokejovým útočníkem, který působí ve druhé nejvyšší české soutěži Chance lize, avšak má zkušenosti i z nejvyšší české soutěže, ve které občasně nastupoval i v uplynulé sezóně 2022/2023. Jeho kariéra v profesionálním ledním hokeji začala na Spartě, odkud se postupně dostal až do Kladna a Litoměřic, ve kterých plní úlohu klíčového hráče, na kterého klub vzpomíná. Jeho bratr je též profesionálním ledním hokejistou. Rozhovor byl veden velmi formálně, o čemž svědčí i stručnost respondentových odpovědí. Samotné setkání proběhlo v OC Smíchov a trvalo 30 minut.

Miloš

Jedná se o hokejového útočníka působícího v Chance lize. Miloš se může pochlubit zajímavým hokejovým životopisem, protože mimo jiné působil i v nejvyšší americké juniorské soutěži a dostal dokonce stipendium na americké univerzitě, kde si mohl zahrát v proslulé NCAA. Po návratu z Ameriku působí v české Chance lize a současně studuje vysokou školu. S respondentem se známe ze společného působení v mládežnických týmech, což se projevilo ve vedení rozhovoru, kdy byl velmi otevřený a mluvil i o věcech, které pro něj nemusely být nutně příjemné. Rozhovor proběhl v OC Eden a trval 95 minut.

Radim

Další ze zástupců hokejové rodiny, jeho otec se však spíše proslavil jako trenér než jako lední hokejista a v současnosti platí za jedno z nejrespektovanějších jmen na poli českých hokejových trenérů. Respondentova cesta do profesionálního hokeje nebyla jednoduchá, přes ruskou juniorskou ligu se vrátil do české juniorské Extraligy, odkud následně nakoukl i do profesionálního hokeje, kde však nevydržel příliš dlouho a putoval do třetí

nejvyšší hokejové soutěže u nás. Zde však nastal jeho pravý výkonnostní proces a od této doby každý rok posouvá svou výkonnost na vyšší úroveň a dnes střídá zápasy mezi Extraligou a Chance ligou. Rozhovor proběhl v Mense na UK FTVS a trval 60 minut.

Jake

Rozhovor s tímto respondentem byl zřejmě tím nejzajímavějším. Jelikož se jedná o zástupce jiné národnosti a ještě k tomu té skutečně „nejhokejovější“. To však není pravým důvodem mého hodnocení. Vycházím z výpovědi respondenta a celkově způsobu, jakým nad ledním hokejem a životem celkově uvažuje. V rámci práce se jedná o skutečnou výjimku, ze které jsem byl skutečně pozitivně zaskočen. Respondent je, jak bylo nepřímo napsáno, kanadský hokejový obránce působící v české Extralize ledního hokeje. Jedná se o jediného cizince a taktéž jediného draftovaného hráče do NHL ve výzkumném vzorku. Jake pochází z okolí Toronta a jak sám poznamenává, tak hokej byl v jeho domovině téměř náboženstvím a každý chlapec musel minimálně lední hokej vyzkoušet. Sám pocházel ze silného hokejového ročníku, kdy jeho mládežnický tým vyprodukoval do draftu NHL mnoho hráčů, kteří dnes zastávají v týmech NHL klíčové role. Sám též prošel draftem NHL, a to dokonce v prvním kole, avšak nenašel na své mládežnické spoluhráče a v NHL nastoupil jen k několika zápasům. Sám však přiznává, že i přes to zažil tu pravou NHL, když utkání, ke kterým nastoupil, nebyla ledajaká a šlo na příklad o úvodní domácí zápas, utkání v Montrealu nebo o střetnutí tváří v tvář Sydneymu Crosbymu. Rozhovor proběhl v kavárně na náměstí Přemysla Otakara II. v Českých Budějovicích, trval 130 minut a celý proběhl v anglickém jazyce.¹⁴⁷ V průběhu rozhovoru se Jake ptal na různé otázky i mne, až setkání chvílemi nepřipomínalo badatelský výzkum, ale působilo jako nevázaný dialog.

Petr

Podobně jako u Jake nebývale podařený rozhovor, který byl plný zajímavých postřehů a myšlenek ze strany respondenta. Sluší se poznamenat, že společně s již se zmíněným Jakem se jedná zřejmě o nejkvalitnější hráče ve výzkumném vzorku s přihlédnutím na jejich současnou výkonnost a předešlou hokejovou historii, díky čemuž mají poměrně

¹⁴⁷ Po vlastním přepsání rozhovoru do angličtiny jsem rozhovor podrobil kontrole anglického pravopisu skrze překladáč a korektor využívající umělou inteligenci DeepL na základě diplomové práce Anděly Zubrové, v jejíž výzkumu se tento překladáč osvědčil jako ten nejpřesnější, byť se její výzkum zabýval převážně otázkami právního překladu. Mým cílem bylo vyladit gramatické a stylistické chyby, kterých jsem se při přepisu v anglickém jazyce dopustil. Viz ZUBROVÁ, Anděla. *Překlad vybraných lexikálních jednotek nástroji podporujícími strojový překlad - zaměřeno na pojmy z právní terminologie*. České Budějovice, 2022. Diplomová práce (Mgr.). Jihočeská univerzita V Českých Budějovicích. Filozofická fakulta. Vedoucí práce Pešková, Jana.

stabilní pozici spojenou s určitými jistotami, což může být důvodem zcela vyčnívajících výpovědí těchto dvou hráčů. Petr je obráncem působícím v Extralize ledního hokeje. Petr má již ve svém poměrně mladém věku odehráno téměř pět set utkání v české nejvyšší soutěži a zaznamenal též několik startů za národní tým. V mládeži několikrát okusil mistrovství světa, a to dokonce i s o dva roky staršími spoluhráči. Jednalo se o velký příslib českého hokeje a dá se říct, že svůj potenciál naplňuje, neboť mimo zajímavých individuálních statistik dvakrát slavil titul v české nejvyšší soutěži a stejného úspěchu dosáhl i v mládeži. Petr je jediným věřícím ve výzkumném vzorku, konkrétně se jedná o praktikujícího římského katolíka. Rozhovor proběhl v kavárně na náměstí Přemysla Otakara II. v Českých Budějovicích a trval 100 minut.

2.2. Rozhovory

Rozhovory pokrývaly celý dosavadní život těchto sportovců a cílily především na zmapování jejich současnosti a celkového prostředí profesionálního ledního hokeje. Jejich odpovědi jsem se rozhodl dále porovnat s výpověďmi již bývalých profesionálních ledních hokejistů, se kterými jsem uskutečňoval rozhovory během své bakalářské práce. Srovnání lze spatřit zejména ve způsobu, jak se daní respondenti dostali ke hraní hokeje, jak probíhal jejich vstup do profesionálního hokeje, jak ono prostředí reflektovali, jak přistupovali ke vzdělání, jak navazovali své známosti a jak uvažovali o konci své profesionální kariéry. Součástí srovnání je i porovnání hodnotového žebříčku současných i bývalých profesionálních hokejistů.

Rozhovory se vedly v jistém chronologickém sledu, kdy bylo započato otázkami ohledně hokejových začátků a celkově dětství, než se přešlo k vlastní profesionální kariéře, kdy vyprávění ohledně ní bylo přerušováno otázkami na volný čas a osobní život aktérů výzkumu. Postupoval jsem tímto způsobem, abych se mohl případně vrátit k věcem, které nebyly zcela vyřčeny a nedošlo k přehlčení narátorů přílišným zaměřením na jednu oblast. Jak bylo popsáno v profilech respondentů, tak rozhovory proběhly různým způsobem vzhledem k osobnostem narátorů, ale spojuje je velká míra otevřenosti a autentičnosti, kdy je možné díky těmto výpovědím dojít k jistým závěrům i přes poměrně omezený výzkumný vzorek. Ten je charakteristický především díky předem daným kritériím, dle kterých byli respondenti vybíráni. Obecně lze shrnout, že se jedná o muže od jednadvaceti do třiceti let věku, kteří působí v profesionálním hokeji a mají dokončené

středoškolské vzdělání. Někteří respondenti studují vysokou školu, další o studiu na vysoké škole uvažují, čímž se odlišují od předešlých generací ledních hokejistů, o kterých byl můj předešlý výzkum.

Uskutečněné rozhovory jsou vskutku velmi autentické a lze konstatovat, že se značně odlišují od běžných rozhovorů, se kterými se lze ve sportovním prostředí setkat. Ty jsou totiž často plné různých naučených frází a svým způsobem i jistých kýčů, které mají uspokojit čtenáře, posluchače či diváka. Jako příklad lze uvést i rozhovor autora diplomové práce po vstřelení své první branky v dospělém hokeji, kdy jsem uvedl, že bych vmžiku vyměnil vstřelený gól za tři body do tabulky a samozřejmě ocenil práci všech spoluhráčů: „*Paráda, taková euforie, jsem za to moc rád. Kluci odvedli před gólem dobrou práci, byl to můj nejsvětější moment v zápase, ale raději bych ho vyměnil za tři body.*“¹⁴⁸ Podobně však odpovídají i jiní střelci svých prvních branek, pakliže jejich tým v utkání prohraje.¹⁴⁹ Jsou to však skutečné pocity hráčů, nebo se snaží odpovídat pouze ve snaze splnit jisté zažité konvence? Následná analýza díky anonymitě představuje zcela autentické svědectví současných profesionálních ledních hokejistů o jejich životním stylu, životě a celkovém prostředí, ve kterém působí mimo zažité způsoby.

Rozhovory byly vedeny formálně i neformálně. Díky časté osobní známosti s respondenty jsem se snažil dodržet neformální postup, protože při takovém vedení rozhovoru byli narátoři více otevření a bylo získáno o poznání větší množství informací. Problém však spočívá v jejich následném způsobu vyjadřování, které často zachází až k vulgaritám. Sám jsem svou mluvu při vedení rozhovoru přizpůsobil tak, aby nebyl respondent svázán jistou nesmělostí na základě účasti na výzkumu a mohl být spíše uvolněný jako při běžné řeči mezi přáteli.

¹⁴⁸ KAMENIK, Martin. *Nevěděl jsem, proč mi vezou puk, smál se Matějka po premiérovém gólu.* [online]. [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.domacinoviny.cz/nevedel-jsem-proc-mi-vezou-puk-smeje-se-hokejista-slavie-david-matejka/>.

¹⁴⁹ Pro srovnání lze vzpomenout následující rozhovory. Viz MANDÁT, Pavel. *Gól bych vyměnil za tři body, má jasno Tureček. Venkovní nezdary? Máme to v hlavách.* [online]. [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.hstrebic.cz/clanek.asp?id=Gol-bych-vymenil-za-tri-body-ma-jasno-Turecek-Venkovni-nezdary-Mame-je-v-hlavach-7700>; MIHAL, Lukáš. *První gól? Jednou za život, culí se Sebera. Vyměnil by ho ale za tři body.* [online]. [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.hokej.cz/prvni-gol-jednou-za-zivot-culi-se-sebera-vymenil-by-ho-ale-za-tri-body/5053743>.

2.2.1. Hokejové začátky

Začátky každého rozhovoru byly zaměřeny na dětství vybraných ledních hokejistů. Snažil jsem se postupovat tímto způsobem, aby byla navozena pozitivní atmosféra již při počátku a respondenti měli možnost se rozmluvit a třeba ztratit i možnou trému. Problematičnost této oblasti výzkumu spočívala v nahlížení do minulosti, kdy je pravděpodobná určitá míra zkreslení. Na takové tendence upozorňují i orální historici z důvodu možné idealizace a/nebo pocitu, že se pozitivní hodnocení očekává.¹⁵⁰ Avšak vzhledem k povaze práce nepředpokládám, že mohlo k nějakému zkreslení dojít. Předpokladem pro takovou úvahu je prostý fakt, že lední hokej je skutečně finančně velmi náročným sportem, respondenti si tuto skutečnost uvědomují, a tak spíše budou nahlížet na dětství i z této roviny, že jim jejich rodiče museli obětovat nejen většinu volného času, ale museli zainvestovat i nemalé finanční prostředky do nákupu základního hokejového vybavení. Z rozhovorů však vyšlo, že některé musí i v dnešní době jejich rodiče finančně podporovat: *„Ještě kapesný, já jsem tátovi říkal, že bych si našel nějakou brigádu, že z hokeje nemohu vyžít, ale řekl mi, že do té doby, co studuji, tak mě budou podporovat, protože nechtějí, abych lítal z tréninku do školy a pak ještě někam na brigádu, že chce, abych se mohl věnovat naplno hokeji i škole, ať je to kolikrát těžké skloubit a podávat stoprocentní výkony v obou světech. Hlavní zdroj příjmu je paradoxně od rodičů, z platu ze (.....) bych nevyžil.“¹⁵¹*

S ohledem na finanční a časovou náročnost spojenou už jen s umožněním dítěti hrát lední hokej jsme se bavili s ohledem na porovnání pořizovací ceny kompletní hokejové výstroje s průměrnou mzdou v České republice: *„Podle mě... no... teď jsem koukal, průměrná mzda je nějakých 42 000 korun, ale ne každý na ní dosáhne, tak budu brát třeba nějakých 35 000 a myslím si, že celou výplatu klidně dáš za výstroj pro mladýho kluka v juniorce. Potom profi výstroj je úplně jinde, to dáš šestku jen za hokejku. Dá se sehnat levněji, jak se v tom pohybuješ, ale pro člověka mimo ten svět je to nereálný.“¹⁵²* Pohledů na tuto problematiku bylo více, ale odpovědi se poměrně jednoznačně shodují v tom, že je jedná

¹⁵⁰ Profesor Miroslav Vaněk zmiňuje, že mají narátori tendenci pohlížet na vlastní minulost mnohdy až přehnaně pozitivně a podobně reflektují i nejrůznější osobní prožitky v kontextu společenských událostí. Zmiňuje, že jde především o vycházení z paměti narátorů a je třeba brát v potaz potíže, které tato metoda skýtá. Za takové problémy považuje právě například idealizaci, uváděných nepravdivých informací či záměrné převádění rozhovoru do osobní roviny mimo položené otázky. Dodává, že je třeba zkušeností a snad i psychologických dovedností, aby dokázal tazatel narátora správně vést, udržoval tok rozhovoru směrem k cíli a správně rozklíčovал projevy neverbálního chování narátora. Viz VANĚK, Miroslav. *Orální historie ve výzkumu soudobých dějin*. s. 70-73, 76-77 a 105-112.

¹⁵¹ Rozhovor Miloš.

¹⁵² Rozhovor Miloš.

o nezanedbatelnou částku, která nemusí být pro některé rodiny snadno dosažitelná, když narátoři zohledňují situaci spojenou se současnou inflací¹⁵³: „Ty vole... při dnešních cenách. Jenom jedu nakoupit na týden a jsem tam za patnáct set, když chci normálně jíst.“¹⁵⁴ Cena výstroje pro hráče v poli se však při porovnání s cenou brankářského vybavení zdá být nakonec vak snad ještě přijatelnou: „Kamaráde, to bude možná dvě stě. Betony za padesát. Mám dvě lapačky... jedna bude tak za šestnáct. Vyrážka cca. nějakých třináct, kalhoty za deset, vesta dvacet, helma dvacet pět plus nástřík. Ten stojí kolem pěti až deseti. Pan Korál to našťestí dělá levněji než ostatní a k tomu velmi kvalitně. Brusle mám třeba na míru od True, a to je dalších třicet tisíc.“¹⁵⁵ Podobné koničky jsou extrémně finančně náročné a pro běžné občany je mnohdy složité pořídit malým hokejistům odpovídající vybavení, čímž se potenciální základna nadaných sportovců značně snižuje, ačkoliv se to zdá nemožné, tak jsou ale i mnohem finančně náročnější sporty: „Hokej je černá díra na peníze, ale jsou ještě náročnější sporty. Golf, tenis a nebo motorsport. Tam když si vezmeš třeba cenu motokáry, tam jsi hned na sto tisících, a to nepočítáš další náklady na cestování, startovné a bůh ví co ještě.“¹⁵⁶

Lední hokejisté si uvědomují obětí ze strany jejich rodiny a jsou jim za to vděční. Jejich hokejové začátky jsou s jejich rodiči pevně spjaty, neboť to byli právě oni, kdo vedl své ratolesti ke sportu: „Začínal jsem ve třech nebo ve čtyřech letech v Benátkách nad Jizerou. Přivedl mě táta, ale nejdřív mě vzal na rybník. To si pamatuji. Vždycky z videí byla sranda, že jsem spadl a řval, že jsem si musel zlomit nohu. Nikdy jsem si ji však nezlomil. To si pamatuju.“¹⁵⁷ Podobně vzpomíná i Radim: „Přesně si ale pamatuji, že poprvé jsem byl na ledě na takových těch kačenkách na rybníku, odkud pocházím. K hokeji mě přivedli v podstatě oba rodiče, ale myslím si, že to bylo tím, že jsem to viděl u táty.“¹⁵⁸ Překvapivě však ne vždy šlo o přímé přičinění ze strany rodičů a roli mohli hrát i sourozenci. Zpravidla se jednalo o starší bratry, kteří již hokej hráli a díky tomu měli respondenti téměř předurčeno, že lední hokej alespoň vyzkouší: „Začal jsem na Kladně, ale že bych si to nějak detailně pamatoval, to bych neřekl, ale bylo to tam s dětmi a židličkou. Roli hrál brácha, který je starší a v té době už hrál.“¹⁵⁹ Jiní vzali osud do

¹⁵³ Rozhovory probíhaly od dubna roku 2022 do března 2023 v době zvyšující se inflace dosahující dvouciferných čísel. Statistické údaje ohledně míry inflace dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/inflace_spotrebitelske_ceny.

¹⁵⁴ Rozhovor Tomáš.

¹⁵⁵ Rozhovor Junior.

¹⁵⁶ Rozhovor Junior.

¹⁵⁷ Rozhovor Patrik.

¹⁵⁸ Rozhovor Radim.

¹⁵⁹ Rozhovor Milan.

vlastních rukou a díky trávení času na stadiónu si vymohli možnost vyzkoušení si hokejových tréninků: „*Víceméně jsem žil život s tátou na zimáku a viděl jsem všechny ty tréninky a chtěl jsem to taky. Navíc stačilo i to, že sestra chodila na veřejko, a tak víceméně všechno tihlo k tomu, abych na tom ledě skončil i já. Tak mě naši tenkrát zapsali do přípravky a od té doby se to vezlo.*“¹⁶⁰ Jediný cizinec ve výzkumném vzorku přiznal, že si vlastně nepamatuje, že by jej někdo k hokeji jako takovému vedl, ale rozuměl otázce způsobem zcela rozdílným ostatním respondentům. Přivedení k hokeji chápal dvěma úhly pohledu. První znamenal podporu ve hraní ledního hokeje a druhý samotné přivedení k lednímu hokeji ve formě představení hokeje. Jake je Kanadčan, jeho národ lední hokej světu představil v této podobě, a v této krajině světa tvoří téměř až náboženství, jak sám v rozhovoru přiznal, a proto zřejmě našel cestu k hokeji takovým způsobem: „*So i dont even know who introduced me to Hockey. I think that it was more like something natural for me. We just had a hockey stick around at house and i just started playing with it and of course also a kind of watching some games in TV. I have never been forced to do it... so and i feel it like this is the way i feel about Hockey even today.*“¹⁶¹

Někdy hrála roli i náhoda a v rozhovorech mnohokrát omílaná fráze o bytí ve správný čas na správném místě. Dan by hokej nikdy nehrál, nebýt přítomnosti a takřka až duchapřítomnosti trenérky bruslení, na kterou dodnes vzpomíná: „*Poprvé na ledě jsem byl ve svých čtyřech letech na rybníce, ale vůbec mě to nebavilo. Připomínal mi to teď zpětně i otec. Na zimáku jsem byl potom v pěti letech, kam mě vzal táta na nábor malých dětí. Tam byla vlastně poprvé i paní Hansová, která se věnovala malým dětem. Byl tam i trenér, který mě viděl a rovnou řekl, že na tom šmatlám a hokej nikdy hrát nebudu. Tak jsem odcházel z ledu, ale zastavila nás s tátou paní Hansová, co se jako děje, táta jí řekl, co nám řekl trenér, a ona řekla, že se na mě podívá. Řekla, že to není tak špatné a díky tomu jsem u hokeje zůstal. Nebýt jí, tak jsem hokej nikdy nehrál.*“¹⁶²

Většina respondentů se věnovala více sportům, ze kterých postupem času zvítězil právě lední hokej: „*Hrál jsem ještě fotbal a tenis. Nějak jsem to střídal, ale hokej jsem měl nejraději, nejvíc mě bavil a asi mi to i nejvíc šlo. S fotbalem jsem skončil ve dvanácti, protože jsem si tam natáhnul kolenní vazy a řekl jsem, že to nemá smysl a chci se na sto procent věnovat hokeji. Tenis jsem hrál spíš rekreačně, hrál jsem nějaké mistráky, ale*

¹⁶⁰ Rozhovor Petr.

¹⁶¹ Rozhovor s Jakem v Českých Budějovicích ze dne 11.3.2023.

¹⁶² Rozhovor s Danem v Českých Budějovicích ze dne 15.4.2022.

nebylo to na plný úvazek. ¹⁶³ Důvodem, proč zvítězil lední hokej byl většinou pocit, že v ledním hokeji byl daný narátor v době, kdy se rozhodovalo o sportu číslo jedna, nejlepším ve srovnání s dalšími aktivitami: „*Tak ono vlastně já hrál fotbal i hokej, ale hokej vyhrál, že jsem si v něm připadal jistější a lepší. Táta i strejda byli u těchle sportů, že je hráli a věnovali se jim.*“¹⁶⁴ Nejčastějšími dodatkovými sporty byly fotbal a tenis, někteří se však věnovali i jiným sportům jako třeba golfu či dokonce gymnastice: „*Já jsem ještě hrál golf. Ne závodně, ale hrál jsem golf a pak ještě fotbal... Závodně... Ale to byl takový dětský okresní přebor, že sem si šel jenom tak zahrát a proběhnout se. Jako vyzkoušel jsem toho docela dost, hrál jsem i tenis, golf a zkusil si jako ségra tu sportovní gymnastiku.*“¹⁶⁵

Nicméně lední hokej byl už od této doby jistým socializačním činitelem pro dané jedince a z rozhovorů vyplývá, že hokeji uniknout skutečně nemohli, jelikož byl lední hokej častým tématem i v jejich domácnosti: „*Víceméně, to znáš, zápasy jsou sobota neděle alespoň v dětství takhle, takže víkendy trávíš zápasy a řešíš nejen samotné zápasy, ale i celkově všechno okolo, jak se má zařídit a tak. Navíc přes týden byly téměř každý den tréninky, takže byl hokej doma skutečně tématem. Víceméně se pořád řešil hokej, a to bylo každodenní téma.*“¹⁶⁶ Rozpisu tréninků a zápasů se mnohdy musel uzpůsobovat celý běh rodiny, aby se mu mohli narátoři věnovat naplno, mnohdy to však bylo velmi složité a místo rodičů mohli zaujímat i jiní členové rodiny: „*Kolikrát jsem naložil dědovi tašku do auta, ten si dal u rodičů mezitím kafe, já si šel hrát s hokejkou na chodbu a jeli jsme.*“¹⁶⁷ Bez nadsázky lze říct, že hokejem žila celá rodina a výsledky dokázaly a stále dokáží ovlivnit celou rodinnou atmosféru: „*Hokej je hlavním tématem všude. Pořád se to kolem mě točí. Když se daří, tak je to super, ale když se nedaří jako třeba teď, tak je z toho smutná celá rodina.*“¹⁶⁸

Ovšem mnohdy to přinášelo i negativní okamžiky ve formě kladení přehnaně vysokých požadavků a přílišné kritiky dětí za jejich výkonnost, kdy na příklad Bonifác mluví o svém otci jako o klasickém hokejovém tátovi, který se zaměřuje na výkony svého syna a v případě nedostatečné výkonnosti dokáže synovi řádně vyhubovat.¹⁶⁹ V případě

¹⁶³ Rozhovor Junior.

¹⁶⁴ Rozhovor Tomáš.

¹⁶⁵ Rozhovor Miloš.

¹⁶⁶ Rozhovor Petr.

¹⁶⁷ Rozhovor Miloš.

¹⁶⁸ Rozhovor Patrik.

¹⁶⁹ Rozhovor s Bonifácem v Praze ze dne 29.6.2022.

Gagarina situace málem eskalovala až ke konci s hokejem, jednalo se však pouze o vztah otce se synem již v dospělém věku: „*Hele určitě to bylo tehdy, když jsem hrál ve Vrchlabí, tak jsem tam bydlel jenom s tátou. Tam máme jako chalupu v Krkonoších a už se to dostalo do takovýho bodu, jak jsme byli spolu každý den, tak byly samý hádky a stres, tak jsem chtěl skončit a jít domů. Všechno bylo kvůli hokeji, řešil se jen ten a podle něj vypadal náš vztah. Když se dařilo, tak to šlo, ale jakmile to nešlo, tak jsme se nesnesli.*“¹⁷⁰ Podobně mluví i Petr, který však dodává, že jeho otec byl přímo hokejovým trenérem a situace nikdy nezašla do kritické chvíle jako u Gagarina. Společné rozebírání hokeje nebylo zpočátku vůbec jednoduché pro dětskou psychiku, časem se však přístup otce změnil a místo vyčítání změnil způsob na dávání rad: „*Vím, že táta... co se týče hokejových výkonů a věděl ty věci, jak fungují uvnitř toho sportu, jak správně bruslit a další věci, tak spoustu mých zápasů a spoustu mých výkonů hodnotil. Víceméně každý, kolikrát ty začátky byly takové, že když se mi nepovedl zápas, tak mě dovedl seřvat, že jsem z toho brečel, i když jsem sám věděl, že ten zápas byl špatný. Býval jsem z toho nešťastný, ale naštěstí mu to potom v nějakou dobu došlo, že se z toho trápím a došlo mu to, že to není cesta, když se pak kvůli tomu trápím, že tohle není ta cesta, a změnil přístup. Začal mi především radit, co a jak zlepšit.*“ Podobně mluví i Jake, když dodává, že jeho otec byl technického zaměření, takže spíše zkoumal, jak zvládat vybrané hokejové dovednosti a pozoroval jiné děti, které pak dával synovi za příklad hodný následování, aby se učil sám i sledováním: „*I am not too sure. I mean, i obviously was just a little kid but my dad would remember all of this. As he was a technician and familiar with these kind of thinking he told me hey, okay. This kid in the team... i remember the name, he was Doug... hey, watch Doug, he does the best backwards crossovers... so when he was doing it, you have to watch him and learn this skills.*“¹⁷¹

2.2.2. Studium

Překvapivě však pozornost nesměřovala pouze jednosměrně k lednímu hokeji a respondenti přiznávají, že do určité doby byla škola jasnou prioritou, o čemž vypovídá i skutečnost, že všichni zmínění mají dokončenou střední školu s úspěšně složenou maturitní zkouškou, jeden dokonce bakalářský titul a další se o studium na vysoké škole

¹⁷⁰ Rozhovor Gagarin.

¹⁷¹ Rozhovor Jake.

pokusili, nebo aktivně studují i v tuto chvíli. Za zmínku stojí, že téměř polovina respondentů navštěvovala gymnázia a někteří dokonce osmiletá. Výběr škol mnohdy podléhal návaznosti na lední hokej, aby bylo možné skloubit dohromady vzdělání společně se sportem, proto se vybíraly základní školy se sportovní specializací a střední školy, které byly benevolentní k časové náročnosti ledního hokeje v tomto věku. Respondenti zmiňují, že mnohdy trhaly rekordy v omluvených hodinách, jelikož k častým tréninkům a utkáním se přidávaly i reprezentační srazy: „*Škola a hokej, to spojení fungovalo a vždy mi vyšlo vstříc, byť jsem udělal asi rekord v zameškanosti. Ale všechno jsem zvládl a maturitu dokonce i velmi dobře. No a jinak ta náročnost časová je jasná. Bylo mi šestnáct, sedmnáct, osmnáct a v tomhle věku jsem objížděl všechny reprezentační srazy a zameškal toho mraky.*“¹⁷² Sami však dodávají, že nic nedostali zadarmo a pakliže chtěli úlevy, tak museli jít učitelům tak říkajíc naproti a aktivita musela vycházet z jejich strany, jak dodává Miloš, který je jedním ze dvou respondentů, kteří navštěvovali víceletá gymnázia: „*Nad Kavalírkou, ségra tam byla, nebyla to sportovní škola, ale ředitel sport respektoval. Cílem bylo, abych měl dobré vzdělání. Odchodil jsem čtyři roky, udělal devítku a pak teprve začal být ten hokej časově náročnější, jak člověk jezdil na různé výběry, na repre a tak, tak začalo a vlastně muselo začít nějaké častější uvolňování. Ředitel ale byl benevolentní a když věděl, že to není nějaké ulévání a flákání, tak mi vycházel vstříc, ale pod podmínkou, že já budu ten, který si bude zajišťovat veškeré dohnání látky a bude vlastně ty učitele uhánět. Všechny testy jsem si musel postupně dopsat a absenci následně dohnat i přes nějaké projekty a tak. Měl jsem pravidla a ty jsem musel dodržovat, ale musel jsem být ten iniciátor. Vše jsem musel splnit.*“¹⁷³

Sluší se dodat, že všichni respondenti museli mít na střední škole upravený studijní plán, aby mohli splnit kritéria klasifikace a procenta absence: „*Upravený studijní plán jsem měl na střední škole a žádný problémy tam nenastaly. Myslím si, že jsem v tomhle byl poměrně svědomitý a látku, kterou jsem zameškal kvůli hokeji, jsem si doplnil.*“¹⁷⁴ I přes to však v některých případech upravený studijní plán či dokonce individuální studijní plán zcela nestačil a narátor musel změnit střední školu, v jeho případě je důvodem přesun do juniorské soutěže v Kanadě: „*Vychodil jsem Grünwaldovku a pak pokračoval na Česko-anglický gymnázium a hrál jsem za dorost a ke konci druháku, když už jsem hrál pár zápasů za áčko, tak jsem přestoupil na jinou školu, protože jsem se rozhodl, že bych další*

¹⁷² Rozhovor Patrik.

¹⁷³ Rozhovor Miloš.

¹⁷⁴ Rozhovor Radim.

sezónu chtěl vyzkoušet kanadskou juniorku WHL, tak jsem přestoupil na gymnázium Educ Janet, kde byli trošku otevřenější vzhledem k mému rozhodnutí hrát v Kanadě. Upravili mi studijní plán, že jsem vždycky dorazil domů, splnil zkoušky a mohl bez výčitek pokračovat v hokeji a Educ Janet jsem pak i úspěšně dokončil maturitní zkouškou. Ten výběr byl tedy vzhledem k hokeji, ale teď bych se směrem na střední školu rozhodl jinak.“¹⁷⁵ Podobně mluví i Dan, který však místo do Kanady odcházel do hokejové akademie v Mozartově městě - Salzburgu: „Prakticky jsem nevěděl, co bych chtěl dělat, ale věděl jsem, že mě to táhne k marketingu a manažerství. Mít pod sebou tým lidí a starat se o to. Tak jsem zvolil obchodní školu. Byl jsem přijatý na soukromou střední obchodní školu v Liberci, kde jsem byl jen dva týdny. Pak jsem totiž dostal možnost jít do Salzburgu a musel jsem hledat novou střední školu. Tu jsem našel doma v Budějčích a celé čtyři roky jsem ji dělal dálkově.“¹⁷⁶ Školu však měnil i Milan, jelikož přestupoval do týmu na druhé straně republiky, kde rovnou přešel do kategorie mužů a kvůli dopoledním tréninkům v této kategorii musel nerad, jak přiznává, měnit školu: „Pak jsem šel na střední na sportovní gympl. Tam jsem jako reprezentant dostal stoprocentní stipendium a tím i jistou volnost, takže jsem do školy chodil hodně málo. No a pak v Třinci už ani možnosti chodit do školy nebyly, jak jsem trénoval s áčkem a odehrál nějaké zápasy, tak jsem přestoupil na Kladno na tu kašpárnu, kde se ptají, zda chceš čtyřku, nebo se nechat vyzkoušet.“¹⁷⁷

Daní respondenti většinou ukazují opak zažitého stereotypu o profesionálních hokejích jako, kulantně řečeno, ne tolik inteligentních lidech, a sami jej zmiňují jako jisté negativum, které se se statutem ledního hokejisty spojuje: „V hokejovém prostředí se mi nelíbí... takovej stereotyp, jak se říká, že hokejisti jsou blbci. Ale když to řeknu na rovinu, tak je to většinou pravda, ale nelíbí se mi, když to pak někdo takhle škatulkuje a hází všechny do jednoho pytle.“¹⁷⁸ Autor výroku však dodává, že lze tento výrok říci, ale neplatí obecně na všechny lední hokejisty.¹⁷⁹ Tento fakt však podtrhuje i výpověď Milana, který tvrdí, že mu lední hokej ve své podstatě uškodil v oblasti vzdělání a znemožnil mu díky častému stěhování se mezi kluby studovat vysokou školu, na kterou se však pro následující akademický rok přihlásil: „Jako nechci být nějaký na hrušce, ale jsem jako chytřej. Takže když jsem ve škole byl, tak jsem vše pochytil v hodinách a stačilo

¹⁷⁵ Rozhovor Tomáš.

¹⁷⁶ Rozhovor Dan.

¹⁷⁷ Rozhovor Milan.

¹⁷⁸ Rozhovor Radim.

¹⁷⁹ Nutno podotknout, že zde lze možná spatřit negativum kvalitativního výzkumu, jelikož se v této práci objevuje poměrně úzký vzorek, který v sobě zahrnuje převážně lední hokejisty s kladným vztahem ke studiu a dobrými studijními výsledky, avšak studijními výsledky nelze objektivně hodnotit inteligenci daného člověka.

to. No a když Tě zavřela do kabinetu, abys napsal test a nechá Tě tam samotného, tak je jasný, že ten kabinet prohledáš a nějak to ošulíš. Musíš to nějak udělat. Těžký to nebylo. Spíš mi možná hokej uškodil v budoucím studiu.“¹⁸⁰ Jeho výpověď však dokládá i jisté pomáhání si za hranou legálnosti, ale to možná dokládá schopnosti využití inteligence ve věci přizpůsobení se a nalezení způsobu, jak situaci zvládnout. Informace zmíněné v této sekce podtrhuje i Gagarin, který sice nestudoval gymnázium, dokončil odborné učiliště, které si zvolil především kvůli praktičnosti a využitelnosti, s výučním listem, na který navázal dodatkovým studiem zakončeným maturitní zkouškou, kdy následně uvažoval i o studiu na vysoké škole, které však musel vzdát kvůli časové náročnosti profesionálního hokeje: *„Teď jsem o tom přemýšlel, ale říkal jsem si, že by mě to možná bavilo, ale s tím hokejem je to těžký. Je strašně moc zápasů v Chance lize a nemáme vlastně volný den. Hrají se i pondělky, a tak máš tréninky i v neděli a nevím, jak bych to pak stíhal, takže jsem na to pomyslel a zase nemyslím.*“¹⁸¹

Z výpovědí lze shrnout několik překvapivých skutečností. Lední hokejisté se často nezaměřují pouze jedním směrem, ale vinou okolností jsou často nuceni k rozhodnutí školy zanechat, nebo ve vzdělávání nepokračovat. Někteří takového rozhodnutí litují, ale uvědomují si důvody své volby. Jiní se studiu věnují i nyní a dá se říct, že jsou úspěšnými i v prostředí daných škol jako Radim, který již dokončil bakalářské studium a Miloš, který je dokončení studia blízko. Překvapivým zjištěním bylo, že nejoblíbenějším předmětem respondentů nebyl tělocvik, ale často se jednalo o dějepis, či si dokonce oblíbili matematiku: *„Tělocvik říkat nebudu raději ne? Ale mě vždycky bavil dějepis a zeměpis. Bavilo mě, když jsem se dozvídal nové věci o tom, co bylo a jak to bylo. To mě bavilo, ale také záleželo na učiteli, jestli dokázal ten předmět udělat zajímavý a hezky to vyprávět. Podobně mě vždycky i bavili válečné filmy, nebo filmy natočené podle skutečných událostí.*“¹⁸² Daní narátoři zmiňují, že dějepis byl pro ně zábavný kvůli daným vyučujícím a jejich schopnosti vyprávění. Jiné předměty pak bývaly oblíbené na základě individuálních preferencí jednotlivých respondentů.

¹⁸⁰ Rozhovor Milan.

¹⁸¹ Rozhovor Gagarin.

¹⁸² Rozhovor Tomáš.

2.2.3. Vstup do profesionálního hokeje

Vstup jednolitych respondentů do profesionálního hokeje probíhal rozdílně. Sluší se poznamenat, že nejvyšší kanadská juniorská liga je brána jako profesionální soutěž, ale v kontextu práce vycházím z principu užívaného v českém prostředí, považuji takto soutěž, kde se hráči hokejem živí a jedná se o soutěž, která není věkově omezena, tedy není mládežnickou. Ony začátky v profesionálním hokeji probíhaly různě, ale lze nalézt obecné roviny, kterými vstup v daném vzorku probíhal. První cestou je cesta do profesionálního hokeje ve velmi malém věku. Druhou je vstup do profesionálního hokeje postupnými kroky přes mládež a nižší mužské soutěže. Třetí probíhala přímo přechodem z juniorské kategorie po uplynutí doby, po kterou bylo možné v mládeži působit.

První cestu lze chápat jako posouvání nadějných mladíků přímo do seniorského hokeje v co nejmladším věku, neboť se očekává, že jsou připraveni přeskočit několik mládežnických kategorií. Zpravidla se jedná o hráče dorosteneckého věku, kteří nastupují v juniorské soutěži mezi staršími hráči, ale po čase jsou posunuti místo těchto hráčů přímo do seniorského mužstva, ve kterém pak záleží na daném klubu a trenérovi, jakou dají hráčům příležitost, neboť takto brzký posun nemusí mít vždy na hráče pozitivní dopad a je individuální, jak se s tímto skokem dokáže srovnat a jak tento brzký posun od vrstevníků ovlivní jejich pozdější kariéru. Jedním z těchto příkladů je Petr, který začal nastupovat v Extralize ještě jako dorostenec a ihned si dokázal vydobýt pevné místo v sestavě Vítkovic: *„Když jsem tam vstupoval, tak tam byli hráči nesmírných kvalit a druhý nejmladší hráč tehdy ve Vítkovicích byl o šest let starší. Takže ten skok tam byl obrovský, kolikrát to nebylo nic jednoduchého, ten pokec nebo takhle byl těžší že jo, ale těmi výkony, tím, jak jsem se projevoval... Snažil jsem se držet hubu a krok, ukázat, že jsem pro ten tým nějaký přínos, tak mě ti kluci, kteří už tehdy měli rodiny, děti a kariéru za sebou, mě brali, že jsem přínosný člen a bylo to v pohodě.“*¹⁸³

Na druhou stranu lze mezi respondenty nalézt i příklady hráčů, kterým brzký přechod do dospělého hokeje naopak uškodil, jelikož nastupovali za různé týmy a nikde si nemohli nalézt své pevné a především stále místo, které lze chápat jako jistou pozici v klubu a též jako jistý pocit sounáležitosti s ostatními spoluhráči: *„Na začátku to bylo takový náročný, ale měl jsem tam bráchu a ten mi s tím pomáhal. Je to náročný, když to vezmu zpětně a vidím, že vlastně nikde pořádně nejsi a nikam nepatříš. Jako když to vezmu z pohledu, co*

¹⁸³ Rozhovor Petr.

se mi stalo. Ty jdeš jeden den na trénink s dorostem, juniorkou a áčkem. Další den zase s někým jiným a pořádně nikam nepatříš. Jen přebíháš z jedné kabiny do druhé a tak. Ideální je být buď tam, nebo tam a hlavně se o toho hráče se postarat.“ Tomáš též patří do této skupiny a vlastně přiznává, že vstup do profesionální hokeje zažil dvakrát, kdy jednotlivé začátky dělí zkušenost z Kanady: „Já ho měl vlastně dvakrát. Jednou vlastně když jsem jako začal v těch šestnácti. To jsem byl úplně vyjukanej a mimo realitu. To k tomu prostě patří, teď koukám na bráchu, kterému je patnáct a nedokážu si to představit, že by hrál za rok v áčku. V Kanadě pak ale byli ti kluci úplně brutální v tomhle věku a člověk si říká, co to je.“¹⁸⁴

Pomyslnou druhou cestu lze znázornit na příbězích Radima, Patrika či Gagarina. Na každém lze nalézt jisté odlišnosti. Patrik je ze zmíněných hráčů dnes nejvíce renomovaným jménem, jedná se o útočníka, který dokáže rozhodovat zápasy, pokud dostane správnou pozici v týmu. Patrik byl mládežnickým reprezentantem, který se na nejvyšší úroveň v českém hokeji dostal po několika úspěšných sezónách o patro níže v Chance lize, kde postupoval mezi týmy vzestupnou tendencí, přičemž jeho role zůstávala ve všech týmech stejná, až s posledním tímto týmem postoupil do nejvyšší soutěže. Sám vzpomíná, že bylo potřeba na sobě neustále pracovat, aby se mohl dále posouvat, a též riskovat, když měnil kluby, neboť mohl ztratit svou nynější pozici v mužstvu: „Jako pamatuji si na roky v Ústí nebo Litáku, kdy jsem se hokejem prostě bavil, ale vím, že kdybych se tam potlačoval a bavil se, tak bych moc peněz neměl. Lepší je jít do profesionálního prostředí, kde si můžeš ty peníze vydělat, i když je to určitý risk, který nemusí vyjít a nemusí se Ti tolik dařit.“¹⁸⁵

Gagarin a Radim se ještě neetablovali na nejvyšší scéně, ale oba platí za velmi kvalitní obránce ve druhé nejvyšší soutěži. Oba dva spojuje, že museli obstát ve třetí nejvyšší soutěži, než si řekli o stálé místo v profesionálním hokeji. Radim měl cestu oproti Gagarinovi o něco možná snadnější, neboť byl kmenovým hráčem extraligových Karlových Varů a mohl tak sbírat již tehdy zkušenosti v první lize, odkud pak nastal zpětný krok do Sokolova tehdy hrajícího právě až druhou ligu, odkud však s týmem postoupil a dnes již přidává starty dokonce v Extralize. Gagarin měl svou cestu obtížnější, neboť jeho kmenový klub působil v první lize a tedy bylo schůdnější prosadit se o patro

¹⁸⁴ Rozhovor Tomáš.

¹⁸⁵ Rozhovor Patrik.

níž, získat zkušenosti a poté se pokusit vybojovat si své místo ve svém mateřském klubu, což se mu podařilo a dnes platí za jeden ze základních stavebních kamenů svého týmu.

Třetí cestou byli vedeni hráči jako Dan nebo Junior, kteří se do dospělého hokeje dostali až v juniorském věku a rovnou se usadili v týmech, ve kterých působí. Každý hráč má své kvality a svůj vlastní potenciál, kdy pouze záleží, zda jej dokáže naplnit, proto považují hráče znázorňující třetí cestu podle kritéria, že se po skončení juniorského věku rovnou usadili v profesionálním hokeji a de facto stále působí na stejné úrovni. Navíc třetí cestu spatřuji v tom, že se od daných hráčů příliš neočekávalo a to, že hrají hokej na profesionální úrovni je vlastně velký úspěch, který si sami zasloužili svou prací a správnou konstelací okolních událostí. Oba dva měli cestu poměrně složitou. Dan musel málem skončit s hokejem kvůli vážnému zranění v oblasti lokte ve věku třinácti let a Junior byl podceňován díky svému malému vzrůstu, díky čemuž nepůsobil v extraligové soutěži mládeže až do osmnácti let. Dan se dokázal vyléčit, byť má trvalé následky a omezenou hybnost na zraněné ruce, prošel hokejovou akademií v Liberci, Salzburgu a znovu v Liberci, odkud zamířil do Linze, kde se poprvé představil i v seniorském hokeji. Právě překonání vidiny o konci svého snu staví výš než profesionální kariéru: „*Zřejmě to, že se mi povedlo dosáhnout si svého snu a vrátit se k hokeji, když bylo prognózy doktorů opačné.*“¹⁸⁶

Junior se stal brankářem číslo jedna v mládežnickém týmu, odkud dostal šanci v přípravě seniorského družstva, kde se tak zalíbil, že již v daném mužstvu zůstal a postupně vyrostl i zde v první volbu trenéra: „*Asi druhou sezónu ve starým dorostu, to jsme přišli zpátky z Poděbrad na Slavii. Měl jsem vlastně jakousi poslední šanci, tak jsem do toho skočil po hlavě. Zase mi tam někdo říkal, že budu jen do počtu, že budu jen trénovat a další věci, ale já jsem jim to ukázal a chytal jsem. Další sezónu v juniorce už jsem dělal jako mladší gólman jedničku, to byla dobrá sezóna a na konci sezóny jsem už načuchnul do áčka. To mi pomohlo nejenom v bráně, ale zvedlo mi to i to hokejové sebevědomí. Šlo to dál a dál, až jsem tam, kde jsem. V přípravě na další sezónu jsem přechytil brankáře, co měl dělat dvojku a už jsem se odtud nehnul.*“¹⁸⁷

¹⁸⁶ Rozhovor Dan.

¹⁸⁷ Rozhovor Junior.

2.2.4. Obtížnosti při vstupu do profesionálního hokeje

„Je nutné nejen umět dobře hrát, nýbrž také dobře se uplatnit. Housle v rukou největšího mistra ze sebe vydají jen jakési kníkání, je-li místnost příliš rozlehlá; snadno pak zaměníme mistra s jakýmkoli břídílem.“¹⁸⁸

Vstoupit do profesionálního hokeje je jedna věc, ale udržet se v něm je věc druhá. Mladí hráči vstupují do mužstev dospělých jako jedni z mnoha a mnohdy se musí tvrdě rvát o svou pozici. Sami zmiňují, že je nesrovnatelně odlišné kooperovat ve družstvu se svými vrstevníky a naopak fungovat mezi již ostrílenými profesionály. Sami vidí různé obtížnosti při svých začátcích, které lze spatřit v osobní rovině, chování druhých, rozdílech v silové vybavenosti nebo lze nalézt i poměrně úsměvné problémy spočívající v dilematu, zda starším hráčům tykat, nebo jim raději vykat. Obecně lze nejprve vycházet ze srovnání prostředí mládeže a dospělého hokeje, kdy se teprve mezi dospělými dotyční ocitají ve zcela jiné společnosti, kde se již řeší jiné problémy a cíle jednotlivých hráčů se mohou zásadně odlišovat: *„Rozhodně třeba takhle v dorostu a juniorce je to více o zábavě. Kluci jsou si bliž věkem, a tedy i tím, co řeší. S postupem věku se hokejista musí prosazovat sám za sebe kvůli konkurenci a je jedno o jakou soutěž se jedná. Je to už spíše sám na sebe a tým jde stranou, protože musíš přeskočit několik dalších hokejistů, abys mohl hrát TY. Na té profesionální úrovni je to potom o něčem jiném.“¹⁸⁹*

Za zřejmě nejzásadnější problémy lze považovat přímo ty sportovní. Hráči přicházející z mládežnických kategorií si musejí rychle zvyknout na zcela nové standarty kvality a přizpůsobit se mnohem rychlejšímu, díky zkušenostem hráčů i poněkud chytřejšímu a především fyzicky náročnějšímu pojetí hokeje. To s sebou přináší i nutnost po sebezdokonalení a posunutí svých dovedností na vyšší úroveň. Někteří hráči pocítují takovou nutnost až při vstupu do profesionálního hokeje, protože do té doby patřili vždy k těm úplně nejlepším ve svých týmech. Odlišnou mentalitu lze spatřit na příkladě Jakea, který pochází z oblasti poblíž Toronta a díky svému otci, který byl technický inženýr měl v sobě takový přístup zakořeněn již od hokejových začátků, kdy mu otec pomáhal nalézt silné dovednosti jeho vrstevníků, na kterých postupně Jake pracoval a snažil se je zařadit do svého repertoáru: *„He actually was a electrical engineer. So he kind of thinks that way, right? It's like take one part of this, one part of that and we put it all together, right.“*

¹⁸⁸ NIETZSCHE, Friedrich. *Lidské, příliš lidské*. Praha: OIKOYMENH, 2018. s. 118.

¹⁸⁹ Rozhovor Dan.

And so we always try and say like, oh, that guy is really good at this, like trying to watch him so that you could hopefully add that type of skill to the your game.”¹⁹⁰ Tomáš takto vedený nebyl a sám zjistil¹⁹¹, až při vstupu do profesionálního hokeje, kde je potřeba zlepšit způsoby své hry: „*Asi ta nezkušenost. Lítáš všude a jsi nikde. Takový to, že víš, že jsi rychlý, ale nemůžeš ten puk chytit. Navíc třeba já sám jsem chtěl být dokonalej. Byl jsem zvyklý z dorostu, že mi všechno vychází a dělám věci dobře a chtěl jsem být takový i v áčku. Takže prostě víš... spouště klukům se nepovede nahrávka a je to normální, ale jsem se z toho hroutil, protože jsem nechtěl něco pokazit. Prostě takový ten zbytečný tlak, který na sebe sám vytváříš. Přijdeš si i špatně, když přijdeš do té kabiny poprvé. Myslíš si, že na Tebe všichni čumí a jsou proti Tobě, ale teď to vidím z druhé strany a vím, že je jim to jedno. Prostě někam koukají. Ono celkově i ta nervozita, já na ni trpím, že jsem stále takový nervózní a asi už pořád budu. Možná je to nějaký a v něčem výhoda. Dneska, je to sranda, když to říkám já. Zvlášť v situacích, kdy do áčka chodí mladí kluci, kterým je jen o pár let míň, ale dnes je to situace jiná. Ti kluci přicházejí mnohem sebevědomější a navíc se již nedějí takové věci, které se děly dříve.*“¹⁹²

S tím souvisel i způsob, jak je na hráče nahlíženo, hráči jsou profesionálové, od kterých se očekávají specifické výkony, každá hráč je však jiný a pracuje rozdílnými způsoby, aby očekávání naplnil: „*Pro mě bylo nejsložitější se srovnat s tím, že v těch mládežnických kategoriích tak nějak všichni dělají všechno stejně. Od všech se čeká to stejný a pak přijdeš a je to jiné. Vlastně jsem přišel do toho chlapeckého prostředí a najednou tam byli hráči, kteří nemuseli na sobě pracovat, který to nepotřebovali, nebo hráči, od kterých se to nečekalo, že byli třeba starší a musel jsem si trochu srovnat v hlavě, jaká bude moje cesta. Co se týče hry, tak ten hokej je tam jiný... je tam třeba i velký... velký rozdíl, když tam nastoupíš v osmnácti a proti mně stojí kluci ve věku dvacet pět až třicet. Tedy jsou v plném produktivním věku a navíc jsou rychlejší, silnější a zkušenější, tak tím se srovnat je podle mě nejsložitější.*“¹⁹³ Fungování v takovém prostředí se od mládeže rozlišuje specifickými způsoby požadavků na jasně daný výkon a na naprostý profesionální přístup spočívající nejen v hokeji jako takovém. Svět profesionálního hokeje má své principy, které se musí dodržovat a není to vždy jen o samotném hokeji, ale roli hrají i různé marketingové akce a prezentace klubu na

¹⁹⁰ Rozhovor Jake.

¹⁹¹ Tomáš v mládežnických soutěžích dominoval a srovnatelnou konkurenci nacházel pouze mezi hráči, kteří byli mnohdy starší až o tři roky.

¹⁹² Rozhovor Tomáš.

¹⁹³ Rozhovor Radim.

věřejnosti: „*Víceméně já jsem typ, že si sednu často skoro s každým a nemám s nikým žádný problém, nevyhledávám konflikty, takže to nebylo tím nejhorším. To byl asi ten vstup ohledně nějakého fyzická. Srovnat se s těmi kluky, zvyknout si na tu rychlost a srovnat se s tím řádem. Přeci jenom profi hokejový tým je něco jiného než juniorský tým, má to jiné fungování a jiné posloupnosti. Spíš si zvyknout na ten zajetý standart, co mají ti kluci.*“¹⁹⁴ všude však zůstává stejné očekávání po výsledcích, jelikož jsou hráči profesionálové a klub chce být úspěšný, tak je viditelný rozdíl v přístupu k porážkám, jak poznamenává Bonifác rozdíl v přístupu mezi mládeží a dospělými: „*Tam prostě v tý mládeži, když se prohrálo, tak se šlo v klidu pryč a nikdo to moc neřešil jako se to řeší tady. Jsou zápasy, kdy vážně potřebuješ vyhrát a ten tlak je v kabině cítit. V mládeži je to spíš taková pohoda, ale to úplně není to slovo.*“¹⁹⁵

Problémy, kterým mladí hráči čelí a sami je vnímají, spočívají i v jiných rovinách. Překážkou může být samotná konkurence, kdy někteří hráči nemusejí mladé hráče vítat, protože mohou ohrozit jejich pozici v týmu: „*Jo... spousta kluků bylo fajn, spousta těch kluků bylo fajn, byli nápomocni, ale pak jsi viděl nějaký debily, který cejtli nejistotu, cejtli... no... dělali naschvál. Dohrávali na tréninku, prasárny jako prostě takový ty nevyrovnaný závistivý lidi. Na druhou stranu se to pokouším chápat. Pak byli naopak hráči jako Kvěra, Dragoun, ti věděli, že to mají v klidu a že na mě něco je, z čeho mohou oni těžít, takže se mi snažili pomáhat.*“¹⁹⁶ Obtížnosti však mohly spočívat i v samotné komunikaci a jistém ostychu, kdy mladý hráč vlastně neví, zda má staršímu hráči tykat, jelikož se často může jednat o jeho dětský vzor: „*No... to víš sám. To nevíš a máš úctu k těm hráčům. Jak jsem chodil už rok předtím s áčkem na tréninky, tak jsem všem říkal dobrý den. Ted' ale třeba za tebou přijdou nějaký frajeři z šestý třídy a řeknou ti Zdar vole. V úterý jsem nesl puky na trénink, přišel malý kluk a řekl tohle, tak jsem valil oči. Já měl k těm hráčům úctu a přišlo mi to hlavně jako slušnost. No a nejtěžší pro mě bylo... vrátit se.*“¹⁹⁷

Pro některé pak bylo i náročné zvyknout si na zcela nový režim, ve kterém sice hráči věnují tréninku mnoho času, ale díky harmonogramu profesionálních klubů mají relativně dostatek volného času. K tomu se sluší dodat i změna v nahlížení finanční otázky profesionální sportu, neboť profesionální lední hokejisté jsou bráni jako osoby

¹⁹⁴ Rozhovor Petr.

¹⁹⁵ Rozhovor Bonifác.

¹⁹⁶ Rozhovor Miloš.

¹⁹⁷ Rozhovor Junior.

samostatně výdělečně činné: „*Tady jsou hokejisti v Čechách jako OSVČ, ale v Rakousku jsem zaměstnanec, takže za mě klub jako firma hradí všechno. V Čechách si to hokejisté musí hradit všechno sami.*“¹⁹⁸ Mladí hráči tak musí náhle řešit otázky směřující k daňovým institucím. Zvyknout si na takovou svobodu v otázce volného času nebylo pro Radima zpočátku jednoduché: „*Nejtěžší asi bylo to, že jsem najednou měl spoustu volného času a nevěděl jsem, jak ho využiju a prostě zmenežuju. Samozřejmě jsem si říkal, jak to bude super, že budu profi hokejista. Ráno si jenom odtrénuju a pak konec. No a ono to tak ve finále takhle nefunguje. Ono těch věcí, co tam člověk musí dělat je spousta a k tomu ještě nějaký jiný starosti a povinnosti. Takže to pro mě bylo ten první rok trochu šok, přece jen jsem byl ve věku těch devatenácti let. Druhá věc byla nějaký finanční gramotnost, co se týče daní, placení sociálního a zdravotního. O tom jsem nic nevěděl a musel jsem si to nastudovat, takže to taky nebylo úplně příjemný.*“¹⁹⁹ Právě peníze mohou znamenat naprostou změnu pravidel hry: „*No já si myslíme že je to pořád lehký, dokud za to nedostaneš peníze. Pak už je to problém. To si dělám srandu, ale je to tak vlastně. V té mládeži to je přece jenom uvolněnější a nemá tam takový tlak, že musíš vyhrát, jinak bude zle a celkově. Tam je pak problém akorát když jdeš ráno s áčkem na trénink a pak si máš jít zahrát někam zápas. Každý říká, že je ten hráč mladý a nemá nárok odpočívat a cokoliv si diktovat, ale ten hráč musí dostat nějaký servis, aby se mohl dál rozvíjet. Navíc pak hrozí, že jsi denně až čtyři hodiny na ledě a toho hráče jednoduše odděláš.*“²⁰⁰

Obecně lze však konstatovat, že přechod z mládežnických kategorií do dospělého hokeje není snadnou záležitostí a mladí hráči se musejí rychle srovnat se zcela rozdílným prostředím, kam často přicházejí bez jiných vrstevníků, čímž se situace stává ještě složitější. Obecně hráči mluví zejména o problematice spojené s fyzickou a taktickou připraveností, ale neopomíjejí ani jiné možné potíže. Za snáze překonatelné takové lze brát učení se novým věcem, nedostatečnou finanční gramotnost, zásady nabízení tykání či náhlý nadbytek volného času. Bohužel však hráči musejí čelit i jiným, poměrně obtížnějším, nástrahám tohoto konkurenčního prostředí. Musejí mnohdy překonat nástrahy, které jim na cestě kladou spoluhráči strachujícími se o vlastní pozici, nebo neztratit svou tvář a prosadit se. Mnoha se to nepovede a privilegium stát se profesionálním hokejistou má jen hrstka: „*Jinak přechod do kategorie mužů je jasně ten nejtěžší krok, kde ztroskotá... nevím, asi nějakých 95 procent hokejistu tam přestane hrát.*“

¹⁹⁸ Rozhovor Dan.

¹⁹⁹ Rozhovor Radim.

²⁰⁰ Rozhovor Milan.

*Těch dospělých je tam hodně a těch míst je tam pár. Takže je to jasně nejtěžší krok a pro mě určitě nejtěžší krok. Co to tak vezmu, tak z mého ročníku, co jsem vyrůstal ze Sparty, co jsem hrál, tak jsem jediný, co dneska hokej hraje, což je smutný, když to vezmu tak, kolik toho času tím ti kluci strávili a tak no.*²⁰¹

2.2.5. Prosazení se v profesionálním hokeji

*„Jedna věc je se tam dostat, ale těžší je se tam udržet.“*²⁰²

V předešlé sekci respondenti srovnávali složitosti, se kterými se potýkali a co jim dělalo problémy. Sami přiznávají, že pravý zlom v jejich kariéře lze jen obtížně nalézt a generalizovat. Zpravidla za něj považují povedou sezónu, která je katapultovala mezi důležité hráče svých klubů. Někteří však za takový zlomový okamžik považují i podpis první profesionální smlouvy a první utkání na profesionální úrovni. Někdo stále, jak říká, na takový zlom teprve čeká. Budování si své pozice není jednoduché, protože hráči musejí sedět do daných rolích, které jsou jim určené a především nemají mnohdy prostor na pochybení, jinak jim hrozí ztráta nově nabytého postavení. Zde rozhoduje mnoho faktorů, kdy jedním je samozřejmě výkonnost, ale hráči potřebují mít i určité štěstí na příležitost, a ta musí přijít ve vhodnou chvíli: *„Roli hraje hodně faktorů, velkou roli má štěstí, že jsi ve správný čas na správném místě, pak mít někoho, máš nějakou známost, ta může pomoci. Myslím, že jde o splynutí tří věcí ve správnou dobu na správném místě: štěstí, um a známost nebo vlastní jméno.“*²⁰³

Nelze opomíjet ani osobu trenéra, který jim dokáže v jejich cestě nejen výrazně pomoci, ale může hráčův výkon i výrazně pozastavit či až téměř zničit. O dopadech negativního vlivu trenéra mluví například Patrik: *„Trenér hráči může pomoci, nebo ho může úplně zašlapat do země, což já znám z obou stran. Naštěstí se mi to nestalo v nějakém brzkém věku. Nebo vlastně se mi to stalo v juniorce, když jsme ve své kategorii hrál s nejlepšími na světě na Memoriálu Ivana Hlinky, pak jsem přijel zpátky na Spartu, kde místo toho, abych hrál, jsem jen seděl a trenér se mě místo ohřívání snažil vychovávat a samozřejmě to málem nedopadlo dobře. Byl jsem na vrcholu puberty a měl okolo sebe starší kluky, tak jsem kolikrát sáhl po alkoholu. Navíc vědomí, že kluci, se kterými jsem na Hlinkovi*

²⁰¹ Rozhovor Patrik.

²⁰² Rozhovor Gagarin.

²⁰³ Rozhovor Miloš.

udělal, tuším třetí nebo čtvrté místo, hrají první dvě lajny v juniorce, v zahraničí nebo nakukují do chlapů a já místo toho sedím v juniorce. Trenér to asi myslel dobře, al v tu dobu jsem chtěl hrát a nestál jsem o nějaké věčné vychovávání a moralizování. Bylo to frustrující a málem jsem to neustál.“²⁰⁴ Daný hráč ještě dodává s přesahem i k vedení klubu: „To je jasný, jakmile je něco špatně, tak se po tobě vozej, protože po nich se někdo vozí že jo a ne vždycky je přece vhodný se jen tak po někom vozit a na ty lidi a hráče jen řvát. To je asi i jeden z problémů pro ty mladý kluky, že potkají trenéry, co jim dávají čůčku a někoho to může úplně od hokeje odradit. Jsou to i důvody, proč hráči kolikrát mění angažmá. Někdo kritiku ustojí a jiný ne.“²⁰⁵ Podobně mluví i Bonifác, který se však snaží o obecnější popis mimo možných negativ: „Jo, takhle to ve sportu celkově funguje, že ten trenér Tě může dost ovlivnit a tím i Tvou budoucnost. Vždycky Tě okolí ovlivňuje. Záleží, co si z toho vezmeš Ty jako jedinec, to si myslím já. Když tě bude někdo neustále úmyslně srážet, tak to není nic dobrého pro Tebe a naopak, když tě někdo chválí za maličkosti, tak se začneš cítit lépe.“²⁰⁶

Většina však bere jako klíčový moment situaci, kdy dokázali své kvality a obstáli na scéně profesionálního hokeje. Junior zmiňuje situaci, která pro něj byla vlastně i vstupní branou do tohoto světa, ovšem dodává, že nic nebylo jen tak a po úspěšném období přišel útlum, ze kterého se snažil nalézt cestu: „Na začátku sezóny jsem přechytil Šorfíka a byl dvojka a dokonce chvíli i jako jednička a pak jsem zase byl dvojka. To bylo pro mě těžký na psychiku, hledal jsem nové cesty, jak chytat a co dělat s výstrojí. Přestal jsem věřit svému stylu a úplně zbytečně jsem si zaneřádl hlavu věcma, které byly úplně mimo. Zbytečně jsem vymýšlel a trvalo mi se pak vrátit zpátky.“²⁰⁷ Podobně vzpomíná Patrik, který zmiňuje povedenou a vskutku zlomovou sezónu, kdy se odrazil za lepším angažmá: „Můj zlomový rok byl asi, když jsem dal poprvý dvacet gólů v Chance lize za Ústí. To byl moment, kdy jsem si říkal, že bych se ještě mohl posunout a hrát to výš. V tu chvíli jsem si řekl, že na to asi fakt mám a začal jsem tomu tak nějak věřit no.“²⁰⁸

Někteří jako zlomový okamžik považují prvotní zkušenosti s dospělým hokejem. Ony okamžiky jim vlily do žil notnou dávku sebedůvěry: „To bylo asi když mě v juniorce oslovili, ať začnu chodit s áčkem. To jsem si řekl ty vole, máš tady tu šanci, nejsi tak

²⁰⁴ Rozhovor Patrik.

²⁰⁵ Rozhovor Patrik.

²⁰⁶ Rozhovor Bonifác.

²⁰⁷ Rozhovor Junior.

²⁰⁸ Rozhovor Patrik.

daleko od splnění toho snů, tak jdi do toho.“²⁰⁹ Pro Miloše to byly první zkušenosti s dospělým hokejem ještě před dosažením plnoletosti, kdy se však jednalo o krátké období, po kterém byl nucen odejít přes Vltavu do týmu úhlavního rivala svého dosavadního klubu, kde se však vrátil do mládežnického týmu: „*Asi bylo, když jsem poprvé dostal šanci v áčku v sedmnácti letech, kdy jsem si řekl, že to teď bude asi dobrý. Ale brzy mě to přešlo, ať to byl trenér juniorky nebo áčka. Naštěstí pak přišla možnost jít do Sparty, tak jsem nemusel nic řešit. Z domova to bylo stejně daleko tam i sem, tak nebylo moc co řešit. Víš co, myslel jsem si, doufal jsem a pak jsem musel odejít, dostal jsme novou šanci na Spartě, šel jsem rovnou do juniorky.*“²¹⁰ V podobném věku sbíral své první zkušenosti i Tomáš, který se dokázal dokonce i několikrát gólově prosadit. Stejně však jako Miloš odešel po sezóně do zámoří, aby se prosadil mezi tamními vrstevníky. Za zlomový okamžik považuje svou první branku: „*Asi když jsem začal hrát za to áčko a dal jsem prvního góla.*“²¹¹

Jediným z respondentů, který se dokázal prosadit až do NHL, Jake, vzpomíná i na své působení v nejslavnější hokejové lize světa. Dodává, že jeho kariéra v NHL nebyla nijak závrtně dlouhá, protože odehrál, jak sám říká, dvanáct utkání, avšak měl štěstí v neštěstí, jelikož se minimálně z poloviny jednalo o utkání, která chce odehrát snad každý hokejista. Jake byl sice draftován v prvním kole, načež se od něj čekala dlouhá a úspěšná kariéra v NHL, předpoklady nenaplnil, ale ničeho nelituje, své životní priority klade jiným směrem, a prosadil se do profesionálního hokeje v jiném směru. Jake je vděčný, že se mu jeho dětský sen vůbec splnil: „*Yeah! I always took it that I had a short NHL career, but it was still very rich. My debut came after I made my way through training camp and made it to the main roster. My debut was on opening night and in the NHL season which was pretty cool. This first game was against the Montreal Canadians. I have always said, that I have played only played 12 games in the NHL, but those games were always something special. First game was an opening night, then I played against Sydney Crosby once, I played in the Madison Square Garden in New York City, I played in Colorado which was my favorite team while growing up. I also played in Montreal on the Saturday Night during Hockey Night Canada. I played only 12 games, but six of them were very memorable for me.*“²¹²

²⁰⁹ Rozhovor Bonifác.

²¹⁰ Rozhovor Miloš.

²¹¹ Rozhovor Tomáš.

²¹² Rozhovor Jake.

2.2.6. Prostředí plné konkurence

„Samozřejmě že tým je vždycky důležitější, ale ne vždycky si za ten týmový úspěch něco koupíš. Za individuální úspěch většinou dostaneš lepší angažmá nebo alespoň smlouvu. Za týmový úspěch tu odměnu kolikrát nedostaneš a spíš utrpíš. Je to takové klišé, že Tě udělá tým, sám neuděláš nic, ale je to takový dvousečný a každý musí myslet na sebe. Myslím, že všichni hráči to vědí a řídí se tím, i když se tím nechtějí nějak chlubit, ale ví o tom a snaží se tak fungovat.“²¹³

Lední hokejisté se, jak bylo v rámci práce několikrát zmíněno, věnují kolektivnímu sportu. Úspěch týmu by měl být na prvním místě, ale je třeba uvést na pravou míru situaci každé části z onoho celku. Jelikož jednotliví hráči tvoří tým, tak mohou být jako část celku kdykoliv nahrazeni někým jiným. Projevuje se zde tvrdá konkurence, protože profesionálním hokejistou může být jen zlomek z jejich celkového počtu, žít se hokejem nemůže kdokoliv, jak ostatně uvažuje Bonifác: *„Myslím si, že hrát hokej může kdokoliv a být hokejistou může být málokdo. Takže bych chtěl být hokejistou.“²¹⁴* I další si to sami uvědomují, a proto je zajímavé sledovat jejich vyjádření tímto směrem, zda vnímají spoluhráče jako konkurenty a jestli přikládají větší váhu týmovému úspěchu než vlastní seberealizaci. Důležité je zmínit prostou skutečnost, že být se sportovec stane profesionálem a být se na takové úrovni udrží, tak se stále jedná pouze o dočasnou záležitost: *„Když ten hokejista má životnost, řeknu nějakých dvacet let, tak hodnota toho výdělku... aby fungoval i po kariéře do důchodu, tak si myslím, že by to měl být dvojnásobek plus samozřejmě něco navíc.“²¹⁵*

V tomto prostředí je hlavní podávat výkony, neboť na pozici každého hráče se tlačí několik dalších odhodlaných udělat pro naskytnutou příležitost cokoliv: *„Určitě je to konkurenční. Všude je dost hráčů. Když se občas nedaří prostě jako delší dobu, tak i ti manažeři ti to dají sežrat, že pro příklad je na trhu hodně hráčů, což je pravda a je to hodně konkurenční. Jo tak to určitě ti mladí se snažej, aby byli v základu místo tebe.“²¹⁶* Někdy pak lze nalézt i snahy o jisté sabotování svých konkurentů nejrůznějšími způsoby: *„Úplná kudla do zad tam nebyla, ale spíše jistá rivalita mezi mnou a ještě jedním brankářem, kdy se mi snažil dělat naschvály, aby mě rozhodil, ale to k tomu patří. Každý*

²¹³ Rozhovor Patrik.

²¹⁴ Rozhovor Bonifác.

²¹⁵ Rozhovor Petr.

²¹⁶ Rozhovor Gagarin.

chce hrát a být lepší než ten druhý.“²¹⁷ Nejproblematictější část takových vztahů lze spatřit ve způsobu vnímání mladších hráčů perspektivou těch starších, pro které znamená každý nově příchozí hráč ohrožení zažité pozice: „*Starší spoluhráči mě přijali, ale samozřejmě to bylo těžký. Oni si chtěli udržet ty svoje místa a nechtěli, aby tam přišel nějaký mladý zobák a sebral jim ty místa. Takže to taky jednoduchý nebylo. Vždycky se snažili pomáhat ti, kteří to jistí měli jistý. Ti, kteří ho jistý neměli, byli na náš mladý nepříjemní. Je to určitě o něčem jiným než v dorostu nebo juniorech. Tam jsou si všichni tak nějak rovnější. Samozřejmě někdo je lepší a někdo horší, ale pořád mají všichni nějaké stejné šance. V tom áčku už místo a vlastně ani šance pro každého není a o rovnosti se tam nedá mluvit už vůbec.*“²¹⁸

Respondenti však přitakávají, že dané prostředí není tak nepřátelské, jak by se z výše popsaného mohlo zdát. Zmiňují poměrně lakonické rčení, že jde vždycky pouze o lidi samotné a je nutné si uvědomit skutečnost, že jednotliví hráči jsou sice konkurenti, ale jejich cíl by měl být stejný: „*Tak asi to tak je, ať chceš nebo ne, tak to prostředí takové je. Chceš být lepší, abys mohl víc hrát a na druhou stranu chceš i je, aby byli dobrý a dobře se hrálo.*“²¹⁹ Takto mluví třeba i Milan, který chápe spoluhráče spíše jako kolegy z práce a jeho slova dokládá Junior: „*Profesionální sport je o výkonu. Lepší by měl mít přednost. Místo pro přátelství tedy moc není a zřejmě to ani není tak, že by každý nezištně pomáhal druhým, by si tím ještě uškodil.*“²²⁰ Petr tento stav popisuje jako přátelství na hraně: „*Jsmo kamarádi, můžeme být kamarádi, ale pořád si v dobrém slova smyslu jdeme po krku. Každý si chce urvat ten kus pro sebe, každý chce být na ledě, každý chce dostávat ty minuty, chce mít ty úspěchy a ta konkurence v tom týmu je a musí být, abychom se navzájem posouvali a stejně tak tlačili dopředu i ten tým.*“²²¹

Zcela opačně na danou situaci nahlíží Gagarin, který přijímá koloběh hokejového života takový, jaký je: „*Mně je tohle jakoby jedno. Nejsem jako nějací, kteří někomu škodí, aby někdo nehrál za ně. Jednou to stejně přijde, tak je to jedno, kdy se to stane.*“²²² Pozitivně na konkurenci nahlíží i Tomáš, který zmiňuje pozitivní zkušenost s hráčem pokročilejšího hokejového věku a navíc i nebývalý počet, jeho slovy, mladších hráčů v jednotlivých týmech: „*Dnes je celkově v těch týmech mladých hráčů víc, takže mají lepší startovací*

²¹⁷ Rozhovor Junior.

²¹⁸ Rozhovor Patrik.

²¹⁹ Rozhovor Miloš.

²²⁰ Rozhovor Junior.

²²¹ Rozhovor Petr.

²²² Rozhovor Gagarin.

pozici. Třeba minulý rok, když jsem byl zraněný, tak mi hodně pomáhal Jirka Ondráček že Zlína, to byl super kluk, kterého měli všichni rádi. Já si rád povídám s těma starýma, aby mi říkali různé historky a tak. Naopak vidíš to, kdo ti z těch lepších hráčů pomůže. Poznáš, když Tě někdo zjebe, jen aby Tě zjebal, nebo Tě zjebe, aby Ti tím pomohl.“²²³

Zcela opačně vyvstává mezi respondenty i v této problematice Jake, který sám preferuje týmový úspěch nad svými osobními ambicemi. Sám tvrdí, že přeje spoluhráčům úspěch, protože pak vidí větší šanci na úspěch celého týmu, který považuje za esenci profesionálního hokeje. Dokonce popisuje, že jeho největší konkurent v sestavě na místo obránce v přesilovkové formaci byl jeho nejlepší přítel, se kterým trávil nejvíce volného času mimo prostor zimního stadiónu: „*Last year when I was here... me and Šenky were switching on the power-play every other game. So for me it was like... it does not matter, if you score, you will stay and if not, then you will not be on the power-play unit... and... that is the first season when I am not in the play-offs. I care more about the team. I have always played the play-offs at the end of the season. So I go these kind of mentality, that the team needs to perform. I am one of the examples, maybe. With Šenky we were basically equal like when he was doing well or me was doing well. We wished each other success. I take it that if somebody is doing a given activity better, I wish them luck. I'm certainly not going to try to get in their place, if I see, that they are doing much better. I'll just work harder to get to that position by my own performance.*“²²⁴

Respondenti shodně přitakávají, že svět, ve kterém působí je velmi konkurenčním a uvědomují si, že musí neustále pracovat, aby svou pozici neztratili. Přiznávají, že se spoluhráči sice tvoří jeden tým, ale ve své podstatě lze mluvit o individualitách, kdy každá z nich chce mít co možná největší prostor na ledě a s tím i související finanční ohodnocení. Každý si však své musí vydobýt sám: „*Tak sobec asi musíš být. Po nějaké stránce si myslím, že je to individuální, že musíš dbát i sám na sebe. Tak jako v určitém směru si místo musíš vybojovat Ty sám na sebe.*“²²⁵ Je však nutné chápat přístupy jednotlivých hráčů, protože každý hodnotí tyto skutečnosti odlišným způsobem. Starší hráči již získali určité renomé a mohou nahlížet na věci z jiné perspektivy, lední hokejista flegmatik se nenechá rozhodit téměř ničím, mladý hráč bude spíše citlivý na podněty přicházející od starších hráčů a brankáři? Ti jsou samostatnou kapitolou, jelikož chytat může vždy pouze

²²³ Rozhovor Tomáš.

²²⁴ Rozhovor Jake.

²²⁵ Rozhovor Bonifác.

jeden. Odlišně však vnímají konkurenci i obránci, jejichž pohled popisuje Jake: „*I mean... not that much. You just try to make each other better. I guess I have never been naive, but I have different type of mentality. Maybe because Ds⁴³¹ are different than forwards, right? There are twelve forwards in four lines and six defensemans in three lines. So, you always need some rest, cause the intense games could be very exhausting, if you play close to thirty minutes, like a every other shift. As a defenseman you always have to work together. I have barely seen a D complaining about his ice-time. Forwards are built differently, they have to be.*”²²⁶

2.2.7. Pomohl bys spoluhráči?

V návaznosti na otázky o konkurenčním prostředí agonálních sportů²²⁷ jsem se respondentů ptal, zda by osobně byli nakloněni pomoci vlastním spoluhráčům při vědomí, že díky této pomoci mohou ztratit na úkor druhých své pozice. Odpovědi byly různorodé a lišily se zejména dle osobnostních vloh jednotlivých narátorů. Obecně lze však říct, že nebyli nakloněni pomáhat druhým, jelikož si uvědomují, jaké v tom spočívá riziko. Záleží však na pozici vybraných ledních hokejistů, potvrzují sice, že se k pomoci nemají, ale zároveň dodávají, že s postupem času se zřejmě jejich přístup bude měnit podobně jako osobní cíle, které u většiny sledují progres posunu od zájmu o sama sebe k zájmu o týmový úspěch: „*Stabilita může být nějaká vyšší a potom se i ta zkušenost a chuť pomáhat objevuje víc. Přece jen, když máš nějaké místo, nějakou jistotu, tak si člověk věří a může předávat dál. Tak by to mělo být. Chodí mladí kluci, noví kluci, to se mění a pořád hrajeme týmový sport. Každý chce být sice úspěšný, ale hraješ kolektivní sport, kde ta konkurence je, ale na to nehleďš, pomoc je potřebná.*”²²⁸

V tom lze spatřit jistý postup, který lze zdůraznit i na osudech respondentů z bakalářské práce o již bývalých hokejstech, kdy se všichni z nich u ledního hokeje po konci kariéry udrželi v jiných pozicích.²²⁹ Tyto tendence má i část nynějších respondentů, což lze demonstrovat právě na zmíněném přehodnocení hodnot a změny zájmu pomáhat druhých s postupujícími léty kariéry: „*Jo, asi tak, to už se za ničím honit nebudu a budu spíše*

²²⁶ Rozhovor Jake.

²²⁷ CALLOIS, Roger. *Man, play a games*. s. 14.

²²⁸ Rozhovor Petr.

²²⁹ Zejména se jedná o pozici trenérů, ale předešlí respondenti zastávají i funkce sportovních ředitelů, manažerů či hráčských agentů. Viz MATĚJKA, David. *Pohledy*.

předávat zkušenosti dal mladším hráčům. V určitém věku fakt musíš koukat na sebe, protože potřebuješ hrát, tím pádem vydělat nějaké peníze a třeba lepší smlouvu na další rok, nebo nějakou prostě.”²³⁰ Junior dané dilema hodnotí jak z perspektivy hráče, tak i posléze z úhlu pohledu trenéra: „*Jako trenér bych radil, ale jako takhle jako hráč... mám letos kolem sebe mladý kluky, takže když se zeptají, tak jim odpovím, ale nebudu je rozhodně upozorňovat na jejich chyby, aby se zlepšili. Soustředím se na sebe a chci chytat já. Já chci být v brance a každý by to tak měl mít. Musíš být sobec, jestli chceš chytat. Jsme kamarádi, bavíme se, ale je to konkurence.*”²³¹

Někteří respondenti dokazují skutečnost o tvrdé konkurenci na vlastním příkladu, kdy by sami byli ochotni pomoci, ale vědí, že z druhé strany by se jim podobného chování nedostalo: „*Jsem takovej, že když je někdo na ledě a něco třeba zkurví, tak se mu snažím pomoci, aby to na něm nebylo vidět a cítil se dobře, ale když se něco stane mně, tak se na mě každej vysere. To bych pak vraždil. Takový je ale hokej, neustále bojuješ o místo a místa a myslíš především na sebe. Jen já, jak říkám, jsem takový hodny blbec a snažím se druhým pomáhat, i když nikdo nepomáhá pak takhle mně.*”²³² Vždy však záleží i na tom, komu by měla být případná pomoc směřována: „*Hodně záleží, komu bych měl pomoci, kdyby to byl někdo mě blízký s potenciálem, tak mu pomůžu, ale když to bude blbec, kašlu na něj. Já bych rád pomáhal, ale když to bude nějaký debil, tak to přejdu, protože si to nezaslouží. Kamarádovi rád a kdykoliv, protože se nad tím minimálně zamyslí a třeba si z toho i něco vezme. Taky nechceš dát místo jen tak někomu, i když můžeš pomoci týmu.*”²³³ Navíc hraje jistou roli i symbolika takové pomoci: „*Když hraju blbě, tak stejně chci co nejvíc šancí a prosadit se. Jsem tedy občas takhle sobec, ale to musíš být. Jako pomohl bych spoluhráči, protože si myslím, že to ke sportu patří a posune to mě i celý tým. Ale určitě bych nikoho neposouval na své místo, to bych ukázal své malé sebevědomí, a to nesmíš.*”²³⁴

Tento oddíl perfektně shrnuje svou odpovědí Radim, který obsáhl rozdíly hráčů, v ochotě nabídnout druhým pomocnou ruku a předat cenné zkušenosti, v závislosti na roli a věku hráče, čímž shrnuje vše vyřčené v rámci této části výzkumu: „*Na tu otázku, jestli bych pomohl spoluhráči, kdybych věděl, že mě připraví o pozici a čas na ledě... hm... upřímně*

²³⁰ Rozhovor Bonifác.

²³¹ Rozhovor Junior.

²³² Rozhovor Milan.

²³³ Rozhovor Miloš.

²³⁴ Rozhovor Tomáš.

asi nepomohl a myslím si, že je to pravdivý tvrzení a je vždycky hrozný rozdíl, v jaký pozici, v jaký roli se člověk v tom týmu nachází. Pokud budu vědět, že mám od trenéra důvěru, budu v nějaký roli, bude tým na mně stát, tak se budu snažit spoluhráči pomoci, protože vím, že když se zlepší, tak budeme hrát jako tým líp hrát a mně se také bude lépe hrát a budeme mít šanci na nějaký úspěch. Pokud budu v pozici, že budu na nějaký hraně sestavy a budu se muset každý den prát o každou minutu na ledě, tak úplně nebudu mít potřebu někomu něk pomáhat a radit a ani mi by mi to nepříslušelo. Navíc si myslím, že bych neměl potřebu, někomu v této pozici pomoci, protože bych věděl, že je to vlastně můj konkurent.”²³⁵

2.2.8. Individuální sport schovaný v kolektivním?

Z výše popsaného se rozumí role jedince jako součásti kolektivu hokejového družstva, za které nastupuje. S jeho rolí se spojuje jisté očekávání a taktéž na druhou stranu míra nejistoty, o které bude ještě řeč později, zejména v souvislosti s vrtkavým životem profesionálních ledních hokejistů. Komparace jejich výpovědí se zabývá mnohými faktory, které na sebe vzájemně navazují, a tvoří ucelenou mozaiku nejrůznějších pohledů těchto sportovců na svět a prostředí, ve kterém působí. Jak se potvrdilo výše, tak zkoumané prostředí je velmi konkurenčním a téměř až přirozeně podmiňuje vzájemné srovnávání mezi jednotlivými sportovci, kteří se posléze musí snažit nejenom prosadit přes druhé, ale také se v tomto prostředí udržet. Tato povaha profesionálního sportu může ve své podstatě popírat představu o kolektivním pojetí sportu. Níže si ukážeme několik vybraných výpovědí, které potvrdí, nebo naopak vyvrátí, mou hypotézu o profesionálním ledním hokeji jako sportu individuálním schovaném v rouše kolektivu.

Výše popsané úseky hodnotily míru konkurence v daném prostředí a ne/ochotu pomoci spoluhráči. Již z výše popsaného lze s poměrnou jistotou konstatovat, že má hypotéza, byla potvrzena. Avšak dovolím si ještě přidat několik výpovědí narátorů, abych mohl svůj závěr opřít o pevné základy, aby ustála i případná nesouhlasná stanoviska. S jistotou lze říct, že cíle ledních hokejistů se mění. Zpočátku je samozřejmě hlavní hnací silou touha po prosazení se přes zkušenější spoluhráče, kterou s postupující kariérou nahrazuje cílení po úspěchu celého týmu: „*Určitě se prosadit. Ta konkurence je nesrovnatelná.*

²³⁵ Rozhovor Radim.

Konkurence je obrovská a víceméně hodně lidí kolem a trenérů kouká na věk. Je Ti devatenáct a nechtějí Ti dát takový prostor. Musíš se prosadit přes starší hráče s více zkušenostmi.”²³⁶ Chtíč prosadit se však není pomíjivý a je jednotlícím prvkem vůli jednotlivých ledních hokejistů, prosadit se chce každý, ať to stojí, co to stojí: „Je to hodně nepříjemný, ale je to tím, že si každý snaží urvat co nejvíc pro sebe. Všechna ta závist, ta soupeřivost, všechno je to o tom, kdo si víc urve a bude větší svině. Ale chápu to, každý se chce prosadit a každý chce být ten, který bude rozhodovat a bude mít tu svou roli.”²³⁷

Ovšem nelze zcela opomíjet ani týmové úspěchy přes výše zmíněné. Sami respondenti si uvědomují, že osobní a klubové cíle nejsou protichůdné, a je třeba udržovat tyto tendence v jisté harmonii, neboť kariéře každého z nich mohou obě dvě roviny pomoci: „Je to hrozně těžká otázka. Za mě je to od každého trochu. Prostě na týmovém úspěchu je něco strašně krásného, ale na druhou stranu je potřeba cejtit, že já jsem svým výkonem tomu týmovými úspěchu pomoh. Pokud budu na týmu jako sedmý obránce, budu hrát čtyři minuty a vyhraje titul, tak mám snad nějakou sebereflexi a vím, že jsme titul vyhráli, ale nebylo to úplně mojí zásluhou. Takže ta seberealizace je podle mě hrozně důležitá. Pokud jsem v dobrý roli v týmu a vím, že mě tým potřebuje, tak je to to nejlepší, co může být.”²³⁸ Týmový úspěch však nemusí lední hokejista vždy klást na vysoký piedestal, neboť má sám pocit, že k úspěchu nepřispěl a spíše se svezl s úspěchem jiných, posléze může sportovec spíše trazit: „Samozřejmě že tým je vždycky důležitější, ale ne vždycky si za ten týmový úspěch něco koupíš. Za individuální úspěch většinou dostaneš lepší angažmá nebo alespoň smlouvu. Za týmový úspěch tu odměnu kolikrát nedostaneš a spíš utrpíš. Je to takové klišé, že Tě udělá tým, sám neuděláš nic, ale je to takový dvousečný a každý musí myslet na sebe. Myslím, že všichni hráči to vědí a řídí se tím, i když se tím nechtějí nějak chlubit, ale ví o tom a snaží se tak fungovat.”²³⁹

Hranici mezi upřednostněním svých cílů před týmovými shrnuje Tomáš, když se zamýšlí nad pozicí hráče ve čtvrté formaci, ke které dodává i právě již zmíněný posun hodnot sportovce s nutností adaptace na vývoj daného sportovního odvětví: „Jako je rozdíl, když nehraješ vůbec, nebo jsi ve čtvrtý lajně. Tam máš dvě střídání a můžeš, nebo ani nemůžeš být někde jinde. Když jsi na tribuně, tak nepomáháš nikomu jinému, to hraješ na sebe a chceš upoutat pozornost, že na to máš. Je to ale hezky, že musíš brát všechny ty detaily a

²³⁶ Rozhovor Dan.

²³⁷ Rozhovor Patrik.

²³⁸ Rozhovor Petr.

²³⁹ Rozhovor Patrik.

pracovat na tom. Čím jsi mladší, tím víc vnímáš tu konkurenci, že musíš být dobrý, protože jsi neustále pod drobnohledem. Až budu starší, tak budu mluvit asi jinak, protože máš jiné hodnoty a jsi celkově klidnější. Pak chápeš, že ten tým Tě vyšvihne víc. Ted' jsme byli třetí v Extralize a je jasné, že o Tebe bude zájem, i když jsi hrál ve třetí lajně. Je pak důležité si uvědomit, jaká je Tvoje role a té se držet, čím dřív si to uvědomíš, tak lépe. Ono s tím, jak je hokej rychlejší, tak to samotné hokejové umění půjde dozadu a budeš muset plnit to svoje."²⁴⁰

Hypotézu lze potvrdit, ale nemůže být potvrzena v absolutním způsobu, jelikož hráč ke svým úspěchům potřebuje fungující tým a spoluhráče, díky kterým může pozvedávat své výkony na vyšší úroveň. Z prvopočátku kariéry je touha po vlastním sebeprosazení silnější než touha po týmovém úspěchu, když se pomyslné konce provazu dostávají s postupem času do jisté rovnováhy, kterou však zpravidla způsobuje chybějící týmový úspěch v kariéře daného jedince. Nicméně vůle po prosazení se je velmi silná a v rámci vlastní kariéry převažuje nad týmovými cíli. Onu skutečnost může ilustrovat i nepříjemná vzpomínka Miloše při jeho působení v americké univerzitní soutěži NCAA, kdy byl spolu s dalšími spoluhráči udán jiným spoluhráčem, který byl mimo sestavu a snažil se do ní dostat jiným způsobem: „*Jsmo byli jako Češi a Slováci obvinění, že jsme nezodpovědní a nedodržujeme pravidla Covidu, že jsme se viděli se spolužačkama, které podstupovaly stejné testy a stejně často jako my. Byli jsme nabonzováni klukem, kvůli tomu že nehrál a sám zatáhl do šatny Covid. Nebyl v sestavě na zápas v tomhle konkrétním případě, asi se mstil. Jako podpásovka... já tohle udělat, tak se na sebe nemohu podívat do zrcadla. Měl jsem co dělat, abych mu nerozbil držku a ti kluci se mnou to pomalu chtěli udělat, ale rozmluvil jsem jim to. Tohle prostě není týmové chování a je to věc, kterou nedokážu skousnout.*“²⁴¹ Někteří respondenti uvažují spíše směrem k úspěchu týmu, ale jsou ve výrazné početní menšině. Hypotéza o individuálním sportu v rámci kolektivního je pravdivá z výše představených důvodů popisujících konkurenci, nejistoty a další důležité aspekty, které jednotlivé profesionální sportovce utvářejí. Osobní cíle lze tedy v rámci výzkumu považovat pro profesionální lední hokejisty jako důležitější než úspěchy týmové.

²⁴⁰ Rozhovor Tomáš.

²⁴¹ Rozhovor Miloš.

2.2.9. Trenéři

Kariéru hráče ovlivní mnoho faktorů a za jeden z takových lze považovat osobnosti trenérů, kteří hráče svou prací s mládežníky utváří a později v dospělém hokeji směřují k dosažení co největší efektivity celého týmu. Právě trenér je pomyslným kapitánem lodi, který hráčům svěřuje jednotlivé úkoly a hledá jim i role, aby došlo k maximalizaci potenciálu týmu. Vždy však nejsou tyto dvě strany na jedné lodi, neboť každý hráč chce mít co nejdůležitější roli a strávit na ledě maximální množství času, čímž si následně může říct i o další angažmá. Proto je vyžadováno i jisté štěstí, které musí mít hrát při svých začátcích na trenéra, který mu dá příležitost a nechá jej i chybovat, aby se hráč mohl rozvíjet do své nejlepší možné podoby.²⁴²

V této souvislosti zmiňuje Milan způsob práce s mladými hráči v extraligovém týmu Plzně a za příklad uvádí obránce Jana Ruttu: „*Tak za mě každý hráč potřebuje něco jiného. Někoho zjebeš a bude hrát lépe, někdo zcela naopak. Když Ti někdo chce pomoci, tak Ti pomůže a toho hráče z Tebe udělá. Záleží, jestli má ten hráč na to koule, aby Ti dal důvěru, a i když něco zkazíš x zápasů, tak dostaneš další šance, až se chytneš. Takhle to dělají v Plzni, udělá chybu, prohranou, ale hraje znovu, až se vyhraje a máš z něj hotového hráče. Je to díky tomu, že těm klukům ten tým pomůže a nechá je vyhrát. Desetkrát prohrávejte, ale pak vyhraješ a je to přesně, jak jsme se bavili, za méně peněz větší Ice Time a jde to. Jen díky tomu, že se jim pomůže. Když chceš hráče udělat, tak ho uděláš a naopak. Když se podíváš na Ruttu, ten hrál ve šestadvaceti ještě v Kadani, pak ho objevil Růža a kde teď je... za x milionů v NHL.*”²⁴³ Podobně mluví i Petr, když mluví o chybách a že chybovat je, přece jenom lidské. Ovšem přiznává, že všechno je zaměřené čistě na výkon a je na hráči samotném, aby se snažil nechybovat a pokud ano, tak aby omezil riziko: „*Já si myslím, že v dnešní době je to bohužel jen na výkon. Je to tím, že všichni chtějí úspěchy. Chtějí kolikrát hned ty úspěchy a kór v českém hokeji se chyby moc neodpouští. Je to složité. Prostě všichni chtějí úspěchy hned. Za mě se chyba může stát, pokud přijde ještě jednou, oukej, ale jakmile je to opakované a člověk nevidí na tom hráči, že by se chtěl zlepšovat, pak je to problém. Pokud ale člověk udělá chybu z nějaké*

²⁴² O různých typech trenérů a skutečnosti, že trenér musí být navíc všímavý psycholog a skutečný vůdce viz TOD, David, Joanne Thatcher a Rachel Rahman. *Psychologie sportu*. s. 118-125.

²⁴³ Rozhovor Milan.

snahy, že chce něco vymyslet, tak naopak by se takovému hráči mělo pomáhat, aby to příště udělal se stejným rizikem, ale tentokrát už byl úspěšný v provedení.”²⁴⁴

Pohledy hráčů na trenéry jsou odlišné, ale sami respondenti shrnují, že trenéři mohou hráče jak pozvednout na vyšší úroveň, tak bohužel i celou jeho snahu zhatit: „*Určitě si myslím, že v hokeji strašně moc záleží na přístupu trenéra k hráčům. Jsou pozitivní trenéři, kteří chtějí hráčům pomoci a na druhou stranu jsou trenéři, kteří si na hráče zasednou, dávají jim všechno, jak se říká, sežrat a tím hráče táhnou dolů. Byl jsem i svědkem toho, že několik hokejistů skončilo kvůli trenérovi. Já měl štěstí na trenéry, takže si nemohu stěžovat a mohu mluvit spíše o pozitivním ovlivnění. Jasně bylo i pár trenérů, co mi hole znechutili a také jsem kvůli nim přemýšlel o konci.*”²⁴⁵ Na trenérech si pak často respondenti cení i jejich zájmu o danou profesi a oceňují zejména schopnost žít s daným týmem, kterou spatřuje třeba Jake na svém trenérovi z mládeže, který se zapojoval s hráči do tréninku a soutěžil s nimi: „*Malcolm Subban was our goalie back then, he's in Buffalo now and he's kind of a guy who alternates between the NHL and the AHL. Coach was shooting at him full blast back then when he wanted to show us something and you know... he was scoring a lot of goals, but he still had that winning setup in his mind, rejoicing and yelling at him that he should be catching it, why he wasn't doing what he was supposed to be doing, and that he was terrible. It was funny. I don't know, he was a lot of fun overall.*”²⁴⁶

Mnohdy však hráči vzpomínají právě na trenéry, kteří byli přísní a nic jim neodpustili. Patrik takhle zmiňuje svým temperamentem pověstného Václava Prospala²⁴⁷ a Miloš zaujímá takové stanovisko ke svým trenérům v mládeži a přidává vzpomínku na jednoho z trenérů, se kterými se setkal během působení v zámoří: „*Mám zkušenost z Ameriky, kde byl trenér, co se s nikým nesral a když nebylo po jeho, neměl problém vyrazit půlku týmu. S tím tedy taky nesouhlasím, ale abych se k tomu dostal... jeho point byl, že když ty jsi férovej, já jsem férovej a tímhle způsobem s námi fungoval. On ale na druhou stranu dost jebal, ale vždycky říkal, jsi v tomhle týmu, já jsem si tě vybral, stojím za tebou, ale musíš ty věci dělat. Pomalu jsi byl jeho dítě, řval jak na lesy, ale dodal, že neposlouchej, jak ti*

²⁴⁴ Rozhovor Petr.

²⁴⁵ Rozhovor Dan.

²⁴⁶ Rozhovor Jake.

²⁴⁷ Rozhovor Patrik.

to říkám, ale co ti říkám. To jsou věci, který by se měly už děti naučit, vnímat, co se jim říká a něco si z toho vzít.”²⁴⁸

Ze stejného prostředí má však Miloš i opačnou zkušenost, kvůli které se rozhodl z univerzity odejít. To, když se trenér postavil za svého oblíbeného hráče a hodil přes palubu zbylé hráče na základě jedné výpovědi: „*To byl pro mě takový bod konce a ten trenér místo toho, aby řekl, sorry Guys, řekněte, co se stalo, tak se zastával tohohle kluka a okamžitě stál proti nám. On ten kluk byl jeho kůň tedy, ale byl to bod, když jsme všichni Čechoslováci odešli a nemluví o tom, že on nebo další jeho kamarádi jezdili pořád za nějakými kurvama i mimo školu a nikdo to neřešil ani nic neřekl.*“²⁴⁹

Ve výsledku je však každé hodnocení závislé především na čase stráveném hráčem na ledě: „*Myslím si, že to má dvě strany mince. Buď hraješ a máš důvěru trenéra, tak ve střehu být nemusíš. Když tu oporu nemáš, tak se pak kolikrát můžeš z toho zbláznit, ale je to individuální, kdo je jaký a jak to vydrží. Potřebuješ mít kolikrát někoho, kdo bude pracovat s Tvoji mentální stránkou. Kolikrát si potřebuješ jenom popovídat. Kolikrát to jsou pičoviny, ale chceš si o tom s někým promluvit, a pak to ze sebe dostaneš a můžeš jet dál. Vlastně kamarád z NHL říkal, že tam je to na denní bázi.*”²⁵⁰

Vše je totiž, jak respondenti zmiňují, směřováno pouze směrem k výkonu, jelikož se očekávají výsledky a na nic jiného se nehledí. Existují však i trenéři, kteří dokáží pochopit situace, kterými si daný hráč prochází a s tímto vědomím pak pracují tak, aby hráči zároveň pomohli: „*Na sportovní výkon je toho zaměřeno hodně, ale já si myslím, že to vždycky souvisí s tím... s jakýma lidma a v jakým prostředí se momentálně nacházíte. Pokud třeba řeknu... ten trenér dokáže bejt lidskej, tak se dokáže vcítit do toho, čím danej hráč prochází, jestli je zrovna ve složitým životním období a dokáže se do něj vcítit. Ale...jak říkám, tak záleží na lidech.*”²⁵¹

²⁴⁸ Rozhovor Miloš.

²⁴⁹ Rozhovor Miloš.

²⁵⁰ Rozhovor Milan.

²⁵¹ Rozhovor Radim.

2.2.10. Finance

Profesionální sport od sportu amatérského odlišují finance, za které mohou jednotliví sportovci vykonávat své činnosti. Takto by zněla pozitivní definice, ke které je však nutné přidat poněkud méně viditelné aspekty, které v sobě skrývají každodenní tvrdou práci, odříkání a obětování se: „*Ještě přece jenom ta nálepka ledního hokejisty má svoje slovo. Jasně... lidé si mohou říct něco jako blbá hokejka, ale já v tom zase vidím prostě člověka, který tvrdě dřel a prošel si třeba i velmi těžkými obdobími, aby se mu splnily jeho sny a musel tomu hodně obětovat.*”²⁵² Peníze zcela mění pravidla hry, neboť se z koníčku stává obživa a každý by měl chtít co nejvíce, jelikož je to mnohdy i jediný zdroj příjmu: „*No, já si myslím, že je to pořád lehký, dokud za to nedostaneš peníze. Pak už je to problém. To si dělám srandu, ale je to tak vlastně.*”²⁵³

Ideální plat pro respondenty bylo těžké vyčíslit a podobně je náročná i nynější analýza, jelikož si každý představoval odlišnou sumu, které se odlišovala na základě několika faktorů, jakými byly třeba věk, vzdělání, současná úroveň, rodina nebo způsob života. Lze říct, že hráči s rodinami obecně cílí na vyšší částky, protože si uvědomují, že nežijí pouze sami sebe, ale musí se starat o celou rodinu. Do této rovnice však významně zasahuje i čas, neboť hráčská kariéra není nekonečnou a profesionální lední hokejisté musí cílit na dosažení nejvyšších možných výdělků právě během této časově omezené doby: „*Samozřejmě každý chce co nejvíce. To si nebudeme nalhávat. Pokud jsme se bavili, že průměrná mzda je nějakých 42 000, tak si myslím, že když ten hokejista má životnost, řeknu nějakých dvacet let, tak hodnota toho výdělku... aby fungoval i po kariéře do důchodu, tak si myslím, že by to měl být dvojnásobek plus samozřejmě něco navíc. Nehledě na zdravotní stránku si myslím, že by měla být ideální hodnota 100 000 měsíčně, kolik by měli hráči ideálně brát.*”²⁵⁴ Jake potvrzuje tezi o nejisté a poměrně krátké době trvání hráčské kariéry, k čemuž několikrát během rozhovoru dodává, že ona skutečná kariéra, kdy může hokejista vydělávat velmi hezké peníze je ještě mnohem kratší. Celkově však chápe jako ideální částku za sezónu v rozmezí 80 000 až 100 000 dolarů: „*You should make 90,000 a season and maybe better that 100,000 a year, if you're financially literate, that should be an amount you can work with, you can save some of it. It's tough, especially when you're young and in your twenties. Then you have the urge to*

²⁵² Rozhovor Petr.

²⁵³ Rozhovor Milan.

²⁵⁴ Rozhovor Petr.

buy something because you have the money, but you need discipline. Sure, you can buy something, but you have to be smart about it. I always took it as I can have this salary for 5-7 years and it's a solid amount of money, so I told my wife we should finish the house in that time. Sure, you can pay it off afterwards, but I want hockey to pay me like 70%, then the rest can be paid for. Plus, you don't know what's gonna happen after your career. ²⁵⁵

Ideální výše platu se ale odvíjí i podle soutěže, ve které by hráči měli působit, jak podotýká na příklad Miloš a zmiňuje stejný cíl, jaký má Jake, pro hráče v Chance lize: „*V první lize si myslím, že jsou si ty lidi vědomi, že budou muset po konci kariéry pracovat, tak se z toho snaží vytěžit maximum, postavit si barák a tak. Aby se jim to vyplatilo, je podle mě plat nad sedmdesát tisíc. Tím, že jsi OSVČ, daníš a platíš všechna pojištění, tak ani to stejně není dost peněz a nemáš ani žádný jistoty. Když nejsi debil, tak s tím dovedeš pracovat a zajistit si třeba nějaký další příjem. Navíc je to pořád lepší než jiné práce, co si budeme povídat, bereš peníze za něco, co tě baví, nebo mělo by*”²⁵⁶ Na této úrovni se výše optimálního platu podle respondentů výrazně liší, ale obecně se jedná minimálně o hladinu od třiceti do padesáti tisíc korun čistého měsíčně. Někteří považují za optimální výši platu takové peníze, které budou o chlup vyšší než průměrný výdělek v dané zemi: „*Je to okolo nějakých těch čtyřiceti tisíc, kdy je to podle mě optimální, že se dokážeš uživit.*”²⁵⁷ Jiní vycházejí z předpokladu, že jim klub zaplatí část výdajů, a tedy mohou přijmout nabídku za méně peněz: „*Myslím si, že v dnešní době je strašně důležitý, aby to pokrylo všechny moje náklady, když už se tím žívím. To včetně jídla a dalších poplatků. Čím víc, tím líp. Ale minimálně by to mělo být 30 000-40 000 korun... spíše těch 40 000. Už jsem se dostal na tuto sumu a vzhledem k tomu, že mám poslední čtyři roky byt placený týmem, tak mám náklady o něco nižší, a i tak jsem se dostal přes těch 30 000.*”²⁵⁸

V Extralize ledního hokeje vidí jako optimální částku lední hokejisté poněkud vyšší čísla, ke kterým dodávají, že jsou zasloužena úrovní, ale též mnohem větším tlakem na udržení se na takové úrovni, a tedy ztrátou možnosti věnovat se jiným aktivitám: „*No tam na druhou stranu tolik času na nic jiného nemáš. Jsi o stupeň větší profík a vidím to tak od 120 000 výš, pak už to má smysl dělat.*”²⁵⁹ Rozlišovat by se však příliš nemělo, protože

²⁵⁵ Rozhovor Jake.

²⁵⁶ Rozhovor Miloš.

²⁵⁷ Rozhovor Bonifác.

²⁵⁸ Rozhovor Dan.

²⁵⁹ Rozhovor Miloš.

všichni jsou profesionálové a každý z nich se živí stejným způsobem. Rozdíly lze tedy spatřit ve způsobu daného životního stylu jednotlivců, nebo právě v přítomnosti rodiny²⁶⁰: „Pro mě minimum, kdybych měl rodinu, tak myslím, že by to mělo být přes těch sto tisíc. 120 třeba, kdybych měl rodinu, tak by to mělo být ještě víc. Viděl bych to v rozmezí 120 000-150 000.”²⁶¹

Takové částky jsou však především hypotetické, protože výše reálných měsíčních odměn vybraných respondentů může být velmi odlišná a na takové částky směřující ke sta tisícům korun měsíčně se dostalo jen několik vybraných. Petr odpovídá na otázku, zda je běžnou částkou jím zmíněných sto tisíc korun měsíčně, následovně: „Záleží asi jak kde. Jestli chceš První ligu, Extraligu... V první lize určitě ne... v Extralize teoreticky možná jo. Určitě je to klub od klubu a město od města. Spousta kluků na to určitě nedosáhne, to si jsem jistý, kór v Česku.”²⁶² Zajímavé je, že sám Petr je již velmi dobře etablovaným hráčem na úrovni Extraligy a sám dodává, že se na takovou částku dostal pouze někdy.²⁶³ Peníze, které hráči od klubu dostávají, mohou přímo značit hodnotu, kterou jim klub přikládá: „Zase o tobě někdo rozhoduje a to, co ti nabídnou, jen vypovídá o tom, jakou máš pro ten klub hodnotu a na kolik si tě váží.”²⁶⁴

Bylo zajímavé sledovat a zmapovat myšlenkové pochody hráčů při otázce, jestli by neměli zájem dělat tedy jinou práci, která by byla finančně o něco zajímavější. Miloš studující vysokou školu s něčím takovým jako možným východiskem počítá, ale stále se i díky podpoře rodičů snaží prosadit v profesionálním ledním hokeji. Hokej by však chtěl hrát i v případě zisku lukrativního zaměstnání: „Chodil bych třeba někam hrát na Kobru jako hobby, ale zase do té doby, když za to není nic jiného, nemám potřebu končit.”²⁶⁵ Celkově respondenti uvažují, že by se muselo jednat o výrazně vyšší sumu, aby zvážili, zda svůj dosavadní život neotočí zcela naruby: „Nevím, jestli to takhle zformulovat. Nevím, jestli je to pro mě úplně životní důležité. Peníze jsou, ale pro rozdíl třeba pěti tisíc bych nešel dělat něco jiného, co by mě tolik nebavilo. Jsem takový, že mi ta práce musí dávat smysl a bavit mě. Peníze jsou až druhořadé. Vím, že hokej není do konce života a stejně pak musíš dělat něco jiného.”²⁶⁶ Největší roli by v rozhodování hrál zřejmě faktor

²⁶⁰ Rozdíly lze mimo zmíněné rodiny spatřit v pozici hráče v týmu, s čímž souvisí finanční ohodnocení a mnohdy pak i výše měsíčních výdajů. S pozicí však roste i míra stresu a celkové nejistoty.

²⁶¹ Rozhovor Gagarin.

²⁶² Rozhovor Petr.

²⁶³ Rozhovor Petr.

²⁶⁴ Rozhovor Miloš.

²⁶⁵ Rozhovor Miloš.

²⁶⁶ Rozhovor Bonifác

rodiny, jak zmiňuje Dan, který by se hokeje vzdávat určitě nechtěl, ale vlastní rodinu by stavěl ve svém žebříčku hodnot nad hokejovou kariéru: „*To by bylo hodně těžký rozhodování a záleželo by na tom, jak bych byl spokojený s tím hokejem. Kolik by mi bylo a jestli bych už měl třeba rodinu, ale hokeje bych se takhle úplně vzdávat nechtěl.*”²⁶⁷

V řeči peněz respondenti odpovídali na jedno z více dilemat v uskutečněných rozhovorech. Právě toto dilema spočívalo ve vybrání si ze dvou možností v rámci finančního ohodnocení a postavení v týmové hierarchii. Zadání bylo následující, jestli by raději měli větší roli v týmu za menší plat, nebo by naopak volili větší plat vykoupený menší rolí v týmu a taktéž i časem na ledě. Odpověď na toto téma společně s dalšími otázkami tvoří jistý základ profilu respondentů vzhledem k vytvoření typologii, jelikož se jedná o otázku podobného významu jako v případě hraní hokeje či bytím hokejistou, koníčkem a prací a pomocí nebo sabotáží spoluhráčů.

Odpovědi narátorů byly různého druhu a spočívaly v uchopení otázky, kdy se vypravěči mohli vžít i do nedávných situací, ve kterých se ocitli a postupovali spíše cestou většího herního prostoru s vidinou většího zisku v budoucnu.: „*Jako pamatuji si na roky v Ústí nebo Liřáku, kdy jsem se hokejem prostě bavil, ale vím, že kdybych se tam potlačoval a bavil se, tak bych moc peněz neměl. Lepší je jít do profesionálního prostředí, kde si můžeš ty peníze vydělat, i když je to určitý risk, který nemusí vyjít a nemusí se Ti tolik dařit. Pak vzpomínáš právě na ty roky, kdy jsi se tím bavil, ale logicky je lepší se kousnout a nevolit vždycky srdcem, protože si tím musíš vydělat. Je to nepříjemný, ale je to nepříjemný no.*”²⁶⁸ Pro hlubší uvedení do tématu budu citovat ještě slova Juniora, jelikož čas na ledě přímo souvisí s financemi, ale cesta každého profesionálního hráče je rozdílná a kariéra jakbysmet: „*Záleží asi na tom, kde hraješ a na klubu a na jeho ambicích. Samozřejmě s vyšší soutěží dostaneš většinou víc, ale nějaká hranice... třeba rok jsi schopnej jít pod nějakou hranici, že bys šel hrát i za dvacet-dvacet pět tisíc, že tam vidíš tu šanci.*”²⁶⁹

Většina respondentů smýšlí v takových intencích, že by ideálně zainvestovala sama do sebe a nějaký čas vydržela s menším platem za cílem posunutí se do lepšího týmu za lepších podmínek: „*Asi bych šel do toho menšího platu, abych měl šanci dostat se pak odtamtud výš. Zase jsem typ člověka i gólmana, co chce chytat a kdybych byl v klubu už s tím vědomím, že nebudu chytat, tak je to pro mě nulová sezóna a vlastně i jistá sportovní*

²⁶⁷ Rozhovor Dan

²⁶⁸ Rozhovor Patrik.

²⁶⁹ Rozhovor Junior.

sebevražda. Peníze jsou hezký, ale je lepší chytat a časem si vychytat ty peníze.“²⁷⁰ Pro brankáře to platí dvojnásob, ale hráči potřebují též prostor, aby se mohli ukázat, vynikat ve svých přednostech a řekli si o lepší angažmá. Tento postup však funguje i obráceně a hráč může místo kroku vpřed udělat dva vzad: *„Když budeš hrát, budeš mít víc bodů, budeš hrát víc a časem se můžeš posunout a řekneš si o lepší peníze. Když pak budeš mít dobrou smlouvu, ale hrát nebudeš, tak po roce jdeš dolů a vlastně nevíš, zda budeš hrát. Samozřejmě až budu starší a budu mít rodinu, tak bych sáhl po nabídce s více penězi, abych ještě vydělal rodině.*“²⁷¹

Část respondentů však vnímá takovou volbu z velmi realistického hlediska, hraní hokeje považují za zaměstnání a cílí na hodnotovou složku vyjádřenou penězi za účelem zabezpečení sama sebe: *„Dobrá otázka a nejde specifikovat. Jako raději bych hrál v extralize pro lepší peníze a míň než hrál hodně v první lize a měl za to nic. Na druhou stranu, jestli hrát hodně v první lize a mít méně je čistě moje volba.*“²⁷² Podobným způsobem smýšlí i Dan, v jehož výpovědi lze spatřit i již výše popsany posun směřování cílů hráče z individuální do kolektivní sféry: *„Tak momentálně bych asi řekl ve třiadvaceti, že bych chtěl víc peněz a méně se bavil, abych se zajistil do budoucna, ale je mi jasné, že s postupem věku bych měl raději spíše radost a méně peněz, abych si to ještě užil.*“²⁷³ Jake vnímá peníze spojené s hraním hokeje jako příjemný bonus, který může jeho rodině zajistit vyšší kvalitu života, avšak smířlivě dodává, že jsou to pouze peníze, který byly, jsou a vždy budou. Z vlastní zkušenosti ví, že pro úspěšnou kariéru je nejdůležitější psychická pohoda, která s vyšším platem nemusí vždy nutně přijít, jak sám přiznává z vlastní nedávné zkušenosti: *„It's important for me to have fun with it, I want to play and enjoy it. There is money and there will be money, but as long as I can play, I want to play in a way that makes me happy. That's what I've done recently. When I was earning more, it helped me financially, but emotionally and well-being weren't quite at the ideal level. I know hockey isn't like a regular job where you have more or less stable emotions all the time. Here you're up one time and down the next, so you're flying up and down, but that's what it's about and that's why I love it. I enjoy it, but I'll admit you need*

²⁷⁰ Rozhovor Junior.

²⁷¹ Rozhovor Tomáš.

²⁷² Rozhovor Miloš.

²⁷³ Rozhovor Dan.

the money, if you play well you deserve it and you'll get it. If you don't work, you don't get it and after a while you quit, but that goes with the effort again."²⁷⁴

Obě složky spolu navzájem souvisejí a záleží na každém, jak zvolí, když bude mít takové vyhlídky: „*Myslím si, že čas na ledě a finance... finance se odvíjí od času na ledě, a to jde ruku v ruce. A tohle... to je těžká otázka, člověk chce co nejvíc hrát a asi bych šel tam, kde budu hrát, protože pak je člověk šťastný a celé to pak dává smysl. Když nebudeš hrát, tak prostě budeš chodit domu naštvaný, že nehraješ, trápit se a být prostě nasraný na celé okolí. To by člověk neměl dobrovolně chtít.*”²⁷⁵

2.2.11. Nejistota

V profesionálním ledním hokeji by se dalo říct, že téměř nikdo nemá nic jistého. Jistě, někteří hráči jsou takřka nedotknutelní: „*Pokud nejsi Jágr... nebo tady Guli*²⁷⁶, *tak se musíš otáčet. Šenky*²⁷⁷ *podobný, ten možná cestoval ještě víc než já. Potřebuješ, aby Ti to jeden rok sedlo a z té jedny sezóny můžeš pak žít do konce kariéry.*“²⁷⁸ Hráč nemá mnohdy žádnou jistotu kromě nejistoty. Ta největší je zřejmě spojená spolu se získáním nové smlouvy: „*Nová smlouva je největší to, kvůli čemu je ten dennodenní boj, abys to prostě byl ty, komu nabídnou tu novou smlouvu a aby ses nemusel stěhovat. Jasně, někdy se chceš stěhovat, protože bys šel za lepším, ale mnohdy jsi spokojený tam, kde jsi a nechceš odcházet někam, když nechceš a usadil jsi se a máš pocit, že jsi dosáhl toho, co jsi chtěl. Pořád musíš něco dokazovat a pokud se mně třeba nedaří, tak vím, že mám smlouvu na další rok a můžu být relativně v pohodě. Když ale někdo tu smlouvu nemá, nedaří se mu a ví, že si hraje o budoucnost, tak to není komfortní situace.*”²⁷⁹ Na základě délky kontraktu a taktéž i s tím spojeného platu může hráč poznat, jak s ním daný klub počítá a jakou má pro klub hodnotu: „*Na druhou stranu ať chceš nebo ne, to, kolik bereš peněz, odpovídá tomu, jak si tě klub cení.*“²⁸⁰

²⁷⁴ Rozhovor Jake.

²⁷⁵ Rozhovor Petr.

²⁷⁶ Jedná se o Milana Gulaše. Ten je kapitánem extraligového Motoru a jedním z nejproduktivnějších hráčů celé soutěže.

²⁷⁷ Řeč je o Petru Šenkeříkovi, kterého respondent zmiňuje díky jeho bohatému hokejovému životopisu, kdy dlouhé roky cestoval mezi týmy, než se posadil v Extralize ledního hokeje a etabloval se na dané úrovni.

²⁷⁸ Rozhovor Milan.

²⁷⁹ Rozhovor Patrik.

²⁸⁰ Rozhovor Miloš.

Nová smlouva je svým způsobem prodloužením hokejového života. Pokud hráč novou smlouvu nedostane, může jeho profesionální kariéra snadno skončit: *No, vnímal jsem to předloni a vloni, když jsem měl v té jedné sezóně jen pár zápasů a na konci sezóny mi uplatnili opcí, takže že mě spadl obrovský kámen. Neměl jsem jistotu, nechytal jsem, když ano, tak se to často nepovedlo a nedařilo se, takže jsem ztrácel důvěru sám v sebe a bál jsem se, že to skončí a nebudu moct hrát. Hledal jsem si angažmá a další možnosti a nebylo to vůbec příjemné. Tahle nejistota je opravdu nepříjemná a potkává spoustu kluků každý rok. Naštěstí mi dali novou smlouvu a mohu se tedy připravovat na tu další a třeba si říct o posun do vyšší soutěže.*²⁸¹ Nebo se může pokusit o získání nové smlouvy za pomoci try-outů v dalších klubech, případně musí vzít za vděk nějakým angažmá v nižší soutěži, nebo dokonce v jiném státě: *„Nejistotu spojenou s novou smlouvou vnímám, ale zejména... z toho pohledu toho že...pokud mi končí smlouva, tak cejtím tu nejistotu, že mám strach, jestli ještě někou podepíšu, jestli budu moct ten hokej ještě hrát za ty peníze, protože to je to, co si přeju. Na druhou stranu situace, že bych se musel stěhovat, nebo si znova budovat pozici, mě neznerovozňuje.*²⁸²

Potíží, která se s novým kontraktem váže, je i často závislost celé rodiny na příjmu ledního hokejisty, jelikož celá rodina spoléhá na příjem spojený s výkonem ledního hokeje: *„Jo, vlastně nemáš pak jistotu, co bude a máš strach. Navíc, když pak máš rodinu a musíš zařizovat všechny věci okolo. Koupíš byt, stará si najde práci, děti ve škole a musel bys to každý rok měnit, tak je to přece šílenost.*²⁸³ Ovšem není to pouze o závislosti rodiny na hráči a jeho příjmu, ale roli hraje i vztah hráče a daného klubu. Samozřejmě, je snazší, když má hráč silnější vyjednávací pozici než klub a může si nadiktovat pro sebe co nejvýhodnější podmínky, jelikož je o jeho služby velký zájem, a kluby se tím pádem musejí předhánět, který mu nabídne ty nejlepší. Pokud je však hokejový klub ve výhodnější pozici, tak se hráč na moc nezmůže a musí vzít takovou nabídku, jakou dostane. Kluby v takových případech využívají i vztah hráče ke klubu. Odchovanci nabídnou menší finanční odměnu, neboť očekávají, že je „doma“ a nebude se chtít stěhovat: *„Paradoxně teďka to řeším a asi bych to už chtěl mít vyřešený, je to nepříjemný, ale spíš než abych byl smutný, tak jsem nasranej na to vedení a jeho vedení. Tady na X²⁸⁴, nějaká ta lidskost a chování by tam mělo být a hodnoty by měly být objektivní, ti lidi chtějí*

²⁸¹ Rozhovor Junior.

²⁸² Rozhovor Radim.

²⁸³ Rozhovor Tomáš.

²⁸⁴ Název klubu vynechán pro bezpečí respondenta.

zneužít toho, že ten tým máš rád, že jsi tu doma a máš rád celkově ten klub. Místo toho, aby tě ocenili, hledají způsoby, jak s tebou vyjebat a dát ti co nejméně.”²⁸⁵

S podpisem smlouvy se však hráč klubu zavazuje a de facto se stává jeho majetkem, se kterým může klub zacházet dle svého uvážení: „*Jasně... s tou jistotou v tom hokeji, celkově v tom sportu. Ta jistota nebude, myslím si, nikdy. Několikrát jsem se už přesvědčil. Jsi v jednom klubu a najednou se dozvíš, že máš být druhý den v sedm ráno v jiném klubu přes celou republiku. Když to tak vezmu, tak jsi prostě kus masa a klub si s tebou může dělat, co chce. Ta jistota přece jenom nemůže kvůli tomuhle být nikdy, jsi majetek klubu, ale samozřejmě pokud podáváš nějaké výkony, máš smlouvu a už nějaké postavení v tom klubu, tak se ta jistota buduje o něco líp.*”²⁸⁶

2.2.12. Stres

Z popisu samotného prostředí jednoznačně vyplývá, že svět profesionálního hokeje klade na hráče mnohdy až enormní nároky. Ti musejí být ve skvělé fyzické kondici, ale především být odolní a zvládat pracovat i se svou myslí, aby zvládli překonávat příkoří a nezhroutili se pod tlakem. Právě mentální stránka sportovce může být rozhodujícím faktorem mezi úspěchem a neúspěchem. Být profesionálním ledním hokejistou je tedy rozhodně stresujícím povoláním, ve kterém hokejista nemá téměř nikdy nic jistého a je hodnocen zejména podle svých posledních výkonů. Tlak po výkonu je všudypřítomný a záleží, jak jej hráč dovede uchopit, neboť si mnohdy může sám škodit, když bude vyvíjet tlak i sám na sebe. K tomu všemu je třeba přičíst i tlak ze strany rodiny, která je po finanční stránce na hokejitech zpravidla závislá, a další stresory, kterými je třeba již zmíněná nejistota spojená s novou smlouvou.

Petr v rozhovoru trefně popisuje, jak vnímá v profesionálním hokeji stres, a dělí jej na stres samotný a tlak, avšak přiznává, že se již díky svým zkušenostem odnaučil podléhat těmto výkonotvorným činitelům: „*No já bych to možná rozdělil. Tlak máš celou sezonu na sobě a stres je víceméně v určitých situacích. Asi tím, jak jsem starší, tak to dokážu lépe rozeznávat, kdy je stres potřebný a kdy naopak naprosto zbytečný. Myslím si ale, že samozřejmě před každým zápasem je ten stres či tlak potřeba, protože dokáže člověka vyburcovat k lepším výkonům a vyplaví se mu různé endorfiny a hormony, které potřebuje*

²⁸⁵ Rozhovor Miloš.

²⁸⁶ Rozhovor Petr.

pro ten výkon, aby byl dobrý a v tom je určitě potřeba. Další věci ohledně stresu z výměny či ztráty zaměstnání, to nevím, to v sobě asi pořád nějak mám. Zároveň mám ale vlastně už nějaké zkušenosti, kdy jsem byl vyměněn ze dne na den a byl z toho vlastně takovej rozseklej. Vlastně se mi to stalo z Brna do Ostravy a z té pak do Budějovic a ten druhý trejd byl vlastně těžší. V Brně jsem čekal, že by se něco takového mohlo stát, byl jsem víceméně připraven, ale i tak mě to zaskočilo. V Ostravě jsem to absolutně nečekal a bylo to za mě úplně nekorektní, ale je to pryč. No k tomu stresu, ten k tomu povolání patří a před zápasem je to vlastně každodenní chléb.”²⁸⁷

Ve spojitosti se stresem a nároky kladenými na hráče klubem mluví Patrik, který ještě přidává, že bývá nejsložitější zapomenout na starosti spojené s hokejem ideálně na stadiónu, protože jinak si ony starosti a pochmurnou náladu může přenášet domů, a pak je z toho napjatá atmosféra i v domácnosti. Vše se odvíjí od výkonů a pakliže je hokejista nedokáže podávat a zlepšení nepřichází, ztrácí svou pozici a z radosti se stává práce: „*Profesionální sport je hodně stresující. Všude je to zaměřený na sportovní výkon a na to, aby byli sponzoři spokojeni, trenéři spokojeni a ty pro to musíš udělat všechno, a i když pro to děláš všechno, tak to někdy nemusí stačit. Potom, když se to děje, tak nejsi spokojený, chodíš do práce a ne na hokej a chodíš tam nespokojený a to samé z práce. Nosíš si to pak domu a není to ideální. Tohle jsou pak stavy, které normálně pracující člověk nemá. Všechno je v hokeji na profesionální úrovni o to intenzivnější a zejména tyhle chvíle, kdy se nedaří a chceš to třeba i zabalit. Navíc se to přenáší i do osobního života, a to je ještě víc limitující. Pak záleží, jak jsi nastavený a jestli je člověk ochotný se kousnout. Ne každý to zvládne. Je to taková stresová nejen pro sportovce ale i pro jeho okolí. Jestli to zvládám já? Ne vždycky to zvládám, ale tak to má každý, každý to někdy nějak nezvládne, ale je důležité, jak se z toho poučí.*”²⁸⁸

Pakliže výkony nepřicházejí od celého týmu a šňůra porážek se natahuje, tak hráči tento tlak ze strany vedení okamžitě pocítí, jak dokládají Bonifác s Gagarinem. Avšak Gagarin, jak již bylo popsáno, je flegmatikem, který přijímá hokejový život takový, jaký je, a tlak vnímá pouze po prohraném utkání, kdy jej nejvíce trápí náročnost zpáteční cesty: „*Pod tlakem jakoby jedinej moment, když jsem pod tlakem je po prohraným zápase, že si to vyčítám. Naposledy když jsme jeli do toho Frýdku, tak že jsi za den 8 hodin v buse pro nic a to mě vytáčí. Tu cestu jsem nasranej, a pak jsem doma už v klidu. Kdybych si nad tím*

²⁸⁷ Rozhovor Petr.

²⁸⁸ Rozhovor Patrik.

lámal hlavu, tak se zblázním. Hm, řekl bych že jo. Jde o lidi, ale vždy se řeší jenom výkon. Nevím, jak je to jinde, ale tady to prostě tak je, dá se říct, že jim je jakoby jedno, čím si třeba procházíš.”²⁸⁹ Tlak však nemusí být pouze negativním, jelikož jsou hráči pod neustálým očekáváním, tak jsou za adekvátní výsledky i odměňováni. Každý úspěch tak může mít ještě sladší příchut’: „*Je dokonce velmi stresující záležitostí. Na druhou stranu dokáže být i velmi... velmi osvobozující a navozující pozitivní emoce.*”²⁹⁰

Sluší se poznamenat, že ač sportovec tlaku a s tím spojenému tlaku nemá šanci uniknout, tak ve výsledku nejvíce dostává pod tlak sám sebe. Takové očekávání od vlastní osoby může být mnohem silnějším činitelem než tlak ze strany vedení klubu. Je to logické, jak hráči sami zmiňovali v předešlých sekcích, protože každý z nich se chce prosadit, podávat co nejlepší výkony a zároveň si díky tomu říct o lepší podmínky: „*Samozřejmě jsi někdy ve stresu, bych kecal, kdybych řekl, že nejsem, ale nejvíc cítím stres, co si na sebe vytvořím sám. Chceš podat výkony, na který máš a když to nejde, tak si přestáváš věřit. Ne taková nervozita, že se ti hůř dýchá jako u nějakých důležitějších zápasů, to k tomu patří a znamená to, že se zajímáš, ale takový ten stres, žes nedal chvíli gól, je o něčem jiným a cítíš to. Je to ale hlavně o tom trenérovi, jak tě pak podrží a jak ti pomohou spoluhráči.*”²⁹¹

Umět pracovat s tlakem i ve vypjatých momentech posunout svou hru na vyšší úroveň by mělo být něčím, k čemu hráči budou směřovat. Sami si důležitost práce s tímto faktorem uvědomují a mají i vlastní strategie, jak stres odbourat. Jestliže lze vnímat strach z nejistoty ohledně další smlouvy, a tedy i pokračování kariéry, tak na tomto místě lze srovnávat jisté předzápasové stavy: „*Jako před každým zápasem jsem tak trošku nervózní, ale někdy je to horší, poddám se tomu až moc a pak to cítím. Někdy zase naopak, ale je to jen hokej. Ted’ ho hraju a v budoucnu, v dalším životě to pak bude něco jiného. Je důležité mít kolem sebe i před zápasem někoho, kdo ti pomůže dostat se z té bubliny. Ve Varech vedle mě seděl kluk, kterej i pár minut před zápasem vyprávěl hlášky z filmů, a to jsi pak zapomněl, že jdeš hrát zápas. To se mi vždycky hodilo, dokud se nevhodila úvodní bule, tak nemyslet na hokej. Jít si zahrát fotbal a podobně je pro mě ideální. Nechci myslet jen na hokej celý den a být pak ve zbytečné nervozitě. Jsou pak někteří hráči, kteří jsou tak nervózní, že před zápasem do sebe nemohou dostat jakékoliv jídlo. Bývalý kapitán národáku mohl maximálně snídat a pak už nic nemohl sníst. Pak jsem osobně zažil*

²⁸⁹ Rozhovor Gagarin.

²⁹⁰ Rozhovor Radim.

²⁹¹ Rozhovor Miloš.

jednoho, který si dal dvacet minut do zápasu dva bílý rohlíky se šunkou a bylo mu to jedno.”²⁹² Obecně si hráči samotní pomáhají vizualizací herních situací, jejich tréninkem, nebo naopak vypuštěním hokeje z hlavy skrze jiné záliby: „*Určitě je podle mě fajn si představovat, vizualizovat, ale to není podle mě na stres. Ehm... je fajn mít vždycky něco, co ti od tadytěch věcí pomůže. Mít něco jako představu, pustím si seriál a vím, že mi pak vypnou myšlenky a cítím se jinak*”²⁹³ Míra stresu však není pro všechny hráče totožná. Jednak každý vnímá tlak po svých výkonech s odlišnou intenzitou a taktéž se zodpovědnost za výsledek mužstva v zápase vztahuje k některým hráčům více. Mezi takové lze zařadit největší hvězdy týmu nebo brankáře, jejichž výkony dokáží zvrátit osudy nejen samostatných utkání, ale mnohdy dokáží hokejoví brankáři zajistit svým týmům celková prvenství.²⁹⁴ Jediným brankářem ve výzkumném vzorku je Junior, který potvrzuje složitost svého řemesla na skutečnosti, že je posledním článkem týmu, který ještě může zachránit situaci: „*Na gólmana je navíc tlak ještě větší, ten, když něco zkazí, tak je tam už jenom síťka a rozsvítí se červené světlo. Snažím se na to nemyslet a předvádět nejlepší možný výkon.*”²⁹⁵

Pomoc lze najít v jistých rituálech, které mají hráči zažité před každým utkáním s cílem uklidnit se a vstoupit do zápasu s vědomím, že se vše vydaří tak, jak má: „*Jediný co, že na ledě mám, když máme rozcvičku na ledě, že si dělám to samý. Jednou vystřelím na bránu, jdu se protáhnout. Mám to nalajnovaný, co dělám.*”²⁹⁶ Rozcvičky na utkání lze pak chápat i jako přesnou přípravu na specifické herní situace: „*Vlastně všechno to značí něco, co se mi v zápase stane, abych se připravil.*”²⁹⁷ Kromě způsobu rozcvičení si lze ještě vybavit zmínky o stejném jídle v den utkání: „*Rituály mám víceméně stejný. Je to nějaká stejná rozcvička na suchu, potom víceméně stejný věci na ledě a ještě rád jím pokaždé stejné jídlo, když máme zápas.*”²⁹⁸ Ne vždy však jde o takové zvyky, jeden z respondentů je věřícím a jeho rituál spočívá v prohození pár vět k sobě samému a následné modlitbě: „*Rituál... hodně jsou zvyky... víceméně mám nějakou rutinu a rituál možná jenom... před zápasem se pomodlím.*” Takové rutinní praktiky však mohou být i značně

²⁹² Rozhovor Milan.

²⁹³ Rozhovor Miloš.

²⁹⁴ Snad nejzřetelnějším příkladem brankáře, který dokázal smazávat rozdíly v kvalitě mužstev byl Dominik Hašek v dobách své největší slávy během angažmá v týmu Buffalo Sabres, kdy své výkony korunoval nejen při památném Naganu. Své fenomenální výkony podával právě v týmu Buffala, který patřil mezi podprůměrné celky NHL, ale díky výkonům Dominika Haška dokázal tento celek dojít až do finále Stanley Cupu, kde smolně prohrál v prodloužení šestého duelu série. Viz HAŠEK, Dominik a Robert ZÁRUBA. *Chytám svůj život*. Praha: Terra, 1999. s. 403-444.

²⁹⁵ Rozhovor Junior.

²⁹⁶ Rozhovor Gagarin.

²⁹⁷ Rozhovor Gagarin.

²⁹⁸ Rozhovor Dan.

svazující: „*Nemám. Vždycky jsem něco udělal, povedl se zápas, ale další zápas už to takové nebylo, tak jsem vymyslel něco nového a mělo to stejný průběh, takže nic takového úplně nemám, že bych si pak třeba musel oblékat jednu část výstroje dřív a podobně. Ani muziku nějak neřeším, poslouchám, co hraje v kabině. Snažím se akorát jíst o chvíli později, abych měl víc energie večer při zápase, nebo se ještě prospat.*”²⁹⁹

2.2.13. V čem spočívá životní styl profesionálního ledního hokejisty?

Životní styl lze obecně charakterizovat jako způsob, kterým lidé žijí, jednají, jaké mají zájmy, hodnoty a čemu se případně věnují jako zaměstnání.³⁰⁰ Každý životní styl se obecně vztahuje k jisté sociální skupině, za kterou jsou nyní chápáni profesionální lední hokejisté. V předešlé práci bylo dokázáno, že lední hokej lze s jistotou chápat jako životní styl a nejen to, dokonce zůstává životním stylem i po skončení aktivní kariéry. V rámci rozhovorů byly hráčům pokládány otázky, jak oni sami chápou životní styl, zda nějaký mají a či můžeme považovat lední hokej za daný životní styl. Z rozhovorů lze učinit následující závěry, ve kterých se liší pouze způsob vysvětlení. Někteří volili pouze slovní zhodnocení jednotlivými charakteristikami: „*Cíl a zásady... asi takhle bych to řekl.*”³⁰¹ Obecně lze na základě odpovědí životní styl definovat následujícím způsobem: „*Myslím si, že je to o tom, jak člověk žije, co dělá, co má za práci, co má za koníčky. Řekl bych, že ho má každý jiný, protože ho baví jiné věci a prostě záleží na tom, co má daný člověk rád.*”³⁰² Vlastní životní styl chápou jako dodržování jistých pravidel, starání se o své tělo a celkové žití zdravě bez přílišného alkoholu a nezdravého jídla: „*Jsem každý den jakoby v posilovně kromě zápasových dnů. Zraněních jsme měl dost, tak se tomu snažím takhle vyhnout. Jako žrádlo žeru, co chci, všechno spálím a mám i dobrý metabolismus. Jinak doplňky stravy... nějaký to sypáníčko na regeneraci a tak. To že se o sebe starám, abych mohl podávat výkony.*”³⁰³

V rámci životního stylu a jeho vlivu na respondenty je vhodné využít i výpovědi bývalých hokejových profesionálů, které však budou ještě později porovnány s nynějšími respondenty. Téměř všichni bývalí lední hokejisté by byli hokejisty bez váhání znovu,

²⁹⁹ Rozhovor Tomáš.

³⁰⁰ DUFFKOVÁ, Jana, Lukáš URBAN a Josef DUBSKÝ. *Sociologie životního stylu*. s. 51.

³⁰¹ Rozhovor Milan.

³⁰² Rozhovor Dan.

³⁰³ Rozhovor Gagarin.

výjimkou byl pouze Radek Bělohlav, který řekl, že by při možnost vrácení se zpátky v čase, že by se vydal jinou životní cestou. U současných respondentů je trend podobný, narátoři bez váhání odpovídali, že by byli hokejisty znovu, ale změnili by pouze jisté aspekty, které by jim nyní pomohly být lepšími hokejisty. Odpovědi však bývaly skutečně bleskové a mnohdy, když budou opomenuty chyby, které by změnili, shrnuté pouze do pouhého souhlasu. Patrik zmiňuje, že by musel být dostatečně kvalitní, ale šel by stejným směrem znovu: „*Dělám to, co jsem vždy chtěl dělat a takhle to cítím. Hokejistou bych znovu byl, kdybych na to měl.*“³⁰⁴ Jake následně vnímá možnost být hokejistou zcela odlišně. Uvažuje nad věcmi, které mu vešly do života pouze díky hokeji, a dodává, že by byl ledním hokejistou znovu právě kvůli těmto momentům, za které vděčí lednímu hokeji: „*Yeah, i would love to to be a hockey player again. I would do that again. It's something I always wanted to make and something my whole family supported and lived for. Plus, thanks to hockey, I met my wife in Toronto. So you know, thanks to hockey, I have everything I have. I have met my wife, I've started a family, I have made my dreams come true, I have a child and I can hopefully provide a nice life for my family.*“³⁰⁵ O změnách, které by učinili bude ještě řeč v oddílu zaměřeném na chyby.

Hokej jako svůj životní styl chápe většina dotazovaných, ale jiní jako Bonifác nechtějí, aby byl hokej životním stylem, neboť v něm spatřuje jistou rutinu, kterou považuje za ubíjející a jemu by požitek z ledního hokeje taková každodenní rutina značně kazila: „*To se z toho stát nesmí, buď si z toho uděláš rutinu ty sám a nebo neuděláš. Když se vzbudíš s otráveným ksichtem, že musíš na trénink, tak to bude rutina a tím pádem životní styl. Každý trénink a zápas je jiný, takže to podle mě není úplně životní styl. Ten je pro mě něčím rutinním.*“³⁰⁶ Obecně však vybraní respondenti svou vlastní kariéru chápou jako životní styl a vlastní životní styl, kterým žijí: „*Je to životní styl a spočívá vlastně v tom, že všechno dáváš do toho hokeje. Musíš být profesionál a chovat se tak. Musíš se starat sám o sebe, abys byl připravený dávat tomu všechno.*“³⁰⁷

Zpravidla rozumí správnému životnímu stylu jako jistému balancování a snaze o rovnováhu. Vědí, že musí dodržovat žádoucí sebedisciplínu a pravidla, aby mohli podávat co nejlepší sportovní výkony, ale na druhou stranu vnímají i skutečnost, že přemíra opatrnosti může být stejně ošidná jako hédonické užívání. V tomto duchu hovoří Jake,

³⁰⁴ Rozhovor Patrik.

³⁰⁵ Rozhovor Jake.

³⁰⁶ Rozhovor Bonifác.

³⁰⁷ Rozhovor Junior.

když chápe životní styl jako neustále hledání rovnováhy mezi vnitřními démony a anděly, čímž v podstatě potvrzuje odborné definice životního stylu, avšak shrnuje i myšlenky Sigmunda Freuda o protichůdných silách v osobnosti člověka³⁰⁸: „*I think it's about how you think, how you do things, how you balance yourself, how you work, the effort you put into things. In your personal life, it would be what relationships you have, how you work with your emotions. How you operate, how you live and how you tame your dark side, how and if you avoid addictive substances. Everyone has demons inside of them and it's about being able to defeat them and having discipline. Sometimes you have to have fun, that's logical, but I think if you are an extreme ascetic, you will also end up losing your soul. It's all about finding a balance. You have to have fun, but you can't have too much fun. Too much is too much.*”³⁰⁹

2.2.14. Jak vypadá běžný den

Běžný den ledních hokejistů může vzdáleně připomínat mýtus věčného opakování téhož³¹⁰, který je zmíněn v úvodu práce. Toto přirovnání by spočívalo právě v neustálém opakování stejného stále dokola. Respondenti totiž zmiňují, že jejich běžné dny jsou takřka totožné a liší se pouze v závislosti na období, nebo pokud se v daném dni hraje utkání. Díky tomu si hráči mohou užívat až překvapivě enormní množství volného času: „*Je to režim. Ty dny jsou si strašně podobné a záleží, jestli je zápas nebo trénink. Podle toho se to lehce liší. Tréninky jsou ve stejný čas, takže si člověk rychle zvykne. Protože nepracuji a jen hraju hokej, tak mám spoustu volného času a praktický volno mimo tréninku a zápasů.*”³¹¹ Je však třeba brát v potaz výjimky jako dny, kdy hráči cestují na venkovní utkání, kdy se takové cesty mohou protáhnout i na celý den, jak poznamenává

³⁰⁸ Ve Freudově modelu se setkáváme se třemi částmi lidského já. Na výsledné ego, které lze chápat jako naši osobnost působí dvě protichůdné síly. První je superego, jež lze uchopit jako naše nejlepší já, tedy jako jakéhosi pomyslného anděla na našem rameni, který nás vede k nejlepšímu společenskému jednání. Chápejme jej jako sociální já. Na druhé straně však existuje Id, kterému můžeme rozumět jako našemu zvířecímu já zakládajícímu se na pudech a instinktech, rozumějme mu jako pudovému já. Id značí naše touhy a potřeby, kdežto superego Id je reguluje a vyzdvihuje ideální, etické, jednání. Konečné ego je právě výsledkem soupeření těchto dvou proti sobě jdoucích sil, když vyžaduje jejich vzájemný dynamický vztah. V řeči Jakea lze uchopit Id jako právě zmíněné „demons“ a superego jako „discipline“. Viz FREUD, Sigmund. *The Ego and the Id*; NAKONEČNÝ, Milan. *Psychologie osobnosti: rozšířené a přepracované vydání*. s. 321-347

³⁰⁹ Rozhovor Jake.

³¹⁰ O věčném návratu téhož viz ELIADE, Mircea. *Mýtus o věčném návratu*. s. 95-109 a 116-120; NIETZSCHE, Friedrich. *Tak pravil Zarathustra*. Praha: XYZ, 2018.

³¹¹ Rozhovor Dan.

Jake z doby jeho působení v kanadské juniorské soutěži OHL, nebo během svého působení v NHL.

Den, ve kterém mají hráči pouze trénink, pak vypadá následovně: „Když je trénink, tak ráno vstanu, nasnídám se, jdu na trénink a ten končí se všema povinnostma kolem oběda. Záleží, jaký je období, když je to přípravný, tak je vlastně ještě odpoledne trénink. Ale když je sezóna, tak máš ten ranní program a odpoledne volno.”³¹² Rozdíl pak tvoří zápasové dny: „Tak v sezóně je akorát rozdíl, jestli je zápas a kde se hraje. Jinak jsou ty dny vlastně stejné. Když vezmu den mezi zápasy, tak je to vždy stejné a je tam rozdíl, když mám ještě trénink se svým trenérem. Máme sraz v devět, takže v osm vyjždím z baráku, pak je nějak trénink kolem desáté plus další akce jako posilovna nebo video. Občas jdu ale dřív ke kondičákovi a pak na trénink. Jedu domů, vezmu psa na procházku, uvařím si a pak trávím čas s přítelkyní nebo tak. Když jsem chodil na to VŠTE, tak jsem se vlastně i učil. Ono jsou ty dny stejné. Pořád je ale času strašně moc, což je super a vážím si toho, že mám toho času dost. Času je opravdu hodně, ale pak záleží na okolnostech (rodina, starosti). Proto mě teď štve ta škola, protože bych chtěl studovat. Nechci tu školu dělat po třicítce.”³¹³

Odlíšnosti lze pak shledat v jiných aktivitách hráčů. Ti, kteří mají rodiny, tak zbytek dne, zpravidla odpoledne, tráví s rodinou a svými dětmi nejrůznějšími společnými aktivitami. Ti, kteří mají ještě školní povinnosti, tak se snaží celý den uzpůsobit tomu, aby se mohli věnovat hokeji i škole: „Snažím se dát rozvrh tak, abych stíhal školu i hokej. Školu mám na Vinohradech, to je kousek od Edenu, někdy to koliduje, ale díky Covidu se začaly hodiny nahrávat, tak si je může pustit doma zpětně. Navíc dost s učiteli komunikuji, tak se to všechno dá zvládnout. Můžu si pustit přednášku a u toho třeba uklízet.” A to je něco, že máš každý den trénink, nemůžeš na lyže, omezuješ nějakou zábavu, abys mohl podávat výkon, každý den máš trénink, šest dní v týdnu, dvakrát až třikrát za týden máš zápas a musíš všechno tomu podřídít ať chceš, nebo ne.”³¹⁴

Přestože mají lední hokejisté poměrně dost volného času, tak to nelze brát jako nutně pozitivní věc, protože, jak dokládá výše Miloš, tak i přes dostatek a někdy i nadbytek volného času se nemohou věnovat všemu, čemu by chtěli. Jelikož mají podepsané smlouvy, tak se musejí vyhýbat aktivitám, při kterých by hrozilo zranění, a tak se volný

³¹² Rozhovor Patrik.

³¹³ Rozhovor Tomáš.

³¹⁴ Rozhovor Miloš.

čas mimo povinností ve škole a věnování se rodině často stáčí k seberozvoji ve formě vzdělávání se či dalšímu tréninku, nebo se respondenti snaží zrelaxovat. Onen odpočinek pak hledají hráči různě, záleží především na jejich rodinném životě. Někteří však mají na první pohled netypické koníčky, kterým se ve volném čase mohou věnovat. Na příklad Petr miluje čas strávený v kuchyni a dokonce peče na zakázky: *„Vaření miluju. Vařím hodně. Odkoukal jsme to od rodičů, nechávali mě pomáhat v kuchyni, tak jsem se tam různě motal, pomohl a něco odkoukal. Vlastně babička byla úžasná pekařka a kuchařka a té jsem také moc rád pomáhal a pekl. Dokonce peču i na zakázky jako vánoční cukroví a tak celkově.“*³¹⁵

Hráči s rodinou tráví většinu volného času se svými dětmi. Respondenti bez potomků vyhledávají různé aktivity od studia počínaje až po sledování oblíbených filmových snímků: *„Teda úplně miluji filmy, kdyby se dělal žebříček filmových fanatiků a test paměti hlášek z filmů, tak bych byl vysoko.“*³¹⁶ Při pohledu na výběr respondentů nelze opomenout i filmy s hokejovou tematikou, které zpravidla narátoři znají. Respondenti shodně přitakávají, že vyhledávají především jistý útěk od stresu každodenního hokejového života, a snaží se odpočinout. Nejčastější volbou tedy bývají komediální snímky, jak potvrzuje Petr, který vyloženě touží po odpočinku: *„Co se týče filmů, tak strašně rád se dívám na komedie, protože nemám rád, jak říkáš, ten stres a nechci koukat na thrillery. Nerad vyhledávám emoce tam, kde nejsou třeba. Snažím se před spaním dívat na pozitivní věci, než usínám, tak mám rád pozitivní věci a nechci přemýšlet nad tím, kdo zabil těch šedesát lidí a je ten vrah.“*³¹⁷

2.2.15. Hrát hokej, nebo být hokejistou?

Jedna ze záludných otázek, se kterými se respondenti mohli setkat. Na první pohled se jedná o takřka až zbytečnou otázku, ale ta ve své odpovědi skrývá mnohé od vnitřní motivace respondentů až po jejich vztah k lednímu hokeji. Ze své perspektivy mohou žádoucí vyznění této otázky vysvětlit jako dva úhly pohledu, jeden zaměřený na výkon a status, druhý směřující ke sportování jako takovému. Právě shrnutí této otázky stálo za

³¹⁵ Rozhovor Petr.

³¹⁶ Rozhovor Miloš.

³¹⁷ Rozhovor Petr.

rozdělením ledních hokejistů do různých skupin dle souvisejících vlastností. Tomuto shrnutí se věnuje závěr práce s vytvořenou typologií.

V odpovědi hraní hokeje lze spatřit vášně k samotnému hokeji. Respondenti odpovídající tímto způsobem si chtějí užívat samé jádro profesionálního hokeje zbavené všeho ostatního. Jejich cílem je hrát hokej, ten je pro ně stále zábavou a peníze jsou pouze přidanou hodnotou, která dělá realitu mnohem příjemnější. Jejich odpovědi bývají vyjma Jakea i poměrně přímější, nelze v nich nalézt jisté snahy po vysvětlení, proč volí ze dvou výroků zrovna tento. Jejich odpovědi byly rychlé a přímé: „*Více mě charakterizuje, že chci hrát hokej no.*“³¹⁸ Někteří pouze stručně dodávají, že mají prostě hokej jako takový rádi: „*Asi chci hrát hokej. Mám ho rád a ty věci okolo něj.*“³¹⁹ Jakeova odpověď byla poněkud obsáhlejší a projevila se jeho skromnost, ačkoliv hrál v NHL a patří mezi nejlepší obránce v české Tipsport Extralize, tak se stále nevnímá jako někdo, o kom se říká, že je hokejista: „*Well, I just wake up and I want to play, I like the game itself and that's my joy that comes from the fact that I can play. I still don't know if it's going to work out for me to be a hockey player, but that's the way I'm set up, I love the game and I want to play it the best as I can.*“³²⁰

Hrát hokej by chtěl třeba i Milan, ačkoliv chce být hokejistou. Danou problematiku chápe z pohledu svého prostoru na ledě, kdy je hokejistou, ale hokej nehraje a spolu s tím poukazuje i na různá příkoří, kterým musejí hráči bez jisté pozice čelit: „*To je těžká otázka, se musím rozmyslet nad tím. Já zatím tím hokejistou jsem, ale ten hokej moc nehraju, takže bych chtěl spíš hlavně hrát ten hokej. Hokejista jsem, ale na tom ledě nejsem. Třeba vloni v tom Třebíči to bylo super, když jsem měl dvacet pět minut a víš, že to můžeš zkurvit. Jsou v hokeji dny, kdy tě to sere, a pak dny, kdy tě to nejvíc baví. Avšak když jsi nejlepší hráč, tak se ti to nestane. Když jsi průměrný a nemáš jméno, tak si s tebou házou, jak chtějí. Nejhorší problém je v tom ta nekomunikace, kdy ti nikdo nic neřekne. Nevíš, zda budeš hrát a stejně kolem tebe chodí, ví se to, ale tobě nikdo nic neřekne. To je to největší úskalí. Ale tohleto je všude stejný, když jsem jel z Brna do Třebíče, tak mi řekli, že jedu jenom na zápas. Pak mi zase řekli, že tam nemusím a když jsem byl v Třebíči, tak mi zavolali, že tam mám zůstat celý měsíc.*“³²¹

³¹⁸ Rozhovor Patrik.

³¹⁹ Rozhovor Tomáš.

³²⁰ Rozhovor Jake.

³²¹ Rozhovor Milan.

Pokud by narátor chtěl být hokejistou, tak lze v jeho výpovědích nalézt jisté směřování právě k socio-ekonomickému statusu, který může hraní ledního hokeje přinášet. Zároveň je v takové výpovědi znát i faktor výkonnosti, jelikož profesionálním sportovcem může být jen hrstka z celkového počtu sportujících: „*Myslím si, že hrát hokej může kdokoliv a být hokejistou může být málokdo. Takže bych chtěl být hokejistou.*”³²² Kromě jistého pocitu vyvolení zde vyznívá i výkonnostní charakter odlišující kvalitní hokejisty od těch nekvalitních, jak zmiňuje Gagarin: „*Chci být hokejistou. Pan hokejista! Protože jsi dobřej a chceš hrát hokej je spíš jakoby, že si ho hraješ a nemusíš ho hrát dobře.*”³²³

Rub i líc této mince shrnuje Junior, který se zamýšlí nad jistou syntézou. Lední hokej má rád, chce jej hrát, je to jeho koníček, ale zároveň si uvědomuje, že lze mít lední hokej i jako zdroj příjmu: „*Asi hrát hokej, chci být hokejistou. Když jsi profesionál, tak ten hokej budeš hrát. Takže bych si vybral, že chci být hokejista. Nebo teď nevím... no hokej si vlastně můžeš jít zahrát kdykoliv, ale protože já jako mám ten svůj sen hrát, a hlavně něco v tom sportu dokázat, a to v tom hokeji dokážeš jen, když jsi hokejista a hraješ hokej.*”³²⁴

Chápat dané odpovědi nelze pouze v rámci této sekce, ale je nutné na ně nahlížet z kontextu celých rozhovorů, jelikož dané odpovědi charakterizují dané respondenty a bylo by pochybením chápat zmíněné volby pouze v takové izolaci. Jedním z takových dalších krůčků k pochopení myšlenek vybraných respondentů v této konkrétní partituře je zaměření se na jejich chápání vlastní kariéry, jestli stále hokej chápou jako koníček, nebo se z něj stala pouhá práce.

2.2.16. Koníček vs. práce?

Lední hokejisté cenící si samotného hraní stále chápou lední hokej jako koníček, ale objevuje se v jejich výpovědích jistá emocionalita, na jejíž základě vysvětlují, že ne vždycky je lední hokej koníčkem. V tomto smyslu mají i tendenci porovnávat svou práci s prací úředníků či dělníků: „*Když se Ti daří, tak je to koníček i práce a pokud se ti nedaří, tak je to jenom práce. Věřím, že třeba nějaký obyčejný úředník má práci pořád stejnou, ale u nás je to jinak. Bohužel u nás je to kolikrát nepříjemný, hokej tě zlobí. Nemusí se Ti dařit, hraješ si vlastně každý rok o novou smlouvu, a ne vždy máš štěstí, že jí dostaneš na*

³²² Rozhovor Bonifác.

³²³ Rozhovor Gagarin.

³²⁴ Rozhovor Junior.

více let. Pak vlastně hraješ o svou kariéru.“³²⁵ Pro většinu respondentů je lední hokej stále koníčkem, ale chápou jej v závislosti na své aktuální úrovni a formě. Pakliže si prochází obdobím jistého útlumu, při kterém ztrácí své místo v sestavě, tak se z koníčku stává práce: „Do ted' to byl koníček, ted' to podle mě začíná být už práce.“³²⁶

Výkyvy ke světu profesionálního hokeje patří a stejně také k životu, kdy se musejí střídat momenty štěstí a neštěstí. Ve světě profesionálních sportovců se vše odehrává ve kratším časovém horizontu, a tedy i vnímání takového světa je intenzivnější. Narátory hokej stále baví, chtějí se mu věnovat, ale již se nejedná o dětský koníček, ale o zdroj příjmu z prostředí, které neodpouští: „Jednoznačně mě baví, kdyby mě nebavilo, tak bych se tomu nevěnoval. Už to dospělo ale do fáze, kdy to беру jako práci. Kolikrát je to hodně náročné a už to neberu čistě jen jako koníček a zábavu.“³²⁷ Na druhou stranu si ale uvědomují, že mají velké štěstí, když se jim z koníčku stala práce: „Hokej mě stále baví, neřekl bych, že je to koníček, nebo práce. Myslím si, že je to něco, jak se říká, že když člověk dělá něco, co ho baví a ještě za to bere peníze, tak je to to nejlepší, co může být. Takže určitě to vnímám víc jako nějakou příjemnou volnočasovou aktivitu než jako práci, i když to práce svým způsobem je.“³²⁸

Porovnání s běžnou prací nabízí i Bonifác: „Baví. Asi je to oboje. Myslím si, že musí být strašný pro lidi, kteří prostě pracují a nemají rádi svoji práci. Což já... no samozřejmě během letní přípravy to proklínám, ale pak když jsem na ledě... tak dostáváš peníze za něco, co Tě baví, ty vole to je přece štěstí.“³²⁹ Je však třeba brát v potaz i období každé sezóny, když se třeba letní příprava velké oblibě hráčů příliš netěší, ale zase nabízí hráčům odpočinek od zápasového stresu a volný čas získaný právě díky odpadnutí povinností cestování na venkovní utkání: „Baví. Je to koníček. Jako někdy, třeba zrovna ted', když je ta příprava, tak je to všelijaké a baví mě víc suchá, ale to k tomu patří. Jakmile začne liga a zápasy, tak potom už je to ono!“³³⁰

³²⁵ Rozhovor Patrik.

³²⁶ Rozhovor Miloš.

³²⁷ Rozhovor Dan.

³²⁸ Rozhovor Radim.

³²⁹ Rozhovor Bonifác.

³³⁰ Rozhovor Tomáš.

2.2.17. Plusy a mínusy profesionálního ledního hokeje

Při mapování prostředí profesionálního ledního hokeje respondenti shrnovali body, které se jim líbí a nelíbí v profesionálním hokeji. Jejich hodnocení bylo velmi upřímné a sluší se jim poděkovat, protože se jedná o sdělení, která jsou vskutku ojedinělá.

Věcí, které se hráčům nelíbí, je mnoho, ale stejný počet je i záležitostí opačným. Rozbor započnu od těch negativních. Ty lze roztrždit podle jejich činitele. Některé proměnné se ovlivnit příliš nedají, mezi takové by patřily na příklad nejistoty ohledně nových smluv či zacházení klubu s jednotlivými hráči, kdy se někteří respondenti museli ze dne na den stěhovat z jednoho konce republiky na druhý. Kritika by směřovala tedy k zacházení klubů s hráči jako s pouhým obchodním artiklem: „*Jasně... s tou jistotou v tom hokeji, celkově v tom sportu. Ta jistota nebude, myslím si, nikdy. Několikrát jsem se už přesvědčil. Jsi v jednom klubu a najednou se dozvíš, že máš být druhý den v sedm ráno v jiném klubu přes celou republiku. Když to tak vezmu, tak jsi prostě kus masa a klub si s tebou může dělat, co chce. Ta jistota přece jenom nemůže kvůli tomuhle být nikdy, jsi majetek klubu, ale samozřejmě pokud podáváš nějaké výkony, máš smlouvu a už nějaké postavení v tom klubu, tak se ta jistota buduje o něco líp.*“³³¹ Hráč prostě nemá možnost některé věci ovlivnit: „*Je to kolikrát nespravedlivé. Člověk nemůže ovlivnit některé věci, které by ovlivnit chtěl, a situace, které by třeba řešil jinak, ale musí držet pusou, protože by mu to ublížilo a uškodilo. To je ten největší problém z mého pohledu.*“³³²

Druhou rovinu by tvořily záležitosti spojené s chováním jednotlivců: „*Občas jako takový to chování určitých lidí a co dokáží udělat. To, jak dokáží lhát a dělat další věci. No a pak taky ta nejistota.*“³³³ Takové jednání se nemusí vztahovat pouze k určité skupině, ale lze jej vztáhnout ke všem osobám zainteresovaným v tomto prostředí: „*Těžko říct vlastně ale jsou to všechno věci, který chápu a od nějaké korupce nebo protekce po nějaký věci, že všechno je ve vrcholném hokeji jen o penězích, jsou tam různé lži a tak. Je to hodně nepříjemný, ale je to tím, že si každý snaží urvat co nejvíc pro sebe. Všechna ta závist, ta soupeřivost, všechno je to o tom, kdo si víc urve a bude větší svině. Ale chápu to, každý se chce prosadit a každý chce být ten, který bude rozhodovat a bude mít tu svou roli.*“³³⁴ Respondenti zmiňují i situace, kdy se v týmu může objevit hráč, který dokáže zničit

³³¹ Rozhovor Petr.

³³² Rozhovor Petr.

³³³ Rozhovor Tomáš.

³³⁴ Rozhovor Patrik.

atmosféru celého týmu: „*Je to k zamyšlení, chci to říct, jak to vlastně cítím, a ne to jen pustit do světa. No, co se mi nelíbí je chování některých lidí. Třeba uprostřed kabiny, že se snaží podryvat trenéra a jeho autoritu. Baví mě parta lidí, že dělám, co mě baví a chci něco dokázat a ostatní to chtějí taky. Ale když tam máš v kabině někoho, kdo ti to dokáže zhnusit, to je ta špatná stránka. Jsou takoví, kteří ti tu kabinu dokážou úplně zničit.*“³³⁵

Respondenti ještě dodávají potíže, které do ledního hokeje vnáší jistá míra klientelismu, když zmiňují roli známostí a slavných jmen, díky kterým mají někteří, alespoň zpočátku, vstup do profesionálního hokeje značně usnadněný: „*Ano, v mládeži bylo dost kluků okolo, kteří byli uměle protlačováni na úkor jiných hráčů. Navíc v hokeji hraje roli i jméno. Pokud má hráč někoho známého v klubu, nebo jeho otec hokej hrál, tak má kluk vyhráno a minimálně do začátku kariéry mu všichni pomohou. Vypadá přece dobře, když se mluví k hokejovým klanech.*“³³⁶

Naopak pozitiv je skutečně mnoho a spočívají v samotné radosti ze hry, jelikož se respondentům splnil sen a jejich koníček se stal zdrojem příjmu: „*Že dělám to, co mě baví. Občas Tě ta dřina taky nemusí bavit, ale děláš to pro sebe, abys byl lepší. Jsi pánem svého času, toho volného času je dost a nejsi vlastně na ničem závislý.*“³³⁷ S tím souvisí i postavení ledních hokejistů ve společnosti, kdy se jisté věci těmto veřejně známým osobám díky fanouškovství zařizují podstatně snáze než jiným: „*Líbí se mi samozřejmě to, že jako hokejisti máme jistá privilegia. Co se týče obdivu a nějakého přístupu a pomoci široké škály lidí. Ať jde pak o nějaké shánění pronájmů, opravy auta a dalších takových věcí, tak máš všechno jednodušší, protože to jde rychleji a kolikrát ani nečekáš. Všechno se řeší takhle snáz.*“³³⁸ Nic se však nevyrovná samotné radosti spojené s hraním ledního hokeje a s úsměvy, které taková činnost může vykouzlit na tvářích jiných lidí: „*Líbí se mi, že tak nějak můžu něco dělat, hejbat se a líbí se mi, že to třeba i člověk, že získává nějaké fanoušky, někoho, kdo podporuje. Mám radost, že se to líbí lidem a zároveň to dělá radost i mně. To, že mi spousta lidí po republice fandí, to je fajn.*“³³⁹

³³⁵ Rozhovor Junior.

³³⁶ Rozhovor Dan.

³³⁷ Rozhovor Tomáš.

³³⁸ Rozhovor Petr.

³³⁹ Rozhovor Patrik.

2.2.18. Chyby

S průběhem kariéry přichází i jisté kalkulování nad životem. Respondenti měli možnost odpovědět na otázku, čeho litují. Otázka nebyla přímo mířená na lední hokej, ale odpovědi byly vedeny právě v tomto duchu. Podobně respondenti odpovídali na otázce směřující k životním úspěchům, kde se však sluší dodat jistá různorodost, když byla otázka položena dvakrát, tak při druhém položení zaznívala především rodina u respondentů, kteří již rodinu založili. Čeho respondenti nejvíce litovali?

Největší pozornost byla směřována k péči o vlastní tělo ve smyslu regenerace a způsobu stravování: „*Lituji spíš toho, že v těch 16-17, kdy se člověk nejvíce zdokonaluje, že jsem nepotkal člověka, který by mi mohl předat ještě víc... co se týče výživy... co se týče nějakého jiného tréninku, kdy jsem mohl více trénovat, více trénovat dovednosti, ovlivnit stravu, a to si myslím, že mě mohlo posunout ještě nějak víc a jsou to věci, které jsem doháněl a doháním do teď. Vlastně je to, jako když se staví barák od prostředka, to je těžké. Pokud nemá člověk stejně jako dům silné základy, tak se to postavit nedá. Mám nějaké nedostatky a toho lituji, že jsem se neangažoval a nenašel si nějakého kondičáka či výživového poradce v mladém věku.*”³⁴⁰ Tomuto přitakávají i Junior s Bonifácem, kterého vážné zranění připravilo o celou letošní sezónu, ve které měl konečně výrazně prorazit a říct si o šanci v Extralize: *To je jedno, ničeho podstatného nelituji. Nebo vlastně lituji jedné věci. Nevěnoval jsem se určité péči sama o sebe dřív. Ted' v závislosti na ty záda a v závislosti mojí hlavy a dalších věcech, ted' vidím, že jsem se tomu měl více věnovat a nestaral jsem se o sebe úplně dobře. Kdybych se o sebe staral ted' jako dřív, tak bych mohl být dál. Je škoda, že jsem to nezačal dělat dřív.*³⁴¹

Na druhé straně hráči litují i svých rozhodnutí, kdy mohli odejít do juniorské soutěže v Kanadě, ale rozhodli se setrvat v České republice: „*Já jsem mohl jít do kanadský juniorky. Nebyla to chyba, že jsem tam nešel, ale ted' bych se rozhodl jinak a šel si to vyzkoušet.*”³⁴² Martin lituje podobného rozhodnutí a přiznává, že se mu téměř vymstila nedostatečná pracovní morálka: „*Že jsem nemakal více a nešel do Ameriky, když jsem měl možnost.*”³⁴³ V opačném tónu mluví Miloš s Tomášem, kteří naopak do zámoří odešli na místo pokračování v tuzemských soutěžích a v obou případech došlo kvůli tomuto kroku k

³⁴⁰ Rozhovor Petr.

³⁴¹ Rozhovor Bonifác.

³⁴² Rozhovor Milan.

³⁴³ Rozhovor s Martinem v Praze ze dne 12.12.2022.

určitěmu zpomalení dobře rozjeté kariéry. Miloš odešel do Spojených států amerických, kde dostal díky svým výkonům v juniorských soutěžích i plné stipendium na univerzitě, za jejíž tým nastupoval v nejvyšší úrovni univerzitní soutěže NCAA: „*Nevím, jestli toho lituji. Jsem rád, jak to dopadlo, na druhou stranu by mě zajímalo, jak by to dopadlo, kdyby se to nestalo.*”³⁴⁴

Tomáš odešel s nadějí na draftování do NHL do kanadské juniorské soutěže, kde se však neprosadil dle očekávání i kvůli častému stěhování mezi týmy: „*Lituji toho, že jsem se pořádně nepřipravil na tu Kanadu a té vlastně celkově. Třeba, že jsem tam nezůstal a nezkusil se poprat o smlouvu na farmě. Neříkám, že bych hrál třeba NHL, ale kdybych k tomu lépe přistoupil, tak bych třeba měl po návratu domů lepší výchozí pozici. Pak jsme se vrátil, nevyšly dvacítky, ale zase se to povedlo tady v Motoru po první kvalitní přípravě, která mi hodně pomohla a v tom bodu zlomu sezóny jsem z ní mohl těžit. Navíc se sešlo mnoho faktorů, a to je v hokeji vždy důležité. Byl mladý tým, kterému se nedařilo a mohl jsem dostat příležitost, kterou jsem chytil za pačesy.*”³⁴⁵

2.2.19. Úvahy o konci kariéry

Konec kariéry je, doufejme, stále vzdálenou budoucností pro vybrané respondenty, ale i tak se jedná o okamžik, který stojí za prozkoumání, a závratnou životní změnu převracějící dosavadní život sportovců vzhůru nohama. V této otázce je porovnání současných a bývalých profesionálních ledních hokejistů nejhmatatelnější, neboť všichni respondenti z předešlé kvalifikační práce v prostředí ledního hokeje zůstali a nynější respondenti alespoň uvažují, že by rádi v prostředí ledního hokeje pokračovali po skončení profesionální kariéry.³⁴⁶ Je to zřejmé, jak již bylo popsáno v první kapitole, tak setrvání ve známém prostředí je pro sportovce nejpříjemnější možností života po kariéře. Znají dané prostředí a zároveň oplývají sociálním kapitálem a zvyky³⁴⁷, které jim mnohé usnadňují, jelikož se jedná o uznávané kapacity, kterým lidé důvěřují a jejich předešlá kariéra jim otevírá pomyslné dveře do místnosti plné možností.³⁴⁸

³⁴⁴ Rozhovor Miloš.

³⁴⁵ Rozhovor Tomáš.

³⁴⁶ MATĚJKA, David. *Pohledy*.

³⁴⁷ BOURDIEU, Pierre. *Teorie jednání*. Praha: Karolinum, 1998. s. 37-40; BOURDIEU, Pierre. *The forms of capital*. in RICHARDSON, John. *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*. New York: Greenwood Press, 1986. s. 241-258.

³⁴⁸ SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*. s. 106-112.

Setrvání v hokejovém či alespoň sportovním prostředí v jiné roli se respondentům jeví jako nejschůdnější možnost, jelikož přiznávají chybějící životní zkušenosti z jiných sfér a tím pádem i snížené možnosti uplatnění se v jiném prostředí: „*Kolikrát si říkám, že bych chtěl dělat jinou práci, když by mi to vydělalo peníze a měl bych aspoň nějaký klid, ale nikdy jsem neměl ani žádný prostor, abych si našel nějakou brigádu, takže nemám ani žádné zkušenosti a ani představu, co bych tak mohl dělat. Proto doufám, že u hokeje vydržím co nejdéle a doufám, že pak třeba vydržím i třeba v roli trenéra.*”³⁴⁹ Podobně mluví i Dan, který by chtěl zůstat ve sportovním prostředí jako hokejový nebo kondiční trenér a již se snaží získávat trenérské zkušenosti: „*Určitě takhle беру i to trénování dětí. Přemýšlel jsem nad tím, že bych chtěl do budoucna získávat zkušenosti a člověk nikdy neví, kdy kariéru ukončí a chtěl jsem mít zkušenosti do začátku.*”³⁵⁰ Petr chápe svou realitu jako Patrik, přičemž právě zmiňuje nulové zkušenosti z jiných oblastí života: „*Hokej mě naplňuje a baví mě. Když to řeknu blbě, tak co jiného bych mohl dělat. Jak hraju hokej od těch sedmnácti profí, tak jsem neměl možnost dělat ani nic jiného, a tím pádem nemám žádné zkušenosti a ty věci vlastně dělat nemohu. Držím se hokeje, je to něco, pro co jsem dřel, abych to mohl dělat, a mám obrovské štěstí, že to mohu dělat. Snažím se si to užívat a dávat tomu vše, co jen jde.*”³⁵¹

Ne všichni respondenti chtějí v hokejovém prostředí zůstat, Miloš studuje a již nyní byl nakloněn možnosti věnovat se práci v oblasti svého studia, Jake tvrdí, že hokej, z finančního hlediska, hraje především z důvodu, aby mohl rodině postavit důstojný dům: „*I don't know, I always thought about it a little bit differently and I always looked at it like the career, the real career lasts about five to seven seasons and I thought if you were lucky you could build a house to live in after your career. That's how I see it and so does my wife, that's our goal and really the only financial goal associated with hockey is so that we can build a house because of it. We're going to build it in Canada. I don't know what the house prices are here, but it's probably similar. It's just that careers are unpredictable and you never know when they're going to end, you might not be lucky and you only play a couple of years and there's nothing left.*”³⁵² Petr, byť by měl ke trénování skvělé sklony, touží po založení vlastního restauračního podniku společně se svou ženou: „*Dá se to tak říct a zkusit třeba to podnikání v gastronomii. Strašně mě baví ještě víno,*

³⁴⁹ Rozhovor Patrik.

³⁵⁰ Rozhovor Dan.

³⁵¹ Rozhovor Petr.

³⁵² Rozhovor Jake.

takže i to třeba zkusit. Chytilo mě to celkově na té jižní Moravě a celá ta tamní kultura. S manželkou máme velké plány, takže až skončí kariéra, tak to třeba rozjedem. Máme čas vymyslet byznys plán dopředu.“³⁵³

Při hledání si nové cesty mimo do té doby známý hokejový svět nemusí být nic jednoduchého právě z důvodu jednostranného zaměření profesní kariéry směrem k dosahování žádoucích výkonů na ledové ploše. Ačkoli se vybraní respondenti snaží mimo ledního hokeje směřovat svůj život i jiným směrem, který by jim měl v budoucnu po kariéře zajistit více potenciálních možností, tak jsou jisté pochyby na místě. Danou problematiku trefně shrnuje Junior, když porovnává plusy a mínusy statusu profesionálního sportovce při hledání zaměstnání po konci vlastní kariéry: „*Asi má nějaké výhody, když bude ve sportu, nebo někde kde bude vidět. Ale pokud bys chtěl dělat třeba v účetnictví, tak asi moc nepochodíš, nemáš práci a zkušenosti, protože jsi hrál jenom hokej. Ano, to je problém, ale vem si, jaké má hokejista nesporné kvality. Prokázal jsi svou kvalitu v silném konkurenčním prostředí, dostal jsi se na nějakou úroveň, a navíc jsi se na ni udržel, to je mnohdy ještě těžší. Akorát ten tlak po vzdělání je někdy větší a pro hokejistu to pak může být lehce nespravedlivé, ale zase měl na druhou stranu možnost dělat svůj koníček na velké úrovni.*“³⁵⁴

Konec kariéry není snadným přechodem a někteří se mu mohou snažit vyhýbat za každou cenu, neboť jim nový život nenabízí tak lákavou realitu bytí: „*Je to byznys, samozřejmě. Je to o penězích, tady si myslím, že je to i hodně o všech těch lidech. Vím, že někteří kluci, kdyby se na to vykašlali a šli dělat jinou práci, tak se uživí možná lépe. Plus ty věci ohledně toho tlaku, nikdo na Tebe neřve, nemáš každý rok nejistotu, co bude. Mě nejvíc baví ti lidé na tribuně, že jim děláš radost. Není to u mě o penězích.*“³⁵⁵ Strach z konce kariéry prostupuje většinou rozhovorů a podobně se jimi line úvaha nad budoucím zaměstnáním, kterým se potvrzují životní cesty ledních hokejistů, které by v takovém případě zcela kopírovaly osudy jejich předchůdců: *Zatím jsem nad tím úplně nepřemýšlel. Dobrý by bylo někde trénovat a zůstat u hokeje. Nic jiného mě nenapadá a hlavně, když to řeknu blbě, to je každéj. Zažil jsem pár trenérů, co se mnou hráli a stali se trenéry a ze super člověka se stal kokot. Přesně tak jako jsme se bavili, no vole taky ti každéj neseďne, a každým si neseďneš a asi bych se snažil těm hráčům víc pomáhat. Takže bych asi chtěl*

³⁵³ Rozhovor Petr.

³⁵⁴ Rozhovor Junior

³⁵⁵ Rozhovor Tomáš.

*zůstat u hokeje.*³⁵⁶ Strach však nyní všudypřítomný, Gagarin a Jake si uvědomují, že konec kariéry nevyhnutelně jednoho dne přijde, a bude nutné onu skutečnost akceptovat. Oba dva shodně potvrzují, že se konce kariéry neobávají a spíše by si vážili toho, jakou kariéru prožili: *„I've played professionally for ten years and I don't need to play for another ten, not even expecting that. If I were to quit overnight it would just happen, I've been a hockey player for a long time, I've fulfilled my dreams and I would walk away knowing that I enjoyed hockey every day. I don't have a plan in place, but I know I would like to finish my education after my career, either at university or in some kind of course.*“³⁵⁷

Pro některé respondenty je myšlenka o konci kariéry poněkud reálnější, neboť si takovou situaci již prošli. Danovi v mládí hrozilo, že již nikdy nebude moct hrát hokej a Bonifác si procházel v době konání rozhovoru vážným zraněním, které jej připravilo o závěr předešlé sezóny: *„Lhal bych, kdybych řekl, že se nebojím. Člověk nikdy neví, kdy se to stane. Nejlepší je končit, když se člověk rozhodne sám, ale stačí blbá vteřina a je po kariéře. Zraníš se a už nebudeš moct hrát. Je to těžké, ale musím říct, že strach má zřejmě každý sportovec z toho dne. Navíc jsem si něčím podobným prošel už jako malý dvanáctiletý kluk, když jsem měl, jak víš, ten loket. Dva roky jsem nemohl hrát a svým způsobem jsem měl kariéru ukončenou, než vůbec mohla začít.*“³⁵⁸ Jelikož se rozhovory uskutečňovaly v časovém rozmezí téměř celého roku, tak nastalo několik změn v životě respondentů. Bonifác byl nucen kvůli již zmíněnému zranění přerušit svou hráčskou kariéru, když ve svém posledním rozhovoru³⁵⁹ přiznal, že se jedná o konec v profesionálním hokeji. Jeho výpověď při takovém zjištění dostává zcela jiný nádech: *„Nebojím. Hokej není esencí života a dokážu si představit, že bych hokej nehrál, nebo s ním skončil. Život není hokej a hokej není život. V tom jde o jiné mnohem důležitější věci. Je třeba být šťastný.*“³⁶⁰

³⁵⁶ Rozhovor Milan.

³⁵⁷ Rozhovor Jake.

³⁵⁸ Rozhovor Dan.

³⁵⁹ Z důvodu zachování anonymity neuvádím odkaz na daný rozhovor, ve kterém Bonifác otevřeně přiznává ukončení profesionální kariéry. Jeho oznámení bylo zveřejněno v měsíci dubnu roku 2023, rozhovor pro tuto diplomovou práci se konal 29.6.2022.

³⁶⁰ Rozhovor Bonifác.

2.2.20. Život nanečisto

„Bude to takový konec dosavadního života, bude mě to mrzet, ale jsou důležitější věci než hokej.“³⁶¹

V první kapitole jsem představil klíčové aspekty této teorie, že lze hraní ledního hokeje na profesionální úrovni chápat jako jakýsi život na zkoušku, přesněji jako život nanečisto. Taková realita spočívá v naprosté životní změně, která přichází po konci sportovní kariéry. Z tohoto důvodu lze chápat danou situaci tak, že člověk sportovec prožije dva životy. Jeden život v rámci sportovní kariéry a druhý po jejím konci.³⁶² Druhý život lze chápat dvojitým způsobem, buď na něj lze nahlížet jako odraz bývalé slávy, nebo jej lze uchopit jako druhý život. Život, který následuje po sportovní kariéře a může předešlý život překonat díky zkušenostem a v lepším případě i finančním zajištění z předešlé životní kapitoly: *„Je to otázka. Něco na tom může být, že to tak bude. Ale když si to vezmeš tak z jedné strany zažijeme věci, co běžní lidé nemají šanci začít, dokážeme si třeba i vydělat peníze během těch třeba dvaceti, které normální lidé nemají šanci v celém životě vydělat.“³⁶³* Avšak do nového života může vstupovat ve zcela nové profesi bez předchozích zkušeností a v takovém případě mu mohou být sportovní zkušenosti málo platné. Pokud by však druhý život započal ve stejném prostředí, může pouze získat: *„Tak člověk ať chce, nebo nechce, bude muset v něčem pokračovat a začínat. Vlastně bude mít nakonec hokejista 20 let handicap a bude hledat práci s nulovou zkušeností a v tom ta kariéra bude nakonec zcela bezvýznamná, pokud půjde o práci, která nebude mít nic společného s hokejem. Jasně můžeš být trenér, ale to není způsob, kterým bych se zrovna já chtěl ubírat.“³⁶⁴*

Je otázkou, zda skutečně rozumět tomuto „dvojžití“ jako následnému sledu, nebo jestli je příhodnější chápat danou problematiku jako dva souvislé životy, kdy jeden směřuje k zániku a druhý stále pokračuje, byť nebyl poslední desítky let brát v potaz a je zanedbaný. Sportovní kariéru jako jednu životní linii vedle té druhé znamenající běžný život chápe Miloš: *„Já si furt myslím, že to jde paralelně, chápu tvůj point, něco děláš a pak začneš někde, beru to jako dvě roviny.“³⁶⁵* a dodává: *„Chápu, jak to myslíš ty, vnímám svůj věk a když vidím ty kluky v šatně a vím, že ten kluk stejně starý jako já nemá nic, není*

³⁶¹ Rozhovor Dan.

³⁶² PACINA, Václav a Miroslav VANĚK. *Sport bez svatozáře*. s. 252-266.

³⁶³ Rozhovor Petr.

³⁶⁴ Rozhovor Petr.

³⁶⁵ Rozhovor Miloš.

chytřej, nemá nic, není bystřej, skončí s hokejem a nemá nic. Pak se snaží držet u hokeje zuby nehty a dělají ty věci, jak jsem říkal, snaží se to mladým klukům znepríjemnit. To není život nanečisto, to je peklo. Špatnej posmrtnej život, tak tys měl zadní vrátka, žil jsi souběžně dva životy a pak jen skočil do jednoho, ale tihle kluci jsou zaměřeni jenom na hokej.”³⁶⁶ Miloš se současně s hráčskou kariérou věnuje studiu na vysoké škole, tu bere jako prioritu a hokejový život hodnotí následovně: „*Fajn brigáda ke studiu. Nevím, co bych chtěl dělat dalšího, tak to беру jako prostor pro to, položit si nějaké základy pro budoucí život, čas je, tak bych toho chtěl využít.*”³⁶⁷ Důležitost studia si uvědomují i jiní jako na příklad Jake: „*I haven't continued studying. That's a problem. I need to do that. But I haven't figured out what I wanna do like after hockey.*”³⁶⁸

Respondenti si při této otázce uvědomují, že být profesionální sportovec znamená zcela jiný způsob žití oproti běžnému životu, žijí v určitém uzavřeném světě, který má svá pravidla a své vnímání reality: „*Jestli je hokej vlastně takovým životem nanečisto to nevím, ale určitě... určitě si myslím, že... to vnímání reality je jiný. Říká se, že hokejisti žijí v určité bublině a vůbec si neuvědomují, o čem ten reálný život je. Já si myslím, že je to hodně otázka intelektu, že jsou samozřejmě lidi, který prostě tyhle věci okolo si neuvědomují a na druhou stranu jsou i uvědomělý kluci, kteří vědí, že ta kariéra skončí a ten život bude jinej.*”³⁶⁹ Taková bublina, o které mluví Radim, je uchopitelná způsobem prožívání, přece jen je dané prostředí známé svou intenzitou a nestálostí, proto dokáže člověk z ní vystupující být velmi odolný vůči dalším nástrahám osudu, neboť po sportovní kariéře se jen v málokteré profesi setká s podobným stresem spojeným s tlakem na jejich osobu: „*Hokej životem nanečisto. Samozřejmě v hokeji je spousta věcí, který tě můžou posílit do budoucího osobního života. Nevěřím, že stejný emoce jako v hokeji jsou i na jiných pracovních místech, takže by tě hokej mohl dobře zocelit, aby tě pak v životě nic nerozhodilo. Hokej může do budoucího života pomoci, a tedy je vlastně život nanečistoto.*”³⁷⁰

V zocelení ducha lze chápat největší přínos profesionální sportovní kariéry, díky obeznámeností s tímto životným stylem pak připadá tento život na zkoušku jeho účastníkům podstatně jednodušší v porovnání s životem běžným už jen díky pevně

³⁶⁶ Rozhovor Miloš.

³⁶⁷ Rozhovor Miloš.

³⁶⁸ Rozhovor Jake.

³⁶⁹ Rozhovor Radim.

³⁷⁰ Rozhovor Patrik.

danému režimu a jisté bezstarostnosti vyjma tlaku po podávání výkonů: „*Asi je jednodušší než ten život, že tě tak nějak připraví na ten život. Ale život je život a jen ten tě připraví na život. Máš vlastně hokej a pak život po hokeji. Bud' si musíš vydělat, nebo to pak nějak využít. Hokej ti zocelí psychiku, že tě pak, dá se říct, co se týče práce nic nerozhodí. Život ti stejně občas dá do nějakých situacích, ze kterých se posereš, ale hokej tě, myslím si, zocelí a není pro slabý povahy. Jedna věc je se tam dostat, ale těžší je se tam udržet.*”³⁷¹ Je však nutné působit ve zdravém prostředí: „*Hm... určitě Tě to naučí věci, disciplínu, který jsou dobrý do toho života jako určitě, ale musíš mít zdravý prostředí k tomu.*”³⁷²

Lze vycházet z předpokladu, že lední hokej je až takovým socializačním činitelem, že jeho hraní se stává tak silným životním stylem, až značí celý život. Z této myšlenky vycházím a chápu sportovní kariéru jako skutečný život nanečisto, ve kterém si sportovci zažijí veškeré aspekty běžného života, avšak ve větší intenzitě a v mnohem kratším časovém úseku. Jejich kariéra předpoklady pro jakýsi první život splňuje, neboť obsahuje všechno bytí s životem spojené, a po konci kariéry nastává životní změna, kterou lze chápat jako zcela nový život, který však může být i mnohem příjemnějším, avšak může se jednat i o zcela opačný příklad, jak potvrdil ku příkladu Miloš a jak problematiku dvojího života chápali Václav Pacina s Miroslavem Vaňkem.³⁷³ Na základě výzkumu lze bez pochybností konstatovat, že sportovní kariéra je skutečným životem nanečisto. Tento zkušební život však má své pomyslné vítěze. Těmi jsou hráči, kteří si zároveň během hráčské kariéry budují i jistý záložní plán, kterým může být třeba studium.

2.2.21. Navazování známostí

Pakliže mohou sportovci po skončení kariéry ve stejném prostředí zůstat, a tak si užívat výhod plynoucích z jistého sociálního kapitálu, tak v rámci námluv mohou čerpat z výhody kapitálu kulturního.³⁷⁴ Díky společenskému postavení ledního hokeje v České republice se z jeho nejviditelnějších představitelů stávají skutečné celebrity a, jak dodávají někteří z respondentů, pro některé dámy zajímavé partie: „*Tak za mě je obrovská výhoda, když kluk řekne, že hraje profesionální hokej. Ta věta má nějaké kouzlo.*

³⁷¹ Rozhovor Gagarin.

³⁷² Rozhovor Tomáš.

³⁷³ PACINA, Václav a Miroslav VANĚK. *Sport bez svatozáře*. s. 252-266.

³⁷⁴ BOURDIEU, Pierre. *Teorie jednání*. s. 37-40; BOURDIEU, Pierre. *The forms of capital*. s. 241-258.

Nevím ani v čem, ale přece jenom ženské letí na sportovce, možná tam nějaké vidí i nějaké peníze a celkově v té společnosti to má své místo a odjakživa mělo. Sportovci byli tahouni pro ženy a asi se to drží pořád. Takže to je asi ta hlavní stránka. Samozřejmě nevýhodu to má v tom, že si některé slečny mohou říct, že nebude první ani poslední, tak je to odradí. Ale myslím si, že je to víceméně o tom charakteru člověka.”³⁷⁵

Daná skutečnost však přináší pozitivní i negativní výslednice. Mezi potenciální potíže patří naprostá míra tolerance ze strany možné partnerky. Ta totiž musí být značně tolerantní, aby se dokázala přizpůsobit životnímu stylu profesionálního ledního hokejisty a mnohdy musí upozadit i své vlastní ambice a sny.³⁷⁶ To ostatně dokládá i Bonifác, jehož dlouholetá přítelkyně byla též veřejně známou osobou: „*Myslím si, že to má úskalí v tom, že člověk, kterej nějakým způsobem není nějak ovlivněn sportovním prostředím, tak je to pro něj těžké pochopit. Protože přece toho času přes ten rok je jen krátká část, kdy je nějaké volno, ale nějaké výlety během roku jsou pasé a dneska je to bohužel strašně populární, aby každý pořád někam cestoval. Rozhodně bych neházel všechny sportovce do jednoho pytle. Všichni nejsou vypatlanci.*“³⁷⁷ Obdobně mluví i Radim, který zmiňuje především toleranci: „*Problémy spatřuji zejména v tom, že ten partner profesionálního sportovce musí být hrozně tolerantní a z jedné stránky věci musí prostě s tím sportovcem trochu žít ten jeho sen a být mu oporou, což si myslím, že ne každý dokáže.*”³⁷⁸

Někteří však poměrně úsměvně mluví o nevýhodách, za které si lední hokejisté mohou sami, když se ke slečně nechovají vhodně, tak má další takové poměrně ztížené možnosti oslnit: „*Hokejisti mají v tomhle výhodu a záleží ale na holce, kolik už měla hokejistů předtím. Pokud je nezná, tak máš výhodu. Pokud jich má za sebou víc a zná, jací jsou, tak jsi v hajzlu a jsi v nevýhodě.*”³⁷⁹ V podobném duchu přitakává i Miloš a zmiňuje i konverzační schopnosti, kterými by mohl lední hokejista disponovat, jelikož musí být s to bavit se s různými lidmi ve svém přirozeném prostředí, avšak pokračuje ve stejném smyslu jako Gagarin: „*Výhoda je asi to, že hmm... Jsi zvyklej se pořád s někým bavit, různý typy lidí, jsi schopen zareagovat. Zvládáš ten tenis v komunikaci a jak za těch x let musíš reagovat se všema druhama typů lidí a nejsi dement, tak to zvládáš. Pak máš i ty nevýhody jako holky, známé po celé šatně, ty už jsou projety.*”³⁸⁰

³⁷⁵ Rozhovor Petr.

³⁷⁶ MATĚJKA, David. *Pohledy*.

³⁷⁷ Rozhovor Bonifác.

³⁷⁸ Rozhovor Radim.

³⁷⁹ Rozhovor Gagarin.

³⁸⁰ Rozhovor Miloš.

Obecně lze však říct, že díky oblíbenosti ledního hokeje mají lední hokejisté výhodu v navazování známostí. Jaké budou, je pak otázkou čistě na nich, co vyhledávají a zda se má jednat o krátkodobou známost, nebo dlouhodobější záležitost: „*Je to pro nás snazší. Hokejisti i fotbalisti mají docela na výběr. Ne vždycky je to zrovna rodinný typ a hlavně spolehlivá. Záleží, co člověk hledá. Když je mladej a na ničem mu nezáleží, tak krátkodobou známost najde vždycky, ale ne vždycky se mezi takovými najde nějaká, která by to myslela vážně, a to platí i z druhého ohledu.*”³⁸¹ Vždy však záleží na individuálních preferencích ledních hokejistů a jejich partnerek. Jistá forma obětí je na místě, ale je nutné, aby obě strany cílily k nalezení nějakého kompromisu, pakliže to dovedou, nelze o problémech mluvit a vše dané dvojici může vyjít dle jejich přání: „*Určitě bych řekl, že jsem byl vždy s někým, kdo měl vztah ke sportu, a tak jsme měli dost společného. Obecně je podle mě problém ten čas. Je to časově náročné, být máš jen pár hodin denně trénink, tak hokej je prostě téma, když partnerka pracuje, tak je to náročné skloubit a záleží, jak moc se máte rádi.*”³⁸²

Jak však takové známosti navazují? V rovině vztahové dnes pro profesionální sportovce hraje významnou roli rozvoj telekomunikačních technologií. Většina jejich známostí je totiž navazována skrze rozhraní sociálních sítí, které tvoří nejvýznamnější faktor při seznamování. Méně početnou, ale též hojně zastoupenou, je možnost seznamování se v nočních klubech. Takto poznal svou nynější ženu Jake: „*Definitely, I was in my twenties, I was very shy. She said, she was a little drunk, so she had more courage to start a conversation, so she started talking to me and that's how we started. We started seeing each other regularly, going on dates, and we're still together. Plus, we're married and have a kid together.*”³⁸³ Posléze ale říká, jaké měl obrovské štěstí, neboť posléze v rozhovoru uvádí, že navazování známostí v nočních barech není úplně optimálním způsobem pro hledání trvalého vztahu, sám však přiznává, že měl štěstí a v jeho případě se to skutečně vyplatilo: „*I think these are the same problems as in society in general. You rarely meet a girl in a bar, that you think she might be the one. Most of the time you get girls, who are drunk, and that's never a good idea. In my case, it paid off, but it's generally not the same. Clubs are fine overall, but it's not a place to hang out and look for something permanent.*”³⁸⁴

³⁸¹ Rozhovor Patrik

³⁸² Rozhovor Dan.

³⁸³ Rozhovor Jake.

³⁸⁴ Rozhovor Jake.

Přes sociální sítě začínají vztahy současných profesionálních hráčů z valné části, nebo se alespoň jedná o prvotní kontakt, který k seznámení vede. Ačkoliv by se opak mohl být zdáti pravdou, tak někteří profesionální hokejisté jsou v oblasti seznamování spíše pasivními čekateli, jak kromě Jakea potvrzuje i Tomáš: „*Ne, to ne. Já jsem stydlivej, takže i když jsem byl někde v baru, tak jsem to nerozjížděl a čekal, jestli by něco třeba nezkusila ona. Vlastně přes ty sociální sítě, že jsme si psali a pak třeba něco mohlo být.*“³⁸⁵ Pokud jde o jednotlivé sociální sítě, tak Dan zmiňuje všechny, které k takovému seznamování používá, ale rovnou shrnuje i tradiční místa, kde se dá seznámit s druhým pohlavím: „*Tak především v dnešní době sociální sítě. Instagram, Facebook a teď i Tinder, ale seznámíš se různě i v baru, restauraci, klubu, posilovně, kdekoliv. Výběr je víceméně stejný.*“³⁸⁶

Avšak lze nalézt i výjimky, které svým příběhem nabízejí přímé porovnání s osudy svých předchůdců. Bylo překvapivé, že bývalí profesionální lední hokejisté měli za manželky často své spolužačky ze střední školy, kdy se následně lišila doba, kdy se dali dohromady. Se svou ženou se na střední škole seznámil i Petr a ještě na střední škole, kde se dali i dohromady: „*Ona chodila do vedlejší třídy, tak jsme se potkávali různě na chodbách. Tak jsem ji pak nějak napsal, šli jsme na randíčko a od té doby jsme víceméně takhle spolu.*“³⁸⁷ Nelze ani úplně opomenout lední hokej nejen jako socializační činitel, protože různé seznamování probíhalo právě i díky lednímu hokeji a spoluhráčům „dohazovačům“, kterým jsem byl i já v případě Bonifáce: „*Tak poprvý to bylo díky Tobě skoro, to bylo tak že jste spolu chodili do třídy a dali jsme se díky tomu dohromady. Pak asi nějaký ten Instagram proběhl.*“³⁸⁸ Přes spoluhráče se ke své přítelkyni dostal i v minulosti Miloš: „*Paradoxně tam hrál roli v tom, že jsem je potkal v hokejovém prostředí. Dvě. Asi dvě. Jo dvě... a to byly holky, které jsem potkal přes spoluhráče. Ale jak už jsem byl starší tak jsem to tolik neřešil, ale první dva vztahy byli skrze spoluhráče, že jsme se potkali.*“³⁸⁹

2.2.22. Hokej a společnost

Sport je v dnešní době skutečným společenským fenoménem. V České republice lze hokej za takový fenomén skutečně považovat a dokazují to mnohé reakce na slavná

³⁸⁵ Rozhovor Tomáš.

³⁸⁶ Rozhovor Dan.

³⁸⁷ Rozhovor Petr.

³⁸⁸ Rozhovor Bonifác.

³⁸⁹ Rozhovor Miloš.

vítězství národního týmu, kdy žil bez nadsázky celý národ osudy reprezentantů hokejového národního týmu a prožíval s nimi každý okamžik hokejových utkání.³⁹⁰ v rozhovorech přišla řada i na nahlížení ledních hokejistů na takové okamžiky, i když jejich odpovědi nebyly vůbec překvapivé.

Lední hokej je vsutku fenoménem a velká vítězství národního týmu dokázala vnést do společnosti nebyvalou míru optimismu i ve složitých časech. Z ledního hokeje se stal zdroj národní hrdosti a způsob úniku od exponované doby. Skrze úspěchy národního týmu na vybraných turnajích lidé zapomínali na své problémy a vysvětlovali si realitu.³⁹¹ V teoretickém úvodu jsem v rámci myšlenek Mircea Eliadeho zmiňoval především dva momenty, které povznesly lední hokej nad úroveň samotného sportu. Za takové okamžiky lze bez pochybností považovat dvě vítězství nad Sovětským svazem v roce 1969 a vítězství na olympijských hrách z roku 1998. O těchto momentech mluví i samotní hráči, když však zmiňují především památné Nagano, čímž se odlišují od svých předchůdců, kteří zmiňovali dvě vítězství nad Sovětským svazem mnohem četněji. Takto se odlišuje pouze Gagarin, který vyzdvihuje především smysl těchto vítězství. Gagarin dodává, že tato vítězství považuje za největší moment v historii českého národa: „*To byl jediný způsob, jak se postavit proti nim. Měl jsem na jazyku Nagano, ale to jsem nechtěl říkat.*”³⁹²

Častěji však zaznívá v souvislosti se sportovními úspěchy Nagano, jehož význam potvrzuje i Jake. Ten vnímá Nagano samozřejmě z odlišného úhlu pohledu a pro něj jako pro Kanadana má samozřejmě poměrně hořký nádech, jak sám poznamenává při vzpomínce na plačícího Gretzkyho po prohraných nájezdech semifinálové bitvy.³⁹³ Celkově respondenti přikládají lednímu hokeji ve společnosti velkou roli a mluví o jeho moci v rámci společnosti, kdy jej chápou jako jistý tmelící prvek: „*Samozřejmě když se něco povede národáku, tak to ovlivní všechny lidi kolem a celou republiku a přesně dokáže to lidi spojit a když se nedaří, tak to lidi samozřejmě spojí, ale to jde většinou a lidí, kteří jsou v tom více zainteresováni. Lidé, co do toho nevidí, tak těm je to jedno, protože tomu často nerozumí.*”³⁹⁴ Ovšem může i často rozdělovat, jak tvrdí Patrik a taktéž Bonifác. Oba dva však chápou rozdělení převážně na osobní rovině: „*Myslím si, že*

³⁹⁰ DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty: zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové.*

³⁹¹ ELIADE, M. *Mýty, sny a mystéria.* s. 13; BUKAČ, Luděk. *Moje hokejové století;* KUČERA, Tomáš. *200 neznámých hokejových příběhů: pikantní historky z hokejového zákulisí.*

³⁹² Rozhovor Gagarin.

³⁹³ Rozhovor Jake.

³⁹⁴ Rozhovor Patrik.

dokáže lidí spojit v rámci nějakého velkého zápasu. Když беру lidi, kteří v hokeji nejsou zainteresovaní, tak ty spojuje národ'ák, a to rozdělení spíše na nějaké určité osobní rovině, když jsou v tom více zainteresovaní.”³⁹⁵

Palčivou otázkou zůstává, zda lze velkým sportovním úspěchům, jako třeba zmíněnému Nagano, přikládat stejnou váhu jako významným historickým milníkům národa. Gagarin přikládá roli největšího úspěchu celého národa právě hokejové události. Jiní se však snažili hokej z takového srovnání vynechat: „*Nagano. Ne, to říkat nechci, to říkají všichni. Asi to, že naši rodiče a prarodiče si prošli nějakým systémem, který tady byl a nebylo to jednoduché, a že se toho dokázali zbavit a my teď můžeme normálně žít.*”³⁹⁶ Sametovou revoluci zmiňuje i Miloš, kterého taktéž napadá Nagano, ale snaží se jej nezmínit: „*To je dobrá věc a všechno se to dá srovnat. Já si myslím, že Sametová revoluce byla klíčová třeba i pro nás, vznik Československa byl dávno... já si myslím, že tím Naganem a každým úspěchem ve sportu se vrací určitá víra v národ, že jsme všichni na jedné vlně, že jsme úspěšní. Prostě nějaká víra! Řeknu ale asi tu Sametovou revoluci.*”³⁹⁷

Někteří pak svou výpověď stáčí k celému národu a hodnotí jej na základě morálního a etického jednání: „*Za mě je to asi... když to беру celkově, tak český národ je velmi specifický a velmi dokáže rozdělit celou společnost a když se pak stane velká věc... napadá mě třeba tornádo na jižní Moravě, tak se národ dokáže semknout a vybrat obrovské finanční prostředky materiální pomoci a i lidské zdroje, že spoustu lidí přijelo pomáhat. Český národ je vnitřně obrovsky silný, i když se jedná o malý národ. I jako malá země jsme měli silné slovo, i když to nebylo vidět, tak jsme vždy byli v těžkých chvílích silný národ, který se dokázal semknout a dokázat velké věci, nebo překonat velké překážky.*”³⁹⁸

Respondenti celkově přisuzují lednímu hokeji ve společnosti velkou váhu, jeho význam spatřují především v přinášení radosti a vzbuzování pocitů národní hrdosti. Lední hokej podle nich spojuje v obecném měřítku, ale v rámci vztahu jednotlivců dokáže působit zcela opačně, jak je patrné i z jejich výpovědí spadajících do jiných sekcí analýzy. Hokejisté se mohou těšit společenskému uznání, které však nezahrnuje i pochopení všeho, co se skrývá za oponou: „*Lidé v tom právě vidí jenom to pozlátko plné krásných věcí, ale nevidí všechno, čím si musíš projít. To obrovské množství úsilí, práce, stresu,*

³⁹⁵ Rozhovor Bonifác.

³⁹⁶ Rozhovor Bonifác.

³⁹⁷ Rozhovor Miloš.

³⁹⁸ Rozhovor Petr.

někdy i hádek a vše, co za tím stojí.”³⁹⁹ Olympijské hry v Naganu řadí jako největší hokejový úspěch a kladou jej téměř až po bok velkých historických milníků celého národa. Avšak sami se neodvažují tyto dvě věci porovnávat, a tak zpravidla hodnotí jako největší úspěch českého národa události listopadu 1989 a změnu politického zřízení.

3. Závěr: typologie, srovnání a shrnutí

3.1. Typologie

Na základě provedených rozhovorů a vlastních zkušeností bych za účelem této práce použil pro detailnější popis postup vycházející z myšlenek českého literárního kritika F.X. Šaldy. Ten ve svých *Bojích o zítřek*⁴⁰⁰ věnuje prostor úvaze na téma opravdového tvůrčího ducha. V této úvaze definuje různé typy literátů a vzhledem k povaze této práce by nebylo od věci pokusit se o podobnou typologii profesionálních ledních hokejistů. Šalda definuje tři typy: spisovatele, umělce a básníky.⁴⁰¹ Navíc byl velmi ovlivněn myšlením Friedricha Nietzscheho, a proto toto propojení dává smysl.

Po Šaldově vzoru jsem se rozhodl o vytvoření svého vlastního dělení profesionálních hokejistů na čtyři typy, kteří se dají dle výkonnosti rozdělit do dvou skupin. Onu výkonnější skupinu by tvořili umělci a hvězdy. Druhou skupinu by tvořili hráči druhého sledu – nádeníci a Sisyfové. Samotné rozdělení však není sestaveno pouze na základě sportovní výkonnosti, ale je vytvořeno i s ohledem na délku kariéry, estetičnost jednotlivých hráčů a vychází i z jejich povahy. Ve výkonnější kategorii je kritériem hodnocení jistý citový a ekonomický faktor, v hokejových kruzích se dlouhé roky užívá otázka ptající se na jednoduché dilema, zda by chtěl dotyčný hrát hokej, nebo být hokejistou. Avšak následné rozklíčování takové otázky, a především odpovědí bylo vždy spíše subjektivním pohledem tazajícího se. Ve své práci s tímto dilematem též pracuji a užívám jej k oddělení hvězd od umělců, kdy zpravidla hráči zaměřeni na vlastní výkon a svůj socio-ekonomický status plynoucí z hraní hokeje odpovídají, že chtějí být hokejisty. Hráči, zaměřeni na požitek a samotnou radost ze hry, odpovídají, že chtějí hrát hokej.

³⁹⁹ Rozhovor Petr.

⁴⁰⁰ ŠALDA, F. X. *Boje o zítřek: meditace a rapsodie 1898-1904*. Praha: Volné směry, 1905.

⁴⁰¹ Tamtéž, s. 13-20.

Tuto teorii jsem prezentoval již na 11. České konferenci filozofie sportu v Českých Budějovicích.⁴⁰² Během následné diskuse byl vznesen profesorem Ivem Jiráskem zajímavý dotaz, jestli by nemohly být definovány i další kategorie. Ku příkladu jím zmínění „králové“ a „bozi“. Jistě by to možné bylo. Králem by měl být ten hokejista, který prokazoval během daného ročníku nejvyšší výkonnost v nejlepší možné soutěži – tedy ideálně vítěz Hartovy trofeje v NHL. Avšak to by byla velmi pomíjivá charakteristika, protože mnohdy je každý rok vítězem někdo jiný, takže by místo krále byl spíše konzulem s odkazem na starověký Řím. Pojem král však v sobě skrývá charakteristiky hvězd, tedy jsem se rozhodl ono pojmenování neopomenout a nahradit jím hvězdy vzhledem ke způsobu, jakým o velkých jménech v rámci jednoho týmu mluvil dříve Jaromír Jágr.⁴⁰³ Při definici Boha by se muselo opustit od současných hokejových profesionálů a definice by vedla k hráčům, kteří již kariéru ukončili a zřejmě by se muselo přejít k určitému polyteismu. Z tohoto důvodu se budu držet typologie složené ze čtyř typů. Sluší se dodat, že se nejedná o pevně dané struktury a v průběhu kariéry se lední hokejista může posouvat z jednoho typu do druhého. Obdobně jako u temperamentu se nejedná vždy o čisté zástupce daného typu, ale je pravděpodobné, že i brigádník v sobě bude ukrývat hokejového umělce.⁴⁰⁴

Výborný hráč – umělec

Započnu svůj výklad opačně od konceptu F. X. Šaldy.⁴⁰⁵ Hráči umělci jsou vzácní, jelikož se tento sport neustále rozvíjí a tím jsou žádané stále nové a nové kombinace jednotlivých dovedností. S tím však souvisí již jejich zmíněná jedinečnost. Dokáží přinést do ledního hokeje zcela nové řešení herních situací a svým umem dokáží vyčnívat nad ostatními. V jejich hře je možné spatřit naprostou lehkost provedení, nebývalou kreativitu a mnohdy i viditelnou radost ze samotné hry. Jako takové umělce lze chápat jedince, kteří dokáží hře dominovat a v každém utkání zvyšovat šance vlastního týmu na vítězství. Svým pojetím hry vybočují, nabourávají herní stereotyp a tím se stávají skutečnými umělci na ledové ploše, avšak jedná se vždy o pouhé subjektivní nahlížení na danou neobvyklou

⁴⁰² Krátké shrnutí proběhlé konference dostupné z: <https://www.jcu.cz/cz/univerzita/aktualne/11-rocnik-ceske-konference-k-filozofii-sportu-na-tf-ju>.

⁴⁰³ LONĚK, Pavel. *Jaromír Jágr - hledání nebe*. Praha: Fighters Publications, 2007. s. 147-148.

⁴⁰⁴ Podobné je to s temperamentem, kdy téměř žádného člověka nelze považovat za čistý příklad jednoho ze čtyř základních typů, ale skrývá v sobě charakteristické rysy i jiných typů. Lze říct, že vzniklá typologie nečerpá inspiraci pouze ze Šaldova dělení literátů, ale vychází i z dělení typů lidské osobnosti. Temperament a dělení druhů osobností člověka viz např. NAKONEČNÝ, Milan. *Základy psychologie osobnosti*. Praha: Management Press, 1993. s. 60-71 a 113-118.

⁴⁰⁵ ŠALDA, F. X. *Boje o zítřek: meditace a rapsodie 1898-1904*. Praha : Volné směry, 1905.

performanci. Protože stejně jako u nesmrtelných uměleckých děl platí i ve sportu, že výjimečné umění vytrhává člověka z panelákově šedé reality a tím narušuje zažitě normy něčím novým⁴⁰⁶ – ve sportu tak umělci činí neotřelým a zároveň úspěšným způsobem hry. Mohou navíc na lední hokej mít až takový vliv, že se po jejich vzoru mění celé jeho pojetí.⁴⁰⁷ Lze však mezi ně zařadit i lední hokejisty zcela vybočující mimo paradigma o profesionálním sportu jako stresové záležitosti a vnímat jako umělce i lední hokejisty, kteří nevynikají nutně hokejovými dovednostmi, ale odlišují se dovedností využít tlaku po výsledku ve svůj prospěch a v krizové momenty posunout své výkony na vyšší úroveň.⁴⁰⁸

Hokejoví umělci se však vyznačující i skvělou pracovní morálkou, díky které si zasloužili být na své pozici přinášející značný tlak a očekávání, a tak si tlak považují jako odměnu. Sportovec tohoto typu by si dle promluv alter-ega Friedricha Nietzscheho - Zarathustry měl uvědomovat svůj neustálý postup vpřed.⁴⁰⁹ Ona cesta vpřed nejen v jeho pojetí vede právě přes překonávání překážek, jejich přijímání jako možností k růstu a v celkovém prorůstovém nastavení myslí. V takovém nastavení neznamená neúspěch nějaký konec, nýbrž je začátkem procesu na dlouhé cestě k budoucímu lepšímu já. S již zmíněných hokejovým nadčlověkem má takový hráč spojenou i neutuchající touhu po znalostech a moci, kdy oba zmíněné atributy přicházejí s celkovou zkušeností a pochopením fungování onoho světa hokejových idejí.

Takovou vůli k moci, mj. jeden z konceptů Nietzscheova myšlení, nelze však ani chápat jako směřování k síle. Lze ji v těchto intencích rozumět jako jisté vůli ke svobodě, kterou

⁴⁰⁶ DADEJÍK, Ondřej a Martin KAPLICKÝ. *Je možné hrát dobré baroko? O stylu ve fotbale a umění*. in SKALICKÝ, David a Jan WIENDL (eds). *Protřepat, nemíchat!*. Praha: Togga, 2022. s. 246-261; ŠKLOVSKIJ, Viktor. *Teorie prózy*. Praha: Akropolis, 2003. s. 13-14.

⁴⁰⁷ Viz již myšlenky v první kapitole této práce v podkapitole Mytizování sportu a pohledu na změnu pojetí ledního hokeje směrem poplavce po rychlosti a technické zdatnosti jednotlivých hráčů po vzoru moderních hvězd NHL.

⁴⁰⁸ Jako příklad lze na příklad chápat výkony Dominika Haška na zimních olympijských hrách v Naganu, kdy dokázal téměř sám zlatou medaili snad až téměř odcizit celému zbylému hokejovému světu ve prospěch České republiky. V kontextu posledních let lze jako takový příklad uvést třeba i výkony současného ledního hokejisty Ondřeje Paláta, který byl důležitým hráčem svého týmu Tampa Bay Lightning, ale v play-off se stával hráčem rozhodujícím vypjatá utkání. Viz JELÍNEK, Marian. *Vnitřní svět vítězů*. s. 71.

⁴⁰⁹ Vycházím z myšlenek o nadčlověku, které obsahují značný evoluční charakter, kdy Zarathustra hlásá nadčlověka, který je něčím, k čemu by se měl člověk upírat. Člověk jako takový by totiž měl být překonán a každý by měl k tomuto cíli směřovat. Podobnosti lze sledovat v jisté lásce k sama sobě a víře ve vlastní činy. Společně s vědomím, že je zde značný prostor pro sebe zdokonalení. Lze se zaměřit i na slova o začátku a konci, které lze vztáhnout k několika faktorům viditelným v profesionálním ledním hokeji. Výjimeční hráči, na které odkazují, totiž znamenají skutečně konec a začátek v principu nového pojetí sportu, jedná se zpravidla o hráče, kteří dokáží sami zcela změnit obraz hry a udávat nové trendy, díky kterým následně vzniká konec dosavadního pojetí sportu. Tento konec je pak viditelný i ve způsobu, jakým se daný sport mění, aby dokázal ochránit taková individua viz dnešní NHL, která je diametrálně odlišná způsobem hry a celkově žádanými dovednostmi hráčů. V dnešní NHL již nehrají prim urostlí a silní hráči, které je třeba zastavit jen další těžkou vahou. Tvrde zásahy jsou ještě tvrději trestány a prim hrají rychlí a dovednostmi nadaní jedinci. NIETZSCHE, Friedrich. *Tak pravil Zarathustra*. s. 9-13.

by bylo právě přijetí oné zodpovědnosti vůči vůli jiných v rámci utkání a moci nad sebou samým znamenající zachování si nadhledu i ve vypjatých momentech typu poslední minuty utkání, exekuci rozhodujícího nájezdu či šance v prodloužení během rozhodujícího a sezónu definujícího utkání. Hráč by měl moc nad sebou samým a nezhroutil by se pod tíhou okamžiku.⁴¹⁰ To by byla vůle k moci, vůle k ovládnutí sama sebe, jak by o tom ostatně mohl mluvit i tzv. filozof na trůně Marcus Aurelius, jeden z představitelů stoické filozofie.⁴¹¹

Proto tedy tito hráči neustále hledají cesty, jak se zlepšit, ať už jde o jakékoliv odvětví sportu či života: mentální trénink, kondiční trénink, silový trénink, neurotrénink, strava či spánek. Přední český mentální trenér Marian Jelínek takové charakterizuje jako sportovce-vítěze, kteří chápou, že není důležitý jejich aktuální stav, ale důležitějším je potenciál skrytý v množství nových dovedností, kterým se mohou naučit a jenž je může posunout dál.⁴¹² Načež taková jedinci kompletně popírají představu, že profesionální sport je díky hraní za úplatu spíše účelovou prací než hrou.⁴¹³ V jejich pojetí se jedná o pouhé hraní z radosti, byť v rámci jistých časových hranic a pravidel, jak to nejlépe ve své knize *Homo ludens* popsal Johan Huizinga považující fenomén hry jakožto prapůvod kultury, ale opomíjí ony stinné stránky sportu a různé další záležitosti na hru se navazující, za které můžeme považovat i spojení hazardních her a sázek spolu se světem sportu.⁴¹⁴ Pro

⁴¹⁰ Touha přijímat a obdarovávat sama sebe. Zarathustra užívá v této pasáži knihu mnoho podobenství, které i díky příslovecným určení času kdys a teď směřují k jedné z ústředních myšlenek této knihy věčnému návratu téhož. Právě ten lze spojit s myšlenkou zmíněnou na začátku této poznámky. Změna ledního hokejisty pochází z něj samotného, nastavení jeho mysli může znamenat cestu k úspěchu, tedy ovládnutí sama sebe a osvobození se od přílišného strachu, které by směřovalo k myšlence věčného návratu. Pakliže se vše vrací, tak nyní důvod být pod tlakem, neboť starosti nepomohou a je třeba tento fakt radostně přijmout. Tamtéž, s. 210-212.

⁴¹¹ Odkazují na část z úvodu knihy, ve které jsou obecně shrnuty myšlenky tohoto římského císaře a celkově i principy stoické filozofie, viz MARCUS AURELIUS, Antonius. *Hovory k sobě*. Praha: Svoboda, 1969. s. 7-20.

⁴¹² Jelínek, M. *Vnitřní svět vítězů*. s. 67-68; Tuto skutečnost lze spatřit i v Nietzscheově nadčlověku směřujícímu ke svému překonání za účelem stání se lepší verzí sama sebe skrze směřování do budoucna a odpoutání se od minulosti. Tyto myšlenky však souvisejí i s myšlenkami o věčném návratu téhož, který díky svému bezstarostnému pojetí toku času přímo souvisí s myšlenkami nadčlověka a zdá se, že jedno nemůže být bez druhého. Viz NIETZSCHE, Friedrich. *Tak pravil Zarathustra*. s. 210-212.

⁴¹³ Takovou představu rozvíjí další z teoretiků sportu a hry Bernard Suits, který tvrdí, že někteří profesionální sportovci skutečně dokáží popírat zažité představy, že profesionální sport ztrácí prvky téměř až dětské radosti a stává se pouhou prací. Zmiňuje dotyčné hráče, kteří svým pojetím hry smazávají rozdíl mezi běžným hraním si doma a hraním před plnou sportovní halou. Viz SUITS, Bernard. *The Grasshopper: Games, Life, and Utopia*. 3. vyd. Peterborough, Ontario: Broadview press, 2014. s. 151-166 a 221.

⁴¹⁴ HUIZINGA, Johan. *Homo ludens: o původu kultury ve hře*; Huizinga kvůli takovému opomíjení přímo kritizuje Roger Callois ve své knize *Hry a lidé*, kdy především kritizuje přílišné teoretizování a idealizování, kterému dle něj chybí ucelenější výklad a především klasifikace, dle které je následně možné hry dělit dle jejich typu. Takovou klasifikaci pak následně sám utváří, zahrnuje i hazardní hry a v kontextu této práce lze mluvit především o jeho definici agonických, tedy soutěživých, her. Viz CALLOIS, Roger. *Hry a lidé: maska a závrať*. Praha: Ypsilon, 1998. s. 25-27.

tyto jedince je hokej stále pouhou hrou, a právě to je dělá speciálními ve srovnání s jinými, kteří lednímu hokeji přisuzují jiné významy ve spojitosti s hraním jako povoláním.⁴¹⁵

K tomu nebývají sobečtí a zpravidla se o své nabyté znalosti rádi dělí a jsou celkově sdílní ke všem zvědavým spoluhráčům, novinářům či snad dokonce protihráčům: „*V profesionalismu, kde si jede každý po své koleji, uspějí ta mužstva, která mají právě takové hráče. Někoho, o koho se může opřít vědomí ostatních. Individualitu s vítězným myšlením. Nejde o to, aby vyčnívala nade všechny až moc výrazně, ale aby všechny mentálně stmelila. Aby za někým šli. Aby všichni chtěli vyhrát zrovna tak jako lídr, jehož následují. Aby byl někým, jehož příklad si předávají mezi sebou.*“⁴¹⁶ Výsledek a výkon pro ně není otázkou života a smrti. Důležitější je pro ně pocit a radost ze hry.⁴¹⁷

Hvězda – král

Rozdíl mezi umělci a hvězdami je především v jejich chápání sportu. Pro hvězdy jsou nejdůležitější jejich vlastní výkony a osobní statistiky. Tito hráči mají svou nezpochybnitelnou kvalitu a každý hokejový klub má na své soupisce pár takových opravdu zvučných jmen. Zpravidla se jedná o hráče, kteří mají pro klub hodnotu i z marketingového hlediska a jsou oblíbenci fanoušků. Pakliže u umělců platí myšlenky Nietzscheova Zarathustry, tak u těchto platí spíše pojetí morálky pánů a resentimentu z polemického spisu *Genealogie morálky*.⁴¹⁸ Ukrývají v sobě totiž charakteristiky pánů i stáda resentimentu.

Sami vědí, že jsou dobří a takovými chtějí zůstat. „Dobrý“ v jejich pojetí znamená, že jsou lepší než ostatní a hledají způsob, jak tuto převahu udržet a nepřeklopit pomyslné misky vah na opačnou stranu, až se sami pasují do role jakýchsi králů, kteří jsou středem vesmíru a vše se musí přizpůsobovat jim. Tím by splňovali definici oněch pánů.⁴¹⁹ Tito hráči jsou skutečně dobří, mají svou kvalitu, a tedy i poměrně jistou pozici. Problémem

⁴¹⁵ FINK, Eugen. *Oáza štěstí*. Praha: Mladá fronta, 1992.

⁴¹⁶ BUKAČ, Luděk. *Moje hokejové století*. s. 275.

⁴¹⁷ HUIZINGA, Johan. *Homo ludens: o původu kultury ve hře*; FINK, Eugen. *Oáza štěstí*.

⁴¹⁸ Nietzsche v první kapitole svého polemického spisu *Genealogie morálky* popisuje dvě různá pojetí morálky. přičemž definuje morálku dobrých a morálku špatných. Za ony dobré považuje zástupce panské morálky a za špatné zástupce stáda morálky resentimentu. Pány charakterizuje jako někoho urozeného, silného a mocného, kdo si uvědomuje vlastní velikost a cílí na udržení si této pozice. V ideálním případě by to měl být pán, který vychází sám ze sebe a díky tomu chápe sama sebe jako dobrého, protože je ztělesněním všech dobrých atributů. Naopak špatné chápe jako otroky a resentiment. Jimi rozumí stádo, které vzniklo z neschopných a slabých. Jako jejich předobraz chápe jednání Židů, kteří dovedli svůj cíl k dokonalosti skrze křesťanství. Ti byli dle něj slabí a bezmocní a právě díky víře v Boha našli svůj smysl pro morálku. Přetočili dosavadní hodnoty a ze slabosti udělali sílu a z chudoby bohatství. Díky bezmocnosti postavili se pánům, počali sami sebe odvozovat od pánů. Ony silné vlastnosti pánů, po kterých prahli a záviděli, neměli, a tak ze svého handicapu udělali přednost. Na základě závidivosti odvodili sami sebe podle svých nepřátel a otočili chápání pojmu dobro a zlo. Viz NIETZSCHE, Friedrich. *Genealogie morálky*. s. 16-44.

⁴¹⁹ Tamtéž, s. 30-32.

však je jistý egoismus, nejsou ochotni pomáhat druhým, soustředí se vždy pouze sami na sebe a nechtějí se dělit o své zkušenosti a schopnosti s nikým jiným, aby si udrželi svá postavení.⁴²⁰ Takových hráčů a samozvaných, někdy právem, králů může být v každém týmu pouze omezený počet, mnoho hvězd si bude brát navzájem prostor, odebírat si čas na ledě, odnímat si navzájem důležité momenty a především slávu. Z tohoto důvodu musí být skladba mužstva pomýšlejícího na velký týmový úspěch složena různorodě a více pomyslných králů neznámá zaručený úspěch, jelikož s každou další hvězdou září hvězda druhého méně.⁴²¹

„Tady jde spíš o to, že každý je zvyklý na určitý standard. A hvězda je zvyklá, že se hra přizpůsobí jí, že stráví určitý počet minut na ledě. Když je v mužstvu deset hvězd, tak tolik časového prostoru nedostanou. Všichni se musí uskromnit. To už ale nebudou hvězdami, ale průměrnými hráči.“⁴²²

Kvalitního hráče zpravidla nahrazuje pouze jiný podobně kvalitní hráč, zde začíná být patrna dualita takové jejich odvozené morálky. Tito hráči totiž často pociťují závist a záleží, jak ji pojmu. Prvotně jde o závist, která se překrývá s obdivem. Vidí jiného kvalitnějšího hráče a chtějí se mu dorovnat. V tom případě je závist pozitivní a vycházela by i z definice pánů. Avšak pakliže je cíl vyrovnat se jinému kvalitnímu hráči nereálný, začíná se projevovat resentment.⁴²³ Pro udržení své výsadní pozice jsou pak tito hráči schopni klidně útočit na trenéra či potenciálně nebezpečného hráče pro jejich pozici všemi možnými způsoby: *„Prosit hráče, který mi jako kouči přinese spoustu starostí s hrou i tréninkem, protože budu muset řadu věcí uzpůsobit jemu, jeho povaze? Hráče, kvůli němuž bych musel dělat ústupky? Na ledě byl dobrý. Velmi dobrý. Pamatuju si, jak jsme už v jednaosmdesátém roce na šampionátu seděli s Ivanem Hlinkou, který mi říkal, ať*

⁴²⁰ V kontextu šíření a sdílení svých znalostí je tento typ hráčů poněkud sobecký a není ochoten pomoci druhým. Tito hráči jsou soustředěni pouze na vlastní výkon a druhé vidí jako překážku, spoluhráče jako nepřitele apod. tento způsob uchování si svého know-how představuje ve svém díle Oswald Spengler v souvislosti s pokročilou západní civilizací, která výtvarky své techniky ochotně předává celému světu, čímž ztrácí své výsadní postavení. Srov. se SPENGLER, Oswald. *Člověk a technika. Příspěvek k jedné filozofii života*. Praha: Neklan, 1997. s. 47-55.

⁴²¹ Jaromír Jágr mluví o skladbě týmu New York Rangers, nejbohatšího klubu NHL té doby, a popisuje, že mít mužstvo složené ze samých hvězd může být ve výsledku spíše kontraproduktivní. Za příklad uvádí spolupráci dvou českých fotbalových záložníků Pavla Nedvěda a Tomáše Rosického, kdy má oba za vynikající fotbalisty, ale tvrdí, že společně na hřišti nemohou excelovat dle svých schopností, neboť se musí přizpůsobovat jeden druhému, čímž ztrácí své kouzlo a schopnost zvrátit zápas. Viz LONĚK, Pavel. *Jaromír Jágr - hledání nebe*. s. 147-148.

⁴²² Tamtéž, s. 148.

⁴²³ Pakliže daný hráč cítí, že konkurent jej aktuálně výkonnostně překonává, počíná si stylem resentimentu. Snaží se vůči nadřazenému hráči vymezit a ono vymezením probíhá způsobem negace ne-já. Staví se s protivníkem do komparace a ze silných či vybočujících vlastností druhého dělá nevýhodu. Hledá na druhém cokoliv, čeho by se jen mohl chytit a následně využít pro útok ze závisti. Ta pramení z vlastní nejistoty a nízkého odhodlání překonávat překážky, když je samozřejmě mnohem snazší někoho zdiskreditovat. Viz Nietzsche, Friedrich. *Genealogie morálky*. s. 27-30.

jsem v klidu, že mu v Litvínově roste nástupce. Ivanových kvalit, především osobnostních, Vlád'a nedosahoval, ale výjimečný rozhodně byl. ⁴²⁴

Od umělců je vyjma povahových vlastností odlišuje i jistá tvůrčí činnost. Králové jsou skutečné hvězdy, dokáží rozhodovat zápasy, ale jejich výkonnost je často závislá na dalších spoluhráčích, vedle kterých mohou teprve vyniknout a dát vyniknout svým silným stránkám. O jejich sportovních kvalitách víceméně nemůže být pochyb, ale, jak již bylo popsáno, je v nich patrný resentment pramenící ze sebelásky, kdy sami ztrácejí jistotu s příchody hráčů podobných kvalit, kteří je mohou časem nahradit, projeví se právě ona proti akce. Čím více králů, tím více možných potíží: *„Dobří totiž – nedovedou tvořiti: jsou vždycky počátkem konce – ukřižují toho, kdo píše nové hodnoty na nové desky, sami sobě obětují budoucnost, - ukřižují všechnu lidskou budoucnost!*“⁴²⁵

Brigádníci

Pakliže umělců je poskromnu a hvězdiček jen o něco více, tak brigádníci nejsou jako celek ohroženým druhem. Jednotlivě je však jejich existence na poli profesionálního sportu každý den vystavena nebezpečí. Jedná se o největší část populace profesionálních ledních hokejistů. Zde budu možná nejvíce mluvit ze svých vlastních zkušeností, neboť do této skupiny jsem sám patřil. Profesionální lední hokej a sport obecně jsou místem, kde nic není jisté a hráči této kategorie se ocitají každý den na hraně bytí a nebytí v tomto mikrosvětě.

Profesionální sportovec musí každý den čelit jistému tlaku na výkon, od trenéra, z vedení klubu, směrem od fanoušků, rodiny, touha po vlastní seberealizaci, někdy i tlak vyvíjený médii a především nejistota plynoucí z dalšího dne nebo boje o novou smlouvu.⁴²⁶ Mnohdy na sebe sami vyvíjejí ještě větší tlak, jak sami přiznávají, a ten je nejhorším možným. Tato skupina hráčů navíc nemá moc prostoru pro chybu, pakliže selžou a

⁴²⁴ BUKAČ, Luděk. *Moje hokejové století*. s. 273-274.

⁴²⁵ Autor v citátu poukazuje na prvky křesťanské morálky a na sebe skrze proroka Zarathustru jako na prvního imoralistu, který chápe paradoxní vnímání dobrého a špatného v rámci tohoto náboženského směru. Svými myšlenkami v této rovině navazuje na svá dřívější díla, která jsou zmíněna i v rámci této práce: *Genealogie morálky a Tak pravil Zarathustra*. Paralela, kterou zde používám, se stáčí ke spojitosti králů škodit potenciálním dalším králům a navazuje na myšlenky autora citátu, který zmiňuje právě ony dobré, jež jsou schopni ukřižovat kohokoliv, kdo se vymyká jejich dosavadnímu vnímání světa, jak uvádí na příkladu Ježíše Krista. NIETZSCHE, Friedrich. *Ecce homo: jak se stát, čím kdo jsme*. Olomouc: J.W. Hill, 2001. s. 108.

⁴²⁶ O takovém tlaku mluví v jednom ze svých životopisů i Jaromír Jágr, avšak je nutné podotknout podstatně rozdílný tlak, jež byl kladen na něj a tlak vyvíjený na hráče jiného rázu. Viz ČERMÁK, Petr. *Člověk Jágr: příběh legendy*. Nové, doplněné vydání. Praha: Imagination of People, 2019. s. 156-159.

nevyužijí své šance, tak jsou bezbolestně nahrazeni někým novým. Na jejich místo se tlačí mnoho dalších, kteří udělají všechno pro to, aby další šance byla jejich.⁴²⁷

„Těch dospělých je tam hodně a těch míst je tam pár. Takže je to jasně nejtěžší krok a pro mě určitě nejtěžší krok. Co to tak vezmu, tak z mého ročníku, co jsem vyrůstal ze Sparty, co jsem hrál, tak sem jedinej, co dneska hokej hraje, což je smutný, když to vezmu tak... Víš, kolik toho času tím ti kluci strávili, a tak no.“⁴²⁸

Podobně by měli však postupovat i samotní nádeníci. Tlak a nejistota totiž nemusejí být pouze negativními. Pakliže budou k těmto dvěma proměnným přistupovat jiným způsobem, mohou pouze získat. Jelikož jejich pozice je nejistá, tak mohou kdykoliv vše ztratit a ve své podstatě pro ně neexistuje další den. Při přijetí těchto skutečností mohou hrát zcela bez starostí, a tím se posunout v klubové hierarchii.⁴²⁹

V takové pozici totiž začíná svou profesionální kariéru většina hokejistů. Výjimku tvoří pouze výjimeční talenti, kteří rovnou začínají s jinou lepší pozicí v rámci klubu. V nádenících je obrovský potenciál, který je však třeba objevit a dovolit mu se projevit. Některým hráčům se to podaří, jiným až s postupem let po sezonách plných trápení a většina bohužel končí v „krabici“ s použitým zbožím. Největší rozdíl mezi pomyslnými vítězi a poraženými – záleží na přístupu k hokeji a životu mimo prostředí profesionálního hokeje – spočívá v nastavení mysli. Tato stránka je v současném sportu stále opomíjena, ale je to právě ona, která tvoří největší rozdíl. Mezi profesionálními hokejisty jsou jen nepatrné rozdíly, každý z nich ovládá hokejové dovednosti skvěle. Někdo jednu lépe a druhou hůře, ale rozdíly jsou nepatrné. Ona diference je právě v nastavení mysli. Kvalitní hráči si věří a v případě, že dostanou šanci, obvykle nezklamou.⁴³⁰

Druhou rovinou je pak jistá autenticita. Nádeníci mají většinou za sebou slibné roky strávené v mládeži, kdy velmi často plnili roli klíčových hráčů daných týmů. Nyní však přicházejí do profesionálního hokeje a musí plnit značně rozdílné role. Při přespříliš poctivém plnění těchto úkolů hráč zabíjí své silné stránky a stává se někým jiným – neautentickým a tím méně zajímavým. I přes rozdílnou roli musí zůstat věrný své hře a

⁴²⁷ SVOBODA, Bohumil, VANĚK, Miroslav. *Psychologie sportovních her*. Praha: Olympia, 1986. s. 46.

⁴²⁸ Rozhovor Patrik.

⁴²⁹ O takových hierarchiích mluví SEKOT, Aleš. *Sociologické problémy sportu*. s. 2-32; SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*.

⁴³⁰ JELÍNEK, Marian. *Vnitřní svět vítězů*.

v dané momenty své silné stránky projevit. Jakmile tento hráč dostane šanci bližší jeho způsobu hry, tak ji využije pouze tehdy, když zůstane autentický.

„Jestliže mladý hráč na hru nestačí tvořivě reagovat, instrukce jeho kouče jsou mu k ničemu. Ať chce či nechce, automaticky se z něho stává dělník konající tvrdou práci. Radost i pociťování sebeuvědomovaného herního užitku je tatam.“⁴³¹

Sisyfos

„Bohové Sisyfa odsoudili, aby bez ustání valil balvan na vrcholek hory, odkud pak kámen spadl vlastní silou. Domnívali se, že zcela bezdůvodně, že neexistuje strašlivější trest než zbytečná a beznadějná práce.“⁴³²

Poslední a nejspíše nejzajímavější skupinu tvoří hráči Sisyfovského typu. Řeč je o hráčích, kterým je již většinou přes třicet let, stárnou, a stále se drží ve světě profesionálního hokeje. Může se však jednat i o podstatně mladší hráče, kteří si hraním hokeje prodlužují jistou představu o bezstarostném mládí. Obvykle se nejedná o nějaké hvězdy. Takoví hráči možná i měli svá období, kdy patřili ke špičkám svých týmů, ale většinou spíše plnili role shodující se s bráněním a fyzickou hrou. I přes toto se však po dlouhou dobu drželi ve světě profesionálního sportu. Čas však nelze zastavit. Postupem času klesá výkonnost tohoto typu a tím stoupá jejich touha po udržení se v daném světě. Zpravidla jsou tito hráči ochotni udělat cokoli jen za účelem prodloužit si kariéru o další rok. Zpovídání hráči, se o těchto hráčích vyjadřují jako o těch nejvíce nebezpečných, kteří se jim snažili uškodit za každou cenu:

„Oni si chtěli udržet ty svoje místa a nechtěli, aby tam přišel nějaký mladý zobák a sebral jim ty místa. Takže to taky jednoduchý nebylo. Vždycky se snažili pomáhat ti, kteří to měli jistý. Ti, kteří ho jistý neměli, byli na nás mladý kolikrát hodně nepříjemní.“⁴³³

Obvykle tedy pozorujeme trend, který přesně kopíruje dávný mýtus o Sisyfovi, který následně popisuje i Albert Camus a z jehož pojetí vychází tento popis.⁴³⁴ Souběžně s ubývající kvalitou tedy tito hráči nepřestávají tlačit onen pomyslný balvan směrem vzhůru. Stále v tomto úsilí pokračují, avšak mění se týmy a soutěže, ve kterých působí. Z kvalitního týmu v nejvyšší soutěži jdou do průměrného, do podprůměrného, do nižší

⁴³¹ BUKAČ, Luděk. *Moje hokejové století*. s. 285.

⁴³² CAMUS, Albert. *Mýtus o Sisyfovi*. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1995. s. 161.

⁴³³ Rozhovor Patrik.

⁴³⁴ CAMUS, Albert. *Mýtus o Sisyfovi*. s.161-166.

soutěže, do kvalitativně horší hokejové země a zde tento trend pokračuje, dokud je to možné. Může docházet i ke znovuoobnovování téže kariéry po jejím ukončení.⁴³⁵ S každou změnou tedy onen těžký kámen padne dolů a úsilí pokračuje od začátku, avšak stále se stejným úsilím a snad i stále se stejnou radostí.⁴³⁶

„Samo snažení dostat se na vrchol stačí zaplnit lidské srdce. Musíme si představit, že Sisyfos je šťasten.“⁴³⁷

Důvodů pro pokračování tohoto neutuchajícího úsilí je mnoho, ale nejviditelnějším je zřejmý strach z konce kariéry a následné resocializace.⁴³⁸ Resocializací se myslí naprostá změna životního stylu jedince, který si musí zvykat na diametrálně odlišný nový způsob života v prostředí, které je mu neznámé. Resocializací se zpravidla rozumí extrémní změny v životě jedince jako vstup do církve, náboženské sekty nebo osudy Židů spojené s koncentračními tábory. U hokejistů nelze mluvit o tak drastické změně jako u zmíněných příkladů, ale i tak se jedná o složitý proces, který ne každý zvládne a takové situace mohou končit neslavně.⁴³⁹

Onen konec pak zpravidla nastává i v pro muže složitém věku na pomezí třiceti a čtyřiceti let, kdy i v běžném životě dochází k jistému uvědomění si času a hledání nových zálib, kdy se takový děj může označovat i jako tzv. krize středního věku. Tyto aspekty popsal ve své teorii navazující na vývojová stádia Sigmunda Freuda německý psycholog Erik Erikson, kdy v jeho teorii spadá konec sportovní kariéry do životní fáze generativity kontra stagnace.⁴⁴⁰ Spolu s resocializací se totiž pojí i otázka změny identity a jisté sociální role jedince. Právě náhlá změna vlastní i kolektivně přijaté identity⁴⁴¹ spolu s proměnou vlastního sebeuvědomění není snadným procesem k překonání.

⁴³⁵ SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*. s. 108; PACINA, Václav a Miroslav VANĚK. *Sport bez svatozáře*. s. 262-263.

⁴³⁶ CAMUS, A. *Mýtus o Sisyfovi*. s. 163.

⁴³⁷ Tamtéž, s. 166.

⁴³⁸ BERGER, Peter L. a Thomas LUCKMANN. *Sociální konstrukce reality: pojednání o sociologii vědění*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999. s. 157-160; SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*. s. 108.

⁴³⁹ Resocializace viz BERGER, Peter L. a Thomas LUCKMANN. *Sociální konstrukce reality: pojednání o sociologii vědění*. s. 159.

⁴⁴⁰ Viz dělení věků ERIKSON, Erik. *Osm věků člověka*. Praha: Propsy, 1995. s. 17-18.

⁴⁴¹ Identita bývá založena na dvou proměnných. Těmi je vlastní nazírání na sama sebe a sociální role přikládána jedinci společenstvím, ve kterém se nachází. Viz BERGER, Peter L. a Thomas LUCKMANN. *Sociální konstrukce reality: pojednání o sociologii vědění*. s. 170-177; O identitě jednotlivce a kolektivní identitě, která v souvislosti této práce nesmí být opomenuta viz JAEGER, Friedrich, Jürgen STRAUB a kolektiv. *Handbuch der Kulturwissenschaften. Band 1: Grundlagen und Schlüsselbegriffe*. Stuttgart: J.B. Metzler, 2011. s. 290-293.

3.2. Srovnání současných a bývalých profesionálních ledních hokejistů

Z uskutečněných rozhovorů vyplývá, že současné a bývalé profesionální lední hokejisty spojuje mnoho společných záležitostí. Objevují se však i jisté aspekty jejich životů, které se významně odlišují a dalo by se říct, že v sobě i odrážejí změny, které v ledním hokeji a společnosti během posledních let nastaly. Bývalé a současné respondenty odlišuje především doba, ve které byli profesionálními sportovci. Právě díky této proměnné lze nahlížet nejen na sportovní změny, ale může popsat i způsoby, jakými moderní sport ovlivňuje stav společnost a její směřování.

Většina bývalých respondent začínala s ledním hokejem v dobách minulého režimu a někteří v té době začínali i vlastní profesionální, tehdy skrytě profesionální kariéru. Tento trend se zejména projevil na finanční zátěži z toho plynoucí pro jejich rodiče a způsobu, jakým rodin daných respondentů a oni samotní dále volili cesty vzdělání. Nejstarší z nynějších respondentů byli narozeni až v roce 1993, kdy se Mgr. Jaroslav Liška již několik let lednímu hokeji jako hráč nevěnoval. Tento čas je znát nejen na hokejových začátcích, ale projevuje se i na sociálních poměrech, ze kterých současní lední hokejisté pocházejí. U bývalých respondentů, ačkoliv sami zmiňují náročnost ledního hokeje pro rodiče malých hokejistů z hlediska času a financí, nebylo důležité, zaměstnání a vzdělání rodičů, protože rozhodoval hokejový talent, tak u nynějších respondentů je situace odlišná vzhledem k finanční náročnosti ledního hokeje, ke které lze přičíst i jiné negativní vlivy. Peníze jako esenci života navíc dokládají i samotní bývalí profesionální lední hokejisté při srovnávání ledního hokeje před a po roce 1989.

Výrazným lišícím se bodem je přístup ke vzdělání. Oba výzkumné vzorky spojuje jeden hráč, který vystudoval vysokou školu a většina narátorů se středoškolským vzděláním zakončeným maturitní zkouškou. Avšak u nynějších respondentů je patrný vyšší zájem o studium a přikládání mu větší váhy. Záměrně nevycházím pouze z hodnotového žebříčku na koci dotazníků, ale poukazuji na vlastní výpovědi referentů. U současných profesionálních ledních hokejistů je typické, že se snaží zakončit středoškolské vzdělání v termínu, což se všem víceméně povedlo. Výjimku tvořil Tomáš, který kvůli přesunu do Kanady přestupoval na jinou školu, čímž se mu studium protáhlo a Miloš, který dokončil střední školu ve Spojených státech amerických a následně v České republice získal nostrifikaci. Nejvíce odlišujícím prvkem je však zájem o vysokoškolské vzdělání. Ze současných respondentů má Radim vysokoškolské vzdělání dokončené a ve studiu

pokračuje dál, Miloš studuje vysokou školu, Bonifác s Petrem se u studium pokusili, ale kvůli časové náročnosti vsadili na lední hokej s vidinou, že se ke studiu případně vrátí. Další jako Tomáš s Danem a Gagarinem o studiu uvažují, nebo uvažovali a Jake lituje, že nepokračoval ve studiu, kdy danou situaci chápe jako omezení svých možností po sportovní kariéře.

Co se týče vlastní kariéry a vstupu do profesionálního hokeje, tak lze konstatovat, že bývalí respondenti vstupovali do dospělého hokeje v dřívějším věku a poměrně záhy si získali i výsadní role v daných týmech. Možná je zde i jisté zkreslení, protože někteří ze zmíněných jsou dnes považováni za legendy svých klubů a skutečně výrazné osobnosti, které se dostali a do slavné NHL, ve které se navíc dokázali udržet. Nynější respondenti jsou zpravidla na začátku, nebo uprostřed vlastní kariéry a u některých je velká šance, že teprve dokáží naplno prorazit a rozvinout svůj pravý potenciál, proto je na určité soudy brzy, ale z podstaty vybraného nynějšího vzorku vyplývá, že nyní nebylo cíleno na hráče nejvyšší možné kvality, aby byl představen skutečný život profesionálních ledních hokejistů na vybrané úrovni. Nejsložitějším však obecně pro obě strany bylo zvyknout si na zcela nesrovnatelné nároky v mužském hokeji, zvýšenou konkurenci, bytí obchodním artiklem klubu, nejistoty ohledně smluv a na negativní vlivy z různých sfér tohoto prostředí.

Navazování známostí bývalých a současných profesionálních hokejistů je shodné i rozdílné zároveň. Spojují je jisté obtížnosti v navazování dlouhodobějších vztahů a nutné oběti, které musí přinášet vyjma jich především jejich partnerky. Respondenti zmiňovali jisté výhody, které s sebou při navazování vztahů přináší status ledního hokejisty, ale je otázkou, o jaké vztahy se jedná, a jakou trvanlivost nabízí. Mnohdy může být faktor hokej překážkou i z důvodu jistých předsudků a stereotypů. Rozdíl lze nalézt ve způsobech, jakými takové kontakty probíhali, ale zde je rozhodující skutečností rozvoj telekomunikačních dovedností. Část bývalých respondentů našla své osudové známosti v čase dospívání a tyto svazky jim vydrželi do dnešních časů, přičemž se zpravidla jednalo o spolužačky ze střední školy. Několik současných respondentů se již „usadilo“ a založilo rodiny. Ze zbylých respondentů má část dlouhodobé partnerky a část na takovou známost stále čeká. Největší odlišností je díky moderním technologiím způsob navazování známostí, kdy se nyní jedná především o kontakt přes sociální sítě a ojedinele v prostředí nočních klubů.

Bývalé a současné profesionální lední hokejisty lze porovnat i v poněkud obtížnějším způsobu. Tím lze chápat konec kariéry a představy o takovém konci. Všichni z bývalých respondentů u ledního hokeje zůstali, akorát změnili svou roli z hráče na trenéra, manažera nebo hráčského agenta. Jediným odlišujícím se faktorem mimo nové pozice je doba, kdy se k lednímu hokeji vrátili. Ne vždy šlo totiž o okamžitou tranzici do jiné role a mnohdy si v mezičase jednotliví respondenti vyzkoušeli jiná, zcela odlišná, zaměstnání. Konce kariér však nastávaly různě a ukázalo se, že pouze zlomek měl takové štěstí, aby se sám mohl rozhodnout, kdy a jak kariéru skončí. Právě konec kariéry by též jedním z témat rozhovorů, kdy bylo jasně patrné, že hráči chtějí být těmi, kdo rozhodne o konci sportovní kariéry a že se většina onoho momentu bojí. Představy současných respondentů v sobě navíc skrývají i jisté úvahy nad budoucím zaměstnáním, kdy není divu, že většina dotazovaných bude chtít zůstat u ledního hokeje. Objevily se však výjimky, které u ledního hokeje chtít zůstat nebudou a pokusí se prosadit v jiném oboru. Zde se projevuje trend společný současným i bývalým ledním hokejistům, jelikož souhlasně vnímají problém v hierarchii profesionálního hokeje, kde jsou bráni jako majetek klubu, kdy často nemají faktickou moc nad svým vlastním osudem, připočteme-li i vliv trenérů. Respondenty spojuje touha po určité svobodě, kterou spatřují ve vlastním podnikání, přičemž dodávají, že by chtěli být svými vlastními pány. Při otázce, zda by byli hokejisty znovu, odpovídají obě skupiny respondentů souhlasně, že by se hokejisty stali znovu, čímž lze obecně potvrdit význam ledního hokeje pro jejich životy, když lední hokej za svůj život dokonce považují. Jistě, objevily se jisté výjimky, které by se vydaly po jiné životní dráze, nebo lední hokej považují pouze za součást života, ale většina je výrazně početnější.

Hodnotová orientace současných i bývalých ledních hokejistů je takřka totožná a liší se pouze na individuální rovině. Nejvíce si jednotliví referenti váží zdraví a své rodiny, hokeji však přikládají podobnou váhu a často jej považují za svůj život. Někteří konec kariéry vnímají jako smrt, čímž potvrzují mou hypotézu o hokeji jako životě nanečisto. Díky způsobům chování mezi jednotlivými hráči lze nalézt ve výpovědích současných i bývalých profesionálních ledních hokejistů i jisté trhliny v běžně chápaném pojetí ledního hokeje jako kolektivního sportu. Lední hokej je sice kolektivním, chceme-li týmovým sportem, ale na profesionální úrovni hrají roli peníze a ty skutečně mění tyto představy o přirozené spolupráci. Peníze nejsou pouhou esencí života, ale jsou jeho hnacím motorem, který dělá z prostředí profesionálního hokeje ještě mnohem více konkurenční místo. Díky

čemuž lze nalézt boje a snahy o vítězství nejenom nad soupeřem, ale hráči se mnohdy snaží získat převahu nad svými vlastními spoluhráči, aby získali silnější pozici a zajímavější finanční ohodnocení.

3.3. Shrnutí

Diplomová práce představila tematické navázání a celkové prohloubení konkrétních myšlenek do životního stylu profesionálních ledních hokejistů. Životní styl profesionálních ledních hokejistů obsahuje nejenom na první pohled jasné výhody, ale skrývá i na první pohled nevnímání aspekty, jež lze považovat za temné stránky onoho prostředí. Za taková negativa lze jistě pokládat nejistotu, stres, tlak, konkurenci mezi jednotlivými hráči a neustálou poctivou práci, která nikdy nepřestává a je jakousi hranicí mezi úspěchem a neúspěchem. Nutné je v souvislosti s nejistotou zmínit ještě nutné štěstí, kdy jednotliví respondenti přiznávají povinnost uchopit nabídnutou příležitost a nepromarnit ji. Jestliže předchozí práce prokázala, že lední hokej je životním stylem a zůstává jím i po konci aktivní hráčské kariéry, tak tato práce tuto hypotézu potvrzuje a prohlubuje důvody, proč lední hokej životním stylem zpravidla zůstává i po konci kariéry. Takovým důvodem je obecně jednostranné zaměření jedinců na lední hokej, přičemž ostatní aspekty profesní stránky jejich životů zůstávají opomíjeny, nebo jsou minimálně upozaděny.

Sport je skutečným hybatelem společnosti, o čemž svědčí především teoretické poznámky v rámci práce, ale i vybrané historické momenty, ve kterých se lední hokej stával sjednocujícím prvkem společnosti a významově překračoval pouhou pohybovou aktivitu, kterou by z povahy věci měl být. Tento sport dokázal stmelit celou společnost a naděje desetimilionové země se zrcadlila v osudech pětadvaceti hráčů se lvíčkem na prsou snažících se dokázat na první pohled nepředstavitelné. Takovým momentem je bezesporu nadšení plynoucí z triumfu českých hokejistů na olympijských hrách v Naganu. Hokej však psal dějiny i jinak. Nebyl pouze zdrojem nadšení, ale stával se i symbolem vzdoru národu proti nepříteli, jak se nejlépe ukázalo v roce 1969, kde tehdy československý výběr dokázal porazit dvakrát Sovětský svaz. Symbolika vítězství spočívala v jistém zadostiučinění, kdy měl národ alespoň na okamžik pocít, že vrátil okupantům všechna příkoří. Lední hokej, podobně jako jiné sporty, byl právě jedinou

možností, kdy se mohl David postavit Goliášovi, pokořit jej a ukázat světu nezdolnost ducha našeho národa.

Povedlo se prokázat hypotézu, že ačkoliv je lední hokej kolektivním sportem, tak lze sledovat trend, který poukazuje na opak. Jednotliví respondenti přitakávají tvrzení, že prostředí profesionálního sportu je místem tvrdé konkurence, kde společně vedou boj i spoluhráči za cílem získání si většího postavení a finančního ohodnocení. Týmový úspěch si respondenti považují, protože jim dokáže pomoci směrem k lepšímu angažmá, ale dodávají, že takové lukrativní nabídky přicházejí především po povedených individuálních sezonách. Seberealizace je přece jen klíčová, ale lze sledovat postupný přesun osobních ambic do týmové roviny s věkem hráčů. Rozhovory dokládají, že veškeré zmíněné body jsou vždy závislé na lidském faktoru a člověk samotný je středem všeho. Práce tímto zcela potvrzuje podstatu agonálních her Rogera Calloise, jelikož snaha o převahu a vítězství nad druhým je esencí profesionálního ledního hokeje, kdy se ne vždy cílí na vítězství pouze nad soupeřem. Tím si mohou být i hráči sami sobě.

Dané prostředí je nesmlouvavé a díky obrovskému zájmu o pár míst na profesionálních soupiskách neodpouští selhání. S tím roste tlak na jednotlivé hráče, kteří zažívají značně stresové situace, do kterých se běžně pracující občané nemohou takřka dostat, pokud mluvíme čistě o profesní rovině. Sportovci pocítují tlak z mnoha stran, ať už ze strany klubu, fanoušků, médií či svých blízkých, ale očekávání mají i sami od sebe, a právě tento tlak označují za vůbec ten nejhorší. Daní respondenti jsou si vědomi výsady, kterou je skutečnost, že jsou profesionálními sportovci, neboť je to snem každého začínajícího sportovce. Právě díky tomu jsou nuceni neustále podávat výkony na hranici svých možností, protože v případě déletrvajícího poklesu formu mohou být snadno nahrazeni někým novým, který se bude snažit nabídnutou příležitost využít nejlepším možným způsobem. S tím se pojí i jistá vratkost sportovní kariéry, která může skončit na konci každé sezóny, ale kvůli možným zraněním se vše může udát i během dní. Nejistota spojená s podpisem nové smlouvy bývá nejvíce stresovou záležitostí pro vyzpovídané lední hokejisty. Platnost trvání smlouvy totiž pro některé z nich znamená i předpokládanou délku jejich sportovní kariéry, lépe řečeno života.

Konec kariéry může nastat náhle, byť si to žádný z respondentů nepřeje. Sluší se zde podotknout, že někteří již takové situaci čelili, nebo čelí, a tak bylo v jejich výpovědích cítit více akceptování této změny. Obecně si současní lední hokejisté přejí, aby mohli hrát

po co nejdelší dobu, a aby byli sami činitelem, který jejich kariéru ukončí. Jak však vypovídají jejich předchůdci, tak jen hrstka šťastných má takovou výsadu, že může ukončit kariéru svobodně na základě vlastní volby. Konec kariéry je pro některé z referentů vzdálenou budoucností, ale osud profesionálních ledních hokejistů je vrtkavý a jeho přízeň se může vmžiku vytrátit. S koncem kariéry se pojí i jistá připravenost na následnou transformaci způsobu života. Není divu, po vzoru bývalých ledních hokejistů, že se většina z dotazovaných chce znovu uchýlit k hokejovému prostředí, neboť je pro ně důvěrně známé a díky nabytým zkušenostem mohou poměrně plynule přesedlat z pozice hráče do jiné. Méně viditelným důvodem pro takové rozhodnutí je realita, kterou potvrzují svými osudy a výpověďmi již bývalí lední hokejisté a taktéž někteří ze skupiny současných, když tvrdí, že ve své podstatě nemají jinou možnost, protože postrádají potřebnou kvalifikaci a především zkušenosti, aby se mohli věnovat profesi ve zcela jiném oboru. Jsou však takoví, kterým se to podařilo, nebo se o něco takového alespoň pokusili nebo se chystají.

Ačkoliv se může zdát, že lední hokej je pro jeho nejviditelnější představitele vším, tak opak je pravou. Podobně jako bývalí hokejisté si i ti současní nejvíce váží obecně proklamovaných hodnot, jakými jsou zdraví a rodina. Hokeji však přikládají často podobnou, někdy dokonce totožnou váhu. Podobným směrem vnímají i velké historické úspěchy. Bývalí respondenti měli tendenci nahlížet na dějiny pohledem jaksi hokejovým, což se odráželo v hodnocení různých epoch podle hokejových úspěchů, které byly následně reflektovány jako největší momenty samotného národa. Obdobně smýšlejí i jejich současníci, kteří vyzdvihují především již mnohokrát omílané Nagano a vzácně i jiné úspěchy. Právě Nagano byli s to někteří zařadit i jako největší úspěch českého národa vůbec, nezávisle na výzkumný vzorek. Současní hokejoví profesionálové si však dávali pozor a byť zmiňovali Nagano, tak se snažili směřovat takové úvahy k čistě nehokejovým momentům, ze kterých vyvstává změna politického režimu v závislosti na listopad roku 1989. Jde skutečně o milé zjištění, jelikož právě díky těmto změnám se ze zmíněných mohli stát profesionálové, kterými jsou dnes a mohou se neskryvaně živit hraním ledního hokeje, aniž by museli být na oko zaměstnání v některém z větších podniků v místech svého působení. Práce dokládá kladení podobného důrazu na velké historické milníky národa a hokejové úspěchy, kdy právě hokejové úspěchy národního týmu byly často právě onou první signální, která respondentům tanula na mysli, avšak z důvodu jisté, řekněme až společenské konvence, od takových úvah opustili.

Práce obsahovala dvě klíčové hypotézy, přičemž první byla jasně prokázána a lední hokej je skutečně jakýmsi individuálním sportem v rámci sportu kolektivního. Prokázání druhé hypotézy je poněkud složitější, a ne tak jednostranné. Důvodem je nesouhlasné stanovisko některých respondentů, kteří chápou sportovní kariéru jako jednu ze dvou cest, kterými se člověk ubírá. Tyto dvě cesty mají společnou aktuálnost a liší se pouze jejich maximální povolená rychlost, která posléze určuje uraženou vzdálenost pomyslným řidičem, respondentem, v autě, kterým je sportovní kariéra. Tyto dvě cesty spolu navzájem koexistují a lze je připodobnit k jízdě po dálnici, po které se daný řidič - respondent - pohybuje předepsaným způsobem, ale řekněme, že je ve spěchu, a tak přejíždí z jednoho pruhu do druhého. Sportovní kariéra má ale značně omezené datum spotřeby, tedy ji lze označit jako pruh pro předjíždění. V tom tráví řidič mnohem více času, dokud nedorazí do cíle, kterým je konec kariéry. Konec kariéry tedy v tomto podobenství představuje zúžení oné dálnice do jediného jízdniho pruhu. V tu chvíli musí řidič náhle zpomalit svůj rytmus, přesunout se do odlišné životní sféry a snažit se přizpůsobit novým zvykům a celkovému tempu své nové cesty.

Konec myšlenky dvou vzájemných cest je totožný s hypotézou života nanečisto, která pracuje s teorií dvou na sebe navazujících životů, kdy si profesionální sportovec smí užívat výsady přežití vlastní smrti a žití vědomého posmrtného života. Hypotézu života nanečisto potvrzuje valná většina zpovídaných, kteří skutečně chápou svou kariéru jako život plný radosti a užívání si, který však skončí, a je otázkou, jaké radosti v sobě bude skrývat život druhý. Do něj si svými slovy přinášejí schopnost snášet tlak, pracovat se stresem, snášet negativa spojená s druhými lidmi a též i aspekt osobních ambicí, které je, ideálně, povedou k vlastní tvůrčí činnosti po tvoření nových možností. Práce dokázala, že lze skutečně chápat život profesionálních ledních hokejistů jako žití dvou životů, kdy životem nanečisto chápeme vlastní kariéru, po které přichází život druhý. Hypotéza byla potvrzena jak teoretickou částí, tak se povedlo její vysvětlení a prokázání i v rámci části praktické. Samotný dualismus, který je možné spatřit v nahlížení na životy profesionálních ledních hokejistů a sportovců celkově, je jednou z myšlenek obsažených v této práci, která by byla vhodná k dalšímu rozpracování, neboť nabízí zajímavý potenciál pro vícero oborů spadajících pod ty humanitní, zmínit lze především sportovní psychologii a filozofii sportu.

Srovnání současných a bývalých profesionálních ledních hokejistů nepřineslo nová zjištění. Jejich životní styl, osudy a pohled na svět se téměř neliší během kariéry.⁴⁴² Jediné faktické odlišnosti lze nalézt ve způsobu navazování vztahů a v poměrech, ze kterých hráči vzešli. Bývalí respondenti zmiňují rostoucí vliv peněz po roce 1989, což se přímo odráží na osudech současných respondentů. u bývalých platilo, že nehrál roli jejich původ, protože byl lední hokej prakticky a snadno dostupný pro všechny. V dnešní době se však z této minulé výkladní schránky národa stal koníček, který je velmi finančně náročný, a ne každý mladý chlapec s talentem má možnost se hokeji věnovat. Peníze tedy skutečně nemění jen pravidla hry v rámci kolektivu v profesionálních týmech, ale jsou zásadním bodem v umožnění sportování dětem. Většina respondentů pochází z lépe situovaných rodin, kdy sami dodávají, že bez značného úsilí rodičů by nebylo možné se hokeji věnovat a nebylo by možné bez jistých obětí ani pořídit dětem hokejovou výstroj. Největším rozdílem v hokejové rovině je doba vstupu do profesionálního hokeje a získání jistého statusu klíčového hráče, avšak zde je na vině výběr výzkumného vzorku, kdy předešní respondenti byli až na výjimky zpravidla kultovními hráči vybraných klubů a současní respondenti jsou hráči na úrovni dvou nejvyšších soutěží v České republice, kdy za hvězdy svých týmů lze zmínit pouze dva až tři. Rozdílem s přívlastkem největším je však něco zcela jiného, a tím je anonymita, která byla respondentům nabídnuta.

Bývalí respondenti nebyli anonymizováni, a tak docházelo k jisté stylizaci sama sebe a snaze neříkat možná negativa, kdy však někteří na základě osobní známosti byli ochotni sdílet i negativní zkušenosti ze své kariéry a momenty svého života, které se jim, dle jejich slov, příliš nepodařily. Současným narátorům byla nabídnuta anonymita z důvodu bezpečnosti a jednalo se o správný krok, neboť byli otevření a mluvili bez zažitých frází tak, jak bylo pro cíle práce nutné. Svou roli zde sehrál i způsob vedení rozhovoru, kdy se ukázalo, že neformálně vedené rozhovory nabízí mnohem více validních dat využitelných k uskutečnění cílů práce. Formálně vedené rozhovory byly strožejší a muselo být od nich z důvodů maximalizace výhod kvalitativní výzkumné metody opuštěno.

Typologii profesionálních ledních hokejistů považuji za jádro celé práce, ve kterém lze spatřit spojení dvou výzkumů, odborné literatury, filozofických myšlenek, poznatků z psychologie a vlastních zkušeností autora práce, který lednímu hokeji zasvětil po vzoru svých zkoumaných jednotlivců taktéž valnou část svého života a v současnosti se snaží

⁴⁴² Je otázkou, zda bude podobnost totožná i v rámci srovnání po konci kariéry, jelikož současní respondenti ještě kariéru samozřejmě neukončili, ale lze předpokládat, že rozdíly budou minimální.

otevřít téma profesionálního ledního hokeje akademické obci, neboť se prokázalo, že se skutečně jedná o bohaté téma, které však nebylo stále dostatečně prozkoumáváno. Zmíněná typologie v sobě skloubila teoretická východiska spolu s praktickými aspekty, a tak ji lze považovat jako naplnění podstaty studia humanitních věd. Na základě této typologie lze rozřadit i jednotlivé respondenty do daných kategorií, ale zde je na místě nechat po vzoru velkých uměleckých děl prostor čtenářům pro vlastní rozřazení na základě uskutečněných rozhovorů a výše popsaných skupin. Profesionální lední hokejisty dělím do čtyřech skupin, které lze zobecnit do dvou z hlediska hokejového umu.

Do vyšší výkonnosti kategorie by patřili umělci a králové jako představitelé hokejového umu a výjimečných dovedností. Do druhé kategorie spadají brigádníci a Sisyfové. Obě tyto kategorie v sobě skrývají dva typy, přičemž je vždy jeden kladný a druhý záporný. Umělce chápu jako pravé hokejové virtuózy, kteří dokážou vynikat nad ostatními, avšak od králů je odlišuje mentální stránka věci, kdy vnímají lední hokej stále pouze jako hru a užívají si jej pro tuto podstatu s téměř až dětskou radostí. Králové jsou vynikající hokejisté, ale mají v sobě prvky hokejového resentimentu, který jim nedovoluje vystoupit na vyšší úroveň. Obdobně spíše negativní konotace nabízejí Sisyfové, které lze chápat jako takové hráče, kteří se snaží u ledního hokeje udržet za každou cenu, tlačí svůj sisyfovský balvan každým rokem do stále strmějšího kopce, ale každý rok se stejnou radostí a větší bezohledností vůči druhým. Sisyfové jsou takoví hokejisté, kteří stále prodlužují svou kariéru, i když má jejich výkonnost stále sestupnější tendenci, pro udržení se v tomto sisyfovském poslání jsou schopni udělat cokoli, a tak často sabotují mladé hráče, ve kterých spatřují ohrožení své hokejové existence. Brigádníci tvoří nejpočetnější skupinu, jedná se o téměř každého hráče, který vstoupí do profesionálního hokeje. Brigádník je skutečným námezdním pracovníkem, jehož životnost může být téměř až srovnatelná jepicí. Tato skupina však v sobě zobrazuje možnost změny z jednoho typu do druhého, protože brigádník se může časem stát králem, Sisyfem, nebo dokonce samotným umělcem. Brigádník je nejohroženějším druhem a skrývá v sobě podobně jako každý z těchto typů i jistý aspekt profesionálního ledního hokeje.

Brigádník značí nejistotu trvání hokejové kariéry a nutnost poctivé práce. Král v sobě skrývá úspěchy, finanční ohodnocení, status celebrity a také štěstí v podobě změny koníčku ve zdroj příjmu. Umělec představuje lásku ke sportu, možnost odtrhnutí profesionálního sportu od zažité představy a jeho navrácení k pouhé hře, koníček a celkově především kladné stránky profesionálního ledního hokeje. Umělce lze označit

jako ideální typ, kterým by se měli chtít hokejisté stát, přesto však většina tíhne ke kralování a touží po vlastní koruně. Závěrem Sisyfos ukazuje na negativní mezilidskou stránku v profesionálním ledním hokeji, tvrdé konkurenční prostředí, strach z konce kariéry a první hypotézu individuálním sportu skrytém v rouše kolektivu.

Práce úspěšně rozvinula myšlenky a teoretické základy z předešlé práce, což bylo jedním z jejích cílů. Povedlo se prohloubit předešlý výzkum a celkově posunout výklad světa profesionálního ledního hokeje s důrazem na život jednotlivých profesionálních ledních hokejistů. Díky jejich otevřeným výpovědím bylo možné potvrdit teoretické úvahy z první kapitoly práce a následně je pevně zakotvit v kontrastu s životními zkušenostmi respondentů. V propojení teorie a praxe lze spatřit velký přínos předložené diplomové práce. Ta navíc porovnávala bývalé a současné profesionální hokejisty a ukázala, že se jejich životní styl ani pohled na svět příliš neliší. Jediné rozdíly lze spatřit v proměnných, které jsou ovlivňovány spíše demografickými trendy a posunem informačních technologií. Tím rozumím navazování známostí především přes sociální sítě, pozdější zakládání rodiny, kladnější přístup ke studiu nebo úvahy o studiu na vysoké škole v pokročilém věku. Práce si dala poměrně smělé cíle, kterými bylo představit životní styl současného profesionálního hokejisty, potvrzení hypotézy o ledním hokeji jako individuálním sportu schovaném v rouše kolektivu a sportovní kariéry jako života nanečisto v rámci srovnání jednotlivých profesionálních sportovců spolu s jejich předchůdci. Všechny cíle se práci povedlo naplnit i včetně mnou deklarované touhy po otevření tohoto tématu pro akademickou obec. Domnívám se, že na zmíněnou práci lze navázat několika způsoby v rámci několika vědních disciplín a záleží pouze na způsobu vypracování. Nejsympatičtěji se jeví možnost pokračovat v rámci typologie profesionálních ledních hokejistů v celkové či jednotlivé podobě. Ovšem kvůli omezenosti kvalitativního výzkumu v otázce zobecnění se objevuje možnost o podobný výzkum v rámci kvantitativního výzkumu, který by byl posléze rozvinut kvalitativním způsobem. Možností pro navázání je mnoho a všechny nabízejí vybraný potenciál v málo prozkoumaném tématu.

Seznam použité odborné literatury a dalších zdrojů

Použitá literatura:

ASSMANN, Jan. *Smrt jako fenomén kulturní teorie: obrazy smrti a zádušní kult ve starověkém Egyptě*. Praha: Vyšehrad, 2003.

BARTHES, Roland. *Mytologie*. Praha: Dokořán, 2004.

BASS, Eduard. *Klapzubova jedenáctka*. Praha: Dobrovský, 2021.

BERGER, P. L. a Thomas LUCKMANN. *Sociální konstrukce reality: pojednání o sociologii vědění*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999.

BOURDIEU, Pierre. *Teorie jednání*. Praha: Karolinum, 1998.

BOURDIEU, Pierre. *The forms of capital*. in RICHARDSON, John. *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*. New York: Greenwood Press, 1986.

BUKAČ, Luděk a František SUCHAN. *Luděk Bukač: moje hokejové století : autobiografie*. Brno: Jota, 2018.

BLAŽEJ, Adam a Katarína KOSTOLANSKÁ. *Flow ve sportu: o budování pozitivní motivace ve sportu i v životě*. Praha: Grada Publishing, 2020.

BŮŽEK, Václav a kolektiv. *Úvod do studia historie*. České Budějovice: Pedagogická fakulta JU, 1994.

CALLOIS, Roger. *Hry a lidé: maska a závrať*. Praha: Ypsilon, 1998.

CALLOIS, Roger. *Man, play a games*. Chicago: First Illinois Paperback, 2001.

CAMUS, Albert. *Mýtus o Sisyfovi*. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1995.

CAMUS, Albert. *Léto*. Praha: Hynek, 1999.

COUBERTIN, Pierre de. *Olympijské paměti*. Praha: Olympia, 1977.

ČERMÁK, Petr. *Člověk Jágr: příběh legendy*. Nové, doplněné vydání. Praha: Imagination of People, 2019.

DADEJÍK, Ondřej a Martin KAPLICKÝ. *Je možné hrát dobré baroko? O stylu ve fotbale a umění*. in SKALICKÝ, David a Jan WIENDL (eds). *Protřepat, nemíchat!*. Praha: Togga, 2022.

DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty: zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové*. Praha: Dokořán, 2008.

DOVALIL, Josef. *Olympismus*. Praha: Olympia, 2004.

DUFFKOVÁ, Jana, Lukáš URBAN a Josef DUBSKÝ. *Sociologie životního stylu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008.

- DVOŘÁK, Tomáš a Tomáš BOROVSÝ. *Úvod do studia dějepisu*. Brno: Masarykova univerzita, 2014.
- ELIADE, Mircea. *Mýty, sny a mystéria*. Praha: Oikoymenh, 1998.
- ELIADE, Mircea. *Mýtus o věčném návratu*. Praha: Oikoymenh, 2019.
- ERIKSON, Erik. *Osm věků člověka*. Praha: Propsy, 1995.
- FINK, Eugen. *Oáza štěstí*. Přeložil Jiří ČERNÝ, přeložil Věra KOUBOVÁ. Praha: Mladá fronta, 1992.
- FREUD, Sigmund. *The Ego and the Id*. Kansas City, Kansas: Andrews McMeel Publishing, 2010.
- GOETHE, Johann Wolfgang. *Faust*. Praha: Garamond, 2017.
- GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *Český hokej*. Praha: Olympia, 1998.
- GUT, Karel a Jaroslav PRCHAL. *100 let českého hokeje*. Praha: AS press, 2008.
- HAŠEK, Dominik a Robert ZÁRUBA. *Chytám svůj život*. Praha: Terra, 1999.
- HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005.
- HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008.
- HOF, Wim. *Wim Hof: ledový muž: jediná autorizovaná kniha Wima Hofa o převratné metodě, jak využít svůj fyzický i duševní potenciál*. Přeložil Jakub FUTERA. Brno: Jota, 2020
- HROCH, Miroslav. *Úvod do studia dějepisu: celostátní vysokoškolská učebnice pro studenty pedagogických a filozofických Fakult studijního oboru učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů – dějepis*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985.
- HUIZINGA, Johan. *Homo ludens: o původu kultury ve hře*. Praha: Mladá fronta, 1971.
- HURYCH, Emanuel. *Faustové a gladiátoři internetového věku*. Brno: Tribun, 2009.
- CHOUTKA, Miroslav. *Sport a společnost*. Praha: Olympia, 1978.
- JAEGER, Friedrich, Jürgen STRAUB a kolektiv. *Handbuch der Kulturwissenschaften: Band 2: Paradigmen und Disziplinen*. Stuttgart: J.B. Metzler, 2004.
- JAEGER, Friedrich, Jürgen STRAUB a kolektiv. *Handbuch der Kultur-wissenschaften: Band 1: Grundlagen und Schlüsselbegriffe*. Stuttgart: J.B. Metzler, 2011.
- JELÍNEK, M. *Vnitřní svět vítězů*. Praha: Grada, 2019.
- KOSSAK, Jerzy. *Existencialismus ve filozofii a literatuře*. 1. vyd. Praha: Svoboda, 1978.
- KUČERA, Tomáš. *200 neznámých hokejových příběhů: pikantní historky z hokejového zákulisí*. Praha: XYZ, 2018.

- KUKUŠKIN, Grigorij Ivanovič. *Sovětská tělesná kultura, důležitý prostředek komunistické výchovy*. Praha: Státní tělovýchovné nakladatelství, 1956.
- LIPOVETSKY, Gilles. *Soumrak povinnosti: bezbolestná etika nových demokratických časů*. Přeložil Martin POKORNÝ, přeložil Alena BLÁHOVÁ. Praha: Prostor, 1999.
- LONĚK, Pavel. *Jaromír Jágr - hledání nebe*. Ilustroval Petr URBAN. Praha: Fighters Publications, 2007.
- MARCUS AURELIUS, Antoninus. *Hovory k sobě*. Přeložil Rudolf KUTHAN. Praha: Svoboda, 1969.
- MATĚJKA, Marek. *K filozofii existence*. Praha: Magnet-Press, 1995.
- NAKONEČNÝ, Milan. *Základy psychologie osobnosti*. Praha: Management Press, 1993.
- NAKONEČNÝ, Milan. *Psychologie osobnosti: rozšířené a přepracované vydání*. Praha: Academia, 2009.
- NIETZSCHE, Friedrich. *Ecce homo: jak se stát, čím kdo jsme*. Olomouc: J.W. Hill, 2001.
- NIETZSCHE, Friedrich. *Tak pravil Zarathustra: kniha pro všechny a pro nikoho*. Přeložil Otokar FISCHER. Praha: XYZ, 2018.
- NIETZSCHE, Friedrich. *Lidské, příliš lidské*. Praha: OIKOYMENH, 2018.
- NIETZSCHE, Friedrich. *Genealogie morálky*. Praha: OIKOYMENH, 2019.
- NOVOTNÝ, Jiří. *Ekonomika sportu: vybrané kapitoly II*. Praha: Oeconomica, 2006.
- PACINA, Václav a Miroslav VANĚK. *Sport bez svatozáře*. Ilustroval Vladimír JIRÁNEK. Praha: Mladá fronta, 1983.
- PAPOUŠEK, Vladimír. *Existencialisté. Existenciální problémy v české próze dvacátého století*. Praha: Torst, 2004.
- SEKOT, Aleš. *Sociální dimenze sportu*. Brno: Masarykova univerzita, 2004.
- SEKOT, Aleš. *Sociologické problémy sportu*. Praha: GRADA Publishing, 2008.
- SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*. Praha: Karolinum, 2006.
- SPENGLER, Oswald. *Člověk a technika. Příspěvek k jedné filozofii života*. Praha: Neklan, 1997.
- STRÁNSKÝ, Jiří a Kamil ONDROUŠEK. *Historie československého a českého hokeje 1908 - 1999*. Praha: Vyšehrad, 1999.
- STRÁNSKÝ, Jiří a Kamil ONDROUŠEK. *Brankáři: hokejové hvězdy světa*. Praha: Vyšehrad, 2005.
- STRAUSS, Anselm L. a Juliet CORBIN. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Brno: Sdružení Podané ruce, 1999.

- SUITS, Bernard. *The Grasshopper: Games, Life, and Utopia*. 3. vyd. Peterborough, Ontario: Broadview Press, 2014.
- SVOBODA, Bohumil, VANĚK, Miroslav. *Psychologie sportovních her*. Praha: Olympia, 1986.
- ŠALDA, F. X. *Boje o zítřek: meditace a rapsodie 1898-1904*. Praha: Volné směry, 1905.
- ŠKLOVSKIJ, Viktor Borisovič. *Teorie prózy*. Praha: Akropolis, 2003.
- ŠKUTINA, Vladimír a Robert BAKALÁŘ. *Ztracená léta: příběh hokejového zločinu*. Pardubice: Helios, 1990.
- ŠUBRT, Jiří. *Civilizační teorie Norberta Eliase*. Praha: Karolinum, 1996.
- TOD, David, Joanne Thatcher a Rachel Rahman. *Psychologie sportu*. Praha: Grada, 2012.
- VANĚK, Miroslav. *Orální historie ve výzkumu soudobých dějin*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2004.
- VANĚK, Miroslav a Pavel MÜCKE. *Třetí strana trojúhelníku: teorie a praxe orální historie*. Praha: Fakulta humanitních studií UK, 2011.
- WANGU, Madhu Bazaz a Vladimír MILTNER. *Buddhismus*. Praha: Lidové noviny, 1996
- WOHL, Pavel. *Co vědět o hokejovém brankáři*. Praha: Olympia, 1974.

Kvalifikační práce:

- MATĚJKA, David. *Pohledy bývalých profesionálních hokejistů na jejich sportovní kariéru a život. Hokej jako životní styl?*. Praha, 2021. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, Program SHV - Společenskovední modul. Vedoucí práce Soukupová, Blanka.
- PROCHÁZKA, Pavel. *Preference a popularita úpolových aktivit u žáků na ZŠ ve vybraném regionu*. Praha, 2020. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, Katedra tělesné výchovy. Vedoucí práce Dlouhý, Martin.
- ZUBROVÁ, Anděla. *Překlad vybraných lexikálních jednotek nástroji podporujícími strojový překlad - zaměřeno na pojmy z právní terminologie*. České Budějovice, 2022. Diplomová práce (Mgr.). Jihočeská univerzita V Českých Budějovicích. Filozofická fakulta. Vedoucí práce Pešková, Jana.

Internetové články:

HEWITT, Josh. *The "State of Hockey": Minnesotans Proud to Take the Ice* [online]. [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://bleacherreport.com/articles/153754-the-state-of-hockey-its-more-than-just-a-title>.

INJAI, Lewis a Cyprine APINDI. *Which is the most popular sport in America? Top 12 revealed* [online]. [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://sportsbrief.com/facts/top-listicles/14576-discover-popular-sport-america/>.

KAMENIK, Martin. *Nevěděl jsem, proč mi vezou puk, smál se Matějka po premiérovém gólu*. [online]. [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.domacinoviny.cz/nevedel-jsem-proc-mi-vezou-puk-smeje-se-hokejista-slavie-david-matejka/>.

MANDÁT, Pavel. *Jakub Matušík o svém návratu do Tábora, první lize i soukromí* [online]. [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <https://www.hokej.cz/jakub-matusik-o-svem-navratu-do-tabora-prvni-lize-i-soukromi/5044522?t=eyqbxdi61570g9ke4238vgq1p77aw3bpwa88fxqiv0lss450tp21h1d>.

MANDÁT, Pavel. *Gól bych vyměnil za tři body, má jasno Tureček. Venkovní nezdary? Máme to v hlavách*. [online]. [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.hstrebic.cz/clanek.asp?id=Gol-bych-vymenil-za-tri-body-ma-jasno-Turecek-Venkovni-nezdary-Mame-je-v-hlavach-7700>

MIHAL, Lukáš. *První gól? Jednou za život, culí se Sebera. Vyměnil by ho ale za tři body*. [online]. [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.hokej.cz/prvni-gol-jednou-za-zivot-culi-se-sebera-vymenil-by-ho-ale-za-tri-body/5053743>

Videa:

MIKYSKA, Martin. *Mikýřova úžasná pouť internetem: Filozofie Clash of the Stars 2*. [online]. [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=vRhkd9-FAEw&t=8s>.

ZUNA, Pavel. *Jak „odměnit“ mistry světa – Největší hanba československého sportu (1950)* [online]. 2018 [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://www.stream.cz/sportovni-okamziky/jak-odmenit-mistry-sveta-nejvetsi-hanba-ceskoslovenskeho-sportu-1950-188022>

Jiné internetové zdroje:

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Inflace, spotřebitelské ceny. [online]. [cit. 2023-04-14].
Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/inflace_spotrebitelske_ceny

Informace spojené s 11. ročníkem české konference filozofie sportu. [online]. [cit. 2022-12-18]. Dostupné z: <https://www.jcu.cz/cz/univerzita/aktualne/11-rocnik-ceske-konference-k-filosofii-sportu-na-tf-ju>.

Tisková konference hokejistů, trenérů a Kateřiny Neumannové po návratu do vlasti je dnes již notoricky známá. [online]. [cit. 2023-02-18] Dostupné z :
<https://youtu.be/aZI82dbzlwo>.

Aplikace pro kontrolu přepisu cizího jazyka:

DeepL. Internetová verze dostupná z: <https://www.deepl.com/translator>.

Přílohy

Příloha č. 1: Rozhovor Dan 15.4.2022

1) osobnostní profil

- **jméno:** Dan
- **nejvyšší dosažené vzdělání:** maturita
- **povolání otce:** momentálně jednatel ve společnosti, která vyrábí výrobky z plastu
- **povolání matky:** servírka v kavárně v Rakousku
- **nejvyšší dosažené vzdělání otce:** inženýr na ČVUT
- **nejvyšší dosažené vzdělání matky:** maturita z cestovního ruchu
- **rodinný stav:** svobodný

Pamatuješ si, kdy a kde jsi začal hrát hokej?

Poprvé na ledě jsem byl ve svých čtyřech letech na rybníce, ale vůbec mě to nebavilo. Připomínal mi to teď zpětně i otec. Na zimáku jsem byl potom v pěti letech, kam mě vzal táta na nábor malých dětí. Tam byla vlastně poprvé i paní Hansová, která se věnovala malým dětem. Byl tam i trenér, který mě viděl a rovnou řekl, že na tom šmatlám a hokej nikdy hrát nebudu. Tak jsem odcházel z ledu, ale zastavila nás s tátou paní Hansová, co se jako děje, táta jí řekl, co nám řekl trenér a ona řekla, že se na mě podívá. Řekla, že to není tak špatné a díky tomu jsem u hokeje zůstal. Nebýt jí, tak jsem hokej nikdy nehrál.

Kdo Tě k hokeji přivedl?

Táta no.

Máš nějaké zážitky, na které dodnes vzpomínáš? Zážitky spojené s Tvými hokejovými začátky.

Asi ten první trénink... a vlastně na dojíždění na tréninky. Soused byl stejně starý jako já a rodiče nás střídavě vozili. Plus k tomu škola a k tomu jsem dělal i jiné sporty, takže vzpomínám na ty zmatky, kdo kdy a s kým pojede. Vzpomínám zejména na to, že jsem si udělal mnoho kamarádů.

Sportovali i rodiče?

Moje mamka nikdy nedělala závodně sport. Jen rekreačně. Táta se prosadil v biatlonu a před tím v atletice, ale profesionálně to nedělal. Skončil kvůli studiu, aby se mohl soustředit na střední a posléze vysokou školu, kterou dodělal a hned po dokončení studia utekl do Rakouska.

Pamatuji si, že jsi kromě hokeje i závodně plaval. Dělal jsi ještě nějaký sport? Kdy jsi se rozhodl pro hokej?

Od pěti let jsem dělal tři sporty najednou – hokej, plavání a fotbal. Rodiče mě museli hodně vozit a nebylo to snadné skloubit. V deseti mi řekl, ať se rozhodnu, jaký sport mě baví nejvíc, že mám měsíc na rozmyšlenou a druhý den jsem se rozhodl pro hokej.

Měl jsi nějakého oblíbeného trenéra, na kterého vzpomínáš?

Hmm... vybavím si tři, které jsem měl hodně rád, ale jednoho, který byl hodně přísnější jsem chvílemi i nesnášel. To byl Trummer, dokázal být hodně přísnější a i podle tréninku to byl první trenér, kdy jsme trénovali fakt hodně. Pak by to byli Formánek a Heindl.

Když si vzpomeneš na takové ty hokejové začátky. Stala se nějaká událost, která Tě ovlivnila? Respektive stalo se někdy, že byl třeba Tvůj hokejový život už tehdy v ohrožení?

Pozitivně ta paní Hansová, ale mám spíše velmi negativní zkušenost. Zranil jsem si loket a musel ve dvanácti absolvovat pět operací. Dva roky jsem nehrál hokej. V Budějčích mi doktoři řekli, že už nikdy sportovat nebudu a spíše se snažili zachránit hybnost prstů a cit. Hybnost však nechali stranou, a to se pokoušeli napravit až později. Absolvoval jsem další operace, rehabilitace a dokonce i různé léčitele a šamany. I tak mám ale trvale životní následky.

Jak vzpomínáš na své dětství a rodiče?

Tak určitě v dobrém. Co se týká dětství, tak jsem strašně sportoval hlavně s tátou. S mámou jsem jezdil na dovolený a měl jsem trochu jiný způsob. Ta nikdy na sport moc nebyla. S tátou to bylo vždy o všelijakých sportech a třeba i rybaření, ale to je spíše až teď.

Dovedl bys říct, který Tě více podporoval ve sportu a který naopak ve vzdělání?

Oba mě podporovali na maximum. Každopádně v hokeji víc otec, který byl vedoucí týmu a tím tam se mnou trávil spoustu času. I mamka mi byla velmi nápomocná – vozením na tréninky či vaření.

Na tátu si vzpomínám, že nám dělal vedoucího. Předpokládám tedy, že hokej byl hlavním tématem v domácnosti?

Ano, byl. Tím jsme žili. Já jsem tátovo jediné dítě. Máma má nevlastní ségru z prvního manželství, ale už s námi nežila, protože je o 12 let starší než já. Všechno se de facto řešilo jen kolem mě, a to byla pouze škola a hokej.

Takže se i nálada doma odvíjela podle hokeje?

Do určitého věku to bylo celkem jedno, ale potom s přibývajícím věkem se to řešilo o hodně víc. Trénování, trenéři a všechno kolem hokeje.

Vlastně jsi musel dojíždět, kdo Tě častěji vozil na tréninky a zápasy?

Určitě vždycky se to plánovalo den dopředu, oznámil jsem jim, jak mám školu a tréninky. Když to šlo, tak jsem se snažil jezdit kam to šlo i sám, ale občas jsem nemohl stíhat. Občas se to překrývalo a museli mě vozit. Mamka 5-6 let vlastnila kavárnu, a tak si dokázala v případě nouze udělat čas. Táta dělal ve stavebnictví a byl velmi časově vytížen.

Sportovala i sestra nebo jiný příbuzný?

Nevlastní sestra vůbec. Jediný, kdo se takhle a profesionálně věnoval sportu byl bratranec. Který to stále hraje na profesionální úrovni. Dostal se do světového poháru, a stal se několikanásobným mistrem republiky.

Probíhal výběr škol na základě hokeje?

Vlastně, když jsem přecházel... první dva roky jsem byl v Hodějovicích a když jsem se rozhodnul pro hokej, tak se rozhodovalo, kam půjdu, tak jsem šel na Grünwaldovku, protože ta spolupracovala s hokejem. To byla jasná volba. Od třetí do sedmé třídy jsem tam byl a poté, co jsem měl možnost jít do Liberce, tak jsem šel tam, kde to fungovalo stejně a vlastně to bylo ještě lepší. Kdy se škola uzpůsobovala hokeji a byla od zimáku jen 200 metrů.

Jak fungovala spolupráce škola a hokej?

Bez problémů. Jak jsem říkal, tak se škola spíše přizpůsobovala hokeji, abychom mohli trénovat ráno i odpoledne.

Jak jsi volil střední školu?

Prakticky jsem nevěděl, co bych chtěl dělat, ale věděl jsem, že mě to táhne k marketingu a manažerství. Mít pod sebou tým lidí a starat se o to. Tak jsem zvolil obchodní školu. Byl jsem přijatý na soukromou střední obchodní školu v Liberci, kde jsem byl jen dva týdny. Pak jsem totiž dostal možnost jít do Salzburgu a musel jsem hledat novou střední školu. Tu jsem našel doma v Budějovicích a celé čtyři roky jsem ji dělal dálkově.

Byly hokej i škole časově náročnější v době studia na střední škole?

Ty první dva týdny ano, ale pak jsem studoval dálkově, takže jsem ve škole moc času nestrávil. O to těžší však bylo učení. Hokej byl však mnohem náročnější, což se promítalo i do školy.

Individuál?

Ano.

Nastaly nějaké problémy?

Těch bylo docela dost. Hlavně potom ve třetí a čtvrté třídě bylo pár důležitých předmětů, kde je třeba slyšet výklad a ne si to jen doma číst z poznámek. Tak jsem měl několik hodin doučování přímo s vyučujícími. Bez jejich pomoci bych školu snad ani nedodělal.

Dokončil jsi střední školu?

Ano, úspěšně jsem složil maturitní zkoušku.

Pokračuješ ve studiu dál?

Nepokračuji. Kdybych nehrál hokej na profesionální úrovni, tak vím, že bych chtěl studovat na vysoké škole, ale takhle to nešlo skloubit.

Měl jsi nějakého oblíbeného učitele a předmět? Respektive nějaký předmět, který Tě vyloženě bavil kvůli vyučujícími či tak?

Asi nejoblíbenější učitelka byla moje třídní, bez které bych to nezvládl. Ta mi kopírovala všechny papíry a ihned posílala mailem. Druhá byla paní Faltýnová, kterou jsem měl na účetnictví, u které jsem byl snad 50x na návštěvě, aby

mě mohla doučit zanedbanou látku. Kromě tělocviku mě strašně baví jazyky jako angličtina, němčina a vlastně mě na střední bavilo i to účetnictví. Díky tomu vím, co a jak funguje.

Takže, předpokládám, jazyky ovládáš?

Angličtina bez problémů, domluvím se plynule a všemu rozumím. S němčinou je to horší, ale domluvím se a rozumím de facto všemu.

Ty máš vlastně rakouské občanství a v Rakousku je branná povinnost. Byl jsi na přijímači?

Byl jsem na přijímači, protože mám občanství. Na konci března jsem byl na odvodu k vojně, kde byly zdravotní prohlídky a psychotesty. Všechno bylo kompletně v němčině, to byl celkem boj, protože jsem leccemu moc nerozuměl a dělal to osobně s psychologem i na počítači. Dokonce jsem prošel, ale díky tomu loktu mi řekli, že když nechci kvůli hokeji na vojnu, tak nemusím. To se mi hodilo, protože ta vojna je na půl roku.

Jaké byly Tvé sportovní sny?

Dřív mě strašně bavil i fotbal, ale to nebylo na nějaké úrovni, abych se tím mohl živit. Nejdříve to bylo v hokeji hrát na co nejvyšší úrovni v mládeži. Teď poslední roky nějaké individuální úspěchy, abych se dostal na co nejlepší úroveň. Teď se to však mění spíše na kolektivní úspěch. Čím jsem starší, tím si více vážím důležitých vítězství a chtěl bych nějakou trofej.

Měl jsi nějaký hokejový vzor?

Teď už ano, ale dříve jsem neměl.

Měl jsi i jiné než sportovní sny?

Měl... když jsem byl mladší tak asi ani ne. Sportem jsem žil a byl na prvním místě. S postupem věku myslím i na jiné věci, ale když je ta otázka dřív – tak asi ani ne.

Měl jsi nějakou vysněnou soutěž a klub?

Tak asi jako každé malé kluk jsem chtěl hrát v NHL. Vyloženě klub... to mi bylo úplně jedno. Prostě to byla NHL. To je to nejvíc pro hokejistu. A klub? Los Angeles.

Co se týče nákupu hokejové výstroje? Kupovali Ti jí rodiče, nebo klub? Případně kdy nastala doba, že jsi výstroj dostal od klubu?

Prvním rokem v Liberci, v mých čtrnácti letech jsem už dostal nějaké první věci. Kompletní výstroj včetně bruslí v šestnácti v Salzburgu. Dostávám i hokejky na míru a od tohoto věku dostávám všechno. Víím, že takhle to nefunguje všude. Ty jsi vlastně na Slavii, jak jsi říkal, mohl mít jen CCM. Já si mohl vybírat.

Kolik si myslíš, že dnes stojí kompletní hokejová výstroj?

Momentálně vzhledem k tomu, že výstroj dostávám celou od klubu, tak ceny nevím, ale víím, že naposledy, když mi to táta kupoval, tak byla průměrná výstroj i s bruslemi jako nejdražší položkou, tak to mohlo být kolem třiceti tisíc. Záleží také na kvalitě podle mě.

Dokázal bys to porovnat s průměrnou mzdou obyvatel, kteří mají doma hokejistu?

Pro člověka s průměrnou mzdou to nemůže být žádná sranda... hokej je hodně finančně náročný.

Kdy se hokej pro Tebe stal zdrojem příjmů?

V devatenácti letech, když jsem nastoupil do pěti zápasů v Jablonci nad Nisou do druhé ligy. To bylo v rámci pár stovek za zápas, protože tehdy jsem byl ještě junior, ale první příjem měsíčně vázaný na smlouvu byl v devatenácti v Linzi, když jsem tam odešel a hned podepsal smlouvu. To byl můj první příjem. Momentálně je to můj jediný zdroj příjmů, ale minulý rok jsem k tomu ještě trénoval děti, takže jsem měl ještě nějaký příjem k tomu, ale nebylo to tolik.

Jak na to vzpomínáš? Co bylo pro Tebe v danou chvíli nejtěžší?

Určitě se prosadit. Ta konkurence je nesrovnatelná. Konkurence je obrovská a víceméně hodně lidí kolem a trenérů kouká na věk. Je Ti devatenáct a nechtějí Ti dát takový prostor. Musíš se prosadit přes starší hráče s více zkušenostmi.

Vnímáš tedy spoluhráče jako konkurenty?

Spoluhráče rozhodně beru jako konkurenci, i když je to týmový sport a jakoby se každopádně snažíme jeden druhému pomáhat, tak i tak je to konkurence, protože hrajeme každé a víceméně sám o svoje bytí a nebytí, a o svoje peníze.

Říká se, že tenhle přechod do dospělého hokeje je nejnáročnější. Jak jsi to zvládl? Vidíš v tom nějaké obecné souvislosti?

Určitě čím víc hráč odehraje, tím víc dostane zkušenosti. To riziko, že by chyboval v zápase je menší. Ale každý klub si snaží vychovat mladé hráče a musí jim chcanechca dávat šanci. Je to na každém a záleží, jak hráč chytí svou šanci.

Na této úrovni hraješ s hráči, co mají mnohem více zkušeností a jsou za to i více placení. Někteří zase těží s jistého sociálního kapitálu a nebo jsou pouze marketingově zajímaví. Myslíš si, že je to pravda?

To asi určitě. Potom víceméně synové slavných hokejistů to mají jednodušší, protože když se řekne jméno jako Pouzar, tak si lidé vybaví, že táta byl skvělý, tak syn bude taky a je tlačení kolikrát na sílu. Je to snazší, když máš někoho slavného z rodiny.

Přijali Tě starší spoluhráči? Respektive s kým jsi se zpočátku bavil a kdo Ti pomáhal, nebo naopak nepomáhal.

Vždycky je to trošku na skupinky. Jako mladý hráč úplně nejdeš za někým ze starých. Spíše se držíš svých vrstevníků, ke kterým máš blíž. Určitě v tom Linzi, kde to byla má první profesionální zkušenost, tak šatna fungovala skvěle, být tam byli hráči dvakrát starší než já, co řešili věci ohledně rodiny. O hodně víc, ale jak jsem říkal, jsem se bavil s klukama kolem mého věku. Se staršíma jsem však problém neměl a ani oni se ke mně nechovali hnusně. Byli dost důležitý jazyk. Bylo tu spoustu cizinců a ti se většinou drží spolu.

Pomáhali Ti starší spoluhráči nebo spíše stejně staří?

Určitě stejně starej hráč by mi pomohl. Bavil jsem se s nima víc. I ten starší by pomohl, ale jak jsem už říkal, neženeš se úplně za někým takovým.

Dokázal bys porovnat prostředí v hokejové šatně v kategorii dorostu/juniorů a áčka? Kde je přívětivější prostředí?

Rozhodně třeba takhle v dorostu a juniorce je to více o zábavě. Kluci jsou si blíž věkem a tedy i tím, co řeší. S postupem věku se hokejista musí prosazovat sám za sebe kvůli konkurenci a je jedno o jakou soutěž se jedná. Je to už spíše sám na sebe a tým jde stranou, protože musíš přeskočit několik dalších hokejistů, abys mohl hrát TY. Na té profesionální úrovni je to potom o něčem jiném.

Potkala Tě nějaká negativní událost v oblasti mezilidských vztahů?

Hmm... určitě co se týče bývalých trenérů. U spoluhráčů je to různý, ne s každým si sedneš, ale v tom profi hokeji musíš pracovat jako tým. Jde spíše v mém případě o ty trenéry.

Kdo Ti v této době byl největší oporou?

Oba rodiče. Ale v té době, kdy jsem šel do Linze, tak tam mamka přímo žila, takže to spíše byla ta. Jednoznačně spíš. Pomáhala mi se vším zařizováním a nevím, jaký bych to tak bez ji zpočátku zvládnul.

Říká se, že svět profesionálního sportu není zrovna přátelským místem, kde je každý s každým kamarád a snaží se druhému pomoci i za cenu, že sám si uškodí. Co si o tomto tvrzení myslíš?

Tak já si myslím, že to strašně záleží na skladbě týmu, jak se postaví. Zažil jsem skvělý tým, kde každý makal za druhého, ale zažil jsem i opačný případ, kdy si každý jel to své a zajímal se pouze o sebe. Skupinky pak byly proti sobě a bylo to znát i na ledě. Když nefunguje kabina, nebude fungovat tým.

Ty sám bys pomohl spoluhráči, kdybys věděl, že si tím uškodíš?

Upřímně asi ne. V profesionálním sportu je každý za sebe, každý to má jinak, ale hokejem se živiš sám a každý chce být co nejlepší. Pomáhat mladším mi nevádí, i když nejsem zas tak starej. Ale jak říkám. Když si vybuduješ nějakou pozici, tak o ní nechceš přijít.

Měl jsi během dospívání s hokejem nějaký volný čas? Jak jsi jej trávil?

Tak když jsem dospíval, tak jsem dělal školu a volného času bylo méně. I tak jsem se musel ale škole věnovat i přes dálkové studium. V době, kdy se lámal chleba, tak jsem se soustředil na hokej a společně se školou pak čas moc nebyl.

Případně s kým jsi svůj volný čas trávil?

Určitě hlavně s rodinou, když ten čas byl. Pak třeba s kamarády, rodinou, nebo jsem dělal jiné sporty. Chození do města, na kávesy, na obědy a hodně jsem přemýšlel, jak ten čas strávím. Teď je to podobné, když můžu přijet domu do Budějovic, tak chci vás strávit s rodinou a pár přáteli. Čím jsem starší, tak mám jiné hodnoty a zájmy.

Našel jsi si během hraní hokeje osudové přátele? Jedná se o Tvé současné spoluhráče?

Tak určitě jsem si našel hodně osudových přátel jako Ty jsi jeden z nich, ale hlavně ty hodně blízcí přátelé jsou díky hokeji. Většinou to jsou moji bývalí spoluhráči, a to mi dalo do života strašně moc. Vzpomínky na společné zážitky a tak. Mimo hokeje mám také kamarády, ale prostě nejsme si tak blízcí většinou. Jedná se o kluky, se kterými jsem trávil dětství a hrál s nimi v mládeži. Nejsou to mí nynější spoluhráči.

Pomáhal jsi v domácnosti? Případně když jsi byl mimo domov – naučil jsi se základní domácí práce?

Určitě jsem se snažil a i jsem musel, protože jsem k tomu byl vedený odmalinka od táty. Měli jsme zahradu, takže jsem ji musel sekat a starat se s tátou o zahradu. Doma vládla pak mamka co se týče kuchyně a dalších věcí.

Jak jsi zvládl prvotní odloučení od rodiny?

První zkouška byla vlastně s tím Libercem. To byl strašný skok, byl jsem zvyklý, že doma mám komfort a najednou jsem byl 250 kilometrů pryč na hotelovém pokoji. Mnohdy jsem si zpočátku připadal sám, ale pak jsem šel do Salzburgu a už jsem věděl, jak se o sebe postarat a jedinou bariérou byl jazyk, který jsem se postupem času naučil.

Měl jsi čas i na jiné koníčky?

Měl a mám. Většinou se jedná o sporty jako plavání, tenis, hokejbal, kolo, kolečkové brusle a rybaření. Mimo sezónu se stejně ale snažím vše podřídit tréninku a tento koníčkům se věnuji ve volném čase. Teď mám i pejska, tak budu trávit dny a volný čas s ním.

Jak vypadá Tvůj běžný den? Jsou Tvé všední dny v něčem podobné? Jak se případně liší?

Je to režim. Ty dny jsou si strašně podobné a záleží, jestli je zápas nebo trénink. Podle toho se to lehce liší. Tréninky jsou ve stejný čas, takže si člověk rychle zvykne. Protože nepracuji a jen hraju hokej, tak mám spoustu volného času a praktický volno mimo tréninku a zápasů.

Našel jsi nějakou osudovou známost?

Nenašel. Nemyslím si, že bych ji našel. Neměl jsem ani nějak dlouhý vztah. Nenašel jsem si nikoho, o kom bych si vyloženě řekl, že je tou osudovou známostí.

Jak probíhal výběr Tvých partnerek?

Každý má asi svůj typ, co a kdo se mu líbí, takže všechny jsou si celkem podobné. Ideální typ mám.

V jakém prostředí a jakým způsobem jsi s nimi navazoval kontakty?

Tak především v dnešní době sociální sítě. Instagram, Facebook a teď i Tinder, ale seznámíš se různě i v baru, restauraci, klubu, posilovně, kdekoliv. Výběr je víceméně stejný.

Jaká by měla být Tvá ideální partnerka?

Jsou to blondýnky a určitě se mi líbí vzhledem k mé výšce spíše vyšší holky, které jsou sportovně založené.

V čem podle Tebe spočívá problém navazování známostí u profesionálních hokejistů?

Určitě bych řekl, že jsem byl vždy s někým, kdo měl vztah ke sportu, a tak jsme měli dost společného. Obecně je podle mě problém ten čas. Je to časově náročné, být máš jen pár hodin denně trénink, tak hokej je prostě téma, když partnerka pracuje, tak je to náročné skloubit a záleží, jak moc se máte rádi.

Kdy bys řekl, že začala Tvá kariéra profesionální sportovce – zlomový okamžik, kdy jsi věděl, že to vyjde.

Byl to asi můj první zápas v Linzi, když jsem nastoupil do prvního zápasu v nejvyšší mezinárodní soutěži a byl jsem za to moc rád. Říkal jsem si, že teď už to může vyjít, mohl bych mít nějakou budoucnost a mohl bych se tím žít.

Profesionální sport může být profesionálním pouze díky financím a hráči musí zvažovat nabídky i na tomto základě. Jsou pro Tebe peníze ve smlouvě důležité? Kolik by podle Tebe měla být hranice, pod kterou bys nešel?

Myslím si, že v dnešní době je strašně důležitý, aby to pokrylo všechny moje náklady, když už s tím žívím. To včetně jídla a dalších poplatků. Čím víc, tím líp. Ale minimálně by to mělo být 30 000-40 000 korun... spíše těch 40 000. Už jsem se dostal na tuto sumu a vzhledem k tomu, že mám poslední čtyři roky byt placený týmem, tak mám náklady o něco nižší a i tak jsem se dostal přes těch 30 000.

Je hokej Tvým hlavním zdrojem příjmů?

Ano je, ale měl jsem teď i vedlejší příjem z trénování dětí.

Baví Tě stále hokej? Je hokej stále Tvým koníčkem, nebo už je to práce?

Jednoznačně mě baví, kdyby mě nebavilo, tak bych se tomu nevěnoval. Už to dospělo ale do fáze, kdy to beru jako práci. Kolikrát je to hodně náročné a už to neberu čistě jen jako koníček a zábavu.

Proč hraješ hokej?

Pořád mě to i tak hodně baví. Odmalinka tím žiju a když jsem si splnil ten sen, že se tím žívím, tak je to něco, co mě baví a co chci dělat.

Kdyby se objevila nabídka práce za lepší peníze, přestal bys hrát hokej?

To by bylo hodně těžký rozhodování a záleželo by na tom, jak bych byl spokojený s tím hokejem. Kolik by mi bylo a jestli bych už měl třeba rodinu, ale hokeje bych se takhle úplně vzdávat nechtěl.

Co podle Tebe znamená životní styl? Máš nějaký?

Myslím si, že je to o tom, jak člověk žije, co dělá, co má za práci, co má za koníčky. Řekl bych, že ho má každý jiný, protože ho baví jiné věci a prostě záleží na tom, co má daný člověk rád.

Řekl bys, že profesionální lední hokej je životním stylem?

Určitě si myslím, že je. Kolem hokeje se na to navazuje hodně věcí a víceméně ne každý si může říct, že je profesionální hokejista a je to tedy životní styl.

V čem podle Tebe spočívá životní styl profesionálního hokejisty?

Jedná se o trénování, zápasy a věci mimo hokejové věci. To by byla strava, volný čas, regenerace a další drobné detaily. Hlavně by šlo o to, co se odehrává na zimáku a na ledě.

Takže hokej podmiňuje vše okolo?

Ano, jsem profesionálem, vydělávám si tím peníze, je to moje práce. Hokej není jen o hraní, ale je o profesionalismu kolem. Vše se řídí hokejem, abych mohl podávat takové výkony, jaké od sebe očekávám.

Co si myslíš, že je důležitější: vydělat hokejem víc peněz a méně se bavit X vydělávat méně peněz a mít větší radost.

Tak momentálně bych asi řekl ve třidvaceti, že bych chtěl víc peněz a méně se bavil, abych se zajistil do budoucna, ale je mi jasné, že s postupem věku bych měl raději spíše radost a méně peněz, abych si to ještě užil.

Co se Ti líbí na Tvém životním stylu?

Tak jednoznačně asi... že mám hodně volného času, který můžu využít dle svého uvážení a plánovat. Zároveň je to něco, co mám rád a dělám od dětství a tím, že se tím teď živím, tak si nemůžu na nic stěžovat.

Hokej je v České republice nesmírně populární, to se shodneme, ale řekl bys, že máš jako hokejista zvláštní postavení? Myslíš si, že zapadáš do určité škatulky a jsi vnímán pod jistým statusem? Líbí se Ti, když jsi považován za hokejistu?

Já si myslím, neřekl bych, že se mi úplně líbí, ale ve většině případů bych řekl, že je to spíše pozitivní, když někomu řeknu, že jsem hokejista a živím se hokeje. Hokej je populární a má spousty fanoušků. Co se týče svého konce, tak jednou bych chtěl mít třeba i jiný status díky práci

Co považuješ za svůj největší úspěch?

Zřejmě to, že se mi povedlo dosáhnout si svého snu a vrátit se k hokeji, když bylo prognózy doktorů opačné.

Lituješ něčeho?

No... to asi ani ne. Samozřejmě to má vždycky nějaké oběti časové a zdravotní, ale jinak bych řekl, že nelituji.

Jak bys srovnal hokej v zahraničí a v ČR?

Jednoznačně bych řekl, že v Čechách je hokej o dost víc populární, tam jsou ještě sporty nad hokejem třeba lyžování, ale fanoušci jsou tam vybraní. Záleží, v jaké soutěži a od města k městu se to liší. Každé město má to svoje. Řekl bych, že na té nejvyšší úrovni to je všude stejné. Klub se stará o veškeré záležitosti a hráč má akorát podávat výkon.

Je nějaký rozdíl i ve smlouvách? V České republice jsou hráči na profesionální smlouvy bráni jako osoby samostatně výdělečně činné a smlouvy mají zpravidla na 10 měsíců, kdy se pak o sebe musí starat sami. Je v zahraničí nějaký rozdíl?

Ty smlouvy jsou tu trochu jinak postavené. Je tam lepší systém. Máš smlouvu na 8 měsíců od srpna do dubna a zbylé čtyři měsíce jsi hlášena na pracovním úřadu, kde bereš 50% toho, co jsme si průměrně měsíčně vydělali během minulého roku. Tady jsou hokejisti v Čechách jako OSVČ, ale v Rakousku jsem zaměstnanec, takže za mě klub jako firma hradí všechno. V Čechách si to hokejisté musí hradit všechno sami.

Říká se, že profesionální sport je velmi stresující záležitostí. Pociťuješ to nějak? Řekl bys, že je vše zaměřeno pouze na sportovní výkon?

Ano. Zvlášť s ohledem na zápasy. Pokud tým prohraje pár zápasů za sebou, tak psychika značně pracuje a nikdo nechce prohrát. O sportu se to obecně říká, že je stresovou záležitostí. Navíc jde ve výsledku pouze o výsledek týmu, takže nikoho zpravidla nezajímá, jak se cítíš, nebo co jiného se Ti odehrává v hlavě.

Řekl bys, že je profesionální sport stresovou záležitostí? Vyvíjíš na sebe tlak spíš sám?

Jednoznačně. Když se mi nepovede zápas, tak mám na sebe ušitý velký tlak a jsem ve stresu a když vím, jaká je konkurence, tak tlak roste. Vyvíjím si pak stres zejména sám na sebe

Máš nějaké strategie, jak zvládat stres?

Tak jednoznačně bych řekl, že se snažím nemyslet na hokej, když jsem z něj ve stresu. Snažím se mít hlavu myšlenkami někde jinde a trávit čas třeba s rodinou, nebo udělat výlet, něco dobrého k jídlu. Vytěsnit hokej, protože to už neovlivním. Tlak je i ze strany fanoušků, ale ten si nepřipouštím. Pomůže vždy dialog s přáteli nebo rodinou a vyslechnout si jejich názory. Vlastně spolu to vždycky probíráme, jak reagovat a jak se ideálně zachovat... jak jsme řešili tu situaci s trenérem v týhle sezóně.⁴⁴³ Jednoznačně nejhorší je ale ten tlak, který si na sebe tlaku sám. Mám na sebe vysoké nároky a za každou cenu během zápasu chci dělat vše na maximum i s ohledem na to, aby se udělal týmový úspěch. Takže na sebe mám vysoké nároky, a s tím roste i ten tlak. Když se to nepovede, tak jsem uzavřený a nemám dobrou náladu. To vychází i z mé povahy. Jsem introvert. Hokej mi dokáže velmi ovlivnit náladu, když vidím, že jsem se posunul kupředu díky nějaké cílené práci. Dostanu pozitivní zpětnou vazbu, tak jsem spokojený a cítím se dobře.

V čem spatřuješ podstatu tlaku, jež je v profesionálním sportu, jak říkáš, všudypřítomný?

Asi to bude tou touhou spojenou s cílem být co nejlepší v profesionálním hokeji. Plus tlak ze všech stran a Ty chceš dosáhnout na co nejvíc.

Potkal jsi se s nějakými negativními vlivy ze strany spoluhráčů, vedení klubu či trenérů?

Spoluhráčů ani vedení úplně našťástí ne. Ale minimálně jednoho trenéra jsem měl, který mě velmi negativně ovlivnilo. V té době jsem to necítil tak s nadhledem jako dneska.

Říká se, že trenér dokáže ovlivnit budoucí rozvoj hráče. Myslíš si, že jsi něco podobného zažil? Že by řeči trenéra k Tvé osobě ovlivnily, jakým způsobem dále probíhal Tvůj hokejový vývoj?

Jednoznačně. Určitě si myslím, že v hokeji strašně moc záleží na přístupu trenéra k hráčům. Jsou pozitivní trenéři, kteří chtějí hráčům pomoci a na druhou stranu jsou trenéři, kteří si na hráče zasednou, dávají jim všechno, jak se říká, sežrat a tím hráče táhnou dolů. Byl jsem i svědkem toho, že několik hokejistů skončilo kvůli trenérovi. Já měl štěstí na trenéry, takže si nemohu stěžovat a mohu mluvit spíše o pozitivním ovlivnění. Jasně bylo i pár trenérů, co mi hole znechutili a také jsem kvůli nim přemýšlel o konci.

Máš nějaké předzápasové rituály?

Hele, rituály mám víceméně stejné. Je to nějaká stejná rozcvička na suchu, potom víceméně stejné věci na ledě a ještě rád jím pokaždé stejné jídlo, když máme zápas.

Jsi člověk, který vychází ze sebe, nebo z okolí?

Jak jsem říkal, tlak si na sebe kladu sám, takže to všechno vnímám osobně, že to vychází ze mě. Dost přemýšlím nad svými výkony a беру to osobně. Pokud to jde z okolí, tak to vnímám, ale eliminuji tyto vlivy.

Je na Tobě poznat, když se Ti nepovede utkání?

Určitě je na mě znát, když se mi nepovede zápas, protože nad tím po zápase dost přemýšlím a říkám si proč, nebo co jsem udělal za chyby. Každopádně se z toho pokaždé snažím poučit.

Jak bys chtěl kariéru ukončit? Co bude pro Tebe příčinnou?

Jednoznačně pokud to bude možné z vícero důvodu, tak bych hokej chtěl hrát co nejdéle, aby mě bavil. Pokud bych jej neměl jako zábavu, tak si nejsem jistý, zda bych v něm pokračoval, ale dokud to půjde, tak bych se chtěl hokeji věnovat.

Co bys chtěl dělat po konci kariéry?

Chtěl bych zůstat u hokeje jako hokejový nebo třeba jako kondiční trenér. To by mě bavilo, zažil jsem si toho hodně a upřímně... nic jiného než hokej jsem nedělal a neznám, takže by to bylo i celkem logické. Dělal bych něco, k čemu mám vztah, co mě baví a hlavně něco... čemu rozumím. Jistě bych rád dělal i něco mimo hokej, ale obávám se, že bych nemusel být přijat díky svým nulovým zkušenostem.

Plánuješ založení rodiny během/až po kariéře?

Je to těžké, nevím, jak na to odpovědět, když teď nikoho nemám, ale rád bych chtěl během kariéry a končit třeba až ve 35 letech, a to bych chtěl mít rodinu a děti.

Bojíš se konce kariéry?

⁴⁴³ Doplněno respondentem.

Lhal bych, kdybych řekl, že se nebojím. Člověk nikdy neví, kdy se to stane. Nejlepší je končit, když se člověk rozhodne sám, ale stačí blbá vteřina a je po kariéře. Zraníš se a už nebudeš moct hrát. Je to těžké, ale musím říct, že strach má zřejmě každý sportovec z toho dne. Navíc jsem si něčím podobným prošel už jako malý dvanáctiletý kluk, když jsem měl, jak víš, ten loket. Dva roky jsem nemohl hrát a svým způsobem jsem měl kariéru ukončenou, než vůbec mohla začít.

K čemu bys konec kariéry přirovnal?

Bude to takový konec dosavadního života, bude mě to mrzet, ale jsou důležitější věci než hokej.

Připravuješ se na konec kariéry už nějak teď?

Určitě takhle беру i to trénování dětí. Přemýšlel jsem nad tím, že bych chtěl do budoucna získávat zkušenosti a člověk nikdy neví, kdy kariéru ukončí a chtěl jsem mít zkušenosti do začátku.

Co je nejlepší na životě profesionálního hokejisty?

Ten dostatek volného času, protože na profesionální úrovni trénuješ de facto jednou denně pár hodin a jinak máš volno. Díky hokeji jsem navíc procestoval spoustu zemí a naučil se jazyky, takže tohle

Co je na životě profesionálního hokeje nejhorší?

Zranění, která ovlivňují po zbytek života. Třeba můj loket, ale jinak ten životní styl je spíše pozitivní.

Kdyby sis mohl vybrat: chtěl bys hrát hokej, nebo být hokejistou?

Rozhodně být hokejistou. Hokejista hraje hokej a když už je hokejistou, tak se považuje za profesionálního a živí se tím.

Lze sportovní kariéru považovat jako jakýsi život nanečisto?

Hokej беру jako vlastně takový už můj životní styl a víceméně si nedokážu představit, že bych byl bez něj, což je jasný, když mě to i živí a dělám to takhle dlouho. Beru to tak, že tohle je teď a vím, že jednou to skončí, takže tím pádem si budu muset potom hledat něco jiného, ale myslím si, že i Ty víš, že chceš být potom buď kondiční nebo hokejový trenér. Tak se mi to... že hraju hokej víceméně hodí a bude hodit.

Je hokej Tvým životem?

Je to můj život!

Je smyslem Tvého života?

Není, ale nedokázal bych si bez něj život teď představit.

Je hokej spravedlivý?

Řekl bych, že na profesionální úrovni už je celkem spravedlivý, protože jde o výsledek a výkon. V mládeži jsem se však setkal s opakem. Bylo dost problémů s protlačováním. Různých hokejistů kvůli jménu, financím či kamarádsoftům. Nezáleží pak jen na hokeji, ale na jiných faktorech.

Setkal jsi se s něčím takovým?

Ano, v mládeži bylo dost kluků okolo, kteří byli uměle protlačováni na úkor jiných hráčů. Navíc v hokeji hraje roli i jméno. Pokud má hráč někoho známého v klubu, nebo jeho otec hokej hrál, tak má kluk vyhráno a minimálně do začátku kariéry mu všichni pomohou. Vypadá přece dobře, když se mluví k hokejovým klanům.

Kdyby ses dnes vrátil v čase do věku, dejme tomu, čtrnácti let. Změnil bys něco?

Věděl bych to, co vím teď?

Ano!

Asi bych nic neměnil. Čím, jsem si prošel. Jak se to vyvinulo, tak jsem za to vděčný a nic bych neměnil. V kariéře bych třeba určitá rozhodnutí změnil, ale bylo by jich málo.

Takže bys chtěl být znovu hokejistou?

Ano!

Jakou roli hraje podle Tebe hokej ve společnosti. Je důležitý?

Já si myslím, že je to asi... řekl bych... s fotbalem největší nebo druhý největší sport a vzhledně k tomu, aby děti sportovali, tak často vzhlíží k hokejistům a pro Čechy je důležitý!

Jaká je největší událost české společnosti ve spojitosti s hokejem?

Nagano. Ono vlastně i jakýkoliv větší úspěch českého týmu, nebo národního týmu na mezinárodním poli působí celkově pozitivně.

Myslíš si, že hokej lidi spojuje, nebo je naopak rozděluje?

To záleží... podle mě spojuje, ale každý člověk má na různé hokejové situace názor, a to jsou situace, kdy hokej rozděluje. Ať už ve společnosti nebo v kabině.

Co je Tvým největším úspěchem?

To, že jsem to dotáhnul tak, že se tím můžu živit. Chtěl bych ale vyhrát nějaký titul!

Co je největší úspěch českého hokeje?

Nagano.

Co je podle Tebe největší úspěch českého národa?

Řekl bych, že pořád to Nagano. Olympiáda je nejvíc, takhle jsme ji vyhráli jen jednou, a to je prostě ono.

Takže je hokej víc než historické události?

To zas ne, ale pro národ Nagano bylo nejvíc.

Máš nějakou představu o tom, kdy se zde začal hrát lední hokej?

Netuším. Třeba 1940?

Četl jsi nějaké knížky o ledním hokeji, nebo sleduješ výhradně filmy s hokejovou tematikou?

Já se přiznám, že jsem se ke čtení ještě moc nedopracoval, takže spíše filmy. Ale hokejové knížky jsem četl dvě, jedná bylo od hokejového agenta a druhá byla o rozvoji malého hokejisty. Spíše jsem hledal filmy ve spojitosti s hokejem. Nehledám cíleně sportovní filmy, mám rád i jiné žánry, ale nemůžu nezmínit třeba Trestnou lavici. Oblíbených filmů mám však víc.

Nyní budeš odpovídat na dané slovo/slovní spojení tím prvním, co Tě napadne.

Vzdělání

hokej – teda promiň obchodka

práce

hokej

sen

zdravá rodina

Češi

výbornej národ

Úspěch

vyhrát titul

neúspěch

selhání osobního rázu

hokej

práce, koníček, zábava v jednom

Máš v životě nějaké motto, kterým se řídíš?

Asi ani ne, ale mám svoje zásady, kterých se držím.

Nyní budeš odpovídat číselnou škálou od jedné do pěti. Jedna značí nejmenší hodnotu a pět nejvyšší.

hraní hokeje

5

úspěch

4

hraní v NHL

1 protože už se to nestane

rodina

5 jednoznačně

zaměstnaní

4

zdraví

5

peníze

4

zábava

5

Příloha č. 2: Rozhovor Bonifác 29.6.2022

1) osobnostní profil

- Jméno: Bonifác**- nejvyšší dosažené vzdělání:** maturita ze střední odborné školy**- povolání otce:** žije se v autodopravě**- povolání matky:** provozní ředitelka ve výrobě kuchyní**- nejvyšší dosažené vzdělání otce:** maturita**- nejvyšší dosažené vzdělání matky:** maturita**- rodinný stav:** svobodný**Pamatuješ si, kdy a kde jsi začal hrát hokej?**

Hokej jsem začal hrát na Slavii a byly mi asi 3 roky, tři mi byly.

Kdo Tě k hokeji přivedl?

Táta, případně brácha. Táta hrál celý život a brácha následně taky, brácha je starší.

Máš nějaké zážitky, které si do dnes pamatuješ?

Pamatuji si, jak jsme hráli vždycky hokej s bráchou v pokoji.

Tak na to musejí vzpomínat i rodiče ne?

To vzpomínají i rodiče ten rozmlácený pokojíček a i sousedi... vole. Na tréninky vzpomínám třeba na to, když tam byly rozházené ty barevné míčky a my je jako děti sbírali. To mi tak nějak utkvělo v paměti.

Sportovali Tví rodiče? Proč tedy zrovna hokej?

Máma nějak cíleně ne, ale táta se hokeji věnoval, a tak to byla taková cílená volba.

Věnoval jsi se i jiným sportům? Proč vyhrál hokej? V jakém věku?

Odmalinka jsem dělal jenom hokej víceméně a pak volnočasově fotbal nebo tenis. Ve výsledku to vždycky byl ale jen hokej. Na Slavii jsem začal chodit cirká ve třech letech. Nic jinýho neexistovalo.

Měl jsi nějakého oblíbeného trenéra, na kterého vzpomínáš?

Positivně? Jako že bych na něj nemohl zapomenout.

Třeba Novák nebo někdo takový?

No a další adepti. Ale asi nemám nikoho asi

Všechny tedy bereš tak jako trenéry a nic víc?

Tak nějak

Stala se Ti nějaká událost, která ovlivnila Tvůj život a budoucí hokejovou kariéru?

V pozitivním smyslu to bylo to, když jsem jako prvoročák v juniorce začal chodit s áčkem na tréninky a pak i na zápasy. To bylo to pozitivní a jinak jsem asi měl takový i negativní zážitek. Jako prvoročák ve starším dorostu jsem měl takovou psychickou krizi.

Takže takovou klasickou hokejovou depresi, že jsi s tím chtěl seknout?

No říkal jsem si, možná jsem i chtěl.

Nebylo to tím, že jsi rok předtím byl ten, na kom to stálo a v další sezóně to bylo jinak?

Jo, to zřejmě bylo tím, moc jsem nehrál a nebral jsem to v tu dobu úplně dobře, až jsem s tím chtěl seknout. Šel jsem nahoru, všechno se změnilo, noví trenéři a bylo to něco jiného.

Jak vzpomínáš na své dětství a rodiče?

Já vzpomínám suprově na svoje dětství. Myslím si, že nám s bráchou rodiče dopřáli všechno, co mohli. Starší brácha mě navíc nikdy nikde nenechal samotného a vždy se mi věnoval. Měl jsem super dětství.

Dovedl bys říct, který Tě více podporoval ve sportu a který naopak ve vzdělání?

Tak jo... bylo to tak nějak rozdělený, že máma šlapala po škole a táta po hokeji.

Takový hokejový táta?

Jo klasickéj.

Byl hokej hlavním tématem v domácnosti?

Jo to bylo pořád téma. Jelo to v televizi, v pokojíčku, prohlížení obrázků, knížky.

Takže i klasické téma u večeře?

No, nepovedl se zápas a už to bylo.

Pokud jsi dojížděl – kdo Tě častěji vozil na tréninky a zápasy?

Jako malej jsem dojížděl ze Žižkova, to je na Slavii kousek, ale i tak když bylo potřeba, tak mě i brácha rodiče vždycky odvezli, kam bylo třeba, ale moc nebylo.

Sportovali i sourozenci nebo jiný příbuzný?

Dominik, brácha, to hrál taky vlastně na profesionální úrovni. Bratřenci pak hráli fotbal za Slavii a jeden byl dokonce i v béčce Slavie, ale už fotbal tak nějak nehrají, nebo o tom nevím.

Probíhal výběr škol na základě hokeje?

Tak ten hokej tam hrál roli trošku, ale tam to bylo i kvůli tomu, že když jsem šel do první třídy, tak byl brácha na stejné škole, takže to bylo jasné. Střední jsem si vybíral taky trošku kvůli tomu. Na té dopravce byla možnost statusu profesionálního sportovce s vyšší mírou absence. To výběru také pomohlo.

Ty jsi ale vlastně šel i na vejšku na CŽU, vid'?

Jo, ale tam to bylo takový... zkusím to, uvidíme. Nebyl na to ale vůbec čas a ani mě to nechytlo.

Ono jsi měl i takový zvláštní obor ne?

No lesnictví. Bylo to zaměřený na lesnictví... sračk* :-D.⁴⁴⁴

Tak ono jsi v tu dobu začal chodit s áčkem, tak se to moc neslučovalo.

To je pravda a asi by to bylo jiné, kdybych si vybral jiný obor, ale takhle pak ta škola šla po roce stranou.

Brácha vlastně také studoval ne? FTVS, jestli si dobře pamatují.

Jo, to je pravda.

Jak fungovala spolupráce škola a hokej?

Tak tam v Edenu na základce ta spolupráce fungovala vždycky a je to speciálně škola pro hokejisty a fotbalisty. No a na střední jsem měl ten status sportovce a v maturitním ročníku individuální plán.

Byl hokej časově náročnější v době studia na střední škole?

Asi furt stejně. Asi jako nemůžu říct, že by ne. Ty tréninky byly pořád tak nějak podobně a asi ten čas na zimáku byl strávený nějak dýl, ale jinak na časová náročnost zůstala stejná.

Měl jsi tedy nějaký upravený studijní plán, nebo jak to bylo?

To jsem měl tu úpravu na 50% absence a ve čtvrtáku jsem to měl již ve formě individuálního plánu a dělal školu čtvrtletně.

Nastaly nějaké problémy?

Akorát se mi to opozdilo, že jsem maturitu dělal až v září, ale udělal jsem všechny předměty na první pokus, takže jsem studium úspěšně dokončil.

No vidíš! Dokončil jsi to v ten správný rok.

Ano, maturant 2017!

Pokračuješ ve studiu dál?

Jak jsem říkal, zkusil jsem si studium na vejšce, ale jen jsem si to zkusil.

Měl jsi nějakého oblíbeného učitele či předmět?

Na střední mě dost bavil...no mě to celkově bavilo ta doprava a logistika a měli jsme na to i dobrého učitele, který nám to uměl vysvětlit. Ale matika? To ne.

Nehrál v tom roli i táta?

Jo, to je asi fakt.

A nějaký učitel oblíbený?

Jarda Novák. Toho jsme měli na tělocvik a přírodopis. No výborný, co Ti budu.

Jaké byly Tvé sportovní sny?

Tak asi hrát na nějaký vrcholový úrovni ten hokej, což se mi tak nějak daří, nedaří.

Smlouvu máš, tak daří.

Jo, to je fakt, ale chci to posunout ještě o nějaký ten stupínek vejš.

Čas pořád máš!

Měl jsi nějaký hokejový vzor?

V dětství to byl hodně Pavel Datsyuk a teď to tak nějak sleduju v ty NHL, ale nikoho za vzora vyloženě nemám, ale McDavid a Matthews, tak víš co, hezky se na ně kouká.

Měl jsi i jiné než sportovní sny?

Jako malej...tak se mi hodně líbilo tancování. Street dance, to se mi líbilo, ale nikdy na to nezbyl nějak čas.

Takže jsi to doma sám trénoval?

⁴⁴⁴ Opraveno respondentem.

To úplně ne, ale tak nějak jsem si pouštěl muziku a u toho se třeba nějak vrtěl a něco si sám zkoušel.

Jo, to jsi pamatuji, že když jsme někam chodili, tak jsi byl šikovnej tanečník, a ne jako my ostatní.

No ty boky jsem uměl roztancovat.

Měl jsi nějakou vysněnou soutěž a klub?

Vysněný tým? Mně se vždycky líbil ten Detroit kvůli tomu Datsyukovi. Teď úplně nějaký oblíbený nemám, ale tak nějak to neprožívám. Samozřejmě NHL je super, ale to není téma.

Tak spíš, jestli pro Tebe jako dítě byla metou NHL, nebo hrát třeba doma za Slavii?

To určitě... měl jsem sen hrát to nějak profesionálně. Z části jsem si ten sen splnil, ale chtěl bych to posunout dál.

Co se týče nákupu hokejové výstroje? Kupovali Ti jí rodiče, nebo klub? Případně, kdy nastala doba, že jsi výstroj dostal od klubu.

Kupovali mi jí vlastně do dorostu. Před juniorkou všechno rodiče. V juniorce jsem si už něco mohl nafasovat a v tom jsem hrál, to byla úleva pro rodičovskou kapsu, ale hokejky a brusle mi stále kupovali.

No a jak to máš teď? Co si pamatuji, tak klub měl výhradně vše značky CCM, takže jsi přešel na brusle CCM, nebo Ti koupili Bauery?

Minulý rok mi je chtěli dát, tak jsem to v nich zkusil, ale měl jsem po pár trénincích úplně dojebanou nohu, tak to pochopili a koupili mi Bauery. Tak říkám, v tom nebudu a letos jsem je dostal znovu.

Kompletní výstroj jsi tedy dostal až v áčku a stejně ne kompletní?

No to až teď no, když mi koupili až ty brusle.

Máš představu o tom, kolik taková výstroj nyní stojí?

Mám, mám o tom představu a nevím, jestli bude můj syn hokejista.

Kolik to teda je podle Tebe?

Malý dítě, třeba brusle do deseti tisíc, když budou chtít samozřejmě nějaké lepší. Hokejka za tři tisíce a zbytek další desítka. Za rok dvacet pět za to, že si může zašmrdat a další rok znovu plus příspěvky.

Dokázal bys to porovnat s průměrnou mzdou obyvatel, kteří mají doma hokejistu?

No, to se rovná. Uvidíme, ještě uvidíme.

Kdy se hokej pro Tebe stal zdrojem příjmů?

No vlastně první rok v chlapech, když jsem ročníkové vyšel mládež, a to byl první rok, když jsem za to dostal peníze.

Sezóna 18/19 tedy

Jo, víš to líp než já. Tak byli jsme tam spolu.

Jak na to vzpomínáš? Co bylo pro Tebe v danou chvíli nejtěžší?

Tak jako říkal jsem si, že jo... co kdyby to náhodou nevyšlo... co budu dělat. Lítaly mi v hlavě takový myšlenky. Myslíš to z psychologického hlediska spíš?

Ano!

Jo ta aklimatizace byla jednodušší, že nás tam bylo spousta mládenců hráčů, takže nebyl úplně problém.

Takže spíš nějaký strach, jestli to vyjde a dostaneš smlouvu?

Přesně tak.

Říká se, že přesun do mužské kategorie je pro hokejistů nejsložitější. Je to pravda? Co bylo nejsložitější pro Tebe?

Je to nejsložitější, to je pravda. Těžký je ještě přesun z osmé třídy do dorostu, když začneš hrát s o rok staršími. Z hokejové stránky byla v obou případech největší problémem síla, abych se vyrovnal. V tom dospělém hokeji to bylo zpočátku znát.

Třeba taktické věci?

S tou jsem nikdy problém neměl. Spíš ještě v jednom ohledu jsem se musel zlepšit...

Zkušenosti?

Přesně! Ty musíš získat a prostě jinak se to nedá. Ti starší hráči to už měli, že byli vyčůraný a věděli, kam a jak se mají postavit, takže tohle se naučit.

Přijali Tě starší spoluhráči? Respektive s kým jsi se zpočátku bavil a kdo Ti pomáhal, nebo naopak nepomáhal.

Jo. Tak samozřejmě někteří jsou komunikativnější a jiní méně, ale bavili se. Asi nemůžu říct, že by někdo vyloženě škodil, nebo vyloženě pomáhal. S někým jsi si bližší a s někým méně. Samozřejmě tam jsou pak nějaké skupinky, které se nedělají záměrně, ale je to tak. Starší hráči řeší jiné životní problémy než dvacetiletí frajeři, co bydlí u rodičů.

Dokázal bys porovnat prostředí v hokejové šatně v kategorii dorostu/juniorů a áčka? Kde je přívětivější prostředí?

Každý má něco no. Takže jako... tam prostě v té mládeži, když se prohrálo, tak se šlo v klidu pryč a nikdo to moc neřešil jako se to řeší tady. Jsou zápasy, kdy vážně potřebuješ vyhrát a ten tlak je v kabině cítit. V mládeži je to spíš taková pohoda, ale to úplně není to slovo.

Bezstarostnost?

Jo, to je on, však to víš, jací tam jsou kolikrát volnomyšlenkáři. Tak ono se to pak časem změní, když Tě to živí, tak to bereš už jinak.

Potkala Tě nějaká negativní událost v oblasti mezilidských vztahů?

Jo, stalo se mi to. Právě v tom dorostu a dost tomu doteď nerozumím a nechci se v tom raději zpětně takhle šťourat. Nevím, co tam bylo za problém.

Kdo Ti v této době byl největší oporou?

Tak asi moje rodina no. To byli vždycky největší fanoušci. Ať to byl brácha, táta, máma, babičky, bratrance... všichni to nějak sledují.

Říká se, že svět profesionálního sportu není zrovna přátelským místem, kde je každý s každým kamarád a snaží se druhému pomoci i za cenu, že sám si uškodí. Co si o tomto tvrzení myslíš?

Myslím si o tom to, že si kamarády můžeš najít určitě. Stejně tak životní kamarády. Jsou to tvoji spoluhráči a musíš je respektovat, i když ti lidský nesedí. Musíš to kousnout a nějak s nimi fungovat.

A Ty osobně, kdybys někomu mohl pomoci, ale za cenu toho, že si uškodíš? Že Ti vezme místo třeba ve druhé lajně.

Záleží na situaci.

Třeba teď? Jestli to lze brát jako individuální sport v kolektivním sportu?

Tak sobec asi musíš být. Po nějaké stránce si myslím, že je to individuální, že musíš dbát i sám na sebe. Tak jako v určitém směru si místo musíš vybojovat Ty sám na sebe.

Osobně vnímáš spoluhráče jako konkurenci?

Jo.

Takže teď by ses zaměřil spíš sám na sebe a v pozdějším věku pomohl na své místo mladšímu?

Jo, asi tak, to už se za ničím honit nebudu a budu spíše předávat zkušenosti dal mladším hráčům. V určitém věku fakt musíš koukat na sebe, protože potřebuješ hrát, tím pádem vydělat nějaké peníze a třeba lepší smlouvu na další rok, nebo nějakou prostě.

Měl jsi během dospívání s hokejem nějaký volný čas? Jak jsi jej trávil?

Času asi bylo dost. Času volného bylo dost na nějaký...nevím...třeba relaxaci s kamarády nebo rodinou. Nemůžu říct, že bychom byli pořád zavření na zimáku. Věnovat se tomu sportu, ale neznamená, že když hraješ hokej, tak je to všechno na světě. To si nemyslím.

S kým jsi svůj volný čas trávil?

S kamarády, rodinou a případně s přítelkyní.

Našel jsi si během hraní hokeje osudové přátele?

Ano, určitě.

Jedná se o Tvé současné spoluhráče?

Se kterými jsem hrál v mládeži a pak i v dospělém hokeji. Je to takový mix všeho dohromady.

Pomáhal jsi v domácnosti? Případně když jsi byl mimo domov – naučil jsi se základní domácí práce?

To jsme museli, vole. To jako jinak byl průser, kdybychom to nedělali. Nebylo to nějaký úplně šlapání po hlavě, ale takový ty základní práce jako utření prachu, vyluxování, a tak a jsem za to mám vděčný, že nás k tomu vedlo. Vařit taky umím. Dokonce si myslím, že na chlapa vařím slušně a podle receptu téměř všechno. Dokonce si i vyperu, ale nebaví mě žehlit. Naštěstí mám myčku.

Takže i rád pereš a koukáš, jak se to prádlo klokotá?

Přesně tak a kočku mám doma a líbí se mi mourovatí kluci, ale kočku teď nemám vlastně, ale chci si ji koupit.

Měl jsi čas i na jiné koníčky?

Jako úplně jsem nějaký koníček neměl. Když jsem si chtěl jít zakopat, tak jsem šel. Když jsem si chtěl jít zahrát tenis, tak jsem šel. Když jsem něco chtěl, tak jsem mohl.

Jak vypadá Tvůj běžný den? Jsou Tvé všední dny v něčem podobné? Jak se případně liší?

Dost se liší v tom, že mám doma trénink, dojeďu po osmý na zimák, tam jsem do dvanácti nějaký čtyři hodiny, pak si dám oběd a pak záleží, jestli je zápas, nebo není. Pak se věnuji sobě, nebo bývalé přítelkyni. Většinou to závisí na zápase a na tom, jak se člověk cítí.

Našel jsi nějakou osudovou známost?

Vážený vztahy jsem měl dva a z každého si odnáším jen to dobré, tak asi takhle bych to řekl.

Jak probíhal výběr Tvých partnerek?

Tak poprvé to bylo díky Tobě skoro, to bylo tak že jste spolu chodili do třídy a dali jsme se díky tomu dohromady. Pak asi nějaký ten Instagram proběhl.

V jakém prostředí a jakým způsobem jsi s nimi navazoval kontakty?

Asi ne. Nevadí mi se s holkou bavit v nějakém podniku, nebo navázat kontakt, klidně i na sociálních sítích, nemám nějak vyhrazeny styl výběru.

Vydržela Ti nějaká známost?

Obě vydržely a byl jsem si jistý, že to беру vážně, a tak jsem to i bral.

Podporovaly Tě?

Obě mi byly oporou.

V čem spatřuješ problém navazování vztahů profesionálního sportovce s druhým pohlavím?

Myslím si, že to má úskalí v tom, že člověk, kterej nějakým způsobem není nějak ovlivněn sportovním prostředím, tak je to pro něj těžké pochopit. Protože přece toho času přes ten rok je jen krátká část, kdy je nějaké volno, ale nějaké výlety během roku jsou pasé a dneska je to bohužel strašně populární, aby každý pořád někam cestoval. Rozhodně bych neházel všechny sportovce do jednoho pytle. Všichni nejsou vypatlanci.

Máš v tom i nějaký výhody?

Jo některé cíleně hledají sportovce a naopak.

Jaká by měla být Tvá ideální partnerka?

Asi nemám žádný ideální typ. Na vlasech mi třeba absolutně nezáleží. Musí se mi prostě líbit.

Kdy bys řekl, že začala Tvá kariéra profesionálního sportovce – zlomový okamžik, kdy jsi věděl, že to vyjde.

To bylo asi když mě v juniorce oslovili, ať začnu chodit s áčkem. To jsem si řekl ty vole, máš tady tu šanci, nejsi tak daleko od splnění toho snů, tak jdi do toho.

Myslíš si, že už jsi dosáhl na nějaké optimální finanční ohodnocení, které by Tobě na Tvůj životní styl stačilo?

Jo... teď už je to tak nějak v pohodě. Je to okolo nějakých těch čtyřiceti tisíc, kdy je to podle mě optimální, že se dokážeš uživit.

Je hokej Tvým hlavním zdrojem příjmů?

Jo. Mám i vedlejší příjem z trénování hobby hokejistů.

Baví Tě stále hokej? Je stále Tvůj koníček, nebo práce?

Baví. Asi je to oboje. Myslím si, že musí být strašný pro lidi, kteří prostě pracují a nemají rádi svoji práci. Což já... no samozřejmě během letní přípravy to proklínám, ale pak když jsem na ledě... tak dostáváš peníze za něco, co Tě baví, ty vole to je přece štěstí.

Proč hraješ hokej?

Protože mě to pořád baví, bavilo a bavit bude, snad.

Nechtěl bys dělat jinou práci?

Klidně bych dělal něco jiného.

Za jakých podmínek? Vyšší plat?

Nevím, jestli to takhle zformulovat. Nevím, jestli je to pro mě úplně životní důležité. Peníze jsou, ale pro rozdíl třeba pěti tisíc bych nešel dělat něco jiného, co by mě tolik nebavilo. Jsem takový, že mi ta práce musí dávat smysl a bavit mě. Peníze jsou až druhořadé. Víím, že hokej není do konce života a stejně pak musíš dělat něco jiného.

Co podle Tebe znamená životní styl?

Asi nějaká starost o sebe vnitřně i fyzicky

Ty máš nějaký?

Gangster samozřejmě.

Jinak... řekl bys, že profesionální lední hokej je životním stylem?

Řekl bych, že je to kategorie pro životní styl hokej. Samozřejmě je to rozdílný způsob života od lidí v kanceláři, ale to je podle mě celkově sport odlišný životní styl a práce ve škole a v kanceláři jsou životním stylem. Nemyslím si, že je hokej vyloženě životní styl.

V čem by podle Tebe tedy takový životní styl profesionálního hokejisty spočíval? Některá rutina?

To se z toho stát nesmí, buď si z toho uděláš rutinu ty sám a nebo neuděláš. Když se vzbudíš s otráveným ksichem, že musíš na trénink, tak to bude rutina a tím pádem životní styl. Každý trénink a zápas je jiný, takže to podle mě není úplně životní styl. Ten je pro mě něčím rutinním.

Co si myslíš, že je důležitější. Vydělat hokejem víc peněz a méně se bavit, nebo vydělávat méně peněz a mít větší radost

Záleží na aspektech vedlejších. Kdyby to bylo v závislosti na rodině, tak bych se možná obětoval, že by mě to méně bavilo, ale bylo by víc peněz. To bych podržoval podle rodiny, ale v této mé životní situaci bych volil obráceně, abych měl větší ice-time a roli v týmu, abych se mohl posunout.

Co se Ti líbí na tom, že jsi profesionální hokejista?

Myslím si, že je to o tom, že to prostředí Tě učí pro život. Celkově kolektivní sport učí člověka fungovat s lidmi a v kolektivu, to Tě vždy nějak posune a co se mi na tom ještě líbí... nevíím asi to, že mě to pořád baví a dělám to, co mě baví. Když se dostaneš do fáze, že to hraješ z povinnosti, tak to není dobré, protože tomu nedáš těch cílených sto procent.

Co považuješ za svůj největší úspěch?

Nad tím jsem nikdy nepřemýšlel. Asi si spíš myslím, že na nějaký čekám. Pokud takový přijde.

Lituješ něčeho?

Takových píčovín. To je jedno, něčeho podstatného nelituji. Nebo vlastně lituji jedné věci. Nevěnoval jsem se určitě péči sama o sebe dřív. Teď v závislosti na ty záda a v závislosti mojí hlavy a dalších věcech, teď vidím, že jsem se tomu měl více věnovat a nestaral jsem se o sebe úplně dobře. Kdybych se o sebe staral teď jako dřív, tak bych mohl být dál. Je škoda, že jsem to nezačal dělat dřív.

Říká se, že profesionální sport je velmi stresující záležitostí. Pociťujeme to nějak? Řekl bys, že je vše zaměřeno pouze na sportovní výkon?

Já jsem takovej, že když mě něco... jakože semele, tak to musí být hustý a spíš ten tlak na sebe vyvíjím sám, že chci vyhrát a podat výkon. Spíš vnímám sám sebe než prostředí. Ten tlak tam samozřejmě je, ale spíš vnitřně vnímám svůj vnitřní svět, že já sám to chci dokázat a dát ten gól.

Takže jde zejména o výkon v profesionálním sportu, a to je to hlavní? Příklad: umře Ti křeček, a proto nepodáš optimální výkon. Bude mít prostředí pochopení?

Myslím si, že všechny zajímá spíš ta sportovní část. Tyhle ty věci osobního charakteru by sis tam neměl tahat a je to i bezpečnější pro Tebe. Já osobně je buď prožívám sám osobně a nebo s nejbližšími, nechci to nikdy cíleně ventilovat někam dál.

Řekl bys, že je profesionální sport stresovou záležitostí?

Jo to samozřejmě.

Jak zvládáš ten všudypřítomný tlak? Tak že si připouštíš jen ty hustý věci, jak jsi říkal?

Asi jo, není to tak, že bych měl trénink a před tím nebo před zápasem byl nervózní. Dřív jsem to asi pocítoval, kdy jsem si říkal, abych to hlavně neposral.

Máš nějaké strategie, jak zvládat stres?

Já jsem právě v takovém stavu, že když mám stres mimo hokej, tak mi od toho hokeje pomáhá, protože mám trénink, kde vypnu hlavu a tím si ji vyčistím.

Kdyby to byl stres z hokeje?

Tak nad tím asi přemejšlim. Ale... nevím, fakt mě ty věci asi musejí dostat, abych se cítil tak, že by mě to sebralo.

Potkal jsi se s nějakými negativními vlivy ze strany spoluhráčů, vedení klubu či trenérů?

Akorát ten starší dorost no. Asi tak za mě.

Říká se, že trenér dokáže ovlivnit budoucí rozvoj hráče. Myslíš si, že jsi něco podobného zažil? Že by řeči trenéra k Tvé osobě ovlivnily, jakým způsobem dále probíhal Tvůj hokejový vývoj?

Jo, takhle to ve sportu celkově funguje, že ten trenér Té může dost ovlivnit a tím i Tvou budoucnost. Vždycky Tě okolí ovlivňuje. Záleží, co si z toho vezmeš Ty jako jedinec, to si myslím já. Když tě bude někdo neustále úmyslně srážet, tak to není nic dobrého pro Tebe a naopak, když tě někdo chválí za maličkosti, tak se začneš cítit lépe.

Jsi člověk, který vychází ze sebe, nebo z okolí?

No tak nějak. Dokážu být na sebe nasraný dost, když se mi něco nepovede, ale z okolí si úplně moc nedělám.

Z jakých důvodů si myslíš, že ukončíš kariéru?

Nedokážu odpovědět.

Jak bys chtěl kariéru ukončit? Co bude pro Tebe příčinnou?

Asi bych ji nechtěl ukončit kvůli... kdyby se mi stalo nějaké zranění, mám pro to pochopení, to se stane, tak to je, a to k tomu patří. Kvůli čemu... nevím. Možná kvůli tomu, kdybych zjistil, že na to nemám, vole, tak prostě to bych nechtěl. Je dobrý skončit včas a...

Že jsi na to ještě měl a byl zájem? Skončit v dobrou chvíli?

Přesně tak, dokázat skončit v dobrý čas, kdy člověk ještě má nějakou kvalitu a přiznat si, že už to lepší nebude. To moc lidí neumí. Skončit na základě vlastního rozhodnutí.

Co bys chtěl dělat po konci kariéry?

Asi bych klidně u toho hokeje chtěl nějak zůstat, ať už nějakým trénováním. Líbí se mi ten sport, baví mě a svým způsobem se na to lehce připravuji, když jsem trénoval děti a teď i hobby hokejisty. Bavilo by mě třeba i dělat kondičního trenéra.

Založení rodiny plánuješ? Až po kariéře?

Chci mít brzy děti, chci být mladej táta.

Bojíš se konce kariéry?

Nebojím. Hokej není esencí života a dokážu si představit, že bych hokej nehrál, nebo s ním skončil. Život není hokej a hokej není život. V tom jde o jiné mnohem důležitější věci. Je třeba být šťastný.

Připravuješ na konec kariéry už nějak teď?

Asi to trénování, ale neřekl bych, že se nějak speciálně připravuji.

Co je nejlepší na životě profesionálního hokejisty?

Děláš to, co Tě baví.

Co je na životě profesionálního hokeje nejhorší?

Myslím si, že jedna z věcí, co mi vadí je zaškatulkování, že jsi ten hokejista, co musí být debil a další. To mi vadí, ale osobně jsme s tím smířený. Pro okolí je pak na nic ten čas, kdy máš plné víkendy a celkově ten Tvůj režim je obrácený.

Kdyby sis mohl vybrat: chtěl bys hrát hokej, nebo být hokejistou?

Myslím si, že hrát hokej může kdokoliv a být hokejistou může být málokdo. Takže bych chtěl být hokejistou.

Je hokej Tvým životem?

Není to můj život. Je to součást života, ale s tím dodatkem, že jsou pro mě mnohem důležitější věci v životě.

Je hokej spravedlivý?

Ne. Nic není spravedlivého.

Rozhoduje vždy výkonnost, nebo i jiné vlivy? Setkal jsi se s něčím takovým?

Jo. V mládeži i profesionálním hokeji. Ty vedlejší vlivy tady budou asi vždycky.

Kdybys stroj času a mohl by ses vrátit s již získanými životními zkušenosti zpátky v čase. Změnil bys něco?

Jo.

Byl bys znovu hokejistou?

Klidně. Ale dělal bych to trochu jinak, mám teď nějaké zkušenosti. Víím, co je dobré v dospělém hokeji a naopak s tím, co se mi stalo za minulé sezóny. Víím, jak se lépe starat o své tělo a tak.

Jak moc si myslíte, že je hokej pro Čechy důležitý?

Míň než bejval.

Jaká je největší událost české společnosti ve spojitosti s hokejem?

Nagano.

Dokáže hokej lidi spojovat či je naopak rozděluje?

Obojí. Myslím si, že dokáže lidi spojit v rámci nějakého velkého zápasu. Když беру lidí, kteří v hokeji nejsou zainteresovaní, tak ty spojuje národák a to rozdělení spíše na nějaké určité osobní rovině, když jsou v tom více zainteresovaní.

Co považuješ za svůj největší životní úspěch?

Na ten čekám.

Za největší úspěch českého hokeje?

Nagano.

Za největší úspěch samostatného českého národa?

Za dobu co žiju?

Celkově? Můžeš až ke Věstonické Venuši.

Ty vole... Nagano. Ne, to říkat nechci, to říkají všichni. Asi to, že naši rodiče a prarodiče si prošli nějakým systémem, který tady byl a nebylo to jednoduché, a že se toho dokázali zbavit a my teď můžeme normálně žít.

Takže rok 1989?

Ano.

Za svůj největší hokejový úspěch?

Čekám. Dosavadní je asi to... považuji nějaký to udržení se v profesionálním hokeji. Spousta lidí, co se mnou hrála od mala, tak už nehraje, takže asi tohle je nějaký můj vnitřní gól.

Od kdy si myslíš, že se na zdejších území hraje lední hokej?

Před druhou světovou válkou? Začátek 20. století?

Četl jsi nějaké knížky o ledním hokeji, nebo jiné knížky? Nebo filmy?

To jsem koukal na takový Hokejový zábraky, Mystery Alijaska a další kraviny. Když jsem byl hodně malej, tak jsme jeli s bráchou knížky, že to brácha prohlížel a ukazoval. Tam byly spíše zajímavé ty fotky z nějakých zápasů a na to jsme koukali. Ale sportovní tematika rozhodně nehraje roli v mém výběru. Pak záleží na náladě. Harryho Pottera nebo Pána prstenů si pustím. To ale kdykoliv.

Kdybys byl v tíživé finanční situaci. Prodal bys zlatou z Nagana?

Nevím, jestli bych se do téhle situace chtěl někdy dostat. Asi bych si rozmyslel, jestli se do těchhle mrdek nedostanu. Asi to musí být hrozný.

Odpověz prvním slovem či slovním spojením, které Ti jako první vyskočí jako kentán a skvrna.

vzdělání

Důležitý

práce

Musí Tě to bavit

sen

Každý musí mít

Češi

Hezký holky

úspěch

Nebrat úspěch nade všechno. Vždy může být líp.

neúspěch

Připustit a poučit se

hokej

Život...ne to je píčovina, teď jsem všechno, co sem řek, popřel – zábava

4)řídíš se ve svém životě nějakým mottem?

Neřídím se tím úplně dlouho, ale je to takový vnitřní nastavení . Žij teď a tady a nehrab se v minulosti.

Čeho si nejvíce ceníš na škále od 1-5?

hraní hokeje

5

úspěch

4

hraní v NHL

3

rodina

5

zaměstnaní

5

zdraví

5

peníze

Příloha č. 3: Rozhovor Tomáš 17.8.2022

1) osobnostní profil

- **jméno:** Tomáš
- **nejvyšší dosažené vzdělání:** maturita
- **povolání otce:** stavbyvedoucí a podnikatel
- **povolání matky:** účetní
- **nejvyšší dosažené vzdělání otce:** maturita
- **nejvyšší dosažené vzdělání matky:** maturita
- **rodinný stav:** svobodný

Jaké byly Tvé hokejové začátky?

Hmmm... tak začal jsem hrát hokej v Českým Krumlově zhruba ve věku pěti šesti let. Přivedli mě k tomu rodiče a vlastně celá rodina. Ačkoli úplně nikdo nehrál v rodině nějak na profesionální úrovni, tak všichni sportovali. Ať už to byl hokej, fotbal nebo tenis.

A hokej?

Vlastně rodiče přes známé. Zeptali se jich, zda bych mohl jít na hokej, tak to bylo.

Máš nějaké zážitky, které si do dnes pamatuješ?

Vzpomínám na to... tak jako vzpomínám na zimák. Když v Krumlově přšelo, nebo padalo listí, tak ten led nebyl úplně dobrý, nebo ty volejbalový kabiny. Vzpomínám si, že mi to říkal i táta, když tam přijel tenkrát Mountfield, tak se kvůli těm šatnám raději převlékli v autobuse.

Sportovali Tví rodiče? Proč tedy zrovna hokej?

Tak ono vlastně já hrál fotbal i hokej, ale hokej vyhrál, že jsem si v něm připadal jistější a lepší. Táta i strejda byli u téhle sportů, že je hráli a věnovali se jim.

Věnoval jsi se i jiným sportům? Proč vyhrál hokej? V jakém věku?

Jak jsem říkal, v tom hokeji si myslím, že jsem byl lepší. Navíc mě tam dávali do branky pořád, protože jsem byl tehdy velký a to mě nebavilo. Chtěl jsem spíš dávat góly. Rekl bych, že to bylo někdy v těch deseti letech, ale fotbal hraju do teď.

Měl jsi nějakého oblíbeného trenéra, na kterého vzpomínáš?

Jako v mládeži? Tak to asi v tomhle pan Brož... no, oblíbený, v téhle době jsem to moc nevnímal. To až pak s přechodem do Budějce nebo předtím do Hradce.

Stala se Ti nějaká událost, která ovlivnila Tvůj život a budoucí hokejovou kariéru?

Asi nadchlo... já jsem vlastně s tátou jezdil sem na Mountfield, a to byl takový zlom. I když spíš šlo o to, že jako malý kluk vidíš takhle tu atmosféru a jak hrají a chceš to zažít taky. Se Stanley Cupem do Krumlova nikdo úplně nepříjel.

Jak vzpomínáš na své dětství a rodiče?

Tak dětství bylo skvělý. Vzpomínám na to rád. Vlastně neustále jsme v Krumlově nějak sportovali, po škole jsme chodili hrát fotbal na jakýkoliv plácek. Třeba do takové malé klece, byť jsem to měl trochu dál. Nebo jsem byl pořád na zimáku. Pořád bylo, co dělat. V ulici jsem úplně nikoho neměl, ale vše bylo v dojezdové vzdálenosti. Samozřejmě už jsem z té doby, že jsem také seděl někdy doma u počítače, ale mobil jsem ještě neměl.

Dovedl bys říct, který Tě více podporoval ve sportu a který naopak ve vzdělání?

No tak určitě táta se mnou jezdil pořád na zimáku. Když mamka, protože se ještě narodil brácha, když mi bylo šest, tak byla doma a starala se spíš takhle o mě s bráchou a o domácnost. Když to řeknu opačným pohledem, tak mamka byla zaměřena na hokej i školu a tatka se mnou řešil převážně jen ten hokej. Ono to vycházelo z toho času, který rodiče měli.

Byl hokej hlavním tématem v domácnosti?

To určitě. Ono i mamka doteď sleduje všechny zápasy a vlastně i mé bývalé spoluhráče, o kterých už ani já vlastně nic nevím, co dělají, nebo kde jsou. Takže je to občas srandu.

Takže Ti mamka asi i mapuje nějak kariéru?

Mamka různě schovává různé články a všechno, co se někde objeví. Dělá mi takovou sbírku.

Pokud jsi dojížděl – kdo Tě častěji vozil na tréninky a zápasy?

Ono, jak jsem říkal, tam to bylo rozdělené, že táta se mnou objížděl všechny tréninky a zápasy a mamka se o nás s bráchou starala zase v domácnosti. Na zápasy pak ale samozřejmě také jezdila a žila tím se mnou.

Máš i další sourozence, nebo je tu jen brácha?

Vlastně mám jen bráchu, je o šest let mladší. Taky hrál hokej, ale už skončil a hraje teď hokejbal a zároveň chodí na krav-magu. U něj je to spíš o té partě než o samotném sportu. Je úplně jiný než já a myslím si, že třeba ve škole to dotáhne ještě dál než já, protože v tom má budoucnost a je trošku jiný než já s tím svým zaměřením.

Probíhal výběr škol na základě hokeje?

Já jsem z Krumlova šel vlastně tady na Grünwaldovku někdy v sedmé třídě. Ale abych to řekl tak nějak popořadě, tak jsem ještě předtím dojížděl do Jindřicháče, ale doma jsme tak nějak došli k tomu, že je to časově moc náročné a přešel jsem sem na Grünwaldovku a zároveň do Motoru. Vychodil jsem Grünwaldovku a pak pokračoval na Česko-anglický gymnázium a hrál jsem za dorost a ke konci druháku, když už jsem hrál pár zápasů za áčko, tak jsem přestoupil na jinou školu, protože jsem se rozhodl, že bych další sezónu chtěl vyzkoušet kanadskou juniorku WHL, tak jsem přestoupil na gymnázium Educ Janet, kde byli trošku otevřenější vzhledem k mému rozhodnutí hrát v Kanadě. Upravili mi studijní plán, že jsem vždycky dorazil domů, splnil zkoušky a mohl bez výčitek pokračovat v hokeji a Educ Janet jsem pak i úspěšně dokončil maturitní zkoušku. Ten výběr byl tedy vzhledem k hokeji, ale teď bych se směrem na střední školu rozhodl jinak. Jsem taková konzerva, že mi trvá se k něčemu rozhodnout a odhodlat, šel bych spíš místo gymplu nějakým praktičtějším směrem vzhledem k hokeji. Rozhodl bych se třeba pro mechaniku, nebo kuchaře, abych v případě konce kariéry mohl pracovat a třeba v budoucnu rozjet i nějaké vlastní věci. Protože mám sice gympl, ale bez vysoké vlastně nemám nic.

Jak fungovala spolupráce na trase škola a hokej?

Jojo ... i na tom ČAGu nám hodně pomáhali, takže jsme měli omluveny tréninky a všechno. Na Grünwaldovce to samé, to je sportovní škola, takže spolupráce byla bezvadná.

Jak jsi volil střední školu?

No... jako taky tam hrál roli hokej, protože to byl soukromý gympl, ale jako nebyl to úplně ten důvod, těch škol tam bylo víc, ale kromě angličtiny jsme tam šli se třema kamarádama ze základky.

Byl hokej časově náročnější v době studia na střední škole? Vzhledem ke Tvému volnému času.

Tak ono z ty základky mi to přišlo takový jako podobný. Ty tréninky byly podobný a v podobnou dobu, takže tam úplně nějaký zásadní velký rozdíl. Té školy a učiva bylo samozřejmě víc, ale žádný markantní rozdíl v čase ve škole a doma nad školou nebyl.

Měl jsi nějaký upravený studijní plán i na ČAGu?

Tak vlastně dělali jsme všechno i na tom ČAGu, ale až na tom Educ Janet jsem to měl vlastně individuální, ale na ČAGu to bylo tak, že jsme si všechno museli splnit, jen se nám tolerovala nějaká absence.

Nastaly nějaké problémy v tomto období? (špatný prospěch apod.)

Akorát jednou jsem dělal, myslím si, reparát. Protože jsem ten předmět nestihl dodělat, dostal jsem enko a musel jsem si to dodělat.

Dokončil jsi střední školu?

Ano, maturitu jsem dodělal. Poslední ročník jsem snad byl ve škole jen dvakrát a pak byl Covid, tak bylo všechno online.

Pokračuješ ve studiu dál?

Vlastně chtěl jsem pokračovat, přihlásil jsem se tady na VŠTE, ale po dvou letech jsem si uvědomil, že mě to nebaví. Jak byl Covid, tak jsem to stíhal, ale pak jsem se na to, upřímně řečeno, vybodl. Nebavilo mě to. Pak jsem se rozhodl, že bych chtěl v Olomouci zkusit sportovní školu na Fakultě tělesné kultury, ale tam jsem se bohužel nedostal, tak to zkusím příští rok. To by mě do budoucna bavilo, zůstat u toho hokeje a něco sestavovat. Dělat práci trenérů, manažerů a něco na tento způsob. Věnovat se sportu na nějaké jiné manažerské úrovni, což by mě naplňovalo.

Měl jsi nějakého oblíbeného učitele či předmět?

Tělocvik říkat nebudu raději ne? Ale mě vždycky bavil dějepis a zeměpis. Bavilo mě, když jsem se dozvídal nové věci o tom, co bylo a jak to bylo. To mě bavilo, ale také záleželo na učiteli, jestli dokázal ten předmět udělat zajímavý a hezky to vyprávět. Podobně mě vždycky i bavili válečné filmy, nebo filmy natočené podle skutečných událostí. Podobně to bylo i se zeměpisem, kde mě bavilo vlastně všechno. Bohužel na Educanetu nebyl, tak jsem si ho nemohl vybrat k maturitě. A ten dějepis mě bavilo to vyprávění a vlastně i to učení se předmětu sám doma.

Jaké byly Tvé sportovní sny?

Tak když jsem byl malej tak samozřejmě NHL. Postupem času jsem byl strážlivější.

Tak Ty jsi ale měl našlápnuto na draft do NHL

Jo, to když jsem odcházel do Kanady, tak byl nějaký žebříček, kde jsem se pohyboval kolem šedesátého místa ve druhém kole. Navíc jsem byl draftován do juniorky z pátého místa, ale tam bylo pak špatně několik věcí. Sám jsem neměl žádný režim, špatně jsem jedl a neměl de facto žádnou přípravu. Navíc jsem přišel do nové země, člověk má nějaká očekávání, cítí nějaký tlak, ale ten systém soutěže je zajímavý, že si stavíš postupně tým. My jsme byli tým u dna tabulky, protože jsme měli spoustu mladých hráčů. Říkal jsem si, že by ten druhý rok byl lepší, ale celkově se to nepovedlo. Říkám to zcela otevřeně. Snem pak bylo samozřejmě zahrát si i za Motor, což jsem chtěl odmala, když jsem s tátou chodil na zápasy, abych zažil tu atmosféru a celkově lidí, kteří tady hokejem žijí.

Měl jsi nějaký hokejový vzor?

Vždycky jsem měl rád Plekyho.

Tak to jsi si proti němu i zahrál

Jo vlastně v první lize i Extralize, tak to bylo samozřejmě fajn. Jinak jsem ale žádného konkrétně neměl.

Měl jsi i jiné než sportovní sny?

Asi zatím asi ne. Nebo jako takovej mladej, ale to není sen. To je spíš taková prestiž. I když vlastně ani to ne. Mít nějakou vlastní hospodu, nebo klidně jen stánek, o který se staráš.

Měl jsi nějakou vysněnou soutěž a klub?

Jo asi tady ten Motor a NHL. Já jsem vždycky chtěl hrát tady, protože to tu mám opravdu rád.

Co se týče nákupu hokejové výstroje? Kupovali Ti jí rodiče, nebo klub? Případně kdy nastala doba, že jsi výstroj dostal od klubu

Postupně nějak vlastně. Nejprve rodiče, do mladšího dorostu něco málo, třeba radši věci. Ve starším dorostu se za nás přimlouval hodně trenér Bělohav a dostávali jsme hokejky plus rukavice a helmy. Pak jsem hrál za áčko, ale neměl jsem smlouvu, další rok jsem ji měl, a to už jsem dostal všechno.

Rozdíl s Kanadou

Tam to bylo něco neskutečného, tam si můžeš vymyslet, co chceš a oni Ti to vyrobí. Brusle na míru, jméno na hokejce, zahnutí, jaké chceš. Tam je to jiný svět.

Máš představu o tom, kolik taková výstroj nyní stojí?

No... na mě si myslím, že třeba 70 000 Kč? Když to vezmu už jenom cena jedné hokejky. Já mám takový ty lehký zelený Bauery, a to je jedna snad přes šest tisíc. Je to strašný. Tak nevím, nová výstroj tedy určitě přes 30 000. Záleží, jakou kvalitu si vezmeš, ale není to levná záležitost. Třeba před rokem mi ale vydržely brusle přes dvě sezóny, znám kluky, kteří je mění po měsíci. Teď jsme třeba kvůli nějakým výjimkám museli mít všechno Bauer. Tedy to, co je vidět, tak jsem si zvykal. Vždycky nejvíc pocítíš brusle a hokejky. Ono vlastně i rukavice.

Dokázal bys to porovnat s průměrnou mzdou obyvatel, kteří mají doma hokejistu?

Ty vole... při dnešních cenách. Jenom jedu nakoupit na týden a jsem tam za patnáct set, když chci normálně jíst.

Kdy se hokej pro Tebe stal zdrojem příjmů?

No vlastně v šestnácti jsem podepsal v Motoru, ale byl jsem dva roky v Kanadě, takže jsem nedostával nic. V Kanadě dostáváš vlastně o klubu kapesné. Nějakých 110 dolarů na dva týdny, pokud se nepletu. Pak tedy vlastně až v

devatenácti se ten hokej pro mě stál zdrojem příjmů, ale bydlel jsem u rodičů, neměl jsem auto, takže to byly peníze jen pro mě, že jsem si je mohl šetřit.

Jak na to vzpomínáš? Co bylo pro Tebe v danou chvíli nejtěžší?

Já ho měl vlastně dvakrát. Jednou vlastně když jsem jako začal v těch šestnácti. To jsem byl úplně vyjukanej a mimo realitu. To k tomu prostě patří, teď koukám na bráchu, kterému je patnáct a nedokážu si to představit, že by hrál za rok v áčku. V Kanadě pak ale byli ti kluci úplně brutální v tomhle věku a člověk si říká, co to je. Tady bylo těžký i to, že jsem přišel do šatny a nevěděl jsem, zda mám těm hráčům tykat nebo vykat. Navíc tu byli fakt velcí hráči: Nedorost, Kutlák, Vampola, Slamák. Pak jsem šel do Kanady, kde mě už nechtěli kvůli Covidu. Zůstal jsem tady, poslali mě na hostování do Litoměřic. Pak jsem odjel s dvacítkou na mistrovství světa, kam jsem se ale nedostal do finální nominace, vrátil jsem se a neskýtala se příležitost tady v Motoru. Tu jsem chytil za pačesy a podepsal novou smlouvu.

Říká se, že přesun do mužské kategorie je pro hokejistů nejsložitější. Je to pravda? Co bylo nejsložitější pro Tebe?

Asi ta nezkušenost. Lítáš všude a jsi nikde. Takový to, že víš, že jsi rychlý, ale nemůžeš ten puk chytit. Navíc třeba já sám jsem chtěl být dokonalej. Byl jsem zvyklý z dorostu, že mi všechno vychází a dělám věci dobře a chtěl jsem být takový i v áčku. Takže prostě víš... spouště klukům se nepovede nahrávka a je to normální, ale jsem se z toho hroutil, protože jsem nechtěl něco pokazit. Prostě takový ten zbytečný tlak, který na sebe sám vytváříš. Přijdeš si i špatně, když přijdeš do té kabiny poprvé. Myslíš si, že na Tebe všichni čumí a jsou proti Tobě, ale teď to vidím z druhé strany a vím, že je jim to jedno. Prostě někam koukají. Ono celkově i ta nervozita, já na ni trpím, že jsem stále takový nervózní a asi u pořád budu. Možná je to nějaký a v něčem výhoda. Dneska, je to sranda, když to říkám já. Zvlášť v situacích, kdy do áčka chodí mladí kluci, kterým je jen o pár let méně, ale dnes je to situace jiná. Ti kluci přicházejí mnohem sebevědomější, a navíc se již nedějí takové věci, které se děly dříve.

Dokázal bys to porovnat i přesunem do té Kanady?

No, kdybych měl tehdy tu přípravu jako teď... ale to je kdyby. No asi tady do chlapů. Obecně do té juniorky to bylo těžší, protože jsi v nové zemi, cizí jazyk a celkově zvyklosti. Pořád to jsou ale jenom junioři maximálně o pár let starší než Ty. Jsou to mladí kluci, kteří dělají chyby. Tady to jsou už v chlapech starší zkušení borci, kteří ty chyby moc nedělají.

Přijali Tě starší spoluhráči? Respektive s kým jsi se zpočátku bavil a kdo Ti pomáhal, nebo naopak nepomáhal.

Jo, v pohodě. Nikdo se nechoval tak, že by po mně cíleně šel, nebo by byla nějaká šikana jako dřív. Dnes je celkově v těch týmech mladých hráčů víc, takže mají lepší startovací pozici. Třeba minulý rok, když jsem byl zraněný, tak mi hodně pomáhal Jirka Ondráček ze Zlína, to byl super kluk, kterého měli všichni rádi. Já si rád povídám s těma starýma, aby mi říkali různé historky a tak. Naopak vidíš to, kdo ti z těch lepších hráčů pomůže. Poznáš, když Tě někdo zjebe, jen aby Tě zjebal, nebo Tě zjebe, aby Ti tím pomohl.

Takže tam je spíš rozdíl mezi hokejistou s jistou pozicí a nejistou?

Jasně, poznal jsem takhle jednoho hráče, který tu se mnou hrál v první lize a u něj to bylo vidět. On nenadával, ale vždycky se přišlo na střídačku a byl zklésej, že je to tvoje chyba a tak. Naopak tu byl pak Rok Pajič, který mě vždycky uklidnil a pomohl mi. Pořád se usmíval a víš, jak z něj jde ta poziční nálada.

Dokázal bys porovnat prostředí v hokejové šatně v kategorii dorostu/juniorů a áčka? Kde je přívětivější prostředí?

Nejlepší parta, co jsem zažil byla tady ve starším dorostu, když jsem byl v tom týmu ten mladší ročník. Pak s námi hrál ještě mladší Pavel Novák. Trénoval nás Radek Bělohav a Milan Dančíšin. Občas jsem už chodil s Berym hrát za áčko. Ta parta byla neskutečná, a nakonec jsme dokázali vyhrát mistrovství republiky. Když se pak koukneš, tak hodně kluků z toho ročníku někde hraje a živí se třeba hokejem. V mládeži je to celkově takové pohodovější, ale třeba v této sezoně jsme byli sice v mládeži, ale jeli jsme profesionálně. Video, přesilovky a všechny možné věci. Navíc i trenéři s námi zašli na večeri nebo podobně, takže to bylo moc fajn.

Potkala Tě nějaká negativní událost v oblasti mezilidských vztahů?

Jako s pár trenéry... něco občas bylo, že jsem se cítil ukřivděnej a litoval se, ale vím, že to bylo z její strany a bylo cílem mi pomoci.

Kdo Ti v této době byl největší oporou?

Rodina asi nejvíc. Já jsem vlastně přišel do těch chlapů z Kanady do Litoměřic, kde ke nikdo moc neznal a bylo nás tam spousta mládenců, takže snad jen Honza Výtisk, že nám občas chtěl pomoci. Tady v Motoru to bylo podobné. Persona Vency Prospala tady postupovala a ten byl skvělý.

Říká se, že svět profesionálního sportu není zrovna přátelským místem, kde je každý s každým kamarád a snaží se druhému pomoci i za cenu, že by si sám uškodil. Respektive pomohl bys spoluhráči jakýmkoliv způsobem, kdybys ale věděl, že Tě připraví o Tvou pozici a ice-time? Co si o tomto tvrzení myslíš?

Občas určitě jo. Nesmí si to člověk tak brát. Na ledě musíš být občas svině a být nepříjemný. A v kabině to pak musíš překousnout a být milej, hodnej a nápomocnej. Kluci to pak o sobě ví, na oko to hrají, ale ví, že ten je takovej a druhej makovej. Ono to k tomu patří...nehrajeme tenis. No ale to je těžká otázka. Záleží, v čem a za jakých okolností. Teoreticky nebo kdybych fakt šel za trenérem, ať ho tam dá místo mě?

Ano, nebo abys mu radil nějak, posouval ho dál.

Za trenérem bych určitě nešel. To je na něm, když hraju blbě, tak stejně chci, co nejvíc šancí a prosadit se. Jsem tedy občas takhle sobec, ale to musíš být. Jako pomohl bych spoluhráči, protože si myslím, že to je sportu patří a posune to mě i celý tým. Ale určitě bych nikoho neposouval na své místo, to bych ukázal své malé sebevědomí, a to nesmíš.

Vnímáš i spoluhráče jako konkurenci?

Jo...samozřejmě, tak to je a musí být. Snažím se ale být na každém tréninku co nejlepší, abych to ukázal i ostatním. Spoluhráč je Tvůj konkurent, ale musíte si pomoci a v tom je to kouzlo.

Je podle Tebe hokej individuálním sportem v kolektivním sportu?

Ano něco takového. Ale jako... jako je rozdíl, když nehraješ vůbec, nebo jsi ve čtvrtý lajně. Tam máš dvě střídání a můžeš, nebo ani nemůžeš být někde jinde. Když jsi na tribuně, tak nepomáháš nikomu jinému, to hraješ na sebe a chceš upoutat pozornost, že na to máš. Je to ale hezky, že musíš brát všechny ty detaily a pracovat na tom. Čím jsi mladší, tím víc vnímáš tu konkurenci, že musíš být dobrý, protože jsi neustále pod drobnohledem. Až budu starší, tak budu mluvit asi jinak, protože máš jiné hodnoty a jsi celkově klidnější. Pak chápeš, že ten tým Tě vyšvihne víc. Teď jsme byli třetí v Extralize a je jasné, že o Tebe bude zájem, i když jsi hrál ve třetí lajně. Je pak důležité si uvědomit, jaká je Tvoje role a té se držet, čím dřív si to uvědomíš, tak lépe. Ono s tím, jak je hokej rychlejší, tak to samotné hokejové umění půjde dozadu a budeš muset plnit to svoje. No vidíš to, by mě zajímalo, jak bych to vnímal za deset let. Schválně mi to pošli i za těch deset let, ať se podívám, co jsem Ti tady říkal.

Měl jsi během dospívání s hokejem nějaký volný čas? Jak jsi jej trávil?

Třeba v tý Kanadě kluci chodili na ryby, nebo jezdili na čtyřkolkách. Chodili do školy na pár hodin, dělali si svou školu, týmové akce, nějaké výslapy, ale také hodně cestování autobusem a tak. Tady v Budějčích jsme měli psy, tak jsem chodil ve s nimi, přítelkyně, různé akce a vlastně pořád i ten fotbal. Pak doma taky PlayStation.

Našel jsi si během hraní hokeje osudové přátele? Jedná se o Tvé současné spoluhráče?

Všechno je z hokeje. 99% je z hokeje a s tím zbytkem jsme spíše taková známí. Nejlepšího osudového kamaráda asi nemám. Ono v profi hokeji je to těžký, protože se ta kabina dost často mění, ale tady v Budějčích mám dost dobrých kamarádů, se kterými se bavím, ale jsou to většinou kluci z mládeže.

Pomáhal jsi v domácnosti? Případně když jsi byl mimo domov – naučil jsi se základní domácí práce?

Jako ono i když jsem přijel z Kanady, tak to byla sranda. Přijel jsem na pár dní a chtěli si mě užít, tak se mi to vyhýbalo. Ale umím vlastně ty základy všechny, řekl bych. Rád teď vařím, co mám s trenérem jídelníček, tak si to držím a sám jsem do toho blázen, že si všechno vážím, aby bylo do puntíku v pořádku. Pečení tedy nemohu posoudit, to jsem nezkoušel a ani to nemám moc rád. Vařím si, v Kanadě jsem si i pral, vysávám, nádobí, ale teď neperu. To nechávám na přítelkyni.

Měl jsi čas i na jiné koníčky?

No byl to fotbal, teď ten tenis, ale nic obecně jako koníček nemám. Nenašel jsem si k tomu cestu. Možná občas ten PlayStation, že si zapnu. Hraju vždycky pár měsíců něco a pak další hru. Teď hraju jen fotbal, baví mě, když si sestavuju ten tým. Dřív jsem hrál FIFU, ale teď jsem přešel na Football Manager, tam si stavím ten svůj tým.

Jak vypadá Tvůj běžný den? Jsou Tvé všední dny v něčem podobné? Jak se případně liší?

Tak v sezóně je akorát rozdíl, jestli je zápas a kde se hraje. Jinak jsou ty dny vlastně stejné. Když vezmu den mezi zápasy, tak je to vždy stejné a je tam rozdíl, když mám ještě trénink se svým trenérem. Máme sraz v devět, takže v osm vyjždím z baráku, pak je nějak trénink kolem desáté plus další akce jako posilovna nebo video. Občas jdu ale dřív ke kondičákovi a pak na trénink. Jedu domů, vezmu psa na procházku, uvařím si a pak trávím čas s přítelkyní nebo tak. Když jsem chodil na to VSTE, tak jsem se vlastně i učil. Ono jsou ty dny stejné. Pořád je ale času strašně moc, což je super a vážím si toho, že mám toho času dost. Času je opravdu hodně, ale pak záleží na okolnostech jako rodina a případné starosti. Proto mě teď štvě ta škola, protože bych chtěl studovat. Nechci tu školu dělat po třicítce.

Našel jsi nějakou osudovou známost?

Jo, jsme spolu přes tři roky. Takže no vlastně ono jich nebylo celkově ani moc. Co jsem se vracel průběžně z Kanady, tak jsme si spolu začali. Vidali jsme se málo, někdy spoustu měsíce jsme byli i bez sebe, ale zvládli jsme to.

Jak probíhal výběr Tvých partnerek?

To úplně ne. Asi se mi víc líbí blondýny, ale to jsem nikdy neřešil.

V jakém prostředí a jakým způsobem jsi s nimi navazoval kontakty?

Ne, to ne. Já jsem stydlivej, takže i když jsem byl někde v baru, tak jsem to nerozjížděl a čekal, jestli by něco třeba nezkusila ona. Vlastně přes ty sociální sítě, že jsme si psali a pak třeba něco mohlo být.

Vydržela Ti nějaká známost?

Ano.

Podporovaly Tě?

Ano. Ta je do toho zažraná, až mě to občas sere, když se pak spojí s mámou, tak utíkám k tátovi. Protože ty dvě mi pak rádi radí z obou stran, že musím tohle a tamhleto.

V čem spatřuješ problém navazování vztahů profesionálního sportovce s druhým pohlavím?

Záleží, co chceš, jaká jsou Tvá kritéria. Jak jsi na tom s intelektem a jak ona. Někteří normální kluci v kabině, to vidím, tak mají normální přítelkyně a někdo má jen občasné zastávky na jednu noc. Záleží, co chceš, a proto se to pak od toho odvíjí.

Kdy bys řekl, že začala Tvá kariéra profesionálního sportovce – zlomový okamžik, kdy jsi věděl, že to vyjde.

Asi když jsem začal hrát za to áčko a dal jsem prvního góla.

Ty jsi vlastně začal hned dvěma

Jo, vlastně, dal jsem dva. To byl moment, kdy jsem si řekl, proč bych to nemohl hrát. Samozřejmě byla to první liga, extraliga je o stupeň výš, ale i tehdy to pro mladého kluka byla velká událost. Pak i ta smlouva teď na víc let, kdy jsem si řekl, že mi asi vědí a mám možnost se ukázat.

Co se týče financí... Profesionální sport je zejména o nich. Kdy jsi začal vydělávat peníze, o kterých si myslíš, že jsou optimální?

Je to byznys, samozřejmě. Je to o penězích, tady si myslím, že je to i hodně o všech těch lidech. Víím, že někteří kluci, kdyby se na to vykašlali a šli dělat jinou práci, tak se užíví možná lépe. Plus ty věci ohledně toho tlaku, nikdo na Tebe neřve, nemáš každý rok nejistotu, co bude. Mě nejvíc baví ti lidé na tribuně, že jim děláš radost. Není to u mě o penězích. No optimální výplata hokejisty v dnešní době...tyjo... když to řeknu, aby se jim to vyplatilo, tak pod 50 000 by to nemělo smysl. Když to řeknu natvrdo, když někomu dají tady čtyřicet, ale záleží, kolik Ti je, když jsi mladý, tak hraješ za míň, aby sis to vybojoval a když nic neumíš, tak musíš vzít, co nabídnout.

Ty konkrétně jsi na té úrovni peněz?

Ano

Je hokej Tvým hlavním zdrojem příjmů?

Ano, a teď to byla i pojistka, jak jsem byl zraněný skoro celou minulou sezonu, tak to byl také výrazný zdroj příjmů, ale bohužel mi to nevrátí ten ztracený rok.

Baví Tě stále hokej? Je stále Tvůj koníček, nebo práce?

Baví. Je to koníček. Jako někdy, třeba zrovna teď, když je ta příprava, tak je to všelijaké a baví mě víc suchá, ale to k tomu patří. Jakmile začne liga a zápasy, tak potom už je to ono!

Proč hraješ hokej?

Kvůli těm lidem a atmosféře. Děláš, co Tě baví a Tvá práce je vidět. Když dáš góla a uděláš někomu radost, tak je to nepopsatelný.

Nechtěl bys dělat jinou práci?

Teď asi ne, protože si myslím, že když budu najetej a budu mít štěstí, tak se můžu třeba posunout a dostat se dál. Já si myslím, že v tomhle nechci být úplně striktní a nechci rodičům udělat to, že s tím skončím. Udělali toho a obětovali kvůli mému hokeji strašně moc, a ne každý takové štěstí měl. Znáš spoustu dobrých talentovaných kluků, kteří od rodičů nedostali takové příležitosti jako já. Bez rodičů, pokud nejsi generační talent, tak toho moc nejde.

Co podle Tebe znamená životní styl? Máš nějaký?

Životní styl tak asi se nějak chovat k ostatním lidem. Jak vystupuješ, jak působíš, co děláš, jaký jsi, jak to děláš. Jestli jsi cholerik nebo flegmouš. Jak žiješ prostě, jestli to máš na párku, nebo si jdeš za nějakým svým cílem. Jestli když se na někoho podíváš, co o něm můžeš říct. Já si myslím, že u mě je to hraní hokeje. Jako ten můj životní styl.

Jak bys popsal lední hokej?

Musím mít disciplínu, každý den je to to samé. Kromě malých detailů se moc věcí nezmění a každý den se musíš snažit. Musíš být připravený, sledovat věci, zajímat se o nové trendy, být v pozoru, chtít zpětnou vazbu, žít s kritikou, když přijde a no podle mě je hokej životní styl.

Co si myslíš, že je důležitější. Vydělat hokejem víc peněz a méně se bavit, nebo vydělávat méně peněz a mít větší radost?

Asi nechceš slyšet úplný podrobnosti

Klidně můžeš. Tím líp.

No záleží na rozdílu toho a toho.

Záleží na Tobě, jak to bereš, je to subjektivní.

No asi ten ice-time, když budeš hrát, budeš mít víc bodů, budeš hrát víc a časem se můžeš posunout a řekneš si o lepší peníze. Když pak budeš mít dobrou smlouvu, ale hrát nebudeš, tak po roce jdeš dolů a vlastně nevíš, zda budeš hrát. Samozřejmě až budu starší a budu mít rodinu, tak bych se po nabídce s více penězi, abych ještě vydělal rodině.

Takže bys řekl, že ta jistota a nejistota spojená se smlouvou je největší strach?

Jo, vlastně nemáš pak jistotu, co bude a máš strach. Navíc, když pak máš rodinu a musíš zařizovat všechny věci okolo. Koupíš být, stará si najde práci, děti ve škole a musel bys to každý rok měnit, tak je to přece šílenost.

Co se Ti líbí na Tvém životním stylu?

Že dělám to, co mě baví. Občas Tě ta dřina taky nemusí bavit, ale děláš to pro sebe, abys byl lepší. Jsi pánem svého času, toho volného času je dost a nejsi vlastně na ničem závislý.

Je něco, co se Ti v hokejovém prostředí nelíbí?

Občas jako takový to chování určitých lidí a co dokáží udělat. To, jak dokáží lhát a dělat další věci. No a pak taky ta nejistota.

Co považuješ za svůj největší dosavadní úspěch?

Zatím asi o žádném mluvit nebudu, nějaké úspěchy týmové byly, ale třeba z individuálního úhlu pohledu můžu mluvit o tom draftu. Sice to bylo nic, ale trochu Tě to povzbudí. Vlastně i ta maturita byla úspěch, protože jsem v té škole nebyla. Zvládl jsem to. Nemůžu se zase chlubit tím, že jsem dal nějakou extrémně náročnou školu, ale zvládl jsem to. Lidé, kteří tam chodili, tak to nedali a já ano.

Lituješ něčeho?

Lituji toho, že jsem se pořádně nepřipravil na tu Kanadu a té vlastně celkově. Třeba, že jsem tam nezůstal a nezkusil se poprat o smlouvu na farmě. Neříkám, že bych hrál třeba NHL, ale kdybych k tomu lépe přistoupil, tak bych třeba měl po návratu domů lepší výchozí pozici. Pak jsem se vrátil, nevyšly dvacítky, ale zase se to povedlo tady v Motoru po první kvalitní přípravě, která mi hodně pomohla a v tom bodu zlomu sezóny jsem z ní mohl těžit. Navíc se sešlo mnoho faktorů, a to je v hokeji vždy důležité. Byl mladý tým, kterému se nedařilo a mohl jsem dostat příležitost, kterou jsem chytil za pačesy.

Jak bys srovnal hokeje v zahraničí a v ČR? Pokud jsi hrál v zahraničí.

Celkově v Kanadě se hokejem žije. Tam když malý kluk nehraje hokej, nebo to aspoň nezkusit, tak je divnej. Žije se tam hokejem a každý sní o NHL a dělá pro to maximum. Jinak ten způsob hokeje byl jiný. Kanada byla rychlejší, tady je to taktičtější a takové hokejovější.

Říká se, že profesionální sport je velmi stresující záležitostí. Pociťujeme to nějak? Řekl bys, že je vše zaměřeno pouze na sportovní výkon?

Rozhodně. Jako samozřejmě záleží na tom, jaký je. Je stres a stres. Když má někdo stres velikej a trenér na něj ještě tlačí, plus se může stát něco v kabině a doma, pak se nedivím tomu, že ti hráči začínají čím dál víc hledat odbornou pomoc, aby se nezhroutili. Já jsem třeba nervózní před každým zápasem, ale s prvním dobrým střídáním nervozita mizí a vím, že to půjde. Když se nepovede první střídání, tak se z toho dlouho dostávám. Znáám kluky, kteří to mají úplně na salámu a je jim jedno úplně všechno. Vlastně je to o výkonu. Záleží ale u jak koho. Když Ti je pětatřicet, dáš v půlce sezóny deset gólů, tak je všem jedno, když se Ti pár zápasů nepovede. Když je ti ale dvacet, máš za sebou pár špatných zápasů, tak se o Tobě pochybuje. Je důležité, aby trenér dokázal pochopit, že se něco nemusí povést, a navíc ty sám musíš ukázat, že si zasloužíš důvěru a pokud něco pokazíš, tak se vrátíš lepší.

Řekl bys, že je profesionální sport stresovou záležitostí?

Rozhodně.

Jak zvládáš ten všudypřítomný tlak?

Já jsem hroznej jako... ted'... no ten, co si domyslí všechno... takovej schizofrenik...

Spíš nějaká paranoia, že si představuješ špatné věci a důsledky?

Přesně. Přemýšlím vždy, že ty věci skončí nutně špatně a tím nejhorším způsobem. Trenér mě dá na trénink do čtvrtý lajny a už se bojím, co bude. Je to špatně, že nepřemýšlím pozitivně.

Máš nějaké předzápasové rituály?

Nemám. Vždycky jsem něco udělal, povedl se zápas, ale další zápas už to takové nebylo, tak jsem vymyslel něco nového a mělo to stejný průběh, takže nic takového úplně nemám, že bych si pak třeba musel oblékat jednu část výstroje dřív a podobně. Ani muziku nějak neřeším, poslouchám, co hraje v kabině. Snažím se akorát jíst o chvíli později, abych měl víc energie večer při zápase, nebo se ještě prospat.

Jak se cítíš, když se Ti nepovede utkáni? Je to na Tobě znát?

Přemýšlím nad tím a sere mě to. Je zajímavý, že se to liší i podle trenéra. Někdo ti to řekne normálně na základě tvé chyby. Když něco úplně posereš, tak je to jasný, ale záleží na těch malých chybách, které se stávají a na tom, jak se k tomu postaví a jak ti to podá. Třeba Venca Prospal ten jen řval a byl schopný Te servat za ponožky, ale u něj jsi to bral.

Potkal jsi se s nějakými negativními vlivy ze strany spoluhráčů, vedení klubu či trenérů?

Lidi jsou lidi. V určitém věku samozřejmě nějaký bar, diskotéky a akce. Já na ně nějak nechodil, ale táta má hospodu, tak si dáš s tátou nějaké pivo, ale nemáš potřebu to nějak přehánět. Už ted' stejně cítím, když se picnu, pár dní ten stav, že není úplně optimální a musím na to myslet.

Dokáže trenér ovlivnit budoucí rozvoj hráče?

Třeba Radek Bělohav. Ten byl přísněj, ale věděl jsi, že s Tebou dokáže promluvit, dokázal Ti poradit, ale naopak Ti dokázal i vynadat. Prostě o něm snad nikdo nemohl říct něco špatného. Celkově nemohu mluvit o nějakých špatných zkušenostech.

Jsi člověk, který vychází ze sebe, nebo z okolí?

Jako zajímám se o názor ostatních, že nad tím přemýšlím, ale spíše jde o to, že hledám nějakou zpětnou vazbu. Všechno tak nějak s mírou, abych si ze všeho vzal to špatné i to dobré. Vycházím však především ze sebe.

Chceš hrát hokej, nebo bys raději byl hokejistou?

Asi chci hrát hokej. Mám ho rád a ty věci okolo něj.

Je hokej vlastně jakýmsi životem nanečisto?

Hm... určitě Tě to naučí věci, disciplínu, který jsou dobrý do toho života jako určitě, ale musíš mít zdravý prostředí k tomu.

Konec kariéry

Z jakých důvodu si myslíš, že ukončíš kariéru?

Samozřejmě desetiminutovým aplausem ve stoje. Ne, tak chtěl bych to ukončit nějakým úspěchem a tak, aby si lidé řekli, že byl dobrej a mohl ještě hrát.

jak bys chtěl kariéru ukončit? Co bude pro Tebe příčinnou?

Já si myslím, že mě spíš dožene to, že mě to už nebude bavit. Že budu mít rodinu a ten stereotyp už mě nebude naplňovat. Může se ale stát, že se zraním a už se nebudu chtít tomu věnovat a vracet se.

Co bys chtěl dělat po konci kariéry?

buď být u toho hokeje, nebo něco podnikat sám, abych byl pánem svého času a nějak se neustále posouval. Aby ve mě zůstala nějaká ta tížadostivost.

Založení rodiny plánuješ? Až po kariéře?

Čas nějak neplánuji, ale chci klidně během kariéry.

Bojíš se konce kariéry?

nebojím se, není to život. Až to přijde, tak to přijde a bude mi to spíš třeba líto.

Připravuješ na konec kariéry už nějak ted'?

Tak jakoby ty investice, já mám pár účtů, kam si odkládám peníze - stavebko, penzijko a tak. Jak tomu moc nerozumím, tak se nechci pouštět do nějakých velkých investic. O škole jsme se bavili, ale tu bych si chtěl nějak dodělat a ideálně spojit i se sportem jako takovým.

Je hokej Tvým životem?

Život je o jiných věcech, ale asi jo. Dělán ho celý život.

Je hokej spravedlivý?

Je to o mnoha aspektech. V něčem je a v něčem není. Záleží pak, jestli máš hroší kůži a dokážeš určité momenty zvládnout a poprat se třeba i s nepohodou. Výkon hraje roli, ale musí to být taky přáno, mít štěstí, mít dobré rodinné zázemí. To v mém případě vím, že do toho rodiče dali hodně peněz a jiný takové štěstí neměl, byť byl šikovný a měl na to. Záleží pak i na vedení a trenérovi, jestli Tě má rád a pomůže Ti. Když se pak na tu úroveň ale dostaneš, tak jde jen o Tebe. Musíš se na ní ale dostat a zabydlet se.

Máš stroj času a můžeš se vrátit zpátky v čase, co bys změnil?

Určitě bych změnil ten svůj přístup k vlastnímu tělu. To se zase dostávám k té Kanadě a tomu, že jsem nebyl dostatečně připravený. Možná bych tam zpětně ani neodcházel a zůstal tady v Motoru. Ale to jsou kdyby.

Znovu cesta hokejisty?

Určitě ano.

Jak je hokej pro Čechy důležitý?

Tady v Čechách hraje hokej velkou roli. Zvlášť v Budějčích je to fenomén a lidé tím žijí. Tuhle mi Štenclík⁴⁴⁵ domluvil servis auta a hned věděli a měl jsem, troufni si říct, lepší servis. Občas ale naopak, lidé Tě vidí a řeknou si... jo, to je ten debil. Ale i já sám mám předsudky, tak to k tomu životu ve společnosti patří.

Jaká je největší událost české společnosti ve spojitosti s hokejem?

No... nezažil jsem to, ale co jsem viděl, co se dělo i bez pořádných televizi a dnešních možností, tak to musel být blázinec. Já si spíš pamatuji ten rok 2010, kdy jsem to v devíti doma sledoval.

Dokáže hokej lidi spojovat či je naopak rozděluje?

Spojuje. Lidé jsou na klubové sféře pospolu, pak je rozděluje rivalita mezi kluby. Hokej spíš podle mě lidi spojuje, to si myslím.

Za největší úspěch českého hokeje?

Víme.

Za největší úspěch samostatného českého národa?

Hokej to určitě nebude. Netuším takhle, řekl bych hokej jako první dobrou, ale to to není. Možná vznik Československa, že jsme se poprvé po letech odtrhli a bylo trochu samostatní. Hokej je sport, fenomén, spojuje lidi, ale není to úspěch celého národa. Je to jisté prvenství a úspěch ve sportu, ale ne úspěch celého národa. Můžu říct i rok 1989, vstup do EU, každý na to má jiný názor, ale za mě ten vznik Československa.

Za svůj největší hokejový úspěch?

Asi že jsem se dostal do tý Kanady a první dva góly za Motor

Od kdy si myslíš, že se na zdejších území hraje lední hokej?

Cirka 1890?

Co filmy a četba?

Jako jo četl jsem třeba Bukače a pak ty další životopisy třeba magora Řepku, to je hrozný. Ale co se týče filmů a knížek, tak není můj výběr nějak navázaný na hokej jako takový. Spíše mě baví cokoliv, co má v sobě nějaký aspekt historie a skutečných událostí. Sportovní filmy víceméně sleduji i ze sportů, kterým tolik nerozumím, nebo je nesleduji. Zmínil bych třeba Moneyball s Bradem Pittem o baseballu. Jinak ty filmy o každodennosti z minulých režimů, válečné filmy, historické filmy a teď v poslední době třeba si vzpomenu na Anthroid.

Byl bys schopen prodat i zlatou medaili z Nagana?

⁴⁴⁵ Řeč je o Janu Štenclovi, který je hokejovým obráncem.

Asi bych se snažil udělat všechno, abych nemusel. Říkám, že bych to neudělal, dělám machra, ale snažil bych se si ji nechat. Nevím, kolik může stát ten kov, ale prostě Tě stejně asi nezachrání z nějakýho průseru.

Odpověz prvním slovem či slovním spojením, které Tě napadne.

vzdělání

Intelligence

práce

Rutina

sen

Cíl

Češi

Pivo

úspěch

Sláva

neúspěch

Ponížení

hokej

Koníček

Máš nějaké motto?

Chtl bych říct, přej, bude Ti přáno, ale některým lidem přát nejde. Takže asi nemám.

Čeho si nejvíce ceníš na škále od jedné do pěti?

hraní hokeje

5

úspěch

4

hraní v NHL

5

rodina

5

zaměstnaní

3

zdraví

5

peníze

4

zábava

5

Příloha č. 4: Rozhovor Junior 26.8.2022

Profil:

- **jméno:** Junior
- **nejvyšší dosažené vzdělání:** Střední vzdělání s maturitou ekonomické lyceum v Berouně
- **povolání otce:** Bývalý hokejový brankář a současný trenér
- **povolání matky:** Geodetka
- **nejvyšší dosažené vzdělání otce:** Kuchař, číšník s maturitou
- **nejvyšší dosažené vzdělání matky:** stavební škola s maturitou
- **rodinný stav:** Svobodný

Jaké byly Tvoje hokejové začátky?

Byli mi asi čtyři roky. Začínal jsem v Berouně na zimáku jako hráč. Ze začátku jsem se učil bruslit a tak. No na první zápas jsme neměli gólmana, tak jsem do toho skočil.

Táta nebyl proti?

Táta byl proti. Trošku jsem si to vybrečel.

Kdo Tě k hokeji přivedl?

Rodiče mě nenutili k hokeji, já jsem chtěl sám. Vídal jsem tátu v televizi, sledoval ho a hrál jsem si na něj.

Máš nějaké zážitky, které si dodnes pamatuješ?

Asi nejvíc mám v paměti... utkvěly, když jsme byli ve Švédsku. Tam byl hokej úplně něco jinýho než u nás, tam to bylo super. Pak vlastně taky ve Vítkovicích, kde jsem byl většinu mládeže a rád na to vzpomínám.

Sportovali oba Tví rodiče?

Taťka... no... o tom se nemusíme bavit a mamka hrála volejbal

Věnoval jsi se i jiným sportům? Proč vyhrál hokej? V jakém věku?

Hrál jsem ještě fotbal a tenis. Nějak jsem to střídal, ale hokej jsem měl nejraději, nejvíc mě bavil a asi mi to i nejvíc šlo. S fotbalem jsem skončil ve dvanácti, protože jsem si tam natáhnul kolenní vazy a řekl jsem, že to nemá smysl a chci se na sto procentně věnovat hokeji. Tenis jsem hrál spíš rekreačně, hrál jsem nějaké mistráky, ale nebylo to na plný úvazek.

Měl jsi nějakého oblíbeného trenéra, na kterého vzpomínáš?

Oblíbený trenér? Já byl se všemi za dobře. Ale nejvíc mi asi pomohl pan trenér Kubát z Poděbrad, který, když jsem neměl místo na Slavii v dorostu, tak jsem šel chytat do Poděbrad, kde mi dal příležitost. Nebýt jeho a té šance, tak už hokej možná nehraju. Jsem mu za to vděčný.

Nastal nějaký moment, který v mládeži zásadně ovlivnil Tvůj budoucí hokejový život?

Zlomová událost... že jsem chtěl ještě víc makat byla, že mi řekly že jsem moc malej, že mě nechtěj. Ať mě rodiče natahují tím, že mi budou dávat bonbóny na skříň a podobně. To byl asi takový okamžik, kdy jsem chtěl všem dokázat, že se mýlí.

Jak vzpomínáš na své dětství a rodiče?

Samej sport a škola. Já si myslím, že jsem měl skvělý dětství. Rodiče se o mě starali nadstandardně, a to i o bráchu. Jsem za to strašně rád.

Dovedl bys říct, který Tě více podporoval ve sportu a který naopak ve vzdělání?

Tak asi ten hokej sledovali oba dva a stejně mě v něm podporovali. Přes školu byla spíš mamka, co se s námi učila a dělala s námi úkoly, zkoušela nás po večerech a tak. Taťka také, ale spíše tohle připadalo na mamku. Když jsme pak byli ve Švédsku v Örnköldsviku rok, tak jsem chodil tam do školy a zároveň během odpoledne dělal švédskou školu.

Takže švédsky něco umíš?

Už moc ne. Ale brácha, který byl v té době ve švédské škole, tak to nasával jako houba. Pamatuju si, jak jsme byli nakupovat nějaký oblek a doplňky, co potřeboval táta kvůli hokeji, a tak samozřejmě všichni jsme mluvili anglicky, tak jsem se rozloučil a najednou to brácha rozjel a začal hovořit s prodáváčem plynně švédsky. To jsme všichni koukali.

Hokej byl asi doma hlavní téma že?

Hokej je u nás téma furt. Je to součástí našich životů.

Kdo Tě častěji vozil na tréninky a zápasy?

Jo, fungovalo... táta, jak skončil s hokejem, tak začal pracovat na Slavii a každé ráno nás s bráchou vozil do Edenu do školy. Co jsem pak šel na střední, tak nás občas cestou hodil táta, ale spíše jsem pak jezdil MHD. To bylo náročné skloubit s tréninky. Čtyřicet minut na Karlák, pak deset minut na Butovice a pak ještě do Berouna. Bylo to náročné skloubit.

Pokud se nepletu, tak máš jen jednoho brácha, vid'?

Jo, mám jen toho jednoho brácha. Teď jde první rok do juniorky a je nejvyšší z rodiny.

Takže se dostal přes 180 cm?

No má už 186, tak na něj koukáme zdola. Je největší z rodiny.

Probíhal výběr škol na základě hokeje? Jak jsi volil střední školu?

Hlavní bylo kritérium udělat maturitu, abych měl maturitu. Chtěl jsem původně na gympl Přípotoční, jak jsi chodil ty. Tam mě ale odradilo, že bych musel pak na vysokou, abych neměl jen gympl, s tím se to od Tebe vlastně očekává, že na tu vysokou půjdeš. Tak jsem hledal nějaké obchodní akademii nebo ekonomická lycea, kdy jsem si myslel, že mě to bude bavit, což se nenaplnilo. Nakonec jsem si vybral v Berouně ekonomické lyceum, kde byl kamarád Matěj Kodad, který říkal, že tam se vším pomůžou a uvolní mě na tréninky, což se potvrdilo. Každý týden jsem třídní učitelce posílal plán tréninků, na jehož základě mě uvolňovali.

To bylo zřejmě dost náročné. Pocítil jsi nějak změnu oproti základní škole z hlediska volného času?

Bylo to hodně náročné... alespoň pro mě, protože jsem dojížděl. Musel jsem chodit na odpoledky, pak trénink na Slavii a zpátky domů do Berouna. Byl jsem vůbec rád, že jsem si dal večeri.

Měl jsi tedy nějak upravený studijní plán?

Měl jsem takový jakoby napůl individuální plán. Mohl jsem mít víc procent absence, většinou bývalo kolem 25%. Já jsem mohl mít víc, ale pod podmínkou napsání všech testů.

Nastaly nějaké komplikace? Pak jsi vlastně chodil na tréninky s áčkem, jak to odnesla škola?

Topil jsem se ve čtvrtáku, když jsem byl s chlapama už na trénincích a do školy moc nemohl chodit. Byla to maturitní třída, probírali jsme maturitní otázky, učitelka mě sem tam vyvolala, ale já nic nevěděl. To byla sranda. Pak tam byla jedna učitelka... no řešila se procenta, že taky nepustí k maturitě během hodiny, všichni si z toho dělali legraci. Já jsem to chtěl uvolnit, tak jsem zahlásil, ať jsou všichni v klidu, že mám devadesát procent, že to musí zvládnout. Učitelka odvětila... Ty tak... no tak to jsem byl pak takovej skleslej a bál se.

Ale zvládl jsi to.

Jo, to jsem zvládl na první pokus.

Ve studiu vlastně pokračuješ dál

Svým způsobem se to tak dá říct, ale spíš se snažím nasbírat ještě devět kreditů, abych postoupil do druhého ročníku na FTVS. Budu se o to snažit.

Proč jsi zvolil zrovna FTVS UK?

No chtěl jsem to zkusit. Rok předtím jsem prošvihnul přihlášky, tak jsem si řekl, že to zkusím další rok a dostal jsem se nějakou náhodou.

Náhodou... vždyť jsi prošel přes talentovky a přijímačky.

Ty jsme právě ten rok neměli. Dělali jsme jen ty SCIO testy.

Takže všeobecný studijní předpoklady?

Takový ty testy, když tam máš trojúhelník, kolečko a čtvereček a vyjde ti mandarinka. Jako ta škola mě bavila a baví, ale přístup k profesionálním sportovcům mi tam přijde divnej a zvláštní. Docela jsem z toho zhnuseněj. Takhle to

skloubit s hokejem... si nemůžu dovolit chybět na předzápasových trénincích, nebo rozbruslení kvůli přednášce, nebo cvičení. To je nereálné.

Když odbočíme zpátky mimo vysokou školu. Měl jsi nějaký oblíbený předmět?

Já jsem vždycky měl rád dějepis. Na základce jsem měl pana Procházku. Na střední škole paní učitelku Studíkovou. Dějepis a tělocvik, ale ten je u sportovce asi jasný.

Co Tě bavilo na dějepise?

To vyprávění učitele a od malička mám rád historické filmy a události. Navíc děda je blázen do historie, tak mi to vždycky vyprávěl a hlal jsem to. Měl jsem to tak zmáknuté, že jsem se ani na střední nemusel učit. Třeba takové ty látky jako napoleonské války, velká francouzská revoluce a druhá světová válka, to mě strašně bavilo. Nemusel jsem třeba Národní obrození, to bylo všude... no a ještě literatura mě vlastně celkem bavila. Renesance, a tak no. Samozřejmě řecko-perské války, punské války, Trojská válka, Homér a tak. Řím... Caesar... to jsem měl fakt rád.

Jaké byly Tvé sportovní sny?

Mám je furt. Teďka mám sen se prosadit tady v Chance lize jako jednička. Samozřejmě nic není jisté, ale záleží na tom, jak tvrdě budu pracovat a chtěl bych se posunout výš do Extraligy. Vlastně si jeden svůj sen už plním. Jako malý jsem se chtěl živit hokejem, a to se mi povedlo. Navíc někdy v dorostu a juniorech jsem si ani nemyslel, že bych se hokejem mohl živit a ono se to povedlo.

Takže jedeš už teď nad plán.

Jo přesně tak. Jedu nad plán a jsem celkově takový velký snilek.

To musíš být, vždycky je ideální snít. Mít velké cíle, na které třeba nedosáhneš, ale dosáhneš na nějaký nižší cíl, který je stejně výš, než jsi teď.

Tak to je, máš pravdu v životě a sportu obzvlášť. Mám to vlastně přesně tak

Ale ono už jsi vlastně byl v Extralize na soupisce ne?

To je pravda, byl jsem takhle v Plzni a Vítkovicích, ale nedostal jsem se tam.

Byl jsi tomu blízko?

Vlastně ani úplně ne, protože jeden rok třeba ta Plzeň skončila dřív než my, takže tam to nešlo ani teoreticky.

Taková hloupá otázka možná... měl jsi nějaký hokejový vzor, nebo se nemusím snad ani ptát?

Nemusíš se ptát. Řekni ti, že vzor byl vždycky můj táta. Pak třeba Jonathan Quick z LA a hrozně se mi líbí Sergej Bobrovskij, v rozehrávce Mike Smith, ale to je trošku blázen, ale chytá dobře a má neskutečnou rozehrávku.

Soutěžíte s tátou? Chceš ho překonat? Srovnáváte se?

Nějaké pošťuchování je, chci ho překonat, je to jeden z mých cílů, ale nepřetahujeme se nějak.

A co třeba jiné sny než ty sportovní?

Chtěl jsem si najít hodnou přítelkyni, což se mi splnilo a jsem za to strašně rád. Chtěl bych jednou mít šťastnou a zdravou rodinu, to je to nejvíc, čeho můžeš dosáhnout a ideálně abych měl jednu dceru a jednoho syna. Chtěl bych mít rodinu a tu zabezpečit, abych se o ní dobře postaral a dal jim hezký život jako dali moji rodiče mně.

Existovala pro Tebe nějaká vysněná hokejová soutěž? Měl jsi i nějaký oblíbený klub?

Samozřejmě, pro každého kluka je snem NHL, to je sen každého hokejisty a kdo tento sen nemá, tak podle mě nemá dostatečný zápal. Říká se, že menší cíle jsou lepší, ale to si nemyslím. Jak jsme se bavili, myslím si, že je lepší mít velký až nereálný sen. Teď je mým snem posun do Extraligy.

Ty máš určité přehled o ceně hokejové výstroje. Do jaké doby Ti ji kupovali rodiče?

Od klubu jsem dostal první věci až v mladším dorostu, to byla nějaká hokejka. Byl jsem však ještě menší, takže jsem s ní stejně chytat nemohl. Výstroj mi kupovali rodiče a až jsem vyrostl, tak jsem kradl věci tátovi. Teď mám vlastně pořád čtvrtku věci, se kterými chytal táta.

Co třeba?

Třeba lokty na vestě, ty nové jsou úplně šílený, tak mám na cestě přišité ty staré tátovo a stejně i jeho podvazky a třeba nákrčník. Když jsem rostl, tak jsem si půjčoval tátovo helmy.

Tomu je vždy maloval Korál v Sušici, že?

Ano a maluje je i mně. Letos jsem si novou nedělal, ale všechny jsou od něj.

Vnímáš nějak tu výstroj, máš nějaké požadavky i na vzhled? Jako brankář máš přece jen jedinečnou možnost si s tím trochu pohrát.

Helmu si vždycky navrhuji sám. Mám doma šablony, který teď mám i v tabletu, tak jsem si vždycky kreslil a zkoušel dělat nějaké návrhy. Pak jsem vybíral většinou ten nejjednodušší. Výhodou v áčku je, že si můžu navolit co se týče výstroje úplně všechno a jsem trochu specifický. Musím si tam všechno předělat. Vestu si třeba sám přešívám, aby mi to vyhovovalo. Vymyslím si pokaždý hrozný psí kusy.

Jak často měníš helmu?

Každý rok, ale letos jsem ji neměnil.

Je tam něco, co tam nesmí chybět?

Teď si dávám dozadu VPL – vděčnost, pokora láska jako něco, čím bych se chtěl v životě řídit. Být takhle nastavený a působit tak na okolní svět.

Máš představu, kolik Tvá výstroj stojí?

To se neptej, to je strašná raketa.

Takže přes sto tisíc?

Kamaráde, to bude možná dvě stě. Betony za padesát. Mám dvě lapačky... jedna bude tak za šestnáct. Vyrážka cca. nějakých třináct, kalhoty za deset, vesta dvacet, helma dvacet pět plus nástřík. Ten stojí kolem pěti až deseti. Pan Korál to naštěstí dělá levněji než ostatní a k tomu velmi kvalitně. Brusle mám třeba na míru od True, a to je dalších třicet tisíc.

Když to porovnáš s průměrnou mzdou?

No teď to nezní úplně hezky. Je to velký rozdíl. Hokej je černá díra na peníze, ale jsou ještě náročnější sporty. Golf, tenis a nebo motorsport. Tam když si vezmeš třeba cenu motokáry, tam jsi hned na sto tisících, a to nepočítáš další náklady na cestování, startovné a bůh ví co ještě.

Kdy se hokej pro Tebe stal zdrojem příjmů?

Když jsem šel první sezónu do áčka, byl jsem jako junior jako mladý brankář na pozici třetího brankáře. Byl tam Marty a Šorfík, já byl trojka a na konci srpna mi pak vlastně nabídli smlouvu, tu jsem podepsal a od té doby za to беру peníze.

Co pro Tebe bylo tehdy nejtěžší?

Nejtěžší pro mě bylo...

Sportovní, lidská stránka, psychika, cokoliv

No ty vado...

Třeba jestli spoluhráčům vykat/tykat?

No... to víš sám. To nevíš a máš úctu k těm hráčům. Jak jsem chodil už rok předtím s áčkem na tréninky, tak jsem všem říkal dobrý den. Teď ale třeba za tebou přijdou nějaký frajeři z šestý třídy a řeknou ti: Zdar vole. V úterý jsem nesl puky na trénink, přišel malý kluk a řekl tohle, tak jsem valil oči. Já měl k těm hráčům úctu a přišlo mi to hlavně jako slušnost. No a nejtěžší pro mě bylo... vrátit se. Na začátku sezóny jsem přechytil Šorfíka a byl dvojka, a dokonce chvíli i jako jednička, a pak jsem zase byl dvojka. To bylo pro mě těžký na psychiku, hledal jsem nové cesty, jak chytat, a co dělat s výstrojí. Přestal jsem věřit svému stylu a úplně zbytečně jsem si zaneřádl hlavu věcmi, které byly úplně mimo. Zbytečně jsem vymýšlel a trvalo mi se pak vrátit zpátky.

Ten přesun do chlapů bývá mnohdy nejtěžší. Bylo tomu tak i u tebe? Nebo jsi vnímal jako těžší přesun z žáků do dorostu?

Když jsi vospělej, tak je snazší jít do chlapů než z žáků do dorostu. Já měl tenkrát 155 cm a byl jsem buřtík a v tom dorostu jsem prostě nestíhal těm vospělejším klukům a trvalo mi to. Pak do chlapů už jsem taky vospěl a měl jsem problém spíš už jen s tou hokejovostí těch chlapů. Mají lepší střelbu, zkušenosti a musíš to mnohem víc předvídat.

Byl někdo, kdo Ti zpočátku nějak výrazně pomáhal, nebo naopak nepomáhal?

Jo se všema jsem byl za dobře. Zpočátku mi nejvíc pomáhal Honza Novák, protože jsem pak vedle něj seděl a ten se tam o mně trochu staral. Musím zaklepat, že se snažím být se všemi za dobře, protože když jsi s někým na ostří nože, tak to kazí výkon celého týmu.

Kde jsi se cítil lépe. V kabině se stejně starými kluky, nebo je Ti komfortnější kabina v áčku?

Je to o dost příjemnější pro mě v áčku. Máš tam kuchyňku, uvařenou kávu a všechn tenhle servis. Já jsem se i celkově lépe cítil v šatně v áčku, protože jak sám víš, tak jsem se spíš vždycky bavil se staršíma, když víš, že jsme se bavili i spolu tenkrát.

No já jsem o dost starší... o celé dva roky.

Jo a přesně to je ono, když jsme byli ještě v mládeži. Celkově jsem si nacházel víc společnou řeč se staršími kluky, kteří řeší už jiné věci a ne jen to, kam se půjde po zápase, na koho přijde holka a tak dál. Já jsem byl vždycky vzhledem k volnému času rád, že jsem přišel večer domů a byl jsem... no vůbec rád, že jsem rád.

Potkal jsi se vyloženě s nějakou kudličkou do zad?

Ty jo... úplná kudla do zad tam nebyla, ale spíše jistá rivalita mezi mnou a ještě jedním brankářem, kdy se mi snažil dělat naschvály, aby mě rozhodil, ale to k tomu patří. Každý chce hrát a být lepší než ten druhý.

Kdo Ti byl při začátcích skutečnou oporou, ke komu jsi se mohl obrátit o rady a pomoc?

Nejvíc mi pomáhal pan trenér gólmanů... na tréninku to byl trenér, ale doma mi pak i radil co se týče dalších aspektů přípravy. První rok byl, co se týče našeho vztahu docela kořeněnej. Stačil jeden pohled a už jsme do sebe vjeli. Myslel jsem si, že to dělám dobře a nechtěl jsem slyšet kritiku, takže jsme se spíš hádali. Teď už se o tom bavíme. Byl jsem mladej...no mladší a ještě jsem věci nevnímám jako je vnímám teď. Neměl jsem to ohledně chytání tak srovnané.

Tak on byl na Tebe asi i přísnější než na ostatní brankáře

Jo, to byl a byl pro to i jiný důvod. Už od narození a začátku s hokejem jsme počítali s tím, že každý bude v mém případě hledat nějakou protekci, že chytám jen kvůli tátovi, takže jsem musel o to víc pracovat, ale nikdy jsem nic zadarmo nedostal. My jsme měli s tátou i takovou dohodu, když začal trénovat na Slavii a byli jsme spolu v týmu. Dohoda spočívala v tom, že nebude rozhodovat o tom, kdo má chytat, že si to bude určovat hlavní trenér podle sebe. To jsem po něm sám chtěl, chtěl jsem si to vše vybojovat sám za sebe, a to jsem, si myslím, udělal od dorostu až teď v áčku.

Jaká jsou specifika ve výběru gólmanů? Podle tréninků... posledního zápasu?

Vždycky se říkalo, že se vítězná sestava nemění, ale ty musíš na tréninku chytat puk, abys je chytil v zápase. Na tréninku děláš věci, které musíš přenést do zápasu a jinak to nejde. Podle tréninků by se tedy mělo vybírat, kdo začne zápas v brance. Sám beru trénink jako zápas. Samozřejmě to někdy nejde, ale musíš se snažit chytit každý puk jako v zápase.

Myslíš si, že je profesionální sport zaměřený čistě na výkon a mezilidské vztahy jsou na vedlejší koleji?

Profesionální sport je o výkonu. Lepší by měl mít přednost. Místo pro přátelství tedy moc není a zřejmě to ani není tak, že by každý nezištně pomáhal druhým, by si tím ještě uškodil.

Pomohl bys třeba spoluhráči, kdybys věděl, že mu tím pomůžeš, ale zároveň ztratíš svou pozici?

To bych nekous. Ne, jako trenér bych radil, ale jako takhle jako hráč... mám letos kolem sebe mladý kluky, takže když se zeptají, tak jim odpovím, ale nebudu je rozhodně upozorňovat na jejich chyby, aby se zlepšili. Soustředím se na sebe a chci chytat já. Já chci být v brance a každý by to tak měl mít. Musíš být sobec, jestli chceš chytat. Jsme kamarádi, bavíme se, ale je to konkurence.

Myslíš, že se to změní časem ke konci kariéry?

Ne, já budu pořád stejnej a budu chtít pořád chytat.

Je to tedy přátelské prostředí?

Jak kdy. Když narazíš na dobrého kamaráda, tak je to super, ale jste konkurenti a z brankářů se pak často stávají konkurenti. Chytat může jen jeden, a tak to je.

Myslíš, že se tedy spíše mezi sebou kamarádi hráči, kteří hrají na jiných postech?

Jo, nebojuješ totiž spolu o to místo. Zvláště u brankářů je to nejvíc vidět.

Ono ani není moc kamarádů mezi brankářskými tandemy není vid'?

Je to spíš výjimečné. Moc jich takových není

Vnímáš spoluhráče jako konkurenty?

Spoluhráči jsou konkurence. Kdybych je tak nebral, tak bych se nemohl zlepšovat a posouvat.

Měl jsi během dospívání vůbec čas s tím vším dojížděním?

V dorostu a juniorce jsem ten čas skoro vůbec neměl – škola, hokej, cestování a když byl, tak jsem byl spíš doma, byl jsem rád, že mám klid a spíš jsem si odpočinul u nějakých her s bráchou. Hráli jsme na PlayStationu... nebo třeba fotbal, badminton, cokoliv. Jsme takoví gaučovní maniaci. Já teda úplně miluji filmy, když se dělal žebříček filmových fanatiků a test paměti hlášek z filmů, tak bych byl vysoko.

Našel sis osudové kamarády?

Mám, mám, bych řekl tři kamarády.

Jsou to současní spoluhráči?

Jeden jo. Možná dva.

Jak jsi to měl s domácími pracemi? Byl jsi nucen pomáhat?

Doma jsem pomáhal, nic jiného mi nezbývalo, raději bych se válel, ale vždycky jsme s bráchou dělali takové ty základní věci jako luxování, uklízeli si pokoj. Teď bydlím s přítelkyní a zvládám všechno, když jsme spolu doma, tak si navzájem pomáháme, že jeden dělá to a druhý tohle. Teď jsme společně měli plán, to bylo slušný. Jsem rád, že to děláme spolu.

Jak vypadá Tvůj všední den? Podobají se nějak?

Ty dny nejsou stejné. Jsou stejné v tom, že chodím brzy spát do nějakých deseti hodin maximálně plus/mínus půl hodina, abych si pořádně odpočinul a zregeneroval. Když je zápas, tak jsi víc než doma na zimáku nebo v autobuse, nejdeš ven se psem, ale když je jenom trénink, tak je to vždycky stejné. Klasicky vstaneš na trénink, máš trénink, nějaký trénink na suchu, domů, nebo na oběd na zimáku Nad Ledem, tam to frčí pořad. Nebo pak udělá doma oběd paní... nebo já. Tedy spíš přítelkyně, nemá ráda, když říkám paní. Jinak se snažím trávit co nejvíce času s ní. Také nemá moc volného času, tak se ho snažíme trávit spolu.

Paní je tedy ta pravá?

Ano, věřím, že to je ona.

Jak probíhal výběr Tvých potenciálních partnerek?

Nemohla to být kurva... ty vole... to jsem nekousal. Já nevím, mně se vždycky líbily brunetky i blondýny. Ze začátku se mi líbily extra hubený, ale postupem času jsem vystřízlivěl a líbí se mi, když je holka prostě normální, ne zmalovaná jako omalovánka nebo Sixtinská kaple.

Vydržely Ti Tvé známosti?

Předtím tam bylo pár holek, že to trvalo pár měsíců a konec. Jedna mi řekla dokonce hokej, nebo já, takže tam nebylo nad čím uvažovat. Kolikrát friendzony byly.

Bylo nějaké prostředí, kde jsi obvykle navazoval tyhle kontakty?

Většinou ve škole. Ve třídě jsem si to nelajz a pak klasickéj Instagram.

Mají hokejisté nějakou výhodu při navazování známostí?

Tak asi v tom, že když jdeš do baru a řekneš, že jsi hokejista, tak jsou ty holky hned hotový, a to já rád nemám tohle. Vždycky když se mi v baru nějaká líbila, tak než jsem za ní šel, už ji ulovil někdo jiný. Záleží asi na situaci.

Jaká by byla Tvá ideální přítelkyně? Máš nějakou představu?

Mám a mám ji právě teď. Je to ona.

V čem třeba bývaly problémy?

Že nedokázaly pochopit hokej a jeho časovou náročnost primárně to.

Kdy podle Tebe nastal zásadní zlom ve Tvé kariéře, že jsi věděl, že to vyjde?

Asi druhou sezónu ve starým dorostu, to jsem přišel zpátky z Poděbrad na Slavii. Měl jsem vlastně jakousi poslední šanci, tak jsem do toho skočil po hlavě. Zase mi tam někdo říkal, že budu jen do počtu, že budu jen trénovat a další věci, ale já jsem jim to ukázal a chytl jsem. Další sezónu v juniorce už jsem dělal jako mladší gólman jedničku, to byla dobrá sezóna a na konci sezóny jsem už načuchnul do áčka. To mi pomohlo nejenom v bráně, ale zvedlo mi to i to hokejové sebevědomí. Šlo to dál a dál, až jsem tam, kde jsem. V přípravě na další sezónu jsem přechytl brankáře, co měl dělat dvojku a už jsem se odtud nehnul.

Profesionální sport je zejména o financích. Kdy jsi začal vydělávat peníze, o kterých si myslíš, že jsou optimální?

Záleží asi na tom, kde hraješ a na klubu a na jeho ambicích. Samozřejmě s vyšší soutěží dostaneš většinou víc, ale nějaká hranice... třeba rok jsi schopnej jít pod nějakou hranici, že bys šel hrát i za dvacet až dvacet pět tisíc, že tam vidíš tu šanci.

Krok zpátky a dva vpřed?

Přesně tak! Ale v první lize takové peníze nejsou. Má první smlouva byla fakt malinkatá na osm tisíc, že nám to v průběhu sezóny zvedli na deset tisíc.

Ty konkrétně jsi se již dostal na nějakou pro Tebe optimální částku?

No já... samozřejmě chceš vždycky víc, ale teď jsem rád za to, kolik mi nabídli. Nečekal jsem to a dostal jsem se i na nějaké výkonnostní prémie, takže jsem za to rád a doufám, že ty prémie budu plnit.

Je hokej Tvým primárním zdrojem příjmů?

Ano, je to můj hlavní zdroj příjmů. Nejsem jeden z těch, co by sázeli.

Je to stále koníček, nebo je to už práce?

Je to koníček i práce. Živíš se věcí, která tě baví a miluješ ji.

Proč hraješ hokej?

Mám k němu vztah, miluju hokej a chci v něm něco dokázat.

Nedělal bys třeba jinou práci? Kdybys dostal lukrativnější nabídku?

Nevím, co bych dělal. Nebo jako když jsem přemýšlel, kdybych musel skončit, tak nevím... miluju auta, takže bych se o ně zajímal.

Vy jste vlastně s tátou jezdili i tím starým Volvem.

Jo to byla skvělá kára, ale už není. Asi bych se chtěl pohybovat tady v tom.

Co je podle Tebe životní styl?

Jak ty žiješ svůj život, že nejdeš večer do baru a nedáš si tam deset kousků a místo toho jdeš spát a ráno vstáváš

Máš Ty nějaký?

Snažím se žít zdravě. Když mám chuť, tak si to dopřeji, nebo spíš tomu tělu, ale já třeba nepiju alkohol. Nechutná mi a mám dávivý reflex jen z té vůně, takže si dám maximálně víno. Pro mě je životní styl dodržování pravidel a nastavení mantinelů, za které člověk nejde. Může to mít více pojmů a znamenat víc věcí. Taky nepůjdeš do Pařížský, aby sis koupil pantofle za dvacet jako jiní.

Co je hokej v pár větách?

Je to sport, kterej neumějí všichni lidé a také všechny ani nezajímá. Hokej někomu nic neříká a neoslovuje je, proč by koukali na deset frajerů jezdících za černou gumou. Pro nás hokejisty je to ale vášeň a láska na celý život.

Je to životní styl?

Je to životní styl a spočívá vlastně v tom, že všechno dáváš do toho hokeje. Musíš být profesionál a chovat se tak. Musíš se starat sám o sebe, abys byl připravený dávat tomu všechno.

Víc peněz, nebo větší prostor. Co by sis vybral?

Tak podle toho, kolik by to asi bylo. Asi bych šel do toho menšího platu, abych měl šanci dostat se pak odtamtud výš. Zase jsem typ člověka i gólmána, co chce chytat a kdybych byl v klubu už s tím vědomím, že nebudu chytat, tak je to pro mě nulová sezóna a vlastně i jistá sportovní sebevražda. Peníze jsou hezký, ale je lepší chytat a časem si vychytat ty peníze.

Co se Ti líbí na Tvém životním stylu?

Ty vole... no...

Pak se zeptám, co se Ti nelíbí, tak to můžeš spojit.

To je k zamyšlení. To nemůžu jen tak vyfrknout. Je to k zamyšlení, chci to říct, jak to vlastně cítím a ne to jen pustit do světa. No, co se mi nelíbí je chování některých lidí. Třeba uprostřed kabiny, že se snaží podrývat trenéra a jeho autoritu. Baví mě parta lidí, že dělám, co mě baví a chci něco dokázat, a ostatní to chtějí taky. Ale když tam máš v kabině někoho, kdo ti to dokáže zhnusit, to je ta špatná stránka. Jsou takoví, kteří ti tu kabinu dokážou úplně zničit.

No a když to vezmeš... no vidíš... teď jsem to zapomněl. Jak vnímáš situaci se smlouvami? Je to nejistota?

No vnímal jsem to předloni a vloni, když jsem měl v té jedné sezóně jen pár zápasů a na konci sezóny mi uplatnili opcí, takže že mě spadl obrovský kámen. Neměl jsem jistotu, nechytal jsem, když ano, tak se to často nepovedlo a nedařilo se, takže jsem ztrácel důvěru sám v sebe a bál jsem se, že to skončí a nebudu moct hrát. Hledal jsem si angažmá a další možnosti a nebylo to vůbec příjemné. Tahle nejistota je opravdu nepříjemná a potkává spoustu kluků každý rok. Naštěstí mi dali novou smlouvu a mohu se tedy připravovat na tu další a třeba si říct o posun do vyšší soutěže.

Máš nějaký největší úspěch? Třeba jak jedeš nad plán?

Asi jsem toho zatím moc nedokázal, ale já za něj považuji to, že jsem všem pochybovačům ukázal, že jsem na to měl, mám a dostal jsem Šedo chlapů. Navíc letos mám být jako jednička a pro mě pocitově je to úspěch. Samozřejmě se nemůžu uspokojit, jsem za to hrozně rád a cítím tu důvěru, kterou do mě vložili.

Lituješ něčeho?

Nelituji. Dřív jsem mohl jít do Sparty, ale toho jsem nikdy nelitoval. Hlavně to bylo jen na pár měsíců, byl jsem jednička v Berouně a nemělo by pro mě smysl jít někam, kde bych třeba nechytal.

Rok jste byli s rodinou ve Švédsku. Dokázal bys nějak porovnat prostředí tam a zde? Třeba i podle vyprávění táty?

Tam je to neskutečný. Taky bych se tam jednou chtěl upřímně vrátit do Skandinávie – Finsko, Švédskou jsou úplně jiný svět. Celé rodině se nám tam líbilo, měli jsme tam být pak ještě jeden rok, to nedopadlo a pamatuji si, že jsem to obrečel, když mi to oznámil, že už nepojedeme zpátky do Švédska. Fakt jsem bulel jako želva.

Říká se, že profesionální sport je velmi stresující záležitostí. Pociťuješ to nějak? Řekl bys, že je vše zaměřeno pouze na sportovní výkon a na jiné okolnosti života se nehledí?

Tak stres v tomhle sportu je asi nevyhnutelný, protože když něco dokážeš a sezóna se ti povede třeba. Tak to další rok musíš potvrdit a každý na tebe klade tlak – trenér, tým, majitel, novináři a i agenti. Tlak je a snažím se ho tolik nevnímat. Na gólmána je navíc tlak ještě větší, ten, když něco zkazí, tak je tam už jenom síťka a rozsvítí se červené světlo. Snažím se na to nemyslet a předvádět nejlepší možný výkon.

Zajímá všechny je výkon a nic jiného?

Zajímá, máš hráče pohodu a hráče blbce, který není dobrý do kabiny, který ti tam rozvíří vlny a v půlce sezóny se rozhádá celý tým. To jsem úplně nezažil a doufám, že to ani nezažiju. Pak to není úplně optimální.

Myslel jsem to tak, že v případě nějakých osobních potíží. Zda se na ně bude brát zřetel.

Myslím, že záleží na člověku. Někdo ti řekne, že to je tvůj problém. Jiný ti pomůže a poradí, protože má vlastní podobné zkušenosti.

Máš nějaké rituály?

Rituálů jsem měl spoustu, když jsem byl mladší, ale moc mě to svazovalo, tak jsem to odstranil. To byly situace, kdy jsem si třeba, teď to přeženu nedal v tuhle chvíli mandarinku a zápas byl pro mě úplně v háji. Spousta kluků se třeba obléká tohle dřív než tohle, ale to já spíš potřebuji čas a klid. Mám pokaždé stejnou rozsvičku, dávám si na ní záležet, abych byl dobře připravený na zápas. Potřebuji na ní akorát klid a prostor.

Je pokaždé stejná?

Ano, musí být. Ale ve výsledku rozhoduje jen hlava a nastavení mysli. To je to, co dělá pak ten rozdíl.

A štěstí?

To taky zvlášť v mém řemesle, ale je to podle mě nastavením hlavy, pak si to štěstí přitáhneš. Vždycky se proběhnu, protáhnu a pak tenisky, abych rozhýbal oči a zahřál se v tom správném módu. Pro gólmány je pak důležitá i ta rozsvička na ledě. Víím, že ji spousta hráčů nemá rádo a třeba ji i šidí, ale pro gólmána je klíčové, aby se pořádně rozsvičil, protože se ti pak může stát nějaké zranění během běžného zákroku a to nechceš.

Máš nějaké strategie, jak se vypořádat s tlakem?

Dřív jsem byl hodně nervózní ve starým dorostu. Hrozně jsem si dělal hlavu z věcí, že dostanu gól.

Představoval jsi si jen ty špatné věci?

Tak jsem se to snažil odbourat a myslím na pozitivní věci a vnímám to tak, že je to pouze hokej a nic víc. Nejde o život.

Pochybuješ někdy o sobě?

Jak kdy, pokud udělám nějakou velkou chybu, tak nad tím přemýšlím a rozebírám ji následně s trenérem brankářů. Někdy se ty chyby rozebírají déle, ale jak se říká, tak smutni do půlnoci, slav po půlnoci, zítra je nový den. Měl jsem dřív takové myšlenky, že jsem o sobě pochyboval, ale to jsem odboural.

Nebylo to kvůli tomu vnějšímu vlivu a řečem?

Jo, to bylo tím. Samozřejmě když se ti daří, tak je všechno jednodušší, ale když prohrajete, tak se z toho musíš ponaučit a poučit se z chyb, abys je nedělal znovu. Na řeči už jsem našťástí imunní.

Dokáže trenér ovlivnit budoucí rozvoj hráče?

Já to kdyžtak řeknu takhle... mě nikdo nemůže chválit. Když mě někdo pochválí, tak to pak stojí za hovno a vím, že když jsem byl na repre. Tedy jednou jsem se podíval na devatenáctky, to byl nějaký trojzápas s Finskem. Chtěl jsem se tam pobavit s trenérem brankářů, abych věděl, co dělám dobře a co špatně a on mě jen pochválil. Tak jsem pak volal tátovi a říkám, ty vole, potřebuju zmrdat.

Takže to pak udělal on?

Jo, já jsem to potřeboval. Mělo by to být podle mě vyvážený, víš. Jednou pochválit a podruhé naopak. Stejně by měl trenér přistupovat ke všem hráčům, aby to bylo padesát na padesát.

Vycházíš sám ze sebe, nebo Tě formují názory druhých?

Vycházím spíš sám ze sebe

Chceš hrát hokej, nebo být hokejista. Co by sis vybral?

Asi hrát hokej, chci být hokejistou. Když jsi profesionál, tak ten hokej budeš hrát. Takže bych si vybral, že chci být hokejista. Nebo teď nevím... no hokej si vlastně můžeš jít zahrát kdykoliv, ale protože já jako mám ten svůj sen hrát, a hlavně něco v tom sportu dokázat, a to v tom hokeji dokážeš jen, když jsi hokejista a hraješ hokej.

Je hokej životem nanečisto?

To nevím. Životem vlastně je, ne?

Vysvětlím. Ty se v hokeji musíš naučit zvládat to, o čem život je, že nastávají příkoří, nedaří se, jsi v kontaktu s lidmi a někteří Tě zklamou, jiní Ti naopak zlepší náladu. Ale hraješ, pak skončíš a jdeš do nového života po hokeji.

To je pravda, takhle jsem nad tím nepřemýšlel, ale je to tak.

Co si myslíš, že bude důvodem konce Tvé kariéry?

Až si... až budu starší a chtěl bych třeba hrát do těch čtyřiceti, nějakých ještě devatenáct sezón, abych dal... skončil s vědomím, že jsem něco dokázal, že ... ty vole... to je těžká otázka.

Ted' jich je pár stejných, tak počkej s odpovědí a ono Ti to napoví

Vysněná rozlučka? Že Tě ještě budou přemlouvat?

Možná bych si... nebo já nevím. Asi bych nešel do nižší ligy, nechtěl bych jít z vyšší soutěže a asi bych rovnou skončil tam. Abych nezažil to, že půjdeš s nějakým renomé a s tím, že jsi něco dokázal do nižší soutěže, aby na tebe někdo křičel a nadával ti.

Máš nějaký plán, co budeš dělat po kariéře?

Asi bych dělal ty auta.

Plánuješ založení rodiny až po kariéře?

Rodinu bych chtěl během kariéry.

Bojíš se konce kariéry?

Nepřemýšlím o tom, raději.

Připravuješ se nějak už teď na ten konec?

Odkládám si každý měsíc nějaké peníze stranou, ale to je spíš takový jako kdyby se něco stalo. Budu to spíš řešit, až ta kariéra skončí. Nedokážu na to úplně dobře teď odpovědět. To pak bude alfa, teď je pro mě dobrý pokračovat v kariéře, mám ji na začátku a uvidíme. A že mám nějaké skoro spoření a pár gramů zlata se nedá brát vážně.

Má profesionální hokejista nějakou výhodu, když hledá práci?

Asi má nějaké výhody, když bude ve sportu, nebo někde kde bude vidět. Ale pokud bys chtěl dělat třeba v účetnictví, tak asi moc nepochodíš, nemáš práci a zkušenosti, protože jsi hrál jenom hokej. Ano, to je problém, ale vem si, jaké má hokejista nesporné kvality. Prokázal jsi svou kvalitu v silném konkurenčním prostředí, dostal jsi se na nějakou úroveň, a navíc jsi se na ni udržel, to je mnohdy ještě těžší. Akorát ten tlak po vzdělání je někdy větší a pro hokejistu to pak může být lehce nespravedlivé, ale zase měl na druhou stranu možnost dělat svůj koníček na velké úrovni.

Je hokej Tvým životem?

Je to můj život

je hokej spravedlivý?

Spravedlivej? Je to asi jako život, ten není spravedlivej.

Setkal jsi se s vnějšími vlivy?

Jako konkrétně u mě?

Obecně.

Pár špatných vlivů tam někdy bylo, ale nechci to znovu říkat, ale jinak jako nevím, jestli tam bylo, že někdo dal peníze nebo ne.

Pokud bys měl možnost cestovat zpátky v čase. Změnil bys něco?

Asi by sem nic neměnil, ale spíš bych se vrátil do svého mladšího já s tím, co vím dneska a byl bych někde jinde, než jsem byl. Ale vracet v čase ještě nejde. Asi bych se dřív začal starat o to, co jim. Já jsem se dva roky zpátky v tom začal vzdělávat, měl jsem v tom vlastního kouče Tomáše Mojžíše, taky bývalý hokejista, který je mistr světa a byl i v NHL. Ten má vlastně vlastní firmu, nabídl mi, že mi všechno ukáže, dělal jsem s ním půl roku a mělo to výsledky. Zhubl jsem kolem osmi kilo a celkově změnil své myšlení.

Myslíš si, že je hokej pro Čechy důležitý?

Je to zábava pro lidi, když na to chodí lidé a baví je to, tak na to musí chodit a chodí. Fotbal a hokej jsou největší sporty u nás. Byli jsme na světové úrovni, teď je to horší, ale pořád je to fajn.

Jaká je podle Tebe největší událost české společnosti ve spojitosti s hokejem?

Nagano.

Dokáže hokej lidi spojovat, či je naopak rozděluje?

Když se vyhrává, tak spojuje a když se prohrává, tak rozděluje.

Na osobní rovině?

Já jsem nikdy nefandil konkrétně třeba národňáku, bylo mi jedno, na koho koukám a kdo hraje, ale koukám speciálně na gólmány a sleduju přímo je. Koukám na tohle.

Co považuješ za největší úspěch českého hokeje?

Nagano.

Za největší úspěch samostatného českého národa?

EU to určitě nebude.

Je to na Tobě čistě, co si vybereš, co to podle Tebe je.

Mně se vždycky líbila vláda za Karla IV., že to tady rozkvetlo. Ta země nebyla po jeho otci v dobrém stavu a on to srovnal a pozvedl na vysoký standart.

Od kdy se tu podle Tebe tak ten hokej hraje?

1900 cca?

Sledoval jsi i nějaké hokejové filmy, nebo četl jsi knížky o hokeji? Preferuješ takovou tematiku před jinými?

Viděl jsem jenom Hokejový zázrak, to jsme viděli všichni...asi. Pak ty od Disneyho... Šampiony, Mystery Aljaška a Víla Zuběnka s Dwaynem Johnsonem. Dala by se říct i Lajna, Vlci smečka a další. Víš... já jsem... no v Americe bych byl za nerda. Jsem blázen do Star Wars, Marvelovky, Star Trek, Predátoři a Pán Prstenů. Harryho Pottera třeba naopak tak rád nemám, ale jakékoliv sci-fi a třeba i Transformers, to jsme měli s tátou i masku. Pak mám rád třeba Gladiátora, 300 a těším se do kina na Žizku. Samozřejmě Rocky, Terminátor... já jsem na ty sci-fi jako. Co třeba nevyhledávám,

tak to jsou horory, to se pak bojím jít v noci na záchod. Vždycky když to vidím, tak se mi pak přehrává ta scéna v hlavě. Když jsem viděl IT s tím klaunem, tak jsem měl zlé sny a bál jsem se, že je někde v místnosti.

Když máš blbou náladu, na co koukáš?

Na komedie. Miluji filmy se Sandlerem.

No a co tedy třeba Trestná lavice?

Ta je výborná! Ještě Happy Gilmore od něj a pak ještě ten... no to si nevzpomenu, ale třeba Rivalové o formulích, byť to není komedie, tak je to neskutečný film. Moneyball je třeba dobrej, bylo to o všem možném, že jsi nemusel ani úplně znát baseball.

Prodal bys medaili z Nagana?

Ani náhodou. Navíc je tam určitě i málo zlata, než aby se to vyplatilo. (smích)

Budou teď volné asociace, odpověz tím prvním co Tě napadne.

Vzdělání

Maturita

Práce

Hokej

Sen

High

Češi

Já bych něco řekl, ale... Nagano

Úspěch

Zase ti řeknu Nagano

Neúspěch

Vláda

Hokej

Láska

Řídíš se v životě nějakým mottem?

Když se ti líbí film, tak používáš něco z toho filmu, ale většinou je to u mě o aktuálním vkusu. Třeba sledují poslední dobou formule, tak je mám na helmě, měl jsme tam tribut Hamiltonovi, ale pak se začal vyjadřovat s tím rasismem a podobný, tak jsem trochu změnil názor. Vždycky je to o aktualitě. Teď se mi líbil Top Gun: Maverick, takže to by bylo nějaké motto a něco na helmě.

Hodnoty, dej jim váhu od jedné do pěti.

Hraní hokeje

5

Úspěch

5

NHL

5

Rodina

5

Zaměstnání

5

Zdraví

5

Peníze

4

Zábava

5

Příloha č. 5: Rozhovor Milan 22.9.2022

Jméno: Milan

Nejvyšší dosažení vzdělání: Maturita

Zaměstnání otce: Táta podniká v železářství

Zaměstnání matky: máma pracuje u něho

Vzdělání rodičů: nepovím, nejspíš jen základka

Rodinný stav: Svobodný

Jaké byly Tvé hokejové začátky?

Začal jsem na Kladně, ale že bych si to nějak detailně pamatoval, to bych neřekl, ale bylo to tam s dětmi a židličkou. Roli hrál brácha, který je starší a v té době už hrál. Takže kvůli bráchovi a naší mě k tomu přivedli

Věnoval jsi se i jiným sportům?

Hrál jsem i tenis, ale tam mě to tolik netáhlo.

Na co nejradyji vzpomínáš??

Ta mládež byla celkově super, jezdí se na turnaje a najdeš si mnoho kamarádů. Hned bych se vrátil

Sportovali i rodiče?

Rodiče nesportovali.

Co ten tenis, jak Ti to šlo?

Tenis: já jsem to spíš dělal, abych nějak zabil čas. Občas jsem také jezdil na nějaké turnaje, ale bylo to v hokejovém volnu

Byl nějaký moment, kdy jsi málem s hokejem skončil, nějaké zranění?

Myslím si, že jsem nikdy neměl žádné zranění, takže nic takového tam nebylo.

Jak v vzpomínáš na své dětství?

Vzpomínám rád, kdo by nevzpomínal. Myslím si, že to člověku i trochu chybí. Nemáš žádné starosti a tak celkově. Každý chce být nejdřív hrozně rychle starší a pak chce být zase zpátky mladší. Bylo to ale moc fajn. Ať už hokej nebo i čas s bráchou a sěgrou.

Měli to rodiče doma nějak rozdělené, že jeden šlapal po hokeji a druhý po škole?

Celkově si myslím, že to bylo hodně rozdělený tak, že táta se staral spíš o ten hokej, ale máma mě tam vozila. Klasické rozdělení asi: táta hokej, máma škola.

Hokej, předpokládám, byl častým tématem.

Hokej se doma řešil pořád a řeší se furt. I když jsme teď daleko takhle spolu, tak všechno se točí kolem hokeje. Ono moc pak nebyl čas ani na nic jinýho. Když bylo třeba volno, tak byla repre a ani jsi si od toho hokeje nemohl odpočinout. Často si s bráchou voláme, ale není to tak, že bychom i spolu řešili ten hokej jako hlavní téma. Bavíme se o všem možném, ale zrovna včera při cestě do Třebíče jsem mu volal a hokej jsme řešili.

Poměrně brzy jsi se stěhoval přes celou republiku, ale ještě na Kladně. Musel jsi dojíždět?

V patnácti jsem vlastně odcházel tenkrát do Třince. Jinak jsem byl na Kladně a tam se to dojíždění příliš řešit nemuselo, akorát mě ráno vždycky máma hodila do školy, nebo na trénink, který byl před školou. Pak už všechno na sebe navazovalo. Tedy to hlavně v době, když jsme hráli v dorostu.

Jenže Ty jsi šel do dorostu a už jsi pomalu hrál jenom za juniorku

No... to je fakt, tam jsem se moc neohrával a ono pak ani ve škole, kde jsem pořád chyběl a měl stoprocentní individuál.

Ta škola tedy, jak probíhal výběr škol, musel jsi to hodně přizpůsobovat hokeji, kam jsi vlastně šel, byla to nějaká sportovní škola?

Já nejdřív nechodil ani na sportovní školu, to jsem až s postupem času šel na hokejovou školu a pak jsem šel na střední na sportovní gympl. Tam jsem jako reprezentant dostal stoprocentní stipendium a tím i jistou volnost, takže jsem do školy chodil hodně málo. No a pak v Třinci už ani možnosti chodit do školy nebyly, jak jsem trénoval s áčkem a odehrál nějaké zápasy, tak jsem přestoupil na Kladno na tu kašpárnu, kde se ptají, zda chceš čtyřku, nebo se nechat vyzkoušet.

Nastaly pak ve škole nějaké problémy? Jako třeba strach, zda projdeš?

Jako ale problémy ve škole jsem nikdy neměl, to byla pohoda.

Pocítil jsi nějak nedostatek času, že by se Ti zhoršil prospěch, nebo celkově, jestli jsi vnímal, že není čas.

Nepocítil. Já jsem... jako nechci být nějaký na hrušce, ale jsem jako chytřej. Takže když jsem ve škole byl, tak jsem vše pochytal v hodinách a stačilo to. No a když Tě zavřela do kabinetu, abys napsal test a nechá Tě tam samotného, tak je jasný, že ten kabinet prohledáš a nějak to ošlíš. Musíš to nějak udělat. Těžký to nebylo. Spíš mi možná hokej uškodil v budoucím studiu. Ted' jsem se přihlásil na VŠTE. Nevím ani na jaký obor, ale asi mě za chvíli vyhodí. Mám tam nějaké to kombinované studium a ani nevím, jaký obor.

Byl nějaký předmět, který Tě vyloženě bavil víc než jiné?

Bavily mě asi všechny předměty. Bavila mě matematika, ale jakmile do školy přestaneš chodit, tak Ti to přestane navazovat a ztratíš se. Celkově mě bavilo snad skoro všechno matematika, fyzika, čeština chemie. Nebavil mě akorát dějepis, kde se ty věci musíš prostě naučit. Ale hlavně na fyziku a chemii jsme měli takového dementa, co s náma dělal různé pokusy a tím nás to bavilo. Celkově mě ale měli učitele rádi, tak nebyl nikdy s ničím problém. Když jsem pak už měl dostat třeba horší známku, tak jsme se na tom stejně domluvili.

Jaký byl Tvůj hokejový sen?

Chtěl jsem hrát hokej profesionálně. Dostat se co nejdále a postupovat dál.

Nějací konkrétní hráči Tě zaujali?

Tomáše Kaberleho a Marka Židlického a brácha samozřejmě.

Jiné než sportovní sny jsi měl?

Asi úplně ne, bych řekl. Tak jako samozřejmě mít rodinu, děti, zdraví a tohleto všechno bych viděl.

Vysněný klub?

Těch jsem prošel už úplně hodně, ale zatím jsem se asi netrefil. Já to mám takový složitější v tomhleto.

Jak to bylo s výstrojí, předpokládám, že Ti ji kupovali rodiče. Do jaké doby?

Vlastně já jsem dostal první výstroj, až když jsem přišel do Třince a s první výplatou jsem všechno dostal. Do té doby to bylo náročný.

Kdybys měl říct, kolik stojí Tvá výstroj. Kolik by to tak bylo?

No brusle budou tak 22. Mírovky nemám. Hokejka je tak za 6, těch zlámeš dost. Holeně a tahle výstroj to máš tak za čtyřku kus a to mi nevádí měnit, tak to měním. Brusle to chce ale alespoň dvakrát za rok, protože jak jsi na ledě od července, tak už v září máš z bruslí žvejkačky. U gólmanů je to úplně jiná liga, tam to stojí hrozny nesmysl. Zlatý fotbalisti. Těm stačí vzít kabelku, kopačky a voňavku a jsou si zahrát. Navíc to pak ještě dostanou od sponzorů a nemusí nic řešit.

Když to vztáhneš na situaci, kdy máš dítě hokejistu a ted' to musíš nakoupit, jak na to koukáš?

Musel bych být milionář. Jako ono to úplně nejde snad ani dělat, když máš dítě a chceš mu tu výstroj dopřát. Neuděláš to, aby mělo nové věci. Můžeš to nějak šmelit, ale musí mít svoje brusle, aby nemělo problémy s výrůstky a podobně.

Vstup do profesionálního hokeje byl poměrně brzy, odkdy jsi profesionální hokejista?

Od šestnácti, dá se to tak říct.

Co pro Tebe bylo tehdy nejtěžší?

Na začátku to bylo takový náročný, ale měl jsem tam bráchu a ten mi s tím pomáhal. Je to náročný, když to vezmu zpětně a vidím, že vlastně nikde pořádně nejsi a nikam nepatříš. Jako když to vezmu z pohledu, co se mi stalo. Ty jdeš jeden den na trénink s dorostem, juniorkou a áčkem. Další den zase s někým jiným a pořádně nikam nepatříš. Jen přebíháš z jedné kabiny do druhé a tak. Ideální je být buď tam, nebo tam, a hlavně se o toho hráče se postarat.

Když to porovnáš s mládeží? O kolik je to náročnější?

No, já si myslím, že je to pořád lehký, dokud za to nedostaneš peníze. Pak už je to problém. To si dělám srandu, ale je to tak vlastně. V té mládeži to je přece jenom uvolněnější a nemáš tam takový tlak, že musíš vyhrát, jinak bude zle a celkově. Tam je pak problém akorát když jdeš ráno s áčkem na trénink a pak si máš jít zahrát někam zápas. Každý říká, že je ten hráč mladý a nemá nárok odpočívat a cokoliv si diktovat, ale ten hráč musí dostat nějaký servis, aby se mohl dál rozvíjet. Navíc pak hrozí, že jsi denně až čtyři hodiny na ledě a toho hráče jednoduše odděláš.

Ty jsi tam měl vlastně ve Třinci bráchu, jak to ale probíhalo se staršími spoluhráči?

Jako brácha tam byl, ale já s tímhle nikdy neměl vyloženě problém. V Třinci byla pohoda, tam byly velké hvězda, ale všechno to byli zlatý kluci.

Takže vše proběhlo bez problémů

Jo vždycky se najde někdo, kdo je vyloženě zmrď. To je v každém týmu.

Jak jsi to měl s komunikací. Neměl jsi trochu ostych?

Hele cítil jsem se... sice věkové jsou starší, ale mentálně jsou na tom stejně jako ty. Jako každý je jinej a někdo je starší a je to stejně pořád dvacetiletý kluk. V tomhle problém úplně není. Jako pak je taky někdo starší, kdo je už vyzrálejší, ale prostě kus od kusu.

Nějaká negativní zkušenost?

Mne vyloženě ne. Jako blbá zkušenost, že v Třinci jeden nejmenovaný hráč vybral týmovou kasu, a to jsem pak podobný případ zažil ještě jednou.

Kdo Ti v té době byl nejvíce nápomocný? Brácha?

Hele jo tam v tom Třinci to byl asi generální manažer Pavel Marek, který si nás tam s bráchou vybral a samozřejmě rodina.

Hokej je konkurenční sport, kde se dá předpokládat, že každý budou koukat na sebe a své jistoty. Osobně bys pomohl spoluhráči, když víš, že by to znamenalo, že bude hrát místo Tebe? Myslíš si, že si hráči pomáhají, nebo by si spíš raději uškodili?

Já bohužel jo, ale je to nevýhoda no. Jako neřekl bych, že by to vyloženě, co bych musel udělat, ale jsem takovej, že když je někdo na ledě a něco třeba zkurví, tak se mu snažím pomoci, aby to na něm nebylo vidět a cítil se dobře, ale když se něco stane mně, tak se na mě každéj vysere. To bych pak vraždil. Takový je ale hokej, neustále bojuješ o místo a místa a myslíš především na sebe. Jen já, jak říkám, jsem takový hodný blbec a snažím se druhým pomáhat, i když nikdo nepomáhá pak takhle mně.

Přejdeme do jiné roviny. Myslíš si, že jsi si našel osudovou známost?

Normálně asi, přítelkyni mám od šestnácti, ale je pravda, že toho moc nebylo. Spíš jsem byl rad, že mám klid. Přítelkyně je z Kladna, studovala v Americe, není to tak, že bychom byli jen spolu. Je to takový spíš na dálku. Teď zrovna přijede na víkend.

Jsou Tví nejlepší kamarádi Tvými současnými spoluhráči, nebo se jedná o spoluhráče či někoho jiného z dětství?

Hele... tadyto jsem se vždycky bavil se všema. Ale tak to nefunguje, pak se na tebe ty lidi vyserou. Zařekl jsem se, že to dělat nebudu. Můj nejlepší kámoš, co pak přišel na Kladno, je Dan Vladař, takže takhle on. Většinou se pak na Tebe lidí stejně vyserou a zbydeš si sám. Jsou to spíš kolegové z práce.

Jak zvládáš domácí práce?

Jako kromě praní dělám všechno. Prostě to vždycky, když jde do tuhého, volám přítelkyni, nebo mamce o rady. Nikdy nevím, na kolik mám co prát, abych to nějak neponičil, takže tomu se vyhýbám. Jinak ale nemám problém od luxování až po nejrůznější úklidy.

Vaříš?

Vařím rád, to mě baví. Zabiješ tím kolikrát čas, ušetříš peníze a zabavíš se.

Jak odpočíváš, když jsi tu sám, bereš to vaření jako relax?

Ne... tak jako akorát PlayStation si rád zahraju

Co hraješ?

Hraju Warzone. Na sportovní hry jsem úplně nebyl. Online hraju jen střílečky, ale NHLko si rád zahraju, ale to jediné s někým naživo. Online chci vypnout.

Tvé dny se liší asi pouze v závislosti na utkání vid'

Jako je to pořád stejný. Jediný rozdíl je tam v případě zápasu, ale ty dny jsou pořád úplně stejné.

S přítelkyní spolu tedy jste, ale bydlíte od sebe?

Já jsem jako s ní. Dva roky jsme spolu nebyli, to jsem byl v Trinci s jinou, ale pak jsme se dali dohromady. Kurevník jsem vyloženě nikdy nebyl.

Máš nějaký specifický typ?

Vyhraněný typ nějak nemám, je mi to jedno. Hlavně ať nekouří, to je jediná věc.

Mají profesionální hokejisté obecně nějaké výhody a případně nevýhody v závislosti navazování vztahů?

Mají výhodu i nevýhodu. Záleží, jaké vztahy hledají. Kolikrát některé holky extra slyší, když je někdo sportovec, ale fakt záleží. Jiné to může vadit, že Tě bude mít zaškatulkovaného hned od začátku. Záleží, kdo a co hledá.

Kdy ve Tvé kariéře nastal zlom, kdy sis řekl, že vše je na dobré cestě a vyjde to.

Těžká otázka... to bych vyloženě neřekl. Člověk si musí neustále říkat, že to vyjde a je důležitý, když to řeknu ze svého pohledu, hodně hrát. Potřebuješ hrát a pak ty věci jsou. Nesmíš přestávat. Říkám to ze svého pohledu. Máš pak kluky, který byly na draftu a těm se pak snadněji někde dostává.

Jaká je podle Tebe optimální výše platu ledního hokejisty?

Já to radši nebudu říkat. Já to... když to vezmu takhle... no, když ten borec dostane 40-50 000. To nemá většina rodin dohromady, ale ten kluk, když je OSVČ, tak z toho musí zaplatit všechno – DPH, sociálku, zdravotní, auto, nájem a prostě mu pak toho moc nezbyde. To si lidé neuvědomují. Jako mladý kluk musíš mít přes padesát. Jinak je to hodně málo. Záleží taky, jak si tu smlouvu vyjednáš. Někde dostaneš byt, někde k tomu i auto a třeba nějaké jídlo a už to máš jednodušší, ale není to fakt sranda. Plus máš ty smlouvy někde udělaný jen na deset měsíců a zbytek roku musíš na podporu. Je to složitý, ale říkám, jestli je to takhle, tak si řekneš čtyřicet, ale těch nemáš. Pak Ti řeknou sorry... tady jedeš do Třebíče. Dvě hodiny tam a zpátky a jsi tam za patnáct za naftu. Navíc po sezoně nevíš, kde a jak budeš vůbec hrát.

Máš ještě nějaký jiný zdroj příjmu?

Nene, já mám jenom hokej.

Bereš hokej jako koníček, nebo jako práci?

Snažím se to brát jako koníček, ale občas se cítím, že jdu do práce. Musí mě to fakt bavit, ale jsou dny a dny. Některé dny si řekneš, že Tě to nebaví a jdeš si splnit povinnosti, ale pak když Tě to baví, tak těšíš a všechno jde skoro samo.

Proč hraješ hokej?

Asi protože mě to pořád baví a jde mi to. Nedokážu si moc představit, že bych dělal něco jiného.

Ani kdybys dostal nabídku v jiné profesi za vyšší peníze?

Za stejné bych nechtěl a jinak... taky nechtěl.

Co je životní styl?

Cíl a zásady... asi takhle bych to řekl

Sám máš nějaký životní styl?

Já se snažím nějaký mít.

Lze profesionální lední hokej považovat za životní styl?

Dá se to taky tak říct, že je to hokej, že s tím všechno máš spojený. Spíš to je takový, že od něj kolikrát utíkám, i když je to těžký, ale potřebuješ mít někoho, kdo ti s tím pomůže. Protože ta hlava pracuje pořád a nejde žít jen hokejem, musíš od něj vypnout.

Co je hokej?

Zábava s černou tečkou.

Co s sebou přináší status ledního hokejisty?

Musíš být furt profík, jsi známej. Neříkám, že se to týká úplně mě zvlášť tady v Budějovicích, ale lidi tě poznají a musíš mít nějaké mantinely, co můžeš, nebo jak se musíš prezentovat navenek.

Chtěl bych víc hrát za méně peněz, nebo bys hrál méně za více peněz?

Chci hrát víc.

Co se Ti líbí ve světě profesionálního hokeje?

Líbí se mi, že dělám, co mě baví. To je asi pravda.

Co se Ti naopak nelíbí?

To stěhování je sakra náročný. Asi je fakt hlavní, když to řeknu blbě, tak žiju v autě s hokejovou taškou, ale každý to má jinak.

Co považuješ za svůj největší hokejový úspěch?

V těch mládežnických kategoriích v Třinci jsme vyhráli extraligu dorostu a juniorů. Pak úspěchy s mládežnickou reprezentací, ale spíš tak na to čekám. Chceš se prosadit sám a pak mít štěstí, že budeš v kvalitním týmu, který bude mít šanci.

Nelituješ něčeho?

Já jsem mohl jít do kanadský juniorky. Nebyla to chyba, že jsem tam nešel, ale teď bych se rozhodl jinak a šel si to vyzkoušet.

Říká se, že profesionální sportovní prostředí je velmi stresovou záležitostí, kde však mnohdy nejde jen o Tebe a rozhodují maličkosti. Jakou roli hraje hlava? Třeba při situacích, když se Ti tolik nedaří, nebo Tě trenér nestaví?

Myslím si, že to má dvě strany mince. Buď hraješ a máš důvěru trenéra, tak ve střehu být nemusíš. Když tu oporu nemáš, tak se pak kolikrát můžeš z toho zbláznit, ale je to individuální, kdo je jaký a jak to vydrží. Potřebuješ mít kolikrát někoho, kdo bude pracovat s Tvoji mentální stránkou. Kolikrát si potřebuješ jenom popovídat. Kolikrát to jsou píčoviny, ale chceš si o tom s někým promluvit a pak to ze sebe dostaneš a můžeš jet dál. Vlastně kamarád z NHL říkal, že tam je to na denní bázi.

Co Tebe dostane do stresu?

Těžko říct, většinou stará mě dostane do stresu a pak se přidá hokej. Ne, to je sranda. Člověk se tomu chce trochu vyhnout, ale kolikrát to nejde, když jsi pokaždé v novém týmu a bydlíš třeba dva měsíce na hotelu, jsi takový cizinec. Potřebuješ mít kolem sebe lidi, vedle kterých se budeš cítit dobře a pak jde všechno lépe.

Vnímáš nervozitu před zápasy?

Jako před každým zápasem jsem tak trochu nervózní, ale někdy je to horší, poddám se tomu až moc a pak to cítím. Někdy zase naopak, ale je to jen hokej. Teď ho hraju a v budoucnu, v dalším životě to pak bude něco jiného. Je důležité mít kolem sebe i před zápasem někoho, kdo ti pomůže dostat se z té bubliny. Ve Varech vedle mě seděl kluk, kterej i pár minut před zápasem vyprávěl hlášky z filmů, a to jsi pak zapomněl, že jdeš hrát zápas. To se mi vždycky hodilo, dokud se nevhodila úvodní bule, tak nemyslet na hokej. Jít si zahrát fotbal a podobně je pro mě ideální. Nechci myslet jen na hokej celý den a být pak ve zbytečné nervozitě. Jsou pak někteří hráči, kteří jsou tak nervózní, že před zápasem do sebe nemohou dostat jakékoliv jídlo. Bývalý kapitán národního týmu mohl maximálně sníst a pak už nic nemohl sníst. Pak jsem osobně zažil jednoho, který si dal dvacet minut do zápasu dva bílý rohlíky se šunkou a bylo mu to jedno. V Brně byl taky kluk, co v den zápasu nemohl nic jíst.

Máš nějaký předzápasový rituál?

Asi snad jen ten fotbálek. Občas jsem nějaké měl, ale to tě pak moc svazuje. Vyhovuje mi ten fotbálek, že si kopneš, zasměješ se, zpotíš se a tak.

Někdo si může dovolit kazit, jiný si to dovolí jednou a už hrát nebude. Je na Tobě poznat, když se Ti nepovede utkání?

No v tý Třebíči třeba nebyla potřeba. Hrál jsem každý zápas 25 minut a věděl jsem, že když něco pokazím, tak se další zápas zase vyhraju zpátky. Potom máš třeba dva zápasy se ukázat a když se Ti to nepovede, tak je hotovo. To jsi pak z toho špatnej. Navíc nemáš prostor, abys tu chybu udělal. Jednou pokazíš a končíš. Právě přes ty chyby hravě hráče posuneš a zvedneš mu sebevědomí. Když ho za všechno podusíš, tak v něm zabíjíš hokej.

Co třeba tlak ze strany vedení klubu po výsledcích?

Vedení klubu vyloženě ne. Zažil jsem, kdy jsme dostali pokutu, když jsme hráli špatně. Jinak nějaký strach, že nepřijdou finance, jsem nezažil. Občas si nesedneš s trenérem, ale to v tom sportu takhle je a bývá.

Tak trenér může ovlivnit hodně, pakliže s hráčem bude určitou dobu pracovat. Jaké máš zatím zkušenosti s rozdíly mezi kluby, které mohou ukázat zcela jiné výsledky na progresu hráčů?

Jo, tak za mě každý hráč potřebuje něco jiného. Někoho zjebeš a bude hrát lépe, někdo zcela naopak. Když Ti někdo chce pomoci, tak Ti pomůže a toho hráče z Tebe udělá. Záleží, jestli má ten hráč na to koule, aby Ti dal důvěru, a i když něco zkazíš x zápasů, tak dostaneš další šance, až se chytněš. Takhle to dělají v Plzni, udělá chybu, prohranou, ale hraje znovu, až se vyhraje a máš z něj hotového hráče. Je to díky tomu, že těm klukům ten tým pomůže a nechá je vyhrát. Desetkrát prohrajete, ale pak vyhraješ a je to přesně, jak jsme se bavili, za méně peněz větší Ice Time a jde to. Jen díky tomu, že se jim pomůže. Když chceš hráče udělat, tak ho uděláš a naopak. Když se podíváš na Ruttu, ten hrál ve šestadvaceti ještě v Kadani, pak ho objevil Růža a kde teď je... za x milionů v NHL.

Myslíš si, že jde pouze o výkon, nebo rozhoduje štěstí být na správném místě ve správný čas?

Asi je to fakt jen na ten výkon. Zároveň to chce mít i dost štěstí, aby si byl ve správný čas na správném místě. Za mě je celý život o štěstí, jít tomu naproti, makat a ono se to pak vrátí, jak potřebuješ.

Ovlivní Tě trenéři?

Asi je trenér nedílnou součástí toho a každý ti něco dá. Záleží, jestli ti chce pomoci, nebo nechce.

Vnímáš spoluhráče jako konkurenci?

Asi jo ale jako podobné u té otázky před tím. Je to takový, že mě to třeba uškodilo, že nejsem takovej zmrda, co bys měl bejt.

Je podle tebe hokej jakýmsi životem na zkoušku?

Asi ne.

Myslím to tak, že víš, že Tvá kariéra skončí a najednou budeš muset žít zcela jiný život, který může být lepší, ale zároveň horší. V profi hokeji zažiješ věci, které běžný pracující těžko pozná od servisu od zaměstnavatele až po tlak, se kterým každý nedokáže pracovat. Zda můžeš tyto poznatky následně využít v novém životě.

Musíš mít štěstí, a to pak je přesně takhle.

Jak si myslíš, že dojde ke konci kariéry?

To se snad ještě neblíží.

Jak bys ji chtěl ukončit?

Ideálně asi tak, že si to uvědomím sám, že už to k tomu není. Chtěl bych hrát co nejdéle.

Co bys chtěl dělat po konci kariéry?

Zatím jsem nad tím úplně nepřemýšlel. Dobrý by bylo někde trénovat a zůstat u hokeje. Nic jiného mě nenapadá a hlavně, když to řeknu blbě, to je každéj. Zažil jsem pár trenérů, co se mnou hráli a stali se trenéry a ze super člověka se stal kokot. Přesně tak jako jsme se bavili, no vole taky ti každéj nesedne, a každým si nesedneš a asi bych se snažil těm hráčům víc pomáhat. Takže bych asi chtěl zůstat u hokeje.

Založení rodiny plánuješ po konci kariéry, nebo bys rád už teď?

Už bych do toho teď šel, ale je to jakoby že když nemáš to zázemí, tak to úplně někde, ale už bych byl klidně pro.

Bojíš se konce kariéry?

Až to přijde, tak to přijde. Chtěl bych mít akorát dost peněz, až to skončí, abych si z toho aspoň něco odnesl. Pro to ten hokej hraješ, když to řeknu blbě.

Připravuješ se nějak formou vzdělání nebo třeba skrze investice?

Ne, nemám úplně z čeho zatím, takže ne.

Chceš hrát hokej, nebo být hokejistou?

To je těžká otázka, se musím rozmyslet nad tím. Já zatím tím hokejistou jsem, ale ten hokej moc nehraju, takže bych chtěl spíš hlavně hrát ten hokej. Hokejista jsem, ale na tom ledě nejsem. Třeba vloni v tom Třebíči to bylo super, když jsem měl dvacet pět minut a víš, že to můžeš zkurvit. Jsou v hokeji dny, kdy tě to sere a pak dny kdy tě to nejvíc baví. Avšak když jsi nejlepší hráč, tak se ti to nestane. Když jsi průměrný a nemáš jméno, tak si s tebou hážou, jak chtějí. Nejhorší problém je v tom ta nekomunikace, kdy ti nikdo nic neřekne. Nevíš, zda budeš hrát a stejně kolem tebe chodí,

ví se to, ale tobě nikdo nic neřekne. To je to největší úskalí. Ale tohleto je všude stejný, když jsem jel z Brna do Třebíče, tak mi řekli, že jedu jenom na zápas. Pak mi zase řekli, že tam nemusím a když jsem byl v Třebíči, tak mi zavolali, že tam mám zůstat celý měsíc. Pokud nejsi Jágr nebo tady Guli, tak se musíš otáčet. Šenky podobný, ten možná cestoval ještě víc než já. Potřebuješ, aby Ti to jeden rok sedlo a z tý jedny sezóny můžeš pak žít do konce kariéry. Hrát hokej je cit, být sám sebou, nebát se, co si člověk myslí a nenechat se ovlivnit. Tak to dělá Hrášek a moc se mi to líbí, i když kvůli tomu má problémy.

Je hokej Tvým životem?

Asi jakože hodně.

Je hokej spravedlivý?

Ještě úplně ne, si myslím.

Je důležitější seberealizace nebo týmový úspěch?

Podle mě všechno dohromady to musí být.

Kdybys měl stroj času, změnil bys něco?

Ne. Byl bych stejný.

Znova bys byl hokejistou?

Jo.

Je hokej pro Čechy důležitý?

Jsem čekal, že se zeptáš. Ale tak asi je to důležitý jako každý sport, je to důležitý, jako chodit do divadla pro někoho ale pro jiné lidi. Kdybych měl jít do kina nebo na hokej, tak jdu do kina. Nemůže si to dovolit každý, když si vezmeš, že jdeš do kina, tak už máš dvě kila za lístek dalších dvě stě pade za popcorn, a pak tam vem celou rodinu. To tě líp vyjde ten hokej. Jasně, půjdeš do kina, když tam bude nějaký film, co tě zajímá, ale jinak nepůjdeš. Ty vole dlouho jsem nebyl v kině. Já mám na televizi aplikaci, kde za nějaký poplatek máš filmy hned skoro po tom, co jsou v kině, takže do kina ani nemusíš a máš to hned doma za pár korun. Nebo ne vlastně jsem byl pár měsíců zpět na Lavim.

Největší událost ve spojitosti hokej a česká společnost?

Asi Nagano.

Dokáže hokej lidi spojovat, nebo je naopak rozděluje?

Jak kde. Já si myslím, že to bude obojí. Protože když občas vidím, co se děje mezi fanouškama a co tam ty hovada dělají za pičovina, tak je mi z toho zle. Národák asi lidi spojuje a pak jde o jednotlivá města. Tady a v Brně to lidi milujou, ale pak prohráváš a pak na Tebe akorát křičí.

Největší hokejový úspěch?

Nagano a možná teď ten bronz po letech.

Co je podle Tebe největší spěch českého národa?

Ty vole, teď nevím asi nevím. Revoluci jsem nezažil. Dobrá otázka, ale nemám na ni odpověď. Já to beru spíš ze svého pohledu, co jsem se tu objevil a co mi utkvělo v paměti kolem covidu a ty šaškárny s tou válkou a smrti Karla Gotta, ale to úspěch není, Káju jsem měl rád.

Odkdy si myslíš, že se tady hraje hokej?

1930? Kolik to je?

Jaké čteš knížky?

Já jsem nepřečetl snad jedinou knížku.

Máš nějaký způsob, jak vybíráš filmy?

Hlavně komedie a hlavně český. Nemám rád ty zahraniční seriály, filmy a titulky. Chci se dívat s českým dabingem. Občas tedy musím koukat na titulky, protože to chce stará a nadává, jak je dabing k ničemu, ale to mě nebaví. Celý film pak jenom čtu jako idiot. Chci u filmu vypnout a ne si celou dobu číst.

Byl bys s to prodat zlatou z Nagana?

Ne, nebyl. Znáám ale lidi, který to uměj.

Vzdělání

maturita

Práce

hokej

Sen

pohár

Češi

hokej

Úspěch

odměna

Neúspěch

život – život jo, ale chtěl jsem říct, že je to spíš jakoby, že to je normální a život je o neúspěších

Hokej

radost

Řídíš se v životě nějakým mottem?

Hlavně se z toho neposrat, asi.

Hraní hokeje

3

Úspěch

5

Hrát v NHL

4

Rodina

5

Zaměstnání

5

Zdraví

5

Peníze

3

Zábava

5

Příloha č. 6: Rozhovor Gagarin 6.10.2022

Jméno: Gagarin

Nejvyšší dosažené vzdělání: maturita

Otec: firma stavení

Máma: žena v domácnosti

Táta: vysoká škola

máma: maturita

rodinný stav: Svobodný

Jaké byly Tvé hokejové začátky?

Na Slavii to bylo, to je jasný, protože tam, dá se říct, celá moje rodina začínala. Ať už brácha nebo táta a bylo to v šesti letech.

Proč ne dřív?

Nevím ani proč, ale od těch šesti let.

Kdo tě k hokeji přivedl?

Táta.

Máš nějaké speciální zážitky?

Jo tak určitě tam něco bylo, protože nás trénoval můj táta, takže nějaký rybičky tam byly a všechno to bylo pojaté v rámci nějaké srandy.

Rodiče sportovali?

Táta byl gólman žejo a máma ta dělala školu. Jako taky sportovala ale nic, spíš rekreačně.

Ty jsi se věnoval i jiným sportům?

Já jsem spíš rekreačně hrál na vesnici fotbal, když jsem byl menší a jakoby doted' hraju i tenis, nebo basketbal, fotbal... cokoliv, co se nabídne s kamarády.

Zvažoval jsi, že bys dělal spíš nějaký jiný místo hokeje?

Hokej od začátku jasná volba.

Máš nějaké trenéry, na které vzpomínáš?

Tak vzpomínám si určitě na Miloše Pecku žejo s Whiskeym, se kterými jsme byli třetí ve starším dorostu. Na ně se vzpomíná, to byl zatím můj největší zážitek i úspěch, když to takhle vezmu. Jinak asi na nikoho.

Chtěl jsi někdy skončit?

Hele určitě to bylo tehdy, když jsem hrál ve Vrchlabí, tak jsem tam bydlel jenom s tátou. Tam máme jako chalupu v Krkonoších a už se to dostalo do takovýho bodů, jak jsme byli spolu každý den, tak byly samý hádky a stres, tak jsem chtěl skončit a jít domů. Všechno bylo kvůli hokeji, řešil se jen ten a podle něj vypadal náš vztah. Když se dařilo, tak to šlo, ale jakmile to nešlo, tak jsme se nesnesli.

Jak tedy nastal nějaký ten zlom?

Že jsem se vrátil do Prahy a dohrál na Slavii tu sezónu.

Jak vzpomínáš na své dětství?

Neskutečný dětství jsem měl. My jsme vyrůstali mezi hokejka všichni. Jestli už to bylo od těch šesti let, kdy jsem začal, tak tam byl okruh těch hlavních přátel: Šmerhyč, Netolda, Mates, Štajny. Vyrůstal jsem na vesnici a jak jsme měli velký barák, tak jsme byli s tenhle klukama pořád spolu, takže jsme měli pořád nějaká soustředění a spoustu zábavy. Neměnil bych to.

Měli rodiče nějak rozdělené role, kdo bude zkoumat hokej a kdo školu?

Táta ten žejo, to je asi jasný do hokeje a máma přes tu školu spíš. Taky mě ale podporovala do toho hokeje.

Takže se hokej řešil doma každý den

To se asi ptát nemusíš, to bylo na denním pořádku.

Jste bydleli v těch Říčanech?

Nene, já jsem vlastně vyrůstal na Vyžlovce do svých třidvaceti. Narodil jsem se v Praze, ale celý život jsem strávil na Vyžlovce.

To jsi musel dojíždět, jak to probíhalo, kdo Tě vozil?

Musel jsem dojíždět, a to ze začátku autobusem, když jsem chodil do Vladivostocký (teď Eden), tam jsem dojel do Hostivaře a pak tramvají. Časem to ale už nešlo, protože se skoro nedalo vejít do autobusu, tak mě máma už litovala a našli jsme našťěstí jinou alternativu, a to vlak z Říčan.

Jak dlouho jsi jezdil?

Jako do Hostivaře autobusem jakoby hodina a pak přejezd, ale přestěhovalo se tam hodně lidí, tak to pak nešlo. Proto pak ten vlak, kdy mě mamka házela 15 minut do Říčan a pak do Strašnic skoro až vlakem, a i časově to bylo lepší.

Vím, že brácha je velké hokejové zvíře, ale sportovali i další sourozenci?

No tak to je známá firma. Brácha vlastně dokázal úplně všechno, co hokejista může. Hrál v NHL, byl na mistrovství a na olympiádě. No, brácha. Ten si to úplně nemrskal, dostal se nejdál, co mohl.

Jinak mám vlastně ještě bráchu a ségru a jediný tenhle se živil sportem. Druhý brácha byl také v zahraničí, ale z pracovních důvodů. Taky hrál hokej, ale naši tehdy měli autonehodu a kvůli tomu skončil. Takže on se vydal cestou studia a životních zkušeností. Nejdříve mu zaplatili školu v Austrálii, kde pak zůstal a pak jakoby šel do Londýna a dál.

Táta hrál také na nějaké úrovni?

Táta vlastně jakoby za komunistů hrál asi na té nejvyšší úrovni, ale nikdy jsem se ho na to moc neptal. To snad neměli asi ani masky.

Výběr škol probíhal podle hokeje?

Dalo by se říct. Nebo základku určitě, ten Eden byl hned u stadionu a ta střední ten masér, to jsem si vybíral, že to bylo blízko k hokeji.

Jak to fungovalo na střední, nenastaly nějaké problémy kvůli zameškanosti?

Vůbec ne. Tam mi hrozně pomáhali učitelé a ředitelka to chápala. Měl jsem snad asi 330 zaměstnaných hodin a nikdo s tím neměl problém. Někdy to bylo i tak, že jsem nešel na trénink a stejně jsem šel pryč. Asi jako všichni jsem toho jakoby využíval.

Takže individuál byl?

Byl.

Škola Tě bavila?

Mě to tam bavilo jako docela. Vždycky jsem tam šel, protože to byla masérská škola, na dvě hodiny. Tam mě namasírovali a šel jsem si domů. To jsem si užíval.

Pokračoval jsi nějak ve studiu?

Teď jsem o tom přemýšlel, ale říkal jsem si, že by mě to možná bavilo, ale s tím hokejem je to těžký. Je strašně moc zápasu v Chance lize a nemáme vlastně volný den. Hrají se i pondělky, a tak máš tréninky i v neděli a nevím, jak bych to pak stíhal, takže jsem na to pomyslel a zase nemyslím.

Měl jsi nějaký oblíbený předmět a učitele?

Tak na základce jsem to nesnášel. Tam snad jen tělák s Jardou Novákem. Ten se s náma nesral a věděl, že jsme hokejisti a že je to brajgl. Ta základka mě nenaučila nic vlastně. Až na ty střední mě to jakoby dalo by se říct začalo bavit, ale škola mě nikdy nebavila. Jakmile u mě je něco, co nechci sám, tak to nejde. Na ty střední se mi líbilo, jak mě masírovali. Ale celkově biologie a anatomie.

Jaký byl Tvůj hokejový sen?

Tak asi jako každého NHL, to máme všichni asi stejný – do NHL.

Oblíbený hráč?

Vzor byl brácha, žejo odmalička.

Měl jsi i jiné než sportovní sny?

To jsem žádný dá se říct neměl. Mě směřovali do hokeje rovnýma nohama. Nic jinýho jsem neznal a ani jsem se nezajímal o nic jinýho.

Ani by Tě nic nebavilo?

Chodit bodat do lidí. Občas jsem přemýšlel, že bych někoho pobodal, ale jinak asi nic moc. (smích)

Oblíbený klub jsi měl?

NHL. Tyjo Detroit se mi vždycky líbil. Město teda nic moc, ale vždycky jsem hrál v NHLku za Dacjuka, takže asi proto a pak Colorado kvůli bráchovi.

Slavie ne?

To jsem jakoby, když jsem byl menší, jakoby nebral, abych se dostal do NHL jenom snad jsem bral.

Výstroj Ti kupovali rodiče, nebo Ti něco dával brácha? Si pamatuji, že jsi měl od něj tehdy hokejky.

No ze začátku že jo když jsme byli úplně mladší tak stačilo mít kolik let jednu výstroj třeba pět až šest let a potom, když už jsem byl starší, tak mi občas pomohl brácha, že mi poslal hokejky, nebo co jsem si řekl, ale dostávali jsme i na Slavii hokejky potom, ale to nebyla žádná sláva. To až teď už dostanu, co si řeknu.

Máš představu, kolik stojí Tvá nynější výstroj?

No záleží, jak budu počítat hokejky žejo. No žejo... jakoby dá se říct, že teď mám tři hokejky a když to spojíme, tak okolo těch padesáti si myslím. Asi okolo 50-60 000 za celou prostě.

Když to srovnáš s průměrnou mzdou a měl bys třeba synovi koupit výstroj?

No je to hrozný. Určitě ne, fotbalisti to mají jednodušší. To asi víme.

Kdy se pro Tebe hokej stal zdrojem příjmu?

To můžu říct, když jsem dostal první smlouvu. V juniorce to bylo asi nějakých 8 000. Nevím, kolik mi mohlo být... devatenáct asi.

Co bylo pro Tebe nejtěžší?

Tak určitě dostat se do toho týmu, abys byl kmenovej hráč jako teď hraju každé zápas. Ty začátky takhle nebyly.

Dostat se tedy do základu byl Tvůj hlavní cíl

Jasně! Abych byl hráč základu.

Jinak vše bezproblémové, předpokládám, nebo dělalo Ti ještě něco problém?

Asi zvyknout si na ty nové lidi, ale všude jsem zažil dobrou partu, takže žádný problém nikde nebyl, dá se říct.

Co byl pro Tebe největší rozdíl při přechodu z mládeže?

Hele fanoušci, protože v juniorce nechodil nikdo a ve Vrchlabí i na druhou ligu chodilo přes tisíc lidí, tak jsem byl kolikrát vyjukanej.

Byl někdo, kdo se Ti snažil pomoci, nebo Ti chtěl někdo škodit?

Naopak se mi vždycky snažili pomoci.

Když srovnáš kolektiv v mládežnickém týmu a v chlapech, co jsou hlavní rozdíly?

Dá se říct, že jakoby to všude bylo stejné, akorát ty lidi byli jiný. Lišila se jenom parta. Kabiny byly stejné a tak.

Měl jsi nějaké problémy?

Nee... já jsem nikdy jakoby neměl problémy. Jasně byl jsem lajdák, věděl jsem, že to trenéry sere, ale nebyl jsem nasranej, když se na mě rvalo. Nevím, co by se vůbec mělo stát, abych se nasral. Já si věci moc neberu a vůbec neřeším. Takže snad jen zranění bylo problém.

Kdo Ti tehdy byl největší oporou?

Tak když jsem tady byl v áčku tak mi pomáhal asi Honza Novák, že mi pomáhal nejen v hokeji ale i v životní stránce.

Je prostředí profesionálního hokeje konkurenčním prostředím, kde se každý snaží získat co největší roli i na úkor spoluhráčů?

Jo určitě je to konkurenční. Všude je dost hráčů. Když se občas nedaří prostě jako delší dobu, tak i ti manažeři ti to dají sežrat, že pro příklad je na trhu hodně hráčů, což je pravda a je to hodně konkurenční. Jo tak to určitě ti mladí se snažej, aby byli v základu místo tebe.

Měl bys třeba problém pomáhat někomu, když bys věděl, že Tě může v týmové hierarchii přeskochit?

Jo určitě jo, mně je tohle jakoby jedno. Nejsem jako nějaký, kteří někomu škodí, aby někdo nehrál za ně. Jednou to stejně přijde, tak je to jedno, kdy se to stane.

Měl jsi v dospívání vůbec nějaký volný čas?

Měl, ale když jsem chodil do školy, tak to bylo, že ráno na trénink, pak do školy a pak zase na trénink, takže jak kdy dá se říct, ale víkendy byly volný.

Jak jsi volný čas trávil?

Odpočíval jsme tak hlavně, protože to bylo dost náročný. Občas jsme to trávili s klukama a dělali pičoviny klasický.

Našel jsi si díky hokeji nějaké osudové přátele? Jsou to nynější spoluhráči?

Jo to určitě. Tak jelikož jsem jediná 97, co je v týmu za tu celou dobu, co zůstala. Potom už jsou o rok mladší kluci. Je vidět, že jakoby pomalu to odpadá a furt jsme v kontaktu a přes ten hokej jsem si našel víc přátel než ve škole. To já jasný žejo, jste spolu každý den a táhnete to spolu.

Domácí práce zvládáš?

Všechno v klidu. Akorát to praní moc neřeším. Vždycky to tam nahážu všechno najednou v jednom módu a je mi to jedno. Nějak to neřeším.

A nyní volný čas, když hraješ za áčko, jaké to bylo ze začátku?

Čas tam určitě byl ale jako často jsem byl unavený, ty tréninky nebyly jednoduchý, tak jsem trávil čas, že jsem odpočíval.

Liší se Tvé běžné dny?

Jo, jsou stejný dá se říct. Mně to vyhovuje, že si můžu svobodně vybírat, co budu dělat a jak to chci, takže v tomhle je to dobrý. Můžu si plánovat, co a kdy můžu dělat. Když chci jakoby na výlet, tak jdu, tak jedu a když si chci odpočinout, tak odpočinu.

Našel jsi si nějakou osudovou partnerku?

Zatím ne. Zatím jsem si jenom užíval. Ani jsem nehledal, říkal jsem si, že nechci, ale nebráním se tomu, kdyby to přišlo. Nechávám to osudu. Ono to ani tak nejde, když hledáš lásku, tak to nepřijde, to musí vyplynout samo.

Máš nějaký specifický typ?

Já vlastně nemám svůj typ. Jediný, na čem mi záleží je, aby to měla v hlavě srovnaný a byla v pohodě. Je mi jedno, jestli je blondatá, bruneta, asiátka nebo černoška.

Jak navazuješ kontakt?

Tak to bylo asi prostředí klubu většinou jako u všech, dá se říct. Sociální sítě asi ne, prostě Dlouhá je dlouhá.

Sociální sítě ne?

Dá se říct, jakože teď jsem to omezil, už to bude tak šest měsíců, kdy jsem si řekl, že mě to ani nějak nenaplnuje, že mi to vydrželo do nějakých 24, a pak jsem si řekl, že to zkusím omezit. Teď jsem poslední dva měsíce změnil svůj život docela, dá se říct, že jsem úplně odstranil sociální sítě a začal jsem číst knížky.

Jaké knížky čteš?

Teď čtu *Buddha, který prodal svoje Ferrari* a předtím jsem četl *10 způsobů, jak získávat přátele*.

Takže místo příběhů spíš nějaký seberozvoj?

Seberozvoj spíš takový, to mě baví. Přečetl bych si *Mein Kampf*. Chtěl bych tu knížku prostě jen že je ta kniha taková, jaká je, a je asi hezký mít takový dílo doma čistě pro zajímavost.

Mají hokejisté v navazování vztahů nějaké výhody, nebo spatřuješ nevýhody?

Spíš mě to pomohlo, že hokejisti prostě... Hokejisti mají v tomhle výhodu a záleží ale na holce, kolik už měla hokejistů předtím. Pokud je nezná, tak máš výhodu. Pokud jich má za sebou víc a zná, jací jsou, tak jsi v hajzlu a jsi v nevýhodě.

V čem byly problémy, když jsi říkal, že to nevyšlo?

No, když jsem viděl, že je to takový falešný a že po tomhle zrovna netoužím.

Kdy nastal zlom ve Tvé kariéře, že jsi si řekl, že to vyjde?

Asi když jsem šel do áčka tady. Nebo spíš určitě.

Je profesionální hokej zejména o financích?

Hokej je určitě o financích.

Jaká je optimální výše platu?

Podle toho, jestli živíš další lidi. Ty vole... jako optimální hranice, aby nemusel dělat něco jinýho?

Dejme tomu, záleží, jak to vidíš, aby se Ti vyplatilo to hrát.

Pro mě minimum, kdybych měl rodinu, tak myslím, že by to mělo být přes těch sto tisíc. 120 třeba, kdybych měl rodinu, tak by to mělo být ještě víc. Viděl bych to v rozmezí 120 000-150 000.

A bez rodiny?

Klidně deset. Ne to ne... ale tak bez rodiny se dá hezky žít za 60 000-70 000.

Hokej je Tvůj jediný zdroj příjmu?

Jo. Mám jenom ten hokej. Hodně teď kluci řečí krypto a tak, ale o to se nezajímá. Třeba to jednou přijde, bavíme se o tom s klukama, ale zatím si říkám, že na to není čas jakoby. Nemám jakoby znalosti, abych mohl někam poslat peníze jako, že bych měl jistotu, jako že by to šlo.

Baví tě pořád hokej?

Jo, furt mě to baví. Kdyby mě to nebavilo, tak bych to nehrál

Je to práce, nebo je to koníček?

Obojí.

Proč hraješ hokej?

Od... ale dá se říct... že zdraví no i přes zranění. Drží Tě to fit a nastaví Ti to v hlavě... ty vole, jak se to řekne... režim... ne vole... mi to vypadlo to slovo... řád.

Kdybys dostal nabídku, která by byla podobně finančně zajímavá, šel bys do toho?

Za stejné bych nic jinýho nedělal, muselo by to být víc.

Životní styl je?

Hodně jakoby je to to, co člověk žere, jak žije, jestli chlastá, hulí a tak. Je to život, jak ho žiješ.

Lze brát Tvé zaměstnání jako životní styl?

Hele, určitě jo. Jsem každý den jakoby v posilovně kromě zápasových dnů. Zraněním jsem měl dost, tak se tomu snažím takhle vyhnout. Jako zdroj žeru, co chci, všechno spálím a mám i dobrý metabolismus. Jinak doplňky stravy... nějaký to sypaníčko na regeneraci a tak. To že se o sebe starám, abych mohl podávat výkony.

Je v tom nějaký rozdíl, když se podíváš na NHL, kde působil brácha?

Asi stejně jakoby je rozdíl jakoby první liga a Extraliga a NHL. Tam ti nastaví úplně všechno, co máš jíst, co máš dělat, kdy máš jíst, kdy si máš vzít jaký prášek a tak všechno. Každá liga je v tomhle jiná a je to hra peněz.

Chtěl bys hrát méně za více peněz, nebo hrát víc a dostávat menší výplatu?

Asi určitě to druhý. Protože když máš větší roli v týmu, tak časem přijdou ty peníze.

Co se Ti líbí na Tvém životním stylu?

Ta parta se mi tam líbí a asi to, jak mě to udržuje fit.

Co se Ti naopak nelíbí? Je něco takového?

Nejde plánovat dopředu jakoby, dá se říct. Nikdy nevíš, co se stane za měsíc. Co bude další sezónu, že nemůžeš plánovat život dopředu, protože nevíš, jestli ještě dostaneš smlouvu.

Co je Tvůj největší dosavadní hokejový úspěch?

Třetí místo v starším dorostu

Lituješ něčeho?

Určitě lajdáctví. Jako má to i výhody.

Třeba tu, že se nerozklepeš

To jo, ale jsou to plusy i mínusy.

Když hrál brácha v NHL, jak to tam celkově vypadalo vzhledem třeba k výchově malých hokejistů?

Byl jsem se tam za ním párkrát podívat. Tam je jiná výchova těch dětí od začátku. Hustěj jim tam do hlavy, že jsou nejlepší. Tady na tebe akorát řvou, když něco zkazíš, a to těm dětem nepomůže, tak to pak jen odhazují a téměř je zničí.

A finanční stránka v zahraničí? Nebudeme řešit částky, to je jasné, ale spíš forma. Jestli je to na celý rok, nebo jen na část sezóny?

To asi nedokážu říct, ale jestli je to výhodnější tady nebo jinde. Naštěstí já a celý tým máme smlouvu na 12 měsíců, takže nepocitujeme to, co v ostatních týmech kolikrát funguje.

Jak vnímáš tlak, dostaneš se někdy i Ty pod tlak?

Pod tlakem jakoby jedinej moment, když jsem pod tlakem je po prohraným zápase, že si to vyčítám. Naposledy když jsme jeli do toho Frýdku, tak že jsi za den 8 hodin v buse pro nic, a to mě vytáčí. Tu cestu jsem nasranej, a pak jsem doma už v klidu. Kdybych si nad tím lámal hlavu, tak se zblázním.

Myslíš si, že se celkově kouká jenom na výkon a člověk je jen prostředek, který má výkon podat?

Hm řekl bych že jo. Jde o lidi, ale vždy se řeší jenom výkon. Nevím, jak je to jinde, ale tady to prostě tak je, dá se říct, že jim je jakoby jedno, čím si třeba procházíš.

Je na Tobě znát, když se Ti nepovede zápas?

Jo určitě jsou tací, který jako si to moc berou a potom je ten výkon na tom znát, že jsou rozhozený a nejsou svoji. Mně spíš štve ten ztracený čas jako při cestě do Frýdku.

Máš nějaké předzápasové rituály?

Jediný co, že na ledě mám, když máme rozsvičku na ledě, že si dělám to samý. Jednou vystřelím na bránu, jdu se protáhnout. Mám to nalajnovaný, co dělám.

Příprava na specifické momenty?

Jo, taky. Vlastně všechno to značí něco, co se mi v zápase stane, abych se připravil.

Takže nepovedený zápas neřešíš?

Brka a skéra... to je prostě jakoby na každým z nás. Každý má tu hlavu jinak a já jako flegmatik to mám tak, že to jakoby neřeším.

Máš nějakou negativní zkušenost, že by se Ti někdo snažil uškodit?

Jo, určitě. Jako nevím, jestli boty, ale když někoho posadí trenér, tak je jasný, že se najdou hráči, který budou píčovat na trenéra a třeba i na mě. Možná tam něco bylo, ale o ničem nevím, že by tam byla nějaká bota.

Má trenér nad hráčem velkou moc?

Určitě jo. Ten trenér mě třeba asi ne. Já mám v tomhle jakoby svoji hlavu jako když mi řekne nějakou taktiku, tak si ho vyslechnu, ale na ledě mám hlavní a poslední slovo já. Tak to má asi každěj kromě těch mladších. Ti poslouchají a plní všechno, co jim řekne trenér, až jim to může škodit. Jasně trenér tě může zlepšit, nebo zkurvit. To pak záleží. Já myslím, že ani jedno se mi nestalo.

Bereš spoluhráče jako své konkurenty?

Jako ve zdravím takovým jakoby dobrým jakoby slova smyslu. Že tam někdo je a tlačí tě a motivuje. Já je neberu jako soupeře. Jsme spoluhráči a musíme držet spolu jako jeden tým. Gólmany neřeším, ty mají svůj svět a jsou prostě v takový bublině.

Hrát hokej, nebo být hokejistou?

Chci být hokejistou. Pan hokejista! Protože jsi dobrej a chceš hrát hokej je spíš jakoby, že si ho hraješ a nemusíš ho hrát dobře.

Je hokej vlastně takový život nanečisto?

Asi je jednodušší než ten život, že tě tak nějak připraví na ten život. Ale život je život a jen ten tě připraví na život. Máš vlastně hokej a pak život po hokeji. Buď si musíš vydělat, nebo to pak nějak využít. Hokej ti zocelí psychiku, že

tě pak, dá se říct, co se týče práce nic nerozhodí. Život ti stejně občas dá do nějakých situacích, ze kterých se posereš, ale hokej tě, myslím si, zocelí a není pro slabý povahy. Jedna věc je se tam dostat, ale těžší je se tam udržet.

Jak si myslíš, že skončí Tvá kariéra?

Těžko říct. To je právě to, že to nikdy nevíš a může to nastat klidně hned druhý den.

Jak bys chtěl kariéru ukončit?

Chlastačka, drogy a prostě shit. Nevím ale teď, nevím, jak by to bylo, ale rozlučka nějaká příjemná a párty pak ještě příjemnější.

Co bys chtěl dělat po konci kariéry?

Hele až skončím s hokejem, tak bych chtěl odjet někam do hajzlu z Česka a procestovat svět. Podívat se všude, dá se říct. Takže cestovat určitě a užít si.

Co třeba založení rodiny. Plánuješ rodinu až po kariéře?

Hrozně těžká otázka. Jakoby chtěl jsem po třicítce. Neřešil bych to kdy a jak, ale řešil bych věk a nechávám to osudu. Když to bude, nebráním se.

Bojíš se konce kariéry?

Vůbec ne. Všechno jednou končí, a tak to prostě je. Jasně, bude mě to třeba mrzet. Ne ani ten hokej, ale ta spíš ta parta těch kluků v kabině. To mi bude chybět. Všechny ty vtípký mezi hokejista. No... ty vtípký, co normální lidi nechápou. Celkově ty řeči a věci, co řešíme, to jsou úplný zvěrstva a je dobře, že to nikdo neslyší. By nás poslali do ZOO, do pavilonu opic.

Bereš hokej jako svůj život?

Určitě jo. Beru. To vlastně i být musí.

Je hokej spravedlivý?

Určitě je to o štěstí. Záleží na něm nejvíc ze všeho jiného. Být ve správný čas na správném místě. Mít štěstí na lidi, klub a čas. Musíš mít talent a pak mít to štěstí.

Pokud bys měl stroj času, změnil bys něco?

Ten přístup bych asi změnil k tomu hokeji.

Myslíš, že to jde?

Kdybych to řekl svému já, nebo jak to myslíš?

Tak kdyby sem se prostě portnul zpátky a viděl sebe sama, tak bych si z toho asi něco vzal a nebylo by mi to jedno. Dělal bych to samý a byl hokejista zase a snad menší salámista.

Myslíš, že je hokej pro Čechy důležitý?

Jo určitě tak žejo Jágr žejo. Známa osobnost hokejová, kterej dokázal neskutečný věci a díky tomu je ten hokej kde je tolik a je tolik známej, a to Nagano prostě.

Největší událost ve vztahu společnosti a hokeje?

Nagano.

Myslíš, že hokej lidi spojuje?

Jak kdy. Když je MS tak spojuje a když je liga, tak rozděluje. Jako hráče to jenom spojí. To je zápas prostě, že neznáš bratra a mimo led jste všichni vlastně bráchové mimo ten trans.

Největší český hokejový úspěch?

Nagano.

Největší úspěch národa?

Tak asi to bylo, když jsme tady porazili ty Rusáky. Že jako jsme nemohli se nějak vyjádřit proti nim a hokej byl jedinej způsob.

1969?

Jo. To byl jediný způsob, jak se postavit proti nim. Měl jsem na jazyku Nagano, ale to jsem nechtěl říkat.

Kdy si myslíš, že se začal tady hrát hokej?

Asi jako ve začátek 19.století.

Na co koukáš a co čteš?

Tak knížky, jak jsem říkal. Teď koukám třeba na Dahmera, to je příjemná Story a koukám se spíše na to, co je v trendu. Ať je to Squid game, Zaklínač, Boys a vlastně celkově to temno. Mně se líbí záporáci a antihrdinové a celkově to sado-maso. Jinak mě baví číst teď něco o seberozejovi, jak jsme s bavili.

Vzdělání

lenost

Práce

utrpení

Sen

pláž

Češi

komunisti

Úspěch

medaile

Neúspěch

nasranost

Hokej

koníček

Řídíš se v životě nějakým mottem?

Chovej se tak, aby se ostatní chovali k tobě stejně.

Hodnoty:

Všechno 5

Příloha č. 7: Rozhovor Patrik 11.11.2022

Jméno: Patrik

Nejvyšší dosažené vzdělání: Maturita gymnázium

Vzdělání rodičů: Oba vysokoškolské

Povolání rodičů: Oba učitelé

Rodinný stav: Ženatý

Jaké byly Tvá hokejové začátky?

Začínal jsem ve třech, nebo ve čtyřech letech v Benátkách nad Jizerou. Přivedl mě táta, ale nejdřív mě vzal na rybník. To si pamatuji. Vždycky z videí byla sranda, že jsem spadl a řval, že jsem si musel zlomit nohu. Nikdy jsem si ji však nezlomil. To si pamatuju.

Rodiče sportovali?

Jinak rodiče taky sportovali. Máma takový ty ženský od aerobiku po gymnastiku a tadytohlensto. Táta zase hokej, fotbal, takže jsem to tak nějak okopíroval a zůstal u toho hokeje.

Proč vyhrál nakonec hokej?

Hokej vyhrál, protože když jsem se rozhodoval, tak jsem dostal nabídku ze Sparty. Jít hrát za Spartu a tam bylo jasné, že k tomu už žádný jiný sport na stejné rovině dělat nemůžu kvůli času. To bylo člověče tak v patnácti letech, možná dřív... možná to krystalizovalo dřív. Takže nejspíš někdy ke konci základky jsem se vyprdl na ten fotbal. Jinak jsem se věnoval hodně ještě tenisu, ale to jsme skončili brzo, protože jsme neměli prachy, a to bylo těžký no.

Pamatuješ si na nějakého oblíbeného trenéra?

Hele, kdybych měl vzpomenout na jednoho trenéra. Tak hodně mě naučil David Volek, to jsem byl v takový sedmý, osmý, devátý třídě, ale nejvíc teďkon vzpomínám na Vencu Prospala, teďkon z nedávna. Ten mi ukázal takovej ten směr, kterým by se měl ten můj hokej ubírat za ty poslední tři roky a dalo by se říct, že to byla ta pozitivní událost, která mě ovlivnila.

Naopak něco negativního?

Jinak negativní bude moje zdraví, že mám astma, epilepsii a všechny tadytensty alergie a tyhle věci. Musím brát hromadu prášku, který spíš to tělo utlumují a to je takový na hovno.

Předpokládám, že jsi měl od rodičů enormní podporu

No... co se týče podpory rodičů a to... To si nemůžu stěžovat. Samozřejmě víc se mnou jezdil otec, protože mám dvě ségry a s těma tedy byla máma, aby táta se mnou mohl jezdit a ve výsledku se to točilo vše hlavně kolem mne. Za to je trochu lituju a uvědomuji si to, ale nakonec obě dvě dobře vystudovaly, mají obě vejšky a jsem za to moc rád, že se jim to povedlo.

Hokej byl doma asi velmi častým tématem že?

Přesně jak říkáš. Hokej je hlavním tématem všude. Pořád se to kolem mě točí. Když se daří, tak je to super, ale když se nedaří jako třeba teď, tak je z toho smutná celá rodina.

Pokud jsi dojížděl, kdo tě vozil?

Častěji mě vozil táta, protože máma se věnovala segrám.

Ségry také sportovaly?

Ségry dělaly aerobik a atletiku, ale už nedělají ani jedno. Obě tedy trénují malé děti, ale spíš se sami věnují studiu než tomu sportu.

Co škola, vybírali jste ji kvůli hokeji?

Výběr... až vlastně ta střední škola. Chtěl jsem jít na gympl a zároveň být kousek od Prahy, tak jsme zvolili Brandejs. Ten byl na půli cesty. Škola a hokej, to spojení fungovalo a vždy mi vyšlo vstříc, byť jsem udělal asi rekord v zameškanosti. Ale všechno jsem zvládl a maturitu dokonce i velmi dobře. No a jinak ta náročnost časová je jasná. Bylo mi šestnáct, sedmnáct, osmnáct a v tomhle věku jsem objížděl všechny reprezentační srazy a zameškal toho mraky.

Upravený plán tedy musel být

Měl jsem upravený studijní plán.

Kvůli časové náročnosti a celkově hokeji, nenastaly nějaké problémy ve škole?

S prospěchem jsem problémy neměl. Samozřejmě jak jsem zameškovával, tak jsem doháněl probíranou látku a neměl úplně jedničky, ale čtyřku jsem měl snad jen jednou. Jestli vůbec. Vlastně jsem chtěl studovat i dál, dostal jsem se na FTVS, ale to nešlo skloubit spolu s hokejem, takže jsem tam pak nepokračoval.

Měl jsi nějakého oblíbeného učitele?

Petr Nejedlý – Nejedlo. Můj třídní učitel. Ten byl lidsky super a ještě měl rád hokej, tak mi fandil a snažil se mi pomoci. Učil dějepis s češtinou a dokázal vyprávět s takovým zaujetím, že nás to stáhlo a celá třída jsme ho poslouchali jako nějaký podcast.

Jaké byly Tvé sportovní sny?

Moje sportovní sny byly samozřejmě, když jsem viděl ty nejlepší hráče. Tak to byly pevnostní sny a ty se pak s realitou upravovaly a díval jsem se na takový.

A třeba nějaké vzory jako jednotlivé sportovce?

No já měl vlastně vzory třeba i z jiných sportů, jak jsem sledoval. Dlouhou hrál fotbal s tenisem, takže to byl Rafa Nadal nebo Cristiano Ronaldo a na ty jsem koukal pomalu radši než na hokej. Kdy jsem hokej kromě toho svého sledoval spíš jiné sporty.

Měl jsi i jiné než sportovní sny?

Mým snem bylo mít zdravou rodinu, děti a postarat se o ní. Tedy mít kde bydlet a všichni, aby byli zdraví. Postupně se si to snažím plnit.

NHL byla též Tvou vysněnou soutěží?

Každý se chce prvotně dostat do Ameriky, ale já byl takový vlastenec a celkově nejlépe mi bylo v Česku a chtěl jsem hrát tady v Čechách extraligu. Vždycky jsem chtěl hrát za Spartu, to se mi vyplnilo, ale spíš to беру už tak, že chci zajistit rodinu, a to je můj sen a cíl.

Zeptám se Tě na hokejovou výstroj. Tu Ti předpokládám kupovali rodiče, nebo jsi už něco jako malý kluk dostával?

Jinak věci mi nějak nakupovali rodiče, něco koupili, něco se propůjčovalo. Táta měl vždycky v Benátkách dobrý vztahy, tak mi vždycky něco zařídil. Prostě... neměli jsme tolik peněz, aby se mohlo všechno kupovat, ale vždycky se to zařídil.

Dokázal bys říct, kolik by stála Tvá hokejová výstroj, se kterou hraješ?

Přehled mám, kolik stojí dospělá. Kolika toho dětská nevím, ale ta dospělácká je darda. Není to sranda, a ne každý si to může dovolit. Naštěstí je dneska už nějaká ta podpora a vlastně i svaz posílá peníze.

Když to porovnáš s průměrnou měsíční mzdou, jak se na to díváš?

Samozřejmě obyčejný člověk si to nemůže úplně dovolit z nějaký malý vejplaty. Kolik mě taky byly samé děti bohatých lidí. Naši tam jako učitelé byli takoví chudáci, když to tak musím říct hnusně.

Kdy se pro Tebe stal hokej zdroje příjmů?

Hele hokej se pro mě stál zdrojem příjmů. Nevím, jak to říct. První peníze jsem dostal už v juniorech na Spartě. Bylo to pár tisíc, nic moc, ale v tu chvíli jsem si říkal, že je to paráda a co všechno s tím můžu dělat. Jinak prvních alespoň těch třicet tisíc jsem dostal v roce 2016 v Ústí. To stojí už za zmínku. No ale do té doby to bylo spíš furt takový, abych měl tendenci se snažit zlepšovat no. No a těžký... těžký to asi moc nebylo, spíš ta vidina toho, že někdo vydělává bambiliony a člověk se tomu chce přiblížit.

Jaký byl pro Tebe ten krok do dospělého hokeje. Je to nejtěžší krok?

Jinak přechod do kategorie mužů je jasné ten nejtěžší krok, kde ztroskotá... nevím, asi nějakých 95 procent hokejistu tam přestane hrát. Těch dospělých je tam hodně a těch míst je tam pár. Takže je to jasné nejtěžší krok a pro mě určitě nejtěžší krok. Co to tak vezmu, tak z mého ročníku, co jsem vyrůstal ze Sparty, co jsem hrál, tak jsem jediný, co dneska hokej hraje, což je smutný, když to vezmu tak, kolik toho času tím ti kluci strávili a tak no.

Jak jsi to měl se staršími spoluhráči? Přece jen ten rozdíl ve věku může být někdy značný a s tím i celkové životní postoje.

Starší spoluhráči mě přijali, ale samozřejmě to bylo těžký. Oni si chtěli udržet ty svoje místa a nechtěli, aby tam přišel nějaký mladý zobák a sebral jim ty místa. Takže to taky jednoduchý nebylo. Vždycky se snažili pomáhat ti, kteří to jistí měli jistý. Ti, kteří ho jistý neměli, byli na náš mladý nepříjemní. Je to určitě o něčem jiném než v dorostu nebo juniorech. Tam jsou si všichni tak nějak rovnější. Samozřejmě někdo je lepší a někdo horší, ale pořád mají všichni nějaké stejné šance. V tom áčku už místo a vlastně ani šance pro každého není a o rovnosti se tam nedá mluvit už vůbec.

Napadají Tě v souvislosti s hokejem nějaká negativa?

No tak negativních události je v tom hokeji hodně, jde tam o peníze, o prestiž a každou chvíli je tam nějaký sport, ale to k tomu patří a je to klasika všude.

Ke komu sis mohl tehdy dojit pro mentální vzpruhu?

Když jsem nějaký problém měl, tak největší oporou mi byla rodina, protože ten hokej jsem měl a mám hodně rád a potřeboval jsem se občas, když to tak řeknu, vybrečet, protože jsme si každý ten problém hodně bral, a tak no.

Je důležitější seberealizace, nebo je hlavní úspěch týmu?

Samozřejmě že tým je vždycky důležitější, ale ne vždycky si za ten týmový úspěch něco koupíš. Za individuální úspěch většinou dostaneš lepší angažmá nebo alespoň smlouvu. Za týmový úspěch tu odměnu kolikrát nedostaneš a spíš utrpíš. Je to takové klišé, že Tě udělá tým, sám neuděláš nic, ale je to takový dvousečný a každý musí myslet na sebe. Myslím, že všichni hráči to vědí a řídí se tím, i když se tím nechtějí nějak chlubit, ale ví o tom a snaží se tak fungovat.

Trochu teď od hokeje utečeme k volnému času, měl jsi vůbec na gymplu nějaký?

Toho jsem moc neměl, ale když byl, tak jsem ho asi věnoval spíš seznamování s holkama nebo takhle. Nikdy jsem nebyl takový ten počítačový typ a jak jsem říkal, tak jsem kdyžtak sledoval i ten sport.

Našel sis během hraní nějaké osudové přátele? Jsou to současní spoluhráči?

Jinak během hokeje jsem si našel hodně přátel, kteří mi teď byli i na svatbě a teď hrají hokej všude možně po světě, takže je to takový... jako člověk, jak mění ty angažmá, tak se ti spoluhráči a kamarádi mění, ale ti nejlepší vydrží vždycky.

Co práce rukama? Jde Ti, jak se říká, od ruky? (smích)

Samozřejmě co se týče tohohle, tak jsem takovej nešika, protože jsem odmala hrál jenom hokej nebo fotbal, takže tyhle věci se po mně moc nechtěli a stačilo, abych podal výkon v hokeji nebo fotbale. (smích) V tomhle jsem takový dřevo a na jiný koničky jsem ani čas neměl, takže hokej/fotbal/tenis a teď je mi rodina vlastně koníčkem a vším. Moje dcera no.

Liší se nějak Tvé běžné dny, nebo jde pouze o specifika různých období?

Můj den vypadá... když je trénink, tak ráno vstanu, nasnídám se, jdu na trénink a ten končí se všema povinnostma kolem oběda. Záleží, jaký je období, když je to přípravný, tak je vlastně ještě odpoledne trénink. Ale když je sezóna, tak máš ten ranní program a odpoledne volno.

Předpokládám, osudovou partnerkou je Ti Tvá paní

Jinak osudová partnerka, tu jsem si našel, svoji paní. Oženil jsem se s ní, tak doufám, že je osudová.

Měl jsi nějaká specifika při výběru?

Tak můj výběr vypadal tak, že ta, která se mi líbila, tu jsem oslovil, takže takhle jsem to viděl, a pak jsem doufal, že mi sedne i lidsky.

Jak jsi navazoval takové kontakty?

Kontakty jsem navazoval osobně, a když to jinak nešlo, nebo jsem se po cestách nudil, tak jsem to obepisoval přes sociální sítě.

Se ženou jste se potkali?

Manželku jsem vlastně potkal tenkrát na sportovním kurzu, takže to bylo osobně zrovna.

Vidíš tam i nějaké možné problémy, které hokejisté mají při navazování známostí? Nebo naopak i některé výhody, které jsou až do očí bijící?

Hele problém mi přijde v tom, že je to pro nás snazší. Hokejisti i fotbalisti mají docela na výběr. Ne vždycky je to zrovna rodinný typ a hlavně spolehlivá. Záleží, co člověk hledá. Když je mladej a na ničem mu nezáleží, tak krátkodobou známost najde vždycky, ale ne vždycky se mezi takovými najde nějaká, která by to myslela vážně, a to platí i z druhého ohledu.

Kdy nastal zlom ve Tvé kariéře, kdy už to začalo vypadat, že to vážně vyjde?

Můj zlomový rok byl asi, když jsem dal poprvý dvacet gólů v Chance lize za Ústí. To byl moment, kdy jsem si říkal, že bych se ještě mohl posunout a hrát to výš. V tu chvíli jsem si řekl, že na to asi fakt mám a začal jsem tomu tak nějak věřit no.

Jaká je podle Tebe ideální částka, která by měla hokejistovi přistát měsíčně na účet?

Optimální peníze... samozřejmě se to hodně vyvíjí. Když jsem měl první výplatu třicet a nájem šest, tak mi zbývalo hodně peněz. Teď stojí nájem víc a všechno taky víc, tak je to těžký a teď mi přijde, že vlastně nikdy těch peněz není dost a záleží osobně, co každý potřebuje a co od života chce.

Ty sám jsi se už na takovou optimální částku dostal?

Myslím si, že teď jsem se tam dostal a banka mi půjčila miliony na barák. Budu to samozřejmě platit spoustu let, ale mám štěstí, že jsme se na to dostal. V dnešní výši hypotéky se na tam každý nemůže dostat a jsem rád. Takže teď jsem se asi na tu optimální výši dostal i z tohoto praktického hlediska.

Hokej je Tvůj hlavní zdroj příjmů?

Hokej je můj hlavní zdroj příjmů, a nebo vlastně je bohužel jediným.

Je to pro tebe koníček, nebo se z něj stala práce?

Když se Ti daří, tak je to koníček i práce a pokud se ti nedaří, tak je to jenom práce. Věřím, že potřeba nějaký obyčejný úředník má práci pořád stejnou, ale u nás je to jinak. Bohužel u nás je to kolikrát nepříjemný, hokej té zlobí. Nemusi se Ti dařit, hraješ si vlastně každý rok o novou smlouvu, a ne vždy máš štěstí, že jí dostaneš na více let. Pak vlastně hraješ o svou kariéru.

Proč hraješ hokej?

Hokej hraju, abych vydělal peníze, a protože mě to snad většinou nějak baví. Navíc vidím, že máme s rodinou, co sledovat a jsou na mě pyšní, takže máme i takhle v rodině společnou věc, která mě k tomu táhne a motivuje.

Kdybys měl možnost dělat jinou práci za o něco lepší peníze. Šel bys do toho?

Kolikrát si říkám, že bych chtěl dělat jinou práci, když by mi to vydělalo peníze a měl bych aspoň nějaký klid, ale nikdy jsem neměl ani žádný prostor, abych si našel nějakou brigádu, takže nemám ani žádné zkušenosti a ani představu, co bych tak mohl dělat. Proto doufám, že u hokeje vydržím co nejdéle a doufám, že pak třeba vydržím i třeba v roli trenéra.

Co je podle Tebe životní styl?

No... životní styl já tak nějak tyhle věci neřeším a opět tyhle věci od té doby, co se mi narodila dcera a žiju spokojený život, tak nějak nějaký životní styl neřeším a všechno se odvíjí od toho hokeje, protože ten zajistí naši rodinu, z toho zaplatíme ten barák a tak. Nevím, jestli je to životní styl, ale je to vlastně způsob, jakým se v tom životě můžu prosadit.

Osobně máš nějaký životní styl?

No, v čem spočívá no... no tak samozřejmě jinej jsem měl, když mi bylo osmnáct, kdy jsem řešil trénink, pak holky a zábavu a něco jinýho je to teď, když řeším hokej kvůli rodině. Je to takový jiny a záležití, jak je na tom člověk v daný moment a na koho je vázaný, pak to řeší jinak než ten, kdo závazky nemá a může řešit jen ten hokej sám o sobě.

Hrát méně za více peněz, nebo hrát více a brát menší peníze?

Jako pamatuji si na roky v Ústí nebo Litáku, kdy jsem se hokejem prostě bavil, ale vím, že kdybych se tam potlačoval a bavil se, tak bych moc peněz neměl. Lepší je jít do profesionálního prostředí, kde si můžeš ty peníze vydělat, i když je to určitý risk, který nemusí vyjít a nemusí se Ti tolik dařit. Pak vzpomínáš právě na ty roky, kdy jsi se tím bavil, ale logicky je lepší se kousnout a nevolit vždycky srdcem, protože si tím musíš vydělat. Je to nepříjemný, ale je to nepříjemný no.

Co se Ti líbí na Tvém životním stylu?

Líbí se mi, že tak nějak můžu něco dělat, hejbat se a líbí se mi, že to třeba i člověk, že získává nějaké fanoušky, někoho, kdo podporuje. Mám radost, že se to líbí lidem a zároveň to dělá radost i mně. To, že mi spousta lidí po republice fandí, to je fajn.

A naopak?

Co se mi nelíbí... toho je prostě strašně moc. Těžko říct vlastně ale jsou to všechno věci, který chápu a od nějaké korupce nebo protekce po nějaký věci, že všechno je ve vrcholném hokeji jen o penězích, jsou tam různé lži a tak. Je to hodně nepříjemný, ale je to tím, že si každý snaží urvat co nejvíc pro sebe. Všechna ta závist, ta soupeřivost, všechno je to o tom, kdo si víc urve a bude větší svině. Ale chápu to, každý se chce prosadit a každý chce být ten, který bude rozhodovat a bude mít tu svou roli.

Co bys poradil malým hokejistům?

Asi bych jim poradil, aby se tím bavili a včas si uvědomili, jestli jsou ochotni tomu obětovat všechno potřebné, protože je pak mnohdy pozdě začít řešit něco až s koncem hokeje. Pokud chtějí něčeho dosáhnout v hokeji, musí tomu dávat sto procent a pokud ne, tak ať tuhle energii investují do jiného směru.

Co považuješ za svůj největší dosavadní hokejový úspěch?

Asi loňská sezona na Spartě, kdy jsem si zahrál i Ligu mistrů a byli jsme ve finále play-off. To byl asi můj největší úspěch. V zahraničí jsem nehrál, ale myslím si, že z principu to tam bude podobný a jestli se liší peníze, tak to už je vedlejší.

Je profesionální hokej skutečně tak stresovou záležitostí?

Profesionální sport je hodně stresující. Všude je to zaměřený na sportovní výkon a na to, aby byli sponzoři spokojeni, trenéři spokojeni a ty pro to musíš udělat všechno a i když pro to děláš všechno, tak to někdy nemusí stačit. Potom, když se to děje, tak nejsi spokojený, chodíš do práce a ne na hokej a chodíš tam nespokojený a to samé z práce. Nosíš si to pak domu a není to ideální. Tohle jsou pak stavy, které normálně pracující člověk nemá. Všechno je v hokeji na profesionální úrovni o to intenzivnější a zejména tyhle chvíle, kdy se nedaří a chceš to třeba i zabalit. Navíc se to přenáší i do osobního života, a to je ještě víc limitující. Pak záležití, jak jsi nastavený a jestli je člověk ochotný se kousnout. Ne každý to zvládne. Je to taková stresová nejen pro sportovce ale i pro jeho okolí. Jestli to zvládám já? Ne vždycky to zvládám, ale tak to má každý, každý to někdy nějak nezvládne, ale je důležité, jak se z toho poučí.

No a co třeba nová smlouva, říkal jsi, že vlastně nikdy nemáš nějakou jistotu, tak jak vnímáš tohle?

Nová smlouva je největší to, kvůli čemu je ten dennodenní boj, abys to prostě byl ty, komu nabídnou tu novou smlouvu a aby ses nemusel stěhovat. Jasně, někdy se chceš stěhovat, protože bys šel za lepším, ale mnohdy jsi spokojený tam, kde jsi a nechceš odcházet někam, když nechceš a usadil jsi se a máš pocit, že jsi dosáhl toho, co jsi chtěl. Pořád musíš něco dokazovat a pokud se mně třeba nedaří, tak vím, že mám smlouvu na další rok a můžu být relativně v pohodě. Když ale někdo tu smlouvu nemá, nedaří se mu a ví, že si hraje o budoucnost, tak to není komfortní situace.

Máš nějaké předzápasové rituály?

Tak rituály asi nějaké mám, ale ono to časem člověk tolik nevnímá. Vždycky si hokejku obaluju stejným způsobem a chodím na záchod před rozbruslením. Zakopat si fotbal před záchodem ještě, a to jsou takové rituály, ale ritualista úplně nejsem.

Sezona je dlouhá a hraje se hodně zápasů, ale jak třeba vnímáš, když se Ti některý nepovede?

Když se mi nepovede, tak záleží, jaké byly ty zápasy před tím. Když byly v pohodě, tak mávnu rukou, ale pokud se nedaří delší dobu, tak je to na mne hodně znát i z těch důvodů, co jsem předtím říkal že jo.

Máš nějaké strategie, jak zvládat stres?

No strategie úplně nemám, taky jsem párkrát už vyhledal odbornou pomoc, ale teď je mým pomocníkem a strategií asi rodina a dcera.

Trenér dokáže ovlivnit poměrně výrazně budoucí dráhu svých svěřenců. Co si o tom myslíš?

To je jasný, jakmile je něco špatně, tak se po tobě vozej, protože po nich se někdo vozí že jo a ne vždycky je přece vhodný se jen tak po někom vozit a na ty lidi a hráče jen rvát. To je asi i jeden z problémů pro ty mladý kluky, že potkají trenéry, co jim dávají čoučku a někoho to může úplně od hokeje odradit. Jsou to i důvody, proč hráči kolikrát méně angažmá. Někdo kritiku ustojí a jiný ne.

Zažil jsi někdy něco podobného?

Trenér hráči může pomoci, nebo ho může úplně zašlapat do země, což já znám z obou stran. Naštěstí se mi to nestalo v nějakém brzkém věku. Nebo vlastně se mi to stalo v juniorce, když jsme ve své kategorii hrál s nejlepšími na světě na Memoriálu Ivana Hlinky, pak jsem přijel zpátky na Spartu, kde místo toho, abych hrál, jsem jen seděl a trenér se mě místo ohřívání snažil vychovávat a samozřejmě to málem nedopadlo dobře. Byl jsem na vrcholu puberty a měl okolo sebe starší kluky, tak jsem kolikrát sáhl po alkoholu. Navíc vědomí, že kluci, se kterými jsem na Hlinkovi udělal, tuším třetí nebo čtvrté místo, hrají první dvě lajnny v juniorce, v zahraničí nebo nakukují do chlapů a já místo toho sedím v juniorce. Trenér to asi myslel dobře, al v tu dobu jsem chtěl hrát a nestál jsem o nějaké věčné vychovávání a moralizování. Bylo to frustrující a málem jsem to neustál.

Chceš hrát hokej, nebo být hokejistou?

Více mě charakterizuje, že chci hrát hokej no.

Myslíš si, že je hokej jen takovým životem nanečisto?

Hokej je životem nanečisto. Samozřejmě v hokeji je spousta věcí, který tě můžou posílit do budoucího osobního života. Nevěřím, že stejný emoce jako v hokeji jsou i na jiných pracovních místech, takže by tě hokej mohl dobře zocelit, aby tě pak v životě nic nerozhodilo. Hokej může do budoucího života pomoci, a tedy je vlastně život na nečistoto.

Přejdeme na konec kariéry. Tedy doufejme, že se posouváme do budoucnosti, co je ještě poměrně vzdálená. Jak bys chtěl skončit?

Vlastně chtěl bych končit s vědomím, že budu vědět, co budu dělat.

Jak si myslíš, že se to stane?

Bud' zranění, motivace nebo výkonnost, ale, jak říkám, raději bych to ukončil, když budu moct ještě hrát, ale budu mít něco smysluplného, co bych mohl dělat mimo hokej.

Máš představu, co bys chtěl po konci kariéry dělat?

Jako nevím no, od mala jsem jen ve sportu, takže bych u něj chtěl zůstat, abych nešel někam, kde vím, že budu k ničemu.

Rodinu jsi již založil, chtěl bys ji ještě rozšířit?

Potomka mám a chtěl bych ještě jednoho.

Bojíš se konce kariéry?

Tím, že se mi blíží třicítka, tak už se trochu začínám bát. To je jasný.

Připravuješ se na konec kariéry formou nějakého vzdělávání, nebo třeba investuješ?

Už se na to začínám připravovat, samozřejmě teď stavím barák, takže jiné investice nebo to nejdou dohromady, ale barák, když ho zaplatím bude taková nejlepší investice společně s dětmi.

Co je na hokeji nejlepší?

Nejlepší je asi takovej ten úspěch, na který si můžeš sáhnout. Máš období, když se Ti daří, máš z toho radost, užíváš si to, je to vidět, získáváš nějakou domnělou slávu, ale jsi s kamarády v dobrém rozmaru a je to jiné než dělník někde ve slévárně. My hokejisté pořád máme tu možnost, abychom si uhráli krásný život.

Co je naopak nejhorší?

No to, co jsem říkal, když se Ti nedaří hrát, tak pak nemusíš ani vydělávat ty peníze a máš chuť se vším skončit, to jsou ty negativa.

Je to stále pouhá zábava?

Jako samozřejmě, kdybych měl nějaký byznys vedle hokeje, tak bych se tím chtěl jen bavit a nemusel bych řešit počet nul a výši čísel na smlouvě.

Je hokej Tvým životem?

Jelikož hokej hraju celý život už skoro třicet let, nebo spíš pětadvacet, když to přezenu, tak je mým životem, nemůžu říct, že není, ale snažím se, abych měl život i mimo hokej a ten si buduji spolu s rodinou.

Je hokej spravedlivý?

Hokej není spravedlivý. Je spravedlivý jen pro některé lidi a jen málo lidí to dělá spravedlivě, ale tak to musí být. Hokej z principu nemůže být spravedlivý, protože jde o to, kdo je nejsilnější a nejvyčuranější, určí si největší kus koláče a diktuje tempo. Hokej ani lidi za to nemůžou, to je život a v celém životě to funguje tak, že ten nejsilnější, kdo někoho přechází, je úspěšnější. Ne vždy zvítězí nejsilnější a nejlepší a v tomhle nespravedlivej je. Setkal jsme se spoustou vlivů a to je i ta negativní stránka hokeje.

Kdybys měl stroj času, změnil bys něco?

Nechci říkat, že bych něco změnil, tak nad tím nepřemyslím. Dělam to, co jsem vždy chtěl dělat a takhle to cítím. Hokejistou bych znovu byl, kdybych na to měl.

Myslíš si, že je hokej pro Čechy důležitý?

Myslím si, že je pro Čechy hodně důležitý, protože lidi spojuje, když hraje národní tým a někdy i v některých městech je vidět, že tím celé město žije. Je to taková fajn věc.

Spojuje hokej lidi?

Samozřejmě když se něco povede národáku, tak to ovlivní všechny lidi kolem a celou republiku a přesně dokáže to lidi spojit a když se nedaří, tak to lidi samozřejmě spojí, ale to jde většinou a lidí, kteří jsou v tom více zainteresováni. Lidé, co do toho nevidí, tak těm je to jedno, protože tomu často nerozumí.

Jaká je největší událost české společnosti v souvislosti s hokejem?

Určitě Nagano. Díky kterému šlo spoustu hráčů najednou do NHL a začali nás všichni vnímat jako jeden z největších hokejových národů. Je jen škoda, že se od toho teď opustilo.

Tvůj největší úspěch?

Asi ta loňská sezona.

Co četba knih a filmy, jak volíš?

Skoro žádnou knížku jsem snad nikdy nepřečetl, takže ais tak. Spíš sleduju filmu, co mám rád a na co mám náladu.

Prodal bys zlatou z Nagana?

Určitě bych to neudělal. To jsou neocenitelné věci, které se neprodávají ano v čase největší nouze.

Vzdělání

školní docházka

Práce

hokej

Sen

zařídít si hezky život

Češi

vlastenci

Úspěch

sláva

Neúspěch

deprese

Hokej

byznys

Řídíš se v životě nějakým mottem?

Motem se asi vyloženě žádným neřídím.

Hraní hokeje

3-4

Úspěch

4

Hraní v NHL

když bych tam hrál 4, takhle 1

Rodina

5

Zaměstnání

5, když mě to živí

Zdraví

5

Peníze

5

Zábava

5 pokud je to možný, se tím bavít

Příloha č. 8: Rozhovor Martin 12.12.2022

jméno: Martin

nejvyšší dosažené vzdělání: odborné střední s maturitou

povolání otce: učitel střední školy

povolání matky: OSVČ

nejvyšší dosažené vzdělání otce: vysokoškolské Mgr.

nejvyšší dosažené vzdělání matky: gymnázium

rodinný stav: svobodný

Pamatuješ si, kdy a kde jsi začal hrát hokej?

Ve 3 letech v Roudnici nad Labem.

Kdo Tě k hokeji přivedl?

Táta.

Sportovali Tví rodiče? Proč tedy zrovna hokej?

Ano, zalíbilo se mi to a už jsem u toho zůstal

Věnoval jsi se i jiným sportům?

Fotbalu, hokej mě bavil více. Do 15 let jsem dělal oba sporty.

Měl jsi nějakého oblíbeného trenéra, na kterého vzpomínáš?

Karel Holý, Pavel Geffert.

Stala se Ti nějaká událost, která ovlivnila Tvůj život a budoucí hokejovou kariéru?

Asi když mi zrušili na Spartě smlouvu a kvůli tomu jsem malém skončil s hokejem, od té doby se snažím hrát hokej tak aby se mi to už nikdy nestalo.

Jak vzpomínáš na své dětství a rodiče?

Skvělé ale také náročné, když jsem každý den dojížděl na tréninky do Prahy.

Dovedl bys říct, který Tě více podporoval ve sportu a který naopak ve vzdělání?

Táta mě vedl ke sportu, mamka spíš inklinovala ke vzdělání.

Byl hokej hlavním tématem v domácnosti?

Ano.

Musel jsi dojíždět?

Jezdil jsem autobusem, na zápasy jsme jezdili společně.

Sportovali i sourozenci nebo jiný příbuzný?

Mám brachu, který taky hraje hokej.

Probíhal výběr škol na základě hokeje?

Ne.

Po dokončení základního vzdělání, jak jsi volil střední školu?

Nejbliž k domovu a zajímal mě obor, který na škole byl.

Byl hokej časově náročnější v době studia na střední škole?

Škola mi vyšla vždycky vstříc, spis bylo pro mě těžké se učit látku kterou jsem proměškal.

Měl jsi nějaký upravený studijní plán?

Neměl.

Nastaly nějaké problémy v tomto období?

ne vždy jsem vše splnil.

Dokončil jsi střední školu?

Ano.

Pokračuješ ve studiu dál?

Ne.

Měl jsi nějakého oblíbeného učitele či předmět?

Neměl.

Jaké byly Tvé sportovní sny?

NHL.

Měl jsi nějaký hokejový vzor?

Patrick Kane.

Měl jsi i jiné než sportovní sny?

Zdravou a fungující rodinu.

Měl jsi nějakou vysněnou soutěž a klub?

Chicago.

Co se týče nákupu hokejové výstroje?

Většinu jsem podědil. Zbytek se dokoupil.

Kdy se hokej pro Tebe stal zdrojem příjmů?

V 18 letech.

Jak na to vzpomínáš? Co bylo pro Tebe v danou chvíli nejtěžší?

Vyrovnat se s dospělým hokejem.

Říká se, že přesun do mužské kategorie je pro hokejistů nejsložitější. Je to pravda? Co bylo nejsložitější pro Tebe?

Ano, je to pravda a asi to byla rychlost a síla.

Přijali Tě starší spoluhráči? Respektive s kým jsi se zpočátku bavil a kdo Ti pomáhal, nebo byl naopak někdo, kdo se Ti snažil uškodit?

Celkem ano, ale nikdo si mě pod křídla úplně nevzal, tak jsem byl na vše v podstatě sám.

Dokázal bys porovnat prostředí v hokejové šatně v kategorii dorostu/juniorů a áčka? Kde je přívětivější prostředí?

Těžko říct v juniorce se neřešila tolik konkurence, protože tam nešlo o peníze, v áčku to je opačně ale zas jsou tam víc rozumní lidé, co se týče ke vztahu k hokeji.

Potkala Tě nějaká negativní událost v oblasti mezilidských vztahů?

Ne.

Říká se, že svět profesionálního sportu není zrovna přátelským místem, kde je každý s každým kamarád a snaží se druhému pomoci i za cenu, že by si sám uškodil.

Ano, snažím se mladým poradit ve věcech, co se při zápase stanou a udělají je špatně.

Vnímáš spoluhráče jako konkurenci?

Ano.

Je důležitější seberealizace nebo týmový úspěch?

Oboje jsou důležité

Měl jsi během dospívání s hokejem nějaký volný čas?

Ani ne.

Našel jsi si během hraní hokeje osudové přátele? Jedná se o Tvé současné spoluhráče?

Ano, pár jsem jich našel.

Naučil jsi se základní domácí práce?

Dost mě naučila mamka, ale až když jsem začal bydlet sám, tak jsem zjistil, jak jsou důležité.

Měl jsi čas i na jiné koníčky?

Už druhým rokem mě baví jezdit na kole.

Jak vypadá Tvůj běžný den? Jsou Tvé všední dny v něčem podobné? Jak se případně liší?

Ve většině případů jsou stejné, mění se jen, když se vymyslí nějaký výlet, nebo jsou potřeba vyřídit povinnosti.

Našel jsi nějakou osudovou známost?

Ano.

Jak probíhal výběr Tvých partnerek?

Snažil jsem se ji co nejvíce poznat, a pak si rozmyslet, jak moc se ke mně hodí.

V jakém prostředí a jakým způsobem jsi s nimi navazoval kontakty?

Asi většinou přes sociální síť.

Vydržela Ti nějaká známost?

Ano.

V čem spatřuješ problém navazování vztahů profesionálního sportovce s druhým pohlavím?

Některé holky nemají rádi sportovce tak asi v tomhle.

Jaká by měla být Tvá ideální partnerka?

Tolerantní, chytrá se smyslem pro humor a usměvavá.

Zlomový okamžik, kdy jsi věděl, že to vyjde a budeš hrát profi?

Asi když jsem začal jezdit na repre srazy v sedmnácti letech.

Kdy jsi začal vydělávat peníze, o kterých si myslíš, že jsou optimální?

Ve svých 24 letech.

Je hokej Tvým hlavním zdrojem příjmů?

Ano.

Baví Tě stále hokej?

Ano.

Je stále Tvůj koníček, nebo práce?

Ano.

Proč hraješ hokej?

Baví mě a hlavně mě živí.

Nechtěl bys dělat jinou práci? Pokud by byla o něco finančně zajímavější.

Asi bych si to musel hodně rozmyslet.

Co podle Tebe znamená životní styl? Máš nějaký?

Nějaký mám, ale občas ho nedodržuji.

Co pro Tebe znamená lední hokej?

Je to můj život, takže vše.

Řekl bys, že profesionální lední hokej je životním stylem?

Ano.

V čem podle Tebe spočívá životní styl profesionálního hokejisty?

Cílevědomost, soustředěnost, píle a pracovitost.

Co si myslíš, že je důležitější. Vydělat hokejem víc peněz a méně se bavit, nebo vydělávat méně peněz a mít větší radost?

Spíš vydělat si hokejem a méně se bavit.

Co se Ti líbí na Tvém životním stylu?

Možnost dělat něco, co mě baví a žít se tím.

Je něco, co se Ti v hokejovém prostředí nelíbí?

Korupce.

Kdybys měl poradit malým hokejistům. Co bys jim poradil?

Aby makali už od mala, aby měli cílevědomost a nebyli líní v tom, co dělají.

Co považuješ za svůj největší dosavadní úspěch?

Zatím nemám žádný, kterým bych se chtěl chlubit.

Lituješ něčeho?

Že jsem nemakal více a nešel do Ameriky, když jsem měl možnost.

Říká se, že profesionální sport je velmi stresující záležitostí. Je tomu tak? Řekl bys, že je vše zaměřeno pouze na sportovní výkon a na jiné okolnosti života se nehledí?

Asi tak, řekl bych že v Česku se hledí jen na výkon a když máte problém v osobním životě tak ti málo kdo pomůže.

Řekl bys, že je profesionální sport stresovou záležitostí?

Ano.

Jak zvládáš ten všudypřítomný tlak?

Snažím se ho nevnímat, ale někdy to je až tolik, že je to potom těžký.

Vnímáš nějak nejistotu spojenou s každou novou smlouvou?

Nevnímám.

Máš nějaké předzápasové rituály?

Ano, mám.

Jak se cítíš, když se Ti nepovede utkání? Je to na Tobě znát?

Jsem naštvaný a moc nemluví.

Máš nějaké strategie, jak zvládat stres?

Ani ne.

Potkal jsi se s nějakými negativními vlivy ze strany spoluhráčů, vedení klubu či trenérů?

Ano.

Říká se, že trenér dokáže ovlivnit budoucí rozvoj hráče. Myslíš si, že jsi něco podobného zažil? Že by řeči trenéra k Tvé osobě ovlivnily, jakým způsobem dále probíhal Tvůj hokejový vývoj?

Ano, zažil.

Vyber, které tvrzení Tě více charakterizuje: Chci hrát hokej, chci být hokejistou.

Chci hrát hokej.

Je hokej vlastně jakýmsi životem nanečisto?

Ano, je.

Z jakých důvodů si myslíš, že ukončíš kariéru?

Doufám, že v tom věku, kdy si řeknu, že jsem v tom hokeji něco dokázal a už můžu v klidu skončit.

Jak bys chtěl kariéru ukončit?

Nějakým titulem, asi to že už třeba nenajdu nic takového, co by mě naplňovalo tak jako hokej.

Co bys chtěl dělat po konci kariéry?

Vůbec nevím, možná něco okolo aut nebo dřeva.

Založení rodiny plánuješ, až po kariéře?

Během kariéry.

Bojíš se konce kariéry?

Ano.

Připravuješ na konec kariéry už nějak teď? Ať už formou studia, budoucího zaměstnání nebo různých investic?

Zatím ne, ale přemýšlím o tom.

Kdyby ses dnes mohl vrátit s již získanými životními zkušenosti zpátky v čase. Změnil bys něco?

Pár rozhodnutí bych změnil a i pohledů na svět.

Byl bys znovu hokejistou?

Ano.

Myslíš si, že je hokej pro Čechy důležitý?

Ano.

Jaká je podle Tebe největší událost české společnosti ve spojitosti s hokejem?

Každé mistrovství světa.

Dokáže hokej lidi spojovat, či je naopak rozděluje?

Obojí.

Co považuješ za největší úspěch českého hokeje?

Olympiáda v Naganu.

Za největší úspěch samostatného českého národa?

Nevím.

Za svůj největší hokejový úspěch?

Hrál jsem v Extralize a mistrovství světa do osmnácti let.

Od kdy si myslíš, že se na zdejším území hraje lední hokej?

1900.

Četl jsi nějaké knížky o ledním hokeji, nebo jiné knížky? Respektive, na co rád koukáš, co rád čteš?

Ne, ale baví mě film *Hokejový zázrak*.

Byl bys schopen prodat i zlatou medaili z Nagana?

Ne.

Volné asociace, odpověz prvním slovem či slovním spojením, které Tě napadne.

vzdělání

budoucnost

práce

peníze

sen

pracovitost

Češi

pivo

úspěch

výhra

Neúspěch

prohra

hokej

NHL

Řídíš se ve svém životě nějakým mottem?

Žiju teď a tady.

Čeho si nejvíce ceníš na škále od jedné do pěti, pět je nejvíc.

hraní hokeje

5

Úspěch

5

hraní v NHL

3

Rodina

5

Zaměstnání

3

zdraví

5

Peníze

3

Zábava

2

Příloha č. 9: Rozhovor Miloš 7.3.2023

Jméno: Miloš

Nejvyšší dosažené vzdělání: Maturita (studující VŠ)

Povolání otce: podnikatel

Povolání matky: zaměstnaná v otcově firmě

Otec: vysokoškolské

Matka: středoškolské

Rodinný stav: Svobodný

Dám Ti takovou obecnější otázku. Jak vzpomínáš na své hokejové začátky, jaké byly?

Vím, že mě k tomu přivedli rodiče ze zdravotního důvodu a kolem tří... čtyř let jsem začal bruslit a potom to začalo bavit hlavně dědu že jo. Ten byl v důchodu, nadšenec pro sport a strašně ho to chytlo, tak se mnou objížděl všechny ty tréninky, turnaje jako ty různé Easter Cupy a Christmas Cupy. To jsou ty moje dětský zážitky, jak jsem vlastně začínal na Zbraslavi na Nikolajce, ta byla hned pod domem.

Tam jsi tedy vlastně i začínal vid'?

Jojo, tam jsem začínal. Kolikrát jsem naložil dědovi tašku do auta, ten si dal u rodičů mezitím kafe, já si šel hrát s hokejkou na chodbu a jeli jsme.

Takže si pamatuješ nejmíc, jak jste jezdili s tím dědou.

No... celkově tu Zbraslav, tu Nikolajku, jak jsme tam začali s klukama hrát. Samozřejmě děda je s tím úzce spojenej, jak jsme trávili všechn ten čas spolu.

Dělali rodiče nějaký sport? Nebo děda, když s Tebou jezdil na všechny tréninky?

Nikdo ňák na vyšší úrovni ne. Jen ségra vlastně dělala sportovní gymnastiku, ale v osmnácti skončila. Jako děda třeba hrál hokej a fotbal za mlada, ale nikdy to nebylo na nějaké vyšší úrovni.

No a Ty jsi dělal ještě nějaký jiný sport? Fotbal jsi měl vždycky v noze při čunče, tak třeba ten jsi hrál?

Já jsem ještě hrál golf. Ne závodně, ale hrál jsem golf a pak ještě fotbal... Závodně... Ale to byl takový dětský okresní přebor, že sem si šel jenom tak zahrát a proběhnout se. Jako vyzkoušel jsem toho docela dost, hrál jsem i tenis, golf a zkusil si jako ségra tu sportovní gymnastiku.

Tak to musela být pecka ne? (smích)

Já v tom byl hrozej, neudělám ani teď pořádně ani kotoul. (smích)

Jsi byl těžkej z hokeje

Jo, vůbec mi to nešlo, byl to spíše takový kroužek pro malé děti, aby se naučili ty základy jako kotoul, hvězdu a další, ale stejně to nebylo pro mě.

Vzpomínáš na nějakého oblíbeného trenéra?

Asi bych řekl... mám takový čtyři trenéry. První pan Lacina. Ten nás jako děti učil ty základy a bruslit tedy. To jsme byly nějaké čtyři až pěti leté děti. Později nás převzal pan Míka. To jsou taková dva, co nás učili dělat ty první krůčky na ledě. Pak mám samozřejmě i nějaké horší zkušenosti s trenéry, to k tomu patří a byli to trenéři, kteří mnohá zbytečně řvali. Měli problémy, ve finále to byli dobrý chlapi, ale řekl bych... že prostě nevěděli, jak trénovat. Pak mám na mysli ještě pana Kasíka, kterého jsem měl už v době, kdy jsem ten hokej už jako trochu chápal, a to byl skvělej chlap. Jemu šlo o to tvoje vlastní dobro spíše než o sportovní výsledky, chtěl tě posunout jako člověka a také s tebou podobným způsobem jednal. Pak tam byl ještě Katz, jestli znáš, ten nás měl jako starší děti, měl ten náboj, že chceš vyhrávat, nakazil tě tou touhou, ale chudák tomu jinak moc nerozuměl, ale to říkám z dnešního úhlu pohledu, jak už hokej hraju a vím trochu, co a jak. Ale byl to nadšenec, a to nadšení na nás přenášel, že jsme chtěli vyhrávat s ním.

Takže za negativa považuješ v tomto období pouze ty řvouni

Nooo... zpětně když nad tím přemýšlím, tak je řvát potřeba, ale řval příliš agresivně a že to nebyl skoro ani řev ale jakoby nějaký záchvat.

Na dětství celkově vzpomínáš rád?

Já na to vzpomínám rád.

Vrátil by ses vid'?

Jojo, žádný starosti. Jako hrál sis, když jsi prohrál, byl jsi smutný, ale bylo tam všechno okolo a z toho máš ty zážitky. Jak děláš bordel na chodbě, jak spolu jezdíte po turnajích a spíte po pokojích.

Pamatuji, že jsi chodil na gympl a pak kolikrát létal sem a tam, abys stíhal školu a zároveň tréninky áčka. Pozoroval jsi nějak, že žiješ ve dvou světech?

Jo, je to tak no, ale tak jako ta Zbraslav byla menší klub a všichni... když to tak řeknu, neznám kluka, kterej by nebyl jako chytrý. Jako všichni kluci, co tam chodili byli chytrý, mají dneska vejsku a něco dělají, všichni měli základ, že musí chodit do školy a hokej byl až jako taková volnočasová aktivita. To se pak, jak říkám, projevilo na jejich současnosti, když mají vystudované školy a dělají zajímavé práce. Tehdy se to občas projevilo i na výsledcích. Víš, jak to je malý klub, tak spolu vyrůstáte a jste spolu v jedné partě fakt od začátků až po nějakou osmou třídu, takže je to všechno takové více rodinné. Někdy se ta škola a cílení na ní projevilo na výsledcích a účasti na tréninkách, ale je neskutečně fajn být v partě okruhu lidí, co mají společný koníček, vychází spolu a posouvají se dál nejen hokejově.

Hokej byl doma častým tématem?

Noo... teď je to podle mě víc, než to bývalo. Samozřejmě se tomu hokeji vždycky podřizoval nějaký rozvrh. Většinou můj že jo a nebo dědy, který to se mnou všechno objezdil. Tím hodně věcí usnadnil rodičům, aby nemuseli svůj rozvrh závatně nabourávat.

Kdo Tě nejvíc podporoval?

Ze začátku nejvíc určitě děda, jak to začalo být serióznější, tak byla podpora ode všech. Ono rodiče hlavně chtěli, abych chodil do školy a bavil se sportem, nechali mi takhle určitou volnost a mít možnost se tím skutečně bavit. Jakmile to začalo být fakt vážnější, tak mi dopřáli a stále dopřávají neuvěřitelnou podporu.

Školu jste vybírali podle hokeje?

Základku určitě, ale když to tak vezmu, tak hokej vlastně nikdy nebyl ve výběru školy prioritou až do vejšky. Takže... školu jsem vybral, protože tam chodila sestra... vlastně na takovou soukromou a já taky nebyl úplně nejbystřejší dítě. Byla to taková soukromá škola, kde nás učili spíše různým věcem a byla víceméně taková loajálnější. Učila nás jiným stylem, aby každý vlastně... no bylo to takový učení, jak se učit. Znamky tam nebyly, měl jsi vysvědčení, kde ti řekli, co a jak. Řešili to spíš nějak slovně a měl jsi si vypracovávat různé projekty. Vlastně mohl jsi se sám rozhodnout, jak ty věci během týdne splníš, takže tě to učilo i nějakému time-managementu a to byla moje základka.

A střední škola?

Potom na střední jsem šel, jak chodila sestra Na Kavalírce. Nad Kavalírkou, sestra tam byla, nebyla to sportovní škola, ale ředitel sport respektoval. Cílem bylo, abych měl dobré vzdělání. Odchodil jsem čtyři roky, udělal devítku a pak teprve začal být ten hokej časově náročnější, jak člověk jezdil na různé výběry, na repre a tak, tak začalo a vlastně muselo začít nějaké častější uvolňování. Ředitel ale byl benevolentní a když věděl, že to není nějaké ulévání a flákání, tak mi vycházel vstříc, ale pod podmínkou, že já budu ten, který si bude zajišťovat veškeré dohánění látky a bude vlastně ty učitele uhánět. Všechny testy jsem si musel postupně dopsat a absenci následně dohnat i přes nějaké projekty a tak. Měl jsem pravidla a ty jsem musel dodržovat, ale musel jsem být ten iniciátor. Vše jsem musel splnit.

Předpokládám, že jsi musel mít nějak upravený studijní plán, nebo jsi měl rovnou individuál?

Individuál jsem neměl, měl jsem upravený studijní plán.

A potom v áčku?

Poslední rok jsem chyběl už dost, to jsem byl už tady v áčku, a to byl individuál, nestíhal jsem moc, ale zvládl jsem to. Pak jsem šel vlastně ve třetíku do Ameriky, kde jsem si udělal maturitu a následně zpětně doma nostrifikaci. Potom jsem byl v Americe dva roky jen tak, že jsem nic nedělal a kopal se do zadku. (smích)

Počkej, takže jsi si tam dodělal maturitu, ale chodil jsi tam i na univerzitu ne?

Udělal jsem školu tam, tady tu nostrifikaci a pak jsem tam byl ještě rok na univerzitě, rok jsem tam udělal a řekl bych, že kvůli problémům v týmu jsem tam neměl zájem pokračovat, vrátil se domů, teď se vlastně vrátil i na Slavii, vybral školu hlavně tak, aby mi uznala kredity a jsem tady.

Problémy s spěchem či kázní nebyly Tvým případem

Né, byl jsem bezproblémovej, náká čtyřka a tak.

To se spojuje

Doháněl jsem, snažil jsem se, ale o problémech bych nemluvil.

Tedy teď vlastně studuješ vysokou školu, jak jsi říkal, která to je?

Já teď jsem na UNYP a dělám bakaláře ze sportovního managementu v angličtině. Oni mi přijali kredity, jiná škola by to neudělala a navíc je to takřka stejný obor, takže je to prostě fajn. Učitelé jsou skvělí, vycházejí mi vstříc, ale to je asi obecná pravda, když komunikuješ, vyvíjíš snahu, tak ti vyjdou vstříc.

Téma je Ti vlastně blízké

Jasně jsou předměty, který jdou úplně mimo jako internetový marketing a takový věci. Je fajn to vědět, ale ty detaily, do kterých se zabíhá, jsou zbytečný, ale jasně je fajn se o tom něco dozvědět.

Píšeš rovnou i bakalářku spojenou s hokejem?

Paradoxně... teď si vybírám téma, mám něco s marketingem a managementem. Končím až v prosinci, posunul jsem si to. Potřebuju mít práci svedenou do marketingu, Chtěl jsem někoho jiného, ale sportovní psychologka je nemocná a řekla, že tenhle rok musí mít čas na sebe, tak jsem si vzal marketing a půjdu tímhle směrem. Vlastně jak je PGA Tour a ta arabská liga, jestli víš, tak Arabové přeplatili spoustu hvězd, a tak spolu ty dvě organizace soutěží, tak jsem zvědavěj, jakým způsobem se to vyvine, takže se snažím dělat tenhle topic a něco z toho vyvodit, jak to třeba může dopadnout.

Jdeš na to dobře, ono je vždycky lepší mít téma, kterému rozumíš. Lépe se ti o tom píše a celkově v případě problémů dokážeš reagovat.

Jo, přesně tak, máš pak možnost reagovat a celkově víš, jak můžeš to okecat, vždyť to znáš.

Měl jsi nějaký oblíbený předmět?

Bavil mě klasicky tělák a biologie, když se neřešily buňky a tyhle věci, tak to bylo prostě fajn o tom vědět, zvířata, lidské tělo, a to mě bavilo. Byla fajn učitelka, znáš to.

Hezká jo?

No... byla prostě fajn.

Jaké byly Tvé sportovní sny?

Asi tak jako každý kluk jsem chtěl hrát hokej a žít se tím.

No a co třeba nějaké jiné sny?

Já si myslím, že jo. Než jsem začal vnímat, že ten hokej mi celkem jako jde, tak jsem chtěl být zubař.

Proč zubař?

Viděl jsem v tom ty peníze. Víš, když to vezmeš, tak jich je málo a prostě se tím mohou hezky žít.

Jako hokejista jsi nejlepší klient vid'? (smích)

Jo, to víme oba, když se usmějeme. (smích) Ale bylo by to časově náročný, tak jsem se na to vykašlal a představa, že dělám medicínu a všechny ty kurzy by mě dnes už nelákala. Na druhou stranu nechtěl jsem to dělat z nějaké lásky ale pro ty peníze, které to povolání nabízí.

Měl jsi nějaký vzor?

Tak jako jasně Jágr kort pro Čecha není snad ani jiná možnost. Pak Crosby byl pro mě jakoby a vlastně i do teď je top hokejista. Pak tam byly jiné sporty... Tiger Woods, jak jsem hrál golf, tak jsem ho sledoval následně hlavně kvůli němu, abych ho viděl, a to mi zůstalo do teď. Pak ale také fotbal, měl jsem rád Messiho, Stevena Gerrarda a nebo Fernarda Toresse. To bylo prostě, jak člověk sledoval ty různé sporty a něco si z toho vzal a vždy si někoho našel.

Měl jsi nějakou vysněnou soutěž a třeba i tým, kde jsi chtěl hrát?

Měl jsem Pittsburgh. Už kvůli tomu že tam byl Jágr a Crosby. Ale měl jsem spíš rád Liverpool ve fotbale, jak tam byl Steven Gerrard a vlastně i ti Češi. To byl tým, který jsem vnímal a pak třeba ta Barcelona. NHL jinak byla ta má soutěž snů, nikdo to asi nemá jinak a pak jsem měl Slavii, ale abych to řekl přesně, tak jsem nebyl úplně čistý Slávista, byl jsem spíš takový Pražák, který chtěl, aby ten titul zůstal v Praze, kam patří. Víš, jak jsem vyrůstal na Zbraslavi, tak jsem chodil na Slavii i Spartu a chodil jsem na oba stadiony a ve fotbale to teď mám tak, že fandím tomu, který má v týmu víc Čechů.

Výstroj Ti, předpokládám, kupovali rodiče

Jo, rodiče museli kupovat.

Kdy byl nějaký ten první fasung?

Hele, tím že rodiče... táta je skvěle zabezpečený, tak byl první fasung asi až na áčku ve Slavii a měl jsem stejně už svoje věci, protože byl začátek sezóny a měl jsem to již koupené, tak jsem dostal asi jen helmu a hokejky. Až na Spartě to začalo být takový, že mi zařídili všechno a nemusel jsem řešit už vůbec nic.

A v Americe?

Tak tam to je o něčem jiným, jsi mohl přijít každý den bez věcí a dostal bys všechno nové, ale jak jsem nikdy nehrál s mírovým záhybem, tak nebyla potřeba mi zajišťovat nějaké nesmysly. Jinak jsem ale dostal, co jsem chtěl.

Kolik stojí hokejová výstroj, dokázal bys dát dohromady nějakou částku?

Vím, představu mám, tím že to není asi úplně správně v klubu nastavený. Dostaneš na začátku roku věci a na konci sezony je vracíš, takže když chceš přes léto chodit na led, tak nemáš s čím a musíš se maximálně nějak domlouvat a někdy skoro až prosit, aby Ti něco dali, nebo si koupíš prostě svoje věci. Tím, jak jsem projel víc klubů, tak mám výstroj poměrně nasbíranou, protože ti vždycky všude něco tak nějak nechají, tak mi chybí jen ramena a holeně. Tedy si musím kupovat jen to, a to oboje stojí taky tak nějak kolem čtyř tisíc. Vesta možná o něco víc. Řekl jsem si, že si koupím nějaké věci sám, ať mám s čím přes léto hrát.

Nepeněžní plnění je stále téma?

To jsme podepisovali, ale už se to teď nedělá, což je dobře. Hele zrovna dneska jsem balili, dostal jsem jednu hokejku a brusle jsem si stejně musel kupovat sám.

Pořád jen CCM?

Jo, jak jsem to neměl ošetřený ve smlouvě, tak mi je nekoupili, ale dali mi alespoň nějaký příspěvek a doufám, že si je nebudou chtít nárokovat zpátky. Bych musel jinak doma vyhrabat nějaký starý, nebo nevím. Prostě brusle jsem si koupil, tak je v profi hokeji nebudu snad dávat zpátky. Zrovna nechápu, když brusle jsou použité, nedají se dát někomu jinými, tak nerozumím té podstatě, proč je musíš vracet, když se nedají použít. Jako chápu rukavice, helmu, kalhoty, to můžeš používat dál a nebo dát do mládeže, ale těm bruslím nebo hokejkám nerozumím. Brusle jsou prostě vyšlápány a po tý sezoně v takovém stavu, že se po sezoně musí téměř vyhodit.

Dokázal bys porovnat cenu hokejové výstroje s průměrnou mzdou?

Průměrný výstroj?

Co chceš si můžeš vybrat

Podle mě... no... teď jsem koukal, průměrná mzda je nějakých 42, ale ne každý na ní dosáhne, tak budu brát třeba 35 a myslím si, že celou výplatu klidně dáš za výstroj pro mladýho kluka v juniorce. Potom profi výstroj je úplně jinde, to dáš 6 000 jen za hokejku. Dá se sehnat levněji, jak se v tom pohybuješ, ale pro člověka mimo ten svět je to nereálný.

Kdy jsi dostal první výplatu?

Bych řekl minulý rok až. Tím, jak jsem byl na univerzitě, tak jsme nikde nemohl mít smlouvu a dostával jsem vlastně jen nějaký kapesný, ale to se nedá brát. Na univerzitě jsem vlastně měl plně placené stipendium, takže ubytování, jídlo, učebnice a nemusels tím pádem nic řešit. Jinak to bylo fakt jen takové nějaké kapesné různě na Spartě nebo repre, když jsi dostal na jídlo a tak, bylo to fakt ale jen tak na svačinu.

Takže až minulý rok?

Až minulý rok jsem dostal výplatu tady.

Jak to vnímáš jako profi hokej, kdy jsi začal. Bereme tedy Slavii?

Jojo, už v sedmnácti.

Jsi začínal vlastně několikrát

Hmm... já jsem takhle... já jsem byl dva roky, tři roky, vlastně tuhle i minulou a dva roky předtím suchou na Spartě, takže jsem trochu věděl, do čeho jdu a měl jsem kvalitní předsezónu a to samý jsem měl, co jsem se vrátil ze školy. Měl jsem super přípravu, udělal jsem za šest zápasů nějakých pět bodů a všechny překvapil. Trenérům jsem se líbil, dokonce mi řekli, že s něčím takovým vůbec nepočítali a mrzí je, že na mě nezbylo bohužel místo na soupisce a se smlouvou bych se nevešel do nějakého původního rozpočtu a plánu, tak jsme se rozloučili s tím, že budu mít vyřízené střídavé starty ze Sparty do Slavie a budou si mě využívat v případě potřeby. Tak jsem se jako těšil, Slavii znám, měl jsem chuť a chtěl jsem se vyhrát. Trenér Slavie byl navíc soused trenéra Sparty, tak jsem si říkal, co může být za problém, že si vše řeknou a bude to fajn, ale už jak jsem přišel to nebylo fajn. Věděli, že jsem z Prahy, chodím tady na školu a jsem tu doma, navíc ještě jako mladý kluk, tak toho využili a nabídli mi to, co mi nabídli.

Takže to byla nabídka v rámci deseti až patnácti tisíc, kolik se tu většinou dávalo mladým?

Samozřejmě jsem měl vidinu toho, že je to trenér, kámoš, a budu hrát. Jsem student, nemusím řešit peníze a i táta mi říkal, ať se soustředím na školu a hokeji dám šanci. Ať se zkusím prosadit, ať na ty peníze nekoukám, ale stejně jsem zůstal stát jako opařený. Nabídli mi dvacet tisíc. A víš co, bylo mi jednadvacet, máš zkušenost ze zahraničí...

Přicházíš vlastně z extraligového týmu, čekáš nějaký prostor, aby sis řekl o šanci výš.

Jakoby jo jdeš z extraligy a máš tam mladý kluky, co berou víc než ty a ty tu pak máš takovou almužnu, tak to tě zarazí. No ale pořád tam byla vidina, že prostě budu hrát a rok to s tímhle člověkem zvládne vydržet.

No a co jsem koukal na ten ice-time, tak ti nedali ani moc toho...

Jenže přesně začalo se hrát, začal jsem snad asi až ve třetí lajně a po jednom zápase jsem byl ve čtvrté. Začal problém, že z ničeho nic a bez šance jsem nehrál. Tak si říkám, co se stalo, trenér měl asi jiné představy. Přece nemůžeš jen tak podepsat hráče a nic o něm nevědět. Prostě ten ... byl fakt debil.

Já se s ním párkrát bavil, tak nemůžu úplně soudit, ale víš, jak to bývá.

Né, takhle jako asi chlap může být fajn, ale jako trenér a manažer je to z mého pohledu úplně amatér. Měl jsem věk, věděl jsem, jak lidé fungují a poznal jsem, že je to amatér... velký amatér. Objektivně vím, že nejsem žádný bruslař, nejsem nejrychlejší a on měl asi jinou představu. Najednou měl problém s tím, jak hraju. Však to víš, jsme hráli podobným způsobem.

Vím, šikulka, chceš se pomazlit s pukem, zahrát si hokej a hrát to hlavou.

Zahrát si aniž bys musel zbytečně bruslit navíc. Jako měl asi zčásti pravdu, že bych v bruslení mohl být rychlejší, ale největší komedie byla s tím, že jsem přišel a měl 88 kilo. Je to moc, vím to, chtěl jsem mít a chtěl to i on, abych měl 86, ale jak nehraješ, tak vypadneš z tempa a přišlo play-off a já měl najednou 93 kilo. Najednou ale přišel jiný trenér a začal poslouchat hráče. Za tamtím přišli starý hráči Knotek a Kafka, že chtějí mít v lajně mě, že se mnou chtějí hrát, ale jak měl to ego, tak je neposlouchala dělal to podle sebe, nedal mě tam bez nějakého důvodu.

Jako Ty je musíš kolikrát poslechnout, hráč mívá větší životnost než trenér

Ne oni byli za dobře jako, ale prostě mě tam nechtěl nechat s nimi hrát, i když za ním chodili stále častěji.

Potřebuješ dialog hráč-trenér a umět naslouchat. Ti hráči přece jen mohou hru cítit mnohem lépe než trenér, když to sami hrají a on by to měl nějakým způsobem vést.

Oni vědí, co potřebují, s kým si zahraješ lépe a s kým si to nestrčíš.

Navíc trenér, bývalý hráč, může vyznávat čistě jiné typy a pak je to složité.

No jasně on byl řezník. No přišel pak nový trenér. Před play-off nás dal dohromady, začalo nám to tam všechno padat a šlo nám to. Prostě ten problém, že je tam nějaký ňouma, co o tobě rozhoduje, ty nemáš žádnou možnost s tím cokoliv udělat a je to vše takové neoprávněné. Neřekne ti nic logického. Nic co by dávalo smysl a štvě mě, že s tím jako hráč nemáš žádnou moc cokoliv udělat. Jsi jakoby majetek, se kterým se přehazuje sem a tam. Jako oukej zažil jsem jiný debily, ale měli alespoň nějaký důvod, co jsem dokázal pochopit.

Mladší hráč, musí poslouchat...

No jasný.

Přesun do Ameriky, nebo do áčka... co bylo těžší?

Jako já s tou univerzitou nemám čistou zkušenost, jak jsem tam přišel v průběhu Covidu a restrikcí, ale co se týče nějakého stepu, tak největší step jsem měl z Česka do Ameriky. Ta juniorka a College nebyla takový skok, když byl ten hokej možná šikovnější v juniorce než na univerzitě, protože v juniorce máš jen patnáct top týmů z celé Ameriky a na College se ti to rozmělní, bereš i jiné kluky, máš víc týmů, několik divizí a je to spíš pak silovější. Ten krok byl v klidu, ale krok do té Ameriky byl ze všeho nejtěžší.

Vstup tady mezi starší, jak tě přijali?

Jo... spousta kluků bylo fajn, spousta těch kluků bylo fajn, byli nápomocní, ale pak jsi viděl náky debily, který cejtli nejistotu, cejtli... no... dělali naschvál. Dohrávali na tréninku, prasárny jako prostě takový ty nevyrovnaný závistivý lidi. Na druhou stranu se to pokouším chápat.

Nejistí tým, že jsou už tak na hraně sestavy a může je ohrozit nějaký mladý hráč, co zrovna přišel z mládeže.

Můžu být i jmenovitý.

Můžeš, jestli to chceš říct. Jména neuvedu

J. a R. to byl jinačí zmrdi. Pak byli naopak hráči jako Kvěra, Dragoun, ti věděli, že to mají v klidu a že na mě něco je, z čeho mohou oni těžít, takže se mi snažili pomáhat.

Tohle bych tam chtěl říct, jaké to prostředí umí být

To prostředí není přátelský, ale to není jen pro mladý, starší hráči to mají těžký. Máš tam závist kolikrát i mezi kamarády a celkově máš věci, co bys řekl, ale tím, že je to kámoš, to neřekneš, protože víš, že by to nevezal tak, jak to myslíš. Že to myslíš v dobrém, ale vzal by si to útočně.

Chápu, jak to myslíš. Ale ono máš to prostředí zaměřené na výkon a nějaké sebehodnocení, takže chceš být nápomocný, ale vezme si to jako kritiku a urazí se. Sám jsem byl takový.

Kolikrát... jak bych to řekl, máš tendenci pomáhat ostatním a ti lidi si to kolikrát nevezmou. Je těžký skousnut kritiku, o který víš, ale v českém hokeji to není běžné přijímat. Jak na tom ale chceš zapracovat, to je věc, co by se v českém hokeji měla změnit. Ty to vidíš u těch malých dětí, které to jakžtakž berou, ale máš tam rodiče... No a ty to nevezmou. Je to smutný, ale musíš pak slovíčkařit, aby ses náhodou někoho nedotkl. Mám zkušenost z Ameriky, kde byl trenér, co se s nikým nesral a když nebylo po jeho, neměl problém vyrazit půlku týmu. S tím tedy taky nesouhlasím, ale abych se k tomu dostal... jeho point byl, že když ty jsi férovej, já jsem férovej a tímhle způsobem s námi fungoval. On ale na druhou stranu dost jebal, ale vždycky říkal, jsi v tomhle týmu, já jsem si tě vybral, stojím za tebou, ale musíš ty věci dělat. Pomalu jsi byl jeho dítě, řval jak na lesy, ale dodal, že neposlouchej, jak ti to říkám, ale co ti říkám. To jsou věci, který by se měly už děti naučit, vnímat, co se jim říká a něco si z toho vzít.

Rozumím, není moc čas cokoliv vysvětlovat víš to sám, že na ledě musíš všechno řešit rychle. Jako u těch dětí... jsi tam z podstaty pro ně a když to řekneš úplně sobecky, tak si tě skrze různé klubové příspěvky, a tak platí, takže jim chceš pomoci, protože pomůžeš i sám sobě. Zlepší se děti, zlepší se tvoje jméno.

Jasný, ale rodiče žejzo jsou rádi, vidí progres a jsou nadšený. Je to o čase, co se jim věnuje i doma ale, jakmile máš lepší pohyblivost mimo led, je vyšší šance, že se budeš dobře hýbat i na ledě.

Rozdíl bude asi i v porozumění v mládeži a v áčku vid'?

Já si myslím, že od té doby, co začnou vnímat, tak jsou nějak vychovaní, tak je těžký najít celkově balanc. Rozdíl je určitě v tom, že dopělácký a juniorský soutěže se liší tím věkovým rozdílem. V juniorce řešíš stejný věci a pak přijdeš do áčka a každý řeší jiný problém, neřeší kluci třeba to, co zrovna řešíš ty. Vlastně jeden řeší hypotéku a druhý, že nedostal zkoušku.

Jak bys popsal mezilidský vztahy v profi hokeji?

Jako když jsem začínal, tak to byl ten R. a tak, ale jinak jsem pak už neměl špatnou zkušenost s lidma v Česku, to jsou spíše teď jen trenéři. Měl jsem pak teda ještě jednou takovou vtipnou historku ze Sparty s Itym. Já jsem šel na zápas s áčkem a byl s nima párkrát předtím na tréninku a měsíc a půl na to jsem šel po stadionu, potkám ho a řeknu čau a on na mě rozjel vážně zle, komu a proč tykám. Tak jsem koukal a divil se. Nedalo mi to a odstupem času, víš, mě to nedá, když se něco takového stane, tak jsem za ním zašel a vyříkali jsme si to. Tahle zášť by také měla odejít z českého hokeje.

Kdo Ti byl největší oporou?

Podporu jsem měl největší od rodičů.

Profesionální sport je podobný byznysu, je to konkurenční prostředí, kde se chceš a musíš chtít prosadit. Spoluhráč může být spíš konkurent, je to tak? Pomohl bys spoluhráči za cenu toho, že může zaujmout Tvé místo v sestavě?

Je to byznys. Kolikrát soupeříš i sám se sebou. Ty vole... No to je otázka jakýmu spoluhráči.

Můžeš to vzít, jak chceš

Hodně záleží, komu bych měl pomoci, kdyby to byl někdo mě blízky s potenciálem, tak mu pomůžu, ale když to bude blbec, kašlu na něj. Já bych rád pomáhal, ale když to bude nějaký debil, tak to přejdu, protože si to nezaslouží. Kamarádovi rád a kdykoliv, protože se nad tím minimálně zamyslí a třeba si z toho i něco vezme. Taky nechceš dát místo jen tak někomu, i když můžeš pomoci týmu.

Bereš tedy své spoluhráče jako konkurenty?

Tak asi to tak je, ať chceš nebo ne, tak to prostředí takové je. Chceš být lepší, abys mohl víc hrát a na druhou stranu chceš i je, aby byli dobrý a dobře se hrálo.

Měl jsi při dospívání vůbec nějaký volný čas?

Moc volnýho ho nebylo, ale na druhou stranu jsem si nikdy nestěžoval, měl jsem čas na hokej, školu i kamarády, takže se vždy dalo něco vymyslet.

Jak jsi ten volný čas trávil?

Tak různě s kamarády a se sousedem a tak.

Kdo jsou Tví osudoví kamarádi? Jedná se o současné spoluhráče, nebo to jsou spíš kluci z dřívějšíka?

Mám zajímavěj mix tak odevšad. Když to vezmu, jeden z těch nejlepších kamarádů bydlel půl kilometru ode mě, začínali jsme spolu na Nikolajce, druhý šel na Kladno, ale pořád se vídáte a vidíte. Pak na Slavii, s někým jsem hrál v dorostu, tak znáš ty rodiny, jste spolu často, jste kamarádi a někdo spolu musíte i vycházet.

Co třeba domácí práce, ted' bydlíš sám, byl jsi připravený?

Jako v rámci možností, nebylo to jednoduchý, máš jediné volné odpoledne a musíš jít najednou shrabat listí, tak proběhly nějaké hádky, rodiče nepolevili, ale to k tomu taky patří. Ted s odstupem času odpadávají zahradní práce, bydlím přece v bytě.

Jak vypadají Tvé běžné dny, jak dáváš dohromady školu s hokejem, když trénujete dopoledne?

Snažím se dát rozvrh tak, abych stíhal školu i hokej. Školu mám na Vinohradech, to je kousek od Edenu, někdy to koliduje, ale díky Covidu se začaly hodiny nahrávat, tak si je může pustit doma zpětně. Navíc dost s učiteli komunikují, tak se to všechno dá zvládnout. Můžu si pustit přednášku a u toho třeba uklízet.

Jak probíhalo hledání si známostí, hrál hokej roli i zde?

Paradoxně tam hrál roli v tom, že jsem je potkal v hokejovém prostředí. Dvě. Asi dvě. Jo dvě... a to byly holky, které jsem potkal přes spoluhráče. Ale jak už jsem byl starší, tak jsem to tolik neřešil, ale první dva vztahy byli skrze spoluhráče, že jsme se potkali.

Myslíš, že může být nějaký problém s pochopením?

Problém nebyl, neřekl bych a ani bych to nedovolil, aby to problém byl, to bych s ní nebyl. Druhá přítelkyně to hodně řešila a byla smutná, že nemůžeme jen tak někam jezdit, ale dopadlo to, jak to dopadlo a je to moje bývalá.

Máš nějaký specifický typ?

Asi ne. Tak paradoxně jsem měl tmavovlasý s velkýma hlavama, ale to je náhoda, bych řekl.

Výhody a nevýhody navazování vztahů profesionálními hokejisty?

Výhoda je asi to, že hmm... Jsi zvyklej se pořád s někým bavit, různý typy lidí, jsi schopen zareagovat. Zvládáš ten tenis v komunikaci a jak za těch x let musíš reagovat se všema druhama typů lidí a nejsi dement, tak to zvládáš. Pak máš i ty nevýhody jako holky, známé po celé šatně, ty už jsou projety.

Kdy nastal zlom ve Tvé kariéře, že jsi si řekl... No, teď to vyjde!

Aaaa... asi bylo, když jsem poprvé dostal šanci v áčku v sedmnácti letech, kdy jsem si řekl, že to teď bude asi dobrý. Ale brzy mě to přešlo, ať to byl trenér juniorky nebo áčka. Naštěstí pak přišla možnost jít do Sparty, tak jsem nemusel nic řešit. Z domova to bylo stejně daleko tam i sem, tak nebylo moc co řešit. Víš co, myslel jsem si, doufal jsem a pak jsem musel odejít, dostal jsme novou šanci na Spartě, šel jsem rovnou do juniorky.

Vlastně jako dorostenec jsi tam táhnul juniorku a s hodně přes bodem na zápas.

Tam to bylo příjemný dohnal jsem i slavistické manko, dostal jsem šanci v áčku, dal jsem hned v prvním zápase gól, bodově se sezona povedla a ještě bylo mistrovství světa osmnáctek. Zpětně to hodnotím jako skvělý rok, po kterém jsem odešel do Ameriky, kde však úplně nevím, jestli to byl správný krok z hokejového hlediska. Asi bych tenkrát ve Spartě minimálně hrál nějaké zápasy v áčku, ale z hlediska osobnosti a životní zkušenosti to byl skvělý krok. Bůh ví, jaký bych byl teď kdybych neodešel, jestli bych třeba vůbec ještě hrál.

Profesionální sport je o financích... bez nich by to člověk už nedělal. Jaká je podle Tebe ideální měsíční odměna pro profesionálního hokejistu?

To bych řekl, že se rozdělují ty úrovně. V první lize si myslím, že jsou si ty lidi vědomi, že budou muset po konci kariéry pracovat, tak se z toho snaží vytěžit maximum, postavit si barák a tak. Aby se jim to vyplatilo, je podle mě plat nad sedmdesát tisíc. Tím, že jsi OSVČ, daníš a platíš všechna pojištění, tak ani to stejně není dost peněz a nemáš ani žádný jistoty. Když nejsi debil, tak s tím dovedeš pracovat a zajistit si třeba nějaký další příjem. Navíc je to pořád lepší než jiné práce, co si budeme povídat, bereš peníze za něco, co tě baví, nebo mělo by.

A v Extralize?

No tam na druhou stranu tolik času na nic jiného nemáš. Jsi o stupeň větší profík a vidím to tak od 120 000 výš, pak už to má smysl dělat.

Ty osobně jsi na tom v tuhle chvíli jak?

Stejně jako na začátku.

Tak můžeš si to dovolit, abys hrál za mě. Studuješ, děláš si nějaká zadní vrátka.

Jediný důvod, proč jsem na to kývnul tehdy a teďkon v létě... a teď paradoxně řeším smlouvu na další rok, a to je výsměch po lidské i profesionální stránce. Samo to jednání není už ani po lidské stránce akceptovatelná věc.

Hokej je Tvůj jediný příjem?

Hmm... ještě kapesný, já jsem tátovi říkal, že bych si našel nějakou brigádu, že z hokeje nemohu vyžít, ale řekl mi, že do té doby, co studuji, tak mě budou podporovat, protože nechtějí, abych lítal z tréninku do školy a pak ještě někam na brigádu, že chce, abych se mohl věnovat naplno hokeji i škole, ať je to kolikrát těžké skloubit a podávat stoprocentní výkony v obou světech. Hlavní zdroj příjmu je paradoxně od rodičů, z platu ze Slavie bych nevyžil.

Žiješ sám tedy?

Jo, rodiče mě vyhodili, tak se o mě musejí teď postarat. (smích)

Hokej je pro Tebe práci, nebo je to koníček?

Do teď to byl koníček, teď to podle mě začíná být už práce.

Proč hraješ hokej?

Fajn brigáda ke studiu. Nevím, co bych chtěl dělat dalšího, tak to beru jako prostor pro to, položit si nějaké základy pro budoucí život, čas je, tak bych toho chtěl využít a ... teď se tam líbí nějaká osmnáctiletá holka s nějakým starým... ne tak je starší... dělám to, nevím tak, nevím, co dál, mám to ke škole jako zábavu a brigádu.

Kdybys dostal nabídku dělat jinou práci za o něco víc peněz, zvažoval bys to?

100% ne! Chodil bych třeba někam hrát na Kobru jako hobby, ale zase do té doby, když za to není nic jiného, nemám potřebu končit.

Co je podle Tebe životní styl?

Ledního hokejisty?

Třeba

To by mělo být to, jak žiješ svůj život. Jako... to je něco, že máš každý den trénink, nemůžeš na lyže, omezuješ nějakou zábavu, abys mohl podávat výkon, každý den máš trénink, šest dní v týdnu, dvakrát až třikrát za týden máš zápas a musíš všechno tomu podřídit ať chceš, nebo ne. Nemůžeš si dovolit, jako můžeš, přijít ožralej na trénink, dá se to jednou pochopit, ale nesmí se to opakovat.

Co by sis vybral? Mohl bys víc hrát a brát méně peněz, nebo hrát méně, ale vydělávat si více peněz?

Dobrá otázka a nejde specifikovat. Jako raději bych hrál v extralize pro lepší peníze a míň, než hrál hodně v první lize a měl za to nic. Na druhou stranu, jestli hrát hodně v první lize a mít méně, je čistě moje volba.

Jako můžeš to brát i jako investici do sebe.

Na druhou stranu ať chceš nebo ne, to, kolik bereš peněz, odpovídá tomu, jak si tě klub cení. Zase než mít třicet a hrát patnáct minut je lepší hrát třináct a brát sedmdesát. Zase o tobě někdo rozhoduje a to, co ti nabídnou, jen vypovídá o tom, jako máš pro ten klub hodnotu a na kolik si tě váží.

Co se Ti líbí, a naopak nelíbí na Tvém životním stylu?

Nelíbí se mi to, že nemáš volno. Blbě řečeno, přes léto máš volno, nelíbí se mi, že přes svátky a od září do března nemáš víc než dva dny v kuse volno. Líbí se mi, že máš volné odpoledne a můžeš dělat cokoliv jiného, pokud není zápas. Máš volné odpoledne, to je fajn, kdo to má.

Co bys poradil malému hokejistovi, kdyby teď přišel a chtěl nějakou radu.

Přerušeno žebrajícím pánem, co neměl na pivo

Takhle přispíváš?

Jednou za čas... je to nárazový. Co bych mu řekl, řekl bych mu, ať se tím baví a zůstává pozitivní, aby vycházel sám ze sebe. Rodiče v hokeji mají často takové ty chytré kecy, které jsou ale úplně mimo mísu a ty to sám víš, jak v tom jsi a komunikuješ s nimi. Víš, že do toho kecají a kolikrát to sami těm dětem otráví. Podle mě je základ, aby se tím člověk bavil, měl to jako zábavu a užíval si to.

Co je tvůj dosavadní největší úspěch?

Asi to, že jsme vyhráli Hlinku. To je největší úspěch, co jsem zažil a být součástí něčeho takového bylo skvělé.

Lituješ něčeho, třeba toho odchodu do Ameriky?

Nevím, jestli toho lituji. Jsem rád, jak to dopadlo, na druhou stranu by mě zajímalo, jak by to dopadlo, kdyby se to nestalo

Srovnání USA a tady, už jsi mi o tom relativně dost řekl, ale jestli tě napadá ještě něco, co nezaznělo a chtěl bys říct

První, co tě trkne je ten přístup, takový to nadšení, co se tam dělá.

Celkově jsou Američané známí tím nadšením a bývají někdy až přehnaně pozitivní, je tomu tak?

Jako taky tam jsou svině, ale i ten kustod je rád, že jsi přišel a může pro tebe něco udělat. Tam tomu jdou lidé naproti, myslím nějaké té práci. Třeba nejsou finance, snaží se to řešit v rámci klubu a komunikovat, kdežto tady se schovávají.

Takže ty problémy na univerzitě byly spojené tedy s Covidem?

Jo, byly, ale celkově to bylo takové zvláštní a složitější. Ehm... nevím, asi s těmi spoluhráči a trenérem, jak jsme byli jako Češi a Slováci obvinění, že jsme nezodpovědní a nedodržujeme pravidla Covidu, že jsme se viděli se spolužačkama, které podstupovaly stejné testy a stejně často jako my. Byli jsme nabonzováni klukem, kvůli tomu že nehrál a sám zatáhl do šatny Covid. Nebyl v sestavě na zápas v tomhle konkrétním případě, asi se mstil. Jako podpásovka... já tohle udělat, tak se na sebe nemohu podívat do zrcadla. Měl jsem co dělat, abych mu nerozbil držku a ti kluci se mnou to pomalu chtěli udělat, ale rozmluvil jsem jim to. Tohle prostě není týmové chování a je to věc, kterou nedokážu skousnout. To byl pro mě takový bod konce a ten trenér místo toho, aby řekl sorry Guys, řekněte, co se stalo, tak se zastával tohohle kluka a okamžitě stál proti nám. On ten kluk byl jeho kůň tedy, ale byl to bod, když

jsme všichni Čechoslováci odešli a nemluví o tom, že on nebo další jeho kamarádi jezdili pořád za nějakými kurvama i mimo školu a nikdo to neřešil ani nic neřekl.

Je profesionální hokej stresovou záležitostí? Vnímáš ten tlak?

Samozřejmě jsi někdy ve stresu, bych kecal, kdybych řekl, že nejsem, ale nejvíc cítím stres, co si na sebe vytvořím sám. Chceš podat výkony, na který máš a když to nejde, tak si přestáváš věřit. Ne taková nervozita, že se ti hůř dýchá jako u nějakých důležitějších zápasů, to k tomu patří a znamená to, že se zajímáš, ale takový ten stres, žeš nedal chvíli gól, je o něčem jiným a cítíš to. Je to ale hlavně o tom trenérovi, jak tě pak podrží a jak ti pomohou spoluhráči.

Vnímáš třeba i stres spojený s nejistou budoucností, když Ti končí smlouva a hraješ si o novou?

Paradoxně teďka to řeším a asi bych to už chtěl mít vyřešený, je to nepříjemný, ale spíš než abych byl smutný, tak jsem nasranej na to vedení a jeho vedení. Tady na Slavii, nějaká ta lidskost a chování by tam mělo být a hodnoty by měly být objektivní, ti lidi chtějí zneužít toho, že ten tým máš rád, že jsi tu doma a máš rád celkově ten klub. Místo toho, aby tě ocenili, hledají způsoby, jak s tebou vyjebat a dát ti co nejméně.

Máš nějaký předzápasový rituál?

Asi něco mám, ale je to spíš taková rutina jako rozcvička, hřejivka... je to spíš rutina.

Je na Tobě poznat, když se Ti nepovede se zápas?

Záleží. Záleží, jak důležitý zápas to byl, jak moc to nešlo, co tam bylo ještě kolem. Jako hokejista víš, že přijde další zápas, ale jsem přemýšlivý člověk a chci to rozebrat. Jakmile se z toho pak třeba vypovídám a proberu to s někým, je mi lépe a spadá to ze mě.

Máš nějaké strategie, jak zvládat stres?

Určitě je podle mě fajn si představovat, vizualizovat, ale to není podle mě na stres. Ehm... je fajn mít vždycky něco, co ti od tadytěch věcí pomůže. Mít něco jako představu, pustím si seriál a vím, že mi pak vypnou myšlenky a cítím se jinak.

Chceš hrát hokej, nebo být hokejistou?

Chci hrát hokej asi, bych řekl.

Myslíš, že je hokej jakýmsi životem nanečisto?

Nelze, nebo jak to myslíš?

Já to beru, že je

Jo, máš svůj svět, ale ten život dožiješ a není ti šestnáct ale třicet a najednou musíš žít život jinej.

Já to přesně takhle beru, že máš dva životy, máš ten sportovní a pak normální. V tom sportovním zažíváš všechno ve větší intenzitě a pracuješ neustále pod tlakem, ale můžeš se připravit na ten posmrtný život.

Já si furt myslím, že to jde paralelně, chápu tvůj point, něco děláš a pak začneš někde, beru to jako dvě roviny.

Takže taková dvouproutovka, která splyne do jednoho pruhu?

Jo, takhle. Chápu, jak to myslíš ty, vnímám svůj věk a když vidím ty kluky v šatně a vím, že ten kluk stejně starý jako já nemá nic, není chytřej, nemá nic, není bystřej, skončí s hokejem a nemá nic. Pak se snaží držet u hokeje zuby nehty a dělají ty věci, jak jsem říkal, snaží se to mladým klukům znepríjemnit. To není život nanečisto, to je peklo. Špatnej posmrtnej život, tak tys měl zadní vrátka, žil jsi souběžně dva životy a pak jen skočil do jednoho, ale tihle kluci jsou zaměřeni jenom na hokej.

Konec kariéry, co si myslíš, že se stane?

Vyhoření, věk, únava, znechucení.

Plán po nějaký máš?

Něco, co mě baví.

Připravuješ se nějak už teď?

Koukám, co dělat, do čeho píchnout.

Třeba i nějaké investice a podobně?

Asi tam nějaké jsou, snažím se mít nějaký přehled.

Máš nějakou představu, kdy bys chtěl zakládat rodinu, jestli by to mělo být po kariéře, nebo bys ji založil klidně hned?

Až budu finančně schopný zabezpečit svoje dítě a všechno s tím spojené. Chci být ten, co se o to postará a aby se o mou rodinu nemuseli starat moji rodiče. Je fajn, když máš babičky a dědečky, kterým můžeš dítě svěřit, ale nesmí to být tak, že budou i nadále žít tvé dítě jako tebe jako dítě. Je fajn, když pomohou, ale chceš to žít sám.

Bojíš se konce kariéry?

Nebojím se. Bojím se toho, že nebudu mít do čeho píchnout, ale to se vyřeší, až si najdu práci.

Je hokej Tvým životem?

Hokej není všechno, je to část života.

Je hokej spravedlivý?

Není spravedlivý. Roli hraje hodně faktorů, velkou roli má štěstí, že jsi ve správný čas na správném místě, pak mít někoho, máš nějakou známost, ta může pomoci. Myslím, že jde o splnění tří věcí ve správnou dobu na správném místě: štěstí, um a známost nebo vlastní jméno.

Kdybys měl stroj času, byl bys znovu hokejistou?

Jo.

Myslíš si, že je hokej pro Čechy důležitý?

Myslím si, že jo.

Největší událostí ve vztahu hokej a společnost je?

Nagano.

Dokáže hokej lidi spojovat, nebo je naopak rozděluje?

Ano, spojuje, ale... i rozděluje, ale sport převážně spojuje.

Největší čistě hokejový úspěch?

Nagano.

A největší úspěch samostatného národa?

No...

Dá se tam brát to Nagano? Když srovnáš různé politické milníky a Nagano?

To je dobrá věc a všechno se to dá srovnat. Já si myslím, že Sametová revoluce byla klíčová třeba i pro nás, vznik Československa byl dávno... já si myslím, že tím Naganem a každým úspěchem ve sportu se vrací určitá víra v národ, že jsme všichni na jedné vlně, že jsme úspěšní. Prostě nějaká víra! Řeknu ale asi tu Sametovou revoluci.

Tvůj největší úspěch?

Hlinka.

Kdy si myslíš, že se začal hrát v Čechách hokej?

Začátek 20. století.

Co sleduješ a čteš? Vybíráš si četbu či filmy podle nálady, nebo chceš, aby Tě to nějak obohatilo jakýmkoliv směrem?

Já... si u dokumentů určitě neodpočinu, protože mi pak šrotuje hlava. Samozřejmě si je rád pustím, zajímají mě skoro všechny jejich typy, ale poslední dobou, jak bylo play-off, tak jsem koukal na něco, u čeho jsem vypnul, hledám nějaký únik

Prodal bys zlatou medaili z Nagano, kdybys musel?

Asi ne.

Přejdeme k poslední svižné fázi. Budou to volné asociace, odpověz vždy prvním, co Tě napadne jako Kentán v Drž hubu, když dělal ten test se skvrnami.

Vzdělání

škola

Práce

peníze

Sen

rodina

Češi

národ

Úspěch

štěstí

Neúspěch

pláč

Hokej

gól

Řídíš se v životě nějakým mottem?

Co tě nezabije, to tě posílí.

Podobně shrneme i hodnoty. Ke každé hodnotě přiřaď hodnotu, kterou ji přisuzuješ.

Hraní hokeje

4

Úspěch

3

Hrát v NHL

2

Rodina

5

Práce

3

Zdraví

5

peníze

3

Zábava

3

Příloha č. 10: Rozhovor Radim 8.3.2023

Jméno: Radim

Nejvyšší dosažené vzdělání: Bakalářské

Zaměstnání otce: Profesionální hokejový trenér

Zaměstnání matky: Zdravotní sestra

Povolání otce: maturita a nejvyšší hokejová licence A

Povolání matky: maturita

Rodinný stav: ženatý

Jaké byly Tvé hokejové začátky?

Hokej jsem začal hrát v Karlových Varech, ještě si pamatuji, že to bylo na starý hale v tak zvané Plechárně. Přesně si ale pamatuji, že poprvé jsem byl na ledě na takových těch kačenkách na rybníku, odkud pocházím. K hokeji mě přivedli v podstatě oba rodiče, ale myslím si, že to bylo tím, že jsme to viděl u táty.

Máš nějaký spešl zážitek, který by Ti vykouzlil úsměv na tváři?

Já si ten zážitek úplně nepamatuji, ale vím, že mi ho vyprávěli rodiče, že to mi byly třeba ty tři roky a oni byli se ségrou bruslit na rybníku a já jsem tam hrozně brečel, že chci na led, ale nemohl jsem, protože jsem neměl brusle.

Táta je vlastně jeden z nejlepších současných trenérů u nás. Sport byl asi ale blízký i mamce vid'?

Ano, oba mí rodiče sportovali. Mamka v podstatě nedělala nic jakoby organizovaně a taťka, ten hrál hokej, ale věnoval se i dalším ostatním jiným sportům.

No a k hokeji Tě přivedl tedy, předpokládám, táta?

Hokej tedy, jak už jsem říkal, protože jsem to viděl u táty, pravděpodobně.

Zkoušel jsi i jiné sporty?

Věnoval jsem se i jiným sportům, ale vždycky tak nějak jenom doplňkově, hokeje byl pro mě vždycky číslo jedna, takže vyhrál už od začátku.

Měl jsi nějakého oblíbeného trenéra?

Jsem měl, jmenoval se Zdeněk Novák, trénoval mě ve čtvrtý a pátý třídě a myslím si, že mi dal strašně moc do těch základů. Vlastně tehdy jsem byl ve zlatém věku motoriky a pamatuji si, že ty tréninky byly z tohohle úhlu pohledu výborně udělaný a myslím si, že i hodně z bruslení vděčím jemu. Potom v pozdějším věku tam byli určitě i další trenéři, na který rád vzpomínám.

Stala se nějaká událost, která mohla významně ovlivnit Tebe a hokej?

Tak to si úplně nevybavuji, řekl bych, že se žádná taková významná událost nestála.

Jak vzpomínáš na své dětství a rodiče? Nemusí to být jen o hokeji, ale jak na to vzpomínáš celkově.

Na svoje dětství vzpomínám velice dobře a i na rodiče vzpomínám velice dobře, takže jsem měl krásný dětství. Rodiče byli vždycky spolu, takže jsme byli úplná rodina a vzpomínám na to jenom pozitivně.

Rozdělili si rodiče nějakým způsobem role v domácnosti, že by jeden šlapal po škole a druhý po hokeji?

Myslím si, že se nedá říct, že by mě jeden podporoval víc tam a druhý tam. U nás doma to bylo vždycky nastavený tak, že vzdělání mělo velkou váhu a na druhým místě pak byl v podstatě ten sport.

Ale i tak byl zřejmě hokej doma častým tématem, nebo tomu tak nebylo?

Hm... nemyslím si, že když jsem byl ještě dítě, tak by byl hokej častým tématem v domácnosti. Určitě měl nějakou častější roli, ale určitě to nebylo hlavní téma.

Na tréninky jsi dojížděl?

Dojížděl jsem a nejčastěji mě vozila mamka.

Vlastně jsme se bavili o rodičích a že se též věnovali sportům. Máš nějaké sourozence a pokud ano, věnovali se sportům?

Sourozence mám, mám sestru a sportovala. Dokonce i nějak v hodně nízkým věku hrála taky hokej, pak nějak krasobruslení, pak se věnovala atletice a hrála softball.

Ty jsi vlastně stále student a díky tomu se vlastně známe, ale mohl bys mi říct, jestli byl výběr školy podmíněn hokeji?

Výběr školy... nemyslím si, že probíhal... no na základě hokeje, ale v té době, co jsem chodil na základní školu, tak první tři třídy jsme prošel v místě bydliště a čtvrtou, pátou... na zbytek základního vzdělání jsme v uvozovkách museli

odejít na základku do Karlových Varů, kde jsem hrál a která v podstatě spolupracovala s naším klubem a byla tam tak zvaná hokejová třída, kde jsem vydržel jenom čtvrtou a pátou třídu. Pak jsem odešel na víceleté gymnázium. Takže si nemyslím, že by to probíhalo kvůli hokeji. Určitý úsek studia jsem strávil na škole... daný škole kvůli hokeji, ale jinak tomu tak nebylo.

To nebývá úplně typické, že hokejisté chodí na víceletý gympl. Jaký byl důvod?

Mě tam v tý pátý třídě nadchlo jít no... na víceleté gymnázium, protože tu myšlenku...mi vnuklo pár kamarádů, že je to super, že by tam chtěli jít, a s těma kamarádama jsem se tam vlastně dostal a... a volil jsem školu poměrně jakoby jednoduše, že gympl pro mě byl jasná volba.

Jak to probíhalo? Muselo to být přece jen náročné, abys zvládl skloubit hokej a studium na gymnáziu.

Tak, jak říkám. Na základní škole ty dva roky jsem...to bylo domluvený s tím klubem a zbytek základní školy a střední školu jsem už strávil na gymnáziu, kde ta spolupráce fungovala... si myslím výborně. My jsme tam byli tři kluci, který byli uvolňováni kvůli tréninkům. Nikdy s tím nebyl vyloženě žádný problém. Učitelé nám vycházeli vstříc a my jsme si látku doplňovali. Hlavně jako na ty základní škole to bylo takový, jakože na tom gymnáziu v těch letech toho základního vzdělání, tak to nám nikdo vyloženě nedělal problémy a.... Na ty střední škole potom... potom to bylo náročnější, ale nemyslím si, že nějak závažně.

Tam pak předpokládám, že jsi měl nějaký upravený studijní plán.

Upravený studijní plán jsem měl na střední škole a žádný problémy tam nenastaly. Myslím si, že jsem v tomhle byl poměrně svědomitý a látku, kterou jsem zameškal kvůli hokeji, jsem si doplnil.

Střední školu jsem dokončil. Jinak bys nestudoval dál. Studuješ ještě, nebo jsi si dal pauzu?

Ve studiu pokračují dál, aktuálně studují navazující magisterský obor.

Měl jsi ve škole nějaký oblíbený předmět a učitele?

Měl jsme oblíbeného učitele. Určitě ano. Bylo jich, řekl bych, několik. Hodně mi v paměti utkvěli učitelé matematiky, která mě bavila. To byl vlastně jeden z mých oblíbených předmětů a samozřejmě tělocvik. To byl můj oblíbený předmět.

Jaké byly Tvé sportovní sny?

Já jsem vždycky měl sen hrát hokej. To prostě můj sen bylo to, aby se hokej stal mým povoláním. Vždycky, když se nás někdo ptal, co chceme dělat za práci, já jsem říkal, já chci být hokejista. To bylo v takovém tom dětském věku. Postupem času bylo mým snem hrát NHL, což jsem potom z náakejch, samozřejmě racionálních důvodů, věděl, že se nepovede a v poslední době je můj největší sen hrát extraligu ledního hokeje.

Vyloženě nějaký vzor byl?

Měl hlavně v dětském věku. Tam to byl Sydney Crosby, ale čím jsem starší, tak jsem se přestal neupírat k nějakému konkrétnímu hokejistovi. Spíše jsem se soustředil sám na sebe.

Měl jsi i jiné než ty sportovní sny?

Určitě. Vždycky jsem chtěl být dobře zabezpečený z hlediska financí. To je takovej můj sen doteď a... to je asi tak všechno, co mě tak napadá. Momentálně.

Vysněná byla tedy NHL a nyní udržení se v Extralize?

Vysněnou soutěž jsem měl, jak jsem říkal, v tom dětském věku a pubertálním to byla samozřejmě NHL. Momentálně se jedná o Extraligu a konkrétní klub jako úplně vysněnej nemám.

Výstroj Ti, předpokládám, do určité doby kupovali rodiče. Kdy jsi dostal první výstroj od klubu?

Tu mi kupovali samozřejmě rodiče a vlastně v určitým stádiu kariéry... jsme dostávali výstroj už od klubu. Myslím si, že to bylo v mladším dorostu, co jsme výstroj fasovali od klubu.

Máš představu, kolik stojí Tvá nynější výstroj?

Určitě, určitou představu o tom, kolik stojí výstroj, mám, ale myslím si, že není úplně správná a myslím si, že si myslím, že stojí míň, než ve skutečnosti stojí.

Když takovou částku porovnáš s průměrnou mzdou, která se pohybuje okolo 42 000 korun, jak se na to díváš, řekněme, z pohledu potenciálního hokejového rodiče?

Myslím si, že spousta lidí si nemůže dovolit koupit... celou hokejovou výstroj, pokud se pohybují na průměrné mzdě.

Kdy bys řekl, že proběhl Tvůj vstup do profi hokeje a jaké to bylo?

Hm... první profesionální smlouvu jsem podepsal, když mi bylo sedmnáct. Jednalo se o ruskou mládežnickou soutěž MHL. Potom jsem se na rok vrátil do tuzemské juniorské soutěže Extraligy juniorů, kde jsem profesionální smlouvu neměl, ale další rok jsem podepsal profesionální extraligovou smlouvu ve Varech. To mi bylo nějakých devatenáct teda. Od té doby se hokejem profesionálně živím. Vzpomínám na to krásně. Bylo to hrozně příjemné dělat něco, co mě baví a dostávat za to peníze. Samozřejmě v tom věku sedmnácti a devatenácti let to bylo spíš takový kapesný než... chápeš nějaký zdroj příjmů.

Co pro Tebe bylo tehdy nejtěžší?

Nejtěžší asi bylo to, že jsem najednou měl spoustu volného času a nevěděl jsem, jak ho využiju a prostě zmenežuju. Samozřejmě jsem si říkal, jak to bude super, že budu profi hokejista. Ráno si jenom odtrénuju a pak konec. No a ono to tak ve finále takhle nefunguje. Ono těch věcí, co tam člověk musí dělat je spousta a k tomu ještě nějaký jiný starosti a povinnosti. Takže to pro mě bylo ten první rok trochu šok, přece jen jsem byl ve věku těch devatenácti let. Druhá věc byla nějaký finanční gramotnost, co se týče daní, placení sociálního a zdravotního. O tom jsem nic nevěděl a musel jsem si to nastudovat, takže to taky nebylo úplně příjemný.

On ten přesun do chlapů je přece jen nejsložitější. Souhlasíš s tím, že se jedná o nesrovnatelný skok ve srovnání s přesunem ze žáků do dorostu a podobně? Respektive, co bylo pro Tebe nejsložitější?

Myslím si, že je to pravda, že přesun do mužské kategorie je nejsložitější. Pro mě bylo nejsložitější se srovnat s tím, že v těch mládežnických kategoriích tak nějak všichni dělají všechno stejně. Od všech se čeká to stejné a pak přijdeš a je to jiné. Vlastně jsem přišel do toho chlapeckého prostředí a najednou tam byli hráči, kteří nemuseli na sobě pracovat, který to nepotřebovali, nebo hráči, od kterých se to nečekalo, že byli třeba starší a musel jsem si trochu srovnat v hlavě, jaká bude moje cesta. Co se týče hry, tak ten hokej je tam jiný... je tam třeba i velký... velký rozdíl, když tam nastoupíš v osmnácti a proti mně stojí kluci ve věku dvacet pět až třicet. Tedy jsou v plném produktivním věku a navíc jsou rychlejší, silnější a zkušenější, tak tím se srovnat je podle mě nejsložitější.

Jak Tě přijali starší spoluhráči?

Myslím si, že mě starší spoluhráči přijali... bavil jsem se asi se všema. Myslím si, že nebyl nikdo, kdo by mi chtěl uškodit a většina se mi snažila pomoci.

No a prostředí kabiny v dorostu nebo juniorce a áčku, jak se to liší?

To jsem asi už zodpověděl, že to tam bylo takový v tý juniorce, jak jsou tam kluci stejného věku, tak je to takový víc rovnocenný. V tom áčku už se víc rozlišují ty role, kdo je ten lídr a kdo je tam spíš na takovou tu černou práci a tak dál.

Nastal tam třeba i nějaký konflikt, když říkáš, že každý měl už danou nějakou roli, že bys třeba někomu jeho pozici vzal a on to nekousal?

Určitě se vždycky někdy stal nějaký konflikt. Nemyslím si, že úplně závažnej, ale samozřejmě se mi stalo v průběhu kariéry, kdy jsem se potkal se spoluhráčem, se kterým jsem si neseď, nebo měl se mnou nějaký problém, a to pak nebylo úplně příjemný.

Byl někdo, ke komu sis chodil pro radu, nebo pro uklidnění, když to nebylo všechno úplně růžové?

Myslím si, že jsem ani nepotřeboval, ale když jsem to potřeboval s někým probrat, tak to byl táta, nebo v té době bývalá přítelkyně.

Je podle Tebe svět profesionální hokeje přátelským místem?

Tak samozřejmě svět profesionálního sportu není přátelským místem. Já si myslím, že svět není přátelským místem a nikdy v životě se nebudu pohybovat ve společnostech, kde je každý s každým kamarád a snaží se mi pomoci.

Ty osobně... pomohl bys třeba spoluhráči, kdybys věděl, že tou pomocí se jeho, řekněme, stav zlepší a Ty tím můžeš ztratit svou pozici?

Na tu otázku, jestli bych pomohl spoluhráči, kdybych věděl, že mě připraví o pozici a čas na ledě... hm... upřímně asi nepomohl a myslím si, že je to pravdivý tvrzení a je vždycky hrozný rozdíl, v jaký pozici, v jaký roli se člověk v tom týmu nachází. Pokud budu vědět, že mám od trenéra důvěru, budu v nějaký roli, bude tým na mně stát, tak se budu snažit spoluhráči pomoci, protože vím, že když se zlepší, tak budeme hrát jako tým líp hrát a mně se také bude lépe hrát a budeme mít šanci na nějaký úspěch. Pokud budu v pozici, že budu na nějaký hraně sestavy a budu se muset každý den prát o každou minutu na ledě, tak úplně nebudu mít potřebu někomu nák pomáhat a radit a ani mi by mi to nepříslušelo. Navíc si myslím, že bych neměl potřebu, někomu v této pozici pomoci, protože bych věděl, že je to vlastně můj konkurent.

Dá se tedy říct, že spoluhráče vnímáš jako konkurenci...

Vnímám. Ale jak říkám, prostě všechno se to odvíjí od té role. Pokud vím, že nás do hry jde sedm beků a vím, že je tam jeden, který je se mnou výkonnostně na stejné úrovni, tak to vnímám, ale spíš mě to zdravě motivuje.

Je podle Tebe důležitější týmový úspěch, nebo je důležitější seberealizace?

Je to hrozně těžká otázka. Za mě je to od každého trochu. Prostě na týmovém úspěchu je něco strašně krásného, ale na druhou stranu je potřeba cejtit, že já jsem svým výkonem tomu týmovému úspěchu pomoh. Pokud budu na týmu jako sedmý obránce, budu hrát čtyři minuty a vyhrajeme titul, tak mám snad nějakou sebereflexi a vím, že jsme titul vyhráli, ale nebylo to úplně moj zásluhou. Takže ta seberealizace je podle mě hrozně důležitá. Pokud jsem v dobrý roli v týmu a vím, že mě tým potřebuje, tak je to to nejlepší, co může být.

Měl jsi během dospívání volný čas?

Během dospívání jsem samozřejmě volný čas měl. Byly i určité období, kdy ho bylo víc a míň.

Jak jsi jej trávil, když ho bylo víc?

Trávil jsem ho víceméně různorodou činností hlavně s kamarády. Sportováním s kamarády a i jinými volnočasovými aktivitami s kamarády a asi i s rodinou.

Každý má zřejmě jen pár opravdových přátel. O zbytku se dá říct, že jsou pouhými známými. Jsou Tví osudoví přátelé z prostředí hokeje? Jsou to tví nynější spoluhráči?

Osudové kamarády jsem si našel. Jedná se jak o moje současné spoluhráče, tak jsou to samozřejmě i osudoví kamarádi, kteří již hokej nehrajou, nebo jsou to přátelé, který hrajou někde jinde.

Co domácí práce? Byl jsi naučen z domova, nebo jsi se to naučil až v době, kdy jsi bydlel sám?

Já jsem mimo domov víceméně nikdy nebyl. Pak v nějakém věku jsem se od tý rodiny už, řeknu, distancoval. Začal jsem bydlet s přítelkyní. Myslím si, že nějaký základní domácí práce jsme se naučil hlavně doma, protože jsem měl nějaké základní povinnosti. Takže si myslím, že základní domácí práce ovládám.

Měl jsi vůbec čas na jiné koníčky?

Čas na jiné koníčky jsem měl. Jednalo se hlavně o sport ale zároveň mě baví hodně četba v poslední době. Jsem fanoušek filmu, na to jsem vždycky čas měl na různorodý aktivity jsem prostě vždycky čas měl.

Tvé všední dny se asi budou lišit jen podle zápasů, jestli hraje, nebo máte volno, ale jak bys popsal svůj všední den a jak to vnímáš?

Všední dny jsou si hodně podobné. Někdy mě to až vyloženě štve, že je to takový stereotyp a můj běžný den vypadá tak, že ráno vstanu, udělám nějakou základní ranní rutinu hygienickou, nasnídám se a odjíždím na trénink. Ten nějakým způsobem proběhne, odtrénuji, vracím se domů, obědvám a odpoledne mám většinou, pokud se bavíme o běžném dnů, tak trávím čas s rodinou. S manželkou a dětma jdeme na procházku, na hřiště nebo jakoukoliv jinou rodinnou aktivitu.

Přejdeme trochu k osobní stránce. Osudovou partnerkou je zřejmě Tvá žena, ptát se úplně nemusím, vid'?

Tak jak už jsem říkal, že jsem ženatej, tak osudovou známost jsem našel, je to moje manželka.

Jak vlastně probíhal Tvůj výběr partnerek? Máš nějaký vybraný typ?

Výběr partnerek... tak myslím si, že se to dělí na dvě určitá období. Od puberty do nějakého věku hrál vzhled hlavní roli. Pak se to změnilo i na nějaké jiné vlastnosti, které by partnerka měla mít.

Jak jsi navazoval kontakt... moderně přes sociální sítě?

Myslím si, že hodně přes sociální sítě, ale to mi nikdy moc nešlo. Nejlip jsem navazoval kontakty v nějakým lepším sociálním prostředí osobně. Takže například ve škole, nebo jsme se s někým seznámil při nějaké volnočasové aktivitě, nebo v určitém věku na nějakých večírcích... prostě párty.

Známosti Ti držely

Známost mi vydržela několikrát. Vlastně jsem měl na přelomu dospělosti delší vztah asi už tři roky a momentálně s manželkou jsem nějakých pět let.

V čem bys ale třeba, pokud se podíváš na některé spoluhráče, spatřoval problémy, kterým mohou sportovci čelit při navazování vztahů?

Problémy spatřuji zejména v tom, že ten partner profesionálního sportovce musí být hrozně tolerantní a z jedné stránky věci musí prostě s tím sportovcem trochu žít ten jeho sen a být mu oporou, což si myslím, že ne každý dokáže.

Jak by měla vypadat ideální žena?

Měla by být taková, jaká je moje manželka, že ano. Já si myslím, že v životě nikdy nic není dokonalý a spousta věcí se dá řešit. Důležitý je hlavně to, aby mi dokázala být oporou a dokázala trošku žít se mnou ten můj hokejový život a někdy trošku sama sebe zanedbat a upřednostnit moje potřeby.

Kdy nastal zlom, že sis řekl, že to vyjde a tím mohla začít Tvá budoucí a nynější kariéra?

Moje kariéra, jak jsem říkal, začala, když jsme podepsala první profesionální smlouvu v devatenácti, kdy jsem si říkal, že by to mohlo vyjít.

Profesionální sport je zejména o penězích, díky kterým můžeš sport dělat na takové úrovni. Jak vysoká je podle Tebe optimální měsíční finanční odměna pro profesionálního hráče ledního hokeje?

Peníze, co si myslím, že by byly optimální, si myslím... vloni jsem se dostal už na nějaký příjemnější peníze. Ale že by byly optimální, to si nemyslím.

Takže jsi se na takovou optimální úroveň ještě nedostal

Na takovou výši jsme se ještě nedostal.

Hokej je Tvůj hlavní zdroj příjmu?

Hokej je mým hlavním zdrojem příjmů.

Baví Tě stále hokej? Nebo takhle vnímáš jej jako koníček, nebo je to už spíše práce?

Hokej mě stále baví, neřekl bych, že je to koníček, nebo práce. Myslím si, že je to něco, jak se říká, že když člověk dělá něco, co ho baví a ještě za to bere peníze, tak je to to nejlepší, co může bejt. Takže určitě to vnímám víc jako nějakou příjemnou volnočasovou aktivitu než jako práci, i když to práce svým způsobem je.

Proč hraješ hokej?

Protože mě to pořád hrozně baví a je to prostě skvělý. Je to, jak jsem říkal, příjemný dělat něco, co vás baví a brát za to peníze.

Kdybys dostal jinou pracovní nabídku za lepších finančních podmínek. Šel bys do toho?

Momentálně bych nechtěl dělat jinou práci, i kdybych za ní dostal víc peněz.

Jak chápeš životní styl?

Myslím si, že je to něco, jak se člověk prezentuje... vlastně je to něco, jakým způsobem člověk nahlíží na život a určitě si myslím, že nějaký mám a každý nějaký mám.

Co je pro Tebe hokej?

Lední hokej pro mě znamená hrozně moc, je to něco, čemu jsem v podstatě obětoval hrozně moc času. Je to obrovsky důležitá součást mého života a je to i moje živobytí. Je to... věc... nad kterou dennodenně přemyslím a ledním hokejem žiju.

Je profesionální hokej životním stylem?

Profesionální lední hokej určitě svým způsobem životním stylem je.

V čem tůten životní styl tedy spočívá?

Tak je to do určitý míry nějaká práce, velká práce... jakoby ve smyslu toho, že musí dělat spoustu věcí, starat se o sebe a svoje tělo a neustále se zlepšovat. V tom ten životní styl je, že ti lidé maj určitou image, určitou osobnostní auru, která je prostě cejtit.

Co by sis vybral, kdybys měl na výběr. Hrát víc a brát menší peníze, nebo hrát méně, ale brát větší peníze?

Myslím si, že by to mělo být v rovnováze. Samozřejmě by člověk měl vydělávat takový peníze, jaký chce a potřebuje a musí se tím i bavit. Oba extrémů jsou špatně. Pokud budu vydělávat hrozně moc peněz a nebude mě to bavit a naopak, tak oba tyhle extrémů jsou špatně a musí to být v nějaký rovnováze.

Je něco, co se Ti vyloženě líbí na Tvém životním stylu?

Líbí se mi to, že se dennodenně pohybuji v kolektivu lidí, který mají stejný zájmy jako já. Hlavně parta a i to, že mám v uvozovkách spoustu volného času a abych byl upřímný, tak mi dělá dobře, když vidím, jak na mě lidi koukaj, že jsem hokejista. To je příjemný a dokáže to pohladit ego.

No a co se Ti naopak nelíbí?

V hokejovým prostředí se mi nelíbí... takovej stereotyp, jak se říká, že hokejisti jsou blbci. Ale když to řeknu na rovinu, tak je to většinou pravda, ale nelíbí se mi, když to pak někdo takhle škatulkuje a hází všechny do jednoho pytle.

Kdyby teď za námi přišel malý hokejista a chtěli radu, co bys mu poradil?

Tak bych jim poradil, aby si zvolili nějakou vlastní cestu a z té neuhýbali, i když je to těžký. Každý má nějakou cestu, cíle, osobnost a přednosti a toho by se měl držet. Když mu někdo bude říkat, že se má změnit, neměl by se nechat ovlivnit.

Tomu rozumím, měl bys zůstat věrný sám sobě a nebýt nikým jiným. Co ale považuješ za svůj největší hokejový úspěch?

To, že vůbec ten hokej profesionálně hraju.

Je naopak něco, čeho lituješ?

Lituji, neřekl bych, že něčeho lituji úplně. Určitě jsou v mém životě i kariéře věci, co bych udělal jinak, ale že bych něčeho úplně litoval, to asi nemám.

Je hraní na profesionální úrovni stresovou záležitostí?

Je dokonce velmi stresující záležitostí. Na druhou stranu dokáže být i velmi... velmi osvobozující a navozující pozitivní emoce.

Řekl bys, že je všechno zaměřeno jen čistě na sportovní výkon a nikoho nezajímá nic jiného?

Na sportovní výkon je toho zaměřeno hodně, ale já si myslím, že to vždycky souvisí s tím... s jakýma lidma a v jakým prostředí se momentálně nacházíte. Pokud třeba řeknu... ten trenér dokáže být lidskej, tak se dokáže vcítit do toho, čím danej hráč prochází, jestli je zrovna ve složitým životním období a dokáže se do něj vcítit. Ale...jak říkám, tak záleží na lidech.

Hokej tedy je stresovou záležitostí.

Určitě je stresovou záležitostí.

Máš nějaké strategie, jak ten stres zvládáš?

Všudypřítomný tlak zvládám, zvládám ho dvěma způsoby. Za první prostě věřím v tvrdou práci a snažím se na sobě pracovat, jak nejlépe umím. Potom už není takovej důvod být nervózní, nebo pod tlakem, protože mám před sebou čistej stůl a jdu do toho s čistým svědomím, že jsem udělal maximum pro to, abych byl dobrej. A když dobrej nebudu ani tak, nebo se to prostě nepovede, tak se nedá nic dělat, takový je život.

A ta druhá věc?

Druhá věc je nějaký odreagování se, nemyslet jen na hokej a mít nějaké koníčky, záliby, čas trávit s rodinou, přemýšlet nad úplně jinýma věcmi a řešit jiné záležitosti.

Vnímáš třeba i nějak nejistotu spojenou s novou smlouvou?

Nejistotu spojenou s novou smlouvou vnímám, ale zejména... z toho pohledu toho že...pokud mi končí smlouva, tak cejtím tu nejistotu, že mám strach, jestli ještě nákou podepíšu, jestli budu moct ten hokej ještě hrát za ty peníze, protože to je to, co si přeju. Na druhou stranu situace, že bych se musel stěhovat, nebo si znova budovat pozici mě nezneróžňuje.

Máš nějaké předzápasové rituály?

Předzápasové rituály mám, ale raději si je nechám pro sebe, aby neztratily své kouzlo.

Je na Tobě poznat, když se Ti nepovede utkání?

Když se mi nepovede utkání, tak se cítím hodně sklesle, frustrovaně, smutně a je to na mě hodně znát.

Specifikoval bys přímo nějaký způsob, jak zvládáš stres, když se Ti nepovede utkání, vypadneš třeba z přesilovky a jdeš do dalšího?

Tady tý mentální stránce věci se, řekněme, posledních pár let věnuji. Dá se říct, že jsem si nastudoval nějaké věci a v této sezóně i náš klub začal spolupracovat se sportovní psycholožkou, která nám nějaké strategie poradila, takže určitě ano.

Jak velkou roli hraje prostředí?

Pokud ten hráč je v prostředí, kde je nastavena dobrá pracovní morálka, vedení funguje tak, jak by mělo, trenér funguje tak, jak by měl, což znamená, že trénuje pro ty hráče a ne že ti hráči hrají pro trenéra, tak je to všechno skvělý, ale! Ty negativní vlivy přicházejí, když se to všechno neděje, pokud se nacházíte v týmu, kde jsou hráči líní, tak to ovlivní i vaší pracovní morálku, pokud vedení nefunguje dobře, tak vás to taky samozřejmě ovlivní. Pokud trenér dělá určitý věci špatně, určitě vás to ovlivní.

Jak jsi mluvil o trenérovi. Dokáže ten tedy podle Tebe nejvíce ovlivnit další kariéru a celkově rozvoj hráče?

Myslím si, že je to pravda, co se ptáš. Trenér dokáže ovlivnit budoucí rozvoj hráče a řekl bych, že jsem něco podobného zažil, protože jsem byl zaškatulkované dlouhou dobu jako nešikovnej hráč a tím, že si to o mně všichni mysleli a všichni si to říkali, tak jsme tomu uvěřil i já. Dalo hodně práce to, abych si začal víc věřit a zjistit to, že to není vlastně pravda.

Vyber si ze dvou tvrzení to, které Tě více charakterizuje. Chci hrát hokej, nebo chci být hokejistou.

Určitě mě charakterizuje víc, že chci hrát hokej.

Myslíš si, že lze vlastní kariéru brát jako jakýsi život nanečisto?

Jestli je hokej vlastně takovým životem nanečisto to nevím, ale určitě... určitě si myslím, že... to vnímání reality je jiný. Říká se, že hokejisti žijí v určité bublině a vůbec si neuvědomují, o čem ten reálný život je. Já si myslím, že je to hodně otázka intelektu, že jsou samozřejmě lidi, který prostě tyhle věci okolo si neuvědomují a na druhou stranu jsou i uvědomělý kluci, kteří vědí, že ta kariéra skončí a ten život bude jinej.

Posuneme se do budoucnosti. Jak si myslíš, že ukončíš svou kariéru?

Já si myslím, upřímně, že kariéru ukončil ze zdravotních nebo výkonnostních důvodu.

Jak bys ji chtěl ukončit?

Kariéru bych chtěl ukončit... v podstatě stářím. Prostě chtěl bych hrát, co nejdýl a dojit do věku, kdy si řeknu... už to stačilo a prostě přijdu a řeknu. Chtěl bych si ji ukončit já sám a nechci, aby mi ji ukončoval někdo jinej.

Máš nějaké plány, co bys chtěl dělat po konci kariéry?

Po konci kariéry... vzhledem k mými oborů studia bych chtěl pravděpodobně trénovat.

Založení rodiny asi nemůžeme říct, že plánuješ až po konci kariéry.

Neplánují po kariéře, protože jsme rodinu založil a mám momentálně dvě děti.

Bojíš se konce kariéry?

Konce kariéry se bojím, ano. Musím se přiznat, že se toho bojím.

Jak se na ten konec připravuješ?

Na konec kariéry se připravuju už teď a je to formou studia. Prostě celej život si dělám malá zadní vrátka, protože vím, že je to vrtkavý a ta kariéra může skončit ze dne na den. Víš, blbě se zraníš a druhý den už nebudeš moct hrát, je to nevyzpytatelný, tak chci mít zadní vrátka otevřená. Takže chci mít vysokou školu a nějakým způsobem investuju.

Co je nejlepší na Tvém životě profesionální hokejisty?

Nejlepší je to, že ten člověk tráví čas s lidma, co mají podobný nastavení jako on... Pokud se pohybuje v dobrým kolektivu, tak je to... ten život je nádhernej a taky to, že si může jít odpoledne zdřímnout.

Co je naopak na takovém životě nejhorší?

Já si myslím, že to je to, že v podstatě... že na vás jako na hráče ten management a to vedení kouká jako na kus masa. Že jde o ten výkon, když ho nepodáváš, tak prostě končíš a přijde další. Je to prostě takový, že to není tolik osobní. Je na tom špatný to, že to může kdykoliv skončit a ten tlak a stres není taky úplně příjemnej.

Hokej je tedy skoro Tvým životem

Je mým životem.

Byl k Tobě hokej spravedlivý?

Hokej svým způsobem spravedlivý je, ale na druhou stranu, jak se říká, život není fér a k nějaký nespravedlnosti tam teda samozřejmě určitě dochází. Ale já si myslím, že se to vyvažuje, protože ty spravedlnosti je tam spousta a je spousta hráčů, který jsou pracovitý a ta práce se jim vždycky vrátí. Samozřejmě to musí být podpořený nějakým talentem, nějakou mírou talentu, ale v tomhle vidím tu spravedlnost, že tam je.

Kdybys měl příležitost vrátit se zpátky v čase, změnil bys něco? Dal by ses znovu na dráhu profesionálního hokejisty?

Kdybych se mohl vrátit zpátky v čase, tak bych určitě něco změnil a hokejistou bych určitě byl znova ale.

Ale?

Tak nevím, jestli by všechno šlo stejně a jen já byl pořád stejný, jestli mi rozumíš.

Jasně! Rozumím, takový Návrat do Budoucnosti s Tebou v hlavní roli.

No přesně tak

Myslíš si, že je lední hokej pro Čechy důležitý?

Myslím si, že hokej pro Čechy důležitý je.

Jaká je největší událost ve spojitosti české společnosti a ledního hokeje?

Největší událost české společnosti ve spojitosti s hokejem je Nagano. Samozřejmě.

Dokáže hokej lidi spojovat, nebo je naopak rozděluje?

Hokej lidí dokáže spojovat, myslím si, že určitě dokáže.

Jaký je největší úspěch českého hokeje?

Největší úspěch českého hokeje je Nagano a každá povedená olympiáda

No a největší úspěch národa jako takového?

To si... neodvážím se odpovědět. Možná to, že jsme nezvolili Babiše za prezidenta.

Tvůj největší hokejový úspěch?

Za svůj největší hokejový úspěch považuju... těžko říct. Asi loňský třetí místo v Chance lize.

Kdy se podle tebe u nás začal hrát lední hokej?

Nevím, někdy devatenáctý století. Možná blbost co? (smích)

Jsi velmi blízko, je tam znát to FTVS a dějiny sportu (smích)

Četl jsi nějaké knížky, nebo viděl nějaké o ledním hokeji?

O ledním hokeji jsem četl nějaký knížky a četl jsem i jiné, ze kterých jsem si snažil něco vzít. Ono ale celkově nevyhledávám úplně ten hokej jako téma. Celkově mám filmy rád a koukám jakoby na komedie, abych se pobavil a trochu si vyčistil hlavu.

Prodal bys zlatou z Nagana?

Tu bych v životě nebyl schopnej prodat.

Super! Nyní už nás čeká poslední část. prosím odpověz volnými asociacemi. Odpověz prvním, co Ti stane na mysli, když se řekne vyřčený pojem.

Vzdělání

Škola

Práce

Lopata

Sen

Spánek

Češi

Pivo

Úspěch

Medaile

Neúspěch

Chyba

Hokej

Radost

Řídíš se v životě nějakým mottem?

Neřekl bych, že se úplně řídím nějakým mottem, ale poslední dobou se snažím hodně... nebo hodně беру za svý... takovej přístup, že... řeš v životě to, co dokážeš ovlivnit a neřeš to, co ovlivnit nedokážeš. Jsou věci, který dokážu nějakou prací ovlivnit, třeba se zabývám, ale pak je spousta věcí, který nedokážu ovlivnit, závisejí na jiných věcech a těmi nechci plýtvat energií, nebo se kvůli nim dokonce trápit.

Podobně jako u asociací, tak nyní odpověz prosím nejrychleji, jak můžeš. Budu se tě ptát na vybrané hodnoty a Ty jim budeš přisuzovat váhu od jedné do pěti. Jedna je nejméně a pět je nejvíce.

Hraní hokeje

5

Úspěch

5

NHL

0

Rodina

5

Zaměstnání

3

Zdraví

5

Peníze

5

Zábava

5

Příloha č. 11: Rozhovor Jake 11.3.2023⁴⁴⁶

Name: Jake

Level of education: High school education

Father's occupation: Working in banking industry

Occupation of mother: medical device sales

Father's education: Masters of Business Administration

Mother's education: undergraduated in kinisiology

Marital status: Married

How was your hockey beginnings?

I started playing hockey like in a town you know 20-30 minutes from Toronto.

Have you any other choice to play a different sport of hockey was?

Yeah. Yeah. And my dad, my dad wasn't a hockey player. He was only a high school athlete. He played. Usually, he was a better athlete in like American football, basketball and baseball. And yeah, he did play hockey, but he said he

⁴⁴⁶ Po přepsání do této podoby byl rozhovor překontrolován skrze aplikaci DeepL, aby došlo k odstranění chyb, ke kterým došlo při přepisování rozhovoru do anglického jazyka. Zkontrolovány a opraveny byly chyby vzniklé nesprávným přepisem jednotlivých slov. Viz DeepL dostupné z: <https://www.deepl.com/translator>.

was a better athlete at those then... at hockey. He loves playing up pretty much all types of sports, but never had a... you know... a high level or college level or professional level, obviously.

Who introduced you to hockey?

So, I don't even know who introduced me to hockey. I think that it was more like something natural for me. We just had a hockey stick around at house and I just started playing with it and of course also a kind of watching some games in TV. I have never been forced to do it... so and I feel it like this is the way I feel about Hockey even today.

Yes, I agree. I saw you during games and practices and you are still full of these child's joy.

Yeah, it is kind of wake up and do it. Not much thinking about it. I don't know I feel like this is part of my DNA. I always enjoyed playing.

Do you have any funny stories?

I am not too sure. I mean, I obviously was just a little kid, but my dad would remember all of this. As he was a technician, and familiar with these kind of thinking he told me, hey, okay. This kid in the team... I remember the name, he was Doug... hey, watch Doug, he does the best backwards crossovers... so when he was doing it, you have to watch him and learn this skills

In this age is great that you are able to learn something just through watching and seeing it.

Yes, I think that's right he was an engineering he always thought about every skill in many parts and divided it. He always was like that guy is good at this, this and this, so, try to make it happen even in your game. I think, that you don't take it so serious, as a kid, but with this I tried to make all these little steps and I did.

Did parents give you any more advices?

For sure, I mean I did not do so much, other organised sports. I played for few years soccer and then lacrosse. But hockey was too much, and I always liked playing with my friends, counting scores and doing something during summer like basketball, golf or swimming. I never did like a certain summer sport like for hundred percent. I just did organized winter sports but with time that hockey consumed... it was too much to do something else. But I love to play pretty much everything. Obviously, I played other sports, but never played anything else on the level of hockey. We played a lot in the school and did many other sport activities.

Like someone has their story that they went first time for practice and were crying all the time and

Yeah, I'm not too sure, I mean. Oh my. My dad would know about this, because he remembers. I was obviously, you know, like a little kid. Tell me. OK, like this player on the team. I remember this one kid, his name is Doug, and he was like, OK, you gotta watch Doug, because he does the best backwards crossovers. So, when he's doing them, like, I think I was like 5. So, what he's doing them like you watching how like getting you kind of like see it in your mind and then you try and improve that type of skills so.

Great. Then you just see it and you are able to perform it.

Last thing right is like this... He actually was an electrical engineer. So, he kind of thinks that way, right? It's like take one part of this, one part of that and we put it all together, right. And so, we always try and say like, oh, that guy is really good at this, like trying to watch him so that you could hopefully add that type of skill to your game, right it. You know, it's kind of... Maybe you don't think about it. When you're a kid. No big deal. But it's like, I think if I probably took that serious enough because I wanted to, you know, kind of be good, be good good hockey player. So, okay, I will watch and learn. Do you have any experience like that?

Yeah, of course. When I started to play hockey... I have never wanted to train in my group. I always wanted to be with the older boys, because they trained with the puck. So, I watched a VHS with recorded practice from this era and I was always skating from one side of the rink to another and just doing that. I can say now, that many funny memories are quite recent from the team I am coaching. You know how smart can be hockey dads and how carrying could be hockey mums.

I wondered what it was like, but some of my father's advice was mainly towards training me to do things right. What advice did they give you?

They knew I couldn't be completely tied down. I'm meticulous when I'm doing something I care about, and that over-effort always results in unforced errors. So, the only advice they are given that way was that I should always play with my heart and not by my head.

That is smart. I like it.

Who was your favorite coach?

Yeah, you know. His name was Ken Strong, and he played in Villach. He was a pretty good player in the 90s there. He had that type of... kind of enthusiasm and intensity, but also the ability to explain what he wanted from all of us. We...

We had a lot of, we had really like probably the best team that probably minors hockey have ever seen. We won all the public city championships, provincial championships for our age. He was a really good coach. I think his son still plays in Klagenfurt, Austria. But back to my youth team, a lot of guys made it to the NHL, and some are still playing. He's probably my favorite coach from that era. I fondly remember him, he was a very intense guy, and the practices were intense as well.

However, that's the way it should be, if the coach is like that, his charges will be after him. They act as a mirror.

Malcolm Subban was our goalie back then, he's in Buffalo now and he's kind of a guy who alternates between the NHL and the AHL. Coach was shooting at him full blast back then when he wanted to show us something and you know... he was scoring a lot of goals, but he still had that winning setup in his mind, rejoicing and yelling at him that he should be catching it, why he wasn't doing what he was supposed to be doing, and that he was terrible. It was funny. I don't know, he was a lot of fun overall.

Something that influenced you in any way?

I'm not sure, my parents never really pushed me, or had to push me to train it all kind of came out of me. We lived on a street, where weren't so many cars going by, so it was the perfect street to play Street Hockey and even that actually gave me extra training. I was never forced to practice.

It was natural

There were about five of us in the street of the same age, so we played together outside and now I see it as a perfect scenario for skills training.

You have organized and then spontaneous training in the club like this on the street where you can do skills and shooting

I remember that one of the kids who lived down the street. He was a goalie, so he always wore all his gear and went to play. We finally had a goalie and he actually made it to the OHL, so he had a decent career too. It was great, we had practices all by ourselves. That's how we trained our game mindset naturally.

Negativity? If there was such a thing. Like, a friend of mine who plays in the ICEHL⁴⁴⁷ had a broken elbow when he was 14.

I've got a similar one. I've had a lot of injuries. I broke my elbow, actually.

Mobility is fine?

Fine. It hurts sometimes, but it's not terrible.

He didn't do so well and only has 70% mobility at that point.

Lower arm?

Yeah.

I also had a broken wrist that I had to have surgery on and that actually happened this year. It was also the lower arm.

For his game is that not limitation that would so game changing. He is 190 cm tall and more than 100 kg, typical defensive defenseman.

That's right, he'll have the game set up in a different way. So, I guess, it was just the injuries as something negative. Injuries are always difficult because you want to play first and foremost and if you don't play you kind of lose your mind and it's difficult even with the recovery afterwards.

We were actually talking about childhood. Some of it's repetitive, we can skip those. What were roles of parents at home? You mean like... who was the hockey parent and who was the school parent.

I don't know, I thought they took really good care of me and my sister in both ways. I have a sister... she didn't play hockey. In our house, you wouldn't know that I was a hockey player in overall, I mean, from the point, that I always had to do all my schoolwork, write all my homework, and only then I could go play hockey. It was quite easy to guide us at home because we wanted to move, we wanted to play sports, so we had our motivation based on movement. Everything worked as it should. I can't say that one supported me more in school and the other in hockey because they had the same principles. My sister was more into music, she played drums and stuff like that. It was easy to guide us. I can't say who guided me more in school and who supported me more in hockey because they both had a clear message for us. But my dad usually drove me to practice.

How was the driving in Toronto in comparison with the Czech republic.

⁴⁴⁷ Mezinárodní hokejová soutěž, ve které nastupují týmy z Rakouska, Maďarska, Itálie a ze Slovinska.

Traffic is crazy in Toronto. When I was a kid, that it was not as bad as now. Here in Budějovice I like to ride my bike, it's the easiest and fastest way to go somewhere.

Was hockey often a topic at home?

Not really, I don't think so. I loved that, and parents knew it. They just want me to perform at school.

Did they drive you?

More it was like 50/50. a couple of days a week when my mother could work from home, she would drive me. If practice was later, my dad drove me, and he drove me to most of the games the same way.

Do you have any other siblings?

My sister is two years older than me. She used to do figure skating, but then... we have Japanese roots, my grandmother is Japanese. My sister started making Japanese drums in that way. She started doing it on a semi-professional level. She didn't see that kind of self-fulfillment in sports, so her point of interest shifted to music.

How was school?

The school was in walking distance.

How did you choose them?

When I was 14, I started going to a specific sports school in Toronto, where two other guys on the team went. The school was set up so that we could get an education, but we had the opportunity to train two extra hours a day on the ice as part of the school. In a week you had 10 hours of on-ice training just within the school and then in the afternoons you had yours at the club, it was great, but it was based on the principle of the school trying to accommodate the athletes. So, they made us a schedule so we could keep up with everything. It's important that schools try to offer athletes a quality education along with quality athletic training. That's what my mom is trying to do now. My mom works for Toronto FC in MLS. They are looking for ways to offer kids who specialize in one sport the opportunity to study well and still play sports.

How did you choose your high school, or this was the one?

That was the one.

How is it with the ages?

14-18.

That was the time when you have been in the OHL?

It was challenging in the OHL, but it was also directed towards the school. Practices were often in the afternoons, so you could go to school, which included those extra practices. There was a lot of that.

That question is maybe more fit for the Czechs, but how does it work. How difficult it was to play in the OHL and simultaneously study?

In the OHL, the days are long. You've got to get to school at 8, where you're there until 1, then you've got two hours of ice, an hour of gym, and you're not home until after 6, if you can make it. You're very tired after the whole day, I remember I often didn't have the energy to do my homework. It's tough, but it will help you in your own development.

Did any problems show up while playing in the OHL with the connection to education?

The problem was with subjects like biology and chemistry, where you have to keep repeating things, so... you don't get too far behind. But otherwise, I was a good student, the problem came only in that OHL in 10th and 11th grade, where, as I said, I was already very tired physically and mentally.

Ten-hour bus rides to games?

Exactly, and often the journeys took even longer, like fourteen hours. As I said, some of the difficult subjects required at least a couple of hours a week, but you didn't have that much time and capacity. Chemistry didn't suit me at all. Physics was a similar example.

Yet these subjects shouldn't be properly boring.

I enjoyed these subjects, but there was no time to do the necessary homework and devote myself to self-study, so I was losing and had to make up for it. Plus, you have games at least twice a week. But you're playing more like three times a week, and it's really like professional hockey.

Whole CHL is considered as a pro, is it?

Yeah, you have to train every day and train hard. You play 2-3 times a week... you know, it is hard.

But the gear is fine

Yeah, that was great. I'm just sorry about school. It was tough, and my grades got worse. It's easy to say that I went from 80-90% to something like 60% on tests.

So, you could say that the CHL is better overall for Europeans who often don't go to school and can only be focused on hockey?

I think, one Finnish guy was on the team with us, and he went to school. I think for me, it was like, I tried to adjust my courses in the school to the season. During the season, I would take easier courses, which were often a little more fun for me, and after the season, I would try to use the extra time and took in more challenging courses. History and English were much easier during the season. You could have read in the bus or listen something. Math is different, it's similar to hockey. The more you practice, the better you get at it. If you shoot 100 wrist shots, you'll get better and it's similar with math, but you have to have time to practice.

So, you must have had some kind of modified study plan?

You have to have it. It wouldn't be possible to play OHL and study at the same time, you miss a lot of hours at school, so you have to be able to manage both somehow.

No time and pressure for results.

I was mostly so exhausted. I had to choose looser subjects and I remember being so exhausted at home.

But you have finished it well.

Yes, I did finish high school.

Did you considered going to some University? Maybe play in U-Sport?

Well, because I was drafted at the time. It was much easier to play in the OHL when you don't have to go to school and can focus only on hockey. I haven't continued studying. That's a problem. I need to do that. But I haven't figured out what I wanna do like after hockey. I have to figure it out.

What did you enjoy most at school?

I liked math a lot when I was a kid, it made sense to me...and I liked, that you just knew if it was right or wrong. English was fine too, but I never had the skills to properly write essays and all this stuff. It was always about 75 of 100. How do you guys score things here?

By the grades. In the scale of 1 to 5, when 1 is the best option.

Yeah, ok and Universities?

There you go one to four. But four means that you failed. But today there are alternative schools, where you the focus is more about self-improvement etc.

That sounds fine. So, I would be more about 1-2 in your system.

What were your sport dreams?

Yeah, I know like... you kinda want to always be in the NHL and be a pro athlete. To be in the TOP. I always felt that I am on the right way. I always played in the better teams with top teammates, or with top older players. But as time flies, of course, it got more difficult because the competition kept getting bigger and you had to push yourself forward, if you slacked off, you wouldn't make it.

The best possible environment for you!

Yeah, you have to compete every other day and be full of hope that you gonna make it. I think, I always watched the other guys, I had the advantage of having someone to look up to. I could watch players a few years older like John Tavares, Alex Pietrangelo, Ryan O'Reilly.

They were older like two-three years?

Yeah, but they played almost in the same league like you will. So, you could watch them almost on daily basis. You saw, that those guys were in the same place as you were at their age, so you felt motivated that you had the same chance to make it to the NHL as them.

Hockey role model?

Joe Sakic... when I was younger.

Center?

Yeah, I always wore number 19 like him and defenseman... obviously I don't know. My idol back then was Sydney Crosby.

What were your dreams other than sport ones?

Dreams should be like... like I have. You know, I have a family and that was one of my dreams. I knew that family is the foundation of what I would want in life. You want to be a professional hockey player, you want to play in the NHL, but family is something else, and that's what I wanted most of all. We have a daughter, who is one year old now.

Wife and daughter are there with you?

Yeah, they are.

Dream competition and team. Toronto and NHL?

Yeah! I always took it that I had a short NHL career, but it was still very rich. My debut came after I made my way through training camp and made it to the main roster. My debut was on opening night and in the NHL season which was pretty cool. This first game was against the Montreal Canadiens. I have always said, that I have played only played 12 games in the NHL, but those games were always something special. First game was an opening night, then I played against Sydney Crosby once, I played in the Madison Square Garden in New York City, I played in Colorado which was my favorite team while growing up. I also played in Montreal on the Saturday Night during Hockey Night Canada. I played only 12 games, but six of them were very memorable for me.

So, you were able to witness everything a hockey player wants to live by in the NHL in this period of time.

Yeah. Yeah. Pretty much

How it was, to play against Crosby? Because he is so skillful but on the other hand can play really violently.

I think. I only played two shifts against him. But you saw him from the bench and he is incredible. He literally knows how to play.

Did your parents have to buy you hockey equipment?

The outfit was bought by the parents, as is common. I remember, my dad always bought skates and hockey sticks a year after they were released. If a new hockey stick came out this year, my dad would buy it the next one. It was actually really clever, because the stick was the same... but the price was much lower. Then shin pads and the other stuff, you can wear them for years and you don't have to care about the quality, you just need to be comfort inside. Now fully grown player can wear this shin pads for years.

In the OHL it must have been a dream in the way of individualized gear.

Yeah, that was crazy awesome. What you wanted, you got. What is the price today of the gear?

If you wanna... average salary is about 42 000 Czech crowns per month. But not everyone can achieve this highs. Then, when you realize that you have fully grown kid, lets say in juniors, you have to buy the full equipment and it could be much more than the average salary.

Yeah, the skates could be around 1000 dollars?

Yeah. Yeah. How is it in Canada?

I don't know, I have never talked with my dad about that. We just talked there with Richard G.⁴⁴⁸ about hockey as a really expensive sport. What I think is that in my town... it is almost the same size as České Budějovice with around 100 000-150 000 inhabitants. When we were growing up... we were around the 15 different ice rinks. It was much easier to get on the ice, which lead to make the hockey less financially difficult... when it comes to prices, that the prices of sticks and other equipment could be maybe the same like here.

Entry to pro hockey... Is it OHL?

Yeah, I guess it is like semi-pro, but in the United States is OHL considered as a pro league. When I signed an NHL entry-level contract it was like a having a job, that was the first time when a got a real salary.

In the OHL you earned some kind of pocket money?

Yeah, it was like the pocket money.

In the NHL, you signed the first contract two years after being drafted?

⁴⁴⁸ Richard Guy Martin je americký novinář, který aktuálně žije v Českých Budějovicích.

Yeah, yeah.

Are there differences like the amount of salary based on one-way and two-way contract?

Yeah, there are differences in salary. In the NHL and AHL...

How does it work? You got signing bonus...

Yeah. Yeah.

It is maybe more than the salary in the AHL for the whole year, is it?

Yeah, I mean. The signing bonus is pretty nice and works like an entry fee for you the afford something from the beginning in the entry level contract. But then you got the new kind of salaries, when the most of the whole amount is given to you in a signing bonus.

What was the most difficult when you came to pro hockey?

I don't know. The AHL is different, while you achieve 300 games in the league, then you can only one of six in the Team. Clubs are limited by the league rules. So, you can have only six players with over 300 apps. On the roster can be 15 those guys, but in the line-up can only be six. In the league you have many young players, it is based for development and help young players to grow up and get better. This is like. Here, like in Europe, are the leagues based on results.

That is because of promotions and relegations.

Yeah, exactly.

You think then that to American system is better, because you are building a competitive league, where are the positions of teams switching in the case of salary caps, drafts and so on? There you want results so you don't usually play young fellows, because you don't trust them, but in the NHL or AHL you let them play, give them few years and made them to be stars?

Yeah, I mean like I really like the relegation system. But in the case of player development is the American system better, you don't have to be worry about letting rookies play and you can give them big ice time. But in this case you want results or development. When you are forcing to achieve results, you are stressed every day, because you have to and the environment couldn't be nice then. I kind of like it more in the Europe, because I see it more competitive on a daily basis. But in the way of development and sustainability is the system of NHL better. In NHL they are giving the worse clubs opportunity to be competitive by giving them the best draft choices and time to made these players.

Amazingly said. I got it but the relegation could be a catastrophe for the club. You have to sell your players. In the NHL you can sell them and wait for Bedard.⁴⁴⁹

This open leagues are interesting for me in this way, because you still have something to play for. In the NHL, if you don't have a chance at the playoffs, you trade all the top players for draft picks and wait to see what happens in a few years.

Then the system in the premier league in soccer is made great. When you are promoted, then you got a huge amount of money, which they are giving during few years. Then you have a guarantee financial stability. I witnessed this situation in Slavia, the club was relegated and still they did not make it back mostly because of lack of money you need to have a chance.

It is in Prague?

Yeah. Yeah.

But there must be more money for the sports club, no?

Yeah, but you have many top tiers teams in soccer, then top tiers in basketball and also Sparta which got one of the best PR in the world of Czech sport. So, you don't want to financially support second tier team so much, because your ads won't be as much visible as in the top tier.

That is interesting. That makes sense to me now.

Can you compare environment in the juniors and in the pros?

Yeah, it is difficult. Because when you are under your twenties, you deal with different kind of problems. Those are more like some pseudoproblems. But when you are adult, you see players like me, who got a families and are living so

⁴⁴⁹ Jistá jednička letošního draftu NHL.

much differently. Your best friends are in the juniors 10 to 15 boys. But in the pros it is like you got one or two. I usually hang out with Šenky, cause he speaks English and he lives close to us and is in the same age.

He is not the only one, no? Toman, Příkryl or Guli?

Yes, most of the guys could speak English.

Have you faced some negativities in sport?

I don't think so.

Who was your biggest support in the beginning in pro hockey?

Yeah, definitely my parents. Now is this role fitted to my wife, she was with me in Finland, last year she was there for a month.

She was pregnant?

Yeah, that was the reason that she moved back to Canada. It is great to have them here now. It was a fun year.

It is said that the professional hockey is business and you have to care more about yourself than about the rest. If you would be in hypothetical situation, that you can help your teammate but if you do it, you can lose your position. Would you do that?

Yeah, I mean like. Last year when I was here... me and Šenky were switching on the power-play every other game. So for me it was like... it does not matter, if you score, you will stay and if not, then you will not be on the power-play unit... and... that is the first season when I am not in the play-offs. I care more about the team. I have always played the play-offs at the end of the season. So I go these kind of mentality, that the team needs to perform. I am one of the examples, maybe. With Šenky we were basically equal like when he was doing well or me was doing well. We wished each other success. I take it that if somebody is doing a given activity better, I wish them luck. I'm certainly not going to try to get in their place, if I see, that they are doing much better. I'll just work harder to get to that position by my own performance.

Not every player would say that, it is great to hear it like this from you.

Yeah, I don't know. Sure there are Canadians and Czechs, but basically we all are the same. We all wanna play as much as possible. You always want to play important game-decisive situations. With Šenky we also played power-plays together and we were really successful with bunch of scored goals.

Do you consider your teammates as your competitors?

I mean... not that much. You just try to make each other better. I guess I have never been naive, but I have different type of mentality. Maybe because Ds⁴⁵⁰ are different than forwards, right? There are twelve forwards in four lines and six defensemen in three lines. So, you always need some rest, cause the intense games could be very exhausting, if you play close to thirty minutes, like a every other shift. As a defenseman you always have to work together. I have barely seen a D complaining about his ice-time. Forwards are built differently, they have to be.

Was it different in the AHL?

To be honest. I don't know. For defenseman is it almost still the same. Forward must have a different mentality, so maybe there are some differences, but I can't describe them.

How about coaches. When I did a research for the interview... when you were drafted, they were describing you as a two way defenseman. But now, when I see you play, I can see a pretty offensive defenseman.

It is always about the coaching staff, as they see you. I have never considered myself strictly as this or this type. They just viewed me as a more offensive guy, so I just said okay. It is definitely more entertaining to play it forward, and have a chance to be creative. Simply said, is more fun to shoot slapshots than block slapshots. But personally I always saw myself as a two way defenseman able to adapt. Actually, I've always been able to embrace the role the team has given me. Until 15 I was always into defense, then I came to the OHL and the coach told me that they drafted me to make passes, to be constructive and play well on the puck.

To be great in build-up of situations.

Yes, exactly, to make the simple and clever passes when was the right time. I really appreciate this opportunity in Motor, that they let me to use my skills and let me play hockey i can play.

Do you see the european size of rink as an advantage for you? That you have more time for some dekes?

⁴⁵⁰ Pro obránce se v hokejové angličtině používá hovorová zkratka D.

I am not sure. I like both.

Maybe better for the offensive part?

Yeah, you can more time to make the right choices.

What is more important. Team success or self-realization.

Team! Definitely a team success. You know, I have always been in the clubs making playoffs, so team!

Did you have any free time while growing up and being in the OHL?

There is not much free time in the OHL. You train like a pro, but you're still a kid, and you have to go to school at regular time like everyone else, it's demanding.

So, you used the time off to play hockey

Yeah, then in the summer it was different, I could go swimming and or now I can spend time with friends, but that's the time after the season. Now, for example, we spent time during Christmas with friends when he's playing in Salzburg, so we got together when it was time. We used to be teammates.

A teammate from the youth?

No, we played together in the AHL.

Homework

Yes, you know. I was about sixteen in the OHL and I had to learn how to do laundry and generally take care of things in the household, how to do things.

How far from home were you?

Not much, it was like 20 minutes. But I still wanted to live away and be closer to the guys and the team.

To be independent?

Yes, my parents were happy, that I was gaining new experiences and could live completely independently.

It's funny overall that you were drafted by Toronto and had everything so close to you.

Actually, I was always around Toronto, if you think about it, everywhere was really close and I never had to travel far.

Other hobbies?

I don't know, it depends on the contract, if they give you a professional contract you don't have many options as to what you could do, because you could be in a lot of trouble if something happened to you. Let's say you broke your leg. That would be the end of it, you wouldn't be able to train, and the team would punish you, but on the other hand you can get injured during normal training when you do plyometric and stuff like that. Plus, I always loved water skiing and I can't do it. You know, it's funny because I've never hurt myself while water-skiing, but I've only ever hurt myself while playing hockey. Whether I'm talking about my wrist, elbow, shoulder, knee, everything has happened while playing hockey.

So, you can only play on PlayStation and collect coins?

I've never had that, I've always struggled, but I should have, looking at how much all these professional e-sports people can make.

This is a great way to address transgender athletes.

Yeah, you won't get hurt and you'll make a lot of money.

How does your typical day look a like? Is it still the same?

Like if you have training that day, it's the same every day, you just go to training and then you're off. That's usually around 13:00, and now that we have a baby, she started walking, you are walking around the apartment with her and trying to watch her. It's fun, I really enjoy it, but sometimes it's more challenging than the training.

Did you find your fated mate?

Yes, she's my wife. We met in a bar.

At the bar?

Yes, in Toronto, in fact, she was the one who came up to me and started the conversation. There weren't even many people in the bar at the time, so she came over.

It was a good thing she came, wasn't it?

Definitely, I was in my twenties, I was very shy. She said she was a little drunk, so she had more courage to start a conversation, so she started talking to me and that's how we started. We started seeing each other regularly, going on dates, and we're still together. Plus, we're married and have a kid together.

I met my girlfriend because of her teeth

She's a dentist?

No, somehow, we knew each other from seeing each other, she posted a picture on Instagram that she had her tooth pulled, I wrote to her that she should be happy that losing her front ones would be much worse, whereupon she wrote that she had lost them too. That's how we got started.

Cool, what's he doing?

She's a Spanish and English teacher now, so she watches me at home and corrects me to speak English, but she's very strict. She's always blaming me for things.

I don't always speak English properly either, Šenky always corrects me for saying something wrong, but that's the way it is. How's your English here?

Well, actually, I had no contact with spoken English all through college. All I do is reading and listening, and I don't get to speak much, and if I do, it's with you, or Richard or at a conference, where I've spoken in front of philosophers. I have trouble translating ideas from Czech, which is more complex, into English, so I still try to keep it simple, so I speak simply. I can't do it any other way.

I admire people who can speak multiple languages. I know some who can speak four or five languages.

But everything is easier than Finnish, right?

I'm sure it is!

In the OHL... you had girl time?

I had another girlfriend there for three years, but we broke up, logically. But yeah, it's complicated, when I was single, it wasn't such a problem. I've never been totally into social media writing. I prefer face-to-face contact, so at least I was always with someone, and it didn't matter, if it was my teammates or some girls.

Are there any problems, that could happened to pro hockey players, when they want to meet someone?

I think these are the same problems as in society in general. You rarely meet a girl in a bar, that you think, she might be the one. Most of the time you get girls, who are drunk, and that's never a good idea. In my case, it paid off, but it's generally not the same. Clubs are fine overall, but it's not a place to hang out and look for something permanent. My wife and I see it the same way and we actually have a lot in common in terms of our relationship with sports, she did gymnastics when she was a kid. She's five years older than me, but she loves sports, we play volleyball together, we go water skiing, paddleboarding, we try to do everything together. Sometimes we spend time like that with her friends or my friends and it's fun. I've been married for three years now and sometimes it feels like it is not possible to be that long. It feels like it has been yesterday..

What is her profession?

She's a nurse in Toronto, a pediatric nurse, finished her master's degree last year. For her, coming back to Canada will be more interesting, she will be able to pursue a job, which will certainly be a welcome change for her.

So you're going back for the offseason?

Yes.

You train there?

No, I'm kind of training on my own, but I also want to rest a bit. I don't want to be set on hockey all the time, I want to rest a bit and not think about hockey in the morning. You know, take it easy and maybe just play. I'm practicing, getting ready.

Is hockey for you a job, or is it still a hobby?

Well, I just wake up and I want to play, I like the game itself and that's my joy that comes from the fact that I can play. I still don't know if it's going to work out for me to be a hockey player, but that's the way I'm set up, I love the game and I want to play it the best as I can.

You were successful, you played in the NHL, you played on Hlinka, so you had to be and you are successful.

Yeah, it was fun. The OHL is already professional and I'll actually be in pro hockey half my life, next year I'll be over halfway through sixteen years and fifteen years as a kid.

AHL comparison of what the ideal salary is for a player. Yesterday I watched a video of a Czech youngster signing a two-way contract and there was a comparison of NHL and AHL salaries and the difference was pretty damn obvious. Is it worth it to play in the AHL for 80k a year?

Who's that guy, did I miss that?

Spáček.

Ok, I remembered from last season when he played for Pardubice. I saw him at a couple of practices this summer. He's in the AHL now. I'd have to base it on the average salaries in the Czech league, you know.

In the Czech league, it is more complicated and depends on the level and the club. In the golden era of Extraliga twenty years ago, the top teams had extremely high budgets and it was no problem to make 400 000 crowns a month, that's like 20 000 dollars. But now, when I talk to guys from the Chance Liga, they often have a salary like a regular worker.

That's probably the club, where you could earn the most in Pardubice right now, the Blumel could have been around?

Well, I don't know, but the owner is probably able to give over 100,000 a month for sure, maybe twice that plus bonuses, but I'm not sure.

I think it's going to be similar to the AHL, you might make more money here, but you go to the AHL for the chance to make it to the NHL. It's okay up to a certain age, I think it's worth it to try and make your dream come true until you're 25 or so, but at 27 it's better to go to Europe and make money.

You want to make a good life for yourself and have something after that. That was the main reason you went to Europe.

It wasn't exactly like that, but the season before I hurt my elbow and I didn't play for almost the whole year, and when I got better I didn't play because of Covid and everything was stopped in America. I wanted to play, I missed the whole year, I wanted to play somewhere and in Finland there was an opportunity to play immediately, the season started there without any delays, so I went there, I wanted to play. In America nothing happened, they didn't play until... maybe February and for me it was just a confirmation that I made a good decision, it was a tough decision. I was going to a different part of the world after all, but I was looking forward to it. It wasn't just about a new way of life, a new culture, but I was eager to experience a different way of hockey. I was 27 years old and I was in a situation like the 16-year-olds who come to the CHL and have no idea what they're getting into. Only I was a lot older, which is the funny thing. My wife kept saying, don't worry, you're only going for nine months, it's not going to be forever, then you'll come back and you'll just be home for three months. Like it's the difference between going somewhere for a season and going somewhere for five years, so that helped me and it was great. Just the fans that are in Europe, it's unbelievable, how much they love the sport. Like here in České Budějovice.

People really love it here, and it's funny sometimes when you see how much they love the club, but for the whole sixty minutes they're just shouting about who's doing what wrong. They come in on a Friday night, after work to take out their stress and you know it's thousands of working class people who are going to go and scream at some of the players who are possibly millionaires. They're just waiting for a chance to shout and swear, have a beer, go home and be happy.

That's funny, what's it like to watch?

I'm suffering. I listen to a few coaches above me in the stands all the time, who understand more than the certified coaches. What would be the ideal amount of salary per year to make it worthwhile at ELH?

I don't know, I always thought about it a little bit differently and I always looked at it like the career, the real career lasts about five to seven seasons and I thought if you were lucky you could build a house to live in after your career. That's how I see it and so does my wife, that's our goal and really the only financial goal associated with hockey is so that we can build a house because of it. We're going to build our home in Canada. I don't know what the house prices are here, but it's probably similar. It's just... you know... that careers are unpredictable, and you never know when they're going to end, you might not be lucky and you only play a couple of years and there's nothing left. Then there are cases where players last maybe 20 years and that's unreal. If I just apply it to my wife, she can work for thirty years without any problem, but as a hockey player I won't have such a long career and it might be only those five years. Ideally, it's at least ten to fifteen years, when you can play pro.

During which you should make the money the rest of us will make in a lifetime

Yeah, exactly, but now give me a minute, I'm having trouble converting it to crowns.

All right, you can say it in dollars.

You should make 90,000 a season and maybe better than 100,000 a year, if you have financial knowledge, that should be an amount you can work with, you can save some of it. It's tough, especially when you're young and in your twenties. Then you have the urge to buy something because you have the money, but you need discipline. Sure, you can buy something, but you have to be smart about it. I always took it as I can have this salary for 5-7 years and it's a solid amount of money, so I told my wife we should finish the house in that time. Sure, you can pay it off afterwards, but I want hockey to pay me like 70%, then the rest can be paid after. Plus, you don't know what's gonna happen after your career.

It's typical here for a hockey player to quit and become a coach. He has an advantage, but unfortunately, he doesn't have to prove the necessary quality and he is living in a club rent free from the name he made during his career. As a young coach, you don't have much chance to make it to the majors. A hockey player ends up career and is doing juniors the very next year. You get there with luck in 10 years, but then you don't need to have the necessary desire.

That's interesting. I think you should have certain courses to prove your qualifications and ability to do the job. You're coaching kids and coaching is different. You can be great at sports, but coaching is different. It's similar to a teacher, you can't just teach something either. Plus, you have to have the feel and ability to teach, you're a teacher like in school, but you're teaching hockey. Of course, it's different, but you should have feeling and quality, you are creating the future. Actually, you're a teacher, how do you do one and the other?

It's like they're different worlds. In school you teach for life, so that the children take into their lives some basics and value attitudes, let's say, I try to teach it by story, I'm a history and ethics teacher and I start from the assumption that these children today are used to watching stories that they remember, so I actually tell them stories like a fairy tale, putting in a right factography and often I guide them so that they can themselves logically deduce things. Why it happened and what could have happen, if not. I take hockey differently. I feel the responsibility there is different, you have ambition and you can't do it without that, and the best outcome is, when the kids improve under your hands so you have to work, but the kids aren't used to that, they get everything from home for free and they lack that will to be the best so you have to get that into them. Playing is not the way to do it, because here we have a certain fetish of the game to just play and that everything has to be fun, but that doesn't work in school or hockey and neither in life, you have to learn something first and then you can try it out in the game. Plus, the game is supposed to be fun and a kind of detachment from reality to do things without thinking about doing them. So, you have to guide them to deal with discomfort and overcome obstacles. I'm trying to drive it through emotion mainly, so that the guys in hockey put emotion into it, have fun and live it, and come to practice knowing that they're going to get better and experience every minute of practice. This year we did that, and we went from a team that was down by twenty goals last year to a team that is winning by ten goals. Then the work is meaningful, you see them, improve, and that's the only thing you should be judged on as a coach. I want it to be fun before and after practice, but once practice starts, everything goes sideways.

Emotions are the foundation, you need to get them there. It's true, hockey is about joy and getting better. And emotions in school?

Well it's connected to the story, I taught history of the Greek-Persian wars and I managed to present it in such a way that some boys in the class cried when the Spartans fell at Thermopylae.

Wow, that's strong, that's how it should be. Then the emotion makes them remember it and more.

Through emotions, you form a solid relationship with things. But you're a great example. You seem calm.

Don't think, I lose my head and lose my shit sometimes too.

Because you care?

How much is a house here? 3 million crowns?

More, you have to get the land and everything around it and you can easily get over ten. Now it's insanely inflated and a flat you bought ten years ago for 3 sells for 10.

That's called a right investment.

Job or hobby

I still enjoy it, but let's face it, it's work, but for me it's like 10 to 20 percent. I still enjoy it and I love it. It's such a childhood joy inside me and it sticks with me all the time, that's why I haven't stopped yet. (laughs)

Would you do another job?

I don't know.

For more money. You'd be able to do something else and make more money. Let's say it was that coaching job. You'd end your career and do that, or you want to play as long as you can.

We talked about it with my wife, when and how I would stop, but I believe I have at least five more years to go, but I understand and I see that she also has a job and the opportunity to develop in her field, so I don't take it so one-sided and maybe the time will come that she will be the main driving force, but I don't know, I like it, I enjoy it and I would like to enjoy it more.

Have you thought about it, what will you do after hockey?

I'd probably try to do something else, I'd probably do some handy-work, fix something or something, I don't know, honestly, it's complicated. Something maybe... I don't know. I'd probably want to do some remote, or at least some courses to do the things in question properly and well.

Any other day you can become skills-coach.

Yes, maybe.

Or mental coach

Yeah. Yeah.

Lifestyle what does it mean to you? How would you describe it?

I think it's about how you think, how you do things, how you balance yourself, how you work, the effort you put into things. In your personal life, it would be what relationships you have, how you work with your emotions. How you operate, how you live and how you tame your dark side, how and if you avoid addictive substances. Everyone has demons inside of them and it's about being able to defeat them and having discipline. Sometimes you have to have fun, that's logical, but I think if you are an extreme ascetic, you will also end up losing your soul. It's all about finding a balance. You have to have fun, but you can't have too much fun. Too much is too much.

What do you like about hockey?

Hockey is great for me. I love being able to get up and go to a job that I enjoy and look forward to.

Is hockey your primary source of income?

It's actually the primary source of income, some has even my wife still, and the rental income we have.

Lifestyle of a hockey player, how would you describe it?

Like I said, you have to be more disciplined and hope that every day I make a few better decisions than the day before and go into every practice, game and every new season with that mind set. It's about constantly pushing yourself to be better than you were yesterday.

Make fewer mistakes.

That's right!

More money or more fun?

I think I would have chosen the option to have more fun with hockey. I remember a season when I was making a lot more money, but I wasn't enjoying it.

Then it was a job, not a hobby.

That's right. It's important for me to have fun with it, I want to play and enjoy it. There is money and there will be money, but as long as I can play, I want to play in a way that makes me happy. That's what I've done recently. When I was earning more, it helped me financially, but emotionally and well-being weren't quite at the ideal level. I know hockey isn't like a regular job where you have more or less stable emotions all the time. Here you're up one time and down the next, so you're flying up and down, but that's what it's about and that's why I love it. I enjoy it, but I'll admit you need the money, if you play well you deserve it and you'll get it. If you don't work, you don't get it and after a while you quit, but that goes with the effort again.

What do you like about your life-style?

It's fun. I do, what I love. I think it's a play for me, plus I can entertain people, enjoy myself and make my family happy. It's an intense nine months, but then you rest for three and try to come back stronger and better. It's an eternal balancing act and hard work, but we have it a lot easier than footballers. They have a season all year and they can't take a break from it.

Bug they're playing fewer games.

There's usually only one a week, so physically you rest, but mentally you're always on the go. Hockey's harder physically, but it relaxes your mind.

You're right! If a child came along, what would you advise him.

How much time would I have?

That's up to you, what would you advise him?

As I said, my dad loved the fact, that I wanted to play alone and push myself. We worked together to set a goal for each season of what I was going to learn and what I was going to get better at. I might even advise him to focus on one part of hockey and get better at that all year. I remember starting with backhand overlays, then stick-handling, and after three years of getting better, we focused on backhand and sauce passes. Throwing the puck out, which you need on penalty-kills. Every year it was 5 skills, and after 10 years you learn 50 skills like that and you don't even realize it. My dad wasn't a professional athlete, but he was an engineer through and through. He knew, I was five, but he reckoned that if we stuck to that plan, in ten years I'd be able to do a lot of things at a high level and that might help. That's the advice I would give the boys.

That's how they do it in some clubs here, they focus on a couple of skills each year and improve them throughout the season and as you say, it makes a big difference in x years.

After almost twenty-five years of doing this, it might have made a difference. (laughs)

The biggest success?

Probably playing in the NHL, you know it was a dream come true.

Do you have any regrets?

I don't know, it all was good.

It's part of the way that brought you here.

So, there it is, I have to think... injuries that set you back and erase the progress you've made. I don't think I honestly know. I guess I don't regret anything.

How would you compare the hockey environment in Finland and the Czech Republic?

I know, I'm anonymous, but despite that I think the Czech league is better than the Finnish league, but that's my opinion. I would have to understand it all better. It's about a certain understanding of the concept of the game, it's very technical here and in those aspects like playmaking the Czech league is better.

The Czech league is more physical and technical, but it also has older players, so it's a bit slower.

Does it look that way to you? Does it look like that? I don't perceive it as such when I play.

It's the speed of skills, but I think we're talking about individuals in general, that in Sweden or Finland there are generally better skaters, but here we have our know-how and we can create the game very well. It's probably most evident in the junior competitions. It seems to me, that there the players able to skate extremely fast and here the game moves fast with the puck, so it can be faster in that tactical way. That's my opinion again.

It can be like that, you'll get more of a feel for it, I'm looking at my game and not too many things around me, I want to do my best.

Maybe the intensity is also due to the fans being able to be louder here.

Yeah, it's a madhouse in here. You can barely hear yourself on the ice because someone's always yelling or singing.

What about last week and the game with Kladno?

That was a very stressful game, I'm glad it's over.

Don't tell me, we met the day before and you seemed totally relaxed and excited.

I was faking. My wife even told me that she's never seen me this stressed, but then that's the body language that she can read on me after all these years.

But then again, you said this is the first season without playoffs in your career, so you could look forward to the relegation games, which are even more intense than the playoffs.

It must be. I've had enough of this fight, how intense... intense it was. Like I said, it was a great experience. You don't get relegated in America, here you can get relegated, it was something new for me and something I like, but then the problem is that it can have negative consequences for the club, right?

Of course, the club will lose some sponsors, players will leave and it can be very difficult.

I think it's always nice when you have something to play for the whole season and Kladno still has a chance to stay in the league. It's nice that it's not like in the Premier League where the last teams get relegated and have no chance to save themselves. They can still play themselves out. I like this format, you still have something to play for.

They'll get it done, they have a better team than the teams in the Chance League, and they have a lot of experience with this games, so I wouldn't be worried about them. Plus they still have a month off, the other team will go right into it after the playoffs with no rest. If you compare it to your first game in the NHL. It was even the home season opener, how did you feel back then?

I think... it was weird, I never felt nervous in NHL games. I don't know if it was a mental adjustment or something, but I didn't feel that nervousness. I was just like ok, you're here, you're playing NHL and that was it. You've been training for it for 20 years, you know how to do it and say to yourself only like... let's enjoy it. Like I said, I was more nervous with the Kladno situation.

Because it was about the fate of the team, not just you, you mean?

Yes, it probably was. I've never been nervous in the NHL.

So the team's performance puts more pressure on you than your personal performance?

Yes, it was difficult last season.

But it's been a great season for you personally. Even though you were injured for almost half of it, you came back and made almost a point a game.

I was also lucky to have teammates around me, who were able to take advantage of opportunities after my passes or get me into chances themselves.

And excellent work by Daniel Fekl.

Yes, he did a great job. He is an excellent conditioning coach.

I know he was happy, but he was sorry that his English prevented him from discussing everything with you.

Yeah, I know. He is great. He helped me a lot. He made me ready and healthy. But it was definitely a tough season, I didn't have a contract, I didn't know where I was going to be after the season.

Do you feel unsure about the new contract, when you don't have any?

Definitely stressful when you don't have a contract, you don't know where you're going to be and actually that's the situation, when I came here. You don't know what's going to happen. You don't know where you're gonna be and you're waiting.

You signed for a year, two?

I signed for a year and then again for a year and it was funny because I was supposed to be here almost the next day and I didn't know, where it was or how to actually pronounce the city. The meeting was actually pretty simple. They told me okay, great so see you tomorrow.

Rituals? Routines?

I still do the same things, the same stretching, I like to eat the same food because I'm sure how my body will react and that I won't get sick to my stomach.

Do you get nervous before a game?

I'm not.

Just last Friday?

Yes, it was mental.

How it was, to play against Jágr?

I mean he is so good. His skills are still there, why is he playing?

Because he is still the majority owner of Kladno and he needs to play to get money for Kladno...

Yea, but I mean like if he will play next season.

Probably

That is crazy but he is still a great player.

Do you give any strategies how to handle stress?

I don't know. Maybe some music.

Which one helps you?

I like actually a composer named Hans Zimmer. I listen to his work.

Anything else, or what's the reason?

It's because of the stress, plus I love the movies. I can mention Inception, Interstellar, and I see the music as being more on the edge of stress and relaxation.

Negative influence?

No problem. Maybe I'm just ignoring it.

So, you can adapt and accept all the stuff. But how about coaches?

Yeah, coaches can definitely have a big influence. They play a big role. How do you work with your team? Is it like being with them for 5 years in a row?

I am not sure, it is like you never know. Last year I have got them as my first head coaching experience, then I have been with them this season and we will see how long we will stay together. It was a difficult process, I have to learn a new things and find my own way, how to coach them, but I did it, I think, well. But the problem is not in kids, it's more about parents, there you are always on the edge and you have to explain things all the time, but that's the way it is. I think it's best to be with the kids for maybe those three years, but five is too much in my opinion, because it can be unfair for some people because you see it that way and another coach sees it differently. Then you have situations with those parents that they push the kids and then they are afraid to make a mistake, even though they can do everything, they can't show it in a game. It's alchemy, everyone needs something different and you need to feel the passion from them.

We've always had a coach for a couple of years, so I was wondering how you have it here, but I understand it may not be ideal for everyone as you say. Like you say, it's also about that communication that you need then in pro hockey.

Play hockey or be the hockey player?

I just wanna play hockey. I love the game so it is easy to say for me. What was the hidden meaning of this question?

If you wanna play hockey, it is like you love the game and you don't care about your results, you just wanna play and improve yourself. When you wanna be the hockey player, you want to be considered as a hockey player and you usually care more about the stuff around than about the hockey itself.

Yeah, I got it. When you look to the NHL, you see all the greatest players like McDavid or Crosby, that they love the game and want to play. Those are the things they have, they want to play, they love it, and that's why they're so great.

As a hockey player you have an advantage that you can live two lives. Once during career and then the second one. We can call it a life on try-out. While you have to manage yourself and be well prepared for the afterlife. Do you consider you career as some kind of life on try-out?

Yeah, I mean it is true. You have many career options, you can be a hockey player, an athlete or do something else. You have so many options and it is only about you, what you choose.

The basis of my idea is actually the paradox, you play hockey, but you know it will end one day, then you have to live a completely different life. I had it that I played something, but in four years under contract it wasn't even twenty professional games. It didn't work out, it's my own fault, but I was studying, so I took a different path where I can use my hockey skills and use that to write papers like this one. Sort of preparing for a life of hockey that will enhance that quality. In particular, it's about some intensity, stress, competition, and the art of taking advantage of opportunities. I also see a certain relational dynamic between players on the team, for example, that they learn to take these things differently as well.

Exactly! It helps you build character, it helps you take care of your body. All the things you mentioned. I feel it and as I said myself, there are certain things you have to work on during your career. If you can do that, you have a big advantage in the future that you can use. So yes, I agree with your point, it's actually preparing for the inevitable and the unexpected.

How would ideally end of your career looklike?

I'd like it to be my decision. I want to feel like I still have enough quality and I'm not just someone extra. To feel like I can still play, but I'm leaving in a way that I can save face.

How about family foundation? Do you plan more kids?

For example, even now I perceive family, how many children we can have, how we can spend our time, that after hockey we might be able to travel somewhere for a while and see the world, these are all things that you learn to reckon with and perceive. My wife and I would like to have at least three kids.

Lucky you, my girlfriend wants five.

Don't worry, we started on two and the number just increased.

Pushing the limits.

I guess that the first one is always the hardest and everybody says that. You are still going like zero to hundred. But then you have got some experiences and know better what to do and how react so it could be easier.

How you feel with them? Calmer?

I don't know. I feel still the same about the emotions during the game.

But it has to definitely change your priorities.

Yeah, definitely it did a lot. But... it is pretty cool, when you have a kid, you go home and you're with him. You've got a smile on your face all the time, it can make your day, and you get to watch him grow and see what he does. It calms you down and you don't think about other things too much.

Do you have any pets?

No, we don't. you do?

We have a cat, so I feel like she is our kid on try-out.

Cats are great you don't have to care about them so much like about dogs. But I don't want an animal in the house until my wife and I finally settle down. Then I'd like to have one.

What to do after the end?

I honestly don't know , I haven't really thought hard about it yet but I think I'll take some time out for a while to get some peace. I would take a year or so and then see if I want to be a coach, try to get some financial education, or work with my hands. Maybe try some business.

Or settle in Europe and stay. A friend of mine plays in Austria like that, so he settled in a beautiful city, started coaching kids slowly, and he said a lot of Canadians stayed there after their careers and stayed with hockey as coaches.

That doesn't sound like a bad scenario at all.

Are you scared of the end of your career?

I am not too afraid. I've played professionally for ten years and I don't need to play for another ten, not even expecting that. If I were to quit overnight it would just happen, I've been a hockey player for a long time, I've fulfilled my dreams and I would walk away knowing that I enjoyed hockey every day. I don't have a plan in place, but I know I would like to finish my education after my career, either at university or in some kind of course.

If you wanted to go to university in Canada, would you have to pay scholarship?

Yes, we have to pay.

There it is for free.

That is great. No limits?

Until the same age and on some kind of schools. You have some private Universities, where you have to pay.

Cool.

What are the best and the worst parts of professional ice hockey?

Maybe just sometimes being away from your family, that is my worst. I don't find other things particularly negative.

In comparison?

Here you have relatively good conditions, even considering your family life, a few long routes to games, but most of the time they are not 15-hour trips like in the OHL.

The best about hockey?

I don't know. Probably the feeling I have got every morning. You know like I am kind excited to go and push myself little bit further.

Is hockey fair?

I think hockey is fair

Like if you work hard enough, you got, what you deserve

Yeah, I think mostly. I don't know. Maybe i was just lucky, that it worked well for me.

How about fortune?

Of course you need it.

Influence hockey to society?

Not that much.

I mean like the role of the concrete sport for the society. For example in Canada, is fair to say that hockey is a religion?

Yeah. Yeah.

Hockey player again?

Yeah, i would love to be a hockey player again. I would do that again. It's something I always wanted to make and something my whole family supported and lived for. Plus, thanks to hockey, I met my wife in Toronto. So you know, thanks to hockey, I have everything I have. I have met my wife, I've started a family, I have made my dreams come true, I have a child and I can hopefully provide a nice life for my family.

Would you do anything differently?

I don't know. It was some kind of my road that made me who am I.

How important is hockey in society?

Hockey is top sport in this country yes?

A lot. Hockey town. For example we have undoubtly best volleyball team in the country and no one cares as much as about hockey

That is crazy man.

Biggest event in this connection? You can choose canadian or czech.

Okay. Okay. Yeah, I mean like Canada won couples of Olympic games... both man and woman. So hockey is pretty big in Canada as well.

Is it connecting or dividing people?

It brings people together. Hockey is always played in Canada, wherever it can be played. It's not just about hockey, but hockey is important to those events. You go play in the street or on the lake, you make a fire, everybody grills something, sits down and enjoys the moment. Hockey is the basis of a lot of lives and events in this. Helping to enjoy life. Achievements on a global scale are also important.

What has been the greatest achievement of Canadian hockey? Was it the Super Series against the Soviet Union?

I don't know i was not born in this time. That is kind of history.

Maybe the Vancouver Olympics?

Yeah, I remember that, that was pretty cool and I remember also woman gold medal game against the USA, they were down 2:0 with five minutes left and they still managed to win it the overtime. I remember that, I also remember 2022 when Sakic, Lemieux and Iginla were part of the winning team.

Who do you think was better, Gretzky or Lemieux?

I have never got to watch them play. Like people argue and say Gretzky was the best, but Lemieux was an unstoppable force. It's hard to say.

When you have free time and want to relax with a book or a movie. How do you choose?

I read and watch movies. Depends on my mood, I've read a lot of Crosby books, but as i said, it always depends. I've read books by famous chefs, too.

So it's often different biographies that you can take inspiration from?

Yes, they are often various biographies and autobiographies. It's a lot about life and about hockey. I recently read a book by Tiger Woods. I like cooking, so I watch all sorts of cookbooks or videos that are interested in cooking. It's kind of therapeutic for me, I watch how to make the food, then I make it myself and relax.

Nagano?

I was four. But I remember the Czechs beat Canada, won the gold medal, and Gretzky didn't make the raid. For you it is really important, is it?

Yes, a lot. Many people consider Nagano as the biggest success in our History.

I can understand why he sees it that way. People associate sports a lot with politics and some kind of reality.

First thought that will be on your mind when I say some words.

Education

Essential

Work

Work hard

Dream

Always dream, man

Czechs

Tough

Success

I don't know - shortlived, comes and goes

Failure

Life, always gonna fail and end and sport

Motto in life:

If you know The Shawshank Redemption? Have you seen that? Be busy living, be busy dying.

Values, 1 to 5. Five is the highest value.

Playing hockey

4-5

Success

4-5

NHL

3

Family

5

job

4

Health

5

Money

Entertainment

1-2

Příloha č. 12: Rozhovor Petr 29.3.2023**Jméno:** Petr**Nejvyšší dosažené vzdělání:** Maturita**Zaměstnání otce:** OSVČ, majitel stavební firmy**Zaměstnání matky:** Ve škole pomocná síla**Vzdělání otce:** střední škola s maturitou a nedokončená vysoká škola**Vzdělání matky:** výuční list**Rodinný stav:** Ženatý**Začneme od Tvých hokejových začátků. Kdyby sis mohl vzpomenout celkově na Tvé hokejové začátky, jaké byly? Klidně se rozmluv a já se případně budu doptávat.**

Víceméně táta trénoval malé kluky, když jsem se narodil a byl malý kluk. Víceméně jsem žil život s tátou na zimáku a viděl jsem všechny ty tréninky a chtěl jsem to taky. Navíc stačilo i to, že sestra chodila na veřejko, a tak víceméně všechno tíhlo k tomu, abych na tom ledě skončil i já. Tak mě naši tenkrát zapsali do přípravky a od té doby se to vezlo.

Nebylo, kam utéct.

Asi ne. Všechno směřovalo k tomu, že to tak dopadne.

Takže se dá říct, že jsi se k hokeji vlastně přivedl sám?

Asi jo... ale víceméně když táta trénoval ten hokej, tak jsem měl vzor v tom tátovi, že dělá ten sport, co by i mě mohl bavit, tak jsem to chtěl dělat.

Když byl táta trenér. Hrál sám hokej?

Táta hrál někdy do juniorky... tehdy se rozlišovalo, jestli bude profi, nebo nebude... tenkrát to bylo poněkud složitější celá ta doba... nebyl tak dobrý, aby se tím mohl živit, tak šel na studium a s hraním skončil.

Jsi byl vlastně téměř pořád na zimáku. Měl jsi čas i na nějaké jiné sporty?

Eh... víceméně, když jsem začínal... tak víceméně jsem dělal jenom hokej, ale když skončila škola, nebo trénink, tak jsme hned hráli venku s klukama... paradoxně možná nejčastěji zrovna hokej takhle někde venku a když už se hrálo něco jiného, tak to byl samozřejmě fotbal nebo florbal.

Poslední generace dětí, co si hrají venku.

Asi jo bohužel. Takže ty sporty... no, nevyhýbal jsem se žádnému sportu... kromě běhu. Co jsem dostal do ruky, tak mi víceméně šlo a bavilo.

No jo hokejisté a běh... to nejde dohromady.

U hokejisty to není úplně oblíbená disciplína.

Je něco, co Ti v té době utkvělo nejvíc v paměti? Něco, na co nejraději vzpomínáš?

Tak určitě je spousta turnajů, co jsme objížděli s rodičema. Byly to obrovské výlety početných skupin, kdy jsme hráli parádní zápasy, užívali si to a to i rodiče... leccos žejo vždycky popili a byla celkově super parta a rodinná atmosféra na tom zimáku. Samozřejmě vyhrané turnaje a individuální ocenění, to se nezapomíná. Ocenění za tu hru samotnou a ty vítězství, to bylo nejlepší.

Jak vzpomínáš na své dětství?

Jenom v dobrém. Měl jsem obrovské štěstí, že jsem měl úžasné rodiče... tedy mám úžasné rodiče, kteří mě v tom podporovali od malička, a díky tomu jsem mohl dělat to, co jsem chtěl, a drželi mě u toho hokeje, i když jsem kolikrát úplně nechtěl třeba na nějaký ranní trénink a podobně. Pomáhali mi se vším, vozili mě a takže za to jim patří obrovský dík. Teď jsem se zamotal, jaká byla otázka?

Jak vzpomínáš na dětství?

Takže jo... dětství jsme měli krásné, vždycky jsem měl to, co jsem potřeboval, co jsme měli a dětství jsem měl úžasné. Vzpomínám rád.

Když byl táta trenér, byly doma nějak rozdělené funkce, že táta šlapal po hokeji a mamka třeba po výsledcích ve škole?

Hm... ani nevím přesně. Víím, že táta... co se týče hokejových výkonů a věděl ty věci, jak fungují uvnitř toho sportu, jak správně bruslit a další věci, tak spoustu mých zápasů a spoustu mých výkonů hodnotil. Víceméně každý, kolikrát ty začátky byly takové, že když se mi nepovedl zápas, tak mě dovedl seřvat, že jsem z toho brečel, i když jsem sám věděl, že ten zápas byl špatný. Býval jsem z toho nešťastný, ale naštěstí mu to potom v nějakou dobu došlo, že se z toho trápím, a došlo mu to, že to není cesta, když se pak kvůli tomu trápím, že tohle není ta cesta, a změnil přístup. Začal mi především radit, co a jak zlepšit. Máma byla naprostý pilíř, to byl absolutní komfort doma co se týče celého zázemí, jaký jsem měl díky tomu komfortu jídlem počínaje a co se týče školy... oba dva fungovali stejně a kdykoliv byla potřeba, tak mi pomohli se vším, co bylo potřeba a stejně tak se vším okolo.

Hokej byl doma asi častým tématem, že?

Víceméně, to znáš, zápasy jsou sobota neděle alespoň v dětství takhle, takže víkendy trávíš zápasy a řešíš nejen samotné zápasy, ale i celkově všechno okolo, jak se má zařídit a tak. Navíc přes týden byly téměř každý den tréninky, takže byl hokej doma skutečně tématem. Víceméně se pořád řešil hokej, a to bylo každodenní téma.

S hokejem jsi začínal v Ostravě?

Nene, v Opavě.

Aha. Jak celkově tedy probíhala nějaká doprava na tréninky a zápasy i s postupem času.

My jsme bydleli... bydlíme... no rodiče mají barák pár kilometrů od Opavy, takže jsme jezdili s tátou a nebo pomocí hromadné dopravy a vlastně v Opavě jsem byl do konce základní školy... jo... do konce základní školy. Potom jsem šel na rok do Třince a po roce jsem šel do Ostravy, kde jsem byl nějakých dalších pět let. Víceméně potom to bylo na dopravě vlakové a později víceméně jsem jezdil sám autem.

Jsi mluvil o ségře a krasobruslení, dělala nějaký sport či přímo tento?

Ne, ségra nedělala nic.

Trochu změním téma. Když se budeme bavit o škole, jak probíhal její výběr? Bylo to kvůli hokeji, aby to šlo zvládnout?

Hele... víceméně asi jo... nebo takhle... asi jako 90% lidí jsem nevěděl, co chci dělat, ale věděl jsem, že chci hrát hokej.

Takže jsi se to snažil uzpůsobit tak, abys to mohl skloubit.

Přesně tak... ale v tomhle jsem měl i tvrdou ruku od rodičů. Ti řekli, že hokej je fajn, ale musím mít nějaké vzdělání, což teď hodnotím jako skvělou radu. Takže se pak řešilo, aby se to dalo skloubit s hokejem a nechyběl jsem ani ve škole ani na zimáku. Koukalo se na to, aby tam nebyly nějaké praxe. Dopadlo to tak, že jsem si podal tři přihlášky, všechny vyšly a zvolil jsem hotelovku v Opavě, ale jak jsem šel do Třince nakonec, tak jsem šel na jinou školu, byla to hotelovka... ale v Třinci. Po roce jsem přecházel do Ostravy.

Taky na hotelovku?

Nene... no bohužel... bohudík... tam kdybych šel na hotelovku, tak tam bylo strašně moc praxí třeba v Karlových Varech v hotelu Pupp, takže to by nešlo skloubit, když taková praxe byla na týden. Jo, a to s hokejem absolutně nešlo, tak se hledala nějaká alternativa. Tehdy měl klub dohodu s různými školami a na jedné se dělal sportovní management, tak jsem šel tam a školu jsem vystudoval.

Taková škola pro tebe vzhledem k hokeji mohla být přínosná i mimo spolupráci s klubem. Jak to tam fungovalo?

Samozřejmě měli jsme nějaké úlevy, co se týče časových prostojů, kdy nám vyplňovali mezery přestávkami nějakou zkouškou a podobně. V tom to bylo jednodušší a pohodlnější i pro nás.

Tedy asi nějaký individuál byl.

Individuál jsem měl někdy od druháku.

Ty jsi jezdil na všechny ty repre mládežnický, tak jsi ho vlastně i musel mít.

Jo, tam bylo strašně málo času na tu školu... ale většinou... nebo málo... ono se to víceméně krylo tréninky se školou... ale víceméně jsem vždycky utíkal po tréninku do školy, abych stihl alespoň pár hodin nebo před tréninkem jsem utíkal do školy, abych si splnil nějaké zkoušky a dalo se to klepat dohromady.

Ty jsi vlastně už tenkrát začínal brzy v áčku, jak to fungovalo?

No já jsem začal v sedmnácti v áčku, a to byl druhák nebo třeták na střední, tak se to už mlátilo s tréninky „A“ týmu.

Jak to šlo tehdy ve škole?

Já si vždycky myslím, že všechno jde zvládnout, když se chce, tím jsem se řídil. Když chceš, jde všechno. Nebylo to úplně nic jednoduchého, kolikrát byla zkouška ráno před zápasem a kolikrát jsem musel hledat čas sám, aby ho měli i učitelé a šlo to vymyslet prostě. Na druhou stranu patří jim obrovský dík, protože to nebylo vůbec jednoduché a moc jim zpětně děkuji. Na druhou stranu jsem se jim tu důvěru neustále pokoušel splatit a prostě, když se domluvil nějaký termín, tak jsem se vždy maximálně snažil přijít, aby ta důvěra byla oboustranná a celkově ta spolupráce fungovala. Když člověk něco chce po druhých, tak musí sám ustoupit a plnit i jejich podmínky, a tak to fungovalo.

Tedy jsi školu úspěšně zakončil maturitou v řádném termínu?

Byla s vyznamenám, takže to dopadlo hodně dobře. Měl jsem samozřejmě štěstí na otázky.

To je potřeba!

Jo měl jsem kliku a víceméně jsem chytl fakt dobré otázky, které jsem fakt hodně uměl a měl jsem štěstí i na učitele, že to učivo, které nás učili, jsem od nich chápal. Samozřejmě jsem byl nervózní... asi tak jako každý, ale to k tomu patří. Ale u samotné zkoušky jsem měl fakt štěstí na ty otázky, že pro mě byly jednoduché.

Měl jsi nějaký předmět, který tě vyloženě bavil?

Hmm... no...

Samozřejmě kromě tělocviku.

Ten už tam snad ani nebyl. Jako bavily mě předměty hodně o financích, víceméně ekonomie, účetnictví to už tolik ne.

Však to potřebuješ jen jednou za rok na daně.

To mám účetního našťestí, ale ta ekonomie mě chytla. Tam různé ty plány a vidiny... člověk tam v sedmnácti viděl nějaké dolary a eura a pak ho to bavilo.

Tedy to bylo využitelné i pro Tebe do budoucna.

Určitě. Myslím si, že to je velký problém dnešních středních škol a celkově, že se učíme všemožné soustavy rostlin, jak funguje rostlina, jak dýchá... no a pak člověk přijde ze střední školy a neví, jak si udělat daně, jak si udělat zdravotní, a to jsou pro mě celkově mnohem podstatnější věci, které by se tam měly probírat podstatně více a celkem běžně.

Samozřejmě záleží, jaká škola to je. Na gymplu chceš třeba všeobecné vzdělání, na které pak navážeš ideálně na vysoké škole a obdobně na jiných oborech a školách.

Samozřejmě tady to ale bude muset dělat každý v životě a myslím si, že by bylo dobré takové věci ovládat. Není špatné to vědět a umět. Měly by to být praktické věci.

Nejsem teď dobrým rádcem, jak učím dějepis, tak musím bojovat za něj.

Jako dějepis mám rád... no dějepis jsem měl rád vlastně. Historie mě baví, války a tohle všechno. Měli jsme ho ale vlastně jen dva roky. Měli jsme přísnou paní učitelku, která dbala na detaily a chtěla po nás všechny ty datumy. Tady ty čísla byly o něco horší.

Chtěl jsi pak ještě ve studiu pokračovat, nebo stále pokračuješ?

Já jsem se dostal na vysokou školu na Ostravskou univerzitu s tím, že jsem udělal přijímačky, udělal jsem všechno, ale jakmile jsem si požádal o individuál, tak mi bylo sděleno, že neexistuje, že se dává jen od druhého ročníku. Řekli mi, že si vyberu buď studium, nebo hokej. V tom okamžiku to byla pro mě jasná volba a vybral si hokej. Bohužel studium jsem přerušil a už jsem na něj nenavázal. Takže asi tak.

Tomu rozumím. Ke studiu se můžeš vrátit v podstatě kdykoliv, ale pokud by ti ujel hokejový vlak, tak bys do něj zpětně naskakoval už jen těžko.

Přesně tak. Chtěl jsem ještě nějaké školy... nebo školu, věděl jsem, že se dá dobře uživit i bez školy, ale lákaly mě kurzy zaměřené na sport, na výživu a takové další věci, ale přiznám se, že už jsem byl líný se k tomu dokopat. Určitě to šlo, měl jsem nějakou vidinu, ale v tu dobu jsem dal plnou přednost tomu hokeji a možná snad spíš pohodlí.

Jaké byly Tvé hokejové sny?

No tak... (smích)... samozřejmě NHL, olympiáda a mistrovství světa a žít s tím, dělat něco, co člověka naplňuje.

Aby se stal koníček prací.

Přesně tak jako to má asi každý hokejista a chtěl jsem reprezentovat Českou republiku. Asi tak.

To přání se Ti splnilo bohatě a několikrát.

Jo, párkrát se mi to splnilo, takže supr no.

Kdo byl Tvým hokejovým vzorem, pokud jsi nějakého měl?

Marek Židlický, to byl můj vzor. Nebyl moc vysoké postavy, ale uměl si kolikrát srovnat vyšší hráče, měl výbornou střelu, byl ofenzivní, měl šikovné ruce a byl tak správně drzý.

Měl jsi i jiné než sportovní sny?

Tak víceméně tenkrát to byly jen ty sportovní sny. Teďka když to tak беру, tak to jsou i jiné jako třeba byznysové... nebo jak bych to nazval. Samozřejmě rodina... ty sny se trochu mění a cíle taky, ale v té době to byl asi čistě jen ten hokej.

Vysněnou soutěž jsi mi řekl, jsem se snad ani nemusel ptát. Byl ale nějaký vysněný klub?

New Jersey Devils.

Proč zrovna ten?

Ani nevím, ale tehdy, jak jsem nějak začal vnímat hokej, tak byla ta éra, kdy vyhrávali Stanley Cupy a tak. No a my měli známý, který tam jezdil na zápasy a vždycky mi přivezli puk, kšiltovku nebo něco takového. Díky nim jsem možná takhle začal tíhnout k tomu New Jersey.

Přijedeš lehce jinam. Dovedeš si vzpomenout, kdy jsi dostal první celou výstroj?

Od klubu, myslíš?

Jo.

První výstroj jsem dostal pozdě celkem. To bylo...

Až v áčku?

Trochu dřív... 15-16 od agenta jsem ji dostal a dost to pomohlo rodinnému rozpočtu, co si budu... ta výstroj je drahá. Možná to ale bylo ještě o rok dřív 14-15.

Do té doby to bylo vše, předpokládám, na rodičích, nebo fungovalo nějaké dědění v rámci klubu?

Víceméně já jsem vše dostával jenom od rodičů, to byl velký sponzor a opět jim musím říct velké díky.

Máš představu, kolik stojí tvá nynější výstroj?

Mám no... jsou to obrovské částky. Cenu... přesnou částku bych nedokázal asi tak rychle spočítat, když nepočítám hokejky, to je kapitola sama pro sebe, ale když to tak vezmu kolem, tak si myslím, že to bude nějakých 50 000-40 000 Kč. Záleží, jaké jsou brusle a tak.

Mírovky třeba myslíš, rozumím, ty máš nějaké speciální na míru, nebo máš sériovky?

To já nemám. Zvyknul jsem si vždycky na to, co mají a dostanu, takže mám normálně sériovky brusle a stejně tak hokejku. Nemám vlastní záhyb a hraju s tím univerzálním a stejně tak s tvrdostí. Nic extra nepotřebuji a tím mám vlastně výhodu, že mám hokejky vždycky rychle.

Ještě k tomu levnější. (smích)

To už není otázka k řešení pro mě. (smích)

Když porovnáš průměrnou mzdu, která se pohybuje kolem 42 000 hrubého měsíčně, i když na ní valná část obyvatel ani zdaleka nedosáhne, jak se díváš na cenu výstroje. Řekněme, že bys dal syna či dceru na hokej a měl kupovat třeba v juniorském věku celou výstroj. Samozřejmě nekupuješ ty top produkty, ale jak to vnímáš?

Už jsem nad tím přemýšlel několikrát, jak to tehdy naši vlastně vůbec zvládli. Nevím no, samozřejmě bych se to snažil dát nějak do kupy, kdyby ho to bavilo, ale vím, že při všech těch dnešních cenách to není pro rodiče vůbec jednoduché a je na ně tlak. Takže samozřejmě musel bych vyjít z nějaké aktuální situace a zvážit, jestli na to máme, nebo nemáme. Pokud rodiče nemají na základní věci, tak nemohou podporovat takovýhle koníček, a tím to pro některé děti bohužel končí.

Super, děkuji! Přejdeme teď ke Tvému vstupu do profesionálního hokeje. Kdy se pro Tebe stal hokej zdrojem příjmu. Jak ten přesun vypadal?

Vlastně asi tehdy, když mi dali juniorskou smlouvu.

Myslíš takovou tu strašnou svazovou?

Ta mě naštěstí minula, já jsem dostal juniorskou na tři roky a pak jsem přešel rovnou na jakoby nováčkovskou smlouvu tady ve Vítkovicích, když to tak řeknu, jak jsem přišel do áčka. Mám to takhle říkat?

Ano, pokračuj, poslouchám.

A... potom vlastně, co jsem chtěl říct... ten přesun byla pecka. Když jsem tam vstupoval, tak tam byli hráči nesmírných kvalit a druhý nejmladší hráč tehdy ve Vítkovicích byl o šest let starší. Takže ten skok tam byl obrovský, kolikrát to nebylo nic jednoduchého, ten pokec nebo takhle byl těžší že jo, ale těmi výkony, tím, jak jsem se projevoval... Snažil jsem se držet hubu a krok, ukázat, že jsem pro ten tým nějaký přínos, tak mě ti kluci, kteří už tehdy měli rodiny, děti a kariéru za sebou, mě brali, že jsem přínosný člen a bylo to v pohodě.

Ta konverzace byla tedy tím nejtěžším?

To zas tak ani ne. Víceméně já jsem typ, že si sednu často skoro s každým a nemám s nikým žádný problém, nevyhledávám konflikty, takže to nebylo tím nejhorším. To byl asi ten vstup ohledně nějakého fyzického. Srovnat se s těmi kluky, zvyknout si na tu rychlost a srovnat se s tím řádem. Přeci jenom profi hokejový tým je něco jiného než juniorský tým, má to jiné fungování a jiné posloupnosti. Spíš si zvyknout na ten zajatý standart, co mají ti kluci.

Takže se takový přesun nedá srovnat s těmi jinými z žáků do dorostu, z dorostu do juniorů. Nebo je tam nějaká podobnost?

To určitě. Víceméně to jsou přechody takové drobné. Tady je ten přesun jiný, máš tam jiná lidi, máš tam už ten tlak, už tam jde o peníze, o různé věci a ten tlak je obrovský.

Takže s těmi staršími hráči to proběhlo v pohodě. Viděli, že máš kvalitu, tak Tě přijali mezi sebe a snažili se pomoci?

Jo tak zkušenější hráči vědí, že když přijde nějaký mladý, tak bude dělat chyby, snaží se ty starší napodobit, ale chce to čas a ti dobří, tahouni a lídři, se snaží pomoci, vyhledávat ty mladý kluky a předat jim nějaké postřehy a pomoci.

Byl naopak někdo, kdo to těžko kousal, že se tam objevil mladý kluk a hraje třeba na jejich úkor?

Tak samozřejmě byli obránci tehdy, kteří měli svoje místa, končila jim smlouva a najednou přišel nějaký mladý zobák...

Ještě k tomu dorostenec.

Přesně tak ještě s míříčkou, viděli pak v takovém konkurenta, tak nevyhledávali úplně kontakt se mnou nebo jako tak obecně v kabině... a s nima to nebylo úplně, že bychom byli kamarádi. Na druhou stranu to nebyla nějaká nevraživost, že by mi stříhali tkaničky nebo tak něco.

Byli to jenom kolegové z práce.

Pozdravili jsme se, ale na pivo nebo já tehdy ještě na Kofolu jsme spolu nešli.

Vlastně nějaké dlouhé zranění se Ti vyhnula, pokud se nepletu, nebo stalo se něco negativního?

Víceméně jsem tam měl hned jedno zranění.

Vidíš, to jsem špatně připravený. (smích)

Dostal jsem bodyček a natrhl jsem si bicepsovou šlachu, takže jsem nosil ortézu hned měsíc, takže to bylo takové... takový varovný prst, že musím nabrat sílu a kondici, aby mi nehrozily zranění na denní bázi. Víceméně takové nepřijemné, ale potřebné v tu dobu.

Kdo Ti byl v té době největší oporou?

Tak určitě rodiče stáli vždycky za mnou, ať se dělo cokoliv. Konzultoval jsem s nimi všechno a vlastně i první smlouvy a do teď první telefon vždycky patří rodičům. Takže určitě rodiče. V sedmnácti jsem poznal svoji... no teď už manželku, takže s tou jsem začal tak řešit, ale tenkrát o hokeji moc nevěděla, věděla jen, že se hraje na zimáku, a to bylo tak všechno takže. (smích)

To je možná lepší varianta, nemusíš si hokej nosit domů. Co vlastně takoví osudoví přátelé, jsou to nyníjší spoluhráči?

Jo. Nemusel jsem řešit hokej doma, to jsem byl rád a teď jsem taky rád. Vlastně rodiče a potom nějací kamarádi, se kterými spolupracuji, nebo už máme kamarádství strašně dlouho.

Jedná se tedy především o přátele z dětství?

Vlastně teď už to jsou spoluhráči ze základky ještě nebo teďka ze střední, co se nabalili během kariéry.

Velký kamarádi jsou tedy především z dřívějšíka.

Samozřejmě mám dobré... mám hodně dobré kamarády ze sportu, ale tím že prostě ten hokej je nevyzpytatelný v tom, že nevíš, kde budeš za měsíc... za rok... tak se kolektiv mění a ani sám nemáš jistotu. Ale i když se takhle mění čas a dejme tomu i prostředí, tak ti praví kamarádi zůstávají a pořád jsme v kontaktu, píšeme si, voláme a funguje to dál.

Teď budou takové dvě odlišné otázky. První bude kratší a snad i jednodušší. Vnímáš spoluhráče jako nějakou formu konkurence?

Já myslím, že určitě jako... Jsme kamarádi, můžeme být kamarádi, ale pořád si v dobrém slova smyslu jdeme po krku. Každý si chce urvat ten kus pro sebe, každý chce být na ledě, každý chce dostávat ty minuty, chce mít ty úspěchy a ta konkurence v tom týmu je a musí být, abychom se navzájem posouvali a stejně tak tlačili dopředu i ten tým.

Je tam tedy i nějaké divadlo? Na první pohled přátelský prostředí, kdy se snažíte kamarádit, ale je to jistá přetvářka, protože každý chce hrát a vzít si větší kus koláče pro sebe?

Nějakým způsobem asi jo. Nevím, jestli divadlo nebo přetvářka, jde o člověka. Když někdo hraje méně a druhý víc, tak určitě může žárlit na toho druhého, že prostě ten prostor má a něco v tom možná je. Musíš si najít si nějaké to svoje místo a zdokonalovat to, co v sobě člověk máš, abys mohl druhého přeskočit.

Ty už máš celkem dost odehráno. Pomalu se všemi zápasy v play-off kolem 500 zápasů.

Myslím, že asi ještě 13 zápasů mi chybí do té pětistovky.

Vidíš tam u sebe nějaký posun, jak vnímáš hráče na různých úrovních v dané hierarchii. Jak bys to nahlížel s tím, jak přicházejí další noví kluci, už jsi zkušenější, ale jestli je tam ve tvých očích nějaký posun, jak tyhle kluky vnímáš směrem k sám sobě a dejme tomu, tak i směrem k nějaké jistotě své pozice v týmu? Jestli bys jim teď pomohl nějakým způsobem a dříve bys to neudělal. Samozřejmě ne finančním způsobem, kdyby chtěl někdo půjčit na kuličku, tak to nemyslím.

Jasně... s tou jistotou v tom hokeji, celkově v tom sportu. Ta jistota nebude, myslím si, nikdy. Několikrát jsem se už přesvědčil. Jsi v jednom klubu a najednou se dozvíš, že máš být druhý den v sedm ráno v jiném klubu přes celou republiku. Když to tak vezmu, tak jsi prostě kus masa a klub si s tebou může dělat, co chce. Ta jistota přece jenom nemůže kvůli tomuhle být nikdy, jsi majetek klubu, ale samozřejmě pokud podáváš nějaké výkony, máš smlouvu a už nějaké postavení v tom klubu, tak se ta jistota buduje o něco líp. Stabilita může být nějaká vyšší a potom se i ta zkušenost a chuť pomáhat objevuje víc. Přece jen, když máš nějaké místo, nějakou jistotu, tak si člověk věří a může předávat dál. Tak by to mělo být. Chodí mladí kluci, noví kluci, to se mění a pořád hrajeme týmový sport. Každý chce být sice úspěšný, ale hraješ kolektivní sport, kde ta konkurence je, ale na to nehleďš, pomoc je potřebná.

Co Ty a volný čas. Máš?

Mám celkem.

No a jak to bylo v dospívání, chodil jsi na střední, jezdil na mládežnické reprezentace a do toho střídal áčko s juniorkou či dorostem. Jak to bylo tehdy, když jsi mohl mít snad i čtyři tréninky denně.

No mnohokrát to tak bylo, že celé dopoledne byly tréninky, rychle do školy napsat test... no a aby toho nebylo málo, tak zpátky na další trénink. Samozřejmě přicházela puberta a holky, tak se občas stihlo nějaké randíčko, rychle sfouknout rande, dát si dobré jídlo a jít spát. Tam v tom přechodu toho času moc nebylo úplně tolik. Trénovalo se hodně a i těch zápasů bylo hodně, hrál jsem třeba 4-5 zápasů týdně. Bylo to náročné, ale na druhou stranu jsem hodně potrénoval, takže...

Zápas byl tedy takový nejlepší trénink.

Nejpohodlnější byl trénink.

Tam pak záleží, aby Ti trenéři v jisté momenty ulevili a nebyl jsi pak z toho vycucanej.

Tak muselo se to nějak potom už kompenzovat. Jak jsem začal hrát za áčko víc a víc, tak se to kompenzovalo a nechodil jsem už hrát za tu juniorku tolik a přišli na to, aby to mělo nějakou hlavu a patu a času bylo zase víc, ale k tomu se začala rychle blížit maturita a s časem přišel rovnou i stres. Kupilo se to jedno k druhému a nějak se to muselo zvládnout.

Čas tak akorát rychle na rande a spát.

V tu dobu jsem bydlel na intru, tam už mě to učilo nějaké samostatnosti, bydlel jsem s kamarádem dlouholetým. Čas jsme trávili spolu, dělali jsme věci do školy... nějaké učivo ale samozřejmě do toho přišly holky, nějaké rande a takové schůzky byly časté.

Tam to tak musí být, mladej jsi jenom jednou, kdy jindy se takhle bavit.

Tak jsem si to... no u mě to přišlo brzy, potkal jsem slečnu, svou ženu a jsme spolu doteď.

Tak to je správné. Ne každý má takové štěstí, aby svou pravou poznal takhle brzy a třeba ji ani nepotká.

Přesně tak, tak to má být a v něčem to bylo jednodušší.

Domácí práce jsi již uměl, nebo to přišlo s bydlením na intru?

No já si myslím... no já jsem měl doma tvrdou ruku ohledně domácích prací, byli jsme k tomu vedeni, že je to nezbytná věc v rámci rodiny, takže pracoval jsem doma od mladých let a nejenom doma. Měli jsme velkou zahradu, takže stříhání trávy, stříhání stromků, zalévání, uklízení a další různé věci. Prostě všechno, co bylo potřeba, jsme se sestrou dělali. Navíc jsem po rodičích zdědil naprostou titěrnost a pečlivost, takže mi to kolikrát nedalo, nebyl jsem nucen, a šel jsem dát věci do pořádku. Na intru se to pak už akorát sešlo a fungoval jsem v zažitém trendu.

Co třeba vaření?

Vaření miluju. Vařím hodně. Odkoukal jsme to od rodičů, nechávali mě pomáhat v kuchyni, tak jsem se tam různě motal, pomohl a něco odkoukal. Vlastně babička byla úžasná pekařka a kuchařka a té jsem také moc rád pomáhal a pekl. Dokonce pečou i na zakázky jako vánoční cukroví a tak celkově.

Doma tedy teď vaří převážně tedy kdo?

To zas ne, manželka je výborná kuchařka. Vlastně od Covidu, když neměla práci, tak se pustila do vaření a já jsem trochu zlenivěl, takže jsem ji spíše nechal, ať vaří. Já pečou, ona nemá ráda dodržování různých postupů, v tom vaření máš relativně uvolněnou ruku a v pečení máš přece jenom strukturalizaci toho postupu, což není její silná stránka, tak to nechala mně. Ale oba dva se doplňujeme navzájem.

To čumím!

Mám to rád, je to víceméně relax. To pečení, ta přesnost, tam musí být.

Takže lze vaření a pečení brát jako Tvůj koníček. Máš třeba ještě nějaký jiný?

Samozřejmě mám teďka čerstvého syna, takže ten zabírá hodně času v dobrém. Je to radost. Takže volný čas, když přijdu, že se snažím pomoci manželce, jelikož ta s ním vstává v noci, když mám sezonu a je s ním 24 hodin denně, tak se jí snažím pomoci. Chodím ještě na ryby, to je pro mě obrovský relax. Už se těším, až bude hezky a pojedou.

Jižní Čechy.

Ano, ráj rybářů, to je sen.

Na běžné dny se Tě asi ptát nemusím vid'? Jediný rozdíl je v případě zápasu a v době mimo sezonu.

Asi tak no.

Co takhle během suché?⁴⁵¹

Týmové peklo. Za mě je to nesmysl, co se tak bavíme celkově, co si myslím, tak nevím no, nejsem toho zastáncem.

Maximálně tedy nějaké soustředění, sáhnout si, ale ty sám víš, co potřebuješ a jak bys měl trénovat.

Asi tak no. Přece jenom si myslím, že ve třiceti lidech nejde natrénovat, co každý potřebuje. Jasně, jsou nějaké zajaté koleje, co fungovalo a funguje vždycky, ale musíš to rozdělit. Někdo je silovější, někdo potřebuje více zvedat a jiný více běhat, pak má někdo bolavá kolena, ramena... v té kariéře se to pak nakupí a nasčítá a je to složitější. Hele tak to chtějí.

Pokud tomu rozumím, tak vlastně chodíš na klubovou a pak ještě sám k Žakymu?⁴⁵²

Přesně tak. Snažím se to kombinovat a dělat doplňková cvičení, která potřebuji a v klubu je z různých důvodů neděláme.

⁴⁵¹ Část přípravy na sezonu zvaná též jako letní příprava. Jedná se o přípravné období nejčastěji v průběhu měsíců květen a červen.

⁴⁵² Silový a kondiční trenér Josef Žáček.

Máš to i vlastně jako motivaci, když máš suchou sám. Nevíš, co dělají druzí, a nutí Tě to, abys byl lépe připravený.

Každý by měl dělat navíc, pokud chce něčeho dosáhnout, někam se dostat a udržet se tam.

Když se teď budu chvíli ptát na Tvůj osobní život, tak jsi mi říkal, že jste se se ženou potkali v sedmnácti, jak se to seběhlo?

Ve škole. Ona chodila do vedlejší třídy, tak jsme se potkávali různě na chodbách. Tak jsem ji pak nějak napsal, šli jsme na randíčko a od té doby jsme víceméně takhle spolu.

Jak to probíhalo před ženou?

No to jsou ty první lásky, nějaká ta puberta.

Ty jsi si to hodně posunul v sedmnácti.

Jo to fičelo takový to ICQ, tam to bylo že. Nějaké takové ty věci no na škole na základce to začínalo a pak prvak na střední to byly takové ty první lásky, tak to začínalo

Jak bys vnímal výhody a nevýhody hokejistů směrem k slečnám?

Těžko říct no. Myslíš ohledně vztahu, proč jim to nevychází?

Promiň, to jsem řekl blbě, to se omlouvám. Jakoby v čem máš jako hokejista výhodu navázat nějaký... no jakýkoliv vztah či kontakt a v čem naopak jsou ty nevýhody?

Když balíš holky jo?

Jo.

Tak za mě je obrovská výhoda, když kluk řekne, že hraje profesionální hokej. Ta věta má nějaké kouzlo. Nevím ani v čem, ale přece jenom ženské letí na sportovce, možná tam nějaké vidí i nějaké peníze a celkově v té společnosti to má své místo a odjakživa mělo. Sportovci byli tahouni pro ženy a asi se to drží pořád. Takže to je asi ta hlavní stránka. Samozřejmě nevýhodu to má v tom, že si některé slečny mohou říct, že nebude první ani poslední, tak je to odradí. Ale myslím si, že je to víceméně o tom charakteru člověka.

Faktor člověk.

Ano.

Vrátíme se zpátky k hokeji a u toho už vydržíme do konce. Kdy bys řekl, že nastal nějaký zlomový okamžik, že sis řekl pecka, teď to vyjde.

Tak první náznak byl asi to, když jsem podepsal, teda tehdy táta, smlouvu s agentem. Když si nás našel po nějakém turnaji a oslovil nás, že by měl zájem, tak jsme asi věděli, že ve mně něco je a že ve mně to něco vidí i někdo nestranný.

To jsi byl v Opavě?

To končila devátá třída, bylo to tehdy po nějakém zápase v Letňanech, mám ten pocit. Myslím, první nějaký turnaj těch repre U15. kdy mě oslovil a řekl jsem si, že by to mohlo fungovat. Pak samozřejmě první smlouva s „A“ týmem, tam to začalo víceméně, že už jsem viděl, že je to vážné a nabírá to na nějakých obrátkách.

Peníze a profi hokej patří k sobě. Jaká je ale podle Tebe ideální hodnota měsíční odměny, aby se to hráčům vyplatilo, aby mělo smysl ten hokej hrát, když víš, že je životnost hokejisty časově omezená.

No... samozřejmě každý chce co nejvíc. To si nebudeme nahlávat. Pokud jsme se bavili, že průměrná mzda je nějakých 42 000, tak si myslím, že když ten hokejista má životnost, řeknu nějakých dvacet let, tak hodnota toho výdělku... aby fungoval i po kariéře do důchodu, tak si myslím, že by to měl být dvojnásobek plus samozřejmě něco navíc. Nehledě na zdravotní stránku si myslím, že by měla být ideální hodnota 100 000 měsíčně, kolik by měli hráči ideálně brát.

Je to běžná částka?

Záleží asi jak kde. Jestli chceš První ligu, Extraligu... V první lize určitě ne... v Extralize teoreticky možná jo. Určitě je to klub od klubu a město od města. Spousta kluků na to určitě nedosáhne, to si jsem jistý, kór v Česku.

Nebudu se tě ptát na přesnou částku a hodnotu výdělků za kariéru, ale Ty jsi na takovou podle tebe ideální hodnotu dosáhl?

Někdy jo.

Hokej je Tvůj jediný příjem?

Mám ještě pasivní příjem z pronájmu bytu. To je můj další příjem a snažíme se s manželkou rozjízdit nějaké podnikání ohledně gastronomie, ale na to máme ještě čas.

Tak to máte ještě čas, můžete pořádně plánovat, budovat a kdo ví, třeba to bude lepší než hokej samotný

Spíš je problém v tom, jak to vidíš a měníš třeba ty kluby, tak se nemůžeš jistě usadit a nejde to dělat naplno. Manželka to ještě nechce dělat naplno, je to složitější, má nějaké svoje zaměstnání, které dělá a chtěla by dělat, a já sám na to také nemám teď tolik času, abych to mohl dělat naplno. Víme, že kdybychom to chtěli dělat, tak bychom to chtěli dělat jediňe naplno, aby to mělo i nějakou hlavu a patu.

Žena studovala?

Žena má ještě vyšší odbornou školu. Ona je DiS. A ještě má spoustu kurzů, momentálně na zubní... něco... instrumentářka.

Když se Tě zeptám... hokej je pro Tebe prací, nebo je to koníček?

(smích) no tak nebudeme si nic nalhávat, už je to práce.

Taky záleží na náladě, jak se daří Tobě a klubu a jaká je celkově sezóna.

To určitě. Teď to беру jako koníček, když je volno (smích), ale jinak je to zdroj příjmu, je v tom zodpovědnost, musí se podávat nějaké výkony, jsi za to nějak hodnocen, takže je to vlastně i tak práce. Už to není prostě rybaření, že si zajdu jen tak nahodit. Mám nějaká pravidla, která musím plnit.

Proč hraješ hokej? Je nějaký důvod?

Tak asi jsem v tom trochu dobrý, tak ho dělám (smích), ale samozřejmě... hokej mě naplňuje a baví mě. Když to řeknu blbě, tak co jiného bych mohl dělat. Jak hraju hokej od těch sedmnácti profi, tak jsem neměl možnost dělat ani nic jiného, a tím pádem nemám žádné zkušenosti a ty věci vlastně dělat nemohu. Držím se hokeje, je to něco, pro co jsem dřel, abych to mohl dělat, a mám obrovské štěstí, že to mohu dělat. Snažím se si to užívat a dávat tomu vše, co jen jde.

Kdyby byla možnost dělat jinou práci. Pokud by přišla nabídka, abys dělal jinou práci za větší peníze, mohlo by to být třeba to gastro, že by se Vám se ženou rozjelo. Šel bys do toho?

Nad tím jsem úplně nepřemýšlel. Ještě věřím, že mám před sebou nějaké roky, chtěl bych ještě něco dokázat, tak nad tímhle ještě nepřemýšlím.

Tak pár let ještě před sebou máš (smích).

Mám. Snad. (smích)

Tak dejme tomu takových deset, abys ještě dal?

Kéžby. Budou přibývat mladší dravější kluci, nechci být jen do počtu.

Taky záleží, jestli bys pak chtěl jít ke konci kariéry třeba do První ligy, nebo bys chtěl skončit na té nejvyšší možné úrovni.

Tak jasně budou i děti starší. Minimálně jeden bude starší, uvidíme, kolik jich bude celkově a co život přinese.

To je otázka vždycky. Hele... jak bys vysvětlil životní styl a jestli nějaký máš

Životní styl... no... můj osobní?

Jak to máš Ty, jak to vnímáš.

No nevím, jak to mám pojमत.

Jak chceš.

Asi tím, v jakém prostředí se pohybujeme a s lidma, se kterými se setkáváme a co společně můžeme probírat. Momentálně to jsou asi byty, auta možná a rodina teďka v poslední době, to je pro mě nejdůležitější téma. Životní styl asi... nevím, jak se do toho dostat. Samozřejmě se bere jeho hodnota asi podle peněz a tím, že mám dobré zaměstnání, tak si můžeme dovolit hodně zvlášť v dnešní těžké době než lidé, kteří teď kvůli inflaci nemají úplně snadné žítí. Všechno se zdražilo a i my koukáme na slevy, abychom nakoupili všechno co nejvýhodněji, ale nemusíme naštetit škudlit a odpírat si různé věci. Můžeme mít asi vyšší standart.

A hokej bys vysvětlil jak, kdyby se ptal někdo, kdo o něm nikdy neslyšel?

Tak je to úžasná kolektivní hra, která se hraje na ledovém hřišti, deset kluků se honí za černým nesmyslem a snaží se dát gól. Ne je to úžasný sport za mě a určitě bych chtěl tady přilákat další kluky, aby to šli hrát, protože všechny ty zážitky a všechno s tím spjaté je top.

Hokej na profesionální úrovni lze chápat jako životní styl?

To určitě. Ještě přece jenom ta nálepka ledního hokejisty má svoje slovo. Jasně... lidé si mohou říct něco jako blbá hokejka, ale já v tom zase vidím prostě člověka, který tvrdě dřel a prošel si třeba i velmi těžkými obdobími, aby se mu splnily jeho sny a musel tomu hodně obětovat.

Vlastně jsi člověk jako každé jiné, ale máš štěstí v neštěstí, že děláš práci, u které jsi vidět a každý vidí výsledek tvé práce.

To jsi řekl moc pěkně. Lidé v tom právě vidí jenom to pozlátko plné krásných věcí, ale nevidí všechno, čím si musíš projít. To obrovské množství úsilí, práce, stresu, někdy i hádek a vše, co za tím stojí.

Hodnoty se ti změnily s rodinou, ale kdybys to vzal teď čistě z hokejového hlediska. Vybral by sis tým, kde dostaneš větší peníze, ale Tvá role v týmu nebude výrazná, nebo bys zvolil opačně. Bral bys méně a byl bys klíčový hráč.

Myslím si, že čas na ledě a finance... finance se odvíjí od času na ledě, a to jde ruku v ruce. A tohle... to je těžká otázka, člověk chce co nejvíc hrát a asi bych šel tam, kde budu hrát, protože pak je člověk šťastný a celé to pak dává smysl. Když nebudeš hrát, tak prostě budeš chodit domu našťvaný, že nehraješ, trápit se a být prostě nasraný na celé okolí. To by člověk neměl dobrovolně chtít.

Takže je lepší přijít a trápit se, že bereš málo (smích).

Tak málo se určitě nebude brát, ale je to těžké tuhle otázku rozklíčovat, když není aktuálně v takové situaci. Člověk chce hrát a chce hrát za co nejvíc, tak bych to nazval.

Co se Ti líbí a naopak nelíbí v hokejovém prostředí?

Líbí se mi samozřejmě to, že jako hokejisti máme jistá privilegia. Co se týče obdivu a nějakého přístupu a pomoci široké škály lidí. Ať jde pak o nějaké shánění pronájmů, opravy auta a dalších takových věcí, tak máš všechno jednodušší, protože to jde rychleji a kolikrát ani nečekáš. Všechno se řeší takhle snáz. Na druhou stranu věci, co se mi nelíbí... je to kolikrát nespravedlivé. Člověk nemůže ovlivnit některé věci, které by ovlivnit chtěl a situace které by třeba řešil jinak, ale musí držet pusou, protože by mu to ublížilo a uškodilo. To je ten největší problém z mého pohledu.

Kdyby teď za námi přiběhl malý klučina a chtěl by od Tebe poradit, co bys mu poradil vzhledem k hokeji.

Ať dělá všechno, co ho baví a dává tomu maximum. Kdybych mu radil za mě, tak ať chce pořád vyhrávat, když bude mít cíle a sny, kterým dá úsilí, tak se mu to vrátí.

Co považuješ za své největší hokejové úspěchy? Jsou to tituly v Brně, nebo stavíš výš reprezentaci?

Když to vezmu na týmový úspěch... tak to budou ty tituly, jak říkáš, to Brno. A taky když to vezmu na tituly, tak aj juniorka a dorost, kde mám tituly. Osobní úspěch je asi reprezentování České republiky buď na mistrovství do osmnácti a dvaceti let a co možná víc, tak reprezentování v kategorii dospělých na různých těch turnajích.

Je něco, čeho naopak lituješ, že nevyšlo?

Že nebyl třetí titul v Brně, ale lituji spíš toho, že v těch 16-17, kdy se člověk nejvíce zdokonaluje, že jsem nepotkal člověka, který by mi mohl předat ještě víc... co se týče výživy... co se týče nějakého jiného tréninku, kdy jsem mohl více trénovat, více trénovat dovednosti, ovlivnit stravu, a to si myslím, že mě mohlo posunout ještě nějak víc a jsou to věci, které jsem doháněl a doháním do teď. Vlastně je to, jako když se staví barák od prostředka, to je těžké. Pokud nemá člověk stejně jako dům silné základy, tak se to postavit nedá. Mám nějaké nedostatky a toho lituji, že jsem se neangažoval a nenašel si nějakého kondičáka či výživového poradce v mladém věku.

A třeba draft NHL?

Byl jsem v těch žebříčkách, ale věděl jsem, že nemám takovou kvalitu, abych draftovaný byl.

V tom ročníku byli snad jen dva až tři Češi?

Tam bylo hodně kluků, myslím.

Kubalík, Kaše...

Tyjo, teď taky úplně nevím.

Bartošák ještě?

To ani nevím v tomhle ročníku, ten je snad až devěťtrojka⁴⁵³. Možná jich bylo pár. Věděl jsem, že nemám moc šanci se tam dostat.

Mě to zajímalo, chtěl jsem se zeptat, když jsi byl vlastně dvakrát na osmnáctkách, jednou dokonce jako kapitán a o rok dřív dokonce i na dvacátkách.

Dvakrát jsem byl. Na dvacátkách jsem byl dokonce dřív o dva roky a nevyšlo to no. Samozřejmě chtěl jsem být, kdo by nechtěl. Sledoval jsem to po očku, kdyby to náhodou vyšlo, ale dával jsem tomu málo procent.

Nějaký kontakt proběhl? Třeba pohovory se skauty, nebo jestli se jezdili cíleně dívat?

Jo, byl jsem v Americe. Tehdy se svojí velmi dobrou angličtinou, měl jsem tedy tlumočnicka, tak jsme se bavili s pár zástupci klubů, ale byly to víceméně takové základní otázky, které dávali hodně klukům, nebral jsem to jako něco vážného.

Byla třeba nějaká možnost odejít do zahraničí, lákalo Tě to?

No byla tam nějaká šance zkusit Finsko a ne úplně top kluby. Mohl jsem tehdy jít v sedmnácti do kanadské juniorky, kam jsem měl být draftovaný, ale šel tam nakonec jiný Čech, ale pro ten můj rozvoj bylo lepší, že jsem zůstal tady. Možná by mě tam vedli nějakou zajímavou cestou, co by mohla být úspěšnější, ale mohl jsem se třeba vrátit vyhořelej. Nelituji toho. To Finsko jsem odpískal víceméně, že jsem nechtěl do toho prostředí. Po hokejové stránce pěkné, ale ta životní stránka mě nelákala. Báł jsem se, že budu mít deprese z polárního dne a noci.

A jazyk k tomu...

Ten jsem se paradoxně naučit chtěl, říkal jsem si, že to by mi mohlo pomoci s tím životem tam a vlastně se vším. Jakoby mluvit umím, rozumím, ale tím, že člověk nemluví tady v Čechách cizím jazykem, tak je to pak strašně těžký a člověk se pak bojí, že řekne něco špatně.

Vlastně se stydíš a musíš být skoro připitý, aby ten ostych zmizel.

Stejně jako se vším. Pak funguje kolikrát všechno.

Stres už jsi říkal, že k tomu hokejovému životu patří, nebo to spíš vidíš jako nějaký tlak?

No já bych to možná rozdělil. Tlak máš celou sezonu na sobě a stres je víceméně v určitých situacích. Asi tím, jak jsem starší, tak to dokážu lépe rozeznávat, kdy je stres potřebný a kdy naopak naprosto zbytečný. Myslím si ale, že samozřejmě před každým zápasem je ten stres či tlak potřeba, protože dokáže člověka vyburcovat k lepším výkonům a vyplaví se mu různé endorfiny a hormony, které potřebuje pro ten výkon, aby byl dobrý a v tom je určitě potřeba. Další věci ohledně stresu z výměny či ztráty zaměstnání, to nevím, to v sobě asi pořád nějak mám. Zároveň mám ale vlastně už nějaké zkušenosti, kdy jsem byl vyměněn ze dne na den a byl z toho vlastně takovej rozseklej. Vlastně se mi to stalo z Brna do Ostravy a z té pak do Budějovic a ten druhý trejd byl vlastně těžší. V Brně jsem čekal, že by se něco takového mohlo stát, byl jsem víceméně připraven, ale i tak mě to zaskočilo. V Ostravě jsem to absolutně nečekal a bylo to za mě úplně nekorektní, ale je to pryč. No k tomu stresu, ten k tomu povolání patří a před zápasem je to vlastně každodenní chléb.

Jsi říkal, že jsi vlastně brán jen za pouhý kus masa, což jsi jako sportovec, ale myslíš si, že to prostředí fakt kouká jen na to, abys podal výkon a nikoho nezajímá, co může být třeba důvodem, že jsi ten výkon nedokázal podat? Že by to prostředí dokázalo pochopit?

Já si myslím, že v dnešní době je to bohužel jen na výkon. Je to tím, že všichni chtějí úspěchy. Chtějí kolikrát hned ty úspěchy a kór v českém hokeji se chyby moc neodpouští. Je to složité. Prostě všichni chtějí úspěchy hned. Za mě se chyba může stát. Pokud přijde ještě jednou, oukej, ale jakmile je to opakované a člověk nevidí na tom hráči, že by se chtěl zlepšovat, pak je to problém. Pokud ale člověk udělá chybu z nějaké snahy, že chce něco vymyslet, tak naopak by se takovému hráči mělo pomáhat, aby to příště udělal se stejným rizikem, ale tentokrát už byl úspěšný v provedení.

Máš osobně nějaké strategie nebo způsoby, jak se vyrovnáváš s tím tlakem i stresem. Jestli tak bereš to rybaření, nebo třeba doma synka, že Tilepší den a nemusíš řešit hokej?

Ted' je to takové, že jak přijdeš domů, tak máš úsměv hned na tváři. Ale ono si každý musí najít nějaké útočiště a prostor, kam se ztratí, když potřebuje vypnout. Já mám našťestí fakt super manželku, která, když přijdu domu našťvaný, to vidí a prostě ví okamžitě, že o hokeji se bavit nebudeme. Okamžitě převede téma někam jinam, řekne mi o svém dni, poví mi nějakou veselou historku a...

Prostě se Tě neptá, jak bylo v práci.

Přesně tak... prostě vidí, že mě to šťve, že nad tím přemýšlím. V tomhle mám podporu a já sám se ten stres snažím nechávat v šatně. Cokoliv se stane na hokeji, to dobré i špatné, se snažím nechávat v šatně. Kolikrát to nejde, když

⁴⁵³ Hráč narozený v roce 1993 je označován jako devěťtrojka. Pro ušetření času se zpravidla říkají jen poslední dvě či pouze poslední číslo z ročníku narození. Hráč narozený v roce 2005 je posléze brán jako nula-pětka.

člověk udělá chybu, prohraje se zápas, tak si jí vyčítá, ale to už je riziko povolání a naučil jsem se s tím žít. Jak jsem starší, tak vím, že se chyby stávají, a naučil jsem se to eliminovat. Už to není tak, že když přijde, že bych tím měl zápas celý ovlivňený, posílám to hned pryč.

Vlastně tedy vidíš spíš ten tlak v té nejistotě?

To asi jo. Teď jak mám rodinu, tak je to stěhování a všechno složitější. Mám rád přece jenom to svoje jisté. Není to jen ohledně smluv, mám rád věci srovnané, mám rád přehled a pevnou půdu pod nohama.

Přerušeni další objednávkou

Tak to se ti tu ale celkově asi líbí ne? Menší klidnější město... jdeš z těch větších krajských do menšího.

Ono je to tady lidštější

Budějce jsou specifický, jsou krásný, ale je to tu chvílemi jako na vesnici, ale nejsou studené a odosobněné

Každý má svoje. Ostrava je kraj rázovity, Brno je kraj hodně hodně ambiciózní. Budějovice jsou takové ambiciózní, zároveň malinké a zároveň takové krásné na žítí, jsou klidné.

Sám jsem utíkal z Prahy, tady je to fajn...

To se Ti nedivím, tam bych nechtěl žít ani za nic.

Jak říkáš o Brně, tak v Praze se k tomu přidá ta nadřazenost, že jsou oni něco víc. Na výlet fajn, ale jinak není o tolik stát.

Přesně, úplně! Já už tam kvetu i z toho provozu, že bych tam nechtěl ani jezdit autem.

To máš i tady nepřátelské město vůči autům

Jo tady máš tři cesty a dostaneš se všude.

K tomu musí každé léto minimálně jednu rozkopat a je to.

To je všude stejné, proto tady jezdím na kole. (smích)

Ideální tady na kole nebo pěšky.

Nechodím rád pěšky. (smích)

Já zase nejzdím rád na kole. (smích)

Paní nám přinesla kávu

Máš nějaký předzápasový rituál, nebo to vnímáš spíš jako zažitou rutinu?

Rituál... hodně jsou zvyky... víceméně mám nějakou rutinu a rituál možná jenom... před zápasem se pomodlím.

Jsi věřící?

Jsem katolík, takže si udělám jen takový rituál drobný, prohodím k sobě pár vět takových pozitivních, co bych chtěl v tom zápase, a jde se na to.

Ta víra v tom hokeji nemusí být vůbec na škodu. Dává ti nadhled nad tou hrou obecně.

Záleží, jak to člověk uchopí, každý člověk podle mě v něco věří.

Skoro nikdo se nechce vyrovnat s tím, že by byl konec a pak prostě nic.

Prostě tak a jako ať si každý říká, co chce, že v něco nevěří, tak stejně když k něčemu dojde, tak věří.

Na smrtelný posteli má většina růženec v ruce.

Přesně tak, takže nevím prostě, jak to říct, ale nikomu nic nevnucuju, nikomu nic nevyvracím. Já mám tadytohle a vím, že v určitých věcech mi to pomůže, uklidní mě to a zklidní. Takže to tak asi mám.

Na víru jsi se dal sám, nebo je to jistá rodinná tradice?

Rodina mě k tomu vedla. Tatínek a babička byli hodně věřící a brali mě do kostela. Ač jsem to jako malý moc nemusel a bral to jako nutnost, jako ztrátu času a takové nuda, dá se říct. Tak teďka na to pohlížím jinak, je to něco, co člověk musí najít postupem času a otevřít se tomu.

Člověk si k tomu musí najít cestu sám. V něco pak stejně věří každý.

Je jen otázka, v co každý pak věří.

Zažil jsi nějaká negativa v oblasti mezilidských vztahů během kariéry, nebo jde výlučně jen o ty výměny a zacházení ze strany vedení?

Hm... tak když to beru zpětně, tak to jsou prostě jen marketingové a byznysové tahy, tak to člověk nemůže brát osobně. Jen v ten okamžik to přijde jako přepadovka a musí se s tím tak nějak srovnat, že se během dne člověk stěhuje o 400 kilometrů dál. To je pak otázka, jak snadno to jde vytěsnit z hlavy. To spíš třeba náká... no takový to, když člověk vidí, že má pravdu, a snaží se trenérovi říct, že nemá pravdu, tak v tom je největší problém, že to nejde a nemůžeš.

To už máš tu hierarchii, že jsi jako hráč nejniž postavený v takové té pyramidě pod trenérem a vedením.

Jasně no, to jsi ten kus masa dole a neuděláš nic, ale s tím jsme do toho šli a nejde teď nad tím brečet.

Byl nějaký trenér, který Tě nějak zásadně ovlivnil?

Myslím si, že každý trenér, kterého jsem měl, mi předal něco, z čehož jsem si mohl něco odnést. Řekl bych, že jsem nepotkal vyloženě trenéra, který mi by uškodil, nebo mě vystřelil někam výš. Od každého jsem si vzal něco.

Hrát hokej, nebo být hokejistou? Co Tě lépe charakterizuje?

Asi chci být hokejistou.

Jak Ti zní slovní spojení život nanečisto? Lze tak chápat hokejovou kariéru? Vlastně z jistého úhlu pohledu, když víš, že Tvá kariéra skončí, což se rovná jakoby konci jednoho života a jdeš do druhého života, který žiješ od začátku. Ale nyní máš k dispozici životní zkušenosti z prostředí, které je velmi konkurenční, kde je na Tebe neustálý tlak, kde musíš překonávat množství různých překážek a vše prožíváš v jisté nejistotě. Lze kariéru chápat jako takový život nanečisto jakoby na zkušenou?

Je to otázka. Něco na tom může být, že to tak bude. Ale když si to vezmeš tak z jedné strany zažijeme věci, co běžní lidé nemají šanci zažít, dokážeme si třeba i vydělat peníze během těch třeba dvaceti, které normální lidé nemají šanci v celém životě vydělat.

Zároveň čelíš tlaku, který třeba nikdy nezažijí v běžném zaměstnání.

To je jedna věc a další, jak říkáš, po té kariéře skončíme a člověk si nemůže našetřit takové peníze, aby už do konce života nemusel nic dělat.

By musel být celou kariéru v Třinci.

Dá se říct a vyhrávat jeden titul za druhým. Tak člověk ať chce, nebo nechce, bude muset v něčem pokračovat a začínat. Vlastně bude mít nakonec hokejista 20 let handicap a bude hledat práci s nulovou zkušeností a v tom ta kariéra bude nakonec zcela bezvýznamná, pokud půjde o práci, která nebude mít nic společného s hokejem. Jasně můžeš být trenér, ale to není způsob, kterým bych se zrovna já chtěl ubírat.

To je zrovna škoda, co jsem viděl, když jsi byl s námi na trénincích, tak bylo vidět, že k tomu máš předpoklady.

Jo?

Bylo to vidět, že máš tendenci opravovat a ty děti vést, že ti není jedno, že tam jenom jezdí, ale chceš jim něco předat. Dělal jsi to naprosto přirozeně.

Možná jo jako nevím je to ještě za dlouho a třeba se to tak vyvine, že půjdu trénovat spolu se synem. Možná to mám po tátovi tadytohle, nebo nevím, jak říkáš, jak jsme se bavili už tehdy o tom předávání zkušeností.

Fakt, máš všechny předpoklady a jak říkáš, geny po tátovi nezapřeš. Moje mamka je taky učitelka a jak jsem dopadl já. (smích)

Nekecej, to fakt neutečeš (smích). Já jsem vlastně chtěl dělat na vysoké obor občanka a tělocvik

Vidíš, já občanka a dějepis. Tělocvik jsem nechtěl, bych se ještě utopil v bazénu.

Ty brd'ó, to jsem musel dělat, pak jsem si říkal, že to byla chyba, ale prošel jsem přijímacími zkouškami.

Přejdeme ke konci kariéry, jak bys ji chtěl ukončit?

Nejlépe s pohárem v ruce a s velkou slávou.

Aby tě přemlouvali?

Vždycky je lepší, když tě ještě chtějí, než se někam cpát na sílu. Člověk by měl končit se ctí, aby to nebyla ostuda a nemusel si člověk vyčítat, že to neudělal dřív. Nejlépe by se mělo končit na vrcholu nějakým úspěchem.

Máš představu, co bys chtěl dělat po konci kariéry?

Určitě bych nechtěl dělat pod někým. Chci být svým vlastním pánem.

Konečně!

Dá se to tak říct a zkusit třeba to podnikání v gastronomii. Strašně mě baví ještě víno, takže i to třeba zkusit. Chytl mě to celkově na té jižní Moravě a celá ta tamní kultura. S manželkou máme velké plány, takže až skončí kariéra, tak to třeba rozjedem. Máme čas vymyslet byznys plán dopředu.

Bojíš se konce kariéry?

Zatím ne. Je to snad ještě daleko, nepřemýšlel jsem zatím nad tím. Až to přijde a bude se to blížit, tak to bude něco jiného, ale v tuhle chvíli nad tím nepřemýšlím.

Připravuješ se už teď na ten budoucí konec kariéry, nebo si tím nechceš plnit hlavu?

Asi tak, jak jsme se bavili máš nějakých dvacet let, abys vydělal nějakou kačku, a pak musíš rozumně nakládat s penězi, abys měl nějaké východisko a mohl jsi dělat něco rozumného, co tě bude bavit, a nemusel dělat jen něco, že budeš dělat od šesti do šesti. Už teď se nějak připravovat, aby se ten přesun povedl co možná nejnázve. Připravit si plán, zdokonalovat se a vzdělávat.

Je hokej Tvým životem?

Určitě.

Někdo chápe konec kariéry jako nějakou smrt, vnímáš to podobně?

Nejde to úplně takhle srovnat. Jsou důležitější věci. Prostě jsou mnohem horší věci, co se mohou stát, jako třeba ztráta blízkého či smrt v rodině, to jsou nepředstavitelné věci. Ono ztratit práci není problém, poradíš si a postavíš se na nohy, ale ztráta blízkého je nesrovnatelná.

Byl k Tobě hokej spravedlivý?

Tak hokej ke mně byl spravedlivý. Lidi už méně, ale hokej mi vždycky dával to, co jsem dával já jemu. Když jsem mu dával všechno, přišly výsledky. Když jsem tomu vše nedával, podával jsem špatné výkony a nebdoval. V tomhle je hokej spravedlivý.

Kdybys cestoval zpátky v čase, dal by ses znovu na tuto dráhu?

Rozhodně určitě jo.

Je něco, co bys naopak teď s odstupem času změnil?

No změnil bych určitě v těch náctiletých rocích stravovací návyky, a to je asi jediné, abych se o sebe staral a poskytl tělu větší servis. Nerozuměl jsem věcem, kterým se učím rozumět teď. tehdy jsem to příliš neřešil a ani nebylo takové povědomí. Ted je ta osvěta větší, změnilo se vnímání těchto trendů a vidím, jak je strava důležitá nejen ve sportu.

Je hokej pro Čechy důležitý?

Určitě je to životní styl takový pro spoustu lidí takový. Spousta lidí to žere a hokeji fandí.

Co je podle Tebe největší událostí ve spojitosti české společnosti a ledního hokeje?

Určitě Nagano.

Dokáže hokej lidi spojovat?

Určitě spojovat. Na velkých úspěších se spojují lidé na velkých náměstích a společně fandí, to je na tom to krásné.

Největším úspěchem českého hokeje je Nagano?

No Nagano... a víceméně každá medaile, protože žádná se nerodila lehce. Třeba první vítězství proti Kanadě a za minulého režimu vítězství nad Sbornou, tam to nebylo o medailích, ale šlo o čest celého národa.

Co považuješ za největší úspěch celého národa?

Za mě je to asi... když to beru celkově, tak český národ je velmi specifický a velmi dokáže rozdělit celou společnost a když se pak stane velká věc... napadá mě třeba tornádo na jižní Moravě, tak se národ dokáže semknout a vybrat obrovské finanční prostředky materiální pomoci a i lidské zdroje, že spousta lidí přijelo pomáhat. Český národ je vnitřně obrovsky silný, i když se jedná o malý národ. I jako malá země jsme měli silné slovo, i když to nebylo vidět, tak jsme vždy byli v těžkých chvílích silný národ, který se dokázal semknout a dokázat velké věci, nebo překonat velké překážky.

Od kdy si myslíš, že se tady hraje lední hokej?

No v Opavě je jeden z nejstarších stadiónů, nechci si uříznout ostudu a možná řeknu blbost, ale v Čechách, napadají mě třicátá léta, že vznikaly stadiony a hokej se tak nějak začal šířit.

1890 jsou takové první zmínky

Jo... to si vzpomínám, jak vlastně vzniknul sport a jeli do té Francie hrát že jo?

Přesně tak. Máš nějaký mustr, podle kterého vybíráš filmy a knížky? Musí to být se sportovní tematikou, nebo tam hledáš spíš způsob, jak vypnout?

Knížky určitě nějaké autobiografie, kde si dokážu najít něco, co by mi pomohlo v kariéře a celkově v životě. Co se týče filmů, tak strašně rád se dívám na komedie, protože nemám rád, jak říkáš, ten stres a nechci koukat na thrillery. Nerad vyhledávám emoce tam, kde nejsou třeba. Snažím se před spaním dívat na pozitivní věci, než usínám, tak mám rád pozitivní věci a nechci přemýšlet nad tím, kdo zabil těch šedesát lidí a je ten vrah.

Nějaké konkrétní komedie třeba?

Takové ty klasiky jako Četníka ze Saint Tropez a třeba cokoliv s Adamem Sandlerem, to mě vždy dokáže rozesmát.

A třeba nějaké sportovní filmy?

Třeba Mystery Aljaška, když si vždycky vzpomenu a nebo mě napadá Draft Day, jestli víš o americkém fotbale.

Vím!

Tenhle film miluji. Na každý dobrý sportovní film se rád podívám.

Pokud by ses ocítl v problémech jako nejmenovaný člověk... byl bys schopný prodat zlatou medaili z Nagana?

Nevyhrál jsem jí, tak to nemusím řešit. Těžko se mi to teď říká, kdybych zahučel stejně jako dost lidí z tehdejší doby v různých pivovarech a jiných podnicích... no a nebylo by zbylí a zachránil bych tím rodinu, tak bych to udělal, ale bylo by to takové krajní řešení. To je takový artefakt, že ho nelze penězi ohodnotit.

Nyní půjdeme podobně jako ve filmu Drž Hubu podle toho, co Tě první napadne.

Skvrna! (smích)

Ano, přesně tak. Začínáme.

Vzdělání

spousta informací

Práce

obživa

Sen

být šťastný

Češi

vrtkavý národ

Úspěch

ocenění

Neúspěch

prohra

Hokej

Život

Řídíš se v životě nějakým mottem?

Kdo víc mlčí, víc se dozví.

Super! Nyní půjdeme směrem k hodnotám. Budeš přisuzovat vyřčeným pojmům hodnotu od jedné do pěti. Jednička je nejmenší hodnota a pětka naopak tou nejvyšší.

Hraní hokeje

5

Úspěch

5

NHL

3

Rodina

5

Zaměstnání

4

Zdraví

5

Peníze

4

Zábava

5